

ಶ್ರೀ ಗುರು ಚರಿತ್ರೆ ಗ್ರಂಥ

—:ಸುಲಭ ವಚನದಲ್ಲಿ:—

—:ಲೇಖಕರು:—

ಕಾಶೀನಾಥ ರಾಮಚಂದ್ರ ಕುರಡಿಕೇರಿ

—:ಪ್ರಕಾಶಕರು:—

ಎ. ಎಂ. ಕರಡಿ.

ಬುಕ್-ಸ್ಟೇಲರ್ ಸ್ಟೇಶನ್ ರೋಡ್, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.

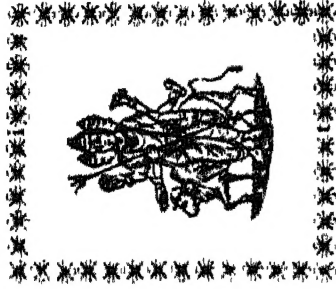
೧೯೬೦)

(ಬೆಲೆ: ೩-೦-೦

ಶ್ರೀ ಗುರು ಚರಿತ್ರೆಯ

ಅಧ್ಯಾಯ	ವಿಷಯ	ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ	ಅಧ್ಯಾಯ	ವಿಷಯ
೧	ಮಂಗಳಾರ್ಚನ	೧೨ ರಿಂದ ೨೩	೧೨	ಅಭಯ ಸಾಯಂದೇವ
೨	ದೀಪಕನ ಗುರುಭಕ್ತಿ	೨೩	೧೩	ಅನಂತನವ್ರತ
೩	ಅಂಬರೀಷನ ಪ್ರತ	೨೪	೧೪	ಶ್ರೀಶೈಲಯಾತ್ರೆ
೪	ಅನಸೂಯೆಯ ಕಥೆ	೨೫ ರಿಂದ ೨೬	೧೫	ನಂದಿ ಕವೀಶ್ವರ
೫	ಶ್ರೀ ದತ್ತಾವತಾರ	೨೭	೧೬	ಕವಿ ನರಹರಿ
೬-೭	ಗೋಕರ್ಣ ಮಹಿಮೆ	೨೮ ರಿಂದ ೩೦	೧೭	ದೀವಳಿಗೆ
೮	ಪ್ರಜ್ಞೋಷಪೂಜಾಮಹಿಮೆ	೩೧	೧೮	ಶೂದ್ರ ಭಕ್ತ
೯	ರಜಕನಿಗೆ ವರ	೩೨	೧೯	ಸಂಗಮ ಮಹಾತ್ಮೆ
೧೦	ಕುರವನವತಾರ ಯಾತ್ರೆ	೩೩	೨೦	ಮೈರಂಭರಾಜ
೧೧	ಶ್ರೀಪಾದಾವತಾರ	೩೪	೨೧-೨೨	ಗುಪ್ತವಾಸ ವಿಚಾರ ಹಾಗೂ ನಿಜಾನಂದಮಗ್ನ
೧೨	ಗುರು ಸ್ವರೂಪರ	೩೫	೨೩	ನಾಮಧಾರಕನ ಸಮಾಧಿ
೧೩	ಬುದ್ಧರಕೂಲಿಯವಿಪ್ರ	೩೬		ಉತ್ಕಾಪನೆ ಹಾಗೂ ಸಮಾಹ ವಿಧಿ
೧೪	ಯವನನ ಶಾಸನ	೩೭		
೧೫ ರಿಂದ ೧೬	ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ	೩೮		

ಶ್ರೀ ಗುರು ಚರಿತ್ರೆ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಾರಂಭ.

—ಪ್ರಕಾಶಕರು—

ಎ. ಎಂ. ಕರಡಿ.

ಬುಕ್-ಸೇಲರ ಸ್ಕೀಶನ್ ರೋಡ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.

ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಸರ್ವ ಹಕ್ಕು ಪ್ರಕಾಶಕರದು.

—ಮುದ್ರಕರು—
ಭಾರತ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಪ್ರೆಸ್.
ಜವಳಿನಾಲ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀಗುರು ಚರಿತ್ರೆ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ-ಕಾರದಾ-ಗುರುಭ್ಯೋನಮಃ! ಶ್ರೀ ಕುಲದೇವತಾಯೈನಮಃ! ಶ್ರೀಪಾದವಲ್ಲಭಾಯ ನಮಃ! ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹ ಸರಸ್ವತೈನಮಃ॥ ಶ್ರೀ ಗಜಾನನನೇ! ವಿಘ್ನಹೃತನೇ! ಗಿರಿಜಾತ್ಮನೇ! ಲಂಜೋದರನೇ! ಶೂರ್ಪಕರ್ಣನೇ! ನಿನಗೆ ಜಯಜಯವು! ಸುಂದರ ಮುಖನೇ! ಬಾಲರವಿ ತೇಜನೇ! ಪರಶುಧರನೇ! ಚತುರ್ಭುಜನೇ! ಉರಗಭೂಷಣನೇ! ವಿಶಾಲಾಕ್ಷ ವಿನಾಯಕನೇ! ವಿಶ್ವವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿರ್ವಿಘ್ನಮಾಡಿ ರಕ್ಷಿಸುವ! ದೇವಾ! ನಿನ್ನ ಸ್ಮರಣೆಯಿಂದ ಸಕಲ ಮನೋರಥಗಳು ಈಡೇರುವವು. ಚತುರ್ಧ ಶ ವಿದ್ಯಾಧಿಪತಿಯಾದ ನೀನು ಮಂಗಲಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅದ್ವೈತಪೂಜ್ಯನು. ಬ್ರಹ್ಮಾದ್ಯೈ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ ನಿನ್ನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವರು, ವೇದಾದಿಗಳು ಹೊಗಳುವವು. ಕೈಲಾಸಪತಿ ಶಂಕರನು ತ್ರಿಪುರ ಸಂಹರಿಸುವ ಮೊದಲು ನಿನ್ನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದನು. ಇಂಥ ಮಹತ್ವಮು ದೇವನೇ! ನನ್ನೆಲ್ಲ ಒಳ್ಳೆ ಮತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಗೊಳಿಸು. ಶ್ರೀ ಗುರು ಚರಿತ್ರವನ್ನು ಕಥನಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ನನ್ನನ್ನು ಪೂರ್ಣದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡು. ವಿದ್ಯೆ-ಬುದ್ಧಿ ದಾತಾರನಾದ ದೇವನೇ! ನನ್ನಿಂದ ಈ ಗ್ರಂಥವು ಸಿದ್ಧವೆಂದುದಂತೆ ಕೃಪೆಮಾಡು.

ಶ್ರೀವಾಗ್ಗೇವತಿ ! ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರಿಯೆ ! ಹಂಸವಾಹಿನಿದೇವಿಯೆ ! ನಿನ್ನ ಚರಣಗಳಿಗೆ ವಂದಿಸುವೆನು. ನನಗೆ ಪ್ರಸನ್ನಳಾಗು, ದೇವಿ ! ನೀನು ನನ್ನ ವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲಿಸಿ ಈ ಗ್ರಂಥದ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರವೇಶಗೊಳಿಸು. ನನ್ನ ಮತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತೃತಗೊಳಿಸು, ಜಗನ್ಮಾತೆ ! ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಗಳೆಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಬರಿಹಗಳು. ನನ್ನ ಗುರುವಿನ ನಾಮದಲ್ಲಿ ನೀನು 'ಸ್ಮಿತಿಗೊಂಡು 'ನೈಸಿಂಹ-ಸರಸ್ವತಿ' ಎಂಬ ಅಭಿಧಾನವನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿದಿ, ಕೃಪಾನಿಧಿ ದೇವಿಯೆ ! ನಿನ್ನ ಚರಣ ಶರಣಾಗತನಾದ ನನಗೆ ನೀನು ಪ್ರಸನ್ನಳಾಗು.

ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತಾರನೆನ್ನಿಸಿದ ಚತುರ್ಮುಖನೆ ! ನಿನ್ನ ಮುಖೋದ್ದಳಿತ ವಾಣಿಗಳೇ ಚತುರ್ವೇದಗಳಾಗುವವು. ಇಂಥ ವೇದಜನಕನಾದ ನಿನ್ನ ಚರಣಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ನಮಸ್ಕಾರವು. ದಯೆಮಾಡು.

ಶ್ರೀ ಹೃಷೀಕೇಶಾ ! ವಿಶ್ವನಾಯಕನೆ ! ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಿಂದ ಯುಕ್ತನಾಗಿ ನೀನು ಯಾವಾಗಲೂ ಶ್ರೀರಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಇರುವಿ ! ಶಂಖ-ಚಕ್ರ-ಗದಾಧಾರಿಯೆ ! ಪದ್ಮಹಸ್ತ ಮುರಾರಿಯೆ ! ಪೀತಾಂಬರ ಧರಿಸಿದವನೇ ! ದಯಾಳುವಾದ ನೀನು ರರಣಾಗತರ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವಿ ! ಸಕಲ ಸುರನರರೊಂದ ವಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ನೀನಿಗೆ ನನ್ನ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಜನ್ಮ ಇವರ ಮೊದಲು ಸಮಸ್ತದೇವತೆಗಳು, ಸಿದ್ಧ-ಸಾಧ್ಯರು, ಯಕ್ಷ-ಗಂಧರ್ವರು ಇವರೆಲ್ಲರನ್ನು ಮಂತ್ರಿಸಿ ಪಾರಾಶರಾದಿ ಕವಿಸುಕುಲಕ್ಕೆ ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು. ಅವರ ದಾಸಾನುಡಾಸನಾಗಿ ಕವಿತ್ವ ರಚಿಸುವ ಜ್ಞಾನವನ್ನೀಯದೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವೆನು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆಯಿರುವ ನಾನು ಅವರಿಗೆ

ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ವಚನಗಳಿಗೆ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಪುತ್ರನುಮತಿಯನ್ನೀಯಬೇಕೆಂದೂ ಮತ್ತೆಮತ್ತೆ ಬೀಡಿಕೊಳ್ಳುವೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಇವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ವಿನಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿಂದ ಸ್ಮರಿಸಿ ನನ್ನ ಪೂರ್ವಜರ ಪುಣ್ಯಸ್ಥಳದೊಳಗೆ ನನ್ನ ತಾಯಿಯ ಹಾಗೂ ತಂದೆಯ ಈ ಎರಡೂ ನಿಟ್ಟಿನ ಪೂರ್ವಜರು ಪುಣ್ಯಾತ್ಮಕರು. ನನ್ನದು ಅಪಪ್ರಂಭವವೆ. ಕಾಂಡಿಣ್ಯಗೋತ್ರ, ನಮ್ಮ ಮನೆತನವು 'ಸಾಬರೀ' ಎಂಬ ಋಷನಾದುದಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದುದು 'ಸಾಯಂಜೇವ' ಎಂಬ ಮೂಲಕುರುಷನಿಂದ. ಅವನಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಮಂಶವು ವಿಸ್ತೃತವಾದುದು. 'ಸಾಗನಾಥ' ನೆಂಬವನು ಸಾಯಂಜೇವನ ಜ್ಯೇಷ್ಠಪುತ್ರನು. ಈ ಸಾಗನಾಥನ ಮಗ ದೇವರಾವನು, ನನ್ನ ತಂದೆ ಗಂಗಾಧರನು ಈ ದೇವರಾವನ ಮಗನು, ಇಂತು ಗಂಗಾಧರನು ನನ್ನ ಜನಕನು.

ಇನ್ನೂ ನನ್ನ ತಾಯಿಯ ನಿಟ್ಟಿನ ಪೂರ್ವಜರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವೆನು. ಆ ತಾಯಿಯು ಶೌರವಸೇನೆಯವರು ಅಶ್ವಲಾಯನ ಶಾಖೆಯವರು, ಕಾಸ್ಯಪ ಗೋತ್ರಜರು. ಈ ಗೋತ್ರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ 'ಪೌಂಡೇಶ್ವರ' ರೆಂಬವರೇ ನನ್ನ ತಾಯಿಗೆ ಜನ್ಮವಿತ್ತವರು. 'ಜಂಪಾದೇವ' ಎಂಬ ಸಾಮದಿಂದ ಆ ನನ್ನ ತಾಯಿಯು ತನ್ನ ಪತಿವ್ರತಾ ಧರ್ಮಾದಿಂದ ಎರಡೂ ನಿಟ್ಟಿನ ಮನೆತನವಲಿಂದ ಹೊಗಳಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟವಳು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ನನ್ನ ತಂದೆ ಗಂಗಾಧರನಿಗೂ ತಾಯಿ ಚಂಪಾದೇವಿಗೂ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿ ನನ್ನ ಗುರುವಿನ ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡುವೆನು. ಗಂಗಾಧರನಿಂದ ಜನ್ಮಿಸಿದ ನಾನು ಪತತವೂ ತಂದೆಯಂತೆ ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹ ಪರಶ್ವತಿ ಗುರುವರನ ವ್ಯಾಸಮಾಡುವೆನು. ಆ ನನ್ನ ಗುರುವು ವೇದಾಭ್ಯಾಸಿಯೂ, ಸನ್ಯಾಸಿಯೂ, ಯತಿಯೂ,

ಯೋಗೇಶ್ವರನೂ ಹಾಗೂ ತಪಸ್ವಿಯೂ ಆಗಿರುವನು. ನಮ್ಮ ವಂಶದವರಿಗೆ ಪೂರ್ವಾಪರದಿಂದಲೂ ಶ್ರೀ ಗುರುವಿನ ಪ್ರಸನ್ನತೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥ ಬರೆಯಲು ಆ ನನ್ನ ಗುರುವಿನ ಪ್ರೇರಣೆಯೇ. ನನ್ನ ಗುರು ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹ ಸರಸ್ವತಿಯವರು ಶ್ರೈಮೂರ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅವತಾರಕರು. ಅವರ ವಿಚಾರಶ್ರಿಯನ್ನು ವರ್ತಿಸುವುದು ಯಾವ ಮಾನವನಿಗೂ ಅಸಾಧ್ಯವು. ಶ್ರೀ ಗುರುವಿನ ಕೃಪಾಜ್ಞೆಯು ನನಗುಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವೆನೇ ಹೊರತು ಆ ಗುರುದೇವನನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅಸಮರ್ಥನಾಗಿರುವೆನು. ಪುತ್ರ-ಪೌತ್ರ ರನ್ನು ಆಜ್ಞೆಪ್ಪಿಸುವವನು ಶ್ರೀಗುರುವಿನ ಚರಿತ್ರೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಬಯಕೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆನು. ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಅವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸತತವೂ ವಾಸವಾಗಿರುವಳು. ಸಪ್ತಾಹ ಪಾರಾಯಣದಿಂದ ಗುರುಕೃಪೆಯುಂಟಾಗಿ ಭವಬಂಧನ ವಿಮೋಚನೆಯಾಗುವದು, ನಿತ್ಯವಾಚನದಿಂದ ಅಷ್ಟೈಶ್ವರ್ಯ ಲಭಿಸುವದಲ್ಲದೆ ರೋಗ-ರುಜಿಗಳ ಬಾಧೆಯಾಗಲಾರದು, ಶ್ರೋತೃಗಳೇ ! ಇಂಥ ಪುಣ್ಯ ಪವಿತ್ರವಾದ ಗುರುಚರಿತ್ರೆಯ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವೆನು. ಏನೊಂದು ಆಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವದು. ಈ ನನ್ನ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಗ್ರಹಿಸಿರಿ. ನನಗೆ ಶ್ರೀಗುರುಸ್ಮರಣೆಯ ಅನುಭವವುಂಟಾದುದರಿಂದಲೇ ನಿಮಗೆ ಹೇಳುವೆನು. ನಾನು ಸಾಮಾನ್ಯನೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವ ವಚನವನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸದೇಡಿರಿ ಜೇನ್ನೋಡದ ಮುಖವಿಂದ ಹೊರಟ ಮಧುವು ಸರ್ವರಿಗೂ ಗ್ರಾಹ್ಯ ಹಾಗೂ ಪವಿತ್ರವಲ್ಲವೇ ? ಕಬ್ಬಿ ಡೊಂಕಾದರೆ ಅವರ ರಸವು ಡೊಂಕೇ ? ಅವೇ ಪ್ರಕಾರ ನನ್ನ ಮುಖದಿಂದ ಹೊರಟ ಗುರುವಚನಗಳು ಸರ್ವರಿಗೂ ಗ್ರಾಹ್ಯವು. ಗುರುಸ್ಮರಣೆಯ ರುಚಿಯುಳ್ಳ ಬುದ್ಧಿ ಮಂತ್ರನು ಗುರುವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಧೃಢಚಿತ್ತದಿಂದ ಗ್ರಹಿಸಿ ನಿರ್ಜಾಲದ ಮುಖವನ್ನು ಕನುಭವಿಸುವನು. ಕಾಮಭೇಸುವಿನಂ ತಿದ್ದ ಶ್ರೀಗುರು ಚರಿತ್ರೆಯ ಶ್ರವಣವು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವದು.

ಶ್ರೀಗುರು ನೃಸಿಂಹ ಸರಸ್ವತಿ ಸ್ತಾವಿಗಳ: ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಾದ ಗಾಣಗಾಪುರ: ದಕ್ಷಿ ಪಾಸವಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಕದೃತ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಹೇಳುವೆನು, ಶ್ರವಣಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ಗಾಣಗಾಪುರದಲ್ಲಿದ್ದ ಇರುವಾಗ ಅವರ ಮಹಿಮೆಯು ಸುತ್ತಲಿನ ನಾಡುಗಳೆಲ್ಲಾ ಒರಿಸಿತು. ಗುರುದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬರುವದರಿಂದ ಆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನೃತ್ಯಪೂ ಯಾತ್ರೆಯ ಸ್ವರೂಪವೇ ತೋರ ಹತ್ತಿತು. ಅಷ್ಟಮೇ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಶ್ರೀಗುರುವಿನನ್ನು ಅರಾಧಿಸುವವರು ತ್ವರಿತವೇ ಇಷ್ಟಫಲವನ್ನು ಹೊಂದ ಹತ್ತಿದರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಅನೇಕರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅನೇಕ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂಥ ಭಕ್ತರಲ್ಲಿ 'ಸಾಮಾನ್ಯಾರ್ಥ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಭಕ್ತನು ಶ್ರೀಗುರುದರ್ಶನ ಪಡೆಯುವ ನಿರ್ವಾಣವುನದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು. ಶ್ರೀಗುರುಚರಣವನ್ನು ಕಾಣುವದಕ್ಕಾಗಿ ಪಾತಕಿಯಾದನು. ಅವನು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗುರುಪರಪೂಜೆನ್ನು ಕಂಡೇತೀರುವೆನು ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಈ ಜಡವೇಹವನ್ನೇ ತೋರಿಯುವೆನು' ಎಂಬ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ಹಸಿವು-ನೀರಡಿಕೆಗಳನ್ನು ತೊರೆದು ಗುರುಸ್ವರಣೆ ಮಾಡಹತ್ತಿದನು. ಅವನು ಶ್ರೀಗುರುವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ— 'ಗುರುವೇವ ! ನಿನ್ನ ನಾಮಸ್ವರಣೆಯಿಂದ ಪೈಶ್ಯದೋರಾಗುವದಾದ ವೇಳೆ ನಿನ್ನ ಭಕ್ತನಾದ ನನ್ನನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸು ವದೇಕೆ ? ನಿನ್ನ ನಾಮವೆಂಬ ಸ್ವರ್ಣಮಣಿಯು ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಸತತವೂ ಇರುವದು, ಅಂದವೇಕೆ ನನಗೆ ಕಷ್ಟಪಡುವೆಗಳೇಕೆ ? ಗುರುಮೂರ್ತಿಗಳೇ ! ಸದಾಶಿವನೇ ! ನೀನು ಸಕಲ ಭೂತಗಳಲ್ಲಿ ಅನಾಸನಾಗಿರುವಿ. ವೇದಗಳು ನಿನಗೆ ತ್ರೈಮೂರ್ತಿವೇ ಎಂದೆಲ್ಲವು, ಕೃಪಾಸಿಂಧು ನೃಸಿಂಹ ಸರಸ್ವತಿಯೇ ! ನೀನು ಭಕ್ತರಿಗೆ ಸಾರಥಿಯಂತಿರುವ' ಎಂದು ಈ ಕಠಿಣಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಿರುವದು, ದಯಾನಿಧಿಯೇ ! ಪ್ರಯಮೂರ್ತಿಗಳೇ

ಶ್ರೈಷ್ಟ್ಯಗುಣವೆಂದರೆ ಭಕ್ತರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲವೇ ? ಕೃಪಾಸಾಗರನೇ ! ತೀವ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಬಂಡು ನನ್ನ ಅಂತಃಕರಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸು. ಗುರುದೇವಾ ! ನನ್ನ ತಾಯ್ತಂದೆ-ಬಂಧು-ಸ್ನೇಹಿತರೆಂದರೆ ನೀನೇ ! ನನ್ನ ಕುಲದೇವತೆಯೂ ನೀನೇ ! ನರಹರಿ ಸರಸ್ವತಿಯೆ ! ನನ್ನ ವಂಶ ಪಾರಂಪಾರ್ಯವಾಗಿ ನಿರ್ಧರಣೆಯಿಂದ ನಿನ್ನ ಸ್ಮರಣೆ ನವೆಯುತ್ಪ ಬಂದಿದೆ. ನಾನು ದಾರಿದ್ರ್ಯದಿಂದ ಸದಾ ಬಳಲುತ್ತಿರುವೆನು. ನನ್ನ ಕಷ್ಟ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಬಂದಿರುವೆನು. ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ನೀನೇ ಡಾತಾರಿ ನಾಗಿರುವಿ. ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ನೀನು ನಿನ್ನ ದಾಧ್ಯತ್ವದಿಂದ ವಿಶ್ವವನ್ನೇ ಮೋಷಿಸುವಿ, ನೀನು ಸರ್ವಜ್ಞನೆಂಬದು ಸರ್ವಶ್ರುತವಿದ್ದರೂ ನನ್ನ ಅಂತಃಕರಣಕ್ಕೆ ಆ ಸರ್ವಜ್ಞತ್ವದ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯು ಉಂಟಾಗಿಲ್ಲವಲ್ಲ ! ಮಗುವು ಹಸಿದಿರುವದಿಬದನ್ನು ನೋಡಿ ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳಲ್ಲಿ ದಯೆಹುಟ್ಟದೆ ಇರುವದೇ ? ಗುರುದೇವ ! ಕೊಡದಕೊರತು ಕೊಡಬಾರದೆಂಬದು ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವದೇ ? ಬಲಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ಸಕಲ ಪೃಥ್ವಿಯನ್ನು ನಿನಗೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ನೀನು ಅವನನ್ನೊಯ್ಯು ಪಾತಾಳದಲ್ಲಿಟ್ಟು ! ಒಬ್ಬನು ಬಂಗಾರದ ಲಂಕೆಯನ್ನು ನಿನಗೆ ಕೊಟ್ಟನು. ಇದು ಸರಿ. ಆದರೆ ಅವನಿಗೆ ಆ ಲಂಕೆಯನ್ನು ಮೊದಲು ಅದಾರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ? ಧ್ರುವನಿಗೆ ಅಚಲ ಪದಸ್ಥಾನವನ್ನು ನೀನು ದಯಪಾಲಿಸಿದಿ, ಆದರೆ ಆ ಬಾಲಕನು ನಿನಗೇನು ಕೊಟ್ಟನು ? ಪೃಥ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷತ್ರಿಯರುಳಯದಂತೆಮಾಡಿ ಅವನು ನೀನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ. ಆದರೆ ನಿನಗೆ ಆ ಬಗೆಗೆ ಅದಾರು ಏನು ಕೊಟ್ಟರು ? ಅವರಂತೆ ಕ್ಷುದ್ರನಾದ ನಾನು ಸೃಷ್ಟಿಯ ಮೋಷಕನಾದ ನಿನಗೇನು ಕೊಡುವದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ? ನಿನ್ನಂಥ ಸಿರಿವಂತನೆಂದರೆ ನೀನೇ ಆಗಿರುವಿ, ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಸತತವಿರುವಳು. ಇಂಥವನಿಗೆ ನಾನೇನು ಕೊಡುವದ ?

ತಾಯಿಯು ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿದ ಕೂಸು ವೇದವೆಯಾಣ್ಣುವ ಅಸೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಬಾಯಿ ತೆಗೆಯುವದು. ಅದಕ್ಕೆ ಮೊಲೆ ಕುಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ತಾಯಿಯು ಆ 'ಕೂನಿನಿಂದ ಏನನ್ನಾದರೂ ಬೇಡುವಳೇ? ಈ ಉದಾಹರಣೆಗಳಂತೆ 'ತಕ್ಕೊಂದು ಕೊಡುವ ರೀತಿ ನಿನ್ನದಲ್ಲ' ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಿನಗೆ ದಯಾನಿಧಿ ಎಂಬ ಮೆಸುವೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ 'ಏನನ್ನೂ ಕೊಡಲು ನಾನು ಸಮರ್ಥನಲ್ಲ' ಎಂದು ನೀನು ಹೇಳಿದರೆ ಗುರುವೇನಾ! ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕಗಳೆಲ್ಲ ನೀನೇ ದಾತಾರನಲ್ಲವೇ? ಇನ್ನೂ ಸೇವೆಗೆ ಪ್ರತಿಫಲವೆಂದು ನೀನು ಕೊಡುವದಾದರೆ ಇದು ನಿನ್ನ ದಾದೃಶ್ಯ ಗುಣಕ್ಕೆ ಕೊಣೆಕೊಣೆ ಸೇವೆ ನೀನು ಸೇವೆಯನ್ನೇ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದರೆ ನನ್ನ ಪೂರ್ವಜರು ಮಂತ್ರಪರಂಪರೆ ನಿನ್ನ ಸೇವೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಇಟ್ಟಿರುವರು. ತಂದೆಯ ಸೇವೆಯು ಮಗನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವಂತೆ ಗುರುವೇನಾ! ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸು. ನನ್ನ ಪೂರ್ವಜರ ಸೇವೆಯು ನನ್ನ ಪೂರ್ವ ಧನವು. ಆ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ನೀನು ನನಗೆ ಸಲ್ಲಿಸು. 'ನನ್ನದನ್ನು ನಾನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದೇಕೆ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬರಬಾರದು? ಅದನ್ನು ನಾನು ಕೇವಲ ಹಿಡಿದಿರುವೆ ಬೇಡುವೆನು, ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ತೆಗೆದ್ದು ಕೊಳ್ಳುವೆನು. ಗುರುವೇನಾ! ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನೃಪಹಾರ ನೀತಿಹನುಸರಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವೆನು. ಇದು ಕಠಿಣವನ್ನಿಸಿದರೂ ನಾನು ನಿನ್ನ ವಶವರ್ತಿ ದಾಸನಲ್ಲವೇ? ನಿನಗೆ ಸಂಸಮಾನರಾಗಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಕಾರಿಣ್ಯಕ್ಕೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಲಿ, ಪ್ರಹ್ಲಾದನ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ನೀನು ಅವನ ತಂದೆ ವೈಶ್ಯನ ಮೇಲೆ ನೀನು ಕಠಿಣತೆ ಬೀರಲಿಲ್ಲವೇ? ಹಾಗೆ ಮಾತ್ರ ನಿನ್ನ ಸೇವಕನಾದ ಬಾಲಕನನ್ನು ಮೇಲೆ ಕಾಣತೆ ತೋರಿಸುವದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀನು ನನ್ನ ತಪ್ಪುಣಿಸಿ ಕೊಡುವೆಂದದ್ದಾದರೆ ಆ ನಿನ್ನ ಸಿಟ್ಟು ಮಗುವಿನ ಮೇಲೆ ತಾಯಿಯ ಸಿಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಇರಲಿ. ವೇನಾ! ನನ್ನಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಅಂಥ ಅಪರಾಧವೇನು? ತಂದೆ ಸಿಟ್ಟುಮಾಡಿದರೆ ಮಗುವು

ತಾಯಿಯ ಮುಂದೆಯೂ ತಾಯಿಯು ಸಿಟ್ಟುಮಾಡಿದರೆ ತಂದೆಯ ಮುಂದೆಯೂ ಹೇಳುವದು, ಹಾಗೆ ಮಾತ್ರ ನನ್ನ ಸ್ಥಿತಿಯಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ತಾಯಿಯೂ ನೀನೆ! ತಂದೆಯೂ ನೀನೆ! ಅಂದಮೇಲೆ ನಾನು ಅದಾರ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಿ? ದೇವಾ! ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ನೀನೇ ಸ್ವಾಮಿ ಎಂಬದು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ನೀನೇ ಅನಾಥ ರಕ್ಷಕನೆಂದು ಜನರೆಲ್ಲರೂ ನುಡಿಯುವರು. ಮತ್ತು ದಯಾಳು ಎಂದು ಪುರಾಣಗಳು ಹೇಳುವವು. ಇಂಥ ನೀನು ನನ್ನ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಕಿವಿಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೇ ಕಲ್ಪುಗಳಿಂದ ಸಹ ನೀರು ಸುರಿಸುವ ನನ್ನ ದಯಾ ನಿತ್ಯ ನುಡಿಗಳು ನಿನ್ನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಅದೇಕೆ ಸೇರಲೊಲ್ಲವು? ಇನ್ನೂವರೆಗೂ ನನ್ನ ಸಂಬಂಧ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ದಯೆಯು ಅದೇಕೆ ಹುಟ್ಟಬಾರದು? * ಎಂದನು.

ನಾಮಧಾರಕನ ವಿನಯ ವಚನಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ದಯಾಳು ಶ್ರೀಗುರುನಾಥನು— ಕರುಣಿನ ಹತ್ತಿರ ಓಡಿ ಬರುವ ಆಕಳಿನಂತೆ ಅವನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದನು. ಗುರುವು ತನ್ನ ಸನಿಹಕ್ಕೆ ಬಂದಕೂಡಲೆ ನಾಮಧಾರಕನು ಅವನಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನು. ತನ್ನ ತಲೆಗೂದಲುಗಳಿಂದ ಗುರುಪಾದ ರಜವನ್ನು ಹಾರಿಸಿದನು, ಅನಂದಾಶ್ರುಗಳಿಂದ ಚರಣತೊಳೆದನು, ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಹೃನ್ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಆ ಗುರು ಪಾದಗಳನ್ನಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಪೋಡಪೋಪಚಾರದಿಂದ ಪೂಜಿಸಿದನು. ಅನಂದಭಂತನಾದನು. ಶ್ರೀಗುರುವು ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ ಭಕ್ತನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾದನು.

ಸಂಗಮ ತೀರದಲ್ಲಿ ಗಾಣಗಾಪುರ ಎಂಬ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ 'ನರಸಿಂಹ ಸರಸ್ವತಿ' ಎಂಬ ಅಭಿದಾನದ ವಿಖ್ಯಾತ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಇರುವರು, ಅವರೇ ನನ್ನ ಗುರುಗಳು. ಅವರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕ್ರೈಮೂರ್ತಿಯ ಅವತಾರರು. ಆ ದಯಾಸಾಗರ ಗುರುವು ಭಕ್ತರಿಗೂ ಶಿಷ್ಯವರ್ಗಕ್ಕೂ ಅಖಿಲ ಸೌಖ್ಯ ಸಂಪದವನ್ನು ನೀಡುವರು ಎಂದು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ಹೇಳಿದುವನ್ನು ಕೇಳಿ ನಾಮಧಾರಕನು— (ತನ್ನಲ್ಲಿ) ನಾನು ಧ್ಯಾನಿಸುವ ಗುರುಮೂರ್ತಿಯೇ ಈ ಸಿದ್ಧಮುನಿಯ ಗುರುವು ಅಹುದು' ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಸಿದ್ಧಮುನಿಯನ್ನು ಕುರಿತು— 'ಸ್ವಾಮಿ! ನಮ್ಮ ವಂಶದವರು ಶ್ರೀಗುರುಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಸತತ ಆಚರಿಸುತ್ತ ಬಂದಿರುವರು. ನಾನೂ ಗುರುಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವೆನು. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ನಮಗೆ ಕಷ್ಟತಾಪತ್ರಯಗಳು ತಪ್ಪಲೊಲ್ಲವು. ಇದೊಂದು ಸಂಶಯವು ನನ್ನಲ್ಲಿದೆ. ನನ್ನನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಲು ಬಂದ ನೀವು ನನ್ನ ಸಂಶಯವನ್ನು ದೂರೀಕರಿಸುವದಾಗಬೇಕು' ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು— "ಶಿಷ್ಯನೇ! ಗುರುಕೃಪೆಯು ಸೂಕ್ಷ್ಮ-ಸೂಲ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವದು. ಗುರುಕೃಪೆಗೊಳಗಾದವನಿಗೆ ಕಷ್ಟ-ದೈನ್ಯಗಳಿಲ್ಲ? ಅವನು ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳಿಗಿಲ್ಲ! ಪ್ರೀತಿಯವನಾಗುವನು. ಕಠಿಣಾಲವನ್ನು ಜಯಿಸುವನು. ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗುರುವನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿ ನೀನು ಹೀಗೆ ಹೇಳುವದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿದರೆ ನಿನ್ನ ಮನವು ನಿಶ್ಚಿತ್ತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನೀನು ಕಷ್ಟ-ದೈನ್ಯಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿರುವಿ, ಶ್ರೀಗುರುವು ಕ್ರೈಮೂರ್ತಿ ಎಂಬುದನ್ನು ದೃಢವಾಗಿ ತಿಳಿ' ಎಂದು ಹೇಳಲು ನಾಮಧಾರಕನು ಸಿದ್ಧಮುನಿಗೆ ಕೈಮುಗಿದು— 'ಸ್ವಾಮಿ! ಗುರುವು ಕ್ರೈಮೂರ್ತಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಅದು ಹೇಗೆ? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ಆಗ ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು— 'ಶಿಷ್ಯ! ನಿನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಾನು ವೇದವಾಹೀಳುಕೃ ಸಾಕ್ಷಿಯೆಂದ ಉತ್ತರ

ವೆನು ಕೇಳು. ಎಂತೆಂದರೆ— ಬ್ರಹ್ಮನ ಮುಖಗಳಿಂದ ನಾಲ್ಕು ವೇದಗಳು ಹುಟ್ಟಿದವು. ಆ ವೇದಗಳಿಂದ ಹದಿನೆಂಟು ಪುರಾಣಗಳು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದವು. ಆ ಪುರಾಣಗಳೆಲ್ಲ ಬ್ರಹ್ಮವಾಕ್ಯವು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಇರುವ ಪುರಾಣವೇ 'ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ' ವೆನ್ನಿಸುವದು. ದ್ವಾಪರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾರಾಯಣ ವಿಷ್ಣು ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ವ್ಯಾಸರು ಉದಿಸಿದರು. ಆ ವ್ಯಾಸರೇ ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ನಿಶ್ಚಿತಗೊಳಿಸಿದರು. ಅದನ್ನೇ ಅವರು ಋಷಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದರು. ಹೀಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ವಿಶದವಾಗಿ ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು. ಒಂದು ಬಾರಿ ಕಲಿಯುಗವು ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಗುರುಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಕೇಳಲು ಬ್ರಹ್ಮನು ಆ ಕಲಿಯುಗಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಗುರುಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದನು' ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ನಾಮಧಾರಕನು— ಸ್ವಾಮಿ! ಬ್ರಹ್ಮನು ಅಜ್ಞಾನ ಕಾರ್ಯನಿಮಿತ್ತ ಕಲಿಯುಗಕ್ಕೆ ಬೋಧಿಸಿದನು? ಎಂದು ಕೇಳಲು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು— "ಶಿಷ್ಯನೇ! ಮಹಾಪ್ರಳಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆದಿಮೂರ್ತಿಯು ಒಂದು ಆಲದೆಲೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿದ್ದನು. ಆ ಆವೃತ್ತ ಮೂರ್ತಿಯೇ ನಾರಾಯಣನು. ಅವನಲ್ಲಿ ಆಗ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕೆಂಬ ಬುದ್ಧಿಯು ಜೀತರಿಸಿತು. ಅದನ್ನನುಸರಿಸಿ ಅವನು ತನ್ನ ಹೊಕ್ಕಳಿನಿಂದ ಹೊರಟ ಕಮಲದಲ್ಲಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಗೊಳಿಸಿದನು. ಹುಟ್ಟಿದ ಕೂಡಲೆ ಆ ಬ್ರಹ್ಮನು ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನೋಡಹತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮುಖಗಳುಂಟಾದವು. ತನಗೆ ಚತುರ್ಮುಖಗಳಾದವೆಂದು ಅವನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಬಲಿಷ್ಠತೆಯ ಬಗೆಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯುಂಟಾಯಿತು. ಅದರಂತೆ ಅವನು ತನ್ನ ಬಲವನ್ನು ನಾರಾಯಣನೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ನಾರಾಯಣನು ನಕ್ಕು— 'ಬ್ರಹ್ಮನೇ! ನಾನು ಮಹಾವಿಷ್ಣುವು. ನನ್ನ ಮುಂದೆ ನಿನ್ನ ಬಲವೆಲ್ಲಿ?' ಎಂದನು.

ನಾರಾಯಣನ ವಚನ ಕೇಳಿ ಬ್ರಹ್ಮನು ಶ್ರೀಹಿಕ್ಷುಪನ್ನು ಕಣ್ತುಂಬಿಕೊಂಡನು. ಸುತ್ತಿಸಿದನು
ಅಗ್ನಿ ನಾರಾಯಣನು ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕರತು ಎಂಬ ಚಿಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟನು. ಹಾಗೆ
ಅವನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ವೇದಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು— 'ಬ್ರಹ್ಮಾ! ಈ ವೇದವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರವೇ ಈನು
ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಗೊಳಿಸು' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ನಾರಾಯಣನ ಅಷ್ಟಮುಕತೆ ಅನು ವಮದ ಸ್ವರೂಪ
ಜನಗಮಗಳನ್ನು ಸ್ವೀದಪ, ಅಂಟಪ, ಪರಾಯಮಪ, ಉಚ್ಚಿಷ್ಠಗಳನ್ನು ಕ್ರಮದಿಂದ ಘೋಷಿಸಿದನು. ಮಂತ್ರರೂ.
ರೂಪಗಳನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನವಾದವು: ಬ್ರಹ್ಮನಿಂದ ನಿರ್ಮಿತ ಸೃಷ್ಟಿಯ ರಚನೆಯನ್ನು ಈ ಪ್ರಕಾರ ವ್ಯಾಸರು
ಹೇಳಿದರು.

ಇದ್ದ ಮುನಿಯು ನಾರಾಯಣರ ಕಣನ್ನು ಕುರಿತು— 'ಹಬ್ಬ! ಬ್ರಹ್ಮವೈವತುಕೆ ಪುರಾಣವಷ್ಟೆ ಹೇಳಿ
ದುವದನ್ನು ಕೇಳು. ಎಂತೆಂದರೆ— ಬ್ರಹ್ಮನು ಸನಕಾದಿಕರನ್ನು ಮರೀಚಿ ಮೊದಲಾದವರನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದನು.
ನಂತರ ಮಹಾದೇವತ್ವವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದನು. ನಾರಾಯಣನು ಗಮಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದನು. ಅಂತು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ
ಯಮಗಳನ್ನು ಮೊದಲನೆಯದಾದ ಕೃತಯುಗವನ್ನು ಆ ಬ್ರಹ್ಮನು ಘೋಷಿಸಿದನು. ಆ ಕೃತಯುಗದ
ಅತ್ಯಂತಮವೆಂದರೆ— ಅದು ಮುಖದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಮಿಸಿಲ್ಲ. ವೈದಾಗ್—ಜ್ಞಾನಗಳಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣವಿದ್ದು ತು,
ಯದೇಕ್ಷುರವೇತ. ಮದ್ರಾಕ್ಷಗಳೇ ಅಭರಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಸುತ್ತಲ್ಪಡು. ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯುಳ್ಳ ಕೃತಯುಗವು
ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಕುರಿತು— 'ಬ್ರಹ್ಮವೇವ! ನಾನು ಭೂಮಿಯು ನೀಲಿ ಹೇಗೆ ಹೋಗಬೇಕು? ಭೂಮಿಯು ಮೇಲಿನ
ವಾತವು ಅವಕ್ಕ, ನೀವು, ಅನವಾದ ರಮ್ಯವಾ ನನಗೆ ಅನುಕರ. ಅದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಾನು—

[illegible]

ಬ್ರಹ್ಮನೈದುರಿಗೆ ನಿಂತು— 'ನನಗೆ ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪಣೆಯೇನು?' ಎಂದು ಕೇಳಿತು. ಅದರ ಸ್ವರೂಪ ನೋಡಿ ಬ್ರಹ್ಮನು ನಗುತ್ತ— 'ಕಲಿಯುಗ! ನೀನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಶಿಶ್ನ-ಇಹೈಗಳನ್ನೇಕೆ ಹಿಡಿದಿರುವಿ?' ಎಂದು ಕೇಳಲು-- 'ಬ್ರಹ್ಮನೇ! ಲಿಂಗ ಹಾಗು ಜಹ್ನು ಇವುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಲೋಕಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವೆನು. ನನಗೆ ಯಾರ ಭಯವೂ ಇಲ್ಲ' ಎಂದಿತು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಬ್ರಹ್ಮನು— 'ಕಲಿಯುಗವೇ! ನೀನು ಭೂಮಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಿನ್ನ ಗುಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸು' ಎನ್ನಲು ಅದು ಬ್ರಹ್ಮನೈದುರಿಗೆ ತನ್ನ ಗುಣಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಹೇಳಹತ್ತಿತು. ಎಂತೆಂದರೆ—

'ನಾನು ಧರ್ಮವನ್ನು ಕಿತ್ತಿಹಾಕುವೆನು, ನಾನು ನಿರಂಕುಶನು, ನಿರಾಸಂದನು, ನಿರ್ದೈ ಹಾಗು ಕಲಹಗಳು ನನ್ನವೇ ಆಗಿರುವವು, ಪರದ್ರವ್ಯಹಾರಕ ಹಾಗು ಪರಸ್ಪ್ರೀತ ಇವೆರಡೂ ನನ್ನ ಬಂಧುಗಳು. ಪ್ರಚಂಡ, ಮತ್ಸರ, ದಂಭ, ಇವು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು, ಕಟಕಿ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳು ನನ್ನ ಜೀವಗಳು. ಜನರನ್ನು ಓಡಿಸಿ ಉದರದೋಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು ನನ್ನವರು. ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರು ನನ್ನ ಶತ್ರುಗಳು' ಎಂದು ಹೇಳಿತು ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಬ್ರಹ್ಮನು:— 'ಕಲಿಯುಗವೇ! ನಿನ್ನ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಮಾನವನ ಆಯುಷ್ಯ ತೀರ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಂದರೆ ಒಂದು ನೂರುವರ್ಷ. ಮೊದಲಿನ ಯುಗಗಳಲ್ಲಿಯಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಆಯುಷ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆಯುಷ್ಯ ಕಡಿ ಮೆಯಾದರೂ ತಪೋನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡುವವರು ತೀವ್ರ ಪರಮಾರ್ಥ ಹೊಂದುವರು. ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಗಳು, ಪುಣ್ಯವಂತರು ಇವರಿಗೆಲ್ಲ ನೀನು ಸಹಾಯಕನಾಗಿ ವರ್ತಿಸು' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಲಿಯು— 'ಬ್ರಹ್ಮನೇ! ನೀನು ಹೇಳಿದ ಇವರೆಲ್ಲರು ನನ್ನ ವೈರಿಗಳು ಈದಮೇಲೆ ಅವರಿರುವ ಭೂಮಿಗೆ ಹೋಗುವ

ದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಭೀತಿಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಎನೂರು ಭೂಮಂಡಲಗಳಲ್ಲಿ ಭರತಖಂಡವು ಪುಣ್ಯ ಭೂಮಿ ಎನ್ನಿಸಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೋದರಿ ನನಗೆ ಕೊಡಿಕೆ ಬೀಳುವವು. ಅಂದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಾನೆಂತು ಹೋಗಲಿ?" ಎಂದಿತು.

ಕಲಿಯಾಡಿದ ಮಾತುಕೇಳಿ ಬ್ರಹ್ಮನು ನಕ್ಕು:— “ಕಲಿ ನೀನು ಕಾಲಾತ್ಮನನ್ನು ಸಂಗಡ ಕರಕೊಂಡು ಭೂಮಿಗೆ ಹೋಗು. ಅವನ ಗುಣದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಜನರಲ್ಲಿಯ ಧರ್ಮ ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕಳೆ, ಪುಣ್ಯವಂತರಲ್ಲಿ ಪಾಪ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡು” ಎನ್ನುಲು ಕಲಿಯು:— “ಬ್ರಹ್ಮನೇ! ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಶಿವಧ್ಯಾನಮಾಡುವವರು, ಧರ್ಮಾತ್ಮರು ಮುಂಕಾದವರೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಶತ್ರುಗಳು, ಅವರನ್ನು ಕಂಡರೆ ನನಗೆ ಅಂಜಿಕೆಯೇ ಬರುವದು” ಎಂದಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಬ್ರಹ್ಮನು:— “ಕಲಿ! ಪುಣ್ಯ ಪಾಪಗಳಿಗೆ ವಿವೇಚನೆಯು ನಿನ್ನ ಉಪದ್ರವ ಸಹಿಸುವನು. ನಿನ್ನ ಉಪದ್ರವ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ಅವನೂ ತಡೆಯನು. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಸಹಜವೇ ಅವನು ನಿನಗೆ ವಶವಾಗುವನು. ಆ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮಿಸಿದವರು ನಿನ್ನಂಥೆಯೇ ಇರುವರು ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೆ ಈಶ್ವರ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಿಲ್ಲ” ಎನ್ನುಲು ಕಲಿಯು:— “ಬ್ರಹ್ಮನೇ! ಸಾಧುಗಳ ಹೃದಯ ಹೇಗಿರುವದು?” ಎಂದು, ಕೇಳಲು ಚತುರ್ಮುಖನು:— “ಕಲಿ! ಅಂತಃ ಕುದ್ಧಿಯುಳ್ಳವನಿಗೆ ದೋಷಗಳು ಅಂಟುವದಿಲ್ಲ, ಹರಿಹರ ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡುವವ, ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವವ, ಗುರುಸೇವೆ ಮಾಡುವವ ಇವರಾರಿಗೂ ನಿನ್ನ ಮೋಸ ಸ್ಪರ್ಶಿಸಲಾರದು, ಗೋ-ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಸೇವಿಸುವವ, ವೈಷ್ಣವ, ಕೈವ, ತುಲಸೀಸೇವಕ,

ಗುರುಸೇವಕ. ಪುರಾಣ ಶ್ರವಣಮಾಡುವವ. ಶಾಸ್ತ್ರಪರಾಯಣ, ಧರ್ಮಿಷ್ಠ ಇವರಾರನ್ನೂ ನೀನು ನಿರ್ಬಂಧಿ
ಸಲಾಗದವು ಎನ್ನಲು ಕಲಿಯು-- "ಬ್ರಹ್ಮನೇ! ಗುರುಮುಖವೆಂ ಎಂತಿರುವದು?" ಎಂದು ಕೇಳಿತು. ಅದಕ್ಕೆ
ಬ್ರಹ್ಮನು-- "ಕಲಿಯೆ! ಗುರುಶಬ್ದದಲ್ಲಿಯ 'ಗು' ಎಂದರೆ ಸಿದ್ಧ, 'ರಾ' ಎಂದರೆ ಪಾಪಪಕ್ಷ 'ಉ' ಎಂದರೆ
ಅಪ್ಯುಕ್ತವು. ಈ ಅರ್ಥವಲ್ಲದೆ ಗುರುವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಶೈಶೀಯಾತ್ಮನು, ಪರಬ್ರಹ್ಮನು ಆಗಿರುವನು.
ಗಜೇಶ, ಅಗ್ನಿ, ಶಾರ್ಫಧರ ಇವರೆಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಗುರು ಶಬ್ದವು ಅಡಕವಾಗಿರುವದು" ಇತ್ಯಾದಿ ಗುರು ಮಹಿಮೆ
ಯನ್ನು ಜೇಳಿ 'ವಿವೇಕ, ಧರ್ಮ, ಭಕ್ತಿ' ವೈರಾಗ್ಯ ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಗುರುವೇ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕನು. ಜನಮು
ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನವನು. ಗುರುವನ್ನು ಸೇವಿಸುವದರಿಂದ ಸಕಲ ಸಿದ್ಧಿಗಳು ಲಭಿಸುವವು
ಈ ಒಗ್ಗ ಅಸಾದಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಿದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು" ಯೆಂದು ಬ್ರಹ್ಮನು ಕಲಿಗೆ
ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಹತ್ತಿದನು. ಅದೊಂದರೆ--

"ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಗೋದಾವರಿ ತೀರದಲ್ಲಿ ಅಂಗಿರಸ ಬುಡಿಯು ಅಶ್ರಮವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಆ
ಅಶ್ರಮದ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿಯೇ ವೈಲಕ್ಷಣ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮಗ "ವೇದಧರ್ಮ" ನೆಂಬವನೂ ಅಶ್ರಮ ಕಟ್ಟಿ
ಕಂಡು ಬಂದನು. ಆ ವೇದಧರ್ಮನಲ್ಲಿ ಹಲವು ಶಿಷ್ಯರು ಗುರುಸೇವಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಎದ್ದಾ
ವ್ಯಾಸ ಮಾರ್ಗಶಿಷ್ಯರು. ಹೀಗಿರುವ ಒಂದು ದಿನ ವೇದಧರ್ಮನು ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಕರೆದು--

ವಶ್ಯ ಪ್ರಿಯ ಶಿಷ್ಯರೇ! ನನ್ನ ಮೇಲೆ ವಿಮೃಶ್ಯ ಯಿದ್ದು ಬಾದರೆ ನನ್ನ ವಜ್ರವನ್ನು ಹಾಲಿ

ಸಮೀಪವು ಬರುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾದುದು. ಶಿಷ್ಯರ ಉತ್ಸಾಹ ನೋಡಿ ವೇದಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಸಂಕೇತವಾದಾಯಿತು.

ಆ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ 'ಸಂದೀಪಕ' ಯಂಬವನೊಬ್ಬ ಶಿಷ್ಯನಿದ್ದನು. ಒಂದುದಿನ ಗುರುವು ಅವನನ್ನೂ ಉಪದೇಶವನ್ನೂ ಶಿಷ್ಯರನ್ನೂ ತನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಕರೆದು — ಶಿಷ್ಯರೆ! ನನಗೆ ಕೂರ್ವಾರ್ಜಿತ ಒಂದು ಪಾಪವೂ ಬಾಹ್ಯಾಂತರಿಕ ಸಾಧಾರಣ ಪಾಪಗಳೂ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವವು. ಅವುಗಳ ನಿವಾರಣೆಗೆಂದು ಹಲವು ತಪ-ಅನುಷ್ಠಾನಗಳನ್ನೂ ಅಚರಿಸಿವೆನು. ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನನ್ನ ಪಾಪಗಳ ಬಂಧನವು ದೂರಾಯಿತು. ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಪಾಪಾಂಶವು ಉಳಿದಿದೆ. ಈಗದಿದ್ದರೆ ಫಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವೆನೆಂದು ತಪ್ಪಿಸಲು ಬರುವಂತಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ನನಗೆ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಾಗದೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಇದೇ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಘೋರ ರೀತಿಯಿಂದ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ದೂರೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ವಾರಾಣಸಿಗೆ ಹೋಗುವೆನು. ಅದ್ವಂದನನ್ನನ್ನು ಅಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಒಯ್ದು ಚಲ್ಲಿಬಿಡಿರಿ. ಸ್ವದೇಹದಿಂದಲೇ ನನ್ನ ಪಾಪವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವೆನು. ನನ್ನನ್ನು ನೀವು ಅಲ್ಲಿ ಜೋಪಾನವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಎಲ್ಲ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕುಕ್ಕೂತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥ ಶಿಷ್ಯನು ಯಾವನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅವನು ನನ್ನ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ತಿರಸಾ ಮಾಡಬೇಕು." ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.

ವೇದಧರ್ಮವನ್ನ ಎಲ್ಲ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿಯೂ ಸಂದೀಪಕನು ಗಮನಿಸಿ ಬಂದು — " ಗುರುಗಳೇ !

ನೀವು ಶೇಷಪಾವದ ಪ್ರತಿಕಾರವನ್ನು ಅದಷ್ಟು ತೀವ್ರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ, ನಾನು ನನ್ನ ಶಕ್ತಿಮೂರಿ ನಿಮ್ಮ ಸೇವೆ ಮಾಡುವೆನು ಅಪ್ಪಣೆ ಇರಲಿ” ಎಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನು.

ದೀಪಕನ ವಚನವನ್ನು ಕೇಳಿ ಗುರುವು—“ ದೀಪಕಾ! ನಾನು ಕುಪ್ಯ ರೋಗಿಯೂ ಅಂಗಹೀನನೂ ಆಗುವೆನು. ಹಾಗು ಕುರುಡನೂ ಹೆಳವನೂ ಆಗುವೆನು. ಇದರಂತೆ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ವರುಷ ಪರಿಯಂತವೂ ಕಷ್ಟಪಡುವೆನು. ಅದು ವರೆಗೆ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಸಂಗೋಪನ ಮಾಡಬೇಕು.” ಎಂದೆನ್ನಲು ದೀಪಕನು—ಗುರು ದೇವ ! ನಿಮ್ಮ ಪಾದದ ನಿಷ್ಕೃತಿಯನ್ನು ನಾನು ನಿಷ್ಕೃತವಾಗಿಯೂ ಮಾಡುವೆನು ಎಂದೆನ್ನಲು ವೇದಧರ್ಮನು ಸಂಕುಷ್ಪನಾದನು. ಅವನು ದೀಪಕನಿಗೆ ಪಾಪದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ವಿವರಿಸಿದನು. ಹಾಗು ತನ್ನನ್ನು ವಾರಾಣಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ಆ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದನು. ದೀಪಕನು ಕೂಡಲೆ ಆ ಗುರುವನ್ನು ಕಾಶೀಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದನು. ಅಲ್ಲಿ ಮಣಿಕರ್ಣಿಕೆಯ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕಂಬಳೀಶ್ವರನ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಗುರು ಶಿಷ್ಯರು ವಸತಿ ಮಾಡಿದರು.

ಗುರುವಿಗೆ ಕೌಪ ರೋಗವು ಆಘಾತಕೊಂಡಿತು. ಕಣ್ಣುಗಳು ಕಾಣದಾದವು. ಸಂದೀಪಕನು ಬಹು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸೇವೆ ಮಾಡಹತ್ತಿದನು. ರೋಗ ವೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಸಂದೀಪಕನು ಭಿಕ್ಷೆಬೇಡಿ ತಂದು ನಿತ್ಯವೂ ಗುರುವಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುವನು. ವಿಶ್ವನಾಥನ ಸ್ವರೂಪವೇ ತನ್ನ ಗುರುವಿನ ಸ್ವರೂಪವೆಂದು ಬಗೆದು ನಿತ್ಯವೂ ಗುರು ಪೂಜೆ ಮಾಡುವನು. ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನೆತ್ತಿ ತಂದು ಲಗ್ನಿ ಸುವನು. ಗುರುವು ಶಿಷ್ಯನು ಬೇಡಿತಂದು ಭಿಕ್ಷೆಮಾನ್ಯ.

ನಿರಾಕರಿಸುವವನು, ತನಗೆ ಇಚ್ಛಿತ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಯಾಚಿಸಿ ತರಬೇಕೆಂದು ಬೇಳುವನು, ತಾರದಿದ್ದರೆ ಸಿಟ್ಟಿಗೆಳುವನು, ಬೈಯುವನು, ಬಡಿಯುವನು, ಏನಾದರೂ ಅವನು ಗುರುವಿನ ಗುಣ-ದೋಷಗಳನ್ನೆಣಿಸದೆ ಅವನು ಈಶ್ವರ ಸ್ವರೂಪನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಒಮ್ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಗುರುವಾಡುವ ನಿಷ್ಕರ ನುಡಿಗೆ ಕನ್ನ ಸಹಿಸುತ್ತ ಅವನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸುವ ಬಗೆಯಿಂದ ಗುರು ಶುಶ್ರೂಷೆ ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದನು.

ಸಂದೀಪಕನು ಗುರುಸೇವೆ ಮಾಡುವದನ್ನು ಕಂಡು ಕೈಲಾಸಪತಿಯು ಸಂತುಷ್ಟನಾದನು. ಒಂದು ದಿನ ಅವನು ತಾನಾಗಿಯೇ ಸಂದೀಪಕನ ಎದುರಿಗೆ ಬಂದು—“ದೀಪಕ ! ಗುರು ಭಕ್ತನಾದ ನಿನಗೆ ಮೆಚ್ಚಿದನು. ನಿನಗೆ ಇಚ್ಛಿತ ವರವನ್ನು ನನ್ನಿಂದ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳು” ಎಂದನು. ತನಗೆ ಸಂತುಷ್ಟನಾದ ಶಿವನ ಮಾತಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಾಗಿ ದೀಪಕನು—“ದೇವಾ ನನ್ನ ಗುರುವಿನ ಆಜ್ಞೆಯಿಲ್ಲದೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ವರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾರೆ !” ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದನು ಹಾಗೂ ಆಗಲೇ ಗುರುವಿನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದನು ಮತ್ತು—“ ಗುರು ದೇವಾ ! ನಿಮ್ಮ ರೋಗ ಶಮನಾರ್ಥ ಶಿವನಿಂದ ವರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕೆ ? ” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು ಗುರವು ಶಿಷ್ಯನ ಮೇಲೆ ಸಿಟ್ಟಾಗಿ—“ನಾನು ನನ್ನ ಪಾಪವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿರುವೆ, ನೀನು ಶಿವನಿಂದ ವರ ಬೇಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಆ ಮೇಲೆ ದೀಪಕನು ಶಿವನನ್ನು ಕಂಡು—“ ನೀನು ಕೊಡುವ ವರವು ನನಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟನು. ಶಿವನು ನಿರುಪಾಯನಾಗಿ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಹೋದನು. ಸಂದೀಪಕನ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ವಿಷ್ಣುಗೆ ವಿವರಿಸಿದನು. ವಿಷ್ಣುವು ದೀಪಕನ ಗುರುಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಚಕಿತಗೊಂಡನು.

ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುವು ಶಿವನಿಂದ ಕೇಳಿದ ದೀಪಕನ ಗುರುಭಕ್ತಿಯನ್ನು ತಾನೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಶಿಷ್ಯ-ಗುರುಗಳಿರುವಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದನು. ದೀಪಕನು ಗುರುಸೇವೆ ಮಾಡುವದನ್ನು ಕಂಡನು, ಅವನಲ್ಲಿಯ ಗುರು ಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿದನು. ತಾನೇ ಸುದೀಪಕನನ್ನು ತನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಕೇಂದ್ರ; ಅವನಿಗೆ ಇಚ್ಛಿತ ವರ ಕೊಡುವ ತನ್ನ ಹವಣಿಕೆ ತೋರಿಸಿದನು. ಆದ್ದಕ್ಕೆ ದೀಪಕನು—“ಹೃಷೀಕೇಶಾ! ನಾನು ಯಾರಿಂದಲೂ ಏನನ್ನೂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಗುರುವಿನಿಂದಲೇ ನನಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ತಾನೇ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವವು” ಎಂದೆನ್ನಲು ದೀಪಕನ ನುಡಿಗೆ ನಾರಾಯಣನು ಸಂತುಷ್ಟತೆ ಹೊಂದಿದನು. ಮತ್ತೂ ಆತನು—“ದೀಪಕಾ! ನನ್ನಿಂದ ನೀನು ವರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕು.” ಎಂದೆನ್ನಲು ದೀಪಕನು—“ದೇವಾ! ವರ ಕೊಡುವದೇ ನಿನ್ನ ಆಗ್ರಹ ವಾಗಿದ್ದರೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಅಳಿಯದ ಗುರುಭಕ್ತಿಯ ವರ್ಧನೆಯಾಗುವಂತೆ ವರವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಬೇಕು” ಎಂದನು. ಶಾರ್ಙ್ಗಪಾಡೆಯು ದೀಪಕನ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಅವನು ಬೇಡಿದ ವರ ನೀಡಿದನು. ಮತ್ತು ಅವನು ದೀಪಕನನ್ನು ಕುರಿತು—“ದೀಪಕನೇ! ನೀನು ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಸಖನಾಗುವಿ, ನೀನು ಗುರುವನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಂಡಿರುವಿ! ಪರಬ್ರಹ್ಮ ನನ್ನು ನೀನು ಪೂರ್ಣ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದಿ” ಎಂದು ದೀಪಕನನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿ ಹೃಷೀಕೇಶನು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಹೋದನು.

ದೀಪಕನು ವಿಷ್ಣುವಿನಿಂದ ವರ ಪಡೆದು ತನ್ನ ಗುರುವಿನ ಬಳಿಗೆ ಹೋದನು ಗುರುವು—‘ದೀಪಕಾ, ವೈಕುಂಠನಾಯಕನು ನಿನಗೇನು ಕೊಟ್ಟನೊಬವನ್ನು ವಿತ್ತರಿಸಿ ಹೇಳು’ ಎಂದೆನ್ನಲು ದೀಪಕನು ‘ತನ್ನಲ್ಲಿ ಗುರು

ಭಕ್ತಿಯು ಪರ್ಥನೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಅವೇಕ್ಷಿಸಿ ಪರಮನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು" ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಶ್ರೀಗುರುಪು ದೀಪಕ ನಿಗೆ ಮೆಚ್ಚು-ದೀಪಕಾ! ಚರಜೀವಿಯಾಗು, ಸತತವೂ ಕಾಶೀಪಟ್ಟಣವಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರು, ನಿನ್ನ ವಾಕ್ಯಗಳು ಸಿದ್ಧಿ ಹೊಂದಲಿ, ಎಂದು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ಆ ವೇದಧರ್ಮನು ತಾನು ಆಗಲೇ ದಿವ್ಯವೇಹಿಯಾದನು. ಅವನು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ವನ್ನು ಶಿಷ್ಯಭಾವ ಪರಿಶ್ರೇಷ್ಠಾಗಿ ಮಾಡಿದನು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಬ್ರಹ್ಮನು ಕಲಿಯುಗಕ್ಕೆ ದೀಪಕನ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದನು. ಸಿದ್ಧನು—ನಾಮಧಾರಕನ ! ದೃಢಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಇರುವನು ಭವಸಾಗರ ಪಾಟುವನು. ದೃಢ ಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನೇ ಈಶ್ವರನನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವನು. ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

೩ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀಗಣೇಶ-ಶಾರದಾ-ಗುರುಭೋಗನಮಃ॥ ನಾಮಧಾರಕನು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯನ್ನು ಕುರಿತು—
 “ಸ್ವಾಮಿ! ನೀವು ನನಗೆ ಗುರುಮಹಿಮೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದಿರಿ, ನನ್ನ ಮನವು ಆನಂದಮಯವಾಯಿತು.
 ನಿಮ್ಮ ವಾಸ್ತವ್ಯವೆಲ್ಲಿ? ನಿತ್ಯವೂ ನಿಮ್ಮ ಭೋಜನವೇನು? ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯನಾಗಬಯಸುವೆ ” ಎಂದು
 ಅವರ ಪಾದಕ್ಕೆ ಎರಗಿದನು. ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ಅವನನ್ನು ಆಲಂಗಿಸಿ— “ನಾಮಧಾರಕ! ಗುರುವಿನ ಸ್ಥಾನ
 ವಿರುವಲ್ಲಿಲ್ಲ ನಾನು ಇದ್ದೇ ಇರುವೆನು. ನಿತ್ಯವೂ ಗುರುಸ್ವರಣೆಯೇ ನನ್ನ ಭೋಜನವು, ಶ್ರೀಗುರುಚರಿತ್ರೆ
 ಮಹಿಮೆಯೇ ನನಗೆ ಅಮೃತಪಾನವು, ಸತತವೂ ಈ ಗ್ರಂಥದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಿರುವೆನು ” ಎಂದು
 ತನ್ನ ಬಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ತೋರಿಸಿದನು. ಮತ್ತು ಅವನು— ‘ಈ ಗುರುಚರಿತ್ರೆಯ ಶ್ರವಣದಿಂದ
 ಭುಕ್ತಿ-ಮುಕ್ತಿ-ಪರಮಾರ್ಥಗಳೂ ಇಚ್ಛಿತಫಲವೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವವು. ಅಷ್ಟಸಿದ್ಧಿ, ಜ್ಞಾನಸಿದ್ಧಿಗಳು ಲಭಿಸು
 ವವು. ಸತ್ತಾಹತೃವಣ-ಪತಣಗಳಿಂದ ಅಘೀಷ್ಟೆಗಳು ಮೂರೈಸುವವು ಇತ್ಯಾದಿ ” ಹೇಳಲು ನಾಮಧಾರಕನು—
 “ಸ್ವಾಮಿ! ಗುರುಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಶ್ರವಣ ಮಾಡುವ ಇಚ್ಛೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಬಲವತ್ತರವಾಗಿದೆ. ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಹೇಳುವ
 ದಾಗಬೇಕು” ಎಂದೆನ್ನಲು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು -ಅವನ ಬಲಗೈಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ತನ್ನ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದನು.
 ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವಾಗಿದ್ದ ಅಶ್ವತ್ಥ ಸ್ಪೃಧಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು— “ನಾಮಧಾರಕನೆ! ವೇದವು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯು ಧೃಢತೆ
 ಗೊಳ್ಳಲಿ, ನಂತರ ಶ್ರೀಗುರುವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳು” ಎಂದೆನ್ನಲು ನಾಮಧಾರಕನು ಅವನಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ
 ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನು, ಸ್ವಾಮಿ! ನನ್ನನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸು ಎಂದ. ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು. ಈ ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು—

ನಾಮಧಾರಕ ! ಚಿಂತಿಪಚೇದ, ನಿನ್ನ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನಾನು ದೂರಮಾಡುವೆನು. ದೃಢಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದವರು ಯಾವಾಗಲೂ ದಾರಿದ್ರ್ಯದಿಂದ ಕಷ್ಟಪಡುವರು. ಅವರು ಅವಿದ್ಯೆ-ಮಾಯೆಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತರಾಗಿ ಶ್ರೀಗುರುವನ್ನು ನಿರರ್ಥಕ ನಂದಿಸುವರು. ನೀನಾದರೂ ಸಂವೇಹವೃತ್ತಿ ತಾಳಿ ಗುರುವು ಏನನ್ನು ಕೊಡುವನು? ಎಂಬೆನ್ನೆನ್ನಿ. ಈಗ ನೀನು ಅನುಭವಿಸುವ ಕಷ್ಟ-ವ್ಯಾಕುಲಿತೆಗಳೇ ಆ ನಿನ್ನ ವೃತ್ತಿಯ ಸರಿಣಾಮವಾಗಿವೆ. ಇವನ್ನರಿತು ನೀನು ನಿನ್ನಲ್ಲಿಯ ಸಂಶಯವನ್ನು ಬಿಡು. ಅಂದರೆ ದಯಾಸಾಗರ ಗುರುದೇವನು ನಿನಗೆ ಅಪಾರ ವಾದದವನು ಕೊಟ್ಟು ನಿನ್ನ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ದೂರೀಕರಿಸುವನು. ನಾಮಧಾರಕಾ ! ಗುರುಮೂರ್ತಿಯು ನೇದಾಂತ ಬೋಧಿಸುವನು, ಅದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಅಂತಃಕರಣವು ಶುದ್ಧವಾಗುವದು. ಅವನು ಮೋಡಗಳಂತೆ ದಾತಾರ ನಾಗಿರುವನು. ಅವನಿಗೆ ಇನ್ನಾವ ಉಪಮೆಗಳೂ ಹೋಲಿಕೆಯಾಗವು. ಶ್ರುತಿ-ಸ್ಮೃತಿಗಳು- 'ಶ್ರೀಗುರುವು ಪರಬ್ರಹ್ಮಮೂರ್ತಿ' ಎಂದು ಹೇಳುವವು. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀನು ನಿನ್ನಲ್ಲಿಯ ಸಂದೇಹವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಏಕಚಿತ್ತದಿಂದ ಶ್ರೀಗುರುವಿನ ಪದಧ್ಯಾನ ಮಾಡು" ಎಂದು ಒದ್ದಮುನಿಯು ಹೇಳಲು ನಾಮಧಾರಕನು— ಸ್ವಾಮೀ ! ಶ್ರೀಗುರುವು 'ತ್ರಯಮೂರ್ತಿ' ಎಂಬುವದನ್ನು ನಾನು ಕಿವಿಯಿಂದ ಕೇಳಿರುವೆನು. ಅದರೆ ಆ ದೇವನು ಮಾನವನಾಗಿ ಅವತರಿಸಿದುದರ ಕಾರಣವೇನು?" ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಮಾಡಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಮೋಗೀಂದ್ರನಾದ ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು— "ಎಲೈ ಶಿಷ್ಯನೇ ! ನಿನ್ನ ಕೇಳಿಕೆಯಿಂದ ನನಗೂ ಸುಖವುಂಟಾಯಿತು. ಗುರುಸೇವಕತ್ವಲಭಿಸಿತು, ಪರಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದೆನು. ನಾನು ಈ ಜಗತ್ತನ್ನೆಲ್ಲ ಸುತ್ತಾಡಿವೆನು. ಗುರುಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕ್ರಮಣಮಾಡುವ ಉತ್ಸಾಹಗಳನ್ನು ನಾನು ಯಾರನ್ನೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಈಗ

ಅಂಥ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳವನು ನೀನೇಬ್ಬನೇ ಹಸಗ ಮೊರೆತಿ ! ಇಹ-ಪರಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವುಳ್ಳವರಿಗೆ ಈ ಚರಿತ್ರೆಯು ಬಲು ರುಚಿಕರವಾಗಿರುವದು, ನೀನು ಕೇವಲ ಗುರುಭಕ್ತನಾದುದರಿಂದ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಈ ಮೇಲ್ಪರದ ಭಕ್ತಿಯುತ್ಪನ್ನವಾಗಿದೆ. ನಿಶ್ಚಿತ ಮನೋವಾಕ್ಯಾಯಗಳುಳ್ಳ ನೀನು ಚತುರ್ವಿಧ ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವಿ ! ಇಹ ಸಂಸದವೆಲ್ಲವೂ ನಶ್ವರವು. ಇವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಯಸಬೇಡ, ಗುರುಚರಿತ್ರೆಯು ಕಾಮಧೇನು ಸದೃಶವೆಂದು ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಸಮ್ಮತಿಸುವವು. ಇನ್ನು ಶ್ರಯಮೂರ್ತಿಗಳು ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಸರವೇಷಧಾರಿಯಾಗಿ ಅವತರಿಸಿದರು. ಅದರ ಕಾರ್ಯಕಾರಣವೆಂದರೆ— “ಹರಿಹರರು ಭೂಭಾರವನ್ನಿಳಿಸುವದಕ್ಕೊಂದು ಭಕ್ತಜನೋದ್ಧಾರಕ್ಕೊಂದೂ ಶ್ರಯಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅವತರಿಸಿದರು” ಎಂದು ಹೇಳಿದನಲ್ಲದೆ ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು— “ನಾಮಧಾರಕ ! ಶ್ರಯಮೂರ್ತಿಯು ಮೂರು ಗುಣಗಳನ್ನು ಕೇಳು. ಆದಿ ಮೂಲ ವಸ್ತುವು ಒಂದೇ, ಪ್ರಪಂಚ ವಸ್ತುವು ಮೂರು. ಇವೇ ಬ್ರಹ್ಮ-ವಿಷ್ಣು-ರುದ್ರರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ರಜ-ಸತ್ಯ-ತಮ ಗುಣಗಳು ಅಧಿಷ್ಠಿತವಾದವು. ಬ್ರಹ್ಮನು ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಾಗಿಯೂ, ವಿಷ್ಣುವು ಮೋಕ್ಷಕನಾಗಿಯೂ ಹಾಗೂ ರುದ್ರನು ಪ್ರಲಯಕರ್ತಾರನಾಗಿಯೂ ಪರಬ್ರಹ್ಮನಿಂದ ಅಧಿಷ್ಠಿತರಾದರು. ಈ ಮೂವರೂ ಅಭಿನ್ನತೆಯಿಂದ ಅವತರಿಸೊಂದಿ ಭೂಭಾರವನ್ನೆಳೆದವೆಂದು ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿದೆ. ನಾಮಧಾರಕ ! ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ನೀನಿಗೆ ಅಂಬುಜವನ ಕಪಿ ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು. ಅದು ಎಂತಿರುವದೊಂದಿ.

‘ಅಂಬುಜ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಏಕಾದಶಿ ಪುತ್ರವನ್ನು ನಿಷ್ಕಯಿಂದ ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನ ಈ

ಪ್ರತೀಕಗಳ ಮಾಡುವ ಕುರಿತು ದುರ್ವಾಸ ಋಷಿಯು ಅತಿಥಿ ಸ್ವರೂಪದಿಂದ ಅವನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದನು. ಮುನ್ನೂ ದಿನ ವಿಕಾಡಶಯಾದ್ದರಿಂದ ಆ ದಿನ ಸಾಧನೀಯ ದ್ವಾದಶಿಯ ವೇಳೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿತ್ತು. ಅತಿಥಿಯು ಅಂಥ ವಸ್ತ್ರಗಳ ಕಾಲಣಕ ಅತಿಥಿಯು, ಇದನ್ನರಿತು ಅಂಬರೀಷನು ಬಿದ್ದಿರಿದನು. ಬಂದ ಅತಿಥಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಸತ್ಕರಿಸಿದನು. ಅವನು ಋಷಿಯನ್ನು ಕುರಿತು—“ಮಹಾನ್! ತೀವ್ರವೇ ಸ್ಥಾನಮಾಡಿ ಬರಬೇಕು, ಇಂದು ಸಾಧನೀಯದ್ವಾದಶಿ, ಪಾರಣೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು” ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡನು, ಋಷಿಯು ‘ತಥಾಸ್ತು’ ಎಂದು ನಡಿಗೆ ಸ್ನಾನಾನುಷ್ಠಾನಗಳಿಗಾಗಿ ಹೋದನು. ದ್ವಾದಶಿಯ ಸಾಧನದ ಗಳಿಗೆ ವೀರರು ಬಂದಿತು. ಋಷಿಯು ಅವನು ಋಷಿಯು ಬರುವ ಮಾರ್ಗ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ತೀರ್ಥ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಪಾರಣೆ ಮುಗಿಸಿದನು, ಮುಂದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಋಷಿಯು ಬಂದನು, ತೀರ್ಥ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಪಾರಣೆ ಮುಗಿಸಿದ ಅಂಬರೀಷನನ್ನು ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ಹೃದಯದಿಂದ ಸ್ಮರಿಸಿದನು. ಭಕ್ತವತ್ಸಲ ನಾರಾಯಣನು ಆಗಲೇ ಪ್ರಕಟನಾದನು. ಅವನು ದುರ್ವಾಸನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಶಾಪವನ್ನು ತಾನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಸಿದ್ಧನಾದನು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ದುರ್ವಾಸನು ವಿಪ್ಲವಿಗೆ—“ನೀನು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಹಲವು ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಅವತಾರಗಳಿಂದ ಜನ್ಮ ತಾಳು” ಎಂದು ಶಾಪ ಕೊಟ್ಟನು.

ಎಷ್ಟು ವು ತನ್ನ ಭಕ್ತ ಅಂಬರೀಷನ ಸಿವಿತ್ಯ ಶಾಪಮೊಂದಿ ಹತ್ತು ಅವತಾರ ತಾಳಿದನಲ್ಲದೆ

ಕಾರ್ಯಾಕಾರಣದಿಂದ ಹಲವು ಸ್ಥಿತಿ-ಸ್ಥಿತಿ ಉಪ ಆವರ್ತಾರ ತಾಳಿದನು. ತ್ರಯಮೂರ್ತಿ ಅವತಾರವೂ
ಪ್ರೀತಿವಿಷ್ಣುವಿನ ಉಪ ಆವರ್ತಾರಗಳಲ್ಲೊಂದಾಗಿದೆ ಎಂದನು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ನಾಮಘಾರಕನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

೪ನೆಯ ಛಾಂದ್ಯಾಯ

ತ್ರಿಗಣೇಶ-ಕಾರದಾ-ಗುರುಭಿಷ್ಯೇನಮಃ॥ ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ನಾಮಧಾರಕನನ್ನು ಕುರಿತು—
 “ತಿಷ್ಠಚೂಡಾಮಣಿಯೆ! ನಿನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು. ಅತ್ತಿಮುನಿಯು
 ಮೊದಲು ಸೃಷ್ಟಿಯು ಉತ್ಪನ್ನವಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವೆನು, ಚಿತ್ತಗೊಡು. ಮೊದಲು ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯು
 ಇದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಜಲಮಯವಿದ್ದಿತು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ವೇದದಲ್ಲಿ ‘ಅಮೋ ನಾರಾಯಣ’
 ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ನಾರಾಯಣನು ತಾನೇ ಉದಕವು. ಅವನು ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಸ
 ವಾಗಿರುವನು. ಹೀಗಿರುವ ಅವನಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚರಚನೆಯ ಬುದ್ಧಿಯು ಜನಿತವಾಯಿತು. ಆಗ ಆತನಿಂದ
 ಹಿರಣ್ಯ ವರ್ಣಾಂಡವು ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತು. ಅದೇ ‘ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ’ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಹೊಂದಿತು. ರಜೋ
 ಗುಣಯುಕ್ತವಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತು. ಆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೇ ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭವು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಿರ್ಮಿತ
 ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವು ದಿವ್ಯಮಾನದ ಒಂದು ವರ್ಷವಿದ್ದಿತು. ಬಳಿಕ ಆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವು ಸೀಳಿ ಇಬ್ಭಾಗವಾಯಿತು.
 ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಕಾಶವಾಗಿಯೂ ಇನ್ನೊಂದು ಭೂಮಿಯಾಗಿಯೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಈ
 ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಿಂದಲೇ ಬ್ರಹ್ಮನು ಹುಟ್ಟಿ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕಗಳನ್ನೂ, ಹತ್ತು ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನೂ, ಕಾಲ-ಕಾಮ-
 ಕ್ರೋಧಾದಿಗಳನ್ನೂ ರಚಿಸಿದನು. ಮುಂದೆ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ರಚಿಸುವದಕ್ಕೊಂದು ಮಾರೀಚಿ, ಅತ್ತಿ ಮುಂತಾದ
 ಏಳು ಜನ ಮಾನಸಪುತ್ರರನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿದನು. ಆ ಮಾನಸಪುತ್ರರಲ್ಲಿಯ ಅತ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಗುರುಪೀಠ ಸೀಳಿಗೆ
 ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಹೇಗೆಂದರೆ—

ಆ ಅಶ್ರಮಸೀಯ ಹೆಂಡತಿ ಅನುಸೂಯೆಯು, ಸತ್ಪುತ್ರಾ ವಿರೂಪಮುಕ್ತಮಾಪೆ ಆಕೆ ಜಗನ್ಮಾತೆಯನ್ನಿಟ್ಟಳು. ಒಂದು ದಿನ ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳು ಪ್ರಯಮೂರ್ತಿಗಳಾದ ಹರಿಹರಬ್ರಹ್ಮರನ್ನು ಕಂಡು ಅನಸೂಯಾ ಮಾತೆಯ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯ ಧರ್ಮವನ್ನೂ ಆಕೆಯ ಸದಾಚರಣೆಯನ್ನೂ ಆವೇದಿಸಿಲ್ಲ ಮನವಾರೆ ಹೊಗಳಿದರು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಆಕೆಯಲ್ಲಿ ವರ-ಶಾಪಗಳನ್ನು ಕೂಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಬಲವತ್ತರಾದದ್ದಿರು ಎದು. ಅವಳೆಂದ ವರಸಡೆದ ಯಾವನಾದರೂ ಬಂದು ಸುರಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮಿಲ್ಲರನ್ನು ಸಹಜವಾಗಿ ಬಯಸುವನೆಂಬದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ತ್ರೈಮೂರ್ತಿಗಳು ಅನಸೂಯೆಯ ಮಹತ್ತರೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಹೃದಯದಿಂದ ಕುದಿಯಹತ್ತಿದರು. ಅ ಮೂವರೂ ಕ್ರೋಧಾನ್ವಿತರಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ—‘ನಾವು ಅನಸೂಯೆಯ ಎಳೆಗೆ ಹೋಗಿ ಆಕೆಯ ಪತಿವ್ರತೆ ಧರ್ಮವನ್ನು ಒರೆಗಟ್ಟಿ : ನೋಡೋಣ. ಅಕೆಯ ವ್ರತಭಂಗ ಮಾಡೋಣ ಅಥವಾ ಅಕೆಯನ್ನು ಯಮನಸದನಕ್ಕೆ ನೂಕಿಬಿಡೋಣ ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಂಡರು. ತಮ್ಮ ನಿಶ್ಚಯದಂತೆ ಆ ಮೂವರೂ ಭಿಕ್ಷುಕರ ವೇಷವಿಂದ ಅಭ್ಯಾಗತರಾಗಿ ಅಶ್ರಮಸೀಯ ಅಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದಿಳಿದರು. ಆಗ ಮೂವರು ಅಶ್ರಮದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದನು. ಅವರು ಅಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳೇ ಇದ್ದ ಅನಸೂಯೆಯನ್ನು ಕರೆದು—‘ನಾವು ಹೊದಿಸುವೆವು, ನಮಗೆ ಇಚ್ಛಾಭೋಜನ ನೀಡಬೇಕು’ ಎಂದರು. ಕೂಡಲೆ ಅವಳು ಆ ಮೂವರನ್ನೂ ಕಳಿಸಿ ಭೋಜನ ನೀಡಲು ಸಿದ್ಧಳಾದಳು. ಪ್ರತಿಮಾಬ್ಧಿರಗಿ ಬೇರೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟು

[illegible]

ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆಂದು ಹೋಗಿದ್ದ ಅಶ್ವಿಋಷಿಯು— ‘ಮಧ್ಯಾಹ್ನ, ಅತಿಥಿಗಳು ಬರುವ ಕಾಲ’ ಎಂದು ಬಲು ಅವಸರದಿಂದ ತನ್ನ ಅಶ್ವಮಕ್ಕಳು ಬಂದನು, ಅಶ್ವಮದಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಾನೆ! ಅನಸೂಯೆಯು ಜೋಡುಗಳಹಾಡುತ್ತಿರುವಳು, ತೊಟ್ಟಿಲವು ತೂಗುತ್ತಿರುವದು ಕಂಡನು, ಸೋಜಿಗಬಟ್ಟನು. ಅವನು ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯನ್ನು ಕುರಿತು— ‘ಅನಸೂಯೆ! ಇವಾರ ಕೂಸುಗಳು?’ ಎಂದು ಕೇಳಲು ಆಕೆ ನಡೆದ ಸಂಗತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಸಾಗ್ರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದಳು. ಋಷಿಯು ಜ್ಞಾನದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿ— ‘ಈ ಕೂಸುಗಳು ತ್ರಯಮೂರ್ತಿಗಳು ಎಂದು ಒಳ್ಳೆ ಹರ್ಷದಿಂದ ಅವುಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದನು. ಆ ತ್ರಯಮೂರ್ತಿಗಳೂ ಸಂತೋಷಹೊಂದಿ ದರು! ಹಾಗು ಕೂಸುಗಳ ಸ್ವರೂಪನಿಂದಲೇ ಆ ತೊಟ್ಟಿಲದಲ್ಲಿ ಉಳಿದರು.

ಅನಸೂಯೆಯು ನಿರ್ದೀಪಿತ ಭಕ್ತಿಗೆ ಅತ್ರಿಋಷಿಯು ಮೆಚ್ಚಿ— ‘ನಿನ್ನ ಇಚ್ಛೆ ಏನಿದೆ?’ ಎಂದು ಕೇಳಲು ಅನಸೂಯೆಯು— ‘ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರಿ! ಈ ಮೂವರೂ ದೇವತೆಗಳು ನಿನ್ನ ಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಬಂದಿರುವರು. ನೀನೇ ಇವರಿಂದ ಪುತ್ರೇಚ್ಛೆಯ ವರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳು ಮತ್ತು ಈ ಮೂರೂ ಕೂಸುಗಳು ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳೋಪಾದಿ ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆಂದೂ ವರವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಬೇಕು’ ಎಂದಳು.

ಅನಸೂಯೆ-ಅತ್ರಿ ಇವರ ಇಚ್ಛೆಯ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಮೂವರೂ ದೇವತೆಗಳು ಏಕರೂಪ

ವಾಗಿ— 'ಋಷಿ ವಚನಗಳೇ! ನಿಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಯಂತಾಗಲಿ' ಎಂದು ವರ ನೀಡಿ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಹೋದರು. ಆ ಏಕರೂಪದ ತ್ರಯಮೂರ್ತಿಯು ಋಷ್ಯಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಯಿತು. ಅನಸೂಯೆಯು ಒಳ್ಳೆ ಸಂತೋಷವಿಂದ ಸುಖವಾಗಿ ಹಿಡಿದಳು. ಆಕೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಅವಳಿಗೆ ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟಳು. ಬ್ರಹ್ಮಮೂರ್ತಿಯು ಚಂದ್ರನಾದನು, ವಿಷ್ಣುಮೂರ್ತಿಯು ದತ್ತನಾದನು, ಹಾಗೂ ಈಶ್ವರನೇ ದುವಾರ್ಷ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನವನಾದನು. ಈ ಮೂವರೂ ಅನಸೂಯೆಯ ಮಕ್ಕಳಾದರು.

ಕೆಲ ದಿನಗಳ ಮೇಲೆ ದುವಾರ್ಷ-ಚಂದ್ರರು ತಾಯಿಯ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದ ಹೊರಟರು. ದುವಾರ್ಷನು ತಪಸ್ವಿಗೂ, ಚಂದ್ರನು ಚಂದ್ರಮಂಡಲಕ್ಕೂ ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟರು. ಮೂರನೆಯವನಾದ ದತ್ತವಿಷ್ಣುಮೂರ್ತಿಯು ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದನು. ಅವನೇ 'ತ್ರಯಮೂರ್ತಿದತ್ತ' ನೆಂದು ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದನು. 'ಸರ್ವಂ ವಿಷ್ಣುಮಯಂ ಜಗತ್' ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ವಿಷ್ಣುಮೂರ್ತಿಯೇ 'ದತ್ತಾತ್ರೇಯ' ನಾದನು.

ನಾಮಧಾರಣಾ! "ಅನಸೂಯೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತ್ರಯಮೂರ್ತಿಯೆಂದು ಒಂದೇ ಮೂರ್ತಿಯು ಇರಹತ್ತಿತು. ಆ ಮೂರ್ತಿಯ ಹೆಸರೇ 'ದತ್ತಾತ್ರೇಯ' ನು. ಈ ದತ್ತಾತ್ರೇಯನೇ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಗುರುವಿನ

ಮೂಲ ಪೀಠಕ್ಕೆ ಆದ್ಯಸು" ಎಂದು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ಹೇಳಿದನು, ನಾಮಧಾರಕನು— "ಸ್ವಾಮಿ! ನೀವು ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಅವತಾರದ ಪೂರ್ವಾಪರವೃತ್ತವನ್ನು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಶ್ರೀಗುರುಗಳ ಅವತಾರಗಳು ಎಂತಾದವೆಂಬದನ್ನು ನನಗೆ ವಿಶ್ಲರಿಸಿ ಹೇಳುವದಾಗಬೇಕು" ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು.

ಗನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಪ್ರೀತಿಗೋಳ-ಕಾರದಾ-ಗುರುಭೈಷ್ಣವಮಃ॥ ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ಸಾಮಾನ್ಯರಕನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಪ್ರೀತಿಯುನ
ಅವತಾರಕ ಕಥೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಎಂಕೊದರೆ—

ಸಾಮಾನ್ಯರಕನೆ! ಅಂಬರೀಷನ ಸಮಿತ್ತ ಪ್ರೀತಿವಿಷ್ಣುವು ಅವತಾರಕ ಕಾಪಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದನು. ಅವನು ವಶಾವತಾರಗಳಲ್ಲದೆ ಮಾನವರೂಪಿನ ಅನೇಕ ಉಪ ಅವತಾರ ತಾಳಿದನು. ಕೇವಲ ಭಕ್ತಜನೋದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅವನು ತಾಳಿದ ಅವತಾರಗಳ ಕಾರಣವಾಗಿರುವದು.

ದ್ವಾಪರದ ಅಂತ್ಯದೊಡನೆ ಕಲಿಯುಗವು ಬಂದೊದಗಿತು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಅಜ್ಞಾನಿಗಳೂ, ಆಚಾರ್ಯರೂ ಅಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಲಿ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವು ಜೆಜ್ಜಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸಗರರಿಗಾಗಿ ಭಗೀರಥನು ಗಂಗೆಯನ್ನು ಭೂಮಂಡಲಕ್ಕೆ ತಂದಂತೆ ಭಕ್ತಜನೋದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರೀತಿಯವು ಅವತಾರ ಧರಿಸಿದನು. ಈ ಅವತಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಜುನಕಾರಕ ಅವತಾರವೊಂದರ ಕತೆಯು ಎಂತಿರುವದೊ—

ಕೂರ್ವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪೀಠಾಪುರ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಗ್ರಾಮವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ 'ಅಪಳರಾಜ' ನೆಂಬ ಆಪಸ್ತಂಭ ಕಾಪೆಯು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೊಬ್ಬನಿದ್ದನು. 'ಸುಮತಿ' ಎಂಬವಳು ಅತನ ಪತ್ನಿ. ಆಕೆ ಬಲು ಸತಿವ್ರತೆಯು. ಮಂವಲಿಗಳು ಅತಿಥಿಸತ್ಕಾರ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರು.

ಒಂದು ದಿನ ಶ್ರೀದತ್ತನು ಅತಿಥಿ ವೇಷದಿಂದ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ಆ ದಿನ ಅವನಾಸ್ಯ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರಾದ್ಧವಿತ್ತು. ಶ್ರಾದ್ಧಕ್ಕಾಗಿ ಆಮಂತ್ರಿಸಿದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಇನ್ನೂ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ಅವರ ಊಟವಾಗರಲಿಲ್ಲ. ಅಡಿಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಅತಿಥಿಯು ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೆ ಸುಮತಿಯು ಆ ಅತಿಥಿಗೆ ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದಳು. ಅಷ್ಟರಿಂದಲೇ ದತ್ತಾತ್ರೆಯನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ತಾಗಿ ಅವಳಿಗೆ ಪ್ರಸನ್ನನಾದನು. ತನ್ನ ಶ್ರಯಮೂರ್ತಿಯ ರೂಪವನ್ನು ಆಕೆಗೆ ತೋರಿಸಿದನು. ಸುಮತಿಯು ಆ ದಿವ್ಯ ಸ್ವರೂಪ ನೋಡಿ ಓಡುತ್ತ ಬಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿದಳು. ದತ್ತಾತ್ರೆಯನು ಆಕೆಗೆ—“ತಾಯಿ ! ನಿನಗೆ ಇಚ್ಛಿತವಾದ ವರವೇನು ? ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳು” ಎಂದನು. ಹಾಗೂ ‘ನೀನು ಅನೇಕ್ಷಿಸಿದ ಫಲವನ್ನು ತೀವ್ರ ಹೊಂದುವಿ’ ಎಂದನು.

ಶ್ರೀಸ್ವಾಮಿಯ ಪ್ರಸನ್ನ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಸುಮತಿಯು ಕೈಮುಗಿದು—“ಜಗನ್ನಾಥನೆ ! ನೀನು ನನಗೆ ನಿಶ್ಚಿತ ವರವನ್ನೇ ಕೊಡುವದಾದರೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಲವತ್ತರ ವಾಸನೆಯಿದೆ, ಆ ವಾಸನೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವದಾಗಬೇಕು. ಕೃಪಾಧಿನಿಯೇ ! ಅದು ಅಸತ್ಯವಾಗಬಾರದು” ಎಂದು ನುಡಿದು ಮತ್ತೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದಳು. ಆಕೆಯ ದಯಾನ್ವಿತ ಬೇಡಿಕೆಯಿಂದ ದತ್ತನು ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ—‘ತಾಯಿ ! ನಿನ್ನ ವಾಸನೆಯೇನಿರುವದೆಂಬದನ್ನು ಗುಪ್ತವಿರಿಸದೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳು’ ಎಂದು ಆಕೆಯ ಕೈಹಿಡಿದು ಕೇಳಲು ಸುಮತಿಯು—“ದೇವಾ ! ನನ್ನ ವಾಸನೆಯನ್ನೊದ್ದಿಲ್ಲ. ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ‘ತಾಯಿ’ ಎಂದು

ಸಂಪೂರ್ಣವಿದ್ಯೆಯೇ? ಅದಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ನಾನು ಮಾತೃತ್ವವನ್ನು ಪಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ನನ್ನನ್ನು ತಕ್ಕವಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡು. ದೇವಾ! ಇದುವರೆಗೆ ನನಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳು ಜನಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಸತ್ತುಸತ್ತುಹೋದವು. ಅವುಗಳಲ್ಲೇ ಎರಡು ಕೂಸು ಮಾತ್ರ ಉಳಿದವು. ಅವೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಕುರುಡ ಹಾಗೂ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಳವನಾಗಿ ಹೇಗೋ ದೊಡ್ಡವಾಗುವೆ. ಆದರೆ ಆ ಲೂನ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ನಮಗೇನು ಉಪಯೋಗ? ನನಗೆ ಜ್ಞಾನಿಯೂ, ಪುರಾಣ ಪುರುಷನೂ, ಜಗದ್ವಂದ್ಯನೂ, ದೇವಸದೃಶನೂ ಹಾಗೂ ನಿಮ್ಮಂತೆ ದಾತಾರನೂ ಆಗಿರುವ ಮಗನೇ ಲಭಿಸಬೇಕೆಂಬ ಹಿರಿಯಾಸೆಯಿದೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಆಕೆಯ ಉತ್ಕಟೇಜ್ಜೆಯಿಂದ ಶ್ರೀದತ್ತನಿಗೆ ಬಲು ಸಂತೋಷವಾಯಿತು! ಆ ದೇವನು ಸುಮತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು— "ತಾಯೋ! ನಿನ್ನ ಬೇಡಿಕೆ ಗನುಸರಿಸಿದ ಲಕ್ಷಣವುಳ್ಳ ಪುತ್ರನೇ ನಿನ್ನ ಉದರದಿಂದ ಜನ್ಮಿಸುವನು. ಅವನಿಂದ ನಿಮ್ಮ ವಂತೋದ್ಧಾರ ವಾಗುವದು, ಈ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಅವನು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗುವನು. ನೀವು ಯಾವಾಗಲೂ ಅವನ ಜೇಳಿಕೆ ಯುಂಕೆಯೇ ವರ್ತಿಸಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ನೀವು ಅಂತರಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವನು. ತಾಯೋ! ಆ ನಿನ್ನ ಮಗನು ಜ್ಞಾನಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥನಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ದೀನ-ದಾರಿದ್ರ್ಯಗಳನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುವನು." ಎಂದು ಶ್ರಯಮೂರ್ತಿ ದತ್ತನು ಸುಮತಿಗೆ ಹೇಳಿದನು, ಮತ್ತು ಆಕೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತಾಗ ಆಕೆ ನೋಡನೋಡುತ್ತಿರಲು ಅದೃಶ್ಯನಾಗಿಬಿಟ್ಟನು. ಸುಮತೆಗೆ ಆಗ ಅತ್ಯಂತ ವಿಸ್ಮಯವಾಯಿತು. ತನ್ನ ಪತಿಯು ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೆ ಆಕೆ ಇದುವರೆಗೆ ನಡೆದ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದಳು. ಅವನಿಗೂ ಬಲು ಸಂತೋಷ! ಅವನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಸುಮತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು— "ಸತಿ! ಮಧ್ಯಾಹ್ನ

ಸಮಯದ ಅತಿಥಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀದತ್ತನು ಭಿಕ್ಷುಗೆ ಬರುವುದುಂಟು. ಭಿಕ್ಷೆ ನೀಡದೆ ಅವನನ್ನು ಎಂದೂ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಕಳಿಸುವೇಡೆ. ಆ ದತ್ತನು ಸದಾ ಕ'ವೀರಮಾಹುರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪಂಚಾಳೀಶ್ವರ ನಗರದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇರುವನು. ಅವನು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಅನೇಕ ವೇಷ-ಸೋಗು ಧರಿಸುವನು. ಅವನ ಬರುವಿಕೆಯು ಸಾಕ್ಷೀಪವೇ ಆಗಿರುವದು. ಅವನಿಗೆ ಭಿಕ್ಷೆ ನೀಡುವದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಪ್ಪಣೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ನನಗಿಲ್ಲ ಎಂದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಸುಮತಿಯು—“ಈ ದಿನ ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸದೆ ಆ ಭಿಕ್ಷುಕನಿಗೆ ಭಿಕ್ಷೆ ನೀಡಿದೆ, ಇದು ನನ್ನ ಅಪರಾಧವಲ್ಲವೇ?” ಎಂದಳು. ಅದಕ್ಕೆ ಆಪಳರಾಜನು—“ಪತಿವ್ರತೆ! ಇದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪನ್ನೆಣಿಸಲಾರಿ, ನನ್ನ ಹಿತರುಗಳು ತೃಪ್ತರಾದರು. ಇದೊಂದು ನನಗೆ ದೊಡ್ಡ ಲಾಭವಾಯಿತು. ಪಿತರುಗಳಜವಿಸೆಯಿಂದ ಕರ್ಮಮಾಡಿ ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸುವೆವು. ಆ ವಿಷ್ಣುಸ್ವರೂಪಿನ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ಬಂದು ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದನೆಂದಮೇಲೆ ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದೆವೆಂದೇ ತಿಳಿ, ಆ ತ್ರಯಮೂರ್ತಿಯಿಂದ ವರ ಪಡೆದ ನೀನು ಧನ್ಯಳು! ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ನಿನಗೆ ನಿನ್ನ ಇಚ್ಛೆಗನುಸರಿಸಿದ ಪುತ್ರನೇ ಜನ್ಮಿಸುವನು. ಚಿಂತೆ ಬೇಡ” ಎಂದನು.

ಮುಂದೆ ಆ ದಂಪತಿಗಳು ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲ ದಿನ ಕಳೆದರು, ಅದರೊಳಗೇ ಸುಮತಿಯು ಗರ್ಭವತಿಯಾದಳು. ಕಾಲಕ್ರಮಿಸಿ ಒಂಭತ್ತು ತಿಂಗಳುಗಳು ತುಂಬಿದವು. ಒಂದು ಶುಭ ದಿನದಲ್ಲಿ ಆಕೆ ಗಂಡು ಮಗುವನ್ನೇ ಹೆತ್ತಳು! ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಬಲು ಆನಂದ!

ಮುಗುವಿಧ - ವಾಕ್ಯವರ್ಗ - ನಾನು ಕರಣಗವಾದವು. 'ಶ್ರೀಪಾದ' ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಆ ಕೂಸಿಗೆ ಕಟ್ಟಿರು. ಭಕ್ತ ಜನೋದ್ಧಾರಕಾರ್ಥಿ ಕವತರಿಸಿದ ತ್ರಯಮೂರ್ತಿವರ್ತನ ಈ ಶ್ರೀಪಾದನು.

ಕೂಸು ಬೆಳೆಯಿತು ಮೊಡ್ಡವಾಯಿತು. ಬಾಲಕನಾದನು, ಏಳು ವರುಷದ ವಯದವನಾದನು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಕಾನ್ಯಕುಕ್ರವಾಗಿ ಶ್ರೀಪಾದನ ಉಪನಯನಮಾಡಿದನು. ಆಗ ಬಾಲಕನು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯ ಸ್ವರೂಪಮೊಂದಿದನು. ಆಗಲೇ ಅವನು ವೇದ, ಮೀನಾಂಸೆ, ತರ್ಕ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿಯೂ ಕಷ್ಟಲಿತವಾಗಿಯೂ ಉಚ್ಚರಿಸಹತ್ತಿದನು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಿಸ್ಮಯ!

ಏಳನೆಯ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟ ಶ್ರೀಪಾದನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಂಗದಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತ ಹದಿನಾರನೆಯ ವರ್ಷದ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿದನು. ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳು ಮಗನು ಮೊಡ್ಡವನಾದ ನೆಂದು ಬಗೆದು ಅವನ - ಲಗ್ನಮಾಡುವ ಆಶೋತನ ಸಡಿಲಿಸಿದರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಗನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಅವಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಪಾದನು ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು - 'ನೀವು ನನ್ನ ಮದುವೆ ಮಾಡುವವಕ್ಕೆ ಆತುರರಾಗಿರುವಿರಿ, ಆದರೆ ಈ ಮದುವೆಗೆ 'ವೈರಾಗ್ಯ ಸ್ತ್ರೀ' ಯಳೊಡನೆ ನನ್ನ ಲಗ್ನವಾಗಿದೆ. ಆ ನಾಯಕನು ಕೊರತು ಉಳಿದ ಸ್ತ್ರೀಯೆಲ್ಲರೂ ನನಗೆ ಮಾತೃ ಸದ್ವರು. ಆ ಯೋಗ ಸ್ತ್ರೀಯೊಡನೆ ನನ್ನ ಲಗ್ನವಾದುದರಿಂದ 'ಶ್ರೀವಲ್ಲಭ' ಎಂಬ ಪದವು ನನ್ನದಾಗಿರುವದು' ಅದಕ್ಕಂತರ್ಜ ತ್ರಯಮೂರ್ತಿಗೆ

‘ಶ್ರೀಪಾದ ಶ್ರೀವಲ್ಲಭ’ ಹೆಸರಾಗಿದೆ. “ಇನ್ನು ನಾನು ಉತ್ತರ ಘಂಥಕ್ಕೆ ಕ್ರಮಿಸುವೆನು” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಶ್ರೀಪಾದನ ಮಾತು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಆ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಭಿಕ್ಷುಕನ ಮಾತು ಸತ್ಯವಾಯಿತೆಂದೆನ್ನಿಸಿತು. ಇನ್ನು ಇವನ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೆ ಈಗಲೇ ನಮಗೆ ವಿಘ್ನವೊದಗುವದು ನಿಶ್ಚಿತವು. ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಿ ಅವರು ಶ್ರೀಪಾದನನ್ನು ಕುರಿತು— “ಮಗನೇ! ನೀನು ನಮ್ಮನ್ನು ‘ಕ್ಷಿಸುವ’ ಎಂಬ ಆಸೆ ತಾಳಿದ್ದೆವು” ಎಂದು ನುಡಿದು ಕಣ್ಣೀರು ಉದುರಿಸಹತ್ತಿದರು. ನೆಲಕೊರಗಿದರು. ಶ್ರೀಪಾದನು ತನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಅವರನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿದನು. ತಾಯಿಯನ್ನು ಕುರಿತು— “ತಾಯಿ! ಚಿಂತಿಸಬೇಡ, ನೀನು ಬೇಡಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕೊಡುವೆನು. ದೃಢಚಿತ್ತದಿಂದ ಸುಖವಾಗಿ ಇರಬೇಕು” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ತಾಯಿಯು— ‘ಮಗನೇ! ನಿನ್ನಿಂದ ನಾವು ನಮ್ಮ ಉದ್ಧಾರವೆಂದು ಬಗೆದಿದ್ದೆವು. ನಿನ್ನ ಅಣ್ಣಂದಿರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ಕುರುಡನು, ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ಹೇಳವನು. ಅವರಿಂದ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಎಂತು? ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಊನರಾದ ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನು ಅವರ ಜೀವಮಾನದವರೆಗೆ ಆದಾರು ರಕ್ಷಿಸುವರು?’ ಎಂದುಳು. ತಾಯಿಯ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಶ್ರೀಪಾದನು ಆಗಲೇ ತನ್ನ ಅಣ್ಣಂದಿರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ತನ್ನ ಅಮೃತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದನು. ಕೂಡಲೆ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಸಗುಣರಾದರು. ಕುರುಡನಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಕಾಣಹತ್ತಿದವು, ಹೇಳವನು ಓಡಾಡಹತ್ತಿದನು. ಹಾಗೂ ಅವರಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ವೇದ-ಶಾಸ್ತ್ರಾದಿಗಳ ಜ್ಞಾನವುಂಟಾಯಿತು. ಅವರು ಕಮ್ಮ ಧನ್ಯತೆಯನ್ನೆರಿಸಿಕೊಂಡು

ಶ್ರೀಪಾದನಿಗೆ ನಿಮಿಷವನ್ನಿತ್ತರು. ಶ್ರೀಪಾದನು ಅವರಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವರ ಕೊಟ್ಟನು. ಆ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಪಾದನು ತಾಯಿಯನ್ನು ಕುರಿತು— “ತಾಯೋ! ನಿನ್ನ ಈ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳು ಸಗುಣರಾದರು. ಇವರಿಂದ ಮಂಜೋದ್ಧಾರವು ನಿಶ್ಚಿತವು. ಇನ್ನು ಇವರಿಂದಿಗೆ ಸುಖವಾಗಿ ಬಾಳಿರಿ. ಇನ್ನು ನನ್ನನ್ನು ತಡೆಯಬೇಡಿರಿ, ನಾನು ಉತ್ತರ ಪಂಥಕ್ಕೆ ತೆರಳುವೆನು. ಅಲ್ಲಿ ಸಾಧು ಜನರಿಗೆ ದೀಕ್ಷೆ ಕೊಡುವ ನನ್ನ ಕೆಲಸವು ಮಹತ್ವವಾದದ್ದಿರುವದು” ಎಂದು ತಾಯಿ—ಕಂದಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿ ಶ್ರೀಪಾದನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅದೃಶ್ಯನಾದನು. ಹಾಗು ಹಾಗೆಯೇ ಕಾಶೀಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಗೌಡ್ಯವಾಗಿ ಇರಹತ್ತಿದನು.

ಕೆಲ ದಿನ ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ನಂತರ ಶ್ರೀಪಾದನು ಬದರಿವನಕ್ಕೆ ಹೋದನು ಅಲ್ಲಿ ಸಾರಾಯಣನ ದರ್ಶನ ಪಡೆದನು. ಕಾರ್ಯಾರ್ಥಕಾರಣ ಮನುಷ್ಯ ದೇಹದಿಂದ ಅವತರಿಸಿದ ಶ್ರೀಪಾದನು ಭಕ್ತಜನರಿಗೆ ದೀಕ್ಷೆ ಕೊಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ತೀರ್ಥಾಟಣ ಕೈಕೊಂಡನು. ಮನೋವೇಗದಿಂದ ಸಂಚರಿಸುತ್ತ ಗೋಕರ್ಣಕ್ಕೆ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಬಂದನು” ಎಂದು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ನಾಮಧಾರಕನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

೬ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀಗಣೇಶ-ಶಾರದಾ-ಗುರುಭ್ಯೋನಮಃ|| ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ನಾಮಧಾರಕನನ್ನು ಕುರಿತು—
ಅವತಾರಿಕ ಶ್ರೀಪಾದನ ಕಥೆಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಾಗಿಸಿ ಹೇಳಹತ್ತಿದನು, ಎಂತೆಂದರೆ—

“ಶ್ರೀಪಾದನು ಗೋಕರ್ಣಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಭಕ್ತಜನರನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುವ ಹಾಗು ಸಾಧುಗಳಿಗೆ ದೀಕ್ಷೆಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶವೇ ಆ ಶ್ರಯಮೂರ್ತಿಯ ಅವತಾರಿಕನದಾಗಿತ್ತು. ಗೋಕರ್ಣ ಮಹಾತ್ಮ್ಯವು ವಿಶಿಷ್ಟತರವಾದದ್ದು. ಹಾಗು ಅಪೂರ್ವವಾದದ್ದು. ಅಲ್ಲಿ ಮಹಾಬಳೇಶ್ವರಲಿಂಗವು ಸ್ವಯಂಭೂತವನೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ್ದಿರುವದು. ಆಲಿಂಗವು ಲಂಬೋದರನಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಆಖ್ಯಾನವು ಬಲು ಮನೋಹರವಾಗಿದೆ.

ಮಲಪ್ರಸ್ಥಾನೇಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಕೈಕಯಾ ಎಂಬ ಪತ್ನಿಯಿದ್ದಳು. ಆ ದಂಪತಿಗಳು ಈಶ್ವರ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಅತಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಿತ್ಯವೂ ಶಿವಪೂಜೆಯಿಲ್ಲದೆ ಅವರು ಅನ್ನಗ್ರಹಣ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೈಕಯೆಯು ಶಿವಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರಲು ಒಂದು ದಿನ ಆಕೆಗೆ ಲಿಂಗ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ವ್ರತಭಂಗವಾಗುವದೆಂದರಿತು ಆಕೆಯು ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಲಿಂಗವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನೇ ಪೂಜಿಸಲು ಉದ್ಯುಕ್ತಳಾದಳು.

ಒಂಕಾಧಿಪ ರಾವಣನು ಆ ಕೈಕಯ ಮಗನು. ಅವನು ಅಕಸ್ಮಾತ್ ತನ್ನ ತಾಯಿಯು ಲಿಂಗ
ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಬಂದನು. ತಾಯಿಯ ದೇವಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡನು. ಆದರೆ ಅಕೆ ಮೃತ್ತಿಕೆ
ಲಿಂಗವನ್ನು ಪೂಜಿಸುವದನ್ನು ನೋಡಿ— “ಅವ್ವಾ! ಇದೇನು ಮಣ್ಣಿನ ಮುದ್ದೆಯನ್ನು ಪೂಜಿಸುವಿ?” ಎಂದು
ಕೇಳಲು ಅಕೆ ‘ತನಗೆ ಈ ದಿನ ಲಿಂಗ ದೊರೆಯದ್ದರಿಂದ ಈ ಮೃತ್ತಿಕೆಯ ಲಿಂಗವನ್ನು ಅರ್ಚಿಸುವೆನು’ ಎಂದು
ಹೇಳಿದಳು. ಇದು ರಾವಣನಿಗೆ ಸರಿಬಾರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು— ‘ಅವ್ವಾ! ದರಿದ್ರ ಸ್ಥಿತಿಯವರು ಮಾಡುವಪೂಜೆ
ಇದಾಗಿರುವದು. ಇದರಲ್ಲಿ, ಅವ್ವಾ! ಲಿಂಗಪೂಜೆಯನ್ನೇಕೆ ಮಾಡುವಿ?’ ಎಂದು ಕೇಳಲು ಅಕೆ—
‘ಮಗನೇ! ಕೈಲಾಸವ್ಯಾಪ್ತಿಗಾಗಿ ಈ ಲಿಂಗಪೂಜೆಯ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆನು’ ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು.
ಕೂಡಲೆ ರಾವಣನು— ‘ನಿನಗೆ ಕೈಲಾಸದೇವೀಕೇ? ಆ ಕೈಲಾಸವನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿಡಿಸುವೆನು. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಶಿವ
ಪೂಜೆಯನ್ನು ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡುತ್ತಹೋಗು, ತೆಗೆ ಆ ಮಣ್ಣಿನ ಮುದ್ದೆಯನ್ನು ತೆಗೆದೊಗೆ’ ಎಂದು ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ
ಆ ಲಿಂಗಪೂಜೆಯನ್ನು ಮುರಿದು ಹಾಗೇ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿಯ ಶಿವಪುರವನ್ನು ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿ
ದನು. ಶುಭ್ರವೂ ರಮ್ಯವೂ ಆಗಿರುವ ಕೈಲಾಸಾರ್ವತವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದನು. ತನ್ನ ಇಪ್ಪತ್ತೂ ಕೈಗಳಿಂದ
ಅದನ್ನು ಅಲುಗಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನ ಈ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಕೈಲಾಸಭುವನವು ಕಂಪಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ನಂತರ
ಅದರಲ್ಲಿ ಸಡಿಲು ಹುಟ್ಟಿದುದು ನೋಡಿ ತನ್ನ ಹತ್ತೂ ತಲೆಗಳನ್ನು ಆ ಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿದನು. ಬಲವಂಶಿಕೆ
ಯಿಂದ ಆ ಗಿರಿಯನ್ನೆತ್ತಲು ಯತ್ನಿಸಿದನು. ಮೊದಲು ತನ್ನ ಕೈಗಳಿಂದ ಅದನ್ನು ನೆಗೆವ ಮೊಳಕಾಲ ಮೇಲಿರಿಸಿ
ಕೊಂಡನು. ಆಗ ಸಪ್ತ ಪಾತಾಳಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯು ತಪ್ಪಿ ಅವು ಹೊಯ್ದಾಡಹತ್ತಿದವು. ಶೇಷನು ತನ್ನ ಹೆಡೆ

ಯನ್ನು ಓರೆ ಮಾಡಿ ಪೃಥ್ವಿಯನ್ನು ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿಸಿದನು, ಭೂಧರ ಕೂರ್ಮವು ನಡುಗಹತ್ತಿತು. ದೇವತೆಗಳು ಬೆದರಿದರು. ಅಮರಪುರದ ನೆಲೆದಪ್ಪು ವಂತಾಯಿತು. ಸ್ವರ್ಗ-ಸತ್ಯ-ವಿಷ್ಣು ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿಯವರು ಪ್ರಲಯ ಒದಗಿತೆಂದು ಹೌಹಾರಿ ಕುಳಿತರು, ಕೈಲಾಸಪುರಿಯವರಂತೂ ದಿಕ್ಕುಗಾಣದಾದರು. ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ! ಕೈಲಾಸಪತಿಯ ಪತ್ನಿ ಗಿರಿಜೆಯೂ ಭಯಭೀತಳಾಗಿ ಶಿವನ ಬದಿಯನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದಳು. ಅಕೆ ಶಿವನನ್ನು ಕೂರಿತು— “ಇದೇನು? ನಮ್ಮ ಈ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ದುರವಸ್ಥೆ? ನೀವು ಇದಕ್ಕೆ ಏನೊಂದು ಪ್ರತೀಕಾರ ಮಾಡಬೇಕುಮನೆ ಕುಳಿತಿರುವಿರಲ್ಲ!” ಎಂದು ಬಾಯೆರೆದು ಹೇಳಿದಳು. ಅದಕ್ಕೆ ಈಶ್ವರನು— “ಗಿರಿಜೆ! ಏನೊಂದು ಚಿಂತೆಬೇಡ. ಲಂಕಾಧಿಪ ರಾವಣನು ನನ್ನ ಭಕ್ತನು ಅವನ ಲೀಲೆಯಿದು” ಎನ್ನುಲು ಗಿರಿಜೆಯು— ‘ದೇವಾ! ಅದೇನೇ ಇರಲಿ, ರಕ್ಷಿಸು! ರಕ್ಷಿಸು!’ ಎಂದಳು. ಶಿವನು ಅಕೆಯ ಬೀಡಿಕೆಯನ್ನು ಮುನ್ನಿಸಿ ತನ್ನ ಎಡಗೈ ಹಸ್ತದಿಂದ ಮೇಲ್ಭಾಗವನ್ನು ಹತ್ತಿಕೈದನು. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ರಾವಣನ ಹತ್ತೂ ಶಿರಗಳ ಹಾಗು ಇಪ್ಪತ್ತೂ ಕೈಗಳ ಮೇಲೆ ಕೈಲಾಸಗಿರಿಯ ಭಾರಬಿದ್ದು ಒದ್ದಾಡಹತ್ತಿದನು. ಅವನು ಶಿವ, ಶಿವ ಎಂದು ಉಚ್ಚರಿಸಿ ಸ್ತೋತ್ರಗಳಿಂದ ಶಿವಧ್ಯಾನ ಮಾಡಹತ್ತಿದನು. ಭೋಲಾನಾಥ ಶಂಕರನು ತನ್ನ ಭಕ್ತನು ಮಾಡುವ ಸ್ತೂತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ತಾನು ಹತ್ತಿಕೈದ್ದ ಎಡಗೈಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿಸಿಕೊಂಡನು. ಆಗ ಆ ಲಂಕೇಶ್ವರನು ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದನು. ಅಪಾರವಾದ ಶಿವಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಹತ್ತಿದನು. ತನ್ನ ಶಿರಸ್ಸನ್ನು ಕೊಯ್ದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಕರುಳನ್ನು ತಂತಿಯನ್ನಾಗಿ ಹಚ್ಚಿ ವಿಣೆಯಂತೆ ನುಡಿಸಹತ್ತಿದನು. ಸಹಸ್ರ ವೇದಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿಯೂ ವರ್ಣಕ್ರಮಾದಿಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಯೂ ಪಾಠವೇದದ ಗಾಯನದಿಂದ ಕಾತಹತ್ತಿದನು. ಗಣ-ರಸ-ಸ್ವರಯುಕ್ತ

ಎಲ್ಲಿ ವಾಗಗಳನ್ನು ಹಾಡಿದನು. ಎಂಟೂ ಗಣಗಳಾದ 'ಮಯಃಸತಭಜನ' ಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಹಾಡಿದನು, ನವರಸ, ಸಪ್ತಸ್ವರಗಳ ಪುತ್ರೈತ್ತಿಯುಕ್ತ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹಾಡಿದನು. ತ್ರೀರಾಗಾದಿ ರಾಗಗಳನ್ನು ರಾಗಣಿಯೊಡನೆ ಬೆರೆಸಿ ಸಾಮಗಾನದ ಛಂದದಿಂದ ಗಾಯನಮಾಡಿದನು. ಮತ್ತೊಂದು ಒಗೆಗೆ ತನ್ನ ಶಿರಗಳನ್ನು ಕೊಯ್ದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಶರೀರದಲ್ಲಿಯೆ ಅಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿ ವಾದ್ಯಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಆ ವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಬಾರಿಸುತ್ತ ದಿನದ ಕಾಲಪ್ರಹರ ಸಮಯಗಳಿಗನುಸರಿಸಿ ಮೂವತ್ತಾರೂ ರಾಗಯುಕ್ತ ಗಾಯನಮಾಡಹತ್ತಿದನು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ರಾವಣನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ನಿರ್ವಾಣಭಕ್ತಿಗೆ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಸಾಂಬನು ಒಳ್ಳೆ ಸಂತುಷ್ಟತೆಮೊಂದಿದನು. ಅವನು— "ಭಕ್ತ ಶಿರೋಮಣಿ ರಾವಣ! ನಿನ್ನ ಜಡ್ಡಿಯೇನು? ನಿನ್ನ ಬೇಡಿಕೆಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪೂರೈಸುವೆನು" ಎಂದನು. ಅದಕ್ಕೆ ರಾವಣನು— "ವೇಣಾ! ನಿನ್ನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ನಾನೇನು ಬೇಡಲಿ? ಎತ್ತವೂ ನನ್ನಿಲ್ಲ. ಲಕ್ಷ್ಮಿಯೂ ಸಭಗಳೂ ನನ್ನ ಮನೆಯ ದಾಸಿಯರು. ಬ್ರಹ್ಮನು ನನ್ನ ಮನೆಯ ಜೋಯಿಸನು, ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ ನರನರ ನನ್ನ ಸೇವೆ ಮಾಡುವ ಸೇವಕರು. ಲವ-ಲತಿ-ವರೂ-ವಾಸುಕಿಗಳು ನನ್ನಲ್ಲಿ ತಮತಮಗುಚಿತ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೇ ಕೈಕೊಂಡು ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವರು. ಅಗ್ನಿಯು ಒಂದೇ ಸವನೆ ಸೇವೆ ಮಾಡುವನು. ಯಮನಂತೂ ಯಾವಾಗಲೂ ನನ್ನ ಕುಟ್ಟಾಳು. ನನ್ನ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ಅವನು ಯಾರನ್ನೂ ಶಿಕ್ಷಿಸುವದಿಲ್ಲ. ವೇಣಾ! ಇಂದ್ರ ಪಿತೃ ವಿನಂಥ ಮಗನೂ ಕುಂಭಕರ್ಣನಂಥ ಸಮುದ್ರ

ದಲ್ಲಿರುವ ಪವಿತ್ರಸ್ಥಾನವೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೀಡಿದ್ದನ್ನು ಕೊಡುವ ಕಾಮಧೇನುವೂ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಮೇಲಿನವು ನನ್ನದಿ, ಇಷ್ಟಾಗಿ ನಾನು ಸಹಸ್ರಕೋಟಿ ವರುಷಗಳ ಅಯುಷ್ಯಂತನು. ಅಂದಮೇಲೆ ಇನ್ನೆಲ್ಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವರೆ ಬೇಡುವ ಆಸೆಯು ನನಗಿಲ್ಲ ಹಾಗು ಆಚೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ನನ್ನ ತಾಯಿಯ ವ್ರತವನ್ನು ಸಾಕಲ್ಪ ಗೊಳಿಸುವ ಇಚ್ಛೆ ನನಗಿದೆ, ಆಕೆಯ ವ್ರತಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕೈಲಾಸವು ಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅದರಿಂದ ಈ ನಿನ್ನ ಕೈಲಾಸ ವನ್ನು ಹೊತ್ತೊಯ್ಯುವೆನು. ಇದಕ್ಕೆನು ನೀನು ಅಡ್ಡಬರುವಿಯಾ? ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಹೇಳು” ಎಂದನು.

ಈಶ್ವರನು ರಾವಣನ ಉರಮಟ್ಟುತನವನ್ನು ತಿಳಿದರೂ ತನ್ನ ಭಕ್ತನೆಂಬ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತನಾಗಿ— “ಲಂಕೇಶಾ! ನಿನ್ನ ತಾಯಿಗೆ ನನ್ನ ಪೂಜೆಯ ಇಚ್ಛೆಯಿದ್ದುದಾದರೆ ನನ್ನ ಆತ್ಮಲಿಂಗವನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಕೈಲಾಸವನ್ನೊಯ್ದು ಕಷ್ಟಪಡುವದೇಕೆ? ಈ ಲಿಂಗದಿಂದ ಅಭೀಷ್ಟೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪೂರೈಸುವವು ನನ್ನ ಪಾತ್ರದಿಂದ ಇದು ಅಧಿಕವು. ಇದನ್ನೊಯ್ದು ಶ್ರಿಕಾಲ ಪೂಜೆಮಾಡು, ಶ್ರೀವಾರ್ಷಿಕ ಪೂಜೆಯಿಂದ ನೀನು ನನ್ನ ಸ್ವರೂಪವೇ ಆಗುವಿ! ಅಷ್ಟೋತ್ತರ ಜಪ, ರುದ್ರಾಭಿಷೇಕಗಳಿಂದ ಈ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಅಭಿಷೇಕಮಾಡು ಅಂದರೆ ಎಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವದು. ರಾವಣ! ಸತತ ಮೂರು ವರುಷಗಳವರೆಗೂ ಈ ಲಿಂಗವನ್ನು ಅರ್ಚಿಸು ವವನು ನನ್ನ ಸ್ವರೂಪನೇ ಆಗುವನು ಮೈಮೇಲೆ ಈ ಲಿಂಗವನ್ನು ಧರಿಸುವವನಿಗೆ ಮೃತ್ಯುಭಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕಂಡವನಾತ್ರದಿಂದ ಮಾನವನ ಪಾಪಗಳೆಲ್ಲ ನಾಶವಾಗಿ ಅವನು ಉದ್ಧೃತಹೊಂದುವನು. ದಶಾನನ! ನೀನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ ಇದನ್ನು ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯೂ ಭೂಮಿಯು ಮೇಲೆ ಇಡಕೂಡದು. ಇದನ್ನು

ನಿನ್ನ ಲಂಕಾಪಗರದಲ್ಲೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಪ್ರತಿ ಮಂಷ ಮೂರು ಸಾರಿ ಮಂಶಾಪೂಜೆ ಮಾಡು. ಅಂದರೆ ನೀನೇ ಈಶ್ವರ ಜಾಗುವಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ವರ ನೀಡಿ ಕಳಿಸಿದನು.

ಲಂಕೇಶ್ವರನು ಶಿವನು ತನಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಆತ್ಮಲಿಂಗವನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡು ತನ್ನ ನಗರಕ್ಕೆ ಹೋಗು ವದಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಂಟನು. ಆಗ ಶಿವಭುವನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ನಾರದನು ಆತ್ಮಲಿಂಗ ಕೊಂಡೊಯ್ದುದನ್ನೂ ನೋಡಿದನು. ಕೂಡಲೆ ಅವನು ಇಂದ್ರನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ— “ಇಂದ್ರಾ! ಇದೇನು ಸ್ವಸ್ಥ ಚಿತ್ತದಿಂದ ಕುಳಿತಿ? ಶಿವನು ರಾವಣನಿಗೆ ಆತ್ಮಲಿಂಗ ನೀಡಿ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರ ಸಿರಿಯನ್ನೇ ಕಳೆದನು. ಆ ಲಂಕೇಶ್ವರನು ಅಮರನಾದನು. ಈ ಲಿಂಗವನ್ನು ಮೂರು ವರ್ಷ ಪೂಜಿಸಿ ಈಶ್ವರನಾಗು” ಎಂದು ಶಂಕರನು ಅವನಿಗೆ ವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ವರ ಹೊಂದಿ ರಾವಣನು ಇದಿಗ ಲಂಕೆಗೆ ಹೊದನು. ಇನ್ನು ನಿಮ್ಮ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ ಆ ರಾಕ್ಷಸರ ಆಧೀನರಾದಂತಾಯಿತು. ಇಂದ್ರಾ! ತೀವ್ರ ಹೋಗು, ಆ ರಾವಣನ ಸೇವೆ ಕೈಕೊಳ್ಳು. ರಂಭೆ ಮೊದಲಾದ ಶಿಶ್ವರೆಯರನ್ನು ಆ ರಾವಣನ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು” ಎಂದು ನಾರದನು ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಈ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಇಂದ್ರನು ಅಂಜಿದನು. ಇದರ ಪ್ರತಿಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವನು ನಾರದನೊಡನೆ ಬ್ರಹ್ಮನ ಬಳಿಗೆ ಹೋದನು. ಆ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಜೊತೆಗೆ ಕರಕೊಂಡ ಮೂವರೂ ಸೈಕುಂಠಭೂವನಕ್ಕೆ ಹೊದರು. ವಿಷ್ಣುವನನ್ನು ಕಂಡು ಇದೆಲ್ಲ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ನಿವೇದಿಸಿದರು. ಬ್ರಹ್ಮನು— “ನಾರಾಯಣಾ! ತೀವ್ರ ಉಪಾಯ ಯೋಚಿಸು, ಮುಂದೆ ನೀನು ರಾಮವತಾರ ತಾಳಿ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ

ಗೋಸುವಂಶ ಧೈರ್ಯವು ಇದರಿಂದ ಕುಸಿಬೀಳುವದು. ರಾಕ್ಷಸರೇ ಪ್ರಬಲರಾಗುವರು. ರಾವಣನಿಗೆ ಇನ್ನು ನಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ತೀವ್ರವೇ ಎದ್ದೀಳು” ಎಂದು ಹೇಳಲು ನಾರಾಯಣನು ಒಟ್ಟಿನಿಂದ— ‘ಶಿವನು ಅತ್ಯಲಿಂಗ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಕೆಡಿಸಿದನು’ ಎಂದು ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತ ಆಗಲೇ ಈಶ್ವರನ ಬಳಿಗೆ ಹೋದನು, ‘ಶಂಕರಾ! ರಾವಣನಿಗೆ ನಿನ್ನ ಅತ್ಯಲಿಂಗ ಕೊಡುವ ಕಾರಣವೇನಿದ್ದಿತು? ಸದ್ಯ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ ಅವನ ಕಾರಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ಕೊಳೆಯುತ್ತಿರುವರು. ಇನ್ನು ಅವರೆಲ್ಲ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವದೆಂತು? ನೀನು ಆ ಕ್ರೂರ ರಾಕ್ಷಸನಿಗೆ ಪರ ನೀಡಿದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇವತ್ವವೆಲ್ಲ ಅಳಿದಂತಾಯಿತು, ಇನ್ನು ಆ ದುಷ್ಟನು ನಮ್ಮ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಸೆಳೆಯದೆ ಬಿಡಲಾರನು’ ಎಂದು ಶಿವನಿಗೆ ನುಡಿಯಲು ಆತನು— “ನಾರಾಯಣಾ! ನಾನು ಆ ರಾವಣನ ಭಕ್ತಿಗೆ ಮೋಹಗೊಂಡು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮರೆತು ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗ ಕೊಟ್ಟೆನು” ಎಂದೆನ್ನಲು ವಿಷ್ಣುವು— ಉಮಾಕಾಂತಾ! ನೀನು ಹೀಗೆ ದುಷ್ಟರಿಗೆಲ್ಲ ಪರ ನೀಡುತ್ತ ಹೋದೆ! ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೆ ಕಷ್ಟದಾಯಕನಾಗುವದು ಅವರಿಂದ ದೇವ-ದ್ವಿಜರಿಗೆ ಪೀಡೆಯಾಗುವದು. ಅದರ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿಯೇ ನಾವು ಅವತಾರ ತಾಳಬೇಕಾಗ್ತು ವದು, ಇದಿರಲಿ! ಆ ರಾವಣನು ಲಿಂಗ ಒಂದು ಅದಿಷ್ಟು ಕಾಲವಾಯಿತು? ಎಂದು ಕೇಳಲು ಶಿವನು ‘ಐದು ಗಳಿಗೆಯಾಯಿತು’ ಎಂದನು.

ಶಿವನಿಂದ ಹೊರಟ ಉತ್ತರ ಕೇಳಿ ವಿಷ್ಣುವು ಆಗಲೇ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಅಡ್ಡ ಬರುವಡಕ್ಕೊಂದು ತನ್ನ ಸುದರ್ಶನವನ್ನು ದೂಡಿದನು. ಹಾಗು ನಾರದನನ್ನು ಕುರಿತು— “ನಾರದಾ! ನೀನು ಈಗಲೇ ಹೋಗು,

ಲಂಕೆಗೆ : ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ರಾವಣನನ್ನು ನಡು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡು, ಮುಂಜಿ ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ಅವನಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ಅವನು ಕೂಡದೆ ಅವಕಾಶ ಹೆಚ್ಚುಗುಮಂತಿ ಅವನೊಡನೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸು” ಎಂದು ಹೇಳಲು ನಾರದನು ಅಗಲೇ ಭವಭವನ ರಾವಣನು ಹೋದ ಹಾದಿಯಿಂದ ಹೋದನು. ವಿಷ್ಣುವು ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ಬಿಡದೆ ಗರ್ಜಿತನನ್ನು ಕರೆದು— ‘ಗಜಾನನಾ ! ರಾವಣನು ಸಕಲಿಂದ ಕೂಡಿದ ಹೋಗುತ್ತಿರುವನು, ಅದನ್ನು ನನ್ನವೇ? ಅವೇ ರಾವಣನು ಇವೀಗ ನಿನ್ನ ತಂದೆಯ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗ ತಕ್ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವನು, ಅದನ್ನು ತೀವ್ರ ನೀನು ಅವನನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿ ಹೋಗು. ಅವನನ್ನು ಸಂಧಿಸು, ನಿನ್ನ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ವ್ಯಯ ಮಾಡಿ ಅವನ ಕೈಯೊಳಗಿನ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವು ನಿನ್ನ ಕೈಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡು, ಅದಂತೆ ಲಿಂಗ ಕೈಗೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟುಬಿಡು, ನೀನು ಇಷ್ಟೊಂದು ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದರೆ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಉಳವು ಇಲ್ಲವೆ ಹೋದರೆ ಅಳವು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವನಿಗೆ ಗ್ರಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಟ್ಟನು, ಗಣಪನು ಆಗಲೇ ಕುಳ್ಳಬಾಲಕ ವೇಷದಿಂದ ಹೊರಡಲು ವಿಷ್ಣುವು ಬಾಲಕಾ ! ಆ ರಾಕ್ಷಸನಿಗೆ ನೀನು ಬಿದಿರಬೇಡ ನಿನ್ನ ಕಾರ್ಯ ಸಫಲಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೇ ನಿನಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಲೆಂದು ನಾರದನನ್ನು ಮುಂದೆ ಕಳಿಸಿರುವೆ, ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಹೋಗು, ನನ್ನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲ ಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡಿ ಕೀರ್ತಿಪಡೆ” ಎಂದು ಹರಿಸಿ ನಾರಾಯಣನು ಗಣೇಶನನ್ನು ಕಳಿಸಿದನು.

ನಾರದನು ಲಂಕೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ರಾವಣನಿಗೆದುರಾಗಿ ಬಂದು ಕುಶಲ ಪುಶ್ಪ ಕೇಳಿದನು.

ಎಲ್ಲಿಗೆ? ಏತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಿ? ಎಂದು ಕೇಳಹತ್ತಿದ್ದನು. ರಾವಣನು ಶಿವನು ತನಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಅವನಿಗೆ ಶಿವಕಾರುಣ್ಯವನ್ನು ಉಬ್ಬಿಬಿಬ್ಬಿ ಹೇಳಿದನು. ಇಬ್ಬರೂ ಕುಳಿತು ಕೆಲ ಹೊತ್ತು ಮಾತಾಡಿದ ನಂತರ ರಾವಣನು ತಾನಿಯು ಮಾಡುವ ಪೂಜೆಗೆ ಹೊತ್ತಾಗುವದೆಂದು ಲಂಕೆಗೆ ಹೊರಟು ನಿಂತನು, ನಾರದನು ತನ್ನ ಜಾಣತನದಿಂದ ತಡೆದು ಆ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗದ ಜಾಗೆಗಿರುವ ಸೂರ್ವ ಕಡೆಯನ್ನು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಬೆಳಸಿ ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಹತ್ತಿದ್ದನು, ಕಥೆ ಮುಗಿಲೊಲ್ಲದ್ದು, ಮುಗಿಲಲ್ಲಿಯ ಸೂರ್ಯನು ತಾನು ಮರೆಯಾಗುವ ಸಮಯ ಕಾಯಹತ್ತಿರುವನು, ಗಣಪನು ಚಿಕ್ಕ ವಟುವಾಗಿ ಬಂದು ರಾವಣರನ್ನು ವಲ್ಲಿಯೇ ಅಡ್ಡಾಡಿ ಸಮಿಧೆ ಗೂಡಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ, ಇನ್ನು ಸಂಧ್ಯಾ ಸಮಯ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದೆಂದು ರಾವಣನು ನಾರದನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಕಥೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಕೇಳದೆ ಹೊರಟು ನಿಂತನು, ಆದರೂ ನಾರದನು ಅವನನ್ನು ತಡೆಯುವ ಕುರಿತು— “ಪುಲಸ್ತ್ಯ ಪುತ್ರಾ! ಹೊರಡುವಿಯಾ? ಸಾಯಂ ಸಂಧ್ಯಾಸಮಯ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಅಲ್ಪಾವಕಾಶವಿದೆ, ಆ ಸಂಧ್ಯಾಪಾಸನೆಯನ್ನು ಇದೇ ಸಾಗರ ತೀರದಲ್ಲಿ ತೀರಿಸಿಕೊಂಡಿಯಾದರೆ ನಿನ್ನ ನಿತ್ಯ ನಿತ್ಯ ಕ್ರಿಯಾಚರಣೆ ಸಾಧಿಸಿದಂತಾಗುವದು ಹಾಗೇ ಹೋದರೆ ಲಂಕೆಗೆ ನೀನು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ತಲುಪುವು! ಹೀಗಾಗಿ ನಿನ್ನ ಸಂಧ್ಯಾಪಾಸನೆ ಲುಪ್ತವಾಗುವದು. ನಾನಂತೂ ಸಾಗರ ತೀರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವೆನು, ನೀನೂ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಡೆ, ನನ್ನ ಆಗ್ರಹವಿಲ್ಲ. ಸಂಧ್ಯಾಪಾಸನೆ ತೀರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವವೇ ಒಳಿತು” ಇತ್ಯಾದಿ ಹಲವು ಮಾತುಗಳಿಂದ ನಾರದನು ರಾವಣನಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನೊಡ್ಡಿ ತಾನು ಸಂಧ್ಯೆಗಾಗಿ ಹೋದನು.

ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಕರೆಯುವೆ ಆದಕೂ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ಕರೆಯುವೆ, ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನೀನು ಬಂದರೆ ಒಳಿತು, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಈ ನಿನ್ನ ಲಿಂಗವು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿತ್ತು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡನು, ರಾವಣನು 'ಹಾಗೇ ಆಗಲಿ ಲಗೂನೆ ಬರುವೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಂಧ್ಯೆಗಾಗಿ ಹೋದನು, ತುಸು ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಪಟುವು ಆತನನ್ನು ಕರೆದನು ಅವನು ಓಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಎರಡನೇ ಬಾರಿ ಕರೆದನು. ಅದಕ್ಕೆ ರಾವಣನು ಕೆಮ್ಮಿ-ಕೇಕರಿಸಿ ತಾನು ಬರುವ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟನು, ಮೂರನೆಯ ಬಾರಿ ಕರೆದನು, ಸಂಧ್ಯಾವಾಸನೆಯಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನಾಗಿದ್ದ ಅವನು ತೀವ್ರ ಏಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಾರದಂತಾಯಿತು, ಸಂಧ್ಯಾ ಕ್ರಿಯಾ ಮುಗಿಯಿತು 'ಬಂದೆ ಬಂದೆ ತಡೆ ಹುಡುಗಾ' ಎಂದಾತನು ಒದರಿ ಹೇಳಿದನು, 'ಬಂದರೆ ಬಹಳ ಚಲೋ ಆಯಿತು, ಇನ್ನು ನಾನು ತಡೆಯಲಾರೆ, ನಿನ್ನ ಈ ಲಿಂಗವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇಡುತ್ತೇನೆ ಇದೇನೂ ಲನಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ನೀನೇ ತಕ್ಕೋ ತಕ್ಕೋ' ಎಂದು ಗಣಪತನು ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳ ಸಾಕ್ಷಿಯೊಂದಿಗೆ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿಟ್ಟನು, ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಸಂತ ವೇವತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಹರ್ಷ ತುಂಬಿದ ಹೃದಯದಿಂದ ಗಣಪನನ್ನು ಹೊಗಳಿ ಹೂಮಳೆ ಸುರಿಸಿದರು.

ಪಟುವು ಲಿಂಗವನ್ನು ನೆಲಕ್ಕಿಟ್ಟು ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ರಾವಣನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು ಲಿಂಗವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನಿಸಿದನು, ಆ ಲಿಂಗವು ಅಚಲವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತ್ತು ರಾವಣನ ಹೃದಯವು ಚಲ ವಿಚಲವಾಯಿತು, ಅವನಲ್ಲಿ ಆ ವಟುವಿನ ಬಗೆಗೆ ಬಲು ಸಿಟ್ಟು ಸಂಚರಿಸಿತು ಕೂಡಲೇ ಅವನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತಿದ್ದ ಆ ಹುಡುಗನನ್ನು ತಿರುತಿರುವಾಡಿ ತನ್ನ ಇಪ್ಪತ್ತು ಕೈಗಳಿಂದ ಹೊಡೆದು ಬೀಸಿತ್ತು ಮತ್ತು ಒಂದು

ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಕೃಪಾಕೆದನು, ಹುಡುಗನು ಹಸನ್ಮುಖದಿಂದ ಅಳುತ್ತ ರಾವಣನನ್ನು ನೋಡಿ—“ನಿಲ್ಲು ನನ್ನನ್ನು ಕೂಡೆದ ನಿನ್ನನ್ನು ಹೊಡೆಯುವದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವೆನು” ಎಂದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿದನು.

ರಾವಣನು ಆ ಹುಡುಗನನ್ನು ಬೈಯುತ್ತ ಆ ಲಿಂಗವನ್ನು ಕಿತ್ತುವದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದನು, ತನ್ನಲ್ಲಿಯ ಕತ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟಿಗೂಡಿಸಿ ಬಲದಿಂದ ಆ ಲಿಂಗವನ್ನು ಒಡಮುರಿದು ಕಿತ್ತಲು ನೋಡಿದನು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ, ಅವನು ಹಿಸುಕಿ ಹಿಡಿದುದರಿಂದ ಕೈಬೆರಳುಗಳು ಮಾತ್ರ ಆ ಲಿಂಗದ ಮೇಲೆ ಮೂಡಿದವು.

ಲಿಂಗವನ್ನು ಉತ್ಪಾಟಿಸುವದಕ್ಕೆ ರಾವಣನನ್ನು ತನ್ನ ಮಹಾ ಬಲವನು ವ್ಯಯಗೊಳಿಸಿ ಶ್ರಮ ನಿರರ್ಥಕವೆ ಹೊಂದಿದನು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಆ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ “ಮಹಾಬಲಿಂಗ” ವೆಂದು ಹೆಸರಾಯಿತು ಲಿಂಗ ವನ್ನು ತನ್ನ ಕೈಹಿಡಿದು ಹಿಸುಕಿ ಹಿಡಿದು ಮೇಲಕ್ಕೇತ್ತಲು ಆ ರಾವಣನು ಹೋರಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಲಿಂಗವು ಅಕಳೆ ಕಿವಿಯ ಸ್ವರೂಪದಂತಾಯಿತು, ಆದ್ದರಿಂದಲೇ “ಗೊ-ಕರ್ಣ” ಎಂಬ ಯಥಾರ್ಥ ಅಭಿಧಾನವು ರೂಢವಾಯಿತು.

ರಾವಣನು ಕ್ರಿಯಾ ನಿಷ್ಫಲತೆಯಿಂದ ಕುದಿಯುತ್ತ ಪುನಃ ಪ್ರಯತ್ನವೆಂದು ತಪಶ್ಚರ್ಯೆಗಾಗಿ ಹೊರಟು ಹೋದನು.

ನಾಮಧಾರಕಾ ! ಈ ಬಗೆಯಿಂದ ಗೋಕರ್ಣಕ್ಷೇತ್ರವು ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾಯಿತು, ಸಮಸ್ತ ದೇವತೆಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಆ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಹಿಮೆಯು ಇನ್ನೂ ಅಪಾರವಾಗಿರುವದು ಎಂದು ಸಿದ್ಧ ಮುನಿಯು ಹೇಳಿದನು.

೭ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀಗಣೇಶ-ಶಾರದಾ-ಗುರುಭೈರ್ಯನಮಃ॥ ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ನಾಮಧಾರಕನಿಗೆ ಪುರಾಣೋಕ್ತೆ ಗೋಕರ್ಣಾತಿರ್ಥ 'ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಎಂತಿದೆ—

***

ಪೂರ್ವಯುಗದಲ್ಲಿ ಇತ್ಯಾಕುವಂಶದಲ್ಲಿ 'ಮಿತ್ರಸಹ' ಎಂಬ ರಾಜನಿದ್ದನು. ಮದಯಂತಿ ಎಂಬವಳು ಆ ರಾಜನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯು. ರಾಜನು ಸಕಲ ಶಾಸ್ತ್ರನಿಪುಣನೂ, ವಿವೇಕಿಯೂ, ನಿತ್ಯೋದ್ಯೋಗಿಯೂ ಆಗಿದ್ದನು. ಶೂರನಾದ ಅತನು ಒಂದು ದಿನ ವಿನೋದಕ್ಕೆಂದು ಬೇಟೆಗಾಗಿ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಪ್ರಸೇದದಲ್ಲಿ ಅವನು ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಇಬ್ಬರು ಭೀಕರ ರಾಕ್ಷಸರು ಅವನನ್ನು ಎದುರಿಸಿದರು. ಪ್ರತಾಪಿಯಾದ ರಾಜನು ಆ ರಾಕ್ಷಸರ ಮೇಲೆ ಬಾಣಗಳ ಸುರಿಮಳೆ ಸುರಿಸಿದನು. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಆ ರಾಕ್ಷಸರಲ್ಲಿಯ ಒಬ್ಬನು ಗತಜೀವನಾಗಿ ನಿಲಕ್ಕುಳಿದನು. ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ಜೀವಗಲ್ಲನಾಗಿ ಓಡಿ ಹೋದನು. ರಾಜನು ಬೇಟೆಯಾಡಿ ಹಿಂದುರುಗಿ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಬಂದನು.

ಓಡಿಹೋಗಿದ್ದ ರಾಕ್ಷಸನು ತನ್ನ ಜೊತೆಯ ರಾಕ್ಷಸನ ಮರಣದ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾರನವನೊಪ್ಪಿದ ರಾಜನ ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ಆ ಮಾಯಾವಿಯು ತನ್ನ ಮಧುರ ಭಾಷಣಗಳಿಂದ ರಾಜನ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾದನು. ಹಾಗೂ ಅತಿ ಸಮೃದ್ಧಿ ತೋರಿಸಿ ರಾಜನ ಸೇವಕತ್ವವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದನು.

ಮುಂಮೊಂದು ದಿನ ರಾಮನು ತುಂಬೆಯ ಕ್ರಾಪ್ಪನು ಎಂದಿತು. ಕ್ರಾಪ್ಪನುಗೆ ವಸಿಷ್ಠಾದಿ ಋಷಿ
ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಅಮಾತ್ಯರಿದ್ದರು. ಸಾಕಷ್ಟರಿದ್ದರೂ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮ ಅಡಿಗೆಯ ಸಿವ್ವತಿ ನೆಲೆಯಿತು. ರಾಜನು
ಅಡಿಗೆಯ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿ ತನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಸೇವಕ ಪರಾಶರಾದಿಗಳನ್ನೇ ನೇಮಿಸಿದ್ದನು.

ತಾನು ಸೇವು-ಕೇವಲಕೂಳೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿತ್ತಿದ್ದ ಸಮಯವು ಈದಿನ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತೆಂದು
ಆ ವರಾಸೂಯೆಯ ದರ್ಶನವಾದವು. ಇವು ಯಾವೂ ಅರಿವುದೇತೆ ನರವಾಂಸದ ಕಾಕವನ್ನು ಸಿದ್ಧ
ಮಡಿಸಿದನು.

ಕ್ರಾಪ್ಪನ ಕೆಲಸ ತೀರಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಲೋಜನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಬಡಿಸಿ ಇಡಲಾಯಿತು.
ಮಾಮಾವಿಟು ಮೂಡಿದ ನರವಾಂಸದ ಕಾಕವು ಆ ಪಾತ್ರಗಳೆಲ್ಲ ಪಾಕಲಾಗಿತ್ತು. ವಸಿಷ್ಠಾದಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು
ಪಂಕ್ತಿಯಾಗಿ ಕಾಲಿಡರು. ಲೋಜನುರಂಭನ ಮೊದಲು ವಸಿಷ್ಠರು ಅಮೋಘವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಾರಿಕೊಂಡು
ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನರವಾಂಸದ ರಾಕ! ಕಂಡರು, ಕೋಪಗೊಂಡರು. ಅವರು ರಾಜನನ್ನು ಕೇಡಿ
ಗನ್ನಿಸಿದರು ಕಂಡು:— “ಮರಾತ್ಮಾ! ರಾಜಾ ನು ನಮಗೆ ನರವಾಂಸ ಭಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ನೀಡಿದ. ಈ ನಿನ್ನ
ಪಾಪಕೃತ್ಯದ ಫಲವಾಗಿ ‘ನೀನು ರಾಕ್ಷಸನಾಗ’ ಎಂದು ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತ ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತಕ್ಕೊಂಡ
ಅಮೋಘ ಜಲಮಲ್ಲೆ ಕಾಪಜಲವನ್ನಾಗಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿದನು. ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಅಸಭಗಂಡ ಮೇಲಿಕ್ಕಿದ್ದರು.

ತಾನು ಏನೋದನ್ನೆರೆಯದೆ ರಾಜನು ವಸಿಷ್ಠರು ಕೊಟ್ಟ ಶಾಪದಿಂದ ಶಕಮಳಿಸಿದನು. ಅವನು ವಸಿಷ್ಠರನ್ನು ಕುರಿತು— “ನನ್ನಲ್ಲೇನೂ ಅಪರಾಧವಿಲ್ಲದೆ ಶಾಪ ನೀಡಿದಿರಿ. ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ನಾನೂ ನಿಮಗೆ ಶಾಪಕೊಡುವೆನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿರಿ” ಎಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಜಲವನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡನು.

ಭೋಜನಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ರಾಜ-ವಿಪ್ರರ ಕೋಲಾಹಲ ಶಬ್ದವು ಒಳಗಿರುವ ರಾಜಪತ್ನಿ ಮದಯಂತಿಯ ಕಿವಿಗೆ ತಾಗಿದವು. ಕೂಡಲೆ ಅವಳು ಭೋಜನಶಾಲೆಗೆ ಬಂದು ನೋಡುತ್ತಾಳೆ ! ಮುಷಿಯು ಕ್ರುದ್ಧನಾಗಿರುವನು. ರಾಜನು ಆ ಮುಷಿಗೆ ಶಾಪಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿ ನಿಂತಿರುವನು. ಕೂಡಲೇ ಆಕೆ ಪತಿಯ ಕೈಹಿಡಿದು ತಡೆದು— “ಪತಿರಾಜ ! ಗುರುವಿಗೆ ಶಾಪಕೊಡುವದು ಮಹಾದೋಷವು ! ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರೆ ಭವಸಾಗರ ದಾಟಿಸುವರು” ಎಂದು ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿದಳು. ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯ ಬೋಧೆಯು ಅವನಿಗೆ ಸಮುಕ್ತವೆನ್ನಿಸಿತು. ತಾನು ಶಾಪಕೊಡಲು ಉದ್ಯುಕ್ತನಾದುದನ್ನು ಪರಾವರ್ತಿತ ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿಯ ಶಾಪ ಜಲವನ್ನು ತನ್ನ ಕಾಲಮೇಲೆಯೇ ಸುರುವಿಕೊಂಡನು. ಕೂಡಲೆ ಅವನ ಕಾಲು ಕಪ್ಪವರ್ಣದ್ದಾಯಿತು. ಹಾಗೂ ಅಗಲೇ ಅವನು ಕಲ್ಮಾಷಪಾದ’ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ರಾಕ್ಷಸನಾಗಿ ನಿಂತನು.

ರಾಜಪತ್ನಿ ಮದಯಂತಿಯು ವಸಿಷ್ಠರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ತನ್ನ ಪತಿಯನ್ನು ಶಾಪದಿಂದ ಉದ್ಧರಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಬೀಡಿಕೊಂಡಳು. ಮುಷಿಯು ತನ್ನ ಜ್ಞಾನದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿ “ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜನ ಅಪರಾಧ

ವೇಷದ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಕೂಡ ತಪ್ಪಾಯಿತು' ಎಂದು ಹೇಳಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಮದಯಂತಿಯನ್ನು ಕೂತು— "ರಾಜಪತ್ನಿ! ನಾನು ಕೊಟ್ಟ ಶಾಪವನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಬರಲಾರದು. ಅದೂ ಕೇವಲ ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷಗಳ ವರೆಗೆ ನಿನ್ನ ಪತಿಯ ಶಾಪ ಅನುಭವಿಸಿ ಪುನಃ ತನ್ನ ಮಾನವನಾಗಿ ಬರಲಿ" ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯವೇಡಿಸಿದರು.

ಮಹಿಷರು ಬುಶ್ಕಾಪು ನೀಡಿ ತಮ್ಮಾಪ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ರಾಜನು 'ಕಲ್ಮಾಷಪಾದ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ರಾಕ್ಷಸನಾಗಿ ಆಗಲೇ ಹೊರಟಿದ್ದು ಹೋಗಿ ಒಂದು ಘೋರಾರಣ್ಯ ನೇರಿದನು. ಆ ಕಟ್ಟಡವಿರುವಲ್ಲಿ ಕಲ್ಮಾಷಪಾದ ರಾಕ್ಷಸನು ಹಿಂಸಾನ್ವೃತ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಉಪಜೀವಿಸುತ್ತ ಸಂಚರಿಸಹತ್ತಿದನು. ಹೀಗೆ ಆ ರಾಕ್ಷಸನು ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಆ ಅಡವಿಯಲ್ಲಿಯ ಕಾಲಿದಾರಿಯಿಂದ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಹೆಂಡತಿಸಹಿತ ಹೋಗಿ ತಿದ್ದುಮು. ಹೆಸರು ಕಂಗೆಟ್ಟ ಕಲ್ಮಾಷಪಾದ ರಾಕ್ಷಸನು ಅವರನ್ನು ಕಂಡನು, ಓಡುತ್ತ ಹೋಗಿ ಆ ದಂಪತಿಗಳನ್ನು ಅಡಗಟ್ಟಿ 'ಅ' ಎಂದು ಬಾಯ್ತೆರೆದು ಸಿಂತನು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೂ ಅವನ ಸತ್ನಿಯೂ ಅಂಜಿ ಅಳಹತ್ತಿದರು, ಆ ರಾಕ್ಷಸನಲ್ಲಿ ದಯಾಯಾಚನೆ ಮಾಡಹತ್ತಿದರು. ಕರುಣವಿದ್ದರೆ ಅವನು ರಾಕ್ಷಸನೇ? ದಂಪತಿಗಳು ಎಮ್ಮೆಂದು ಪರಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡರು. ಕಡೆಗೆ ರಾಕ್ಷಸನು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಹಿಡಿದು ತನ್ನ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತಕ್ಕೊಂಡನು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪತ್ನಿಯು— 'ನನಗೆ ನನ್ನ ಪತಿಯ ಜೀವವನ್ನು ದಾನ ಮಾಡಿ ಕೊಡು, ಇಡ್ಡೆಯಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಗಂಡನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನನ್ನನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸು. ನನ್ನ ಪತಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲದೆ ಬಿಡು.

ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ತಂದೆಯಿಂದ ಬಗೆಯುವೆನು, ನಿನ್ನ ಉಪಕಾರ ಸ್ಮರಣೆಯೆಂದು. ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ನಾನು ಸಂತತಿಯನ್ನು ಕಂಡ ಬಳಿಕ ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನಿನ್ನ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಸಂಬೋಧಿಸುವೆನು” ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಆಕೆ ಪರಿವರಿಯಿಂದ ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು. ಆಕೆಯ ಆರ್ತವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಆ ದೇವಾತ್ಮ ರಾಕ್ಷಸನು ಆಕೆಯ ಸಮುಖದಲ್ಲಿಯೇ ಆಕೆಯ ಗಂಡನನ್ನು ಕುರಕರನೆ ತಿಂದು ಅಸ್ಥಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಉಗುಳಿ ನಿಂತನು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪತ್ನಿಯು ಸಂತಪ್ತಳಾದಳು, ಅತ್ತಳು, ಕರೆದಳು. ಎದೆ ಎದೆ ಬಡಿದುಕೊಂಡಳು, ತಲೆ ಒಡೆದುಕೊಂಡಳು. ಆದರೆ ಆ ಘೋರಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ ರೋದನ ಕೇಳುವರಾರು? ಕಡೆಗೆ ಆಕೆ ಸಂತಾಪದಿಂದ— “ಎಲೋ ದುರಾತ್ಮಾ! ರಾಕ್ಷಸಾಧಮಾ! ನಿಷ್ಕರುಣೆಯಿಂದ ನಿರಪರಾಧಿ ನನ್ನ ಪತಿಯ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಹೀರಿದಿ, ನೀನು ರಾಜನಿದ್ದು ಸದ್ಯ ರಾಕ್ಷಸನಾಗುವಿ! ಈ ರಾಕ್ಷಸ ಜನ್ಮವನ್ನು ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷ ಹೊಕಿ ನೀನು ರಾಜನಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಮೆರೆಯುವಿಲ್ಲವೇ? ನನ್ನನ್ನು ಸಂಪತ್ತೆ ಗೊಳಿಸಿದ ನಿನಗೆ ಈ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷದ ಅವಧಿ ತೀರಿದ ಮೇಲೆ ನೀನು ರಾಜನಾದ ಕೂಡಲೆ ಅನುಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ನಾನು ಶಾಪ ಕೊಡುವೆ. ನಾನು ಕೊಡುವ ಶಾಪವೆಂದರೆ— ‘ನೀನು ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಸ್ವರ್ತಮಾಡಿದ ಕ್ಷಣದಲ್ಲೆಯೇ ನಿನಗೆ ಮರಣ ಒದಗಲಿ’ ಇದೇ ಆಗಿರುವದು” ಎಂದು ಶಾಪನೀಡಿದಳು. ಆಕೆಯ ಶಾಪ ವಾಕ್ಯ ಕೇಳಿ ರಾಕ್ಷಸನು ವಿಕಟಹಾಸ್ಯದೊಂದಿಗೆ ನಗುತ್ತ ಗುಡ್ಡಸೇರಿ ಹೋದನು.

ಆ ಮೇಲೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪತ್ನಿಯು ಅಳುತ್ತ ಕರೆಯುತ್ತ ಸುತ್ತಲಿದು ಬಿದ್ದು ಪತಿಯ ಅಸ್ಥಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ

ಕೂಡಹಾಕಿದಳು. ಅವುಗಳನ್ನು ಚಿತಿಗಾಗಿ ಆಯ್ದು ತಂದ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಮೀಲೆ ಹಾಕಿ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಸ್ಫುರಿಸಿದಳು. ಅಗ್ನಿಯು ಪ್ರಜ್ವಲಿತವಾದ ನಂತರ ಅವಳು ಪತಿಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತ ಚಿತೆಯಲ್ಲಿ ದುಮ್ಮಿಕ್ಕಿ ಪತಿಯೊಡನೆ ಸಹಗಮನಿಸಿದಳು.

ರಾಜನಿಗೆ ವಸಿಷ್ಠರು ಕೊಟ್ಟ ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷದ ಶಾಪದ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯಿತು. ಕಲ್ಮಾಷಪಾದನು ರಾಕ್ಷಸ ಸ್ವರೂಪ ತೊರೆದು 'ಮಿತ್ರಸಹರಾಜ' ನಾಗಿ ನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಅರಮನೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದನು, ಅಗ ಅವನಿಗೆ 'ಶಾನು ರಾಕ್ಷಸನಾಗಿದ್ದಾಗ ವಿಪ್ರಪತ್ನಿಯು ತನಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಶಾಪ'ವು ಸ್ಮರಣೆಗೆ ಬಂದಿತು. ಪತ್ನಿ ಮದಯಂತಿಗೆ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ 'ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಸ್ವರ್ತಿಸಬೇಡ' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಮದಯಂತಿಯು ಒಳ್ಳೆ ಸಂತಾಪಕೇಡ್ಯಳಾಗಾದಳು, 'ಇನ್ನೂ ಸಂತತಿಯಿಲ್ಲ ಮುಂದೇನು ಗತಿ' ಎಂದು ಅಳಹತ್ತಿದಳು, ಪ್ರಾಣಾತ್ಯಾಸಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳಾದಳು. ಆಕೆಯ ಶೋಕ ಸಂತಪ್ತತೆಗೆ ರಾಜನು ಬಹಳೇ ಕಳವಳಿಸಹತ್ತಿದನು, ತನಗಾದ ಶಾಪ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿ ಪುರೋಹಿತರನ್ನೂ ಬಲ್ಲ ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳನ್ನೂ ವಿಚಾರಿಸಿದನು. ಎಲ್ಲರೂ— 'ತಿರ್ಥಾಟನ' ದಿಂದ ಶಾಪ ನಿವೃತ್ತಿ ಯಾಗುವದೆಂದು ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಹೇಳಿದರು.

ರಾಜನು ಮರುದಿನವೇ ತೀರ್ಥಾಟನಕ್ಕೆ ಹೊರಟನು, ಅವನು ಹೋದದ್ದೊಡಲೆಲ್ಲ ಅಘೋರ ರೂಪಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನನ್ನು ನೆರಳಿನಂತೆ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಬರುವದನ್ನು ಕಾಣಹತ್ತಿದನು. ಅವನು ಹೀಗೆ ಸಂಚರಿಸಿ

ಸುತ್ತ ಮಿಥಲಾ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ನಗರದ ಹೊರಗಿರುವ ಒಂದು ಮರದಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತನು. ಅವನೊಡನೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಆ ಘೋರ ರೋಷಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಇದ್ದೇ ಇದ್ದಿತು. ಅವನು ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ತನ್ನ ದುಃಖವನ್ನೆಲ್ಲ ಬಗೆಗೆ ಚಿಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಗೌತಮ ಋಷಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ರಾಜನು ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿದನು, ಅವರಿವರಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ನಡೆದವು, ಋಷಿಯು ರಾಜನಿಗಾದ ಚಿಂತೆಯ ಕಾರಣ ಕೇಳಿದನು. ರಾಜನು ವಿಪ್ರಸತ್ವಿಯಿಂದ ತನ್ನಗಾದ ಶಾಪವನ್ನೆಲ್ಲ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದನು. ಹಾಗೂ 'ಶಾಪ ನಿವಾರಣೆಗೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವನ್ನೂ ಕೇಳಿದನು.

ಆಗ ಗೌತಮನು ರಾಜನನ್ನು ಕುರಿತು— “ರಾಜಾ! ನಿನ್ನ ಶಾಪ-ಶಾಪಗಳ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ನೀನು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದ್ದ ‘ಗೋಕರ್ಣ’ ಕ್ಕೆ ಹೋಗು. ಅಲ್ಲಿ ಈಶ್ವರನು ಸತತವೂ ವಾಸವಾಗಿರುವನು. ಆ ಗೋಕರ್ಣ ದರ್ಶನ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲ ಪಾಪಗಳು ದೂರಾಗುವವು. ಅದೊಂದು ಮಹತ್ಪುಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರವು. ಈಶ್ವರನ ವಾಸವಿರುವದರಿಂದ ಅದು ಕೈಲಾಸಪುರವೆನ್ನಿಸಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಶಿವನ ಅತ್ಯಂತ ಗಣಪನಿಂದ ಪ್ರತಿಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿದೆ. ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥಿತ ದೇವ ಸಂಕುಳವೆಲ್ಲವೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿವೆಂದು ನಡೆ. ಮರುದ್ವೇಷವೂ, ಚಂದ್ರ-ಸೂರ್ಯ, ನಸು ಮೊದಲಾದವರೂ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಮಂದಿರದ ಪೂರ್ವ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವರು.

ದಕ್ಷಿಣ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ— ಅಗ್ನಿ, ಯಮ, ಚಿತ್ರಗುಪ್ತರೂ, ಏಕಾದಶರುದ್ರರೂ, ಪಿತೃವೈವತವೂ ಇವರೆಲ್ಲರುಂಟು.

ಪಶ್ಚಿಮಝರದಲ್ಲೆ— ನರುಣಾಸಹಿತ ಗಂಗೆಯೂ, ಚಂದ್ರಮೌಳಿಯೂ ಇರುವರು, ಹಾಗೂ ಉತ್ತರಝರದಲ್ಲೆ— ಕುಂಬೇರ, ವಾಯು, ಭದ್ರಕಾಳಿ, ಮಾತೃದೇವತೆಗಳು, ಚಂಡಿ ಇವರೆಲ್ಲರು ತ್ರಿಕಾಲದ ಲ್ಲಿಯೂ ವಾಸಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಇವರೆಲ್ಲರು ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರನನ್ನು ಆರ್ಚಿಸುವರು. ಗಂಧರ್ವರು ಅಪ್ಸರೆಯರು, ಇವರೆಲ್ಲರು ಸದಾಶಿವನ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ನಿತರಾಗಿರುವರು. ಋಷಿವರ್ಗವೆಲ್ಲವೂ ಶಿವನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವರು. ಇವರೆಲ್ಲರೇ ಬ್ರಹ್ಮರಷಿಗಳು, ತಪಸ್ವಿ-ಮಹಾತಪಸ್ವಿಗಳು, ಸಿದ್ಧರು, ಸಾಧ್ಯರು, ಮುನೀಶ್ವರರು, ಅಜಿನಭಾವಿಗಳು, ದಂಡಧಾರಿಗಳು, ಸನ್ಯಾಸಿಗಳು, ನಿರ್ಗುಣರು, ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳು ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಿ ಇರುವರು. ಇವರೆಲ್ಲರೇ ತಪಸ್ವಿಗಳು, ಗಂಧರ್ವಾದಿ ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳು, ಪಿತರರು, ಸಿದ್ಧರು, ಅಶ್ವಮಸುಗಳು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಕಿಂಪುರುಷರು, ಗುಹ್ಯಕರು, ಕಿನ್ನರರು, ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದವರು, ಶೇಷಮೊದಲಾದ ನಾಗಗಳು, ತಕ್ಷಕರ, ಪಿಶಾಚ್ಯಗಳು, ಎಲ್ಲ ವೇತಾಳಗಳು ಇವರೆಲ್ಲರು ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರನ ಪೂಜೆಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವರು. ದೇವನನ್ನು ಸಿಂಗರಿಸುವರು, ಹಾಡುವರು, ಕುಣಿಯುವರು. ಈಶ್ವರನನ್ನು ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿರಿಸಿ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ. ಆಗಸ್ಟ್ರಿ ಮೊದಲಾದವರು, ಸನತ್ಕುಮಾರರು, ಪ್ರಿಯವ್ರತ ಮೊದಲಾದ ರಾಜಕುಮಾರರು, ಅಗ್ನಿ-ದೇವ-ದಾನವರು ಇವರೆಲ್ಲರು ಅಲ್ಲಿ ವರಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವರು. ಶಿವಮೂರ್ತಿ-ಭದ್ರಕಾಳಿಯರು ತ್ರಿಕಾಲ ಪೂಜಿಸುವರು, ಇಲ್ಲಿ ಗರುಡಗಳು ಸರ್ಪಗಳನ್ನು ನುಂಗಲಾರವು. ಯಾವೂ ಮೊದಲಾದ ರಾಕ್ಷಸರು ಇಲ್ಲಿಯೇ ವಸೆ ಪಡೆದರು. ಎಲ್ಲ ವೇದತೆಗಳೂ ಇತರರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ

ಹೆಸರಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವರು. ಹೀಗಾಗಿ ಅಸಂಖ್ಯ ಲಿಂಗಗಳು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವವು. ಈ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವು ಯುಗಪ್ರತ್ಯದಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವರ್ಣದ್ದಾಗುವದು. ಈ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣ ಬಂದಿದೆ. ಹಾಗು ಸೂಕ್ಷ್ಮರೂಪದಿಂದ ಮೃದುವಾಗಿದೆ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದರ್ಶನದಿಂದ ಪಾಪಗಳೆಲ್ಲ ನಶಿಸುವವು, ಪುಣ್ಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರನನ್ನು ಅರ್ಚಿಸಿದರೆ ಅನೇಕ ರುದ್ರನ ಅಂತಿಯಾಗುವದು. ರವಿವಾರ, ಸೋಮವಾರ, ಬುಧವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ-ಪರ್ವಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಮುದ್ರಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಲಿಂಗರೂಪ ಮಾಡಬೇಕು. ಶಿವಪೂಜೆ, ವ್ರತ, ಹೋಮ, ಹವನಗಳಿಂದ ಅನಂತ ಪುಣ್ಯಬರುವದು. ವ್ಯತಿಪಾತ ಪರ್ವಣಿ, ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ಪೂಜೆಯಿಂದ ಮಹತ್ಪುಣ್ಯವೊದಗುವದು. ಮಹಾಶಿವರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ವದಳ ಏರಿಸಿದರೆ ತ್ರಿಭುವನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಲಭಿಸುವವು. ಶಿವರಾತ್ರಿಯ ಉಪಶಾಸ-ಜಾಗರಣೆ ಮೊದಲಾದವು ಸ್ವರ್ಗದ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳು. ರಾಜಾ ! ಈ ಗೋಕರ್ಣ ಸ್ಥಾನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೂರಿತು ನಾನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಂಡು ದಾದನ್ನು ನಿನಗೆ ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು. ಆ ಕಥೆ ಎಂತಿರುವದೆಂದರೆ—

“ರಾಜಾ ! ಒಂದು ಬಾರಿ ಆ ಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮರದ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಕುಳಿದಿದ್ದೆ. ಸನಿಹದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ಒಬ್ಬ ಮುದಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿದೆನು. ಅವಳು ಕುರುಡೆಯೂ, ಮಹಾರೋಗಪೀಡಿತಳೂ ಆಗಿದ್ದಳು. ಆಹಾರವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಆಕೆಯ ಮುಖ ಬಾಡಿತು. ವೈತುಂಬಾ ಬಿಳುಪು, ವೈಯಲ್ಲಿ ಹುಳುಗಳು ಬುಚುಗುಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಹೆಲ್ಲುಗಳಿಲ್ಲ. ಮೈಮೇಲೆ ಸೀರೆಯಿಲ್ಲ. ಆಕೆ ಕುತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವಾ ಹಿಡಿದಳು.

ಕೌಶಲ್ಯಾಧಿದಾಂಸ ಸೀದಿತವಾಗಿದ್ದಳು, ವೈಯಲ್ಪಿಲ್ಲ ೨೦ ಲಿ, ಈ ಸ್ವರೂಪದ ಅವಳು ವಿಧವೆ. ತಲೆಗೂದಲು ಕತ್ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು, ಆಕೆ ನಡೆದು ಬರುವಾಗ ಅಲ್ಲವೆಗೆ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದಳು, ಜೀವ ಬದುಕು ಆಕೆಗೆ ಬಲವತ್ತರ ವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಚಾಂಡಾಲಿನಿಗೆ ಈ ಪ್ರಕಾರ ದುರವಸ್ಥೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿತ್ತು. ಕವಿಗೊಮ್ಮೆ ಅವಳು ನಾಣಿರುವ ಗಿಡದ ನೆರಳಿಗೆ ಬಂದಳು, ದೊಕ್ಕನೆ ಬಿದ್ದಳು, ಆಕೆಯ ಪ್ರಾಣವೂ ಹೋಯಿತು.

ಆಕೆಯ ಜೀವ ಹಾರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಶಿವಲೋಕದಿಂದ ಒಂದು ವಿನಾಸು ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಇಳಿಯಿತು ಅದರಲ್ಲಿದ್ದ ಶಿವದೂತರು ಆ ಚಾಂಡಾಲಿನಿಯನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ಯುವದಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವರೊಬ್ಬರು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ನಾನು ಶಿವದೂತರನ್ನು ಕುರಿತು— ‘ಈಕೆ ಪಾಪಿಣಿಯು, ಅವಳನ್ನು ನೀವು ಕರೆದೊಯ್ಯುವದು ಯೋಗ್ಯವೇ’ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆನು. ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಶಿವದೂತರು ಆ ಚಾಂಡಾಲಿಯ ಜನ್ಮಾಂತರ ವೃತ್ತವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಆ ವೃತ್ತವು ಎಂತಿರುವದೊಂದೆ—

“ಮೊದಲು ಇವಳು ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕನ್ಯೆಯು. ಸೌದಾಮಿನಿ ಎಂದು ಈಕೆಯ ಹೆಸರು. ಬಲು ಚೆಲುವೆಯಾಗಿದ್ದಳು. ತಂದೆಯು ಯೋಗ್ಯ ವರನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಲಗ್ನ ಮಾಡಿದನು. ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಹೋದಳು. ತುಸು ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಈಕೆಯ ಗಂಡನು ಸತ್ತನು. ತಂದೆಯು ವಿಧವೆಯಾದ ಮಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಕರೆಕೊಂಡು ಮೋದನು. ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ಈಕೆಯ ಪ್ರಾಯ ಬಲಿಯುತ್ತಿತು. ರತಿ ವಿಕಾರವು

ಹೆಚ್ಚಿ ಇವಳು ಒಂದು ಬಾರಿ ಜಾರಕ್ಕತ್ಯಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದಳು. ಈಕೆಯ ಅಕ್ಕತಿಯು ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು, ಸಮಾಜದವರು ಬಹುಷ್ಕೃತಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದ ಆಕೆಯ ತಂದೆ-ತಾಯಿ-ಬಂಧು ಬಳಗವೆಲ್ಲ ಈಕೆಯಿಂದ ದೂರವಾಯಿತು. ಕಡೆಗೆ ಈಕೆ ಒಬ್ಬ ಶೂದ್ರನ ಮನೆ ಹೊಕ್ಕಳು. ಆಹಾರ ವಿಹಾರ, ಆಹಾರ-ವಿಹಾರಗಳೆಲ್ಲ ಆ ಶೂದ್ರರಂತೆಯೇ ನಡೆದವು. ಈಕೆಗೆ ಆ ಶೂದ್ರನಿಂದ ಒಬ್ಬ ಮಗ ಹುಟ್ಟಿದನು, ಮಾಂಸ-ಮದಿವಿಗಳಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿದಳು.

ಒಂದು ದಿನ ಈಕೆ ಶೂದ್ರನು ಮನೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದಾಗ ಸೆರೆ ಕುಡಿದಳು, ಆ ಗುಂಗಿನಲ್ಲಿಯೇ ಆಡಿನ ಮರಿಯಿಂದ ಅಕಳ ಕರುವನ್ನು ಕೊಂದು ಮಾಂಸದ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿದಳು. ಕೆಲಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಸೆರೆಯ ಅಮಲು ಇಳಿಯಿತು. ತಾನು ಅಕಳ ಕರುವನ್ನು ಕೊಂದುದನ್ನು ತಿಳಿದಳು. ಶೂದ್ರನು ಸಿಟ್ಟಾಗುವನೆಂದು ತಿಳಿದು ಈಕೆ ಆತನು ಬರುವದರೊಳಗೆ ಕರುವಿನ ಚರ್ಮ-ರುಂಡ ಹುಗಿದಳು. ಹಾಗು 'ಒಂದು ಹುಲಿಯು ಬಂದು ನಮ್ಮ ಕರುವನ್ನು ಒಯ್ದಿತೆಂದು ಓಡೆಯಲ್ಲಿ ರಂಭಾಟ ಮಾಡಿ ಅಳಹತ್ತಿದಳು. ಎಲ್ಲರೂ ನಿಜವೆಂದು ನಂಬಿದರು. ಇದರಂತೆ ಆಕೆ ದುಷ್ಟ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತ ಮುಂದೆ ಕೆಲ ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ಆ ಶೂದ್ರನ ಮನೆ ಯಲ್ಲಿವಳು. ನಂತರ ಯಾವದೋ ಬೇನೆಯಿಂದ ಸತ್ತಳು.

ಯಮನಾಳಗಳು ಈ ದುಷ್ಟೆಯನ್ನೂಯ್ಗೆ ನರಕದಲ್ಲಿ ಚಲ್ಲಿವರು. ನರಕ ಅನುಭೋಗಿಸುವ

ಅವಳಿ ನುಗುವ ನಂತರ ಇವಳು ಪಾಂಡಾಲ ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದಳು. ಹುಟ್ಟಿದಾಗಲೇ ಈಕೆಗೆ ಕಣ್ಣು ಗಲಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಕುರೂವೆ, ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದವಳು. ಅಂಧ ಮಗಳನ್ನೇ ಈಕೆಯ ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳು ಕೆಲಕಾಲ ಸಲಹಿ ದರು. ಎಂಜಲು ಅನ್ನ ತಂದು ಈಕೆಗೆ ತಿನ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಚಿಕ್ಕವಳಿದ್ದಾಗ ಈಕೆಯನ್ನು ಸಲಹಿದರು. ಹೀಗಿರುತ್ತಿರಲು ಈಕೆಗೆ ಕುವ್ರರೋಗ ವ್ಯಾಪಿಸಿತು; ಜೋಪಾನ ಮಾಡುವ ತಾಯಿ-ತಂದೆ ಗಳೂ ಸತ್ತರು. ಆಗ ಈಕೆ ನಿರಾಧಾರಳಾದಳು, ಈಕೆಯ ರೋಗವ ಮೂಲಕ ಜಾತಿಯವರಾದರೂ ಈಕೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದಾದರು. ತಾಳ್ಮೆ ಕಾಲಾಡಿಸುತ್ತ ಮೋಗಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡಿ ತಂದು, ತಿಂದು ಶರೀರ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಳು. ಮುಂದೆ ಕೆಲ ದಿನಗಳ ಮೇಲೆ ಈಕೆಗೆ ಅಡ್ಡ-ವಸ್ತ್ರಗಳು ಸಿಗದಾದವು, ತನ್ನ ಪೂರ್ವ ಕರ್ಮವೇಂದ: ಬಗೆದು ದುಃಖಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಈ ಕಷ್ಟಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಈಕೆ ಮುದಿಕೆಯಾದಳು. ಯಾವದೊಂದು ದಾರಿಯಿಲ್ಲ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡು ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವಳು, ದೊರೆತ ಭಿಕ್ಷೆಯಿಂದ ಹೊಟ್ಟೆತುಂಬದಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅಳುವಳು, ದುಃಖಪಡುವಳು. ರೋಗವು ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈಕೆಯ ಶರೀರದಿಂದ ದುರ್ಗಂಧವಿಡಿದ ಹತ್ತಿತು, ಯಾರೂ ಸನಿಹವಲ್ಲ ಕಾಯದಾದರು.

ಒಂದು ದಿನ ಮಹಾಶಿವರಾತ್ರಿ. ಭಾವುಕರು ದೇಶದೇಶಗಳಿಂದ ಯಾತ್ರಿಗಾಗಿ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬರಹತ್ತಿದರು. ಈಕೆಯಾದರೂ ಯಾತ್ರಿಗೆ ಬರುವವರ ಸುಳಿವು ಹಿಡಿದು ಅವರನ್ನು ಬಿಂಬತ್ತಿದಳು. ಕಡೆಗೊಮ್ಮೆ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸೇರಿದಳು. ಆ ನಗರವ ಒಂದು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ದೇವಾಲ

ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬರುವವರನ್ನು ತಿಳಿದು ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡಹತ್ತಿದಳು, ಹಸಿವೆಯಿಂದ ಕಂಗೆಟ್ಟ ಆಕೆ— 'ನಾನು ಹಸಿದಿರುವೆ, ಅನ್ನಹಾಕಿರಿ, ಹಣ್ಣುಚೆಲ್ಲಿರಿ, ಭಕ್ಕರಿ ನೀಡಿರಿ' ಎಂದೊದರುತ್ತ ಕುಳಿತಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತಳು. ಅಂದು ಶಿವರಾತ್ರಿಯ ವ್ರತೋಪವಾಸದ ದಿನವಿದ್ದುದರಿಂದ ಯಾರೂ ಆಕೆಗೆ ಏನನ್ನೂ ಭಿಕ್ಷೆ ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ಕಡೆಗೆ ಒಬ್ಬನು— 'ಎ ಮುದಿಕೇ! ಇಂದು ಶಿವರಾತ್ರಿಯ ಉಪವಾಸವೆಂದಮೇಲೆ ನಿನಗೆ ಅನ್ನವನ್ನು ಯಾರು ಹಾಕುವರು? ಎಂದು ನುಡಿದು ಆಕೆಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಿಲ್ವದಳವನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಹೋದನು. ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವದೇನೆಂಬದನ್ನು ಆಕೆ ಮೂಸಿ ನೋಡಿದಳು. ಇದು ತಿನ್ನುವ ಪದಾರ್ಥವಲ್ಲ' ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಆ ಬಿಲ್ವಗೊಂಚಲನ್ನು ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಕೈಬೀಸಿ ದೂರ ಚೆಲ್ಲಿದಳು. ಆ ಚೆಲ್ಲಿದ ಬಿಲ್ವ ಮಂಜರಿಯು ಸನ್ನಿಹದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ಒಂದು ಶಿವಲಿಂಗದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿತು. ಆ ದಿನ ಕತ್ತಲೆಯ ರಾತ್ರಿ. ಆಕೆಗೆ ಪೂಜೆಯು ಲಭಿಸಿತು, ಯಾರೂ ಭಿಕ್ಷೆ ಹಾಕದ್ದರಿಂದ ಅಂದು ಅವಳಿಗೆ ಉಪವಾಸವೇ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಏನೋಂದು ಅಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಈಕೆಗೆ ಶಿವರಾತ್ರಿ ವ್ರತ ಮೂಜಾದಿಗಳು ಲಭಿಸಿದುವು. ಈಕೆ ಮಾಡಿದ ಪೂಜೆ ಈಶ್ವರನಿಗೆ ಮಾನ್ಯವಾಯಿತು. ಅವನು ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ ಈಕೆಯನ್ನು ಭವಸಾಗರ ದಾಟಿಸಿದನು.

ಮರುದಿನ ಈಕೆ ಭಿಕ್ಷೆಗೆ ಹೊರಟಳು, ಮುನ್ನಾದಿನ ಕೂಳಿಲ್ಲ, ಕಣ್ಣು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ, ಹಾದಿ ಸಿಗಲೊಲ್ಲದು, ಮಂದಮಂದವಾಗಿ ಸಾಗಿದಳು, ಬಿಸಿಲು ಈಕೆಗೆ ಸಹಿಸದಾಯಿತು, ಕಷ್ಟಬದುತ್ತು ಬೀಳುತ್ತ

ಏಳುತ್ತ ಈ ಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಬಿಡಲು ಆತುರಳಾದಳು. ಇದನ್ನು ಕಂಡು ನಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆವು. ಶಿವರಾತ್ರಿಯ ವ್ರತ ಪುಣ್ಯದಿಂದ ಈಕೆಯ ಶತಜನ್ಮ ಪಾಪಗಳೆಲ್ಲ ನಷ್ಟವಾದವು. ಈಶ್ವರನ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರಳಾದಳು. ಅವನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಈಕೆಯನ್ನೊಯ್ಯಲು ನಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವೆವು” ಎಂದು ಶಿವ ದೂತರು ನನಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಈಕೆಯ ಹೊಲಸು ದೇಹಕ್ಕೆ ಅಮೃತ ಸೇಚಿಸಿ ದಿವ್ಯ ದೇಹಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ವಿಮಾನದಿಂದ ಕರೆದೊಯ್ದರು. ಇದನ್ನು ನಾನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಂಡೆನು” ಎಂದು ಗೌತಮರು ಮಿಶ್ರಸಹರಾಜನಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನೇ ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ನಾಮಧಾರಕನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

೮ ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ-ಶಾರದಾ-ಗುರುಭ್ಯೋನಮಃ || ನಾಮಧಾರಕನು ಸಿದ್ಧ ಮುನಿಯನ್ನು ಕುರಿತು—
 “ಸ್ವಾಮಿ ! ಶ್ರೀಪಾದಶ್ರೀವಲ್ಲಭ ಗುರುಗಳು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ಇದ್ದರು?
 ನಂತರ ಮುಂದೊದಗಿದ ಸಂಗತಿಗಳೇನು?” ಎಂದು ಕೇಳಲು ಸಿದ್ಧ ಮುನಿಯು— ನಾಮಧಾರಕಾ ! ನಿನ
 ವಚನ ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಶ್ರೀಪಾದ ಯತಿಯು ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ
 ಗೌಪ್ಯವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಅವರು ಜಗದೋದ್ಧಾರಕ್ಕೇಂದು ಶ್ರೀ ಗಿರಿವರ್ಣತಕ್ಕೆ ಹೋದರು.
 ಎಲ್ಲರು ಅವರ ಚರಣ ದರ್ಶನವು ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಸಮಾನವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅವರಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವ ಹವಣಿಕೆ
 ತಾಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಗುರುಚರಣದಲ್ಲಿ ಸಕಲ ತೀರ್ಥಳಿರುವೆಂದು ವೇದ ಶ್ರುತಿಗಳೂ ಸಾರುವವು. ಶ್ರೀಗಿರಿವರ್ಣತ
 ದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ಕಳೆದ ನಂತರ ಅವರು ನಿವೃತ್ತಿ ಸಂಗಮಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಮುಂದೆ ಸಾಧು ಜನರಿಗೆ
 ದರ್ಶನ ಕೊಡುವ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ‘ಕುರವಪುರ’ಕ್ಕೆ ಬಂದಿಳಿದರು. ಆ ಕುರವಪುರವು ಮಹಾ ಕ್ಷೇತ್ರವು.
 ಕೃಷ್ಣೆಯು ಆ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಪ್ರವಹಿಸಿದ್ದುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ‘ಕುರುವಗಡ್ಡೆ ಎಂಬ ಹೆಸರುಂಟಾ
 ಗಿದೆ. ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಹಿಮೆಯು ಅಪಾರವಾದದ್ದಿರುವದು.

ಶ್ರೀಪಾದ ಯತಿಗಳು ಕುರವಪುರದಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ಸುತ್ತಲೆಲ್ಲ ಅವರ ಖ್ಯಾತಿಯು ಪಸರಿಸಿತು.
 ಪುತ್ರಾರ್ಥ, ಧನಾರ್ಥ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥ ಮುಂತಾದವರೆಲ್ಲರು ಶ್ರೀಗುರು ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಬಯಕೆ

ಗಳನ್ನು ಕೂರೈಸಿಕೊಂಡರು. ನಾಮಧಾರಕಾ ! 'ಆ ಗುರುವರನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಬೀರುವ ಹಲವು ವೃತ್ತಗಳಿರುವವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಈಗ ನಿನಗೆ ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು' ಎಂದು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ಹೇಳಹತ್ತಿದನು. 'ಗುರುಗಳು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಅವತಾರದ ಗತಿಯನ್ನು ಉದ್ದೋಧಿಸುವದಕ್ಕೆ ತೋರಿಸಿದ ಅಘಟಿತ ಲೀಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಲೀಲಾಕಥೆ ಎಂತೆಂದರೆ —

“ಕುರವಪುರದಲ್ಲಿ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಪನ್ನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೊಬ್ಬನಿದ್ದನು. ಅಂಬಿಕೆಯೆಂಬವಳು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಪುಣ್ಯಸತಿಯು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಕರ್ಮಾನುಸಾರವಾಗಿ ಆ ದಂಪತಿಗಳಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳು ಜನ್ಮಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಈ ದುಷ್ಪಾಪದ ನಿವೃತ್ತಿಗಾಗಿ ಅವರು ಹಲವು ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಿದರು. ದಾನ-ಧರ್ಮ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಫಲವಾಗಿ ಅವರಿಂದ ಒಂದು ಗಂಡುಮಗು ಹುಟ್ಟಿ ಬದುಕಿತು. ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳಿಗೆ ಬಲು ಸಂತೋಷ ! ಕೂಸು ಬೆಳೆದು ಬಾಲಕನಾದನು. ಆದರೆ ಅವರು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಬೆಳೆಸಿದ ಆ ಬಾಲಕನು ಮಂದಮತಿಯಾದನು. ಉಪನಯನದ ವಯಸ್ಸಾವದ ಕೂಡಲೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಮಗನ ವ್ರತ ಬಂಧ ಮಾಡಿದನು. ವೇದಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸಹತ್ತಿದನು. ಆದರೆ ಜಡಮತಿಯಾದ ಆ ಬಾಲಕನಲ್ಲಿ ಪಠಾಶಕ್ತಿ-ಗ್ರಹಾಶಕ್ತಿ—ಸ್ಮರಣಶಕ್ತಿಗಳಿರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಪ್ರಯತ್ನವು ನಿಷ್ಫಲವಾಗಹತ್ತಿತು. ಅವನು ದೇಹದೊಡನೆ ಮಾಡಿ ಮಗನನ್ನು ವಿದ್ಯಾ-ವಂತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಯತ್ನ ನಡೆಸಿದನು, ಹೊಡೆದನು, ಬಡೆದನು. ಏನಾದರೂ ಆ ಹುಡುಗನ ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯತೆಯು ತೀರಲಾಗಿಲ್ಲ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ತನ್ನ ಕ್ರಿಯೆ

ನಡೆಸಿದನು. ತಂದೆಯ ಈ ಉಪಾಯದಿಂದ ಹುಡುಗನು ಅಂಜಿ ಎದೆಗುಂದಹತ್ತಿದನು. ತಾಯಿ ಅಂಬಿಕೆಯು ಮಗನ ದುರವಸ್ಥೆಯನ್ನೇ ನೋಡಿ 'ಎಕಪುತ್ರವಿಷಯ ! ಇವನು ಹೇಗೆ ಇರಲಿ ನೀವು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವೂ ಇವನನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಬಾರದು ! ಎಂದು ಅಂಗಲಾಚಿ ಗಂಡನನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, 'ನನ್ನ ಈ ವಿನಂತಿಯನ್ನೂ ನೀವು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿದರೆ ಪ್ರಾಣಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವೆನು' ಎಂದು ಸ್ವಪ್ನವಾಗಿ ಹೇಳಿದಳು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಅಂದಿನಿಂದ ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟನು.

ಇರ ಇರುತ್ತ ಹುಡುಗನು ದೊಡ್ಡ ವನಾದನು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಸತ್ತು ಹೋದನು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿ-ಮಗ ಇವರಿಬ್ಬರೇ ಉಳಿದರು. ಬಡತನ. ಉದರವೋಷಣೆ ಸಾಗದಾಯಿತು. ಅಂಬಿಕೆಯು ಮಗನನ್ನು ಯಾಚನಾವೃತ್ತಿಗೆ ಆಡಮಾಡಿದಳು. ಆತನು ದಿನಾಲು ಊರಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಶುಕ್ಲವೃತ್ತಿ ಮಾಡಹತ್ತಿದನು. ಈ ಘೃತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅವನು ಇನ್ನಿಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ವನಾದನು. ಮಂದಮತಿಯೂ, ವಿದ್ಯಾವಿಹೀನನೂ ಆಗಿರುವ ಆತನನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಹೀಗೆಯೆ ಹತ್ತಿದರು. ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸಹ ಹಾಕದೆ ಕೆಲವರು— 'ಎಲೋ ! ನೀನೇನಾಗಿದೆ ? ನೀರು ಹೊತ್ತು ಇಲ್ಲವೆ ಕಟ್ಟಿಗೆ ತಂದು ಮಾರಿ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆ ?' ಎಂದು ಮಡಿಯಹತ್ತಿದರು. ಕೆಲವರು ಅವನ ತಾಯಿಗೆ— 'ನಿನ್ನ ಮಗನು ಮದುವೆಯ ವಯಸ್ಸೆ ತಕ್ಕವನಾಗಿರುವನು, ಒಳ್ಳೆ ಸವಕರ ದಿಂದ ವಿವಾಹಮಾಡು; ಸಾಕಷ್ಟು ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಬರುವದು' ಎಂದು ಇವರ ಬಡತನಕ್ಕಿಂತಿರುವ ಕಡೆಗಣಿಸಿ ಮಾತಾಡಿದರು. ಇವೆಲ್ಲ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಿತ್ಯವೂ ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಪುತ್ರನ ಹೃದಯವು ಕೆರಳಿತು ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ

ಇಹಜೀವನವೇ ತನಗೆ ಬೇಸರಾಯಿತು. ಒಂದು ದಿನ ಅವನು ತನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು ಕುರತು — ‘ತಾಯಿ ! ನಾನು ಮತಿಮೋದನು, ದತ್ತನು, ಹಾಗೂ ದರಿದ್ರನು, ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಜನರಾಡುವ ನಿಂದೆಯ ನುಡಿಗಳು ನನಗೆ ಅಸಹ್ಯವಾಗಿರುವವು. ಜನರು ನನಗೆ ‘ಬಾಯಿ—ಕಿರಿ ಮುಳುಗು’ ಎಂದು ಹೀನೋಕ್ತಿಗಳನ್ನಾಡುವರು. ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯು ನನಗೆ ಯೋಗ್ಯಕಾರಣವದು. ಈ ದಿನವೇ ಕೃಷ್ಣಗೆ ಹೋಗುವೆನು ಜಲಸಮಾಧಿಹೊಂದುವೆನು’ ಎಂದು ತೇಳಿ ತಾಯಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ನದಿಯ ಕಡೆಗೆ ನಡೆದನು. ಅಂಜಿಕೆಯು ತನ್ನ ಮಗನ ದೃಢಶ್ಚಯ ನೋಡಿ ಅವನ ಬೆಂಬತ್ತಿ ತಾನೂ ಹೋದಳು. ಮಗನ ನಿಶ್ಚಯವನ್ನು ತಿರುಗಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದಳು. ಅವನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲವು ತಾನೂ ಮಗನೊಡನೆ ಹೊಳೆಮುಳುಗುವದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಳಾದಳು. ಇಬ್ಬರೂ ಕೈಕೈಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕೃಷ್ಣಯಲ್ಲಿ ನಡುಮುಟ್ಟಿ ನೀರಿಗೆ ಹೋದರು ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ—

ಶ್ರೀಪಾದರೋಗಿಗಳು ಕೃಷ್ಣಯ ಸ್ನಾನಕ್ಕೊಂದು ಅವರಿರುವಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು ಆ ತಾಯಿ—ಮಗ ಇವರಿ ಬ್ಬರು ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಪ್ರಾಣಕೊಡುವ ಹವಣಿಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿದರು ಅವರು — ‘ಇದೇನು ? ಪ್ರಾಣತ್ಯಜಿ ಸುವ ನಿಮ್ಮ ಸಾಹಸ ? ಇದು ಆತ್ಮಘಾತವಲ್ಲವೇ ? ’ ಎಂದರು. ಗುರುಗಳ ದನಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಅಂಬಿಕೆಯು ಮಗನೊಂದಿಗೆ ಹೊಳಬಂದಳು ಗುರುಪಾದಗಳಿಗೆ ಇಬ್ಬರೂ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದರು. ಅಂಬಿಕೆಯು ತಮಗಾದ ದುರ ವ್ಯಯನ್ನು ಗುರುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದಳು ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಬೇಕು” ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು. ಮತ್ತೆ ಅಕೆಯು— ‘ಕೃಪಾಸಾಗರ ! ಇನ್ನೆ ಮುಂಬರುವ ನನ್ನ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಮಂದಮತಿ ಕುತ್ರನು

ನನಗೆ ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದರು. ನನಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲ ಗತಿಸಿ ಇವನೊಬ್ಬನೇ ಈಗ ಉಳಿದಿರುವನು. ಆದರೆ ಇವನೂ ಸಹ ಪ್ರಾಣಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವನು. ಇದೆಂಥ ನನ್ನ ದುರ್ದೈವ್ಯವು ? ಗುರುವೇ ! ಅಡಿನ ಕೊರಳಲ್ಲಿಯ ವೊಲಿಯಂತೆ ನಿರರ್ಥಕವಾಗಿರುವ ಮಕ್ಕಳು ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರಕ್ಕೂ ನನಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪೂಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಹ್ಲಜ್ಞಾನಿ ಮಗನು ನನ್ನ ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಜನಿಸುವಂತೆ ದಯಮಾಡಬೇಕು”. ಎರಡೆ ನ್ನಲು ಶ್ರೀವಾದಯುತಿಗಳು:— “ತಾಯಿ ! ಹಾಗಾದರೆ ನೀನು ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಈಶ್ವರಾರಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ದ್ವಾದಶೆ ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ತ್ರೀಹಾಯ—ಸಮಾನನಾದ ಪುತ್ರನು ನಿನಗೆ ಲಭಿಸುವನು. ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ ಯೆಂದರೆ— ಯಶೋದಾದೇವಿಯು, ಅಕೆ ಮೊದಲಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಈಶ್ವರನ ಆರಾಧನೆ ಮಾಡಿದಳು. ಅದರ ಫಲ ವಾಗಿ ಅಕೆಗೆ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ಕಾರಣಿಕ ಮಗನಾಗಿ ಲಭಿಸಿದನು. ಆಕೆಯಂತೆ ನೀನೂ ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಶಿವಾರಾಧನೆ ಮಾಡು. ಅಂದರೆ ಬರುವ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಬಯಕೆ ಸಫಲವಾಗುವದು”. ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಕೆಗೆ ಪ್ರವೋಷ ಶಿವ ಮೂರ್ತಿಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪತ್ನಿಯು— “ ಗುರುವೇ ! ಯಶೋದೆಗೆ ಕೃಷ್ಣನು ಜನ್ಮಿಸಿದ ಪೂರ್ವವೃತ್ತವೇನು ?” ಎಂದು ಕೇಳಲು ಗುರುಗಳು ಆ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಹತ್ತಿದರು! ಎಂತೆಂದರೆ—

“ಉಜ್ಜನೀ ನಗರದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಸೇನ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಅರಸನಿದ್ದನು. ‘ಮಣಿಭದ್ರ’ನೆಂಬವನು ಅವನ ಜೀವನೈತ್ರನು. ಅವನು ಈಶ್ವರ ಭಕ್ತನಾಗಿದ್ದನು. ಶಿವನು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಕಾಶವಾನ ವಾದ ಚಿಂತಾರತ್ನಕೊಟ್ಟಿದ್ದನು. ಮಣಿಭದ್ರನು ಆ ರತ್ನವನ್ನು ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ ಚಂದ್ರಸೇನ ರಾಜನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟನು

ಕಬ್ಬಿಣಕ್ಕೆ ತಗಲಿ ಅದನ್ನು ಸುವರ್ಣವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೂ, ಇಚ್ಛಿತಫಲವನ್ನು ಕೊಡುವ ಶಕ್ತಿಯೂ ಆ ಚಿಂತಾರತ್ನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿತು. ಚಂದ್ರಸೇನನು ಸತತವೂ ಆ ರತ್ನವನ್ನು ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಅನ್ಯದೇಶಗಳ ರಾಜರು ಆ ರತ್ನದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೇಳಿ ಚಂದ್ರಸೇನನಿಂದ ಅದನ್ನು ಸೆಳೆಯುವ ಅಸೆಯುಳ್ಳವರಾದರು. ಆದರಂತೆ ಅವರು ಚಂದ್ರಸೇನನ್ನು ಬೇಡಿದರು. ಅವನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ರಾಜರುಗಳೆಲ್ಲ, ಆ ರತ್ನವನ್ನು ಅಪಹರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸೈನ್ಯಸಹಿತ ಒಂದಾಗಿ ಬಂದು ಚಂದ್ರಸೇನರಾಜನ ನಗರವನ್ನು ಮುತ್ತಿಟ್ಟರು. ಇದು ಚಂದ್ರಸೇನನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದು ಶನಿವಾರ, ತ್ರಯೋದಶಿಯು ಪ್ರದೋಷಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವನು ಈಶ್ವರ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಏಕ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದನು.

ರಾಜನು ಪ್ರದೋಷ ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಎಷ್ಟೋ ಗೌಳಿಗರ ಹುಡುಗರು ಆ ಪೂಜೆಯ ಸಡಗರ ನೋಡುತ್ತಲಿದ್ದರು. ಆ ಹುಡುಗರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಓಣಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪೂಜೆಯ ಆಣಕ ಪೂಜೆಯ ಅಟಿ ಹೊಡೆದರು. ಎಲ್ಲ ಹುಡುಗರು ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಆಯ್ದುತಂದರು. ಆ ಕಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಒಂದು ಶಿಲಾಯುವನ್ನೂ ಪತ್ರ-ಪುಷ್ಪಾದಿಗಳನ್ನೂ ಕಲ್ಪಿಸಿದರು. ಒಂದು ದುಂಡನ್ನ ಕಲ್ಲನ್ನು ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರು ಆ ಹುಡುಗರಲ್ಲಿಯ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನು ಲಿಂಗಪೂಜೆ ಮಾಡಹತ್ತಿದನು. ಉಳಿದವರು ಸುತ್ತರಿದು ಕೈಮುಗಿದುಕೊಂಡು ನಿಂತು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆ ಪೂಜೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಟಿದ ಭರದಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಹೊತ್ತು ಬಹಳಾಯಿತೆಂಬದರ ಅರಿವು ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಆ ಹುಡುಗರ ತಾಯಿಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕ

ಳನ್ನು ಹೊಡೆಹೊಡೆದು ಮನೆಗಳಿಗೆ ಕರೆಬೊಯ್ದರು.

ಆ ಎಲ್ಲ ಹುಡುಗರಲ್ಲಿ ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಹುಡುಗನೊಬ್ಬನು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತ ಕುಳಿತನು. ಅವನ ತಾಯಿಯೂ ಅವನನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತ ಅಲ್ಲಿಗೇ ಬಂದಳು. ಒಬ್ಬನೇ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಆ ಮಗನನ್ನು “ಮನೆಗೆ ನಡೆ” ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿದಳು. ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನಾಗಿದ್ದ ಆ ಹುಡುಗನು ಸ್ಥಳಬಿಟ್ಟು ಕದಲಲಿಲ್ಲ. ಕಡೆಗೆ ಆ ತಾಯಿಯು ಆ ಅಟವನ್ನು ಕೆಡಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಳು. ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ಕಲ್ಲಿಸಿದ ಶಿವಾಲಯವನ್ನೂ ಲಿಂಗವನ್ನೂ ತೆಗೆ ತೆಗೆದು ಬೀದಿಗೆ ಚೆಲ್ಲಿಹೋದಳು ಇಷ್ಟಾದರೂ ಆ ಹುಡುಗನು ಮೇಲೇಳಲಿಲ್ಲ. ತಾಯಿಯ ಗೂಡಹೋಗಲಿಲ್ಲ ಹುಡುಗನು ತಾನು ಮಾಡಿದ ಶಿವಮೂರ್ತಿಯು ಭಂಗವಾಯಿತಲ್ಲ ! ಎಂದು ಅಳುತ್ತ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತು ಬಿಟ್ಟನು. ರಾತ್ರಿಯಾಯಿತು ಕತ್ತಲೆ ಪಸರಿಸಿತು ಹುಡುಗನು ಒಂದೇಸಮನೆ ಅಳುತ್ತ, ‘ನನ್ನ ದೇವಪೂಜೆಗೆ ಭಂಗವುಂಟಾಯಿತಲ್ಲ’ ! ಎಂದು ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಮಿಡುಕುತ್ತ ಕುಳಿತನು. ಈಗ ಅವನಿಗೆ ಹಸಿವು, ನೀರಡಿಕೆ, ನಿದ್ರೆ, ಅಂಚಿಕೆ ಇವಾವುಗಳ ಪರಿವೆ ಇದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ.

ಆ ಹುಡುಗನ ಅಜ್ಜ ಭಕ್ತಿಯು ಶಿವನಿಗೆ ಮಾನ್ಯವಾಯಿತು ! ಕೂಡಲೆ ಶಿವನು ತನ್ನ ದಿವ್ಯಸ್ವರೂಪ ದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟನಾದನು. ಆ ಹುಡುಗನನ್ನು ರಮ್ಯಸಹೃದನು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ರತ್ನಖಚಿತ ಶಿವಾಲಯ ವನ್ನೂ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನೂ ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿದನು. ಮತ್ತು ಆ ಹುಡುಗನನ್ನು ಮುಂಡಾಡಿ— “ನಿನ್ನ ಇಚ್ಛೆ ಯೇನು ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಹುಡುಗನು ಹರ್ಷಿತನಾಗಿ— ‘ದೇವಾ ! ನಿನ್ನ ಮೇಲಿನ ನನ್ನ ಭಕ್ತಿಯು

ಸತತವರಬೇಕು. ಹಾಗೆ ನಾನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಕೆಡಿಸಿದ ನನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು” ಎಂದು ಕೈಮುಗಿದು ಹೇಳಿಕೊಂಡನು, ಈಶ್ವರನು ‘ತಥಾಸ್ತು’ ಎಂದು ಅಂತರ್ಧಾನಹೊಂದಿದನು. ಹುಡುಗನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಶಿಹಲಿಂಗವನ್ನು ಅರ್ಚಿಸುತ್ತ ಕುಳಿತನು.

ಶಿವಪ್ರಸನ್ನತೆಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಶಿವಾಲಯದ ದಿವ್ಯಪ್ರಕಾಶದಿಂದ ಇಡೀ ನಗರವೆಲ್ಲ ಬೆಳಗಹತ್ತಿತು. ಆ ಗೋಪಕುವರನ ಮನೆಯು ಸಿರಿಸಂಪದ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಶೋಭಿಸಹತ್ತಿತು. ಒಮ್ಮೆಲೆ ನಗರವು ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದುದನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿದ ರಾಜರು ನೋಡಿ ದಂಗಾದರು. ಅವರು— ‘ಈ ನಗರದ ರಾಜ ಚಂದ್ರಸೇನನು ಪುಣ್ಯವಂತನಾಗಿರುವದರಿಂದಲೇ ಈ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಕೋಟಿ ಸೂರ್ಯಪ್ರಭೆಯುಂಟಾಗಿ ಇಡೀ ನಗರವೇ ಪಾವಿತ್ರೈಕೆ ಹೊಂದಿರುವದು. ಇಂಥ ರಾಜನೊಡನೆ ನಾವು ಒಂದು ರತ್ನದ ನಿಮಿತ್ತ ದ್ವೀಪಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವದು ನಮ್ಮ ಮೂರ್ಖತನವು. ಇನ್ನು ನಾವು ಸ್ನೇಹಭಾವದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ರಾಜದರ್ಶನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದು ವಿಹಿತವು. ಎಂದು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಅವರೆಲ್ಲರು ಒಬ್ಬ ದೂತನನ್ನು ಸ್ನೇಹಭಿಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಕಳಿಸಿದರು. ರಾಜನು ಅವರ ಬಿನ್ನಹ ಮನ್ನಿಸಿ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ತನ್ನೆಡೆಗೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಅವರೆಲ್ಲರು ಚಂದ್ರಸೇನನನ್ನು ಕುರಿತು— “ರಾಜ ! ಇಂಥ ಕತ್ತಲೆಯ ರಾತ್ರಿ ಇದ್ದರೂ ನಿನ್ನ ಈ ನಗರದಲ್ಲಿ ರವಿ ಪ್ರಭೆಯೇ ತೋರುವದಲ್ಲ ! ಇದೇನು ವಿಚಿತ್ರ ? ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಚಂದ್ರಸೇನನಿಗೂ ಇದರ ರಹಸ್ಯಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಬಂದ ರಾಜರನ್ನೊಡಗೊಂಡು ಕೌತುಕ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಗೆಂದು ನಗರದೊಳಕ್ಕೆ ನಡೆದನು. ತುಸು ಮುಂದೆ ಮೋಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಂದು

ಅನುಪಮ್ಯ ಶಿವಾಲಯವು ರತ್ನ ಭೂಷಿತವಾಗಿ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವದನ್ನು ಕಂಡರು. ಅದರಂತೆಯೇ ಗೋಪಕುಮಾರನ ರಸ ಮನೆಯು ಶೋಭಿಸುವದನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಶಿವಾಲಯದ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಆ ಗೋಪಕುಮಾರನನ್ನು ಭೆಟ್ಟಿಯಾದರು. 'ಗೋಪಕುಮಾರಾ ! ಇದೇನು ವಿಚಿತ್ರ ? ಎಂದು ಕೇಳಲು ಆ ಹುಡುಗನು ರಾಜನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರದೋಷಪೂಜೆಯ ವೊಡಲೊಂಡು— ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ರಾಜರೊಬ್ಬರು ಆ ಹುಡುಗನಿಗೆ 'ನೀನು ಗೋಪರಾಜನಾಗಿರುವ' ಎಂದು ಮರ್ಯಾದಿಸಿ ಅವನಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಹಾಗು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಹಿಂತೆರಳಿದರು.

ಚಂದ್ರಸೇನರಾಜನು ನಿರ್ಮಲನು, ಪ್ರದೋಷಪೂಜೆಯ ಫಲ ಹೊಂದಿದ ಅವನಿಗೆ ಯಾತರ ಭಯವು ? ಶಿವಾಲಯದಿಂದ ಆ ಗೋಪಕುಮಾರನು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ತನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು ಕಂಡು— 'ಅವ್ವಾ ! ನಿನ್ನ ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣದೇವನು ನಿನ್ನ ಉದರದಿಂದ ಅವತರಿಸುವನೆಂಬ ವರವನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಈಶ್ವರನು ದಯಪಾಲಿಸಿರುವನು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯಹಿಡಿಯಬೇಡ. ನೀನು ಪ್ರದೋಷಪೂಜೆಯನ್ನು ನೋಡಿದಿ. ನಾನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಭಂಗಗೊಳಿಸಿದುದಕ್ಕೆ ಆ ಶೂಲಪಾಣಿಯಿಂದ ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳಿದೆನು' ಎಂದು ಎಲ್ಲ ವೃತ್ತಾಂತ ಆಕೆಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಎಂದು ಶ್ರೀವಾದಯತಿವರರು ಆ ವಿಪ್ರಸ್ತ್ರೀಯಳಿಗೆ ಪ್ರದೋಷ ಪೂಜೆಯ ಫಲ ಮಹಿಮೆ ಹೇಳಿ 'ನೀನಾದರೂ ಪ್ರದೋಷ ಪೂಜೆ ಮಾಡು. ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ನನ್ನಂಥ ಪುತ್ರನನ್ನು ಪಡೆಯುವ'. ಎಂದು ಸೂಚನೆ ಹೇಳಿದರಲ್ಲದೆ ಆಕೆಯ ಭಾವನೆಗೆ ಮೆಚ್ಚಿದರು. ಹಾಗು ಆಗಲೇ

ಆಕೆರು ಮಂದಮತಿಯಾದ ಆ ಮಗನನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಕರೆದು ಅವನ ತಲೆಯಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ವರದಹಸ್ತ ವನ್ನಿರಿಸಿದರು. ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆ ಮೂಢಮತಿಯ ವೃತ್ತಿ ಪಲ್ಲಟವಾಗಿ ಅವನು ಮೂರುವೇದಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲ ಪಂಡಿತನಾದನು. ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಪುತ್ರನು 'ತನ್ನ ಮತಿಯು ಒಮ್ಮೆಲೆ ಬದಲಾಗಿ ತ್ರಿವೇದಿಯಾದೆನೆಂದು ಸಂತೋಷಗೊಂಡನು. ಆತನ ತಾಯಿಯೂ ತನ್ನ ಮಗನು ವಿದ್ವಾಂಸನಾದುದನ್ನು ನೋಡಿ ವಿಸ್ಮಿತಳಾದಳು ! ಅವರಿಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿದ ಶ್ರೀಪಾದಯತಿವರರ ಪಾದಗಳಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದರು.

ತಾಯಿಯು ಮಗನೊಡನೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದಳು ಗುರುವಾಕ್ಯವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರದೋಷ ವ್ರತ ಧಾರಿಯಾದಳು. ಆಕೆಯ ಮಗನು ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಸಂಪನ್ನನಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಪೂಜಾರ್ಹನಾದನು. ಮೊದಲು ಅವನನ್ನು ಹೆಲವು ಬಗೆಯಿಂದ ಧಿಕ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಬ್ರಹ್ಮವೃಂದವು ಈಗ ಅವನನ್ನು ಬಹಳೇ ಗೌರವಿಸಹತ್ತಿತು. ಮುಂದೆ ಅವನ ವಿವಾಹವಾಯಿತು. ಹಿಂದಿನಿಂದ ಆತನು ಪುತ್ರ-ಪುತ್ರರಿಂದ ಯುಕ್ತನಾಗಿ ಒಳ್ಳೆ ಹರ್ಷದಿಂದ ಜೀವಿಸಹತ್ತಿದನು. ಶ್ರೀಗುರುಕೃಪೆಯನ್ನು ದೊರಕಿಸಿದವನಿಗೆ ಆಸಾಧ್ಯವೇನೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ" ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಿದ್ಧ ಮುನಿಯು ನಾಮಧಾರಕನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

೯ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀಗಣೇಶ-ಶಾರದಾ-ಗುರುಭ್ಯೋನಮಃ॥ ನಾಮಧಾರಕನು ಸಿದ್ಧ ಮುನಿವರನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ—
 “ಸತ್ಯವೋ! ಶ್ರೀಪಾದಗುರುಗಳು ಕುರುವಪುರದಲ್ಲಿ ನಾಸಮಾಡಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ನಡೆದ ಕಥೆಯನ್ನೂ
 ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನೂ ಹೇಳುವದಾಗಬೇಕು” ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧ ಮುನಿಯು— ನಾಮಧಾರಕ! ಆ
 ಕುರವಪುರದಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಿದ ಇನ್ನೊಂದು ಕತೆ ಹೇಳುವೆನು. ಕೇಳು’ ಎಂದು ಹೇಳಹತ್ತಿದನು. ಎಂತೆಂದರೆ—

‘ಅ ಕುರವಪುರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಡಿವಾಳನಿದ್ದನು. ಅವನು ಶ್ರೀಪಾದ ಗುರುಗಳ ಸೇವಕನಾದನು. ಅವನು ನಿತ್ಯವು ಕೃಷ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಉದ್ಯೋಗ ಬಡಬೆ ಲಾಕಿಕ ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ‘ಶ್ರೀಗುರುಗಳ ದರ್ಶನವು ಗಂಗಾಸ್ನಾನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲಾದ ಪುಣ್ಯದಾಯಕವು’ ಎಂಬುದರ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಅವನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಲೋಕಾರೂಢಿಗನುಸರಿಸಿ ಅವನು ದಿನಾಲು ತಪ್ಪದೆ ಗಂಗೆಯ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಹೀಗಿರಲು ಶ್ರೀಪಾದಯತಿಗಳು ಒಂದು ದಿವಸ ಕೃಷ್ಣೆಗೆ ಸ್ನಾನಕ್ಕೆಂದು ಹೋದರು, ಸುತ್ತುಗಟ್ಟಿ ಹರಿಯುವ ಪ್ರವಾಹದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ನಿಂತಿದ್ದರು. ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ಮಡಿವಾಳನು ಅರಿವೆ ಒಗೆಯುತ್ತಲಿದ್ದನು ಆಗ ಅವನು ಗುರುಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಭಕ್ತಿಭಾವ ಮೂರ್ಛಿತಿಯಿಂದ ಓಡಿಬಂದನು. ಗುರುಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನು. ಇದೇ ವೇದವುಗೊಂಡು ಆ ಮಡಿವಾಳನು ದಿನದ ಮೂರು ವೇಳೆಗಳಲ್ಲಿ

ಶ್ರೀಪಾದ ಗುರುಗಳ ದರ್ಶನ ಪಡೆದು ನಮಸ್ಕರಿಸುವ ತನ್ನ ಆಚರಣೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡನು.

ಒಂದು ದಿನ ಆ ಮಡಿವಾಳನು ದಿಃದಂತಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆಂದು ಗುರುಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಬಂದನು. ಗುರುಗಳು ಅವನನ್ನು ಕುರಿತು— 'ಏಳ್ವೆ ರಜಕನೆ! ದಿನಾಲು ನಮಸ್ಕಾರಕ್ಕೆಂದು ಬಂದು ಶ್ರಮ ಪಡುವದೇಕೆ? ಇಷ್ಟು ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ನೀನು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಂತುಷ್ಟರಾದೆವು. ನಿನ್ನ ಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿದೆವು. ಇನ್ನೆ ಸುಖದಿಂದ ರಾಜ್ಯವಾಳುವಿ' ಎಂದು ನುಡಿದರು. ಮಡಿವಾಳನು ಗುರುವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಿ ಅದರ ಸ್ಮರಣೆಗೊಂದು ತನ್ನ ದೋತರ ಸೆರಗಿಗೆ ಒಂದು ಗಂಟು ಹಾಕಿಕೊಂಡನು. ಹಾಗು ಅವರೆದುರಿನಲ್ಲಿ ಕೈಮುಗಿದು ನಿಂತು— 'ಗುರುಮೂರ್ತಿಯ ಸತ್ಯಸಂಕಲ್ಪವಿದ್ದಂತೆ ಒದಗಲಿ' ಎಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನು.

ಆ ಮೇಲೆ ಮಡಿವಾಳನು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಚಿಂತೆಯಿಂದ ದೂರಾದನು. ಗುರುಸೇವಕನಾಗಿ ವರ್ತಿಸ ಹತ್ತಿದನು. ದೂರಿನಿಂದರೇ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರ ಹಾಕುತ್ತ ಹಾನಾಲು ಗುರುಮಠಕ್ಕೆ ಹೋಗಹತ್ತಿದನು. ಇದಂತೆ ಎಷ್ಟೋ ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ಅವನ ಸೇವೆ ನಡೆಯಿತು. ಮಠದ ಹಾಗು ಅಂಗಳದ ಸಮ್ರಾಜ್ಯನೆಯ ಕ್ರಿಯೆಯು ಅವನವೇ ಆಗಿದ್ದಿತು. ಇದಿರಲಿ.

ವೈಶಾಖಮಾಸ, ವಸಂತಋತುವಿನ ಸೊಬಗು ಹಾಗು ಬಿಸಿಲಿನ ಪ್ರತಾಪ, ಹೀಗಿರುವ ಸಮಯ

ದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಯವನರಾಜನು ಕುರವನುರದ ಮುಂದೆ ಪ್ರವಹಿಸಿದ ಕೃಷ್ಣೆಯ ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಳಿದನು. ಆ ರಾಜನ ಜೊತೆಗೆ ಆತನ ಸ್ತ್ರೀ-ಪರಿವಾರವು ವಸ್ತ್ರಾಲಂಕಾರ ಭೂಷಣದೊಂದಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಿತು. ರಾಜನು ತನ್ನ ಸ್ತ್ರೀ ಪರಿವಾರದೊಡನೆ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಪ್ರನಾಹದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದನು. ಅವರೆಲ್ಲರಿಂದ ಕೂಡಿ ನೋಗಸಿನಿಂದ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯಾಡ ಹತ್ತಿದನು. ಅವನ ಸೈನ್ಯದಳವು ನದಿಯ ಎರಡೂ ತೀರಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತು ರಾಜನ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯ ಕಾತುಕ ನೋಡುತ್ತಿತ್ತು. ಜಲಕ್ರೀಡೆಗಳಿಂದವರಿಗೆ ಉತ್ಸಾಹ ಹುಟ್ಟಿಸುವದಕ್ಕೆ ವಾದ್ಯಗಳು ಬಾರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದವು.

ಮಡಿವಾಳನು ದಿನದಂತೆ ಅರಿವೆ ಒಗೆಯುವದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದನು. ನೋಡುತ್ತಾನೆ! ಹೊಳೆ ತುಂಬ ರಾಜಪರಿವಾರವು! ತಾನು ತಂದ ಅರಿವೆಗಳನ್ನು ಒಗೆಯುವದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಜಲಕ್ರೀಡೆಯಾಡುವ ಆ ರಾಜನ ಹಾಗು ಅವನ ಸ್ತ್ರೀಪರಿವಾರದ ಸೊಗಸನ್ನು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುತ್ತ ನಿಂತುಕೊಂಡನು. ವಿಸ್ಮಯಪಟ್ಟನು. ಅವನು ತನ್ನ ಮನಸಿನಲ್ಲಿ—“ಇದ್ದರಿರಬೇಕು ಇಂಥ ಸೌಖ್ಯ! ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದವನು ಇಂಥ ಸುಖಪಡೆಯದಿದ್ದರೆ ಅವನು ಪಶುಸಮಾನನು. ಈ ರಾಜನ ಜೀವಿತವು ಧನ್ಯ! ಸಕಲ ಸೌಖ್ಯಭೋಗಿಸುವ ಈ ರಾಜನೇ ಧನ್ಯ! ಇವನಿಂಥ ಈಶ್ವರ ಭಕ್ತನು? ಇವನು ಅದಾವ ದೇವನನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿರುವನು? ಇವನಿಗೆ ಅದಿಂಥ ಗುರುವು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿರಬಹುದು? ಅಂತೆಯೇ ಇವನಿಗೆ ಈ ಸೌಖ್ಯದೇಶಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ” ಎಂದು ಮನದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಿದನು.

ಶ್ರೀಪಾದಗುರುಗಳು ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಡಿವಾಳನ ಅಂತಃಕೃತಿ

ಯನ್ನೂ ಪರಿಶುದ್ಧ. ಅವರು ಅತನನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ— “ರಜಕನಿ! ನದಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನೀನು ಏನು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಿ?” ಎಂದು ಕೇಳಲು ಮಡಿವಾಳನು ಏನೋಂದನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಡದೆ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಗ ಉಂಟಾಗಿದ್ದ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರವಾದಗುರುಗಳು— “ಹುಟ್ಟಿದಂದಿನಿಂದ ನೀನು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತ ಬಂದಿರುವಿ. ರಾಜ್ಯಭೋಗ ಭೋಗಿಸುವ ಆಸೆ ನಿನ್ನಲ್ಲುಂಟಾಗಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ರಾಜ್ಯಭೋಗವು ತಮೋವೃತ್ತಿಯುಳ್ಳದ್ದು. ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಶಾಂತಗೊಳಿಸದಿದ್ದರೆ ಅದು ನಿರ್ವಹ ಮೋಕ್ಷವಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಾದರೂ ಆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಬಾಧಿಸುವವು. ನೀನು ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಸಂತುಷ್ಟಗೊಳಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮೊಳವಂಕಡದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮಿಸು. ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸೇಚ್ಛೆಯಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಭೋಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಹೋಗು, ನಡೆ” ಎಂದರು. ಮಡಿವಾಳನು ಗಾಬರಿಯಾಗಿ— “ಕೃಪಾಸಾಗರಾ! ನನ್ನನ್ನು ಉಪೇಕ್ಷಿಸಬೇಡ. ನಿನ್ನ ಚರಣದಿಂದ ಅಂತಃಸಲಾರಿ. ನನಗೆ ಜ್ಞಾನಕೊಡು” ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಗುರುಗಳು— “ರಜಕಾ! ನೀನು ಬೇಡದ ಪಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮತಾಳುವಿ. ಅಂತ್ಯಕಾಲದಲ್ಲ ದರ್ಶನ ಕೊಡುವೆವು. ನಮ್ಮ ಭೆಟ್ಟಿಯಾದ ಕೂಡಲೆ ನಿನಗೆ ಜ್ಞಾನೋದಯವಾಗುವದು. ಆಗ ನಾವು ಸನ್ಯಾಸಿ ವೇಷದಿಂದ ‘ನರಸಿಂಹ ಸರಸ್ವತಿ’ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಅವತಾರ ತೀರುತ್ತೇವೆ. ಹೋಗು! ನಿನಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡುವೆವು ಹೋಗು” ಎಂದೆನ್ನಲು ಮಡಿವಾಳನು ಅವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನು. ಗುರುಗಳು ಅವನನ್ನು ಹತ್ತಿರ ಕರೆದು— “ರಜಕಾ! ನೀನು ಇಹಭೋಗ ಭೋಗಿಸುವಿಯೋ? ಮುಂದಿನ ರಾಜ್ಯಭೋಗ ಭೋಗಿಸುವಿಯೋ? ಎಂದು ಕೇಳಲು ಮಡಿವಾಳನು— “ಗುರುದೇವಾ! ಈಗ ನಾನು ಮುಕ್ತನವನಾಗಿರುವೆ. ಬಾಲಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಭೋಗದ ಸವಿ

ಯುಣಿಸುವೆನು” ಎಂದನು. ಗುರುಗಳು ಅವನಿಗೆ— “ರಜಕಾ! ಜನ್ಮಾಂತರದ ಭೋಗ ಭೋಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ತೀವ್ರ ಹೋಗು” ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಮರುಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಮಡಿವಾಳನು ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟನು. ಬೇದರ ನಗರದಲ್ಲಿಯ ಮೊಂಘ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮತಾಳಿದನು.

ನಾಮಧಾರಕಾ! ಈ ರಜಕನ ಕಥೆಯನ್ನು ಮುಂದೆ ವಿಶ್ವರೂಪ ಹೇಳುವೆನು. ಈಗ ಗುರುಚರಿತ್ರೆ ಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೇಳು.

ಇಷ್ಟಾದಮೇಲೆ ಶ್ರೀಪಾದ ಗುರುಗಳ ಖ್ಯಾತಿಯು ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಅವರ ಮಹಿಮೆ ಅಪರಂಪಾರವಿರುವವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಚಪುಗಳನ್ನೇ ಕೇಳು. ಮುಂದಿನ ಅವತಾರಗಳೂ ಬಹಳಾಗಿವೆ. ಅವರ ಮಹಿಮೆ ಅವರ್ಣನೀಯವು. ಅವರ ಅಮೃತದೃಷ್ಟಿಯು ಅಶ್ವರ್ಯಕರವು, ಶ್ರೀಗುರುಗಳಿರುವ ಸ್ಥಾನಗಳು ಅಪಾರ ಮಹಿಮೆಯುಳ್ಳವಾದವು. ಅವರ ಕೃತಿಯು ವಿಚಿತ್ರವಾದದ್ದು, ಅವರಿಂದೊದಗಿದ ದೃಷ್ಟಾಂತ ಹೇಳುವೆನು. ಸ್ಥಾನ ಮಹಿಮೆಯ ಪ್ರಕಾರ ವೈದೇಳುವದಾದರೆ— ಕುರವಪುರವು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದದ್ದು. ಅಲ್ಲಿ ಮಾನವನ ಇಚ್ಛೆಗಳು ಈಡೇರುವವು.

ಕುರವಪುರದಲ್ಲಿದ್ದ ಶ್ರೀಪಾದ ಗುರುಗಳು ಮುಂದಿನ ಅವತಾರೋದಯದ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯೇ

ಅದೃಶ್ಯರಾದರು ! ಅವರು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಬಹುಳ ದ್ವಾದಶಿಯ ದಿನ ಮೃಗ ನಕ್ಷತ್ರವಿದ್ದಿತು. ಆ ದಿನಸದಲ್ಲ
ಶ್ರೀಪಾದ ಗುರುಗಳು ಕೃಷ್ಣಯ .ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಅದೃಶ್ಯರಾಗಿ ನಿಜಾನಂದದಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶವಾದರು, ಲೌಕಿಕಕ್ಕೆ
ಅನುಸರಿಸಿ ಅವರು ಅದೃಶ್ಯರಾದರೂ ತ್ರಯಮೂರ್ತಿಯ ಅವತಾರಿಕರಾದ ಆ ಶ್ರೀಪಾದ ಶ್ರೀವಲ್ಲಭರು
ಇಂದಿಗೂ ಕುರವಪುರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇ ಇರುವರು. ಇದು ಸತ್ಯ ! ಸತ್ಯ ! ಸತ್ಯವು !

ನಾಮಧಾರಕಾ ! ಶ್ರೀಪಾದರಾಯರು ಅದೃಶ್ಯರಾದ ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅವರು ನಿಗುಣಸ್ವರೂಪ
ಮೊಂದಿದ ದೃಷ್ಟಾಂತವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಹೇಳುವೆನು' ಎಂದು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯ ಹೇಳಿದನು.

ಗಂನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀಗಣೇಶ-ಶಾರದಾ-ಗುರುಭ್ಯೋನಮಃ ನಾಮಧಾರಕನು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯನ್ನು ಕುರಿತು—
 'ಸ್ವಾಮಿ! ಕುರವಪುರದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಖದಿಂದ ಕೇಳಿದೆನು. ಶ್ರೀಪಾದರಾಯರು ಅದೃಶ್ಯ
 ರಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುವರು. ಕೆಲವರು ಶ್ರೀಪಾದರಾಯರು ಮತ್ತೆ ಅವತಾರ ತಾಳಿದರೆಂದು ಹೇಳು
 ವರು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನನಗೆ ವಿಶ್ವತವಾಗಿ ಬೋಧಿಸುವದಾಗಬೇಕು' ಎಂದು ಕೈಮುಗಿದು ಬೀಡಿಕೊಂಡನು.
 ಆಗ ಸಿದ್ಧಮುನಿಗಳು—

“ನಾಮಧಾರಕನೆ! ಶ್ರೀಗುರು ಮಹಿಮೆಯನ್ನೇನು ಕೇಳುವಿ? ಅದು ಅಪರಂಪಾರವಾಗಿರುವದು.
 ಶ್ರೀಗುರುವು ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಕ ಪರಮಾತ್ಮನು. ಅವನು ಅನಂತರೂಪಗಳುಳ್ಳವನು. ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ಮುಂದೆ
 ಕಾರ್ಯಕಾರಣವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವತಾರ ತಾಳುವದಕ್ಕೈದು ಕುರವಪುರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಗುಪ್ತವೇಷದಿಂದ ಇರ
 ಹತ್ತಿದರು. ಪರಶುರಾವನು ಚಿರಂಜೀವಿಯಲ್ಲವೇ? ಇಂದಿಗೂ ಅವನು ಚಿರಂಜೀವಿಯಾಗಿರುವನು. ಅವನು
 ಒಬ್ಬನೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಅವನ ಅವತಾರಗಳು ಅನೇಕವಾಗಿ ಒದಗಿರುವವು. ತ್ರಯಮೂರ್ತಿಯ ಅವತಾರಗಳು
 ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯವು. ಆ ತ್ರಯಮೂರ್ತಿಯೇ ಕುರವಪುರದಲ್ಲಿ ಗುರುಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಇರುವನು. ಶ್ರೀಪಾದ
 ಶ್ರೀವಲ್ಲಭವನ ಆ ಕುರವಪುರ ಸ್ಥಾನವು ಅನುಪಮ್ಯವೂ ಅರ್ವಾಣೀಯವೂ ಆಗಿರುವದು. ಅದನ್ನು ದೃಷ್ಟಾಂತ
 ದಿಂದ ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು.

“ವಲ್ಲಭೇಶ ಎಂಬ ಕಾಸ್ಯಪ ಗೋತ್ರದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿದ್ದನು. ಅವನು ಸುಶೀಲನೂ ಆಚಾರ ನಿಷ್ಠನೂ ಆಗಿದ್ದನು. ವ್ಯಾಪಾರದಿಂದ ಉಪಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಕುರುವಪುರ ಯಾತ್ರೆ ತಪ್ಪಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಾರೆ ಅವನು ಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೋಗುವ ಮೊದಲು— ‘ನನ್ನ ವ್ಯಾಪಾರವು ಸಾಕಷ್ಟು ಲಾಭದಾಯಕವಾದರೆ ಕುರುವಪುರ ಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿ ಸಹಸ್ರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಅನ್ನ ಸಂತರ್ಪಣೆ ಮಾಡುವೆನು’ ಎಂಬದಾಗಿ ಗುರುಸ್ವರಣೆಯಿಂದ ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಅದರಂತೆ ಅವನು ತನ್ನ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆಂದು ಒಂದು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಯಿಸಿದನು. ಪ್ರತಿಸಾರೆಯ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದ ಲಾಭದ ನೂರುಪಟ್ಟು .ಲಾಭವು ಅಂದಿನ ವ್ಯವಹಾರದಿಂದ ಅವನಿಗೆ ದೊರೆಯಿತು. ತನ್ನ ನಿಶ್ಚಯದಂತೆ ಅನ್ನ ಸಂತರ್ಪಣೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕುರುವಪುರದ ಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೊರಟನು.

ವಲ್ಲಭೇಶನು ಹಣ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕುರುವಪುರಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದುದು ಆ ಊರಿನ ಕಳ್ಳರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಅವನನ್ನು ನಡುದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಂದು ದ್ರವ್ಯ ಅಪಹರಿಸುವ ಮನೀಷೆ ಅವರದಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ಅವರು ಕವಟಿಯಾತ್ರಿಕರಾಗಿ ವಲ್ಲಭೇಶನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಹೋದರು. ವಲ್ಲಭೇಶನು ಅವರನ್ನು ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಮೂರು ದಿನಗಳವರೆಗೂ ಕಳ್ಳರು ಅವನ ಜಿನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯ ದಿವಸ ಅವರು ವಲ್ಲಭೇಶನನ್ನು ಕೂಡಿದರು. ತಾವೂ ಯಾತ್ರಿಕರೆಂದು ಅವನಿಗೆ ವೇಳಿದರು. ಎಬ್ಬಿರೂ ಕೂಡಿ ಕುರುವಪುರದ ದಾರಿ

ಹಿಡಿದರು. ಮೂರನೆಯ ದಿನದ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಕಳ್ಳರು ಎಲ್ಲಭೇತನ ಶಿರಸ್ಸನ್ನು ಕೊಯ್ದು ಅವನಲ್ಲಿಯು ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡರು.

ಭಕ್ತರಕ್ಷಕ ಶ್ರೀಪಾದರಾಯನು ಜಟಾ ಭಸ್ಮಾಂಕಿತ ವೇಷದಿಂದ ಅಯುಧ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೊರಡಲುದ್ಯುಕ್ತವಾದ ಆ ಕಳ್ಳರ ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಿಂತನು. ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತಾಡದೆ ತನ್ನ ಶ್ರಮಲದಿಂದ ಆ ಎಲ್ಲ ಕಳ್ಳರನ್ನು ಕೊಂದನು. ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ತನ್ನ ನಿರಪರಾಧತೆಯನ್ನು ವಿನಯದಿಂದ ಶ್ರೀಪಾದರಾಯನಿಗೆ ಶ್ರುತಪಡಿಸಿದನು. ನಿಜವಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನರಿತು ಶ್ರೀಪಾದರಾಯನು ಅವನನ್ನು ಕರೆದು ಅವನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ವಿಭೂತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ರುಂಡ-ಮುಂಡಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ ಈ ವಿಭೂತಿಯನ್ನು ಮೋಕ್ಷಿಸು' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅದೃಶ್ಯನಾದನು. ಶ್ರೀಪಾದರಾಯನ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ಆ ಕಳ್ಳನು ಎಲ್ಲಭೇತನಿಗೆ ವಿಭೂತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿದನು. ಕೂಡಲೆ ಆತನು ಸಜೀವಗೊಂಡನು. ಕಳ್ಳರು ಹತರಾಗಿ ಬಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಚಕಿತನಾದನು. 'ಇದೇನು ಭೀಕರತೆ?' ಎಂದು ಜೀವದಿಂದ ಉಳಿದ ಕಳ್ಳನನ್ನು ಕೇಳಿದನು. 'ಕಳ್ಳರು ನಿನ್ನನ್ನು ರುಂಡ ಹಾರಿಸಿ ನಿನ್ನ ದ್ರವ್ಯ ದೋಚಿಕೊಂಡರು. ಇನ್ನು ಅವರು ಇಲ್ಲಿಂದ ಕಾಲ್ತೆ ಗೆದು ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ತಾಪಸಿಯು ಬಂದು ಈ ಕಳ್ಳರನ್ನು ಶ್ರಮಲದಿಂದ ತಿವಿದು ಕೊಂದನು. ನಿರಪರಾಧಿಯಾದ ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ವಿಭೂತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ರುಂಡ-ಮುಂಡ ಬೇರೆಯಾಗಿದ್ದ ನಿನ್ನ ರುಂಡ-ಮುಂಡಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿದೆನು. ನಾನು ನಿನಗೆ ವಿಭೂತಿಯನ್ನು ಮೋಕ್ಷಿಸು

ಶ್ರೀಮಾನ್ಮಹೇಶ್ವರನಿಗೆ ಕಾಣದೆ ಆ ತಾಪಸಿಯು ಅಧ್ಯಶ್ಯವಾದನು. ನಿನ್ನ ದ್ರವ್ಯವೆಲ್ಲ ಸತ್ತು ಬಿದ್ದ ಕಳ್ಳರ ಬವಿಯಲ್ಲಿವೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ವಲ್ಲಭೇಶನು ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳಿ ಕಾತುಕಗೊಂಡನು. ಹಾಗೂ ಕಳ್ಳರ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿದ್ದ ತನ್ನ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ನಿಶ್ಚಯದಂತೆ ಕುರವಪುರಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಸಹಸ್ರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಅನ್ನಸಂತರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿಸಿದನು.”

‘ನಾಮಧಾರಕಾ ! ಇಂತು ಕುರುವಪುರದ ಮಹಿಮೆಯು ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾಗಿರುವದು. ಶ್ರೀಪಾದ ಗುರುಗಳು ಕುರವಪುರದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವನ್ನೆಣಿಸಬೇಡ. ಮುಂದಿನ ಅವತಾರ ಸೂಚಕವೆಂದು ಅವರು ಗುಪ್ತವಾಗಿಯೇ ಇರುವರು. ಶ್ರೀಪಾದ ಶ್ರೀವಲ್ಲಭರ ಮುಂದಿನ ಅವತಾರವೇ ಶ್ರೀನೃಸಿಂಹ ಸರಸ್ವತಿ ಗುರುಗಳು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳು’ ಎಂದು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ಹೇಳಿದನು.

೧೧ ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ-ಶಾರದಾ-ಗುರುಭೈಷ್ಣವಮಃ || ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ನಾಮಧಾರಕನನ್ನು ಕುರಿತು—
ನಾಮಧಾರಕಾ ! ಶ್ರೀಪಾದ ಗುರುಗಳ ಅವತಾರವೆಂತಾಯಿತೆಂಬದನ್ನು ಕೇಳಿರುವಿ. ಶ್ರೀಪಾದ ಗುರುಗಳು
ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪ್ರೀಯಳಿಗೆ ಪ್ರದೋಷ ಪೂಜೆಯ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದುದನ್ನೂ ಕೇಳಿರುವಿ. ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ
ಪ್ರೀಯಳು ಗುರೂಪದೇಶದಿಂದ ಪ್ರದೋಷ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತ ಕಾಲಕಳೆಯುತ್ತಿರಲು ಆಕೆಯಲ್ಲಿ ದೇಹ
ವಾಸನೆಯಿರುವಾಗಲೇ ಅವಳು ಮೃತಪಟ್ಟಳು. ಮರು ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಆಕೆಯು ಉತ್ತರ ದೇಶದ ಕರಂಜನಗರದ
ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮತಾಳಿದಳು. ಅಂಬಾ ಎಂಬದು ಆಕೆಯ ಜನ್ಮನಾಮವು. ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳು
ಆಕೆಯನ್ನು ಮಮತೆಯಿಂದ ಸಲಹಿ ದೊಡ್ಡವಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಅದೇ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಶಿವಭಕ್ತನಾಗಿದ್ದ
ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಅಂಬೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಲಗ್ನಮಾಡಿದರು. ಆ ಅಳಿಯನ ಹೆಸರು ಮಾಧವ.

ಅಂಬೆಯು ಪತಿಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋದಳು. ಶುದ್ಧಾಚಾರದಿಂದ ನಡೆಯಹತ್ತಿದಳು. ಮೂರ್ವದ
ವಾಸನೆಯಂತೆ ಅವಳು ಈಶ್ವರ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಸನ್ಮನದಿಂದ ಆ ದಂಪತಿಗಳು ಪ್ರದೋಷ ಪೂಜೆ
ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗಿರುತ್ತಿರಲು ಅಂಬೆಗೆ ಬಸುರಿನ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ತೋರಹತ್ತಿದವು. ಬಸಿರವಂತಿಗೆ ಮಾಡ
ತಕ್ಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳೆಲ್ಲ ನಡೆದವು. ಆಕೆಯ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಧವನು ಬಲು ಹರ್ಷದಿಂದ ಪೂರೈಸುತ್ತಿದ್ದನು.
ಆಕೆಯ ಬಯಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಬಯಕೆಯಂತೆ ಇದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನದ

ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನೇ ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇದೇ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಅವಳ ಗರ್ಭಕ್ಕೆ .ನವಮಾಸಗಳು ತುಂಬಿದವು. ಸಂತರ ಒಂದು ಶುಭ ದಿವಸವಲ್ಲಿ ಅಂಬಿಯು ಗಂಡು ಮಗನನ್ನು ಹಡೆದಳು. ಅಂಬಿ-ಮಾಧವರೀವರಗೂ ಬಲು ಹರ್ಷ! ಅತಿ ಆನಂದ! ಮಗುವು ಜನಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ ಪ್ರಣವೋಚ್ಚಾರ ಮಾಡಹತ್ತಿತು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಮಾಧವನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಂದ ಮಗುವಿನ ಜಾತಕಮ್ ಮಾಡಿಸಿದನು. ಜಾತಕವನ್ನು ನೋಡಿಸಿದನು. ಜನನಕಾಲದ ಲಗ್ನವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳು .ಜಾತಕ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನೂ ಭವಿಷ್ಯತ್ ನಿರ್ಣಯವನ್ನೂ ಸಾರಿದರು. 'ಈ ಹುಡುಗನು ಕಾರಣಿಕ ಪುರುಷನಾಗುವನು, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗುರುವಾಗುವನು, ಅನುಗ್ರಹ ದಾತಾರನಾಗುವನು, ಇವನ ವಾಕ್ಯಗಳು ಪ್ರಮಾಣೀಭೂತವಾಗುವವು, ಅಷ್ಟಸಿದ್ಧಿ-ನವನಿಧಿಗಳು ಇವನನ್ನು ಬಿಂಬಲಿಸುವವು, ಇವನಿಗೆ ಸತಿ-ಸುತರುಗಳ ಜೊಂಜಾಟವಿಲ್ಲ, ತ್ರೈಲೋಕ್ಯ ಮೂಡ್ಯನೆನ್ನಿಸುವನು. ಇವನ ಅಮೃತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಘಟಿತ ಘಟನೆಗಳೊದಗುವವು. ಮಾಧವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೆ! ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇವನು ಅವತಾರಿಕ ಪುರುಷನು' ಎಂದು ಸಾರಿ ಆ ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳು ಆ ಮಗುವಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರು. ಜಾತನ ಲಕ್ಷಣಾದಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ತಾಯಿ-ತಂದೆ ಸಂತೋಷಭರಿತರಾದರು.

ಮಾಧವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಲೌಕಿಕವನ್ನನುಸರಿಸಿ ನಾಮಕರಣ ಸಮಾರಂಭ ಮಾಡಿದನು. 'ಶಾಲಿಗ್ರಾಮಜೇವ' ಎಂಬ ಜನ್ಮನಾಮದಿಂದಲೂ 'ನರಹರಿ' ಎಂಬ ಅಂಕಿತನಾಮದಿಂದಲೂ ಆ ಮಗುವಿಗೆ ನಾಮಕರಣಮಾಡಿದರು.

ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳು ನರಹರಿಯನ್ನು ಮನುಷ್ಯದಿಂದ ಸಂಗೋವನ ಮಾಡಹತ್ತಿದರು. ಬಾಲಕನು ದಿನದಿನೂ ಬೆಳೆದು ಒಂದು ವರ್ಷದವನಾದನು. ಅವನ ಮುಖದಿಂದ ಪ್ರಣವದ ಹೊರತು ಶಬ್ದಗಳೇ ಹೊರಡದವು. ತಮ್ಮ ಮಗನು .ಮೂಕನಾಗುವನೆಂಬ ಚಿಂತೆಯು ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳನ್ನು ಬಾಧಿಸಹತ್ತಿತು. ಅವನಿಗೆ ಬಾಯಿ ಬರಬೇಕೆಂದು ಕುಲದೇವತೆಯನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿದರು. ಯಂತ್ರ-ಮಂತ್ರ-ತಾಯಿತಗಳ ಉಪಾಯ ಮಾಡಿದರು, ಅರಳಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಣ್ಣಿಸಿದರು, ಏನೊಂದು ಉಪಾಯಮಾಡಿದರೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಣವದ ಹೊರತು ಅನ್ಯ ಶಬ್ದಗಳ ಉಚ್ಚಾರವಾಗಲೊಲ್ಲದು. ವಯಸ್ಸು ದಿನದಿನ ಹೆಚ್ಚಾಗಹತ್ತಿದವು. ಎಲ್ಲರೂ 'ಈ ಹುಡುಗನು ಮೂಕನು' ಎಂದು ನಿರ್ಧರ ವಾಕ್ಯವನ್ನಾಡಹತ್ತಿದರು. ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳು ತಾವು ಪುತ್ರಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಿದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನೆನಿಸಿಸಿ ತಮ್ಮ .ಅದೃಷ್ಟವನ್ನು ದೂಷಿಸಹತ್ತಿದರು. ತಾವು ಮಗನಡಿಸೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ವ್ರತ-ನೇಮಗಳು ನಿರರ್ಥಕವಾದವೆಂದು ಹಳಹಳಿಸಹತ್ತಿದರು. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಿರುವಾಗಲೆ ನರಹರಿಗೆ ಎಳನೆಯ .ವಯಸ್ಸು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಉಪನಯನ ಕಾಲವೊದಗಿತು, ಇವನಿಗೆ ಗಾಯತ್ರಿ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶವಾಗಬೇಕು. ಹುಟ್ಟು ಮೂಕನಾದ ಇವನಿಗೆ ಅದೆಂತು ಉಪನಯನ? ಅದೆಂತು ಮಂತ್ರೋಪದೇಶ? ಎಂದು ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳು ಆ ಮಗನನ್ನು ಮುಂದಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಚಿಂತೆಮಾಡ ಹತ್ತಿದರು, ಆಗ ನರಹರಿಯು ತನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು ತಟ್ಟಿ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋದನು, ಒಂದು ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಂಬಿ ಯನ್ನು ತಾಯಿಯ ಕೈಯಿಂದ ಪರಿಸೀದನ್ನು ತನ್ನ ಅಮೃತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದನು, ಕೂಡಲೇ ಆ ಕಬ್ಬಿಣವು ಬಂಗಾರವಾಯಿತು, ತಾಯಿ ನೋಡಿ ಚಕಿತಳಾದಳು. ತನ್ನ ಗಂಡನನ್ನು ಕರೆದು ತೋರಿಸಿದಳು. ಆಗ

ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಗನು ಸಾಮಾನ್ಯನಲ್ಲ. ಸಾಕ್ಷಾತ್ ದೇವನೇ ಎಂದು ನಂಬಿ ಅವನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದರು. ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಅವರು ಗೌಪ್ಯವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಗನ ಉಪನಯನದ ಸಿದ್ಧತೆ ನಡೆಯಿಸಿದರು. ಜನರೆಲ್ಲ- 'ಇವರು ಮೂಕನ ಮುಂಜೇ ಮಾಡಿ ಅವನಿಗೆ ಗಾಯತ್ರಿ ಉಪದೇಶ ಹೇಗೆ ಮಾಡುವರೋ ಏನೋ' ಎಂದು ಧಿಕ್ಕಾರ ನುಡಿಗಳನ್ನಾಡಹತ್ತಿದರು. ಆದರೂ ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳು ಒಳ್ಳೆ ಹರ್ಷದಿಂದ ಹಿಂದೆ ಹಾಕಿಸಿದರು, ಆಶ್ಚರ್ಯರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿದರು, ಸಾಮಾನ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿದರು. ಮಾಧವನು ಮುಂಜೆಯ ಮುಹೂರ್ತ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿ ವಿದ್ಯಾನ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನೂ ಇನ್ನಿತರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನೂ ಆಮಂತ್ರಿ ಸಿದನು.

ಉಪನಯನ ವಿಧಿಯ ಅಂಗಗಳಾದ ಚೌಲಕಮ್, ಸಹಭೋಜನ, ಯಜ್ಞೋವೀತಧಾರಣ, ವೌಂಜೇ ಬಂಧನಗಳಾದವು. ಇವೆಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವಟುವಿನ ಮುಖದಿಂದ ಒಂದೂ ಶಬ್ದ ಹೊರತಲಿಲ್ಲ. ನಂತರ ತಂದೆಯು ಗಾಯತ್ರಿ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶ ಮಾಡಿದನು. ಅದು ಗುಪ್ತವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ವಿಧಿಯಾದುದರಿಂದ ಯಾರೂ ಅಕ್ಷೇಪವೆತ್ತಿಲ್ಲ. ಉಳಿದೆಲ್ಲ ವಿಧಿ ನಡೆದಾಗ 'ಮೂಕನ ವ್ರತಬಂಧ' ಎಂದು ಅಣಕ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಷ್ಟಾದ ನಂತರ- ಮಾತೃ ಭಿಕ್ಷೆ ನಡೆಯಿತು. ವಟುವಿನ ತಾಯಿಯು ಭಿಕ್ಷೆ ನೀಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದು- 'ಈ ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಋಗ್ವೇದವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸು' ಎಂದು ಭಿಕ್ಷೆ ಹಾಕಿ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದಳು. ಕೊನೆಗೆ ವಟುವು ಜೋಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡು ಋಗ್ವೇದ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಚ್ಚ

ಸ್ವರದಿಂದ ಪಠಿಸಹತ್ತಿದನು. ಸಮಗ್ರ ಏಳು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಮಾತಾಡದೆ ಮೌನವಾಗಿದ್ದ ಬಾಲಕನು ಋಗ್ವೇದ ಮಂತ್ರ ಪಠಿಸುವದನ್ನು ನೋಡಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು! ಇದು ವಟುವಿಗೆ ಪ್ರಥಮ ಭಿಕ್ಷೆ ಯಾಯಿತು. ನಂತರ ತಾಯಿಯು ಆವಳಿಗೆ 'ದ್ವಿತೀಯ, ತೃತೀಯ ಭಿಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದಳು. ಆಗಲೂ ವಟುವು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಯಜುರ್ವೇದ-ಸಾಮವೇದ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿದನು. ಎಲ್ಲರೂ ದಂಗಾದರು. 'ಇವನು ಕಾರಣಿಕ ಪುರುಷನು ಹಾಗು ದೇವನ ಅವತಾರಿಯು' ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತಾಡಹತ್ತಿದರು.

ಇಷ್ಟಾದ ಬಳಿಕ ವಟುವು ನರಹರಿಯು ತಾಯಿಯನ್ನು ಕುರಿತು— 'ತಾಯಿ! ನೀನು ನನಗೆ 'ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡು' ಎಂದು ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದಿ, ನಿನ್ನ ವಚನವು ಮಿಥ್ಯೆಯಲ್ಲ, ನಾನು ಭಿಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಹೊರಡುವೆನು' ಎಂದು ಸಿದ್ಧನಾಗಿ ನಿಂತನು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ತಾಯಿಯು ವ್ಯಥೆಪಡಹತ್ತಿದಳು. ಅಕೆ ಮಗನನ್ನು ಕುರಿತು— 'ಮಗನೇ! ನಿನ್ನಿಂದ ನಾವು ರಕ್ಷಣೆಯಾಗುವ ಅನೆ ತಾಳಿದ್ದೆವು. ಈಗ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವಿ—' ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ನುಡಿದು ತನ್ನ ಅಸಮ್ಮತಿ ತೋರಿಸಿದಳು. ಆದರೂ ಅವನು ತಾಯಿಯನ್ನು ಕುರಿತು— 'ನಾನು ಸನ್ಯಾಸಿಯು, ಸಂಸಾರದಿಂದ ಅಲಿಪ್ತನು. ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗೆ ಸಂಚರಿಸುವೆನು. ನನ್ನಿಂದ ಮುಂದೆ ಹಲವು ಕಾರ್ಯಗಳಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಗೌಪ್ಯವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಪಸ್ಸಿಗಾಗಿ ನನಗೆ ಹೊರಡಲು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡು' ಎಂದನು, ಆದರೂ ತಾಯಿಯು ಕೇಳದೆ ಅವನನ್ನು ಕುರಿತು—

'ಮಗನೇ ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ತವಸ್ಸು ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂದು ಅದಾವ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ?

ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಕೃತನುಸರಿಸಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ನಾಲಯ್ಯ ಆಶ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಮೊದಲು ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷಗಳನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕಳೆದು ನಂತರ ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮಿಯಾಗಬೇಕು. ಈ ಆಶ್ರಮವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪುಣ್ಯ ಹಾಗೂ ಸುಖದಾಯಕವಾಗಿರುವದು. ಈ ಆಶ್ರಮ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ವಾಙ್ಮನ್ಯ ಸನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞಾದಿ ಕರ್ಮ ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡು ಸನ್ಯಾಸ ಸ್ವೀಕರಿಸುವದು ನ್ಯಾಯವು. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಈ ಚಿಕ್ಕತನದಲ್ಲಿ ಸನ್ಯಾಸ ಸ್ವೀಕರಿಸುವದು ಅಗ್ರಾಹ್ಯವು. ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತೃಪ್ತಿಗೊಳಿಸಿ ಮನೋವಾಸನೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕು ಬಳಿಕ ತಪಸ್ಸಿನ ಮಾರ್ಗ ಹಿಡಿಯಬೇಕು” ಎಂದು ಹೇಳಲು ನರಹರಿಯು ತನ್ನ ತಾಯಿಗೆ ತಪೋವದೇಶ ಮಾಡಹತ್ತಿದನು” ಎಂದು ಸಿದ್ಧ ಮುನಿಯು ನಾಮಧಾರಕನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

೧೨ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀಗಣೇಶ-ಶಾರದಾ-ಗುರುಭ್ಯೋನಮಃ|| ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ನಾಮಧಾರಕನನ್ನು ಕುರಿತು ನರಹರಿಯು ತಾಯಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದ ತತ್ವೋಪದೇಶ ಹೇಳಹತ್ತಿದನು.

“ಶ್ರೀಗುರು ನರಹರಿಯು ತಾಯಿಯನ್ನು ಕುರಿತು— ‘ತಾಯಿ ! ಇನ್ನು ಹೊರಡುವದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಅವ್ವಣೆ ಕೊಡು. ಈ ಶರೀರವು ಅನಿತ್ಯವಾದದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ಜೀವಿತ್ವದ ಭರವಸೆಯಿಲ್ಲ. ಚಿರಂಜೀವನು ಮಾತ್ರ ದೇಹ ವೈಭವವನ್ನು ನೆಚ್ಚಬಹುದು. ಈ ದೇಹವು ಕ್ಷಣಭಂಗುರವಾದದ್ದು. ಯಾವದೂ ಸ್ಥಿರವಿಲ್ಲ, ಶರೀರವು ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟು ಇರುವವರೆಗೆ ಮಣ್ಯಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಾಡಬೇಕು. ಮೃತ್ಯುವನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದ್ದವನು ಶರೀರವು ನಿತ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿಯುವನು. ಆಯುಷ್ಯವು ಸತತವೂ ಕಡಿಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಲೇ ಇರುವದು. ಇದನ್ನರಿತು ಪೂರ್ವವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಧರ್ಮಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ರವಿರಥದ ಗತಿಯಂತೆ ಆಯುಷ್ಯವು ಕ್ಷೀಣವಾಗುತ್ತ ಹೋಗುವದು. ನಾನನನು ಅಲ್ಪಾಯುಷಿಯು. ಜೀವನು ಸುರಸವಾಗುವಾಗಲೇ ಧರ್ಮಗಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶರೀರವು ಸ್ಥಿರವಲ್ಲವೆಂದ ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯೌನಾದಿ ಸ್ಥಿತಿ-ಗತಿಗಳೂ ಅಸ್ಥಿರವು. ದೇಹಕ್ಕೆ ಮೃತ್ಯುವಿರುವವೆಂದ ಮೇಲೆ ದೇಹದಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಾಸ ವಿತುವದೇಕೆ ? ಶರೀರವು ಎಂದು ಬಿಳುವದೊಬವರ ಲೆಕ್ಕವು ಯುವನಿಗೇ ಗೊತ್ತು. ಪ್ರವಾಹ ಜಲವು ಸಾಗರ ಸೇರಿದ ನಂತರ ಹಿಂದಿರುಗದಂತೆ ಕಳೆದು ಹೋದ ಆಯುಷ್ಯವು ಮತ್ತೆ ಬರಲಾರದು. ಇದು ತಿಳಿದರೂ ಪ್ರಜ್ಞಾಮಾಡದ ಮೂನನನು ಪಶುಸಮಾನನು. ಪುಣ್ಯವನ್ನಾಚರಿಸದ ದಿವಸವು ನಿರರ್ಥಕ ದಿನವೆಂದು ತಿಳಿಯ

ದೇಹ. ಮೊನಕೆಯು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಎಳೆದೊಯ್ದು ಭಕ್ತಿಸುವಂತೆ ವಾರ್ಧಿಕೃಷ್ಣವು ಶರೀರವನ್ನು ಭಕ್ತಿಸುವದು. ಅದ್ದರಿಂದ ಉದ್ಧಿವಂತನು ತರುಣನಿರುವಾಗಲೇ ಪುಣ್ಯಮಾಡಬೇಕು. ಯಮನು ತನ್ನ ಮನಬಂದಂತೆ ವರ್ತಿಸುವ ಹಟವಾದಿಗು. ಯಮನಿಗೆ ಬೆದರದ ಅಮರನು ಸುಭಟನು. ಸಂಸಾರವು ಸ್ವಪ್ನಸದೃಶವು, ಮಿಂಚಿನ ಮಿಂಚು ತೋರಿ ಮರೆಯಾಗುವಂತೆ ದೇಹವು ಗುಹ್ಯವಾಗುವದು, ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಉಳಿಯುವದಲ್ಲ.”

ಈ ಪ್ರಕಾರ ನರಹರಿಯು ತಾಯಿಗೆ ತತ್ಪೋಷವೇಶ ಮಾಡಿದನು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಶ್ಚರ್ಯ ವಾಯಿತು. ಮಗನ ಜೋಧೆ ಶ್ರವಣ ಮಾಡಿ ತಾಯಿಯು ಅವನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದಳು. ಆಕೆ ಮಗನನ್ನು ಕಂಡಿತು— “ನನಗೆ ಸಾಲ್ವರ ಮಕ್ಕಳಾಗುವರೆಂದು ನೀನು ಗತಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಿ. ನಿಧಾನ ಒಂದು ಕೂಸು ನನ್ನಿಂದ ಜನಿಸುವ ವರೆಗಾದರೂ ನೀನು ಇಲ್ಲಿ ಇರು. ನಂತರ ನಿನಗೆ ಹೋಗಲು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡುವೆ. ಇದು ನಿಶ್ಚಯವು” ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಮತ್ತು ಆಕೆಯು— ‘ಮಗನೇ! ಇದಕ್ಕೂ ಮೀರಿ ನೀನು ಹೋದ ದ್ವಾದಶ ನಾಳು ಪ್ರಾಣಕೊಡುವೆನು, ನೀನು ನಮ್ಮ ಮಗನಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕುಲದೇವತೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿರುವೆವು’ ಎಂದಳು. ಆ ಮಾತಿಗೆ ನರಹರಿಯು ನಗುತ್ತ— “ಆಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ, ನಿನಗೆ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟುವದು ನಿಶ್ಚಯವು. ಆದುವರೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಇರುವೆನು. ಆ ನಂತರ ನಾನು ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೇಳಿ ಹೋಗುವೆನು. ಒಂದೇ ವರ್ಷ ಮಾತ್ರ ಇರುವೆನು” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಗುರುವು ಹೊರಡುವದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರಹತ್ತಿದನು. ತಾನು ಏಳು ವರ್ಷದ ಬಾಲಕನಾದರೂ ತಿಷ್ಯವರ್ಗಕ್ಕೆ ವೇದಾಭ್ಯಾಸ ಹೇಳುತ್ತ

ತಾನು ತೆರಳುವ ಕಾಲ ನೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಹೀಗಿರಲು ಅಬ್ಬ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವನ ತಾಯಿಯು ಗರ್ಭಿಣಿಯಾದಳು. ಅಕೆಯ ಅನಂದಕ್ಕೆ ಎಣೆಯಿಲ್ಲದಾಯಿತು. ನವಮಾಸ ಪೂರ್ಣವಾಗಲು ಅವಳು ಜವಳಿ-ಜವಳಿ ಗೆಂಡು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಡೆದಳು. ಗುರುಗಳ ಆಶೀರ್ವಚನ ಸತ್ಯವಾಯಿತು.

ಅಂಬಿಗೆ . ಈ ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿ ಹದಿನೈದು ತಿಂಗಳಾದವು. ಒಂದು ದಿನ ತಾಯಿಯು ಕೂಸುಗಳನ್ನಾಡಿಸುತ್ತ ಕುಳಿತಿದ್ದಳು. ಸರಹರಿಯು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು— .‘ತಾಯಿ! ನಿನ್ನ ಇಚ್ಛೆ ಸಫಲವಾಯಿತು. ಪೂರ್ಣಾಯುಷಿ ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿದವು. ಇನ್ನೂ ಇಬ್ಬರು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳೂ ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳೂ ನಿನಗೆ ಹುಟ್ಟುವರು. ನಿಮ್ಮ ವಾಸನೆ ಪೂರ್ಣವಾದಂತಾಯಿತು. ಇನ್ನು ನನಗೆ ನಿರೋಪ ಕೊಡಬೇಕು” ಎಂದನು. ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸಮಸ್ತಾರ ಮಾಡಿ— “ಸ್ವಾಮಿ! ನಮಗೆ ಸ್ವರೂಪಜ್ಞಾನ ತಿಳಿಯದು. ಮಾಯಾವೋಹದಿಂದ ನಿನ್ನ ಲಕ್ಷಣ-ಮಹಿಮೆಗಳನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಮಗನೆಂಬ ವೋಹದಿಂದ ನಿನಗೆ ಬಿರುಸುಡಿಗಳನ್ನಾಡಿದೆವು. ಊಟ-ಉಪಚಾರಗಳನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸಿದೆವು, ನಮ್ಮನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು” ಎಂದು ಬೇಡಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಮತ್ತು ಅವರು— “ಸ್ವಾಮಿ! ನೀನು ನಮ್ಮ ವಂಶೋದ್ಧಾರಕನು. ನಮ್ಮ ಪ್ರದೋಷ ಪೂಜೆಯು ಫಲಿಸಿತು, ಇನ್ನು ನಮಗೇನು ಗತಿ? ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಿನ್ನ ದರ್ಶನ ನಮಗೆ ದುರ್ಲಭವೇ?” ಎಂದು ಕೇಳಲು .ಸರಹರಿಯು— “ಚಿಂತೆ ಬೇಡ. ನೀವು .ನನ್ನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿದಾಗಲೇ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವೆನು” ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಭರವಸೆ ನೀಡಿದನು. ಮತ್ತು ಆತನು—

“ನಿಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಮೂರು ಮಕ್ಕಳಾಗುವವು, ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದೀನತೆಯು ಪ್ರವೇಶಿಸಲಾರದು, ತಾಯಿ ! ನೀನು ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ಪ್ರದೋಷ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಸಂಪತ್ತು ಸ್ಥಿರವಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುವದು. ಆ ಪೂಜೆಯಿಂದ ನಿಮಗೆ ಇಹಲೋಕದಲ್ಲಿಯ ಸೌಖ್ಯವೂ ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿಯ ಗತಿಯೂ ನಿಶ್ಚಯವು. ನಿಮಗೆ ಪುನರ್ಜನ್ಮವಿಲ್ಲ. ನೀವು ಶಂಕರನನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿದ್ದರಿಂದಲೇ ನಾನು ಅವತಾರ ತಾಳಬೇಕಾಯಿತು. ನಿಮ್ಮ ವಾಸನೆ ಪೂರ್ಣವಾಯಿತು. ನನಗೆ ನಿರೋಪ ಕೊಡಿಸಿ. ಇನ್ನು ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ನಾನು ನಿಮಗೆ ದರ್ಶನ ಕೊಡುವೆನು. ಈಗ ನಾನು ಬದರೀವನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸಿದ್ಧರ ದರ್ಶನ ಪಡೆಯುವೆನು” ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಿರೋಪ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದನು. .ನಂತರ ಶ್ರೀಗುರು ನರಹರಿಯು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟನು. ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳೂ ಗ್ರಾಮವಾಸಿಗಳೂ ಬೀಳ್ಕೊಡಲು ಬಂದರು. ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನ ಬಾಲಕನು ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಚ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈತನು ಬಾಲಕನಲ್ಲ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಶಂಕರನು ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ನುಡಿಯಹತ್ತಿದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಆ ಗುರುವಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದರು, ಸ್ತುತಿಸಿದರು, ಗ್ರಾಮದಿಂದ ಕೆಲ ದೂರ ಹೋಗಿ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟು ಹಿಂದಿರುಗಿದರು. ತಾಯಿ-ತಂದೆ ಇವರಿಬ್ಬರು ಮಾತ್ರ ಮೋಹವಶರಾಗಿ ಇನ್ನಿಷ್ಟು ಮುಂದೆ ಹೋದರು. ಆಗ ಗುರುವು ಅವರಿಗೆ ನಿಲ್ಲ ಹೇಳಿದನು. ಮತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿಯ ಮೋಹನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ತನ್ನ ನಿಜರೂಪ ತೋರಿಸಿದನು. ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಶ್ರಯಮೂರ್ತಿಯ ಸ್ವರೂಪ ಕಂಡರು. ತಮ್ಮ ಪುಣ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿನದೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅನಂದ ಹೊಂದಿದರು. ಮತ್ತು ಅವರು ಶ್ರೀಗುರುವಿನ ಪುನರ್ದರ್ಶನ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದರು. ಗುರುವು ಅವರಿಗೆ ಅಭಯ

ನೀಡಿ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದನು. ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳು ಹಿಂದಿರುಗಿದರು. ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಸೇರಿದರು.

ಶ್ರೀವರದಮೂರ್ತಿ ನರಹರಿ ಗುರುವು ಹಾಗೇ ಉತ್ತರ ಪಂಥದಿಂದ ಸಾಗಿದನು. ಬದರೀವನಕ್ಕೆ ತಲುಪಿದನು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಆನಂದ ಕಾನನ ಸೇರಿ ವಾರಾಣಸಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ವಾರಾಣಸಿಯು ಅವನುಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರವು, ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನ ಸ್ಥಾನವು. ಶ್ರೀಲೋಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನುಪಮ್ಯವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಗುರು ಶಿರೋಮಣಿಯು ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಿದರು, ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ದರ್ಶನದಿಂದ ಆತ್ಮಾರಾಮನನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿದರು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲ ದಿನ ಕಳೆದು ಅಷ್ಟಾಂಗಯೋಗ ಸಹಿತ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದರು. ಆ ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಅದೆಷ್ಟೋ ಜನ ತಪಸ್ಸಿಗಳಿದ್ದರು. ಅವರು ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದ ಶ್ರೀಗುರುವನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಬಾಲತಪಸಿಯೆಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಟ್ಟರು. ಎಲ್ಲರೂ ಇವರ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ದರ್ಶನಪಡೆಯಹತ್ತಿದರು. ಆ ತಪಸ್ಸಿಗಳಲ್ಲಿ 'ಕೃಷ್ಣ ಸರಸ್ವತಿ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ವೃದ್ಧ ಸನ್ಯಾಸಿಯಿದ್ದನು. ಅವನು ಈ ಬಾಲ ಸನ್ಯಾಸಿಯನ್ನು ಸ್ನೇಹಭಾವದಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಕೃಷ್ಣ ಸರಸ್ವತಿಯು ಇನ್ನಿತರ ಎಲ್ಲ ತಪಸ್ಸಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು— "ಯತಿಗಳೇ! ಈ ಗುರು ನರಹರಿಯನ್ನು ನೀವು ಮಾನವ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಡಿರಿ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇವರು ಅವತಾರಕನೂ ಅತಿಪಾಪಸಿಯೂ ಆಗಿರುವನು. ಇವನು ವಿಶ್ವವಂದ್ಯನಾಗಿ ತೋರುವನು. ನಾನೆಲ್ಲರು ಇವನಿಂದ ವಯಸ್ಸಿನ ಹಿರಿಯರಾದರೂ ಇವನಿಗೆ ಮಂದಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಇವನಿಗೆ ಸನ್ಯಾಸ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಡಿಸ ಬೇಕು. ಕೇವಲ ಪರೋಪಕಾರಾರ್ಥವೆಂದೇ ಇವನಿಗೆ ಸನ್ಯಾಸ ದೀಕ್ಷೆ ಸ್ವೀಕರಿಸುವದಕ್ಕೆ ನಾವು ಇವನಿಗೆ

ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಎಲ್ಲ ತಪಸ್ವಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಶ್ರೀಗುರು ನರಹರಿ ಗುರುಗಳು ಇರು ವಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿದರು. ‘ನೀವು ಸನ್ಯಾಸ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಬೇಕು. ಹಾಗು ನಮ್ಮ ಮೂಜೆಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸಬೇಕು’ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ಮತ್ತು ಅವರು— ಶ್ರೀಶಂಕರಾಚಾರ್ಯ ರಿಂದ ಪ್ರಸ್ಥಾಪಿತ ಸನ್ಯಾಸ ಮಾರ್ಗಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ನೀವೇ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಕಲಿ ಪ್ರಾಬಲ್ಯದಿಂದ ಈ ಮಾರ್ಗವು ಕುಂದುತ್ತ ಹೋಗಿದೆ. ನೀವು ಈ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿದರೆ ಲೋಕೋಪಕಾರವಾಗುವದು” ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಕೈಮುಗಿದು ತಮ್ಮ ಹೆವಣಿಕೆ-ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಗುರುಗಳು ಅವರೆಲ್ಲರ ಇಚ್ಛೆ ಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ವೃದ್ಧರಾದ ಕೃಷ್ಣಸರಸ್ವತಿ ಸ್ವಾಮಿಯವರಿಂದ ಸನ್ಯಾಸ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಹಾಗು ಅಂದಿನಿಂದ ‘ನರಸಿಂಹ ಸರಸ್ವತಿ’ ಎಂಬ ಅಭಿಧಾನದಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧತೆ ಹೊಂದಿದರು.”

ನಾಮಧಾರಕನು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯನ್ನು ಕುರಿತು— “ಸ್ವಾಮಿ ಕೃಷ್ಣಸರಸ್ವತಿಯವರ ಮೊದಲಿನ ಗುರುಗಳಾರು? ಈ ಗುರುಪೀಠ ಪೀಳಿಗೆ ಎಂತಿರುವದು?” ಎಂದು ಕೇಳಲು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು— “ನಾಮಧಾರಕಾ! ಗುರುಪೀಠದ ಆಧ್ಯಗುರುವು. ಶ್ರೀಶಂಕರನು, ತದನಂತರ ವಿಷ್ಣು-ಬ್ರಹ್ಮ ಇವರು ಕ್ರಮವಾಗಿ ದ್ವಿತೀಯ-ತೃತೀಯ ಗುರುಗಳಾದರು. ಈ ತ್ರಯಮೂರ್ತಿಗಳ ತರುವಾಯದ ಗುರುಕೃಮ ವೆಂತಿರುವದೆಂದರೆ— ಬ್ರಹ್ಮನ ತರುವಾಯದ ಗುರುವಸಿಷ್ಠರು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಶಕ್ತಿಯು, ಪರಾಶರರು, ವ್ಯಾಸರು, ಕುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರು, ನಂತರ ಗೌಡಪಾದರು, ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ಯರು, ಅನೇಕ ಶ್ರೀಮಚ್ಛಂಕರಾಚಾರ್ಯರು.

ತದನಂತರ ವಿಶ್ವರೂಪಾಚಾರ್ಯ ಜ್ಞಾನಬೋಧಗಿರಿಯಾಚಾರ್ಯ, ಸಿಂಹಗಿರಿಯಾಚಾರ್ಯ, ಈಶ್ವರತೀರ್ಥರು, ನೃಸಿಂಹತೀರ್ಥರು, ವಿದ್ಯಾತೀರ್ಥರು, ಶಿವತೀರ್ಥರು, ಭಾರತೀತೀರ್ಥರು ಹೀಗೆ ಗುರುಪೀಠ ನಡೆದ ನಂತರ ಮುಂದೆ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ, ಶ್ರೀವಾದಮುನಿ, ವಿದ್ಯಾತೀರ್ಥ ಇವರ ತರುವಾಯ— ಮಲಯಾನಂದ, ದೇವತೀರ್ಥ, ಸರಸ್ವತೀವೃಂದ, ಬಳಿಕ ಸರಸ್ವತೀಯಾದವೇಂದ್ರ, ಹೀಗೆ ಗುರುಪೀಠ ನಡೆದುಬಂದಿತು. ಈ ಸರಸ್ವತಿ ಯಾದವೇಂದ್ರರ ಶಿಷ್ಯರೇ 'ಕೃಷ್ಣಸರಸ್ವತಿ' ಇವರು. ಈ ಕೃಷ್ಣಸರಸ್ವತಿಯರ ಸನ್ಯಾಸಾವಧಿಕಾಲವು ಹೆಚ್ಚು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಈಗ ಅವರು ಎಲ್ಲ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ವರಿಷ್ಠರೆನ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರಿಂದಲೇ ಶ್ರೀಗುರುನಾಥರು ಆಶ್ರಮಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಸನ್ಯಾಸ ಮಾರ್ಗಸ್ಥಾಪನೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನೆತ್ತಿ ಹಿಡಿದರು. ಇವರೇ 'ನೃಸಿಂಹಸರಸ್ವತಿ' ಗುರುವರ್ಯರು. ಕಾಶೀನಗರದಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಸಮಸ್ತ ವೇದಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಲಿದ್ದ ಇವರನ್ನು ವಂದ್ಯರೆಂಟು ನಿಶ್ಚಿತಭಾವನೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಇದ್ದಾಗ ಇವರ ಕೀರ್ತಿಯು ವಿಸ್ತರಿಸಿತು. ಬಹು ಜನರು ಆ ವಾರಣಾಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹಸರಸ್ವತಿಯವರ ಸೇವೆಯನ್ನೆತ್ತಲಿದ್ದರು.

ಬಳಿಕ ಗುರುಗಳು ಕಾಶಿಯಿಂದ ಹೊರಟರು. ಶಿಷ್ಯರೆಂದಿಗೆ ಬದರಿಗೆ ಬಂದರು, ಮೇರುಗಿರಿಯನ್ನು ಬಲಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಹಾಕಿ ನವಖಂಡ ಪೃಥ್ವಿಯನ್ನೂ ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಸುತ್ತಾಡಿದರು. ಹೀಗೆ ಶಿಷ್ಯಸ್ತೋಮದೊಡನೆ ಪೃಥ್ವಿಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಿ ಗಂಗಾಸಾಗರಕ್ಕೆ ಬಂದರು, ಅಲ್ಲಿಂದ ತಟಾಕಯಾತ್ರಿ, ಮುಗಿಸಿ ಪ್ರಯಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಆ ಪ್ರಯಾಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ಇರುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ 'ಮಾಧವ'

ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಬಂದನು. ಗುರುಗಳು ಆ ಮಾಧವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನವನ್ನು ಉಪದೇಶಮಾಡಿವರು, ಹಾಗೂ ಅವನಿಗೆ ಚತುರ್ಥಾಶ್ರಮದ ದೀಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅವನಿಗೆ 'ಮಾಧವ ಸರಸ್ವತಿ' ಎಂದು ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟು ಅವನನ್ನು ಕಮ್ಮಿ ಶಿಷ್ಯನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು.”
ಎಂದು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ನಾಮಧಾರಕನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

—೦—

೧೩ ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ-ಶಾರದಾ-ಗುರುಭಿಕ್ಷುನಮಃ || ನಾಮಧಾರಕನು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯನ್ನು ಕುರಿತು—
“ಸ್ವಾಮಿ ! ನೀವು ಧರ್ಮಾರ್ಥವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದಿರಿ. ಅದರಿಂದ ನನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥವೇ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಪರಮಾರ್ಥ ಜನ್ಮಿಸಿತು. ಹಾಗೂ ಗುರುಭಜನೆಯ ರುಚಿಯು ನಿರಂತರ ಸ್ಥಿರಗೊಂಡಿತು. ಪ್ರಯಾಗದಲ್ಲಿ 'ಮಾಧವ ಸರಸ್ವತಿ' ಯತಿಗೆ ದೀಕ್ಷೆ ನೀಡಿದ ನಂತರ ಮುಂದೇನು ಸಂಗತಿಯೊಡಗಿತು? ” ಹೇಳುವವಾಗಬೇಕು ಎನ್ನಲು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು— “ನಾಮಧಾರಕಾ ! ಗುರುಗಳು ಮಾಧವಸರಸ್ವತಿಗೆ ಸನ್ಯಾಸ ದೀಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟ

ಬಳಿಕ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ನಂತರ ಆ ಪ್ರಯಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದರು. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಬಹು ಜನ ಶಿಷ್ಯರಾದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಇವರಿಂದ ದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆದ ಮಾಧವ ಸರಸ್ವತಿಯೇ ಮುಖ್ಯನು. ಇವನ ಹೊರತು ಉಳಿದ ಶಿಷ್ಯರದೊಂದು ಗುಂಪು ಇದ್ದಿತು. ಅವರು ಯಾರಿಂದರೆ— ಬಾಲಸರಸ್ವತಿ, ಕೃಷ್ಣಸರಸ್ವತಿ, ಉಪೇಂದ್ರ ಮಾಧವ ಸರಸ್ವತಿ, ಸದಾನಂದ ಸರಸ್ವತಿ, ಜ್ಞಾನಜ್ಯೋತಿ ಸರಸ್ವತಿ, ಹಾಗೂ ಸಿದ್ಧನನ್ನಿ ಸುವ ನಾನೊಬ್ಬನು. ಈ ಏಳೂ ಜನರು ಶ್ರೀಗುರುಗಳ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದವು. ಗುರುಗಳು ಈ ಸಪ್ತಶಿಷ್ಯ ರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ದಕ್ಷಿಣಾಪಥದ ತೀರ್ಥಾಟನ ಕೈಕೊಂಡರು. ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿಯ ಸಮಸ್ತ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಪವಿತ್ರ ಗೊಳಿಸಿ ಗುರುಗಳು ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮದ ಗ್ರಾಮವಾದ ಕರಂಜನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದಿಳಿದರು. ತಾಯಿ- ತಂದೆಗಳಿಗೂ ನಾಲ್ವರು ಸಹೋದರ ಹಾಗೂ ಒಬ್ಬ ಸಹೋದರಿಗೂ ದರ್ಶನಕೊಟ್ಟರು. ಗ್ರಾಮವಾಸಿಗಳು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಬಂದು ಗುರುಮೂರ್ತಿಯ ದರ್ಶನ ಪಡೆದು ಅನಂದಹೊಂದಿದರು. ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಗುರುಗಳು ಮೂಜೆ-ಭಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ತಾಯಿಯು ಗುರುಗಳ ಮೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಕೆಗೆ ಶ್ರೀಪಾದ ಯತಿಗಳ ಸ್ಮರಣೆಯುಂಟಾಯಿತು. ತನಗುಂಟಾದ ಪೂರ್ವ ಜನ್ಮದ ಸ್ಮೃತಿಯನ್ನು ಅಕೆ ಗಂಡನಿಗೆ ಹೇಳಿ ದಳು. ಇಬ್ಬರೂ ಶ್ರೀಗುರುಗಳ ಹಿಂದಿನ ಹಾಗೂ ಇಂದಿನ ಅವತಾರಗಳನ್ನು ಹೃದಯದಿಂದ ಕಾಣುತ್ತ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದರು. ಗುರುಗಳು ಅವರಿಗೆ ಸನ್ಯಾಸತ್ವ ಮಹತ್ವ ಹೇಳಿ— 'ಸನ್ಯಾಸಿಯ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಂ ಡನನ ಮನಶ್ಚಂದ ನಾಲ್ವತ್ತೆರಡು ಪೀಳಿಗೆಗಳು ಉದ್ಧೃತವಾಗುವವು. ಇದಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ನಾನು ಸನ್ಯಾಸಿ ಯಾದುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ವಂಶವು ಮೂರ್ಛ ಉದ್ಧಾರವಾಯಿತು' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಅವರು—

ನಿನ್ನ ಪುತ್ರನು ಶತಾಯುಗಳಾಗುವರು, ಅಷ್ಟೈಶ್ವರ್ಯ ಭೋಗಿಗಳಾಗುವರು, ನೀವು ಮಕ್ಕಳು ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಂಡು ಕಾಶೀ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇಹಪನ್ನ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿರಿ. ಆ ಕಾಶೀ ಪಟ್ಟಣವು ಮುಕ್ತಿಸ್ಥಾನವೆನ್ನಿಸಿದೆ, ನೀವು ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರನೂ ಚಿಂತೆ ಮಾಡಬೇಡಿರಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬಳಿಕ ಅವರ ಪೂರ್ವಾರ್ತ್ರಮದ ಸಹೋದರಿಯಾದ ರತ್ನಾಯಿಯು ಬಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ— ನನ್ನನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿರಿ, ಭವಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವೆ. ನಾನೂ ತಪಕ್ಕಾಗಿ. ಹೋಗುವೆನು" ಎಂದೆನ್ನುಲು ಗುರುಗಳು— "ರತ್ನಾಯಿ! ಸ್ತ್ರೀಯಳಿಗೆ ಪತಿಸೇವೆಯಿಂದ ಮೋಕ್ಷವದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು ಈ ನಿನ್ನ ವಿಚಾರವು ಸರಿಯಲ್ಲ" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತೆ ಆಕೆಯು— "ಗುರುಸ್ವಾಮಿಯೆ! ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಂತಿರುವದು?" ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಲು ಗುರುಗಳು— "ರತ್ನಾಯಿ! ಗತಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ನೀನು ಗೋಮಾತೆಯನ್ನು ಒಡೆದಿ. ನೆರೆ ಮನೆಯ ಗಂಡಹೆಂಡಿರಲ್ಲಿ ಕಲಹವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದಿ. ಈ ದೋಷಗಳಿಗಾಗಿ ನೀನು ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪೀಡೆಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುವಿ. ಆಕಳನ್ನು ಒಡೆದುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನಿನಗೆ ನಿನ್ನ ಇಳವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೈ ತುಂಬಾ ಬಿಳುಪಿನ ರೋಗ ಅಂಟುವದು. ಸತಿ-ಪತಿಯರಲ್ಲಿ ಜಗಳ ಹೆಚ್ಚಿದ ನೀನು ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಗಂಡನಿಂದ ಅಗಲಬೇಕಾಗುವದು. ಅಂದರೆ ನಿನ್ನ ಗಂಡನು ಬೈರಾಗಿಯಾಗಿ ಹೋಗುವನು. ಈ ಪೂರ್ವ ಮುದ್ದಲ್ಲಿಯೇ ನೀನಿಗೆ ಸುಖ. ಅಪರ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂಥ ಪೀಡೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವಿ— ನಿನ್ನ ದೇಹವು ನಾಶವಾದಮೇಲೆ ನನ್ನ ದರ್ಶನವು ನಿನಗಾಗುವದು ಆಗ ನಿನ್ನ ಪಾಪಗಳು ದಗ್ಧವಾಗಿ ಹೋಗುವವು. ನನ್ನ ಭಟ್ಟಿಯು ನಿನಗೆ ಅದಾವಲ್ಲಿ ಆಗುವದೆಂದರೆ— ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೀಮಾನದಿಯು

ಹರಿದಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಪಾಪವಿನಾಶವೆಂಬ ತೀರ್ಥವಿರುವುದು. ನೀನಿಗೆ ದುರವಸ್ಥೆಯೊಂದಿಗಿದ ಕೂಡಲೆ ನೀನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅಮರಜಾ ಸಂಗಮದ ಹತ್ತಿರ ಗಾಣಗಾಪುರ ಎಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸ್ಥಾನವಿದೆ.” ಇಷ್ಟೆಲ್ಲವನ್ನು ಗುರುಗಳು ರತ್ನಾಯಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗು ತಾವು ಶಿಷ್ಯರೊಂದೊಡಗೂಡಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಿದರು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ತ್ರ್ಯಂಬಕ ವ್ಹೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದಿಳಿದರು. ಆ ತ್ರ್ಯಂಬಕ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿಯೇ ಗೌತಮಿ (ಗೋಡಾವರಿ) ನದಿಯ ಉಗಮವಾಗಿದೆ. ಗುರುಗಳು ಅಲ್ಲಿಂದ ನಾಸಿಕ ವ್ಹೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಅಲ್ಲಿಯ ತೀರ್ಥ ಮಹಿಮೆ ಪುರಾಣ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಿದೆ. ಆ ಗೌತಮಿ ನದಿಯ ಮಹಿಮೆ ದ್ವೈತಕವಾದ ಕಥೆ ಯಾವುದೆಂದರೆ—

“ಗೌತಮಿ ತೀರ್ಥದಿಂದ ಜಲವು ಬಹಿರಾರ್ಣವವಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವನ್ನು ಮೂರಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಪುಟಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಒಮ್ಮೆ ಪುಟದ ನೀರು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಜಟಾಮುಕುಟ ಧಾರಿಯಾದ ಸರ್ವೇಶ್ವರನು ಚಿಮ್ಮಿ ಬಂದ ಜಲಧಾರೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ತನ್ನ ಜಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಹೀಗಾಗಿ ಗೌತಮಿಯ ಜಲವು ಭೂಲೋಕದ ವರೆಗೆ ದುರ್ಮಿಳವಾಗಹತ್ತಿತು. ಇದರ ಬಗೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಋಷಿಗಳು ಕೂಡಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ಏನೊಂದು ಬಗೆಯಿಂದ ಗೌತಮಿ ಬಹಿರಾರ್ಣವ ಧಾರೆಯನ್ನು ಭೂಮಂಡಲಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಸಬೇಕು. ಈ ಕ್ರಿಯೆಯು ಗೌತಮ ಋಷಿಯಿಂದಲೇ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದರು. ಗೌತಮ ಋಷಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಹೇಳಿ ಅವನನ್ನು ಈ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವದು ಯಾರಿಗೂ

ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಡೆಗೆ ಅವರೆಲ್ಲರು ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದರಿಂದಲೇ ಗೌತಮಿಯು ಭೋಲೋಕಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದಳು. ನಾಮಧಾರಕಾ! ಆ ಋಷಿಗಳ ಯೋಜನೆಯ ಪೂರ್ವಾಪರ ಕಥೆಯು ಎಂತಿರುವದೆಂದರೆ— 'ಗೌತಮನು ತನ್ನ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಆಶ್ರಮದ ಹತ್ತಿರ ಭತ್ತವನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸಿದ್ದನು. ಉಳಿದ ಋಷಿಗಳು ದರ್ಭೆಯಿಂದ ಒಂದು ಆಕಳವನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಗೌತಮನ ಭತ್ತದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸುವದಕ್ಕೆಂದು ಆ ಆಕಳನ್ನು ಗೌತಮನ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಒಯ್ಯಿಸಿದರು. ಆಗ ಆ ಋಷಿಯು ಅನುಷ್ಠಾನ ಮುಗ್ಧನಾಗಿದ್ದನು. ಹಿಂದಿನಿಂದ ಕಣ್ಣಿರಿದು ನೋಡಿದನು. ಸಿಟ್ಟಾದನು. ಕೂಡಲೆ ಒಂದು ದರ್ಭೆಯನ್ನು ಬೀಸಿ ಆಕಳಿಗೆ ಒಗೆದನು. ಆ ದರ್ಭೆಯು ಶಸ್ತ್ರಸ್ವರೂಪದ್ದಾಗಿ ನೆಟ್ಟನೆ ಸಾಗಿ ಆ ಆಕಳಿಗೆ ತಾಗಿತ್ತು. ಅದರಿಂದ ಆಕಳು ಸತ್ತುಬಿದ್ದಿತು! ಆಗ ಗೌತಮನು— 'ಹಾಯ್ ಹಾಯ್! ನನಗೆ ಗೋಹತ್ಯೆ ದೋಷ ಒದಗಿತಲ್ಲ! ಎಂದು ಹಳಹಸಿದನು. ಈ ದೋಷ ನಿವಾರಣೆ ಹೇಗಾಗುವದೆಂದು ಉಳಿದ ಋಷಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದನು. ಅವರು— 'ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಮಿಕ್ಕ ಪುಟಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಬಹಿರಾಣವ 'ಉದಕವನ್ನು ಕೈಲಾಸಪತಿ ಯಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿಸಿ ಭೂಮಂಡಲಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಈ ದೋಷ ದೂರಾಗುವದೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಗೌತಮನಿಗೆ ಋಷಿಗಳ ವಿಚಾರವು ಸಮುಕ್ತವೆನ್ನಿಸಿತು. ಕೂಡಲೇ ಅವನು ಶಿವನನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದನು. ಅದರಿಂದ ಕೈಲಾಸಪತಿಯು ಪ್ರಸನ್ನನಾದನು. ಗೌತಮನು ತನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದನು. ಶಿವನು ಅವನ ಬಯಕೆಯಂತೆ ಗೌತಮನು ಗಂಗೆಯನ್ನು

ಭೂಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿಸಿದನು.”

ನಾಮಧಾರಕಾ ಗೌತಮನ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಭೂಮಂಡಲಕ್ಕೆಳೆದ ಗೌತಮನ ತೀರ್ಥದ ಮಹಿಮೆಯು ಸಾಮಾನ್ಯವೇ? ಇದನ್ನರಿತೇ ಗುರುಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಗೌತಮನೊಡನಾಕ ಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಂಡರು. ನಂತರ ಲೋಕಾನುಗ್ರಹಾರ್ಥ ಭೂಮಂಡಲ ಸುತ್ತಾಡಿದರು.

ಗೌತಮನ ತೀರ್ಥದಿಂದ ಗುರುಗಳು ‘ಮಂಜರಿಕಾ’ ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಅಲ್ಲಿ ‘ಮಾಧವಾರಣ್ಯ’ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಮುನಿಯಿದ್ದನು. ಅವನು ಸತತವೂ ‘ನರಸಿಂಹ’ ನನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮೂಜಿ ಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲು ಆ ಮುನಿಯು ಕಂಡನು. ಅವನ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಗುರುಗಳು ಅವನ ಮಾನಸ ಮೂರ್ತಿಯಾದ ‘ನೃಸಿಂಹ’ ನಂತೆಯೇ ಕಂಡರು. ಇದು ಆ ಮಾಧವಾರಣ್ಯನಿಗೆ ಆತ್ಮಾಚ್ಛರ್ಮವೆನ್ನಿಸಿತು. ಹಾಗೂ ಅವನಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳ ಬಗೆಗೆ ಪ್ರಬಲಭಕ್ತಿಯುತ್ಪನ್ನವಾಯಿತು. ಸ್ತುತಿ-ಸ್ತೋತ್ರ ಹಾಡಿದನು. ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ಅವನ ಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ— “ಮಾಧವಾರಣ್ಯ! ನಿನಗೆ ಮಂತ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಯಿತು, ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ನೀನು ಸದ್ಗತಿಹೊಂದುವಿ, ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕ ಸೇರುವಿ” ಎಂದು ವರವಾಕ್ಯ ನುಡಿದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟರು. ನೆಟ್ಟಗೆ ಮುಂಜೆ ಸಾಗಿ ‘ವಾಸರ ಪ್ರಹ್ಲೇಶ್ವರ’ ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರು. ವಾಸರ ಬ್ರಹ್ಮವು ಗಂಗೆಯ ತಟದಲ್ಲಿದೆ.

ಆ ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳು ಶಿಷ್ಯರೊಡನೆ ಸ್ನಾನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಕೂಲಿ ಯಿದ್ದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೊಬ್ಬನು ಬಂದನು. ನದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಸಾಯುವದೇ ಅವನ ಉದ್ದೇಶವಿತ್ತು. ಅವನು ಗುರುಗಳನ್ನು ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹೊಡ್ಡ ಕಲ್ಲು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಪ್ರವಾಹ ಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಗಿದನು. ಗುರುಗಳು ತಾವು ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವಲ್ಲಿಂದಲೇ ಅವನನ್ನು ಕಂಡರು, ಅವನ ಹವಣಿಕೆ ತಿಳಿದರು, ಕೂಡಲೆ ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಕಳಿಸಿ ಅವನನ್ನು ದಂಡೆಗೆ ಎಳೆತರಿಸಿದರು, ಪ್ರಾಣಕೊಡುವ ಕಾರಣ ಕೇಳಿದರು, ಅವನು ತನಗಾದ ಉದರ ವೃಥೆಯ ಪೀಡೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಗುರುಗಳು ಅವನಿಗೆ— 'ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯು ಮಹಾದೋಷವು, ನಿನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಕೂಲಿಗೆ ನಾವು ಔಷಧಕೊಡುವೆವು ತಡೆ' ಎಂದು ಅವನ ನೊಡನೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆ ಊರಿನ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಸ್ನಾನಕ್ಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು. ಅವನು ಗುರುಗಳನ್ನು ಕಂಡು 'ಇವರೊಬ್ಬ ಮಹಾತ್ಮರು' ಎಂದು ಬಗೆದು ಗುರುಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನು, ಗುರುಗಳು ಅವನನ್ನು ನಿನ್ನ ಹೆಸರು ಏನು? ನಿಮ್ಮ ಊರಾವುದು? ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಕೇಳಲು ಆ ಗೃಹಸ್ಥನು— 'ನಾನು ಕೌಂಡಿಣ್ಯ ಗೋತ್ರದ ಅಪಸ್ತಂಭ ಶಾಖೆಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು, ಸಾಯಂದೇವ ಎಂಬ ಹೆಸರು ನನ ಗಿರುವದು ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿಯ 'ಕಡಗಂಚಿ' ಗ್ರಾಮವು ನನ್ನ ವಾಸಸ್ಥಳವು. ಕೇವಲ ಹೊಟ್ಟೆಯಪಾಡಾಗಿ ಇತ್ತ ಕಡೆಗೆ ಬಂದು ಒಂದು ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿಯವನೊಬ್ಬನ ಅಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾದ ಈ ಊರಿಗೆ ನಾಳು ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಂದಿರುವೆನು' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಹಾಗು ತನಗೆ ಗುರುದರ್ಶನದಿಂದಾದ ಅನಂದ ವನ್ನು ಅವರೆರಡು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ, 'ತನ್ನನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಬೇಕು' ಎಂದು ಕೈಮುಗಿದು ನಿಂತನು. ಗುರು

ಗಳು ಅವನ ನಿಚ್ಚಳ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಅವನನ್ನು ಕುರಿತು— “ಸಾಯಂದೇವ! ಇವನೊಬ್ಬ ಹೊಟ್ಟೆ ಶೂಲೆಯಿದ್ದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು, ಇವನ ರೋಗ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಔಷಧ ಕೊಡುವೆವೆಂದು ಹೇಳಿರುವೆವು. ಇವನನ್ನು ನೀನು ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಆಮಂತ್ರಿಸು” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ಸಾಯಂದೇವನು— ಗುರುಗಳೇ! ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಷ್ಟೇ ಏಕೆ? ನೀವು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಯರೊಡನೆ ಬಂದು ಭಿಕ್ಷೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು” ಎಂದು ಆಮಂತ್ರಣ ಕೊಡಲು ಗುರುಗಳು ‘ತಥಾಸ್ತು’ ಎಂದರು. ಬಳಿಕ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಸಾಯಂದೇವನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರು. ಕುಳಿತರು. ‘ಗುರ್ವಾಗಮಗ’ ಎಂದು ಸಾಯಂದೇವನು ಧರ್ಮಪತ್ನಿ ‘ಚಾಖಾಯಿ’ ಯಿಂದ ಆಡುಗೆ ಮಾಡಿಸಿದನು, ಭೋಜನ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದನು, ರಂಗವಲ್ಲಿ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಭೋಜನ ಸಂಕ್ರಿಯೆ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಸಾಯಂದೇವನು ಗುರುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಭೋಜನಪೀಠದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿ ರಿಸಿದನು, ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಗುರು ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದನು. ಆಮೇಲೆ ಉಳಿದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ರನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಪೂಜಿಸಿದನು. ತದನಂತರ ಚಾಖಾಯಿಯು ಭೋಜನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಬಡಿಸಿದಳು. ಗುರುಗಳು ಉದರಶಾಲೆಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ತಮ್ಮ ಎದುರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಗುರುಗಳು ಮೊದಲು ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರ ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಪತ್ರಸಯುಕ್ತ ಪದಾರ್ಥಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಭುಂಜಿಸಿ ಎಲ್ಲರೂ ತೃಪ್ತಿಹೊಂದಿದರು. ಗುರುಗಳು ಉದರ ಶಾಲೆಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಕಂದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೀಡಿದರು. ಏನೊಂದು ಸಂಶಯವಿಲ್ಲದೆ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮ ಣನು ಕುಂಡನು, ತೇಗಿದನು. ಅದಮೊಡನೆ ಅವನ ಹೊಟ್ಟೆ ಶೂಲೆಯೆಲ್ಲವೂ ಮಾಯವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತು.

ಎಲ್ಲರ ಭೋಜನವಾಯಿತು, ತಾಂಬೂಲಾದಿಗಳ ಸತ್ಕಾರವಾಯಿತು, ಗುರುಗಳು ಸಾಯಂದೇವ ದಂಪತಿಗಳನ್ನು ಅತಿವರ್ಧಿಸಿ ತಾವು ಇಳಿದುಕೊಂಡಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರು. ಉದರ ವ್ಯಥೆಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಗುರುಕೃಪೆಯಿಂದ ಗುಣಹೊಂದಿ ತನ್ನ ಊರಿಗೆ ಹೋದನು” ಎಂದು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ನಾಮಧಾರಕನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

—೦—

೧೪ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀಗಣೇಶ-ಶಾರದಾ-ಗುರುಭ್ಯೋನಮಃ|| ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ನಾಮಧಾರಕನಿಗೆ ಶ್ರೀಗುರುಗಳ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ಹೇಳಹತ್ತಿದನು.

ನಾಮಧಾರಕಾ! ಉದರವ್ಯಥೆಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ತನ್ನ ಊರಿಗೆ ಹೋದನಂತರ ಗುರುಗಳು ಸಾಯಂದೇವನನ್ನು ಕುರಿತು—“ಸಾಯಂದೇವ! ನಿನ್ನ ಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿದೆವು. ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿದೆ. ವಂಶಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ನಿನ್ನ ವಂಶಜರು ನಮ್ಮ ಭಕ್ತರಾಗಿ ವರ್ತಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸುವೆನು” ಎಂದೆನ್ನಲು ಸಾಯಂದೇವನು—ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳಿ! ನೀವು ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಯ ಅವತಾರಕರು. ಅವಿಧ್ಯಾ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಮಾನವರಂತೆ ನಮಗೆ ತೋರುವಿರಿ. ಭಕ್ತೋದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಈ ರೂಪದಿಂದ ಅವತರಿಸಿರುವಿರಿ. ನಮ್ಮ ವಂಶಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ನಮಗೆ ನಿಶ್ಚಿತ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಬೇಕು.

ಇಹ ಸೌಖ್ಯ ಹಾಗು ಪರಗತಿಯನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಗುರುವೇ! ನಾನು ಈ ಗ್ರಾಮದ ಅಧಿಪತಿ ಯವನನ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆನು. ನಮ್ಮ ಅಧಿಪತಿ ಆ ಯವನನು ಬಹು ಕ್ರೂರನೂ ಸಂತಾಪಿಯೂ ಆಗಿರುವನು. ಅವನು ಪ್ರತಿವರುಷ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆಯಿಂದ ವಧೆ ಮಾಡುವನು. ಆ ದುರ್ದಿನವು ನಾಳಿನ ದಿನವಾಗಿದೆ. ಹಾಗು ಅವನಿಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾದ ನಾನೇ ಬಲಿ ಬೀಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೇ ಅವನು ಈ ದಿನವೇ ನನಗೆ ಮುನ್ನೂಜನೆ ಕಳಿಸಿರುವನು. ನಾಳಿನ ದಿನ ನಾನು ಅವನನ್ನು ಕಾಣಹೋಗದೆ ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಅವನ ಭಿಟ್ಟಿಯು ನನಗೆ ಪ್ರಾಣಸಂಕಟವು ಎಂದು ಉಸುಗರೆದು ಹೇಳಿದೆನು. ಗುರುಗಳು ಸಾಯಂದೇವನ ಚಿಂತಾಯುಕ್ತ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ-- 'ಬಾ! ಸಾಯಂದೇವ! ಇಲ್ಲಿ ಬಾ! ಎಂದು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಕರೆದು ಅವನ ಮಸ್ತಕದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ವರದಹಸ್ತ ವನ್ನಿಟ್ಟರು. ಅವರು-- 'ಸಾಯಂದೇವ! ನಿಶ್ಚಿಂತೆ ತಾಳು, ಬೆದರಬೇಡ, ನಿರ್ಭೀತಿಯಿಂದ ನೀನು ಆ ಯವನನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗು. ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರುವು, ನೀನು ಬರುವವರೆಗೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವೆವು ನಂತರ ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಸಾಗುವೆವು. ನೀನೂ ನಮ್ಮ ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತನು. ವಂಶವರಂಸರೆ ಅಭೀಷ್ಟೆಗಳು ನಿಮಗೆ ಪೂರೈಸಲ್ಪಡುವವು. ನಿನ್ನ ಸಂತತಿ ವರ್ಧಿಸುವದು. ಪುತ್ರ-ಪೌತ್ರ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವು. ನಿನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಿರಿಯು ಸದಾವಸಿಸುವದು' ಎಂದು ವರವಾಕ್ಯ ನುಡಿದರು.

ಸಾಯಂದೇವನು ಗುರುಗಳ ವರವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಮರುದಿನ ಆ ಯುವನನ ಮನೆಗೆ ಹೋದನು. ಆಗ ಆ ಕ್ರೂರನು ಸಂತಪ್ತನಾಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದನು. ಸಾಯಂದೇವನು ಅವನನ್ನು ಕಂಡು

ಹೆದರಿದರೂ ಗುರುಸ್ಮರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಅವನಿಡುರು ಕೈಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನಿಂತನು. ಮೃತ್ಯುವಿನ ಭಯವನ್ನೆಣಿಸದೆ ಅವನಿಗೆ ಆ ಯುವನಿಂದ ಭಯವೇನು?

ಸಾಯುವೇವನು ನಿಂತುದುಡನ್ನು ಆ ಯುವನನು ದುರದುರನೆ ನೋಡಿದನು. ಒಮ್ಮೆಲೇ ಅವನ ತಲೆ ತಿರುಗಿದಂತಾಗಿ ಅವನು ಆಸನದಿಂದೆದ್ದು ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಸಾಯಂದೇವನು ನಿಂತಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತನು. ಯುವನನು ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋದ ಕೂಡಲೆ ವಿಚಿತ್ರವಾಯಿತು. ಆ ಯುವನನಿಗೆ ತಡೆಯಲಾರದಂಥ ನಿವ್ವೆ ಬಂದಿತು. ಮಲಗಿದನು. ಗಾಢ ನಿದ್ರೆ ಹತ್ತಿತು. ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ಶರೀರದ ಪರಿವರ್ತನೆ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲ ನಿಮಿಷಗಳ ಮೇಲೆ ಅವನಿಗೆ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಅಸಹ್ಯವಾದ ಉರುಳು ಹುಟ್ಟಿತು. ಮೂರ್ಛ ಎಚ್ಚರಾದನು. ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಾಣಾಂತಿಕ ವ್ಯಥೆಯು ಆಗಹತ್ತಿತು. ಮೈಮೇಲಿನ ಸ್ಮೃತಿ ತಪ್ಪಿ ಬಡಬಡಿಸಹತ್ತಿದನು ಅವನು ತನ್ನ ಮುಖದಿಂದ-- 'ಅಯ್ಯೋ! ಶಸ್ತ್ರಗಳ ಹೊಡೆತವನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರೆನು! ನನ್ನ ಅವಯವಗಳು ಕತ್ತರಿಸಿಬೀಳುವವು. ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಂದ ನನಗೆ ಈ ದುಸ್ಥಿತಿಯು ಒದಗಿದೆ' ಎಂದು ಒದರಿ ಬೀರಾಡಹತ್ತಿದನು. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವನು ಕೆಲ ನಿಮಿಷ ಕಳೆದ ನಂತರ ಅವನಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಜ್ಞೆಯುಂಟಾಯಿತು. ತಾನು ಹೊರಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಸಾಯಂದೇವನ ಮುಂದೆ ಓಡಿ ಬಂದನು. ಅವನ ಪಾದಗಳ ಮೇಲೆ ಉರುಳಾಡಿ-- "ಸಾವಿರ! ನೀವು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೋಗಿರಿ" ಎಂದು ಕೈಮುಗಿದು ಹೇಳಿಕೊಂಡನು. ಹಾಗು ಅಗಲೇ ಒಳಗಣಿಂದ ವಸ್ತ್ರಭೂಷಣಗಳನ್ನು ತಂದು ಸಾಯಂದೇವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು-- "ಪ್ರಾಣಶ್ವಣಾ! ತೀವ್ರ ಹೋಗು, ಇಲ್ಲಿ ನೀನು ನಿಂತರೆ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಹೋಗುವದು, ದಯಮಾಡಬೇಕು"

ಎಂದು ಬಾಯ್ಬಿಡಿದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಸಾಯಂದೇವನು ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತಾಡದೆ ಆ ಯವನನ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದನು. ನೆಟ್ಟನೆ ಗಂಗಾತಟಾಕದಲ್ಲಿಳಿದ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ಬಳಿಗೆ ಬಂದನು. ಸಾಷ್ಟಾಂಗವಾಗಿ ವಂದಿಸಿದನು. ಗುರುಗಳಿಗೆ ಯವನನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಿದ್ದನ್ನು ಶ್ರುತಪಡಿಸಿದನು. ಗುರುಗಳು ತಮಗಾದ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಅವನ ಮಸ್ತಕದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಹಸ್ತವನ್ನಿಟ್ಟು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.

ನಂತರ ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ದಕ್ಷಿಣಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೊರಟರು. ಅವರೊಡನೆ ಸಾಯಂದೇವನೂ ಹೊರಡಲು ಸಿದ್ಧನಾದನು. ಗುರುಗಳು ಅವನನ್ನು ತಡೆದು— ‘ಸಾಯಂದೇವ ! ಇನ್ನು ನಿನಗೆ ಭಯ-ಚಿಂತೆಗಳಿಲ್ಲ. ಕಾರಣನಿಮಿತ್ತ ನಾವು ದಕ್ಷಿಣಪಥಕ್ಕೆ ಹೋಗುವೆವು, ಇನ್ನು ಹದಿನೈದು ವರುಷಕ್ಕೆ ನಿನಗೆ ದರ್ಶನ ಕೊಡುವೆವು. ನಾವು ನಿನ್ನ ಗ್ರಾಮ ಕಡೆಗಂಚೆಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸವಾಗುವೆವು. ನೀನು ನಿಮ್ಮವರೊಂದಿಗೂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ನಾವು ಇರುವಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗು. ಇಂದಿಗೆ ನಿನ್ನ ಅರಿಷ್ಟಗಳೆಲ್ಲ ದೂರಾದವು. ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯಿಂದಿರು’ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಗುರುಗಳು ವಾಸರಬ್ರಹ್ಮಶ್ವರದಿಂದ ಹೊರಟರು. ಆರೋಗ್ಯಭವಾನೀ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದ್ದ ವೈಜನಾಥಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಇರಹತ್ತಿದರು.”

ಸಾಮಾಧಾರಕನು— “ಸಾಮಾ ! ಶ್ರೀಗುರುಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿ ತೀರ್ಥಾರ್ಥನ ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದ ಶಿಷ್ಯರೆಲ್ಲಿ ಉಳಿದರು? ಗುರುಗಳು ಗುಪ್ತರಾಗಿ ವೈಜನಾಥದಲ್ಲಿ ಉಳಿದರೆಂದ ಮೇಲೆ ಆ ಶಿಷ್ಯರು ವೈಜನಾಥದಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿರಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಸಾಮಾಧಾರಕನಿಗೆ ಸಿದ್ಧ ಮುನಿಯು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದುದು ಮುಂದಿನ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿದೆ.

೧೫ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀಗಣೇಶ-ಶಾರದಾ-ಗುರುಭ್ಯೋನಮಃ|| ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ನಾಮಧಾರಕನನ್ನು ಕುರಿತು—

“ನಾಮಧಾರಕ ! ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ವೈಷ್ಣವಾಥ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಗೌಪ್ಯವಾಗಿ ಇರುವ ಮೊದಲು ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಕರೆದು— ‘ಇನ್ನು ನಾವು ಕೆಲವೊಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಇರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾಮ್ಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಬರುವ ಜನರ ವರ್ತನೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಇಷ್ಟೋದ್ದೇಶದ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಬಾಧೆ ಬರಹತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕೆಲ ದಿನ ಈ ಕ್ರಮ ಸಾಗಿರುವೆವು. ಸನ್ಯಾಸತ್ವ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಇಂಥ ಸ್ಥಳವೇ ವಾಸಕ್ಕೆ ಯುಕ್ತವೆಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಿಲ್ಲ, ಅದರೂ ತೀರ್ಥಾಟನೆಯು ಅವರಿಗೆ ಮಹತ್ವ. ಅದ್ದರಿಂದ ನೀವು ನಮ್ಮ ಅಜ್ಞಾತದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿರಿ. ಈ ಪುಣ್ಯ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವ ತೀರ್ಥ-ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ನೀವು ಆಚರಿಸುವ ಕ್ರಮ ಹೇಳುವೆನು. ಅದರಂತೆ ನೀವು ಸುತ್ತಾಡಿ ಬಹುಧಾನ್ಯ ಸಂವತ್ಸರಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಶೈಲಕ್ಕೆ ಬಂದುಬಿಡಿರಿ. ಅಲ್ಲಿ ನಾನು ನಿಮಗೆ ದರ್ಶನಕೊಡುವೆನು. ಈಗ ನೀವು ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಡಿರಿ. ಈ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಗೋಲದಲ್ಲಿ ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರವು ತೀರ್ಥರಾಜವೆಂದು ಹೆಸರು ಕೊಂಡಿದೆ. ಮೊದಲು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಗಂಗಾಭಾಗೀರಥಿಯ ಸ್ನಾನವಾಚರಿಸಿ ಪುಣ್ಯಫಲ ಪಡೆಯಿರಿ. ಅಲ್ಲಿಂದ ನೀವು ಸರಸ್ವತಿ ತೀರ್ಥದ ಸ್ನಾನಮಾಡಿರಿ. ತದನಂತರ ವರುಣಾನದಿ, ಕುಶಾವರ್ತಿ, ವಿಪಾಶಕಾ, ವೇಣಿ, ಕರಾವತಿ, ಮರುದ್ವಾರಾ, ಅಸಕ್ಕ ಮಧುಮತಿ, ಘೃತವತಿ ಈ ನದಿಗಳ ತಟಾಕಯಾತ್ರಿಮಾಡಿರಿ.

ಬಳಿಕ ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತವಾದ ದೇವನದಿಯ ಯಾತ್ರೆ ಮುಗಿಸಿರಿ. ಈ ಯಾತ್ರೆಯಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾದಿ ದೋಷ ದೂರಾಗಿ ಪಾವಿತ್ರೈತಿಯೊದಗುವದು. ನಂತರ ನೀವು ಚಂದ್ರಭಾಗ, ರೇವತಿ, ಶರಯೂ, ಗೋಮತಿ, ವೇದಿಕಾ, ಕಾಶಿಕೆ, ಮಂಡಾಕಿನಿ ಇವೆಲ್ಲ ಪುಣ್ಯ-ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಾದಿಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಬಳಿಕ ಸಹಸ್ರನಕ್ಷೆ, ಪೂರ್ಣಾ, ಬಾಹುದಾ, ತ್ರಿವೇಣಿ ಈ ನದಿ ಸುಗಮ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿರಿ. ಪುಣ್ಯದಾಯಕ ಸೇತುಬಂಧರಾನೇಶ್ವರಿ, ಶ್ರೀರಂಗ, ಪದ್ಮನಾಭ, ಪುರುಷೋತ್ತಮ, ನೈಮಿಷಾರಣ್ಯ, ಪುಷ್ಕರತೀರ್ಥ, ವೈರೋಚನಿ, ಇವೆಲ್ಲ ನದಿತೀರ್ಥಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಿರಿ. ಇಷ್ಟಾದ ಮೇಲೆ ಬದರೀನಾರಾಯಣತೀರ್ಥ, ನಂದೀತೀರ್ಥ, ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಲಯಾತ್ರಿಗಾಗಿ ಹೊರಡಿರಿ. ಅಲ್ಲಿ ಮಹಾಲಯತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪಿತೃತರ್ಪಣ ನೀಡಿರಿ. ಅದರಿಂದ ನಾಲ್ಕು ತ್ರಿರಡು ಜನ್ಮಗಳ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವದು. ಕೇದಾರತೀರ್ಥ, ಮುಷ್ಕರತೀರ್ಥ, ಕೋಟೀತೀರ್ಥ, ನರ್ಮದಾತೀರ್ಥ, ಮಾತೃಕೇಶ್ವರ, ಕುಬ್ಜತೀರ್ಥ. ಕೋಕಾಮುಖಿತೀರ್ಥ, ಇವೆಲ್ಲವು ವಿಶಿಷ್ಟ ತೀರ್ಥಗಳು. ಪ್ರಸಾದತೀರ್ಥ, ವಿಜಯತೀರ್ಥ, ಚಂದ್ರನದಿತೀರ್ಥ, ಗೋಕರ್ಣ, ಶಂಖಕರ್ಣ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನವನ್ನಾಚರಿಸುವದು ಮಹತ್ವವು. ಅಯೋಧ್ಯೆ, ಮಥುರೆ, ಕಾಂಚಿ, ದ್ವಾರಾವತಿ, ಗಯೆ ಈ ಸ್ಥಳಗಳೆಲ್ಲ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳು. ಶಾಲಿಗ್ರಾಮತೀರ್ಥ, ಶಂಖಲಗ್ರಾಮ ಇವು ಮುಕ್ತಿದಾಯಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು. ಗೋದಾವರಿ ತಟಾಕ ಯಾತ್ರೆಯ ಮಹಿಮೆಯು ವಾಜಪೇಯ ಯಜ್ಞಫಲಕ್ಕೆ ಸಮವಿರುವದು. ಸವ್ಯಾಸನೈವಾಗಿ ಮೂರು ಬಾರಿ ಈ ಯಾತ್ರೆ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಭೌಮೇಶ್ವರತೀರ್ಥ, ಮಂಜರಾಸಂಗಮತೀರ್ಥ ಇವು

ಪ್ರಯಾಗಕ್ಕೆ ಸಮ ಪುಣ್ಯ ತೀರ್ಥಗಳೆನ್ನಿಸುವವು. ಕುಶತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ತರ್ಪಣಕೊಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ
 ತಟಾಕಯಾತ್ರೆಯನ್ನಾಚರಿಸುತ್ತ 'ಗೋದಾವರ-ಸಮುದ್ರಸಂಗಮ' ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಂದ
 ತುಂಗಭದ್ರಾತೀರ, ಪಂಪಾಸರೋವರ, ಹರಿಹರಕ್ಷೇತ್ರ, ಭೀಮರಥಿನದಿ, ಮಾತುಲಿಂಗಕ್ಷೇತ್ರ
 ಗಾಣಗಾಪುರಕ್ಷೇತ್ರ, ಇವುಗಳ ಯಾತ್ರೆ, ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಗಾಣಗಾಪುರದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಮನೋ
 ಹರವಾದ ಎಂಟು ತೀರ್ಥಗಳಿರುವವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿಯ ಕೋಟೀರ್ಥವು ಅಮರಜಾ ಸಂಗಮದಲ್ಲಿರು
 ವದು, ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವೆನ್ನಿಸಿದ ಅಶ್ವತ್ಥ ಮರವಿರುವದು. ಆ ಅಶ್ವತ್ಥದ ಎದುರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಸೃಸಿಂಹ
 ತೀರ್ಥವಿರುವದು. ಅದರ ಉತ್ತರ ನಿಟ್ಟಿಗೆ ವಾರಾಣಸಿ ತೀರ್ಥವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೂರ್ವಕ್ಕೆ ಪಾಪವಿನಾಶಿ
 ತದನಂತರ ರುದ್ರಪಾದತೀರ್ಥ ಇವು ಇರುವವು. ಇದಲ್ಲದೆ ಚಕ್ರತೀರ್ಥ, ಕೇಶವದೇವತೀರ್ಥ,
 ವಿನಾಯಕತೀರ್ಥ, ಇವೆಲ್ಲವು .ಕೋಟೀರ್ಥಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನವು. ಗಂಧರ್ವಭುವನದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಕೇಶ್ವರ
 ದೇವಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಈ ಸ್ಥಾನವು ಅನುಪಮವಾಗಿರುವದು. ಗಂಧರ್ವಭುವನವೇ ಗಾಣಗಾಪುರವು. ಅದು
 ಸಿದ್ಧಭೂಮಿಯಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಸದ್ಯೇ ಫಲ ದೊರಕುವದು. ಕಾಕಿಣಿ
 ಸಂಗಮವು ಮನೋಹರವಾದುದು. ಭೀಮಾತೀರಕ್ಷೇತ್ರ ಹೆಸರಾದದ್ದು, ಪುಣ್ಯಸ್ವಭಾವದಿಂದ ಅನಂತ
 ತೀರ್ಥವು .ಪ್ರಯಾಗಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಿದೆ. ತುಂಗಭದ್ರಾ-ನರದಾ, ಮಲಾಪಹಾರಿ, ನಿವೃತ್ತಿ ಈ
 ಸಂಗಮಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡುವದರಿಂದ ಮಹಾಪಾತಕಗಳೆಲ್ಲ ನಾಶವಾಗುವವು. ಶಿಷ್ಯರೆ ! ಗುರುವು ಸಿಂಹ
 ರಾಶಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಾಗ ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಥಗಳು ಸಂತುಷ್ಟತೆ ತಾಳುವವು. ಹಾಗು ಅವೆಲ್ಲವು ಭಾಗೀರಥಿಯಲ್ಲಿ

ಬಂದು ಐಕ್ಯತೆ ಕೊಂಡುವನು. ಕನ್ಯಾಗತದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಗೂ, ತುಲಾಗತದಲ್ಲಿ ತುಂಗಭದ್ರೆಗೂ ಭಾಗೀರಥಿಯು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವಳು, ಸೂರ್ಯನು ಕರ್ಕರಾಶಿಗೆ ಬರಲು ಮಲಾಪಹಾರಿ-ಕೃಷ್ಣೆಯ ಸಂಗಮದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಲು ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯೆಯ ದೋಷ ದೂರಾಗುವದ. ಭೀಮಾ-ಕೃಷ್ಣೆಯ ಸಂಗಮದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಲು ಆ ಮಾನವನು ಮುಂದಿನ ಏಳು ಜನ್ಮಗಳವರೆಗೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಿಯೇ ಜನ್ಮಿಸುವನು. ತುಂಗಾ-ಭದ್ರಾ ಸಂಗಮ ಸ್ನಾನವೂ ನಿವೃತ್ತಿ ಸಂಗಮ ಸ್ನಾನವೂ ಉತ್ತರೋತ್ತರ ಫಲದಾಯಕಗಳು. ಪಾತಳಗಂಗೆಯ ಸ್ನಾನ, ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ದರ್ಶನಗಳಿಂದ ಪುನರ್ಜನ್ಮವಿಲ್ಲ. ಲಿಂಗಾಲಯ, ಕೃಷ್ಣಾ-ಸಮುದ್ರಸಂಗಮ, ಕಾನೇರಿಸಂಗಮ, ತಾಮ್ರಪರ್ಣಿನದಿ, ಕೃತಮಾಲಾನದಿ, ಪಯಸ್ವಿನಿನದಿ, ಭವನಾಶಿನಿನದಿ ಸಮುದ್ರಸ್ಥಂಭದರ್ಶನ, ಶೇಷಾದ್ರಿಕ್ಷೇತ್ರ,--ಶ್ರೀರಂಗನಾಥ,--ಪದ್ಮನಾಭ,--ಶ್ರೀಮದನಂತ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿಯೆ ಅರ್ಚನೆ ತೂರ್ಣಾಮಲಕ್ಷೇತ್ರ, ಕುಂಭಕೋಣ, ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿ, ಮತ್ಸ್ಯತೀರ್ಥ, ಪಕ್ಷಿತೀರ್ಥ, ರಾಮೇಶ್ವರ, ಧನುಷ್ಯಕೋಟಿ, ಕಾನೇರಿತೀರ್ಥ, ಪುರುಷೋತ್ತಮ, ಚಂದ್ರಕುಂಡ, ಕೊಲ್ಲಾಪುರಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಇವೆಲ್ಲವು ಮಹತ್ವದ ಹಾಗು ಪುಣ್ಯದಾಯಕಗಳು. ನೀವು ಅಲ್ಲಿಯ ಸ್ನಾನಾದಿಗಳನ್ನು ತೀರಿಸಿ ಐದು ದಿನಗಳಿಗಿಂತ ಒಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಿಲ್ಲದೆ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿರಿ. ಕೊಲ್ಲಾಪುರವು 'ದಕ್ಷಿಣಕಾಶಿ' ಎಂದು ಪ್ರಖ್ಯಾತವಿದೆ. ಅದರ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿಯೇ 'ಕೊಲ್ಲಾ' ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹದೇವನಿರುವನು. ಆ ದೇವನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪರಮಾತ್ಮ-ಸದಾಶಿವನು. ಕೃಷ್ಣಾತೀರದ ಫಲವತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿವೇದಿ ಭುವನೇಶ್ವರಿಯ ನಾಸವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ತಪಮಾಡಿವನನು ಈಶ

ನಾಗುವನು. ಶಿಷ್ಯರೆ! ಇನ್ನೂ ಹೇಳುವದೇನಂದರೆ— ನುಣಾಸಂಗಮದಲ್ಲಿ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಮಾರ್ಕಂಡೇಶ್ವರನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ, ಕೃಷ್ಣಾತೀರದಲ್ಲಿ ಋಷ್ಯೇಶ್ವರನ ಆಶ್ರಮವು ಶ್ರೇಷ್ಠವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಸ್ನಾನದಿಂದ ಜ್ಞಾನಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವದು. ಮುಂದೆ ಅದೇ ಕೃಷ್ಣೆಯ ಪ್ರವಾಹದತೀರದಲ್ಲಿ 'ಅಮರಾಪುರ'ವು ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾಗಿದೆ. ಅದು ಕೃಷ್ಣಾ-ಪಂಚಗಂಗಾ ಸಂಗಮದಲ್ಲಿದ್ದು ಪ್ರಯಾಗಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲಾದ ಫಲದಾಯಕ ಸ್ಥಾನವಾಗಿದೆ. ಅನುಪಮ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರವೆನ್ನಿಸಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಮುನಿಗಳು ತಪಸ್ಸಿತ್ತಿ ಪಡೆಯುವರು. ಇಲ್ಲಿ ಮೂರು ದಿನ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಲು ಇಚ್ಛಿತ ಫಲಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು. ಹಾಗೂ ತೀವ್ರವೇ ಪರಮಾರ್ಥ ಲಭಿಸುವದು. ಯುಗಾಲಯ ತೀರ್ಥವು ಶ್ರೇಷ್ಠವಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಶೂರ್ಪಾಲಯವಿದೆ. ಭಗವತಿಯು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನ ತಪಸ್ಸಿನ ಸ್ಥಾನವು. ಕೃಷ್ಣೆಯು ಉತ್ತರವಾಹಿನಿಯಾಗಿ ಪ್ರವಹಿಸಿದಲ್ಲಿ ಶ್ವೇತಶೃಂಗವಿರುವದು. ಕಪಿಲಋಷಿಯು ಇಲ್ಲಿ ತಪಮಾಡಿದನು, ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುವೂ ಗಾಯತ್ರಿಯೂ ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಸನ್ನರಾದರು. ಶಿಷ್ಯರೆ! ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೋ ಮಹತ್ವದ ತೀರ್ಥಗಳಿರುವವು. ಕೇದಾರೇಶ್ವರ, ಪೀಠಾಪುರ (ದತ್ತಾತ್ರೇಯ)ಸ್ಥಾನ ಸಪ್ತರ್ಷಿಗಳು ಬಹು ದಿವಸ ತಪಸ್ಸುಮಾಡಿದ ಮುಣಿಗಿರಿ, ಕಲ್ಯಾಣನಗರದ ವೃಷಭಾದ್ರಿ, ನರಸಿಂಹನ ಸ್ಥಾನವಾದ ಅಹೋಬಲ ಇವೆಲ್ಲವು ಮಹತ್ವದ ಕ್ಷೇತ್ರಸ್ಥಾನಗಳಾಗಿವೆ. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿರುವ ಈ ಸಮಸ್ತ ತೀರ್ಥಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಿ, ರಜಸ್ವತಿಯಿರುವಾಗ ಸ್ನಾನವನ್ನಾಚರಿಸಿದರೆ ದೋಷವು. ಕರ್ಕಸಂಕ್ರಮಣದಿಂದ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಕಾಲವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತೀರ್ಥವನ್ನು ಆಚರಿಸಿ. ನದೀತೀರ ವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ದೋಷವಿಲ್ಲ. ಅದರೊಳಗೂ ನದಿಯ ಸ್ನಾನವು

ರಜಸ್ವತಿಯ ಮೂರು ದಿನ ಪರಿಯಂತೆ ತ್ಯಾಜ್ಯವು. ಭಾಗೀರಥಿ, ಗೌತಮಿ, ಚಂದ್ರಭಾಗೆ, ಪಿಂಧು ಸರ್ಮದಿ, ಶರಯೂ ಈ ನದಿಗಳ ಸ್ನಾನವನ್ನು ಆ ಮೂರು ದಿನ ಬಿಟಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ನದಿಗಳಿಗೂ ಗ್ರೀಷ್ಮತುರ್ವಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ದಿವಸ ರಜಸ್ವತಿ ದೋಷವಿರುವದು. ವಾಸಿ-ಕೂಪ-ತಡಾಗಗಳಲ್ಲಿಯ ಸ್ನಾನ ವನ್ನು ಒಂದು ದಿನ ಬಿಡಬೇಕು. ಹೊಸ ನೀರು ಬಂದ ದಿನವೇ ರಜಸ್ವತಿಯ ದೋಷವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ದಿನ ಸ್ನಾನವು ವರ್ಜ್ಯವು.

ಶಿಷ್ಯರೇ ! ತೀರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಅವುಗಳ ಪುಣ್ಯ ಫಲಗಳನ್ನೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸಿದೆವು. ನೀವು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಂಡ ತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ವಿಧಿಮೂರ್ವಕ ಸ್ನಾನವನ್ನು ಆಚರಿಸಿರಿ" ಎಂದು ಗುರುಗಳು ಹೇಳಿದರು. ನಾಮಧಾರಕ ! ಶಿಷ್ಯರು ಗುರುಗಳಿಗೆ ಸಮಸ್ಕರಿಸಿ ಅವರ ಅಪ್ಪಣೆಯೊಂದಿಗೆ ತೀರ್ಥಾಟನೆಗೆ ಹೋದರು. ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ಕೆಲ ದಿನ ಆ ವೈಜನಾಥದಲ್ಲಿ ಗೌಪ್ಯವಾಗಿ ಉಳಿದರು" ಎಂದು ಸಿದ್ಧ ಮುನಿಯು ಹೇಳಿದನು.

—೦—

೧೬ ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ—ಶಾರದಾ—ಗುರುಭ್ಯೋನಮಃ || ಸಿದ್ಧ ಮುನಿಯುನಾಮಧಾರಕನನ್ನು ಕುರಿತು ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಾಕಿಸಿ ಹೇಳಹತ್ತಿದನು. ಎಂತೆಂದರೆ—

“ನಾಮಧಾರಕ ! ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಶಿಷ್ಯರಿಗೆಲ್ಲ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ತೀರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಾಕಳ ಮಂಡಿತವನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿ ಅವರನ್ನು ತೀರ್ಥಾಟಿಸಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದರು. ತಾವು ಆ ವೈಜನಾಥದಲ್ಲಿಯೇ ಗೌಪ್ಯವಾಗಿ ಉಳಿದರು. ಅವರ ಸೇವೆಗೊಂದೇ ನಾನೊಬ್ಬ ಶಿಷ್ಯನು ಮಾತ್ರ ಅವರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದೆನು. ಮುಂದೆ ಒಂದು ವರುಷವರೆಗೂ ವೈಜನಾಥದಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳು ಇದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಬಂದು ಗುರುಪಾದಗಳಿಗೆ ಮಂದಿಸಿ—
 “ಸ್ವಾಮಿ ! ನಾನು ಬಹುದಿವಸ ತಪಸ್ವಿಯೇ ಮಾಡಿದರೂ ನನ್ನ ಮನವು ಸ್ಥಿರಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವು. ಅದರಿಂದ ನನಗೆ ಜ್ಞಾನದ ಮಾರ್ಗವು ಕಟ್ಟಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದ ತಪವು ವ್ಯರ್ಥ ಎಂದು ಹೇಳುವಂತೆ ನನ್ನ ತಪಸ್ಸಿನ ಗತಿಯಾಯಿತು. ನಾನು ಗುರು ಸೇವೆ ಬಹುದಿವಸ ಮಾಡದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಹೀಗಾಗಿರಬಹುದು. ಗುರುವೇ ! ನೀನು ತಪಕನು ಈ ನಂಬಿಗೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆನು ನನಗೆ ಉಪದೇಶಮಾಡಬೇಕು”. ಎಂದನು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮಾತಿಗೆ ಗುರುಗಳು ನಕ್ಕು—
 “ಏಲೋ ನೀನು ಇದುವರೆಗೆ ಗುರುವಿಲ್ಲದೆ ಮುನಿಯು ಹೇಗಾದಿ ? “ ಎಂದು ಕೇಳಲು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಕಣ್ಣುಂಬಾ ನೀರು ತಂದುಕೊಂಡು—
 “ಗುರುರಾಯನೆ ! ನನಗೆ ಒಬ್ಬ ಗುರುವು ಮಿಸಿರಕಿದ್ದನು. ಅವನು ಯಾವಾಗಲೂ ಬಿರುನುಡಿಗಳಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಧಕ್ಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ನಾನು ಮಾಡಲಾರದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು. ನನಗೆ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಾದಿಗಳ ಅಭ್ಯಾಸ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ‘ನಿನಗೆ ಅಂತಃಕರಣವು ಇನ್ನೂ ಸ್ಥಿರವಿಲ್ಲ’ ಎಂದು ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ ನುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಅದರಿಂದ ಅವನು ಹೇಳಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾನು ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನು ಸಿಟ್ಟಿಗೆಳುವನು. ಇದಂತೆ ಕೆಲ ದಿನ ಕಳೆದವು.

ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ನಾನೇ ಆ ಗುರುವನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಅವನ ಅಶ್ರಮದಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದೆನು” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಗುರುಗಳು ಅವನ ವೃತ್ತಾಂತಕೇಳಿ— “ಎಲೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ನೀನು ಆತ್ಮಘಾತಕಿಯು. ನಿನ್ನ ಮೂಗನ್ನು ನೀನೇ ಕೊಯ್ದುಕೊಂಡು ಅನ್ಯರಿಗೆ ಅವಶಕುನ ಮಾಡಿದಂತಾಯಿತು. ನಿನ್ನ ಗುಣ ನೀನೇ ತಿಳಿಯುವೊಲ್ಲವೆಂದ ಮೇಲೆ ನೀನೇ ಜ್ಞಾನವೆಂತುಬರುವದು ? ಮಂದಮತಿಯಾದ ನೀನು ಗುರುದ್ರೋಹ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿ, ನಿನ್ನ ಗುರು ವಿನ ಗುಣದೋಷಗಳನ್ನು ನೀನು ಹರ್ಷದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆಯೆಂದಮೇಲೆ ನೀನೇ ಜ್ಞಾನವುಂಟಾಗುವದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಿಧಿಯನ್ನು ಒದ್ದು ಕ್ಷುಧೆ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ ಮೂರ್ಖನಂತೆ ನೀನಾಗಿರುವಿ. ” ಎಂದು ಹೇಳಲು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು “ಗುರುಗಳೆ ! ನಾನು ಅಜ್ಞಾನಿಯು ಗುರುವಿನ ಮಹತ್ವ ನನಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಗುರುವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ ? ನನ್ನ ಮನವು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನನಗೆ ಗುರುಬೋಧೆಯಾಗುವಂತೆ ಕರುಣೆ ಸಿರಿ” ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು ಗುರುಗಳು ಅವನಿಗೆ— “ಮುನಿಯೆ ! ನೀನೇ ಗುರುಸೇವೆಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು. “ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳು ಗುರುಗಳು, ತನಗೆ ಜ್ಞಾನೋಪದೇಶ ಮಾಡುವವನು ಪರಮ ಗುರುವು, ಶಿವ-ಬ್ರಹ್ಮ-ನಾರಾಯಣ ಸ್ವರೂಪರು ಗುರುಗಳು ಈ ಎಲ್ಲ ಗುರುಗಳನ್ನು ಏಕಾಗ್ರಮನ ದಿಂದ ಸೇವಿಸಬೇಕು. ಇದರ ಸ್ಪಷ್ಟತೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಕಥೆ ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು. ಅದಾವುದೆಂದರೆ—

“ದ್ವಾಪರದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ‘ಧೌಮ್ಯ’ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಋಷಿಗಳಿದ್ದರು. ಅವರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಅರಣಿ ಪಾಂಚಾಲ, ಬೈಂದ, ಹಾಗು ಉಪಮನ್ಯು ಈ ಮೂವರು ವೇದಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಒಂದು ದಿನ ಆ ಧೌಮ್ಯಗುರುಗಳು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸೇವೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಮೂವರೂ ಶಿಷ್ಯರ ಅಂತ

ಕರಣವನ್ನು ಒರೆಗೊಟ್ಟು ನೋಡುವ ನಿಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ಅದರಂತೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯ ಅರುಣಿಯನ್ನು ಕರೆದು— 'ಬರೋ ನೀನು ನಮ್ಮ ಬತ್ತದ ಗದ್ದೆಗೆ ಹೋಗು. ಹತ್ತರನ ಕೆರೆಯ ಕಾಲುಮೆಯನ್ನು ಸಾಗಿಸಿ ಗದ್ದೆಯನ್ನು ನೀರಿನಿಂದ ತೊಯ್ಯಿಸು' ಎಂದು ಹೇಳಲು ಆಗಲೇ ಅರುಣಿಯು ಗದ್ದೆಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಗದ್ದೆಯು ಎತ್ತರವಾಗಿಯೂ ಕೆಳೆಯ ಕಾಲುಮೆಯು ಕೆಳಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಇದ್ದುದು ಅವನಿಗೆ ಕಂಡು ಬಂದಿತು. ನಿಚಾರಕ್ಕೊಳಗಾದನು ಗದ್ದೆಗೆ ನೀರಿನಿಳಿಸುವ ಉಪಾಯ ಕಂಡನು. ಗದ್ದೆಯಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕಾಗಿ ಹರಿದು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಕಾಲುಮೆಗೆ ತಾನೇ ಅಡ್ಡವಾಗಿ ಮಲಗಿದನು. ಮುಂದೆ ಸಾಗುವ ನೀರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ತಡೆದು ನಿಂತಿತು. ಅಲ್ಪವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೆಲಕ್ಕೇರಿ ಆ ನೀರು ಗದ್ದೆಗೆ ಸಾಗಹತ್ತಿತು. ಗದ್ದೆಯೊಳಗೆಲ್ಲ ನೀರು ತುಂಬಿತು.

ರಾತ್ರಿಯಾಯಿತು, ಕತ್ತಲೆಯಾಯಿತು. ಅರುಣನು ಇನ್ನೂ ಗದ್ದೆಯಿಂದ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಗುರುಗಳು ಗಮನಿಸಿದರು. ಕೈಯಲ್ಲಿ ದೀವಟಿಗೆ ತೆಕ್ಕೊಂಡು ಗದ್ದೆಗೆ ಹೋದರು. ಗದ್ದೆ ನೀರು ತುಂಬಿತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಅರುಣನು ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಕೆರೆಯಮೇಲೂ ಇದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ ಆಗ ಗುರುಗಳು ಕಳವಳಿಸಿ 'ಅರುಣಾ ! ಅರುಣಾ !' ಎಂದು ದೀರ್ಘ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಕರೆದರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕಾವಲಿಗೆ ಅಡ್ಡಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಅರುಣನು ಓಗೊಟ್ಟನು ಗುರುಗಳು ಅವನನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಆರೈಕೆಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಅರುಣನು ಮಾಡಿದ ಸೇವೆಯಿಂದ ಹರ್ಷಿತರಾಗಿ— 'ಅರುಣಾ ! ನೀನಿಗೆ ಸಕಲ ವಿದ್ಯೆಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಲಿ' ಎಂದು ವರ ನೀಡಿದರು ಅರುಣನು ವಿದ್ಯಾ ವಂತನಾದನು. 'ಇನ್ನು ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮ ಹೊಂದಿ ಸುಖದಿಂದ ಬಾಳು' ಎಂದು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ಗುರುಗಳು ಆತನನ್ನು ಕಳಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರು.

ಎರಡನೆಯ ಶಿಷ್ಯ ಬೈಂದನೇಂಬವನು, ಬಳಿಕೊಂದು ದಿನ ಗುರುಗಳು ಬೈಂದನನ್ನು ಕರೆದು—
 ‘ನೀನು ಗದ್ದೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬತ್ತವನ್ನು ಒಕ್ಕಿ ತಂದುಹಾಕು’ ಎಂದು ಆಪ್ತನೊಡನೆ. ಬೈಂದನು ಗದ್ದೆಗೆ
 ಹೋದನು ಬತ್ತತುಳಸಿ ರಾಸೀಮಾಡಿದನು. ಎಲ್ಲ ಭತ್ತವನ್ನು ಚಕ್ಕಡಿಯಮೇಲೆ ಹೇರಿದನು. ಇದ್ದ ಒಂದು
 ಕೋಣವನ್ನು ನೋಗದ ಒಂದು ಮಗ್ಗಲಿಗೆ ಕೊರಳು ಕಟ್ಟಿದನು. ಇನ್ನೊಂದು ಮಗ್ಗಲಿನ ನೋಗವನ್ನು ತನ್ನ
 ಹೆಗಲಿಗೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಜತ್ತಿಯಿಂದ ಬಿಗಿದುಕೊಂಡನು. ರಾಸಿ ಹೇರಿದ ಆ ಚಕ್ಕಡಿಯು ಅಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಸರಾಗ
 ವಾಗಿ ಬರಹತ್ತಿತು. ಆದರೆ ಮಧ್ಯಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕೋಣವೂ ಚಕ್ಕಡಿಯೂ ಹುದಲಿಗೆ ಬಿದ್ದವು, ಬೈಂದನು
 ಕೊರಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಜತ್ತಿಗೆಯು ಅವನ ಕೊರಳಿಗೆ ಉರ್ಲಾಯಿತು, ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಹತ್ತಿದರೂ ಜತ್ತಿಗೆ
 ಬಿಚ್ಚಲೊಲ್ಲದು ಹುದುಲಿನಿಂದ ಗಾಡಿಯು ಕಿತ್ತಿಳಲೊಲ್ಲದು.

ರಾಶಿಯ ಬಂಡಿಯು ಹೊತ್ತು ಮುಳುಗಿದರೂ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಗುರುಗಳು ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೋದರು.
 ನಡುದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹುದುಲಿಗೆ ಬಿದ್ದ ಚಕ್ಕಡಿ—ಕೋಣಗಳನ್ನೂ ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಉರ್ಲು ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಬೈಂದನನ್ನೂ ಕಂಡರು,
 ಬೈಂದನ ಕೊರಳಿಗೆ ಇದ್ದ ಜತ್ತಿಗೆ ಬಿಚ್ಚಿದರು. ಹಿಂದಿನಿಂದ ತಾವೇ ಆ ಚಕ್ಕಡಿಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರು.

ಬೈಂದನು ಪ್ರಾಣದ ಪರಿವೆಯಿಲ್ಲದೆ ಗುರುನೇವೆ ಮಾಡಿದನು. ಗುರುಗಳು ಮೆಚ್ಚಿ ಅವನಿಗೆ
 ಮೇಲಾದ ವರಕೊಟ್ಟು ‘ಹೋಗು ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮಿಯಾಗಿ ಸುಖವಿಂದ ಉಪಜೀವಿಸು ಎಂದು ಹರಸಿ ಅಪ್ಪಣೆ
 ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸಿದರು.

ಇನ್ನು ಧೌವ್ಯ ಋಷಿಗಳ ಮೂರನೆಯ ಶಿಷ್ಯನು ‘ಉಪಮನ್ಯು’ ಎಂಬವನು, ಎಲ್ಲ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ

ಇವನು ಜಡವಸ್ತುವು, ಆಶ್ರಮದ ಅಕ್ಕಳುಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವ ಕೆಲಸವೇ ಇವನದಾಗಿತ್ತು. ಉಳಿದ ಶಿಷ್ಯರಿಗಿಂತ ಇವನ ಆಹಾರವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಅದರಿಂದಲೇ ಇವನಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಯು ಲಭಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ದನಮೇಯಿಸಲು ಅಡವಿಗೆ ಹೋದಾಗ ತನಗೆ ಹಸಿವೆಯಾದ ಕೂಡಲೆ ದನಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದೇ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಒಂದು ದಿನ ಅವನು ಹಸಿವೆಯನ್ನು ಸಹಿಸದೆ ತೀವ್ರವೇ ಬರಲು ಗುರುಗಳು ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ— 'ನೀನು ಹೊತ್ತುಮುಳುಗುವವರೆಗೂ ದನ ಮೇಯಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮರುದಿನದಿಂದ ಅವನು ಅಡವಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸುರಾಸ್ತದವರೆಗೆ ದನಮೇಯಿಸಹತ್ತಿದ್ದನು. ದನಗಳ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇವನ ಹೊಟ್ಟೆ ಹಸಿದು ಕಕ್ರಾಂತನಾಗುತ್ತಿದ್ದನು. ತನ್ನ ಹಸಿವೆ ಹಿಂಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಆ ಅಡವಿಯ ಸನಿಹದಲ್ಲಿದ್ದ ನಾಲ್ವರು ಆಶ್ರಮಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡಿತಂದು ಉಣ್ಣುಹತ್ತಿದನು. ಇದೇ ಕ್ರಮ ಕೆಲದಿನ ನಡೆಯಿತು.

'ಉಪಮನ್ಯುವಿಗೆ ನಮ್ಮ ಆಶ್ರಮದ ಭೋಜನವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಶಕ್ತನಾಗಿಯೇ ಇರುವನು' ಎಂಬ ವಿಚಾರದಿಂದ ಗುರುಗಳು ನೀನು ಭಿಕ್ಷೆಬೇಡಿದ್ದನ್ನು ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ತಂದು ಹಾಕು' ಎಂದರು. ಅದರಂತೆ ಅವನು ಹೇಳಿದನು. ಗುರುಗಳು ನೀನು ಭಿಕ್ಷೆಬೇಡಿದ್ದನ್ನು ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ತಂದು ಹಾಕು' ಎಂದರು. ಅದರಂತೆ ಅವನು ತನಗೆ ಭಿಕ್ಷೆ ಬಂದುದನ್ನು ತರಹತ್ತಿದನು. ತಾನು ಮತ್ತೆರಡು ಮನೆಗಳ ಭಿಕ್ಷೆಯಿಂದ ಹಸಿವೆ ಹಿಂಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಗುರುಗಳು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಿ ಎಲ್ಲ ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ತರಿಸಹತ್ತಿದರು. ನಂತರ ಅವನು ಕ್ಷುಧೆನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಅಕ್ಕಳು ಕರುಗಳು ಮೊಲೆಯುಣ್ಣುವಾಗ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಸರುವ ಹಾಲನ್ನು ಸೇವಿಸಹತ್ತಿದನು. ಮತ್ತೂ ಅವನು ಸಶಕ್ತನಾಗಿ 'ಉಳಿದುಡಕಾರಣಕೇಳಿ ಗುರುಗಳು "ಕರುಗಳು ಬಿಟ್ಟಹಾಲು ಸೇವಿಸ

ಕೂಡದು" ಎಂದು ಕಟ್ಟಪ್ಪಣೆಮಾಡಿದರು. ಮುಂದೆ ಅವನು ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ ಎಕ್ಕೆಯಹಾಲನ್ನು ದ್ರೋಣದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಸೇವಿಸಹತ್ತಿದನು. ಒಂದು ದಿನ ಈ ಹಾಲು ಕುಡಿಯುವಾಗ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಕೂಡಲೆ ಅವನ ಕಣ್ಣು ಕುರುಡಾದವು. ಆಕಳುಗಳು ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಸಿಕ್ಕ ಕಡಿಗೆ ಹೋಗಹತ್ತಿದವು. ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಉಪಮನ್ಯವು ಆಕಳುಗಳನ್ನು ಕೋರಿಸಲು ಕಾಲಾಡಿಸುತ್ತ ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿದನು ಹೋಗಹೋಗುತ್ತ ಆಳನಾದ ಗರ್ತದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದನು.

ಆಕಳುಗಳು ತಮ್ಮನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವನಿಲ್ಲದರಿಂದ ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟೆಯಾಗೆ ಓಡಾಡಹತ್ತಿದವು ರಾತ್ರಿ ಯಾಯಿತು ಉಪಮನ್ಯವು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಗುರುಗಳು ಅವನ ಶೋಧಕ್ಕಾಗಿ ಅಡವಿಗೆ ಹೋದರು, ಆಕಳುಗಳು ಸಿಕ್ಕ ಸಿಕ್ಕಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವದನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಉಪಮನ್ಯವು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಗುರುಗಳು ಚಿಂತೆಗೊಳಗಾದರು ದೊಡ್ಡದನಿಯಿಂದ ಆ ಉಪಮನ್ಯವನ್ನು ಒದರಿದನು. ಅವನು ಬಿದ್ದ ತೆಗ್ಗಿನಿಂದ 'ಓ' ಎಂಬ ಉತ್ತರಬಂದಿತು, ಹೋಗಿನೋಡಿದರು ದುರವಸ್ಥೆಗೀಡಾದ ಅವನನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತೆಗೆದರು, ಅವನ ಗುರುಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿದರು, ಅವನಿಗೆ ಅಶ್ವಿನೀಕುಮಾರರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಹೇಳಿದರು. ಅದರಂತೆ ಅವನು ಸ್ಮರಿಸಲು ಅವನ ಕಣ್ಣು ಕಾಣಿಸಹತ್ತಿದವು. ಗುರುವಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನು. ಧಾಮ್ಯಪುಷಿಗಳು ಅವನಿಗೆ ಮೇಲ್ಪರದ ವರನೀಡಿ ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟರು.

ಈ ಉಪಮನ್ಯ ಮುಂದೆ ಕೀರ್ತಿವಂತನಾದನು. ಬಹು ಜನ ಶಿಷ್ಯರು ಇವನಲ್ಲಿ ನೇದಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಅವರಲ್ಲಿ 'ಉತ್ತಂಕ'ನೆಂಬ ಶಿಷ್ಯನು ಹೆಸರಾದವನು. ಅವನು ಗುರುದಕ್ಷಿಣೆಗಾಗಿ ಪಾತಾಳದ ಶೇಷನಿಂದ

ಕುಂಡಲಗಳನ್ನು ತಂದನು. ಜನವೇಷಯರಾಜನು ಸರ್ಪಯಜ್ಞ ನಡೆಯಿಸಿದಾಗ ಈ ಉತ್ತಂಕನೇ ಅದ್ವಯುರ್
ನಾಗಿ ಸರ್ಪಗಳನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿಸಿದನು, ಇಂದ್ರನನ್ನು ಮೊರೆಬೊಕ್ಕ ತಕ್ಷಕನನ್ನು ಅವನಿಂದ ಬಡಿಸಿ
ತರಿಸಿದನು

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮುನಿಯೆ ! ಗುರುಕೃಪೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಈ ಪ್ರಕಾರವಿರುವದು. ನಿನ್ನಂಥ ಗುರು
ದ್ವೇಷಕನಿಗೆ ನರಕವಲ್ಲದೆ ಸದ್ಗತಿಸಿಗಲಾರದು. . ಗುರುವಿನನ್ನು ಸಂತುಷ್ಟಗೊಳಿಸಿದವನಿಗೆ ಜ್ಞಾನಲಭಿಸುವದು.
ಇನ್ನು ನೀನು ಹೀಗೆ ವ್ಯರ್ಥ ತಿರುಗಾಡಬೇಡ. ನಿನ್ನ ಆ ಗುರುವಿನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗು, ಅವನೇ ನಿನ್ನನ್ನು
ಉದ್ಧರಿಸುವನು” ಎಂದು ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ಮಾಡಿದ ಉಪದೇಶದಿಂದ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮುನಿಯಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನೋದಯವಾಯಿತು.
ತನ್ನ ಅಪರಾಧ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡನು, ಮುತ್ತು ಒಡೆದರೆ ಅದು ಮತ್ತೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗಲಾರದು ಅದರಂತೆ ನನ್ನ
ಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದೆ. “ಈ ನನ್ನ ಶರೀರವು ನನ್ನ ವೈರಿಯು, ಇದು ಬದುಕಿದ್ದರೆ ಉಪಯೋಗವೇನು ? ನನಗೆ
ಜೀವಿತದ ಆಸೆಯಿಲ್ಲ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಪ್ರಾಣಬಿಡುವೆ” ಎಂದು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮುನಿಯು ತನ್ನ ಅನುತಪ್ತತೆ
ಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದನು ಅದರಿಂದ ಅವನ ಶತಜನ್ಮಗಳ ಪಾಪ ದೂರಾಯಿತು. ಅದರೂ ಅವನು ಪ್ರಾಣ
ತ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾದುದನ್ನರಿತು ಗುರುಗಳು— “ಎಲೋ ಮುನಿಯೆ ! ಚಿಂತೆ ಮಾಡಬೇಡ, ನಿನ್ನ ದುರಿತ
ದೋಷಗಳು ದೂರವಾದವು, ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ವೈರಾಗ್ಯವಿಸಿತು, ಇನ್ನು ನೀನು ಗುರುಚರಣವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸು !! ಎಂದು
ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಲು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮುನಿಯು ಶ್ರೀಗುರುಗಳನ್ನು ಒಳ್ಳೆಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನು, ಸ್ತುತಿ

ಮಾಡಿದನು. ಗುರುಗಳು ಅವನ ಮಸ್ತಕದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಬಲ ಹಸ್ತವಿರಿಸಿದರು. ಕೊಡಲೆ ಅವನು ಜ್ಞಾನ ಸಂಪನ್ನನಾದನು. ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಅವನಿಗೆ— ‘ನೀನು ನಿನ್ನ ಗುರುವಿನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗು’ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಅವನು ತನ್ನ ಗುರುವನ್ನು ಶೋಧಿಸುತ್ತ ಹೋದನು.

ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ವೈಜನಾಥಕ್ಕೆ ಬಂದು ಒಂದು ವರ್ಷವಾಯಿತು, ನಂತರ ಅವರು ಶ್ರೀ ಭುವ ನೇಶ್ವರಿ ಸ್ಥಾನವಾದ ‘ಭಿಲ್ಲವಡಿ’ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಕೃಷ್ಣಯ ಪಶ್ಚಿಮದಂಡೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಔದುಂಬರ ವೃಕ್ಷವಿರುವ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಗುಪ್ತವಾಗಿಯೇ ಇರಹತ್ತಿದರು.”

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ನಾಮಧಾರಕನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

—೦—

೧೨ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀಗಣೇಶ-ಶಾರದಾ-ಗುರುಭ್ಯೋನಮಃ|| ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ಶ್ರೀಗುರು ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಾಗಿಸಿ ಹೇಳಹತ್ತಿದನು. ಎಂತೆಂದರೆ—

“ನಾಮಧಾರಕ ! ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ಕೃಷ್ಣ ತಟಾಕದ ಭುವನೇಶ್ವರಿಯ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕಿರುವ ಔದುಂಬರ ವೃಕ್ಷದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಗೌಪ್ಯದಿಂದ ಇರಹತ್ತಿದರು. ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಚಾತುರ್ಮಾಸವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನದೊಂ

ದಿಗೆ ಕಳೆದರು. ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಸನ್ನಿಧಾನದ ಆ ಸಿದ್ಧ ಸ್ಥಾನವು ಗಹನವಾದದ್ದರಿಂದಲೇ ಗುರುಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಇರಹತ್ತಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಲು ನಾಮಧಾರಕನು— 'ಸ್ವಾಮಿ! ಗುರುಗಳು ಅದಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತಪ ಮಾಡಿದರು? ಹಾಗೂ ಭಕ್ತೆಯನ್ನೇಕೆ ಕೈಕೊಳ್ಳುವರು? ಎಂದು ಕೇಳಲು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು— 'ದತ್ತಾತ್ರೆಯ ಮೂರ್ತಿಗಳ ಭಕ್ತ ಜನರ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ಭಿಕ್ಷುಕ ವೇಷ ಧರಿಸಿ ತೀರ್ಥಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಅನುಪಮ ತೀರ್ಥಗಳು ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಇರುವವು. ಗುರುಗಳು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಇದು ಕೇವಲ ಭಕ್ತಜನೋದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿತು. ಇನ್ನು ಅವರು ಗೌಪ್ಯವಾಗಿರುವ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ— ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವ ಜನವರ್ಗವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶವೇ ಅವರದಾಗಿದ್ದಿತು. ಆದರೂ ಅವರ ಆ ಉದ್ದೇಶವು ಕೊನೆಗಾಣಲಿಲ್ಲ. ಮೃಗಮದವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟರೆ ಅದರ ಪರಿಮಳವು ಸುತ್ತಲು ಪಸರಿಸಲಾರದೇ? ಅದರಂತೆಯೇ ಗುರುಗಳ ಸ್ವರೂಪವು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಆ ಮೂಲಕ ಅವರು ವಾಸ್ತವ್ಯದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹಲವು ವಿಚಿತ್ರ ಸಂಗತಿಗಳು ವರ್ತಿಸಿ ಅವರ ಮುಖವೇ ಇನ್ನಿಷ್ಟು ವರ್ಧಿಸಿತು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು.

“ಕರವೀರಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಸಂಪನ್ನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೊಬ್ಬನಿದ್ದನು. ಕರ್ಮಮಾರ್ಗದ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅವನು ನಿಷ್ಠೆಯುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದನು. ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಮಗನು ಹುಟ್ಟಿದನು. ಅವನು 'ತಂದೆಯ ಮಗನು' ಇಷ್ಟೇ ಹೊರತು ತಂದೆಯಂತೆ ವಿದ್ವಾಂಸನಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮಂದಮತಿಯಾದ ಆ ಮಗನು

ಸ್ನಾನ-ಸಂಭ್ರಾದಿ ಕ್ರಿಯಾಕರ್ಮವಿರಹಿತನಾಗಿ ಮೂರ್ಖ ಮಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಗಣಿಸಲ್ಪಡಹತ್ತಿದನು. ಪಠಣ ಶಕ್ತಿ, ಗ್ರಹಣಶಕ್ತಿ, ಸ್ಮರಣಶಕ್ತಿಗಳು ಅವನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟುಮಾತ್ರವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಊರಿನ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಅವನನ್ನು ಹಲವು ಬಗೆಯಿಂದ ಹೀಯಾಳಿಸಹತ್ತಿದರು. ಅವರೆಲ್ಲರು ತನ್ನನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸುವದು ಅವನಿಗೆ ಅಸಹನೀಯವಾಯಿತು- ತಾನು ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಯದ್ದಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಪಡಹತ್ತಿದನು, ವಿದ್ಯೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸ್ಮರಣೆಗೆ ತಂದುಕೊಂಡು 'ನಾನು ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಯಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ!' ಎಂದು ಹಳಹಳಿಸಹತ್ತಿದನು. ಊರಿನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಯ ನುಡಿಯಹತ್ತಿದರು ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅವನಲ್ಲಿ ವೈರಾಗ್ಯವೇ ಹುಟ್ಟಿತು. ಅದೇ ಕಾವಿನಲ್ಲಿ ಅವನು ಊರು-ಮನೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದೂರನ ಅರಣ್ಯ ಸೇರಿದನು. ತನ್ನ ಅದೃಷ್ಟವನ್ನು ಹಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಹಸಿವೆ-ನೀರಡಿಕೆಗಳನ್ನು ತೊರೆದು ಪ್ರಾಣಕೊಡುವ ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಆದರೂ ಅವನು ಮತ್ತೆ ವಿಚಾರಮಾಡಿದನು, ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯ ಭುವನೇಶ್ವರಿ ದೇವಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಆಕೆಯೆದುರು ನಿಂತು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ತನ್ನ ಇಹ ಜನ್ಮ ಸಾರ್ಥಕಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ತಂದುಕೊಂಡು ನಟ್ಟನೆ ಭಿಲ್ಲನಡಿಗೆ ಹೋದನು. ಭುವನೇಶ್ವರಿ ದೇವತೆಯ ದರ್ಶನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡನು. ತನ್ನ ಉದ್ದಿಷ್ಟಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಸ್ನಾನ-ಸಂಧ್ಯೆ, ಅನ್ನ-ನೀರು, ನಿದ್ರೆ-ಹಸಿವು ಇವುಗಳೇನೊಂದನ್ನು ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ತಾರದೆ ಭುವನೇಶ್ವರಿಯ ಮುಂದೆ ಕೈಮುಗಿದುಕೊಂಡು ಅತ್ತಿತ್ತ ಚಲಿಸದೆ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟನು. ಒಂದು ದಿನವಾಯಿತು, ಮರುದಿನವು ಹೋಯಿತು, ಮೂರನೆಯ ದಿನವೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ದೇವತೆಯು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಲಿಲ್ಲ ಸ್ವಪ್ನ ಸೂಚನೆ ಸಹ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರಿಂದಾಗಿ ಅವನು ದೇವ

ತೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತನಾಗಿ ಶಸ್ತ್ರದಿಂದ ತನ್ನ ನಾಲಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಯ್ದುಕೊಂಡು ಅಕೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟನು. 'ಇದಕ್ಕೂ ವಿೂರಿ ನೀನು ಅನುಗ್ರಹಿಸದಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಶಿರಸ್ಸನ್ನೇ ಕೊಯ್ದು ನಿನ್ನ ಪಾದಮೇಲಿರಿಸುವೆನು' ಎಂದು ಮನವಿಂದ ನಿರ್ಭಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದೇವಿಯ ಮುಂದೇ ಕುಳಿತನು.

ದೇವಿಯು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪುತ್ರನ ನಿರ್ವಾಣ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ನಿಶ್ಚಿತಮತಿಯನ್ನೂ ನೋಡಿ ಅವನಿಗೆ ಸ್ತುತ್ಯವ್ಯಕ್ತಾಂತವಿಂದ— "ಎಲೈ ಬಾಲಕಾ! ನೀನು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಸಿಟ್ಟುಗಬೇಡ ಕೃಷ್ಣಿಯ ಪಕ್ಷಿಮ ತಟಾಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಔದುಂಬರಕ್ಕೆ ಮೋಗು. ಆ ವೃಕ್ಷದ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಹಾ ತಪಸ್ವಿಯಿರುವನು, ಅವನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಚಂದ್ರಮೌಳಿಯ ಅವತಾರಕನು. ಅವನಿಂದಲೇ ನಿನ್ನ ಅಭಿಷ್ಠೆ ಪೂರ್ಣವಾಗುವದು" ಎಂಬ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಂತಾಯಿತು.

ಮರುದಿನ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪುತ್ರನು ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ದೇವತೆಯು ತನಗೆ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಔದುಂಬರ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಬಂದನು ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳನ್ನು ಕಂಡನು, ಶಿರಬಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನು. ಮನಸಿನಿಂದ ಗುರುಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದನು.

ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪುತ್ರನ ವೃತ್ತವನ್ನೆಲ್ಲ ತಾವೇ ಅರಿತುಕೊಂಡು ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿ ಅವನನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಕರೆದರು ತಮ್ಮ ವರದ ಹಸ್ತವನ್ನು ಅವನ ತಲೆಯಮೇಲಿಟ್ಟರು, ಕೂಡಲೆ ಅವನ ಭೇದಿತ ಜಿಹ್ವೆಯು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಉತ್ಪನ್ನವಾಯಿತು. ಶ್ರೀ ಗುರು ಜರಣದ ಸ್ವರ್ಜನಾದ ಕೂಡಲೆ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪುತ್ರನಿಗೆ ನಾಲಿಗೆ ಚಿಗಿಯತಲ್ಲದೆ ಅವನು ಸಕಲ ವಿದ್ಯಾಪಾರಂಗತನಾದನು. ವೇದಶಾಸ್ತ್ರ ತರ್ಕ

ಭಾಷ್ಯಗಳು ಅವನಿಗೆ ಮುಖೋದ್ಗತವಾದವು.

ನಾಮಧಾರಕನೇ ! ಶ್ರೀ ಗುರು ಮಹಿಮೆ ಆಗಾಧವಾದುದು. ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ವಾಸವ್ವವಿರುವ
 ಲ್ಲ ಇಂಥ ಅವರ ಅದ್ಭುತ ಮಹಿಮೆಗಳೇ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತ ಬಂದಿರುವವು” ಎಂದು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು
 ಹೇಳಿದನು.

—೦—

೧೮ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ-ಶಾರದಾ-ಗುರುಭ್ಯೋನಮಃ|| ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ನಾಮಧಾರಕನನ್ನು ಕುರಿತು—
 ನಾಮಧಾರಕನೇ ! ನಿನಗೆ ಭಿಲ್ಲವಡಿ ಸ್ಥಾನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದೆನು. ಮುಂದಿನ ಚತುರ್ಥಿ ಹೇಳುವೆನು
 ಕೇಳು.

ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಭಿಲ್ಲವಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನವಿದ್ದು ಪ್ರಕಟರಾಗಿ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದರು. ‘ದಕ್ಷಿಣ
 ವಾರಣಾಸಿ’ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ವರುಣಾ ಸಂಗಮಕ್ಕೆ ಬಂದರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸಿ
 ಕೃಷ್ಣಾ ತಟಾಕದ ತೀರ್ಥಗಳನ್ನು ಪಾವನಗೊಳಿಸುತ್ತ ಸಂಚಗಂಗಾ ಸಂಗಮಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು
 ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷಗಳ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಕಳೆವರು. ಆ ಸಂಗಮದಲ್ಲಿ ಕಾಶಿ-ಪ್ರಯಾಗಕ್ಕೆ ಸಮಾನ ಪುಣ್ಯ

ದಾಯಕ ಮನೋಹರ ತೀರ್ಥಗಳಿರುವವು. ಕುರವಪುರವು ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದದ್ದೆಂದೆನ್ನಿಸಿದರೂ ಈ ಪಂಚಗಂಗಾ-ಕೃಷ್ಣಾ ಸಂಗಮ ಸ್ಥಾನವು ಕುರವಪುರಕ್ಕಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ಗಣಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ತೀರ್ಥಗಳು ಆಗಮ್ಯವೆಂದೇ ತಿಳಿದು ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಇರಹತ್ತಿದರು ಪಂಚಗಂಗೆಯು ಪುರಾಣ ಪ್ರಸಿದ್ಧವು. ಶಿವಾ, ಭದ್ರಾ, ಭೋಗಾವತಿ, ಕುಂಭಿ ಹಾಗು ಸರಸ್ವತಿ ಈ ಐದು ನದಿಗಳು ಕೂಡಿ 'ಪಂಚಗಂಗೆ' ಎಂಬ ಪವಿತ್ರ ನದಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ನದಿಯು ಕೃಷ್ಣೆಗೆ ಸಂಗಮವಾದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 'ಅಮರ ಪುರ' ಎಂಬ ಗ್ರಾಮವಿದೆ. ಪ್ರಯಾಗ ಸಂಗಮದಂತೆ ಇದು ಅನುಪಮ ಸ್ಥಾನವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಔದುಂಬರ ವೃಕ್ಷವೂ, ಅಮರೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನವೂ ಇರುವವು. ಅಮರೇಶ್ವರ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅರವತ್ತಾಲ್ಕು ಯೋಗಿನಿ ಯಿರುವರು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಶಕ್ತಿತೀರ್ಥವಿದೆ. ಅಮರೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವು ವಿಶ್ವನಾಥವೆಂದೂ ಇಲ್ಲಿಯ ಸಂಗಮ ಸ್ಥಾನವು ಪ್ರಯಾಗ ಮಾಘಸ್ನಾನಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ ಪುಣ್ಯಕರವೆಂದೂ ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಗಮ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ತೀರ್ಥಗಳಿರುವವು. ಕೃಷ್ಣೆಯ ಪಶ್ಚಿಮಾಭಿಮುಖವಾಗಿರುವಲ್ಲಿ 'ಶುಕ್ರತೀರ್ಥ' ಎಂಬ ವಡು. ಔದುಂಬರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಪವಿನಾಶಿ, ಕಾಮ್ಯತೀರ್ಥ ಹಾಗು ಸಿದ್ಧವರದತೀರ್ಥ ಎಂಬ ಮೂರು ತೀರ್ಥಗಳಿರುವವು. ಮುಂದೆ ಶಕ್ತಿತೀರ್ಥ, ಅಮರತೀರ್ಥ, ಕೋಟೀರ್ಥ ಇವು ಇರುವವು. ಕೃಷ್ಣೆ ಹಾಗು ವೇಣಿ ನದಿಗಳೂ ಪಂಚಗಂಗೆಯ ಐದು ನದಿಗಳೂ ಕೂಡಿ ಇಲ್ಲಿ ಸಪ್ತ ನದಿಗಳ ಸಮಾಗಮವಾದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ಮಹಿಮೆ ಹೆಚ್ಚಿನದು. ಈ ಸ್ಥಾನವು ಸಿದ್ಧಸ್ಥಾನವೆನ್ನಿಸಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಪ್ರಕಟರಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷ ಇದ್ದರು.

ಹೀಗೆ 'ಇರುತ್ತಿರಲು ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಭಿಕ್ಷಾರ್ಥವಾಗಿ ಅಮರವುರದಲ್ಲಿಯ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮನೆಗೆ ಹೋದನು. ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಸಾತ್ವಿಕನೂ ಸುಶೀಲನೂ ಆಗಿದ್ದನು. ಬಡತನದಲ್ಲಿ ಕಾಲಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನು ಮನೆಯ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಳ್ಳವರೆಯ ಬಳ್ಳಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದನು. ಅದರ ಕಾಯಿ-ಬೀಜಗಳಿಂದಲೇ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುಟುಂಬದ ಉದರನಿರ್ವಾಹವು ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸಾಗಿದ್ದಿತು. ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮನೆಗೆ ಭಿಕ್ಷೆಗೆ ಹೋಗಲು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಅತಿಥಿ ಮೂಡೆ ಮಾಡಿ ಸತ್ಕರಿಸಿದನು. ಚಳ್ಳವರೆಯ ಪಲ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಭಿಕ್ಷೆಯ ನೈವೇದ್ಯ ತೋರಿಸಿದನು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ನೀಡಿದ ಭಿಕ್ಷೆ-ಭೋಜನದಿಂದ .ಗುರುಗಳು ಸಂತಪ್ಪರಾದರು 'ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ! ನಿನ್ನ ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಗತಿಸಿತು, ಸುಖವಾಗಿ ಇರು' ಎಂದು ವರ ವಾಕ್ಯ ನುಡಿದು ಹೊರ ಹೊರಟರು, ಅವನ ಮನೆಯ ಮುಂದಿನ ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಅಲ್ಲಿ ಚಲ್ಲುವರಿದು ಹಬ್ಬಿದ ಚಳ್ಳವರೆಯ ಬಳ್ಳಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರು, ಹಾಗು ಅದರ ಬೊಡ್ಡೆಯನ್ನು ಮುಂದು ಚಿಲ್ಲಿಕೊಟ್ಟು ಮುಂದೆ ತಾವಿರುವ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋದರು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಹೆಂಡತಿಯು ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ನೋಡುತ್ತಾಳೆ ಬಳ್ಳಿಯು ಮುರಿದು ನೆಲ ಬೊಡ್ಡೆಯಿಂದ ಬೇರೆ ಆಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವದು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವಳು ವ್ಯಥೆಪಡಹತ್ತಿದಳು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೂ ಮಕ್ಕಳೂ ಆಲಿಗೆ ಬಂದರು. 'ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಭಿಕ್ಷೆಗೆ 'ಬಂದ ಯತಿಯೇ ಇದನ್ನು ಮುರಿದು ಹಾಕಿದನು' ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹೇಳುತ್ತ ದೋಪವಿಟ್ಟು ಒದಾಡಹತ್ತಿದಳು, ಓಸಿಸಹತ್ತಿದಳು. ಹುಡುಗರೂ ಆಳಹತ್ತಿದರು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿದನು. 'ಎಷ್ಟಿತ್ತು ಆಸ್ವಾಯಿತು ಒಳಕ್ಕೆ

ಮೋಗು' ಎಂದು ಆಕೆಯನ್ನು ಒಳಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದನು. ಹಾಗು ಮುರಿದ ಬಳ್ಳಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಒಯ್ದು ಸಂಗಮದಲ್ಲಿ
ಜಿಲ್ಲೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದನು.

ಬಳ್ಳಿಯ ಬೊಡ್ಡೆಯು ಗೂಟದಂತೆ ಮೇಲೆ ಹಾಯ್ದಿತ್ತು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಅದನ್ನು ಆಗದು-
ಜಿಲ್ಲಾವದಕ್ಕೆ ಗುದ್ದಲಿ ತಂದನು, ಗುದ್ದಲಿಯ ಒಂದೇ ಹೊಡೆತ ಹಾಕಿದನು, ಖಟಾ-ಖಟಲ್ ಎಂಬ
ಸಪ್ತಳವಾಯಿತು. ನೋಡುತ್ತಾನೆ ಆ ಬೊಡ್ಡೆಯ ಕೆಳಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹೊನ್ನುಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ತಾಮ್ರದ
ಕೊಡೆ ! ಆಗ ಅವನ ಹರ್ಷವುಕ್ತರಿಸಿತು. ಕೊಡ ಕಡೆಗೆ ಎಬ್ಬಿಸಿಕೊಂಡೊಯ್ದು ಹೆಂಡತಿಯ ಮುಂದಿ
ಟ್ಟನು. ಆಕೆ ದಂಗಾಗಿ 'ಇದೇನು?' ಎಂದು ಕೇಳಲು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು— 'ನಿನ್ನಿಂದ ಭಿಕ್ಷೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ
ಗುರುಗಳ ಪ್ರಸಾದ' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಆಗ ದಂಪತಿಗಳು 'ನಮ್ಮ ದಾರಿದ್ರ್ಯವು ದೂರಾಯಿತು. ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳಿರುವಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಈ
ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸೋಣ ಹಾಗು ಅರ್ಜ್ಜುರಾದ ನಾವು ಅವರನ್ನು ದೂಷಿಸಿದ ಬಗೆಗೆ ಅವರಿಂದ
ಕ್ಷಮೆಯನ್ನು ಪಡೆಯೋಣ' ಎಂದು ಅವರು ಔದಂಬರ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಹೋದರು. ಸ್ವಾತ್ಮಾನಂದದಲ್ಲಿ
ಕುಳಿತಿಿದ್ದ ಗುರುಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರು. ಹಾಗು ಹೊನ್ನಿನ ಕೊಡ ಬೊರೆ
ತಂದನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು— 'ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ! ನಿನ್ನ ಅದೃಷ್ಟ ಪಲ್ಲಟವಾಯಿತು, ನಿನ್ನ ದಾರಿದ್ರ್ಯ ದೂರಾ-
ಯಿತು, ಹೊನ್ನಿನ ಕೊಡ ದೊರೆತುದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸದೆ ಅದನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡು' ಎಂದು

ಹೇಳಿದರು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೂ ಅವನ ಪತ್ನಿಯೂ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದರು.
ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ನಾಮಧಾರಕನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

—೦—

೧೯ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀಗಣೇಶ-ಶಾರದಾ-ಗುರುಭೈಷ್ಯನಮಃ|| ನಾಮಧಾರಕನು ಸಿದ್ಧಮುನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ—
'ಸ್ವಾಮಿ ! ಶ್ರೀ ಗುರು ಚರಿತ್ರೆಯ ಶ್ರವಣಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಹೃದಯವು ಸ್ಫುರಿಸುತ್ತಿದೆ. ನಿನ್ನ ಕೃಪೆಯಿಂದ
ನನ್ನ ಅಂತಃಕರಣವು ಜಾಗೃತವಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಮುಂದಿನ ಕಥೆಯನ್ನು ಬೋಧಿಸುವದಾಗಬೇಕು"
ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು—

ನಾಮಧಾರಕನೇ ! ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಪುಣ್ಯಪ್ರಪ್ತವಾದ ಔದುಂಬರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಇರಹತ್ತಿದರು.
ವೇದಗಳು ಔದುಂಬರ ವೃಕ್ಷದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಿರುವವು. ನಾರಾಯಣನು ನೃಸಿಂಹಾವ
ತಾರದಲ್ಲಿ ಹಿರಣ್ಯಕಶ್ಯಪನ ಹೊಟ್ಟೆ ಸೀಳಿ ವಧಿಸಿದನಲ್ಲವೇ ! ಆಗ ಆ ದೈತ್ಯನ ಜಠರದಲ್ಲಿಯ ಕಾಳಕೂಟ
ವಿಷವು ನೃಸಿಂಹನ ನಖಗಳಿಗೆ ಸೇರಿ ಪಸರಿಸಿ ನಖಗಳು ತಪ್ಪವಾದವು. ಆ ಉಗ್ರತೆಯನ್ನು ಶಾಂತಪಡಿ
ಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯು ಔದುಂಬರದ ಫಲಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ನೃಸಿಂಹನ ಉಗುರುಗಳಿಗೆ ಚುಚ್ಚಿ

ಮನು. ಅದುವಂಥ ಆ ವೇನನು ರಾಂತನಾದನು. ಹಾಗೂ ಈ ಶಾಂತತೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದ ಫಲದ ವ್ಯಕ್ತವಾದ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಸೃಷ್ಟಿಂಪಡೆತು— “ನೇನು ಭೂಲೋಕದ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷನಾಗಿ ಸದಾ ಫಲದೊಂದಿಗೆ ಕೀರ್ತಿಸು. ಏಕೆ ವರ್ತಿಸದಿಂದ ಉಗ್ರ ವಿಷವು ಕಾಂತವಾಗಲಿ” ಎಂದು ವರ ನೀಡಿದನು. ಮತ್ತು ಅತನು ಆ ಸ್ವಪ್ನಕ್ಕೆ “ಔಷ್ಣಸ್ವ ಆರಾಧನೆಯ ಮಾಡುವನ ಲಕಾಂಕ್ಷೆ ಈಡೇರಲಿ, ಮಂಡೆಯು ಪುತ್ರವತಿಯಾಗಲಿ, ದಾಪ್ತನು ವಿವಿಂಶತಸಾಗಲಿ ನಿನ್ನ ಕೆಲಸು ದಿದ್ವ ಜಲದಳ್ಳಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಭಾಗೀರಥಿ ಸ್ನಾನದ ಪುಣ್ಯಲಭಿಸಲಿ, ನಿನ್ನ ನೆರಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಲು ಅದು ಸಿದ್ಧಿಸಲಿ. ನಿನ್ನನ್ನು ಸೇವಿಸು ವವರು ಆಯುರಾರೋಗ ಘಟ ಸಂಪದ ಪಡೆಯಲಿ, ನಾನು ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಸಹಿತ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರು ವೆನು” ಎಂದು ಆ ವ್ಯಕ್ತಕ್ಕೆ ವರವಾಕ್ಯವಿಂದ ಹೇಳಿದನು ಅದರಿಂದ ಆ ವ್ಯಕ್ತನು ಮಹತ್ವಕೊಂಡಿತ. ಅದ್ದರಿಂದಲೇ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿ ಅವತಾರ ಪ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಸಂಗಮದ ಔದುಂಬ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಇರಹತ್ತಿದರು.

ಪ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಆ ವ್ಯಕ್ತ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಹರ್ನಿಶಿ ಗೌಢ್ಯವಾಗಿ ಇರಹತ್ತಿದರು. ನಿತ್ಯ ಮುಢ್ಯಾಹ್ನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸಮಾರಂಭವೇ ಜರಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಅರವತ್ತಾಲ್ಕು ಯೋಗಿನಿ ಯರು ಪ್ರೀ ಗುರುಗಳ ಪೂಜೆಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವರು. ಸುಗಂಧ ಪರಿಮಳವಿಂದ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಳಿಕ ಭೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ಅಮಂತ್ರಿಪಿ ಗುರುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಔದುಂಬ ಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಕ್ರಮವು ಅಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳು ವಾಸವಾದೊಂದಿನಿಂದ ನಡೆದಿತ್ತು. ಯಾರಿಗೂ ಇದು ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಗ್ರಾಮನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಗುರುಗಳ ಇರುವಿಕೆಯ ಬಗೆಗೆ ವಿಚಾರ ಹುಟ್ಟಿತು. ಊರಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನವೂ ಭಿಕ್ಷೆಗೆ ಬಾರದ ಇವರು ಇಲ್ಲಿ ಅಸಿತು ಇರುವರು? ಇದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆಗೊಂದು ಅಲ್ಲಿ ಕಾವಲು ಇಟ್ಟರು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ಗುರು ಸ್ಥಾನದ ಸುತ್ತಲು ನಡೆದ ಸಮಾರಂಭದ ಗದ್ದಲ ನೋಡಿ ಆ ಕಾವಲಿನ ಮನುಷ್ಯನು ಭಯಗೊಂಡನು. ಅವನು ಹಾಗೇ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೋಗಿ ತನ್ನನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದವರನ್ನು ಕುರಿತು—“ಶ್ರೀಗುರುಗಳ ಅಂತವನ್ನು ನೋಡುವವನೇ ಅಂತ್ಯವಾಗುವದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಲ್ಲೆನು” ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಾನು ನೋಡಿದ ದೈಶ್ಯವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ ಹೇಳಿದನು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಎಲ್ಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ಭೀತಿ-ವಿಷ್ಣುಯವಟ್ಟರು.

ಗುರುಗಳು ವಾಸವಾಗಿರುವ ಆ ಸ್ಥಾನದ ಸನಿಹದಲ್ಲಿಯೇ ಒಬ್ಬ ಅಂಬಿಗನ ಹೊಲವಿದ್ದಿತು. ಅಂಬಿಗನು ತನ್ನ ಹೊಲ ಕಾಯುವದಕ್ಕಾಗಿ ದಿನಾಲು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಒಂದು ದಿನ ಅವನು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಸಹಜವಾಗಿ ಸಂಗಮಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ಪೂಜೆಗೆ ಬಂದ ಯೋಗಿನಿಯರು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿಸಿದ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಕಣ್ಣುಟ್ಟಿ ಕಂಡು ವಿಸ್ಮಯಗೊಂಡನು. ಆ ಯೋಗಿನಿಯರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪೂಜೆ ನೋಡುತ್ತ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಉತ್ಸುಕತೆಯಿಂದ ನಿಂತನು.

ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಯೋಗಿನಿಯರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪೂಜೆ-ಅರತಿಗಳು ಮುಗಿದವು. ನಂತರ ಯೋಗಿನಿಯರು ಗುರುಗಳೊಂದಿಗೆ ಗಂಗಾಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದರು. ಮುಂದೇನು ಚಮತ್ಕಾರ ನಡೆಯುವ

ಮಾಡನ್ನು ಲೋಕಮವಕ್ಕಾಗಿ ಅಂಬಿಗನು ಅವನನ್ನು ಬಿಂಬಳಿಸಿದನು. ಯಾರೂ ನೋಡದಂತೆ ಕಳ್ಳ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುತ್ತ ಅವನೂ ಗಂಗಾಪ್ರವಾಹ ಹೊಕ್ಕನು. ತುಸು ಮುಂದೆ ಹೋಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಇವ್ಯಾಗವಾಗಿ ಮಾರ್ಗ ತೋರಿತು. ಆ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಯೋಗಿನಿಯರೂ ಗುರುಗಳೂ ಮುನ್ನಡೆದರು. ಅಂಬಿಗನೂ ಹಿಂದಿಬಿಡಿ ಅರ್ಜಿ ದಾ.ವಿಯಾದ ನಡೆದನು. ಅವರೆಲ್ಲರು ಕೆಲವಂತರ ಸಾಗಿದ ಮೇಲೆ ಅಮರಾ ವತಿಗೆ ಸಮನಾದ ಒಂದು ನಗವು ದಿವ್ಯ ಗೋಪುರಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ಆ ನಗರದ ಸನಿಹಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ನಗರದ ನಾರಿಯರು ಆರತಿ ಹಿಡೆಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಗುರುಗಳಿಗೆ ಆರತಿಯನ್ನು ಬೆಳಗಿ. ತಮ್ಮ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಕರೆವೊದ್ದರು. ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಪೋಡಬೀಜಪಚಾರಗಳ ಪೂಜೆಯಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸಿದರು. ವಿಧವಿಧದ ಪಕ್ವಾನ್ನಗಳ ಭೋಜನ ನೀಡಿ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳನ್ನು ತೃಪ್ತಿಗೊಳಿಸಿದರು. ಅಂಬಿಗನು ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ಕಣ್ಣುಟಿ ನೋಡಿ ಚಕಿತನಾದನು. ಅವನು ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಸ್ಮರಣೆಯಲ್ಲಿ ತಟಸ್ಥನಾಗಿ ನಿಂತಿರುವಾಗ ಗುರುಗಳು ಒಮ್ಮೆಲೆ ಅವನನ್ನು ಕಂಡು— 'ನೀನೇಕೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿ?' ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಬಿಗನು— 'ಸಹಜ ತಮ್ಮ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬಂದೆನು' ಎಂದು ನುಡಿದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ— 'ಶ್ರೀ ಗುರುಸಾಮಿ ಗಳೆ! ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳಾದ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವರೂಪ ಜ್ಞಾನವು ಅಜ್ಞಾನಾದ ನನಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ ಸನ್ನನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿ' ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು. ಗುರುಗಳು ಅವನಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು— 'ಗಂಗಾನುಜ! ನೀನು ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡ ದೃಶ್ಯವನ್ನೂ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನೂ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಸಬೇಡ, ಇದನ್ನು ನೀನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ದಿವ್ಯವೇ ನಿನಗೆ ಮುಕ್ತಿ!' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಂತರ ಗುರುಗಳು ಔದುಂಬರಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಅವ

ರೊಡನೆ ಅಂಬಿಗನೂ ಬಂದನು. ಗುರು ನಿರೋಪ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಆಗ ಅವನ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಹೊನ್ನು ತುಂಬಿದ ಕೊಡವು ದೊರೆಯಿತು ! ಅನಂದ ಹೊಂದಿದನು ! ಅಂದಿನಿಂದ ಅವನು ಸತತವೂ ಗುರು ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಹತ್ತಿದನು. ಅದರಿಂದ ಅವನು ಧನ-ಧಾನ್ಯಗಳಿಂದ ಸಮೃದ್ಧನಾದನು.

ಹೀಗಿರುತ್ತಿರಲು ಮಾಘ ಪೌರ್ಣಮಿಯು ಬಂದಿತು. ಆ ಅಂಬಿಗನು ಗುರುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು— 'ಸ್ವಾಮಿ ! ಪ್ರಯಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾಘ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಲು ಪುಣ್ಯ ಬರುವದೆಂದು ಕೇಳಿರುವೆನು. ನನಗೆ ಪ್ರಯಾಗ-ಕಾಶಿಗಳ ಮಹತ್ವವೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ' ಎಂದೆನ್ನಲು ಗುರುಗಳು— 'ಗಂಗಾನುಜನೇ ! ನೀನು ಅಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗುವ ಶ್ರಮಪಡಬೇಡ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಪಂಚಗಂಗಾ ಸಂಗಮವೇ ಪ್ರಯಾಗವೆಂದೂ 'ಜೂಗಳ'ವೇ ಕಾಶಿಯೆಂದೂ ಕೊಲ್ಹಾಪುರವೇ ದಕ್ಷಿಣ ಪ್ರಯಾಗವೆಂದೂ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳು. ಈ ತ್ರಿಸ್ಥಳಗಳ ಮನೋ ಹರತಿಯನ್ನು ನೀನಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತೋರಿಸುವೆನು ಬಾ. ಎಂದು ಅವನನ್ನು ತಮ್ಮ ಸನಿಹಕ್ಕೆ ಕರೆದರು, ಅವನ ಕೈಯಿಂದ ತಾವು ಕುಳಿತ ವ್ಯಾಘ್ರಾಸನದ ಹಿಂದಿನ ಚುಂಗವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಕೊಡಲೇ ಅವರು ಅಂಬಿಗನಿಂದ ಸಹಿತ ಪ್ರಯಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದಿಳಿದರು. ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ದರು. ನಂತರ ಅವರು ಮಧ್ಯಾಹ್ನಕ್ಕೆ ಕಾಶಿಗೆ ಬಂದಿಳಿದರು. ಅಂಬಿಗನಿಗೆ ಏಶ್ವೀಶ್ವರನ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ಸಿದರು. ಕೂಡಲೆ ಗಯಿಗೆ ಹೋದರು. ಹೀಗೆ ಗುರುಗಳು ಅಂಬಿಗನಿಗೆ ತ್ರಿಸ್ಥಳೀ ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಂಡು ಸಂಜೆಗೆ ಔಮಂಬರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರು. 'ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ಗುಪ್ತವಾಗುವ

ಮೇಲೆ" ಎಂದು ಗುರುಗಳು ವಿಚಾರಿಸಿ ಅಮರೇಶನನ್ನು ಕೇಳಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟರು. ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಸಂಗಮವಿಂಡ ಹೊರಡಲು ಬೋಗಿನಿಯರು ಅವರೊಡನೆ ಬಂದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಅವರನ್ನು ಆವರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದು ಪಡಿಸಿದರು. ಅವರು ಆ ಬೋಗಿನಿಯನಿಗೆ— "ಬೋಗಿನಿಯರು! ನೀವು ಸದಾ ಔದಯವ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದುಬಿಡಿರಿ. ಪಕ್ಷಿವು ಅರೇಶನನ್ನು ಆವರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದು ಸ್ಥಾನವು. ಇಲ್ಲಿ ಅನ್ನೋಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಇರಿಸುವೆವು. ಇದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃತ್ರಿವಾಗುವದು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವ ಮನೋವಾಸನೆ ಈಜೀರುವದಕ್ಕೆ ಆಕೆಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿರಿ. ನಿಮನ್ನು ಸೂತನಾಗಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ನಮ್ಮ ಪಾದಪೀಠಗಳನ್ನೂ ಅನ್ನೋಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ನಿತ್ಯ ಆರಾಧಿಸುವದಿಗೆ ಇಚ್ಛಿತ ಫಲ ಪ್ರಾರ್ಥನಾಗುವದಲ್ಲದೆ ಹಿತವಿಧ ಪ್ರಾಣಾರ್ಥ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವದು. ಇಲ್ಲಿರುವ ಪಾಪವಿನಾಶಿ, ಕಾಮ್ಯ ಅರ್ಥ, ಧಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧಿ ಅರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಏಳು ಸಾರೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವ ಪುತ್ರಾರ್ಥಿ ಸ್ತ್ರೀಯಳು ಅರವತ್ತು ವರ್ಷದ ಮಹಿಮೆಯವರು ಸಂತಾನ ಪಡೆಯುವಳು. ಈ ತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಮ-ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ರಮಣ-ಅಮವಾಸ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತಿಪಾತಾದಿ ಪರ್ವಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಲು ಅನಂತ ಪುಣ್ಯ ಫಲ ಸಿಗುವದು. ಔದಯವ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯಿಂದ ಕುಷ್ಠ ಮೊದಲಾದ ಮಹಾರೋಗಗಳು ಮೂರಾಗುವವು." ಈ ಪ್ರಕಾರ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಆ ಬೋಗಿನಿಯನಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದರು.

ನಂತರ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಅಲ್ಲಿಂದ ಭೀಮಾತೀರದಲ್ಲಿ ಅನುಪಮವಾದ ಗಾಣಿಗಾಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಮಿಶ್ರರೂಪನಾದ ಆ ಜಗನ್ನಾಥನು ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವವನು. ಔದಯವ ಸ್ಥಾನವು

ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೀತ್ಯಾಸ್ವದವಾದುದರಿಂದ ನಿತ್ಯವೂ ಅಲ್ಲಿ ಇರುವರು. ಆದರೂ ಪ್ರಕಟ ರೂಪದಿಂದ ಗಾಣಗಾ ಪುರ ವಾಸಿಗಳಾಗಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿ ಹೊಂದಿದರು.

ಎಂದು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ನಾಮಧಾರಿನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

—೦—

೨೦ ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ-ಶಾರದಾ-ಗುರುಭ್ಯೋನಮಃ|| ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ನಾಮಧಾರಕನನ್ನು ಕುರಿತು ಶ್ರೀ ಗುರು ಚರಿತ್ರೆಯ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಾಂತವನ್ನೇತ್ತಿ ಹೇಳಹತ್ತಿದನು.

“ಶಿರೋಳ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸದಾಚಾರ ಸಂಪನ್ನನೂ ವೇದರತನೂ ಆಗಿದ್ದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೊಬ್ಬ ನಿದ್ದನು. ಅವನ ಪತ್ನಿಯು ಸುಶೀಲೆಯೂ ಶಾಂತಳೂ ಆಗಿದ್ದಳು. ಆ ದಂಪತಿಗಳ ಹೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳು ಬದಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹುಟ್ಟಿದ ಕೂಡಲೇ ಸತ್ತುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಇದರಂತೆ ಐದು ಮಕ್ಕಳ ಗತಿಯಾಯಿತು! ಹಲವು ದೇವರನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿದರೂ ಅವರ ಈ ತೊಂದರೆ ತಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪತ್ನಿಯು ಪ್ರತೀಕ್ಷಾಪಾಸ ಮಾಡಿದಳು. ನಿರರ್ಥಕವಾಯಿತು. ತನಗೆ ಈ ಪುತ್ರ ಪೋಕವುಂಟಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಏನಾದ ರೊಂದು ಬಲವತ್ತರ ಕಾರಣವಿರುಬಹುದೆಂದು ಆಕೆ ತರ್ಕಿಸಿದಳು. ಕೂಡಲೆ ಅವಳು ಎದ್ದಜ್ಜನ

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿಗೆ ಮೋಗಿ ತನಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ನಷ್ಟ ಸಂತತಿಯ ಬಗೆಗೆ ವಿಚಾರಿಸಿದಳು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಆಕೆಗೆ—
 'ತವಕ್ಕೆ ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಪ್ತನ ಮೋಷವೇ ಕಾರಣವಿದೆ. ನೀನು ಪೂರ್ವ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಶೌನಕ ಗೋತ್ರದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಂದ ಒಂದು ಗೂರು ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಪಡೆದಿ, ನಿನ್ನಿಂದ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಪುಣ್ಯ-ತಿರಲಿಲ್ಲ ದ್ರವ್ಯ ಮೋಷಮಾಡ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ನಿನ್ನಿಂದ ಬರುವ ಹಣ ತನಗೆ ಬಾರದಂತಾದುದನ್ನು ಕಂಡು ನಿನ್ನ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಅವನೇ ಮುಂದೆ ಪಿಶಾಚನಾದನು. ಆ ಪಿಶಾಚಿಯೇ ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನ್ನು ನಷ್ಟಪಂಚಕ್ಕೆಗೆ ಗುರಿ ಮಾಡಿದ, ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಇದೇ ಸ್ಥಿತಿಯು ನೀನಿಗೆ ಉಳಿಯುವದು' ಎಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಆಕೆಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತನ ಮೋಷವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಆಕೆ ಈ ದೋಷ ಪರಿಮಾ ಷ್ಠನೆಗೆ ಉಪಾಯವೇನು? ಎಂದು ಅದೇ ವಿದ್ವಾಂಸರನ್ನು ಕೇಳಲು ಅವರು— 'ವಿಪ್ರಪತ್ನಿಯೆ ! ಇದರಿಂದ ನೀನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣತ್ವವನ್ನು ಬದಗಿದಂತಾಯಿತು. ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಮಹಾಪಾತಕವೆಂದೂ ಇದಕ್ಕೆ ಏನೊಂದು ಪರಿಮಾಣವೆಂದು ಪರಿಕಾರವಿಲ್ಲೆಂದೂ ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೂ ನೀನು ಇಷ್ಟೊಂದು ಮಾಡು. ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪುಣ್ಯ ಪಡೆದ ನೀನು ಅವನ ಉತ್ತರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಹಣ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅವನ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಅವಹರಿಸಿದ ನೀನು ರೀತಿನುಸರಿಸಿ ಅವನ ದಿನಕರ್ಮ ಮಾಡು. ಹಾಗೂ ಅವನಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪುಣ್ಯಭಾರವನ್ನು ಶೌನಕ ಗೋತ್ರಜ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸಿ ಮುಕ್ತಳಾಗು. ಅಂದರೆ ನೀನು ಬಲಿತಾಗುವದು. ಇದು ಅಲ್ಲವೆ ಪುಣ್ಯಯತೀರದಲ್ಲಿ ನೀನು ಒಂದು ತಿಂಗಳಿನ ವರೆಗೆ ಉಪವಾಸದಿಂದ ಜಪವೇಕು. ಪಂಚಗಂಗಾ ಸಂಗಮದಲ್ಲಿಯ ಔದುಂಬರ ವೃಕ್ಷವನ್ನು ಆರಾಧಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಯ ತೀರ್ಥ ಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಶ್ರೀ ಗುರು ಪಾದುಕೆಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಆ ಸ್ನಾನವು 'ನೈಸಿಂಹ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸ್ನಾನಮ್'

ಗಳೆ ಗುಪ್ತವಾಸ ಸ್ವೇತ್ರವಾಗಿದೆ. ನೀನು ಇಷ್ಟೊಂದು ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಆಚರಿಸಿದ್ದಾದರೆ ನಿಷ್ಪಾಪಳಾಗುವಿ. ಬ್ರಹ್ಮ ಸಂಮಂಥವು ದೂರಾಗುವದು, ನಿನಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಸುಖವು ಲಭಿಸುವದು' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ವಾಕ್ಯ ಕೇಳಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪತ್ನಿಯು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲೆಂದು ವಿಚಾರಕ್ಕೊಳಗಾದಳು. ಆಕೆ— “ವಿಷ್ಣೋತ್ತಮರೆ! ನೀವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಉಪವಾಸಾದಿಗಳನ್ನು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಗೋತ್ರಜರಿಗೆ ಕೊಡುವಷ್ಟು ದ್ರವ್ಯವು ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ!” ಎಂದಳು. ಅವರು— “ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನೀನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸೇವೆ ಮಾಡು ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳೇ ನಿನ್ನ ಪಾಪ ದೂರಮಾಡುವರು?” ಎಂದು ಹೇಳಲು ಅವಳು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ವಾಕ್ಯದಂತೆ ಸಂಗಮಕ್ಕೆ ಹೋದಳು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ನಡೆದು ನೂರು ದಿನ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿದಳು. ಅಂದಿನ ದಿನ ಅಕೆಯ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಕಂಡಳು. ಅವನಿಂದ ತನಗೆ ಪುನಃ ಸೀಡೆಯಾದಂತೆ ಕನಸು ನೋಡಿದಳು. ಅದೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ತನ್ನನ್ನು ಹೊಡೆಯಲು ಬರಲು ಗುರುಗಳು ಪ್ರಕಟರಾಗಿ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಿದಂತೆಯೂ ಕನಸುಕಂಡಳು. ಅದೇ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ— “ಗುರುಗಳು— ‘ಬ್ರಾಹ್ಮಣ . ಪಿತಾಚಿಂಯೆ! ನನ್ನ ಭಕ್ತಳಾದ ಈಕೆಯನ್ನು ಕಾಡಬೇಡ. ನಾನು ಹೇಳಿದ ಬಗೆಯಿಂದ ನೀನು ವರ್ತಿಸಿದರೆ ನಿನ್ನ ಪಿತಾಚಿಂಯೆ ದೂರಾಗುವದು. ಈಕೆಯು ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಗನುಸರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಷ್ಟರಿಂದ ನಿನ್ನ ಸಂತುಷ್ಟತೆಯಾಗಲಿ, ಇದಕ್ಕೆ ನೀನು ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೋಗು, ಈ ನನ್ನ ಭಕ್ತಳನ್ನು ನಾನು ರಕ್ಷಿಸುವೆನು. ಪುನಃ ಈಕೆಗೆ ನೀನು ಉಪದ್ರವಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ತಿಕ್ಷಿಸುವೆನು’ ಎನ್ನಲು ಪಿತಾಚಿಯು— ‘ಸ್ವಾಮಿ! ನಿನ್ನಂತೆಯೇ ಆಗಲಿ, ಇನ್ನು ನಾನು ಈ ಜನ್ಮದಿಂದ

ಎಂದು ಮೃದುವಾದನಿ" ಎಂದು ಕೇಳಿತು. ದ್ರೋಣರುಗಳು—“ಏಕಾಂಶ ಪ್ರಾಪ್ತನು! ಈಕೆ ಕರ್ಮಮಾಡುವ
ಪ್ರಾಣಿಯು. ಮನವಿರಿಯು. ನಿನ್ನಗೆ ಗತಿಯಾಗುವದು” ಎಂದು ಬಳಿಕ ಗುರುಗಳು ಆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ
ಮನವಿರಿಯು ಪ್ರಾಣಿಯಾದನು ಎಂದು ಅಂಶಭಾಗವಾದನು.

ಈ ಪ್ರಾಣಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಂಡು ಆ ಪ್ರಾಣಿಯು ಆಗತು ಎಷ್ಟುತಳು. ಗುರುನಿರೋಪದಂತಿ ಎಲ್ಲ
ಪ್ರಾಣಿ ಮಾಡುವದು. ಏಕಾಂಶ ಪ್ರಾಪ್ತನುಗೆ ಗತಿಯಾಯಿತು.

ಕನ್ಯಾಕಾದು ಎಂದೆ ಆಕೆಯು ಸ್ವಲ್ಪವಷ್ಟಿ—“ಗುರುಗಳು ಆಕೆಯ ಉಡಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಫಲ
ಗಿಳಿಸಿ ಕುಳಿತು ನಿನ್ನಗೆ ಕೃತವಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಪ್ತನಾಗುವದು. ನಿಮ್ಮ ಸಂತತಿ ಬೆಳೆಯುವದು” ಎಂದು ಹೇಳಿ
ಕನ್ಯಾಕಾದಂತೆ ಕನ್ಯಾ ನೋಡಿದಳು.

ಗುರುಗಳು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮುಂದೆ ಆಕೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಆಡರಿಸಿದಳು, ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿ
ಮಗು ಬೇಡು ಬೇಡುವವನು. ಮೇಯ ಮಗನು ಉಪನಯನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕವನಾದನು. ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳು
ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಉಪನಯನ ಮಾಡಿದರು. ವ್ರತ ಬಂಧದ ಪೂರ್ವಾಗದ ವಿಧಿಗಳು ಮುಗಿದವು. ಪೂರ್ವ
ದಿಂದ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಗೆ ಆ ವಟುವಿಗೆ ಧನವಾರ್ತೆಯೊಂದು ಪ್ರಾದುರ್ಭವಿಸಿತು. ಮುಂದೆ ಮೂರು ದಿನ ಆ
ಮಾಡುಗಳು ತುಂಬಾ ವಸ್ಥೆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಬಿದ್ದವು. ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳಿಗೆ ಬಲು ಸಂತೋಷವಾಗಹತ್ತಿತು!
ಸಂತೋಷದಿಂದ ದಿನದ ಸಾಮಾನ್ಯವೆಲ್ಲ ಆ ಮಾಡುಗಳು ಸತ್ತವು. ತಾಯಿಯ ಶೋಕಕ್ಕೆ ಮಿತಿಮೀರಿತು.
ಆತನು ನಿಪ್ರಾಣನಾದಳು. ಆಕೆಯೊಡನೆ ನೆಲಕ್ಕೆ ತಲೆಯನ್ನು ಅಪ್ಪಳಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ಎದಿನದೆ

ಬುಡಿದುಕೊಂಡಳು. ನಿರ್ಜೀವಳಾಗಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಳು. ಮತ್ತೆ ಎಚ್ಚರಾಗಿ ಅಳಹತ್ತಿದಳು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಶೋಕವೂ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಅವರಿಬ್ಬರು ತಾವು ಮಕ್ಕಳ ಬಗೆಗೆ ಪಟ್ಟ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತೋಡಿಕೊಂಡು ಅಳ ಹತ್ತಿದರು. ತಾಯಿಯ ದುಃಖ ಸಂತಾಪಗಳಿಗಂತೂ ಮಿತಿಯೇ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಕೂಡಿದ ಜನನೆಯಲ್ಲಿ ಆಕೆ ಯನ್ನು ಸಾಂತ್ವನಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಎಲ್ಲವೂ ವ್ಯರ್ಥವಾಯಿತು. ಸಂತಾಪದ ಭರದಲ್ಲಿ ಅವಳು ತನಗೆ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ವರವನ್ನು ನೀಡಿದ ಗುರುಗಳನ್ನೂ ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ನುಡಿದು ಅಳಹತ್ತಿದಳು. ಯಾರು ಹೇಳಿ ದರೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಪ್ರೇತ ಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೊತ್ತು ಎದುರಾದೆಂದು ಊರಿನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಹೆಣವನ್ನು ಹೊತ್ತೊಯ್ಯುವದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿ ನಿಂತರು. ಆಕೆಯು ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚು ಅಕ್ರೋಶ ಮಾಡುತ್ತ ಶವವನ್ನು ಕೊಡ ದಾದಳು. ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅವಚಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತಳು. ಮಗನೊಡನೆ ನನ್ನನ್ನೂ ಸುಟ್ಟುಬಿಡಿರಿ ಎಂದು ನುಡಿಯ ಹತ್ತಿದಳು. ಎರಡು ಪ್ರಹರಗಳಾದವು. ಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶವಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಬಂದವರೆಲ್ಲ ಆಕೆಗೆ ೬೪ ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ ಜನಸಂದಣಿಯೊಳಗಿಂದ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿಯು ಆಕೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಅತ್ತಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೇಳಹತ್ತಿದನು.

ನಾಮಧಾರಣಾ! “ಮುಂದಿನ ಸಂಗತಿಯು ಅಸೂರ್ವವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿತು. ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿಯು ಅವಳಿಗೆ ಜ್ಞಾನ ಬೋಧಿಸಿದನು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆತನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿಯಲ್ಲಿ ಆ ನರವೇಷ ಧರಿಸಿದ ಆತಾರಿಕ ನೈಸಿಂಹ ಸರಸ್ವತಿ ಗುರುಗಳು. ಭಕ್ತವತ್ಸಲ—ಭಕ್ತೋದ್ಧಾರಕರು. ಈ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ನಿನಗೆ ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ಹೇಳಿದನು.

ಧಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಪ್ರಕಾರದ ವಿಕಾರಗಳು. ಆದರೆ ದೇಹವೂ ಸ್ಥಿರವಲ್ಲ, ವಿಕಾರಗಳೂ ಸ್ಥಿರವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹುಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷಪಡುವದಿಲ್ಲ, ಸಾಯುವದಕ್ಕೆ ದುಃಖಪಡುವದಿಲ್ಲ, ಗರ್ಭವು ಉತ್ಪನ್ನವಾಯಿತೆಂದರೆ ಅದರ ನಾಶವಾಗುವದೆಂದೇ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಕರ್ಮಾನುಬಂಧದ ಫಲಗಳಂತೆ ದೇಹವು ಫಲಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವದು. ಮೂಢರು ಮಾಯಾ ಮೋಹದಿಂದ ತಾಯಿ-ತಂದೆ-ಸುತ-ಸತಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತಮತಮಗೆ ಅಂಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ದೇಹವು ನಿರ್ಮಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅದು ಮಲ-ಮೂತ್ರ-ರಕ್ತ-ಮಾಂಸ ಮುಂತಾದ ಹೇಸಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿರುವದಲ್ಲವೇ? - ಸುಕೃತ-ದುಷ್ಕೃತ ಭೋಗಗಳ ಆದ್ಯಷ್ಟವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿದಾಗಲೇ ಬ್ರಹ್ಮನು ಬರೆದುಬಿಟ್ಟಿರುವನು. ದೇಹಕರ್ಮಗಳು ಕಾಲಿನನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲಾರವು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ದೇಹವು ಅನಿತ್ಯವು. ಎಲೈ ಸ್ತ್ರೀಯಕೆ! ಇದುವರೆಗೆ ಅನೇಕ ಜನ್ಮ-ತಳೆದಿ, ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಮನುಷ್ಯಜನ್ಮ ತಾಳಿದಿ, ಈಗಲಾದರೂ ಮನುಷ್ಯಳಾಗಿ ಇರುವಿ, ಈಗಂತೂ ಈ ಮೃತ ಪುತ್ರನ ತಾಯಿಯೆಂಬದು ನಿಜ. ಆದರೆ ನಿನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಮಾನವ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ನೀನು ಯಾರ ತಾಯಿ ಯಾಗಿದ್ದಿ? ಯಾರ ಯಾರ ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿದ್ದಿ? ಇದನ್ನು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳುವಿಯಾ? ಇದನ್ನರಿಯದ ನೀನು ಈ ಮೃತನು ಸನ್ನ ಮಗನೆಂದು ಎದೇವೆ ಬಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಿಯಲ್ಲ! ಎಲ್ಲಿಯಮಗ? ಎಲ್ಲಿಯಮೃತ್ಯು? ಎಲ್ಲಿವೂ ಕೇವಲ ಭ್ರಮೆಯು. ನಿನ್ನ ಆಳುವಿಕೆಯು ನಿರರ್ಥಕವು. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಬಿಡು. ಹಾಗೂ ಲೌಕಿಕಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಪ್ರೇತವನ್ನು ಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡು.”

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯು ಆ ಸ್ತ್ರೀಯಕೆಗೆ ಬೋಧಿಸಿದನು. ಆ ಉಪದೇಶ ಕೇಳಿ

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಪತ್ನಿಯು—“ಸ್ವಾಮಿ! ನೀವು ಧರ್ಮ ಬೋಧಿಸಿದಿರಿ, ಆದರೆ ನನ್ನ ಅಂತಃಕರುಣ ಸ್ಥಿರವಾಗ
ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಕೊಟ್ಟ ವರವು ಅಪತ್ಯನಾಯಿತಲ್ಲವೇ? ಆ ಗುರುಗಳ
ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಪೂರ್ಣ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಭಂಗವುಂಟಾಯಿತಲ್ಲವೇ? ನೀವೇನು ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳೆನು.
ಈಗಲೇ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ ತ್ಯಜಿಸಿ ಆ ಗುರುನಾಥನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುವೆನು” ಎಂದು ಕಿಟಕಿತ್ತರವಾಗಿ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಳು.

ಗುರುಗಳು ಆಕೆಯ ಭಾವನೆಯ ನಿರ್ಧರಣೆಯನ್ನು ತಿಳಿದು— ‘ಎಲಾ ಸ್ತ್ರೀಯಳೆ! ನೀನು
ಗುರುವಿನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಟ್ಟಿರುವಿ, ಪೂರ್ಣಾಯುಷ್ಯವುಳ್ಳ ಮಗನನ್ನು ಪಡೆದಿ, ಹೀಗಿದ್ದರೂ ನಿನ್ನ ಮಗನಿಗೆ
ಮೃತ್ಯು ಒದಗಿತಲ್ಲವೇ? ಆ ಗುರುವಿನಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ನಿಜವಾದ ನಂಬುಗೆ ಇದ್ದದ್ದಾದರೆ, ನೀನು ಈಗಲೇ ಈ
ಮೃತ ಬಾಲಕನನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಗುರು ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗು. ನೀನು ವರ ಪಡೆದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೇ
ಈ ನಿನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಬಿನ್ನಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಶಿರೋಳವಿಂದ ಹೊರಟುಳು ಸಂಗಮಕ್ಕೆ ಬಂದಳು ಔದುಂಬರ
ಆಕೆ ಶವವನ್ನು ಬಿನ್ನಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಶಿರೋಳವಿಂದ ಹೊರಟುಳು ಸಂಗಮಕ್ಕೆ ಬಂದಳು ಔದುಂಬರ
ದಲ್ಲಿಯೆ ಗುರುಪಾದುಕೆಗಳ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಗನ ಶವವನ್ನು ಇಳಿಸಿದಳು. ಹಾಗೂ ತಾನು ತನ್ನ ದುರ್ವಿಧಿ
ಯನ್ನು ಶಪಿಸುತ್ತ ಅಳಹತ್ತಿದಳು. ಒಮ್ಮೆಲೆ ಅವಳು ಸಂತಾಪದಿಂದ ಗುರುಪಾದುಕೆಗಳಿಗೆ ತನ್ನ ತಲೆ
ಯನ್ನು ಅಪ್ಪಳಿಸಿದಳು. ತಲೆಯೊಡೆದು ಪಾದುಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ರಕ್ತವು ಮಾಂಸದೊಡನೆ ಸುರಿಯಿತು!
ಆಕೆಯ ಆಕರ್ಷಣವು ಇನ್ನಿಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಹೆಡೆದವರಿಗೆ ಪುತ್ರಶೋಕವು ಕ್ಷುರುರೋಗದಂತೆ
ಮೃತ್ಯುದಾಯಕವು.

ಇಷ್ಟಾಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿಯಾರಂಭವಾಯಿತು. ಆ ಊರಿನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ರಿತು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆಂದು ಪ್ರೇತವನ್ನೆತ್ತಿಹೋದರು. ಆಕೆಯು ಅಡನ್ನು ಕೊಡದೆ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅವಚಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತು ಅಳಹತ್ತಿದಳು. ಪ್ರೇತವಾಹಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಆಕೆಗೆ ಪರಿವರಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದರೂ ಆಕೆ ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಅವರು— ‘ಎಲೈ ಸ್ತ್ರೀಯೇ! ಈ ಸ್ಥಾನವು ಭೀಷದಾಯಕವಿದೆ, ಕಳ್ಳಕಾಕರ ಉಪಟಳವು ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವದು. ಅಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲಿ ಜನ ಸಂಚಾರವಿಲ್ಲ’ ಎಂದು ಭಯಸೂಜಕ ನುಡಿಗಳನ್ನಾಡಿದರೂ ಆಕೆ ತನ್ನ ಹುಟ್ಟು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರೇತವನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಕಡೆಗೆ ಅವರು ನಿರ್ವಾಹವಿಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೊರಟರು. ‘ನಾಳಿನ ಬೆಳಿಗಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಶವಕ್ಕೆ ಅಗ್ನಿಸಂಸ್ಕಾರ ಮಾಡೋಣ’ ಎಂದು ಮಾತಾಡುತ್ತ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟರು.

ರಾತ್ರಿಯು ಹೆಚ್ಚುತ್ತ ಮೂರನೆಯ ಯಾಮವು ಬಂದಿತು. ಎರಡು ದಿನ ನಿದ್ರೆಯಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಒಂದೆಡೆ ಹೋಗಿ ಮಲಗಿದನು. ಆಕೆಯಾದರೂ ಮಗನನ್ನು ತೊಡೆಯಮೇಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಂಡೇ ನಿವ್ರಿಸಹತ್ತಿದಳು. ಆ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅವಳಿಗೆ ಸ್ವಪ್ನಬಿದ್ದಿತು. ಆ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ— “ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಆಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತು— ‘ಸ್ತ್ರೀಯೇ! ನೀನೇಕೆ ನಮ್ಮನ್ನು ದೂಷಿಸಿ ಅಳುವಿ! ನಿನ್ನ ಮಗನಿಗೇನಾಗಿದೆ. ಈ ಭಸ್ಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಿನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಹಚ್ಚು. ಅವನ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕು. ಹಾಗೂ ಅವನ ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ಊದಿ ಗಾಳಿಹಾಕು. ನಿನ್ನ ಮಗನ ಜೀವವು ತಪ್ಪಿ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಹೋಗಿದೆ. ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದು ನಿನ್ನ ಮಗನ ದೇಹ ಸೇರುವದು” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದೃಶ್ಯವಾಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಆಕೆ

ಫಕ್ಕನೆ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡಳು. ಭೀತಿಯಿಂದ ನಡುಗಿದಳು. ಇದೇನು ಕನಸು? ನನ್ನ ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತೋರಿಸಿತು. ಇದರಲ್ಲೇನೂ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಳು. ಒಂದೆರಡು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಆಕೆಯ ತೊಡೆಯ ಮೇಲಿನ ಶವದ ಅಂಗಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ, ಸಂದುಸಂದುಗಳಲ್ಲಿ ಚೇತನವು ಉಂಟಾಯಿತು. ಕಂಡಳು ಬೆದರಿಕಳು, ಭೂತಸಂಚಾರವೆಂದು ಆ ಬಾಲಕನನ್ನು ತನ್ನ ತೊಡೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ನೂಕಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿದು ನಡಗುತ್ತ ಕುಳಿತಳು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಚೇತನ ಬಂದು 'ಅವ್ವಾ ಹಸಿನೆ' ಎಂದನು. ಆಗ ಅವಳು ಧೈರ್ಯತಂದುಕೊಂಡು ಮಗನನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡಳು, ತನ್ನ ಗಂಡನು ಮಲಗಿರುವಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವನನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ— ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ನನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಪುನರ್ಜೀವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ಅನಂದದಿಂದ ಉಬ್ಬಿಬಿಟ್ಟ ಹೇಳಿದಳು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಮಗನನ್ನು ಎತ್ತಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಪಾದುಕೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಅತುಪ್ಪವನ್ನು ಕ್ಷಾಲಿಸಿ ಮಾಡಿದನು. ಪುನಃ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಬಂದು ಪಾದುಕೆಗಳಿಗೆ ವಂದಿಸಿದರು. ನಂತರ ಆ ಮೂವರೂ ಗುರುಪಾದ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಸ್ತೋತ್ರ ಹಾಡುಗಳಿಂದ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳಲ್ಲಿರುವ ತಮ್ಮ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು.

ಇಷ್ಟಾಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳನೆ ಬೆಳಗಾಯಿತು, ಪ್ರೇತ ಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೊಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಆ ಮೂವರೂ ಪಾದುಕೆಯ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಅನಂದದಿಂದ ಕುಳಿತಿರುವದನ್ನು ನೋಡಿದರು. ನಿನ್ನೆ

ವ್ಯತನಾಗಿದ್ದ ಬಾಲಕನು ಇಂದು ಗುರುಸ್ತೋತ್ರ ಪಠಿಸುತ್ತ ಕುಳಿತಿರುವದನ್ನು ಕಂಡು ಬಹಳೇ ಹರ್ಷಗೊಂಡರು ! ಮೃತಬಾಲಕನು ಸಜೀವಗೊಂಡ ವಾರ್ತೆಯು ತೀವ್ರವೇ ಆ ಊರಿನ ತುಂಬಾ ಹರಡಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಆನಂದದಿಂದ ಗುರುಗಳ ಹಾಗೂ ಅವರ ಸ್ಥಾನದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಅಂದಿನ ದಿವಸ ಔದುಂಬರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸಮಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು.”

ಎಂದು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ನಾನುಧಾರಕನಿಗೆ ಹೇಳಿದನಲ್ಲದೆ ಗುರು ಸ್ಥಾನದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದನು. ಎಂತೆಂದರೆ—

ನಾನುಧಾರಕಾ ! ಈ ಗುರುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯನ್ನಾಚರಿಸಲು ‘ಬಂಜೆಗೆ ಮಕ್ಕಳಾಗುವವು, ದರಿದ್ರನು ಸಿರಿವಂತನಾಗುವನು, ರೋಗಿಯು ಆರೋಗ್ಯಪಡುವನು, ಅಪಮೃತ್ಯು ದೂರಾಗುವವು, ಅಭೀಷ್ಟೆಗಳು ಸಿದ್ಧಿಸುವವು, ಹೊಟ್ಟೆತೂಲೆ, ಗಂಡಮಾಲೆ, ಮಲರೋಗ ಇವೆಲ್ಲ ದೂರಾಗುವವು. ಮಂದಮತಿಯು ಜ್ಞಾನಿಯಾಗುವನು, ಬಧಿರತ್ವ-ಅಂಧತ್ವಗಳು ನಷ್ಟವಾಗುವವು. ಮೂಕನು ಮಾತುಗಾರನಾಗುವನು, ದೇಹವು ಸುಷ್ಪತಿಯುಳ್ಳದ್ದಾಗುವದು, ಚತುರ್ವಿಧ ಪುರುಷಾರ್ಥ ಲಭಿಸುವವು.”

ಎಂದು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ಹೇಳಿದನು.

೨ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ-ಶಾರದಾ-ಗುರುಭಿಷ್ಣಿನಮಃ॥ ಸಾಮಧಾರಕನು— ‘ಸ್ವಾಮಿ ! ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಗಣಗಾಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದ ನಂತರ ಅಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಿದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವದಾಗಬೇಕು’ ಎಂದು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದನು. ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು—

“ನಾಮಧಾರಕನೇ ! ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಗಣಗಾಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದ ನಂತರ ಅಲ್ಲಿಯ ಸಂಗಮದಲ್ಲಿ ಗುಪ್ತರೂಪದಿಂದ ಇರಹತ್ತಿದರು. ಆ ಅಮರಜಾ ಸಂಗಮದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣೀ ಅಶ್ವತ್ಥ ವೃಕ್ಷವಿರುವದು. ಅದು ಮಹಾವೃದ್ಧ ಸ್ಥಾನವಾಗಿದೆ. ಆ ಸಂಗಮವು ಪ್ರಯಾಗ-ಬದರಿಗಳ ಸಮಾನ ಪುಣ್ಯದಾಯಕವಿದೆ. ಆ ಸಂಗಮ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮಹಿಮೆಯುಳ್ಳ ಎಂಟು ತೀರ್ಥಗಳಿರುವವು. ಗುರುಗಳ ಸಂಗಮ ವಾಸ್ತವ್ಯದಿಂದ ಆ ತೀರ್ಥಗಳು ಪ್ರಸಿದ್ಧವೆಡೆವು.

ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಸಂಗಮವಾಸವಾಗಿ ದಿನಾಲು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಗಾಣಗಾಪುರ ಗ್ರಾಮ ದೊಳಗೆ ಭಿಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ದಿನ ಅವರು ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುತ್ತ ಅಲ್ಲಿಯ ಒಬ್ಬ ದರಿದ್ರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮನೆಗೆ ಹೋದರು. ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ದಂಪತಿಗಳು ಸುಶೀಲರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಒಂದು ಬರಹು ಎಮ್ಮೆಯನ್ನು ಸಾಕಿದ್ದನು. ಅದನ್ನು ಅವನು ದಿನಾಲು ವ್ಯವಸಾಯಗಳಿಗೆ ಹೊಡುವದಕ್ಕೆ ಬಾಡಿಗೆ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಬಂದ ಬಾಡಿಗೆಯಿಂದ ಉಪಜೀವನ ಸಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಹೀಗೆ ರುವಾಗಲೇ ಗುರುಗಳು ಅವನ ಮನೆಗೆ ಭಿಕ್ಷಾಫಲವಾಗಿ ಬಂದರು. ಗುರುಗಳು ಆ ದರಿದ್ರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ

ನಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷೆಗೆ ಬಂದದ್ದು ಆ ಊರಿನ ಉಳಿದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಸಂದೋರಲಿಲ್ಲ. ಒರಡೆಮ್ಮೆಯ ಬಾಡಿಗೆ ಯಿಂದ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರಕೊಳ್ಳುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮನೆಯ ಭಿಕ್ಷೆಯು ಗುರುಗಳಿಗೆ ಅದೆಂತು ರುಚಿಸುವದೋ ಏನೋ ! ಎಂದು ಅವರು ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಮಾತಾಡಹತ್ತಿದರು. ಭಕ್ತವತ್ಸಲ ಗುರುನಾಥನು ಇಂಥ ನಿಂದಕರ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸುವನೇ? ವಿದುರನ ಆವಂತ್ರಣ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನು ಕೌರವ ರಾಡಿದ ದುವಾರ್ಕಕೃಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಚಿತ್ತದಿಂದ ಗ್ರಹಿಸಿದನೇ? ಅದರಂತೆ ಗುರುಗಳು ಅನುಮಾನಗೊಳ್ಳದೆ ಆ ದರಿದ್ರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮನೆಗೆ ಭಿಕ್ಷೆಗೆ ಹೋದರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಮನೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪತ್ನಿಯು ಅತಿಥಿ ಸ್ವರೂಪದಿಂದ ಗುರುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದಳು. ಗುರುಗಳ ಭಿಕ್ಷೆಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ಸಾಹಿತ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಪತಿಯು ಬರುವ ಮಾರ್ಗ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತ ಕುಳಿತಳು. ಗುರುಗಳು ಆಕೆಯ ಭಾವವನ್ನರಿತು— ‘ಎಲಾ ಸ್ತ್ರೀಯುಳಿ ! ನಮಗೆ ಹೊತ್ತಾಗುವದು. ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೈನು ಇದ್ದಂತೆ ಈ ಎಮ್ಮೆಯಿಂದ ತೊರುವದು. ನಮಗೆ ಪ್ರಾಶನಕ್ಕೆ ಹಾಲು ಕೊಟ್ಟು ಭಿಕ್ಷೆ ಮುಗಿಯಿಸು’ ಎಂದರು. ಅವಳು ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಎಮ್ಮೆಯು ಬರಡಾಗಿರುವದನ್ನೂ ಅದನ್ನು ಕೇವಲ ಹೂಡುವದಕ್ಕೆ ಬಾಡಿಗೆಯಿಂದ ಕೊಟ್ಟು ಬಂದ ರೊಕ್ಕದಿಂದ ಉಪಜೀವನ ಸಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದಳಲ್ಲದೆ ‘ಸಾವಿರ ! ಈ ದಿನ ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಒಯ್ಯದ್ದರಿಂದ ಇಂದಿನ ನಮ್ಮ ಉದರನಿರ್ವಾಹಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೇ ನನ್ನ ಪತಿಯು ಶುಕ್ಲವೃತ್ತಿಗಾಗಿ ಹೋಗಿರುವರು. ಇದೀಗ ಬರುವರು. ನಂತರ ನಿಮಗೆ ಭಿಕ್ಷೆ ಸಲ್ಲಿಸುವೆನು. ಅದುವರೆಗೆ ವಿಶ್ರಮಿಸಬೇಕು’ ಎಂದಳು. ಆಕೆಯ ಹೇಳಿಕೆ ಕೇಳಿ

ಗುರುಗಳು ನಗುತ್ತ— 'ಸಾಧ್ವಿ ! ಅಸತ್ಯ ನುಡಿಯಬಾರದು, ನಿಮ್ಮ ಎಮ್ಮೆಯು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹಾಲು ಕೊಡುತ್ತಿರುವೆವೆಂದು. ನೀನು ಈಗಲೇ ಇದರ ಹಾಲ ಕರೆದು ನಮಗೆ ಭಿಕ್ಷೆ ಸಲ್ಲಿಸು. ನಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವೆವು' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಗುರುಗಳ ಹೇಳಿಕೆಯ ಮೇರೆ ಎದ್ದ ಸವಿಟ್ಟು ಆಕೆಯು ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಹಿಂಡುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ತಕ್ಕೊಂಡು ಹಕ್ಕಿಗೆ ಹೋದಳು. ಆ ಬರಡಮ್ಮೆಯ ಬದಿಗೆ ಕುಳಿತು ಅದರ ಮೊಲೆಗಳಿಗೆ ಕೈಹಾಕಿದಳು. ತಂದ ಮೊಲೆಗಳು ಪಾಲು ತುಂಬಿ ತೊರೆಬಿಟ್ಟಿದ್ದವು. ಪಾತ್ರೆ ತಕ್ಕೊಂಡು ಭರಭರನೆ ಹಿಂಡಹತ್ತಿದಳು. ತಂದ ಪಾತ್ರೆಯು ತುಂಬಿತು, ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ತಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಹಿಂಡಿದಳು ಆದೂ ಪೂರ್ಣತುಂಬಿತು. ಆಕೆಯು ಸಂತೋಷವಿಂದ ತೃಪ್ತಿಹೊಂದಿದಳು, ಇನ್ನು ಗುರುಗಳ ಭಿಕ್ಷೆಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವದೆಂದು ಬಗೆದು ಹಿಂಡುವ ದನ್ನ ಸಿಲ್ಲಿಸಿದಳು. ಹಾಲು ತುಂಬಿದ ಪೂರ್ಣ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ತಂದು ಗುರುಗಳ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಕೈಮುಗಿದು ಕೊಂಡು ನಿಂತಳು. ಗುರುಗಳು ಅದರೊಳಗಿನ ಒಂದು ಬಟ್ಟಲು ಹಾಲು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ತುಷ್ಟರಾದರು. ಅವರು— 'ಸಾಧ್ವಿ ! ನೀನು ನೀಡಿದ ಭಿಕ್ಷೆಯಿಂದ ಸಂತೋಷಭರಿತರಾದೆವು ! ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ನಿಂತುರ ವಾಸವಾಗುವಳು, ಪುತ್ರ-ಪೌತ್ರಾದಿಗಳಿಂದ ಆನಂದದೊಳಗೆ ಇರುವಿರಿ, ಇದು ನಿಶ್ಚಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ' ಎಂದು ವರ ನೀಡಿ ಸಂಗಮಕ್ಕೆ ಹೋದರು.

ಗುರುಗಳ ನಿರ್ಗಮನದ ನಂತರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ಹೆಂಡತಿಯು ಎಲ್ಲ ವಾರ್ತೆ ಕೇಳಿ ಹಾಲು ತುಂಬಿದ ಪಾತ್ರೆ ತೋರಿಸಿದಳು. ಅವನಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ವಿಸ್ಮಯಾನಂದಗಳಾದವು.

ನಂತರ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ದಂಪತಿಗಳು ಗುರುಪೂಜೆಗೆಂದು ಸಂಗಮಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಶ್ರೀ ಗುರು
ಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಪೂಜಿಸಿದರು. ಗುರುಗಳು ಅವರನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ಕಳಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರು.”
ಎಂದು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

—೦—

೨ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ-ಶಾರದಾ-ಗುರುಭ್ಯೋನಮಃ|| ಹಿಂದಿನ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ .ಶ್ರೀ ಗುರು
ಗಳು ದರಿದ್ರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಬರಡೆಮ್ಮೆಯು ಹಾಲನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಕರುಣಿಸಿದ ಸಂಗತಿಯು ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ
ಕೌತುಕವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು. ಮರುದಿನ ಆ ಎಮ್ಮೆಯನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಯಿಂದ ಒಯ್ಯುವದಕ್ಕೆ ಕೆಲವರು ಬಂದು
ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು—‘ನಮ್ಮ ಎಮ್ಮೆ ನಿನ್ನಿಂದ ಹಾಲು ಕೊಡಹತ್ತಿದೆ.
ಇನ್ನು ಭಾರ ಹೇರುವದಕ್ಕೂ ಹೊಡುವದಕ್ಕೂ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದನಲ್ಲದೆ ಅದೇ .ಹಿಂಡಿ ಇಟ್ಟ
ಹಾಲಿನ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿದನು. ಅವರು ವಿಸ್ಮಿತರಾಗಿ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಹೋದರು. ಈ
ಬರಡೆಮ್ಮೆಯು ಹಾಲು ಕೊಡಹತ್ತಿದ ಸುದ್ದಿಯು ಕರ್ಣೋಪಕರ್ಣದಿಂದ ಆ ಗ್ರಾಮಾಧಿಪತಿಗೆ ಗೊತ್ತಾ
ಯಿತು. ಕೂಡಲೆ ಅವನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಕಂಡು ನಿಜ ಸಂಗತಿಯನ್ನರಿತನು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಅವನಿಗೆ—
‘ಇದು ಸಂಗಮವಾಸಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ಕೃಪೆಯು’ ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಗ್ರಾಮಾಧಿಪತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಪೂಜ್ಯ ಭಕ್ತಿಯುತ್ಪನ್ನವಾಯಿತು. ಕೂಡಲೆ ಅವನು ತನ್ನ ಪರಿವಾರ ಹಾಗೂ ಸಾಗರಕ ಮುಖ್ಯರನ್ನು ಕೂಡಿ ಕೊಂಡು ಸಂಗಮಕ್ಕೆ ಹೊರಟನು. ಒಳ್ಳೆ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಹೋಗಿ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳನ್ನು ವಂದಿಸಿ ದರು. ಗುರುದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಹೋದವರೆಲ್ಲರು ಭಕ್ತಿಭಾವದಿಂದ ಗುರುಸ್ತೋತ್ರ ಹಾಡಿದರು, ಅವರ ಈ ನಿಷ್ಕಲ್ಮಷ ಭಕ್ತಿಗೆ ಗುರುಗಳು ಬಹಳೇ ಸಂತುಷ್ಟರಾದರು. ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಆ ಗ್ರಾಮಾಧಿಪತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು— “ಗ್ರಾಮಾಧಿಪತಿಯೆ ! ನಾವು ಯತಿಗಳು. ಅರಣ್ಯವಾಸಿಗಳು. ನೀವು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಪರಿವಾರ ಸಂಭ್ರಮದೊಡನೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಕಾರಣವಿರಬಹುದಲ್ಲವೇ?” ಎನ್ನಲು ಗ್ರಾಮಾಧಿಪತಿಯು ಕೈಮುಗಿದು— “ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ ! ಭಕ್ತಜನೋದ್ಧಾರಕ್ಕಾದ ನೀವು ನಾರಾಯಣಾವತಾರಿಗಳು. ಭಕ್ತರ ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವಿರಿ, ಶ್ರೀ ಗುರುಮೂರ್ತಿಗಳೇ ! ಭಕ್ತವತ್ಸಲರೆಂಬ ನಿಮಗಿರುವ ಬಿರುದು ನೇದ ಪ್ರಸಿದ್ಧವದೆ. ಈ ನಮ್ಮ ಗಾಣಗಾಪುರ ಸ್ಥಾನವು ಮಹಾಸ್ಥಾನವೆನ್ನಿಸಿದೆ. ತಾವು ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ವ್ರತಾನುಷ್ಠಾನ ಸಾಗಿಸಿ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಪಾವನಗೊಳಿಸಿರಿ, ಇಲ್ಲಿಯೇ ಮಠವೊಂದನ್ನು ತಮಗೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಕೊಡುವೆವು. ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ನಮ್ಮನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿರಿ” ಎಂದು ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದನು.

ಗ್ರಾಮಾಧಿಪತಿಯ ವಿನಂತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ತಮ್ಮ ಮುಖಸಿನಲ್ಲಿ— “ಇನು ಸಾವು ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಗತಿಯೊದಗಿತು. ಭಕ್ತಜನೋದ್ಧಾರವು ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವು ಸಫಲವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಈ

ಗ್ರಾಮಾಧಿಪತಿಯ ಮನೋರಥ ಪೂರೈಸುವದು ಯುಕ್ತವು” ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಿ ಗ್ರಾಮಾಧಿಪತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು— “ಗ್ರಾಮಾಧಿಪ ! ನಿನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯಿದ್ದಂತಾಗಲಿ, ನಿನ್ನಲ್ಲಿಯ ಭಕ್ತಿಯು ವರ್ಧಿಸಲಿ” ಎಂದು ಪ್ರಸನ್ನ ನುಡಿಯನ್ನಾಡಿದರು.

ಗುರುಗಳ ಪ್ರಸನ್ನ ವಾಕ್ಯ ಕೇಳಿ ಗ್ರಾಮಾಧಿಪನು ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳನ್ನು ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳಿ ರಿಸಿ ಕೊಂಡು ವಾಡ್ಯವೈಭವದ ಸಮಾರಂಭದೊಂದಿಗೆ ಗ್ರಾಮದೊಳಕ್ಕೆ ಮೆರವಣಿಗೆಯಿಂದ ಕರಕೊಂಡು ಬಂದನು. ಗ್ರಾಮವಾಸಿಗಳು ಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು.

ಗ್ರಾಮಾಧಿಪನು ನಗರದ ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಿಗಿರುವ ಬಹು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಜನವಸತಿಯಿಲ್ಲದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳನ್ನು ಇಳಿಸಿದನು. ಆ ಮನೆಯ ಮುಂದೆಯೇ ಉನ್ನತ ಅಶ್ವತ್ಥ ವೃಕ್ಷ ವೊಂದು ಇದ್ದಿತು.

ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಅತ್ತಿತ್ತ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತ ಆ ಅಶ್ವತ್ಥದ ಎದುರಿಗೆ ಬಂದರು, ದೃಷ್ಟಿಸಿ ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರು, ‘ಈ ಮಹಾವೃಕ್ಷದ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿಯ ಈ ಮನೆಯು ಯೋಗ್ಯವಿದೆ’ ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಿರು ವಾಗಲೇ ಆ ವೃಕ್ಷದಿಂದ ಭೀಕರ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸವೊಂದು ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಅದು ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ಮುಂದೆ ಹರಿದು ಬಂದು ಕೈಮುಗಿದು— “ಸ್ವಾಮಿ ! ಘೋರಾಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ ಪುಳುಗಿದ ನನ್ನನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುವ ರಂತೆ ತೋರುವಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ದರ್ಶನದಿಂದ ನನ್ನ ಪೂರ್ವಾರ್ಜಿತ ಪಾಪಗಳೆಲ್ಲ ನಷ್ಟವಾದವು. ದಯಾಳುವಾದ ಕೃಷ್ಣ ನನ್ನನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಬೇಕು” ಎಂದಿತು. ಗುರುಗಳು ಆಗಲೇ ಆ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸನ ತಲೆಯಮೇಲೆ

ತಮ್ಮ ವರದ ಹಸ್ತವನ್ನಿಟ್ಟರು. ಕೂಡಲೆ ಅದು ಮಾನವ ರೂಪದಿಂದ ಗುರುಪಾದಗಳ ಮೇಲೆ ಉರುಳಾಡ ಹತ್ತಿತು. ಗುರುಗಳು ಅದಕ್ಕೆ—“ನೀನು ತೀವ್ರವೇ ಸಂಗಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸ್ನಾನಮಾಡು. ಮುಕ್ತನಾ ಗುವಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಿನಗೆ ಪುನರ್ಜನ್ಮವಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಗುರುಗಳ ನಿರೋಪದಂತೆ ಆ ರಾಕ್ಷಸನು ಸಂಗಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿತು. ಹಾಗೂ ತನ್ನ ರಾಕ್ಷಸ ದೇಹವನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಿ ಮುಕ್ತನಾಯಿತು. ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಕೂಡಿದವರೆಲ್ಲರು ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ನೋಡಿ ವಿಸ್ಮಯಹೊಂದಿದರು, ಗುರು ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಹೊಗಳಿದರು.

ಆ ಬಳಿಕ ಗುರುಗಳು ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರಹತ್ತಿದರು. ಅವರ ವಾಸ್ತವ್ಯದಿಂದ ಆ ಮನೆಯು ಮಠವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಟಾಯಿತು. ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ಪೂಜೆ-ಪುನಸ್ಕಾರಗಳು ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆದವು. ಗುರುಗಳು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರ ನಿತ್ಯವೂ ಸಂಗಮಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಗ್ರಾಮಾಧಿಪನೂ ತನ್ನ ಪರಿವಾರದೊಂ ದಿಗೆ ಗುರುಗಳನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು. ನಿತ್ಯವೂ ಇವೇ ಕ್ರಮವು ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಸಾಗಹತ್ತಿತು. ಇದರಿಂದ ಸುತ್ತಲೆಲ್ಲವೂ ಗುರುಗಳ ಪ್ರಕಟ ಸ್ವರೂಪವು ಏಕರಸಿತು.

—೦—

ಕುಮಾರೀ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ‘ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಭಾರತಿ’ ಎಂಬ ತ್ರಿವೇದಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿದ್ದನು. ಅವನು ನಿತ್ಯವೂ ನರಹರಿಯ ಸ್ವರೂಪ ಚಿಂತಿಸಿ ಮಾನಸ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಗಾಣಗಾಪುರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹ ಸರಸ್ವತಿ ಯತಿಗಳು ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ಖ್ಯಾತಿಹೊಂದುತ್ತಿರುವದನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ತ್ರಿವೇದಿಯು ಜನರೆದುರು

ಅವರನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ನುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದನು, ಗುರುಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನರಿಯದೆ ಅವನು 'ಗಾಣಗಾಪುರದ ಯತಿಯು ದಾಂಭಿಕನು, ಹಾಗು ಕವಟಸನ್ಯಾಸಿಯು' ಎಂದು ನಂದಿಯಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು 'ತಮ್ಮನ್ನು ತ್ರಿವೇದಿಯು ನಿಂದಿಸುವದನ್ನು ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಅರಿತರು. ನಾಮಧಾರಕನೇ ! ಇದರ ಮುಂದಿನ ಸಂಗತಿಯು ಬಲು ಮನೋರಂಜಕವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೇಳುವೆನು.'

ಎಂದು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ಹೇಳಿದನು.

—೦—

೨೪ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ-ಶಾರದಾ-ಗುರುಭೋಜನಮಃ|| ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ನಾಮಧಾರಕನಿಗೆ ಮುಂದಿನ ಕಥೆ ಹೇಳಹತ್ತಿದನು.

“ನಾಮಧಾರಕನೇ ! ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ಜ್ಞಾನದೃಷ್ಟಿಗೆ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ಭಾರತಿಯು ತಮಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ನಿಂದೆಗಳು ತೋರಹತ್ತಿದವು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀತಿಯ ಭಕ್ತ ಗ್ರಾಮಾಧಿಪನನ್ನು ಕುರಿತು— “ನಾವು ಇವತ್ತೆ ಕುಮಸೀ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬರುವ ನಿರ್ಧಾರಮಾಡಿರುವೆವು. ಅಲ್ಲಿ 'ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ಭಾರತಿ' ಎಂಬ ತ್ರಿವೇದಿ ವಿದ್ವಾಂಸನಿರುವನು. ಅವನನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುವದು. ಅತ್ಯಗತ್ಯವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ನೀನು ನಿನ್ನ ಪರಿವಾರದೊಂದಿಗೆ ಹೋರಡು” ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಗ್ರಾಮಾಧಿಪನು ಒಳ್ಳೆ ಹರ್ಷ

ದಿಂದ ಆನೆ-ಕುದುರೆ-ನಾಗರಿಕ ಜನಜಂಗುಳಿ ಇವರೆಲ್ಲರಿಂದ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳನ್ನು ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಿಂದ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಕುಮಸ್ಸೀ ಗ್ರಾಮದ ಮಾರ್ಗ ಹಿಡಿದನು. ಎಲ್ಲರೂ ಆ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ತಲುಪಿದರು.

ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಕುಮಸ್ಸಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುವ ಮೊದಲೇ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಭಾರತಿಯು ದಿನದಂತೆ ತಾನು ನರಹರಿಯ ಮಾನಸ ಪೂಜೆಗೆ ಕುಳಿತಿದ್ದನು. ನರಹರಿಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಂಡೇ ಪೂಜೆ ಸಮಾಪ್ತಿಗೊಳಿಸುವದು ಅವನ ನಿತ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಆ ದಿನ ಆತನು ವಿಶ್ವಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದರೂ ಆತನ ಮಾನಸ ಪೂಜೆ ಸಫಲಗೊಳ್ಳದಾಯಿತು ನರಹರಿಯು ತನ್ನ ಸ್ವರೂಪದಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಕಾಣದಾದನು. ತನ್ನ ತಪೋವೃತ್ತಿಯು ವ್ಯರ್ಥವಾಯಿತೆಂದು ಆತನು ಚಿಂತೆಗೊಳಗಾದನು. ಹೀಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತ ಅವನು ತನ್ನ ದೃಷ್ಟಿ ಹೊರಳಿಸಿ ನೋಡಲು ದಂಡಧಾರಿ ಕಾಷಾಯವಸ್ತ್ರಭೂಷಿತನೊಬ್ಬನು ನದೀತೀರಕ್ಕೆ ಬರುವದನ್ನು ದೂರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕಂಡನು. ಇನ್ನಿಷ್ಟು ಕಣ್ಣರಳಿಸಿ ಆ ದಂಡಧಾರಿಯನ್ನಾತನು ನೋಡಲು ಅವನು ತನ್ನ ಮಾನಸ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿಯು ಅಧಿಷ್ಠಿತ ನರಹರಿಯೆಂಬುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದನು. ಆ ಮೂರ್ತಿಯು ಜೊತೆಗಿದ್ದ ಗಾಣಗಾಪುರ ಗ್ರಾಮಾಧಿಪ ಹಾಗೂ ಅವನ ಪರಿವಾರದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಆ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ಭಾರತಿಯ ಕಣ್ಣಿಗೆ ನರಹರಿಯಂತೆಯೇ ಕಾಣಿಸಹತ್ತಿದರು. ಆತನು ನೋಡಿದನು, ವಿಸ್ಮಯಹೊಂದಿದನು. ತನ್ನ ಆಸನ ಬಿಟ್ಟು ಮೇಲೆದ್ದನು. ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರ ಹಾಕುತ್ತ ನದಿಯತ್ತ ಆ ಮೂರ್ತಿ ಗಳೆದುರು ಸಾಗಿದನು. ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳನ್ನು ತನ್ನ ನರಹರಿಯ ಸ್ವರೂಪದಿಂದ ಕಂಡು ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನು. ಅದರಂತೆ ನರಹರ ಸ್ವರೂಪಿಗಳಾದ ಎಲ್ಲರನ್ನು ವಂದಿಸಹತ್ತಿದನು. ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಸ್ವರೂಪಿನವರಾದು

ದರಿದ್ರ ಅಪರಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ-ಕಸಿಷ್ಠರನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವದು ಅವನಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಅದರಿಂದ ಅವನು ದಿಕ್ಕುಗಾಣದಾದನು. ಪುನಃ ಅವನು ಗುರುಗಳಿಗೆ ವಂದಿಸಿ— ‘ದೇವಾ ! ನೀನೇ ತ್ರೈಮೂರ್ತಿಯು, ನೀನೇ ಜಗದ್ಗುರು. ನಿನ್ನ ಸ್ವರೂಪಜ್ಞಾನವಾಗುವದು. ನೀನು ದಯೆಯಿಂದ ನನಗೆ ನಿಜರೂಪ ತೋರಿಸು. ನೀನು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯು, ‘ನೃಸಿಂಹ ಸರಸ್ವತಿ’ ಯತಿಯಾದ ನೀನು ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಸರಸಿಂಹ ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ತೋರುವಿ. ಅಂದಮೇಲೆ ಇವರೆಲ್ಲರಲ್ಲಿ ನೀನೇ ‘ನೃಸಿಂಹಸರಸ್ವತಿ’ ಎಂದು ಯಾರನ್ನು ನಮಸ್ಕರಿಸಲಿ? ಯಾರಲ್ಲಿ ದಯೆಯನ್ನು ಬೇಡಲಿ? ಸ್ವಾಮಿ ನಿನ್ನ ನಿಜರೂಪ ತೋರಿಸು. ನಾನು ಬಹು ದಿನ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದೆನು. ಬಹು ದಿವಸ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದೆನು. ಅದರ ಫಲವಾಗಿ ಇಂದು ನಿನ್ನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಮೂರ್ತಿ ಯನ್ನು ಕಂಡೆನು. ವಿಶ್ವೋದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ನೀನು ಭೂಮಿಗೆ ಅವತರಿಸಿರುವಿ, ನಿನ್ನ ಚಿನ್ಮಯ ಸ್ವರೂಪ ತೋರಿಸು.” ಈ ಪ್ರಕಾರ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಭಾರತಿಯು ಸ್ತುತಿ ಮಾಡಲು ಗುರುಮೂರ್ತಿಯು ಸಂತುಷ್ಟನಾದನು. ತನ್ನ ನಿಜ ರೂಪ ತೋರಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲರ ಮುನ್ನಿನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅವನಿಗೆ ತೋರಿಸಿದನು. ಬಳಿಕ ಗುರುಗಳು— “ತ್ರಿವೇದಿಯೆ ! ನೀನು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಸ್ತತೆಯಿಂದ ದೂಷಿಸುವಿ, ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆವು. ದಾಂಭಿಕರೆಂದರೆ ಯಾರು? ಇದನ್ನು ನಮಗೆ ಹೇಳು” ಎಂದೆನ್ನಲು ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನು— “ಸ್ವಾಮಿ ! ನನ್ನ ಮಾಯೆಯನ್ನು ಕಳೆ. ಅದರಿಂದಲೇ ನಾನು ಅಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿರುವೆನು. ಪರಮಾರ್ಥವನ್ನರಿಯೆನು, ನೀನು ಜ್ಯೋತಿಸ್ವರೂಪನು. ನನಗೆ ದರ್ಶನ ನೀಡಿದಿ. ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ ಉದ್ಧರಿಸು. ಗುರುವೇ ! ನಿನ್ನ ಕೃಪೆಯಾಗಲು ದುಃಖ ದೈನ್ಯಗಳೆಲ್ಲ ಉಳಿಯುವವು? ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ವಿಶ್ವ

ರೂಪ ತೋರಿಸಿ ಪ್ರಸನ್ನನಾದವನು ನೀನೇ ಅಲ್ಲವೇ? ಗುರುನಾಥನೇ! ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆ ಅನಂತವಾಗಿರು
ವವು. ನನಗೆ ನಿನ್ನ ದರ್ಶನವು ಚಿಂತಾಮಯವೆತ್ತು ಮೊರೆತಂತಾಗಿದೆ.” ಈ ಪ್ರಕಾರ ನುಡಿದು ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನು
ಗುರುಸೇತ್ರ ವರಾಡಿದನು. ಗುರುಮೂರ್ತಿಯು ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ ಆತನಿಗೆ ವರ ನೀಡಿದನು. ‘ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಾ!
ನಿನಗೆ ಸದ್ಗತಿಯು ನಿಶ್ಚಿತವು, ನಿನಗೆ ಪುನರ್ಜನ್ಮವಿಲ್ಲ. ನಿನಗೆ ಪರಮಾರ್ಥ ಲಭಿಸಿತು, ನಿನಗೆ ಈಶ್ವರ
ನಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯತೆವೊಡಗುವದು’ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಗುರುಪು ಹೇಳಿ ಗಾಣಗಾಪುರಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು. ಕ್ಷಣ
ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಮಠ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದರು.”

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ಹೇಳಿದನು.

—೦—

೨೫ ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ-ಶಾರದಾ-ಗುರುಘೋಷಮಃ|| ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ನಾಮಧಾರಕನನ್ನು ಕುರಿತು
ಶ್ರೀ ಗುರು ಚರಿತ್ರೆಯ ಮುಂದಿನ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳತೊಡಗಿದನು. ಎಂತೆಂದರೆ—

‘ನಾಮಧಾರಕ! ಬೇದರ ಸಗದದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಯವನ ರಾಜನಿದ್ದನು. ಅವನು ಮಹಾ
ಕಪ್ಪರನೂ, ಏಪ್ರವೈಷಿಯೂ ಆಗಿದ್ದನು. ಯಾನಾಗಲೂ ಜೀವಹಂಸಿಯೇ ಅವನ ವೃತ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಿತು.
ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ತನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರೊಡನೆ ವೇದವಿಷಯಕ್ಕೆ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ರಾಗು

ಅವರಿಂದ ವೇದಗಳನ್ನು ಪಠಣಮಾಡಿಸಿ ತಾನು ಶ್ರವಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಕುರಿತು “ಯಾರಾದರೂ ವಿದ್ವಾಂಸ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿದ್ದರೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ಸಭೆಗೆ ಬಂದು ಸಕಲ ವೇದಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸ ಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಮಾನಮರ್ಯಾದೆ ಸಲ್ಲಿಸುವೆವು, ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವೆವು. ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಮಿಗಿಲಾದ ವೇದಜ್ಞನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮರ್ಯಾದೆ ಮಾಡುವೆವು, ವೇದಾರ್ಥವನ್ನು ವಿಶದಗೊಳಿಸುವ ವಿದ್ವಾಂಸನಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಮಾನವನ್ನು ಕೊಡುವೆವು” ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದನು. ಬಹು ಜನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ದ್ರವ್ಯದಾಶೆಯಿಂದ ಆ ಯವನ ರಾಜನೆದುರು ಹೋಗಿ ವೇದಪಠಿಸಿ ಅವನಿಂದ ಹಣ ಸ್ವೀಕರಿಸಹತ್ತಿದರು. ಆ ರಾಜನು ಕೆಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮುಖದಿಂದ ಯಜ್ಞಕಾಂಡದ ಅರ್ಥ ಕೇಳಿ— “ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಯಜ್ಞಮಾಡುವರು, ಆ ಯಜ್ಞಗಳಲ್ಲಿ ಪಶು ಹಿಂಸೆ ಮಾಡುವರು. ತಮ್ಮ ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಬಚ್ಚಿಟ್ಟು ‘ಮೇಂಛರು ಪಶುವಧೆ ಮಾಡುವವರು’ ಎಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ನಿಂದಿಸುವರು. ಹೀಗೆ ಆತನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಮತ್ತು ತನ್ನೆದುರು ನಿಂತು ವೇದ ಪಠಿಸಿದ ವಿದ್ವಜ್ಜನರ ಯೋಗ್ಯತೆ ನೋಡಿ ಅವರಿಗೆ ಅಪಾರ ದ್ರವ್ಯವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನ ಈ ಉದಾರತನವು ದಿಗ್ವಿಶೇಷಗಳಲ್ಲಿ ಹರಡಿತು. ಹಣದಾಸೆಯಿಂದ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳೂ, ನಿಪುಣರೂ, ಸಾ ಮುಂದೆ, ನೀ ಹಿಂದೆ ಎಂದು ರಾಜನ ಭೆಟ್ಟಿಗೆ ಬರುವರು. ಹಾಗು ವೇದ ಉಚ್ಚರಿಸಿ ಪಾರಿತೋಷಕ ಪಡೆಯುವರು. ಇಂಥ ಮಂವಮತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯಮವುರ ಸೇರುವರು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ರಾಜ-ಹಾಗು ದ್ರವ್ಯದಾಸೆಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮೇಲಿನವು

ನಡೆಯಿತು ಮೈಂಥರ ಮುಂದೆ ವೇದ ಪಠಿಸುವದು ಅಧರ್ಮ ಅಧರ್ಮ ನಿತಿಯು ಧನಸಿಂಹ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಂದ ಮರೆಯಾಯಿತು, ಬಹು ಜನ ಏಪ್ರರು ದುಡ್ಡಿಗಾಗಿ ಹಾರಿದ ಬಿಟ್ಟು ವರ್ತಿಸಿದರು.

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂಥ ನೀಚವೃತ್ತಿಯ ಇಬ್ಬರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಆ ಯವನ ರಾಜನ ಸಭೆಗೆ ಬಂದರು, ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ತಮಗಿರುವ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಆ ರಾಜನಿಡುರು ವೇದ ಉಚ್ಚರಿಸಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಅದರಿಂದ ಆ ರಾಜನು— ‘ಇದುವರೆಗೆ ವೇದ ಪಠಿಸಿದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗಿಂತಲೂ ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣದ್ವಯರು ಶ್ರೇಷ್ಠರು, ಇವರನ್ನು ವಿಶಿಷ್ಟಬಗೆಯಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸಬೇಕು’ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದನು, ಹಾಗೂ ‘ನಿಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಯೇನಿರುವದೆಂದು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದನು.

ರಾಜನು ತಮ್ಮ ವಿದ್ವತ್ತಿಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಮೆಚ್ಚಿದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ಇಬ್ಬರೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಬಲು ಉಬ್ಬಿದರು, ಪಾಂಡಿತ್ಯದ ಮದವು ಅವರಲ್ಲಿ ಉಕ್ಕೇರಿ ಕುದಿಯಹತ್ತಿತು. ಅವರು ತಮಗೆ ಸಂತುಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಬೀರಿದ ರಾಜನನ್ನು ಕುರಿತು— ‘ಯವನರಾಜಾ ! ನಿನ್ನ ರಾಜ್ಯದೊಳಗಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿದ್ವಾಂಸರನ್ನು ಕರೆಯಿಸು, ಅವರೊಡನೆ ನಾವು ವೇದ ಪ್ರಸಂಗ ಮಾಡುವೆವು, ನಾವು ಅವರನ್ನು ಜಯಿಸಿದರೆ ಅವರಿಂದ ನಮಗೆ ಜಯಪತ್ರ ಕೊಡಿಸು’ ಎಂದರು. ಅದರಂತೆ ರಾಜನು ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಭೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ವೇದಜ್ಞರನ್ನು ತನ್ನ ಆಣೆಯಿಂದ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡನು, ರಾಜ್ಯದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಬಂದು ರಾಜಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದರು. ರಾಜನು ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೆ— ‘ನೀವು ವಿವೇಕಿಗಳಾದ ಈ ಇಬ್ಬರೂ ವೇದಪಂಡಿತರನ್ನು ವೇದ ಪ್ರಸಂಗದಿಂದ ಗೆಲ್ಲಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಪ್ರತಿಯೊ

ಬ್ಬರು ಇವರಿಗೆ ಜಯಪತ್ರ ಕೊಡಬೇಕು” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು, ವೇದದಲ್ಲಿ ಗತಿಯಿಲ್ಲದವರೂ ಅಲ್ಪ ಮತಿ ಯುಳ್ಳವರೂ ಯಾರೂ ಪ್ರಸಂಗಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದರಂತೆ ಶ್ರೀಷ್ಠ ವೇದಜ್ಞರು ಯವನನ ಮುಂದೆ ವೇದ ಪ್ರಸಂಗ ಮಾಡುವದಕ್ಕಿಂತ ಜಯಪತ್ರಕೊಟ್ಟು ಹಿಂಜರಿದು ಹೋಗುವದೇ ಸೂಕ್ತವು” ಎಂಬ ವಿಚಾರ ದಿಂದ ಅವರಾದರೂ ಮುಂದೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ವಿದೇಶಿ ಪಂಡಿತರೇ ಜಯಿಸಿದರೆಂದು ರಾಜನು ಸಾರಿ ದನು. ಹಾಗು ಎಲ್ಲ ವೇದಜ್ಞರಿಂದ ಅವರಿರ್ವರಿಗೆ ಜಯಪತ್ರಕೊಡಿಸಿದನು.

ಆಯಿತು ! ಆ ಇಬ್ಬರೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪಂಡಿತರು ಜಯಶಾಲಿಗಳಾದರು, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿದ್ವಜ್ಞನ ರಿಂದ ದೊರೆತ ಜಯಪತ್ರಗಳ ಹೊರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರು. ಅವರು ರಾಜನನ್ನು ಕುರಿತು—“ರಾಜನ್ ! ನಾನು ನಿನ್ನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸುತ್ತಾಡಿ ಪಂಡಿತರೊಡನೆ ಪ್ರಸಂಗ ಮಾಡುವದಕ್ಕೂ ಅವರನ್ನು ಜಯಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅವರಿಂದ ಜಯಪತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೂ ನಿಮ್ಮ ಆಜ್ಞೆಯ ಪರಿಪತ್ರವನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಡಬೇಕು” ಎಂದು ಹೇಳಲು ಆ ಯವನರಾಜನು ಹಾಗೇ ಆಗಲಿ ಎಂದು ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ಒಂದು ಆಜ್ಞಾಪತ್ರಕೊಟ್ಟನು. ಹಾಗು ವಿಪುಲ ಧನ ನೀಡಿ ಅವರನ್ನು ಮರ್ಯಾದಿಸಿ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟನು.

ಆ ತಾಮಸೀ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಬ್ಬರೂ ಆ ಯವನನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಕೈಕೊಂಡರು. ಊರೂ ರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಯು ವಿದ್ವಾಂಸರಿಂದ ಜಯಪತ್ರ ಪಡೆಯುತ್ತ ನಡೆದರು. ವಾದ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವಿದ್ದವರು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದು ವಾದ ಮಾಡಬೇಕು ಇಲ್ಲವೆ ಜಯಪತ್ರ ಬರೆದು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಾರುತ್ತ ವಿದ್ವಜ್ಞನಿರುವ ಊರುಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಾಡುತ್ತ ಭೀಮಾತೀರದಲ್ಲಿ ಕುಮಸೀ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಬಂದರು.

ಅಲ್ಲಿ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನೆಂಬ ತ್ರಿವೇದಿ ಪಂಡಿತನನ್ನು ಕೇಣಕಿ ತಮ್ಮೊಡನೆ ವಾದಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಅವನನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದರು.

ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಭಾರತಿಯು . ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣವ್ಯಯರ ವೃತ್ತಿಯಿಂದಲೂ ಭಾಷಣದಿಂದಲೂ ಅವರ ದೋಷಗಳೆತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ, “ಇವರಿಬ್ಬರೂ ತಾಮಸಿಗಳು, ಅಧರ್ಮಿಗಳು, ಇವರೊಡನೆ ನಾನು ವಾದ ಬೀಳಿಸುವ ಗೋಚಿಗೆ ಬೀಳದೆ ಬೀಳದೆ ಉಪಾಯದಿಂದ ಇವರನ್ನು ಗಾಣಗಾಪುರಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯಬೇಕು, ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳಿಂದ ಉನ್ಮತ್ತತೆಯನ್ನು ಉತ್ಪಾಟಿಸಬೇಕು” ಎಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು—

“ವಿದ್ವನ್ಮಣಿಗಳೇ ! ನೀವು ವಾದ ಪ್ರಸಂಗಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತಿರುವಿರಿ, ಆದರೆ ನಾನು ಯತಿಯು ನನಗೆ ಜಯಾಪಜಯಗಳ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಜಯವತ್ರದಾಸೆಯಿಲ್ಲ, ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ವಾದ-ಪ್ರಸಂಗಕ್ಕಾಗಿ ನನಗೆ ಒತ್ತಾಯಮಾಡಬೇಡಿರಿ, ನಿಮಗೆ ವಾದಭಿಕ್ಷೆಯು ನನ್ನಿಂದ ಸಲ್ಲಿಸಲಿಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಅದು ನಿಮಗೆ ಅವಶ್ಯವೇ ಇದ್ದರೆ ಭೀಮಾತೀರದಲ್ಲಿದ್ದ ಗಾಣಗಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರಿ, ‘ನೃಸಿಂಹ ಸರಸ್ವತಿ’ ಯರೆಂಬ ಯತಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಯ ಮಠದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವರು. ಅವರಿಂದಲೇ ನಿಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವಂತೆ ವಾದಭಿಕ್ಷೆ ಸಿಗುವದು” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಬ್ಬರೂ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ— “ತ್ರಿವೇದಿಯೇ ! ನಮಗೆ ವಾದ ಭಿಕ್ಷೆ ಆಷ್ಟೇ ಏಕೆ? ಜಯವತ್ರದ ಉತ್ಸುಕತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವದು, ನೀನು ನಮ್ಮೊಡನೆ ವಾದ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲದ ಪಂಡಿತನಾಗಿರುವಿ, ಇನ್ನಾದರೂ ನಮ್ಮೊಡನೆ ವಾದ ಮಾಡುವಿಯೋ? ಅಥವಾ ನಾವು

ಹೇಳಿದಂತೆ ಜಯಪತ್ರ ಬರೆದುಕೊಡುವೆಯೋ?” ಎಂದು ಸೊಕ್ಕಿನಿಂದ ಮಾತಾಡಿದರು. ಅದರೂ ಶ್ರೀವಿಕ್ರಮ ಭಾರತಿಯು— “ಮೇಧಾವಿಗಳೇ? ನಿಮ್ಮ ವಿದ್ವತ್ತೆಯ ಪ್ರಭೆಯು ಈ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದುದನ್ನು ನಾನೂ ನೋಡುವೆನು. ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ನೀವು ಗಾಣಗಾಪುರದ ಯತಿಯೊಡನೆ ವಾದ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಜಯಿಸಿ ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಭೆಯು ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಂತರಿಕ್ಷವನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಿದಂತಾಗುವದು, ಈಗಲೇ ಗಾಣಗಾಪುರಕ್ಕೆ ನಡೆ ಯಿರಿ, ನಾನೂ ನಿನ್ನೊಡನೆ ಬರುವೆನು. ನೀವು ಅಲ್ಲಿನು ಯತಿಯನ್ನು ಜಯಿಸಿ ಕೀರ್ತಿ ಪಡೆಯಿರಿ. ಹಾಗು ಅವರಿಂದ ಜಯಪತ್ರ ಸ್ವೀಕರಿಸಿರಿ. ನಾನೂ ನನ್ನ ಜಯಪತ್ರವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಡುವೆನು, ಒಂದೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಜಯಪತ್ರ ದೊರೆತರೆ ಅದರ ಮಹತ್ವ ಹೆಚ್ಚು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲೇ ಗಾಣಗಾಪುರಕ್ಕೆ ಎದ್ದೇಳಿರಿ” ಎಂದನು.

ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಶ್ರೀವಿಕ್ರಮನ ಸಯುಕ್ತಿಕ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗಳಿರುಲು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆಗಲೇ ಅವರು ಯವನರಾಜನಿಂದ ತಮಗೆ ದೊರೆತ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಗಳನ್ನಾಕೋಹಿಸಿ— “ಶ್ರೀವಿಕ್ರಮಾ ನಡೆ, ಮಾರ್ಗ ದರ್ಶನ ಮಾಡು” ಎಂದರು. ಮುಷ್ಟಿನ ಸನ್ಯಾಸಿಯೂ ಜ್ಞಾನಿಯೂ ಲದ ಶ್ರೀವಿಕ್ರಮನು ಕಾಲ್ನಡಿಗೆ ಯಿಂದ ಮುಂದೆ, ಮದಾಂಧರೂ ಅಧರ್ಮಿಗಳೂ ಆದ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯೇರಿದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಹಿಂದೆ. ಹೀಗೆ ಆ ಮೂವರೂ ಸಾಗಿ ಗಾಣಗಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಗುರಗಳ ಮೂಲದ ಸನಿಹಕ್ಕೆ ಬಂದರು.

ಶ್ರೀವಿಕ್ರಮನು ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನು ಹೊರಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಮಠದೊಳಕ್ಕೆ ತಾನೊಬ್ಬನೇ ಹೋದನು. ಗುರುಗಳಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದನು ಗುರುಗಳ ಮುಂದೆ— ‘ವಾದಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ

ಪರಿಚಯ ತಿಳಿಸಿದನು. ಹಾಗೂ ಅವರ ವೃತ್ತಿ-ನೀತಿಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿದನು.

ಗುರುಗಳು ಹೊರಗೆ ನಿಂತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣದ್ವಯರನ್ನು ತಿಷ್ಠರಿಸಿದ ಒಳಕ್ಕೆ ಕರೆಸಿದರು. ಅವರು ಬಂದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿದರು. ಅವರು—‘ಶ್ರೀವಿಕ್ರಮನೊಡನೆ ವಾದ ಮಾಡಲು ಬಂದೆವು. ಆತನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆತಂದನು. ಇನ್ನು ಅವನಾಗಲಿ, ನೀವಾಗಲಿ ನಮ್ಮೊಡನೆ ವಾದ ಮಾಡಿರಿ, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಜಯಶಕ್ತ ಕೊಟ್ಟ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಳಿಸಿರಿ’ ಎಂದರು.

ಗುರುಗಳು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ—‘ನಿಮ್ಮ ಮಾತುಕತೆಗಳಿಂದ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ‘ನಾವು ವೇದರು’ ಎಂಬ ಗರ್ವವು ನೆಲೆ ಮುರಿದಿದ್ದಂತಾಯಿತು, ಗರ್ವವು ನಾಶಕರವು, ದೇವ-ದಾನವರೂ ಗರ್ವದಿಂದ ಸಪ್ತಹುಂದಿದರು. ವೇದಗಳ ಅಂತವು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದು, ಅವು ಅನಂತವಾಗಿರುವವು. ವೇದಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲವೆಂದು ನೀವು ಗರ್ವಪಡುವದು ವ್ಯರ್ಥವು’ ಎನ್ನಲು ಅವರು—‘ನಾವು ಮೂರು ವೇದ-ಭಾಷ್ಯ-ತರ್ಕ-ವ್ಯಾಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ವಾದಿಸುವೆವು’ ಎಂದರು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ಹೇಳಿದನು.

—೦—

೨೬ ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ-ಶಾರದಾ-ಗುರುಭ್ಯೋನಮಃ || ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ನಾಮಧಾರಕನಿಗೆ ಗುರುಚರಿತ್ರೆ ಮುನ್ನ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿಸಿ ಹೇಳಹತ್ತಿದನು. ಎಂತೆಂದರೆ:—

“ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ವಾದಮಾಡಲು ಬಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ:— ‘ಎಲೈ ಪಂಡಿತರೇ, ವೇದಗಳು ಅನಂತವಿರುವವು. ಅವುಗಳ ಅಂತವು ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೂ ಕೂಡ ತಿಳಿದಿರುವದಿಲ್ಲ. ನಾರಾಯಣನಿಂದ ವೇದವ್ಯಾಸ ಮುನಿಗಳ ಅವತಾರವಾಯಿತು. ಅವರೇ ವೇದಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿ, ‘ವ್ಯಾಸ’ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆದರು. ಅವರಿಂದಲೂ ಕೂಡ ವೇದಗಳ ಪೂರ್ಣತೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ವ್ಯಾಸರಿಗೆ ಪೈಲ, ವೈಶಂಪಾಯನ, ಜೈಮಿನಿ ಹಾಗೂ ಸುಮಂತ ಹೀಗೆ ನಾಲ್ವರು ಶಿಷ್ಯರಿದ್ದರು. ಆ ಶಿಷ್ಯರು ವೇದಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು, ವ್ಯಾಸರು:— ‘ಶಿಷ್ಯರೆ ! ನಲ್ಲ ವೇದಗಳ ಅಭ್ಯಾಸವು ನಿಮಗೆ ಅಶಕ್ಯ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದೇ ವೇದವನ್ನು ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಲ್ಪಾವಧಿಯ ಒಂದು ದಿನವು ಬೇಕಾಗುವದು. ಅಂದಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕೂ ವೇದಗಳನ್ನಿಂತು ಕಲಿಯುವಿರಿ ? ಈ ವೇದಗಳ ಅಧ್ಯಂತ ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳಿರಿ.

ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಭಾರದ್ವಾಜನೆಂಬ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಋಷಿಯು ಬಹುಕಾಲ ವೇದಗಳ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದನು. ಅವನಿಗೆ ವೇದಗಳ ಸ್ವಲ್ಪಾಂಶ ಲಭಿಸಿತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನು ಮತ್ತೆ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಪ್ರಸನ್ನೀಕರಿಸಿಕೊಂಡು:— ‘ಸ್ವಾಮಿ ! ನಾನು ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿದ್ದು ಕೊಂಡು ವೇದಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಂತವಾಗಿ ಕಲಿಯುವೆನು. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ವೇದಾಂತವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನನಗೆ ಕಲಿಸಬೇಕು-ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು. ಅದಕ್ಕೆ ಬ್ರಹ್ಮನು:— ‘ಭರದ್ವಾಜ ! ವೇದಗಳಿಗೆ ಮಿತಿಯೇ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಅಂದಮೇಲೆ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನು ಅದಿಂತು ಕಲಿಸಲಿ ? ನಾನು ನಿನಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೋರಿಸುವೆನು. ನೋಡು. ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಶಕ್ತಿಯುಂಟಾಗಲು ಯಾವಾಗಲೂ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡು’ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬ್ರಹ್ಮನು ಅವನಿಗೆ ಮೂರು ಪರ್ವತಗಳಷ್ಟು^೪

ಹೈಲನಿಗೆ ಎಸ್ತರಿಸಿ ಹೇಳಿದರು. ಅದರಂತೆ ಅವರು ಯಜುರ್ವೇದದ ಎಂಭತ್ತಾರು ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಎರಡನೆಯ ಶಿಷ್ಯ ವೈಶಂಪಾಯನನಿಗೆ ವಿತರಿಸಿದರು. ಅವರು ಆ ವೈಶಂಪಾಯನನಿಗೆ ಗ್ರಂಥ ತ್ರಯಗಳಾದ ಸಂಹಿತೆ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣಕ, ಅರಣ್ಯಕ ಈ ಮೂರರಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಅನುವಾಕ, ದಶಕಗಳನ್ನೂ ಎಸ್ತರಿಸಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಮೂರನೆಯ ಶಿಷ್ಯ ಜೈಮಿನಿಗೆ ಸಾಮವೇದವನ್ನೂ ಹಾಗೂ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಶಿಷ್ಯ ಸುಮಂತನಿಗೆ ಅಥರ್ವಣವನ್ನೂ ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಆ ಆ ವೇದಗಳ ಭೇದಾದಿಗಳನ್ನೂ ಬೋಧಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು—“ನಾದಿಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆ ! ಈ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಬಹು ಪುಣ್ಯ ಸಂಚಯವಿದ್ದಿತು. ಜನರೆಲ್ಲರು ವರ್ಣಾಶ್ರಮ ಧರ್ಮಗಳಂತೆ ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆಲ್ಲರು ಈ ಸಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರು. ವೇದಗಳು -ಲುಪ್ತವಾದವು. ಅವರು ಕರ್ಮಭ್ರಷ್ಟರಾಗಿ ಮೈಂಛರಿಗೆ ನೇಡ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಹತ್ತಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿಯ ಸತ್ತವು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಅವರು ಮಂದಮತಿಗಳಾದರು. ಮುಂಚಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಪ್ರರಲ್ಲಿ ದೇವತ್ವವಿದ್ದಿತು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ನೇಡಬಲವು ನಿತ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ‘ಭೂಸೂರ’ರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೊದಲಿನ ರಾಜರಾಜರುಗಳು ಸಹ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಪೂಜ್ಯರೆಂದು ಬಗೆದು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗಿನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಶ್ರೀಮೂರ್ತಿಗಳು ವಶವರ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂದ್ರಾದಿ ಸುರುಗಳೆಲ್ಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಭಯಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಏಪ್ರವಾಕ್ಯಗಳೆಂದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಕಾಮಧೇನು-ಕಲ್ಪತರುಗಳೆಂಬ ಭಾವನೆ ಹಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ವೇದ ಸತ್ವದಿಂದ ಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ಗುಡ್ಡವನ್ನಾಗಿಯೂ ಗುಡ್ಡವನ್ನು ಕಡ್ಡಿಯನ್ನಾಗಿಯೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸಾಕ್ಷಾತ್ ವಿಷ್ಣುದೇವನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ತನ್ನ ದೈವತೆಯೆಂದು ಬಗೆದು ತಾನೆ ಅವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಪೂರ್ವಕಾಲದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಒಳ್ಳೇ ಮಹತ್ವವಿತ್ತು. ಈಗಿನವರು ವೇದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಜ್ಞಾನದ ದಾರಿ ತುಳಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೀಳು ಜಾತಿಯವರ ಎದುರನಲ್ಲಿ ನಿಂತು ವೇದ ಪಠಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವೆಂಥ ಮೂರ್ಖರೆನ್ನಬೇಕು? ಇಂಥವರ ಮುಖದರ್ಶನ ಸಹ ತಕ್ಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಇವರೇ ಮುಂದೆ ಬ್ರಹ್ಮ ರಾಕ್ಷಸರಾಗಿ ಮೈದೋರುವರು. ಇವರಂತೆ ಸತ್ವಭಂಗವಾಗುವದು, ಹೀನ ಜಾತಿಯವರನ್ನು ಸೇವಿಸಿ ವೇದ ಏಕ್ಯಮಾಡಿ ಭ್ರಷ್ಟರಾಗಿ ಜೀವಿಸುವರು. ವಾದಿಗಳೆ! ನೋಡಲು ಚತುರ್ವೇದಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಶಾಖೆಗಳಿರುವವೆಂಬ ಸಂಗತಿಯು ಗೊತ್ತಿದ್ದಿತು. ಅದೆಲ್ಲವೂ ಈಗ ಗೌಪ್ಯವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿವೆ. ನೀವು—‘ನಾವು ಸಾಲ್ವತ್ಯ ವೇದಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲ ವಿಪ್ಲಾಂಕರು’ ಎಂದು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಜನರೊಂದಿಗೆ ವಾದ-ವಿವಾದ ಮಾಡಹತ್ತಿರುವಿರಿ. ವೇದಗಳಿಗಿರುವ ಎಲ್ಲ ಭೇದಗಳನ್ನು ನೀವು ಅರಿತಿರುವಿರೇನು? ನಿಮ್ಮ ಈ ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ನಿಮಗೆ ಬರುವ ಲಾಭವೇನು? ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವೈದ್ಯನನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿರಿ. ನಿಮಗೆ ಈ ಪ್ರಕಾರದ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಆದಾವ ಗುರುವು ಮಾಡಿದನು. ಎದ್ದೇಳಿರಿ, ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಹೋಗಿರಿ! ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮಸ್ತುತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಿರಿ! ಜಯಪತ್ರಗಳ ಹೊರೆಯನ್ನೇ ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವಿರಿ, ಈ ಶ್ರೀವಕ್ರಮು ಯತಿಯಿಂದಲೂ ಜಯಪತ್ರವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವಿರಿ, ನನ್ನ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಮುನ್ನೋಡಿ ನೀವು ಇಲ್ಲಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಹೋಗಿರಿ. ಗರ್ವದಿಂದ ಭ್ರಮಿಸುವದು ನಿರರ್ಥಕವು. ವೈರ್ಧವೇ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಎರವಾಗಬೇಡಿರಿ.”

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ವಾದಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣದ್ವಯರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹಿತ ಬೋಧೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಮರಣ ಸಮಾಪಿಸಿದ ರೋಗಿಗೆ ಔಷಧ-ಪದ್ಯಗಳು ಸೇರದಂತೆ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ದ್ವಯರ ಸ್ಥಿತಿಯಾಯಿತು. ಅವರು ತಮ್ಮ ತಾನುಸ ವೃತ್ತಿಗನುಸರಿಸಿ ಗುರುಗಳಿಂದ ಬೋಧಿತ ಹಿತ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆದು—

“ಯತಿಗಳೆ ! ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸುತ್ತಾಡಿ ನಾವು ಕೇವಲ ವಾದ ಏನಾದ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ದಿಂದಲೇ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ಪಂಡಿತನಲ್ಲಿ ಬಂದೆವು. ವಾದ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡಿದೆವು. ತ್ರಿವೇದಿಯೆಂದು ಈ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತೀಹೊಂದಿದ ಈ ಯತಿಯು ನಮ್ಮ ವಾದ ಮಾಡುವ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಬಳಿಗೆ ಕರಿತಂದನು. ನೀವು ಈ ಯತಿಗೆ ಗುರುವಾಗಿರುವಿರಿ, ಗುರು-ಶಿಷ್ಯ ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ನಮಗೆ ವಾದಭಿಕ್ಷೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಬೇರಿಸಿ ನೀವು ನಮಗೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಹೋಗಲು ಹೇಳುವಿರಿ, ನಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಅನಧಿಕೃತರಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇದರದ ರಾಜನಿಂದ ಈ ಆಜ್ಞಾಪತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಬಂದಿರುವೆವು. ಅದರಿಂದ ನೀವು ನಮ್ಮೊಡನೆ ವಾದಮಾಡಿರಿ, ಪೂರ್ವಪಕ್ಷ ಮಂಡಿ ಸಿರಿ, ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಮಂಡನೆಯನ್ನು ಖಂಡಿಸಿರಿ. ನೀವು ಬಂದು ನೇಕ ನಮ್ಮೊಡನೆ ವಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ನೀವು ಪೂರ್ಣ ಸೋತಂತೆಯೇ ಆಗುವದು. ಆ ಮೇಲೆ ನೀವು ನಮಗೆ ಜಯಪತ್ರ ಬರೆದು ಕೊಡವೆ ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲದಾಗುವದು, ನಿಮ್ಮ ಜಯಪತ್ರದ ಜೊತೆಗೆ ಈ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ಯತಿರೂ ಜಯಪತ್ರವೂ ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾಗುವದು” ಎಂದು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣದ್ವಯರು ನಿನ್ನಿಮೆ.

ಮಮೇನೈತ್ತತೆಯಿಂದ ಮಾತಾಡಿದರು.

ಎಂದು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ನಾಮಧಾರಕನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

—೦—

೨೭ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ-ಶಾರದಾ-ಗುರುಭ್ಯೋನಮಃ|| ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು— ‘ನಾಮಧಾರಕನೆ ! ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣದ್ವಯರಿಗೆ ಋಗ್ವೇದಾದಿ ನಾಲ್ಕು ವೇದಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಹೇಳಿದ ನಂತರ ಮುಂದೆ ವರ್ತಿಸಿದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವೆನು. ಕೇಳು. ಎಂತೆಂದರೆ—

‘ತಾಮಸೀವೃತ್ತಿಯ ಆ ವಾದಿಗಳಿಗೆ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಎಷ್ಟು ಪರಪರಿಯಿಂದಲೂ ಹಿತ ಬೋಧೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದರೂ ಅವರು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ‘ನಮಗೆ ವಾದ ಇಲ್ಲವೆ ಜಯಪತ್ರಗಳು ಬೇಕೇಬೇಕು’ ಎಂದು ಹಟಹಿಡಿದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತರು. ಅವರ ಆ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಗುರುಗಳು ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ— “ಎಲೋ ಸಮ್ ಭಾವನೆಯಿದ್ದಂತೆ ನೀವು ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವಿರಿ. ಹಾವಿನ ಹುತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಲು ಬಯಸುವ ಇಲಿಯಂತೆ ಇಲ್ಲವೆ ದೀವಿಗೆಯನ್ನು ಬಿಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಹವಣಿಸುವ ಪತಂಗದಂತೆ ನಿಮ್ಮ ನಾಶವು ನಿಶ್ಚಿತವೆಂದು ತಿಳಿದುಹಿ!” ಎಂದರು. ಈ ಮಾತನ್ನೂ ಕೂಡ ಅವರು ಲೆಕ್ಕಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಶ್ರೀ ಗುರುಮೂರ್ತಿಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣವನನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕೊಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ಗುಣಿಯಂತೆ ಬಲದಿಂದಲೇ ಪ್ರಾಣಕೊಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಂದುಕೊಂಡರು.

ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ತಾವು ಕುಳಿತ ಸ್ಥಾನದಿಂದಲೇ ತಮ್ಮದುರು ದೂರಿನಿಂದ ಹೋಗು ತಿರುವ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಕಂಡರು ಅವರು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯನೊಬ್ಬನನ್ನು ಕರೆದು— “ಅಗೋ ! ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ದಾರಿಕಾರನು ಅದಾವನು? ಅವನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆತರು” ಎಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದರು. ಕೂಡಲೆ ಶಿಷ್ಯನು ಓಡಿ ಹೋಗಿ ಆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಕರೆತಂದು ಗುರುವಿನ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ದೂರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದನು. ಶ್ರೀ ಗುರುವು ಆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಕುರಿತು— “ಎಲೋ ! ನೀನು ಅದಾವ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವನು ? ” ಎಂದು ಕೇಳಲು ಆ ದಾರಿಕಾರನು— “ಸ್ವಾಮಿ ! ನಾನು ಮಾತಂಗ ಜಾತಿಯವನು. ಊರ ಹೊರಗೆ ಕೇರಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಊರೊಳಗಿನವರನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಮಾಡದೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವೆನು. ದಯಾಳುವಾದ ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ನನ್ನ ಉದ್ಧೃತೆಯ ಆಸೆಯೊಂದಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆನು. ಪತಿತ ಸಾದ ಸನ್ನನ್ನು ಕೃಪಾವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು” ಎಂದು ಕೈಮುಗಿದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು. ಆ ಬಳಿಕ ಗುರುಗಳು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ದಂಡಕವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಸಮಾಂತರದಿಂದ ಏಳು ರೇಷೆಗಳನ್ನು ಕೊರೆಯಿಸಿದರು. ಹಾಗೂ ಆ ಪತಿತನಿಗೆ ವೇದಲನೆ .ಗೆರೆಯನ್ನು ದಾಟಿ ನಿಲ್ಲಲು ಹೇಳಿದರು. ಅದರಂತೆ ಅವನು ಗೆರೆ ದಾಟಿ ನಿಲ್ಲಲು ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು— “ಎಲೋ ! ನೀನು ಅದಾವ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರುವಿ ? ” ಎಂದು ಕೇಳಲು ಆ ಮನುಷ್ಯನು— “ಸ್ವಾಮಿ ! ನಾನು ಕಿರಾತ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರುವೆ. ನನಗೆ ‘ವಸರಕ್ಷಕ’ ಎಂಬ ಹೆಸರು” ಎಂದನು. ಹಾಗೂ ಅವನಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ ಮೂಡಿತು. ‘ಇನ್ನು ಎರಡ ನೆಯ ಗೆರೆ ದಾಟು’ ಎಂದೆನ್ನಲು ಅವನು ದಾಟಿ ನಿಲ್ಲಲು ಅವನಲ್ಲಿ ಉದಯಿಸಿದ ಜ್ಞಾನವು ನಿಶ್ಚಿತ ಸ್ವರೂಪ

ಮೂಂದಿತು. ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಹತ್ತಿದನು. ಇದು ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿ ವಿಸ್ಮಯ ಹುಟ್ಟಿಸಿತ್ತು. ಮೊತ್ತರ ಅವನು ಗುರುಗಳ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ಮೂರನೆಯ ಗೆರೆ ದಾಟಿ ನಿಂತನು ಆಗ ಅವನ ನನ್ನ ಜ್ಞಾನ ಸ್ಮೃತಿಯುಂಟಾಗಿ ತಾನು ಗಂಗಾ ಪುತ್ರನೆಂದೂ, ಗಂಗೆಯ ತೀರದಲ್ಲಿ ತಾನು ವಾಸ ಮಾಡುವೆನೆಂದೂ ಹೇಳಿದನು. ಮುಂದೆ ನಾಲ್ಕನೆಯ ರೇಷೆ ದಾಟಿ-- “ಸ್ವಾಮಿ ! ನಾನು ಶೂದ್ರನು. ಆ ಜಾತಿಯ ವೃತ್ತಿಯೇ ನನ್ನದಾಗಿದೆ” ಎಂದನು. ಶರುವಾಯ ಅವನು ಐದನೆಯ ಗೆರೆ ದಾಟಿ ನಿಲ್ಲಲು ಆಗ ತನಗೆ ಉಂಟಾದ -ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಅವನು-- “ಸ್ವಾಮಿ ! ನಾನು ವೈಶ್ಯ ವಂಶದಲ್ಲೆ ಹುಟ್ಟಿದೆನು, ಸೋಮಾದತ್ತನೆಂಬವನ ಅಳಿಯನು” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಇನ್ನು ಆರನೆಯ ರೇಷೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸು. ಎಂದು ಗುರುಗಳು ಹೇಳಲು ಅವನು ದಾಟಿ ನಿಂತು-- “ಗುರುಗಳೇ ! ನಾನು ಗೋದಾವರಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನವನು, ಕ್ಷತ್ರಿಯ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮಿಸಿದೆನು” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಕಡೆಗೆ ಅವನು ಗುರುಗಳ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದ ಅಂತ್ಯ ರೇಷೆ ದಾಟಿ ನಿಂತು-- “ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳೆ ! ನಾನು ಶ್ರೇಷ್ಠ ವರ್ಣವಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿ ಜನ್ಮ ಪಾಲಿದವನು. ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲ ಪಂಡಿತನು. ನನಗೆ ‘ಅಥ್ಯಾಪಕ’ ನೆಂದು ಹೆಸರುಂಟು” ಎಂದು ತನ್ನ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಗುರುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದನು. ಅಗ ಗುರುಗಳು-- ‘ಎಲೈ ನೀನು ವೇದಶಾಸ್ತ್ರ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಅಧ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರುವೆನೆಂದು ಹೇಳುವಿ. ಇಗೋ ! ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣದ್ವಯರು ವಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವರು. ನೀನು ಇವರೊಡನೆ ವೇದಾದಿ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಖಂಡನೆ-ಮಂಡನೆಗಳಿಂದ ವಾದಿಸುವೆ. ಇವರನ್ನು ಬಿಡುವೆ. ಇವರು ಕೇಳಿ ಕನು ವಿಷ್ಣುವನು ಇವನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ವಿಭೂತಿ

ಯನ್ನು ಹಾಕಿಸಿದರು, ಹಾಗು ಆ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿದ ವಿಭೂತಿಯನ್ನು ಅವನ ಮೈಗೆ ಹಚ್ಚಿಸಿದರು. ಅದರಿಂದ ಕೂಡಲೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ ಜ್ಯೋತಿಯು ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾಯಿತು. ಗುರುಗಳ ಹಸ್ತ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಆ ಪತಿತನು ಜ್ಞಾನರಾಶಿಯಾದನು. ಜಗದ್ಗುರು ನೃಸಿಂಹ ಸುಸ್ವತಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಅಸಾಮಾನ್ಯರು. ಅವರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ ದತ್ತಾತ್ರೇಯನ ಅವತಾರಿಕರು. ಅದುದರಿಂದಲೇ ಆ ಪತಿತನು ಜ್ಞಾನಸಂಪನ್ನನಾದನು. ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಪಠಿಸಹತ್ತಿದನು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ವಾದ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣದ್ವಯರು ಭಯಚಕಿತರಾದರು. ಆಗಲೇ ಅವರ ನಾಲಿಗೆ ಕತ್ತರಿಸಿ ಬಿದ್ದಂತಾಗಿ ಅವರ ಬಾಯಿಗಳಿಂದ ರಕ್ತ ಸುರಿಯುಡುತ್ತಿತು. ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಹೃದಯ ಕೂಲೆಯುತ್ಪನ್ನವಾಯಿತು ಕೂಡಲೆ ಅವರು ಮುಂದಡಿದು ಬಂದು ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ಪಾದಗಳ ಮೇಲೆ ಉರುಳಾಡಹತ್ತಿದರು. ‘ಜಗಜ್ಜ್ಯೋತಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳೇ ! ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಗತಿಯೇನು? ನಾವು ಗುರು ದ್ರೋಹವನ್ನು ಪದರಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡೆವು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿದ ನಾವಿಗ ದಿಕ್ಕುಗಾಣದಾದೆವು, ನೀವು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಗೌರೀಪತಿಯ ಅವತಾರಿಕರು. ನಮ್ಮನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವೆವು, ಮಾಯಾನ್ವಿತರಾಗಿ ನಾವು ತಮೋವೃತ್ತಿ ತಾಳಿದೆವು. ದಯೆಯಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿರಿ, ನಮ್ಮ ದೋಷ ನಿವಾರಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿರಿ” ಎಂದು ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತ ಪುನಃ ಪುನಃ ನಮಸ್ಕರಿಸಹತ್ತಿದರು. ಮತ್ತೂ ಅವರು— “ಗುರುದೇವಾ ! ನೀನು ಲೀಲೆಯಿಂದ ಗುಡ್ಡವನ್ನು ಕಡ್ಡಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳವನು, ನೀನು ಕುಪಿತನಾಗಿ ಕರ್ವತ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಅದನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಭಸ್ಮ ಮಾಡುವ ಮಹಿಮೆಯುಳ್ಳವನು. ಸೃಷ್ಟಿಸುಕ್ಷ್ಮ ರಚಿಸುವ ಬಲವಂತನು ನೀನೇ. ಸ್ಥಿತಿ—

ಲಯಕರ್ತನು ನೀನೇ. ಹಾಗೂ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿ ಜಗದ್ಗುರುವು ನೀನೇ ! ಗುರುದೇವಾ ! ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆ
ಮನ್ನ ವರ್ತಿಸುವದು ಅಸಾಧ್ಯವು, ನಾವು ಮತಿಹೀನರು, ದೀನರಾಗಿ ಶರಣಾಗತರಾಗುವೆವು. ನಮ್ಮನ್ನು
ಬುದ್ಧರಿಸಿ" ಎಂದು ಆ ವಿಪ್ರರಿಬ್ಬರೂ ಅನೇಕ ಬಗೆಯಿಂದ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿಕೊಂಡರು ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು
ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು— 'ಎಲೈ ನೀಚಾತ್ಮರೇ ! ನೀವು ಮಹಾಮುನಿ ತ್ರಿಶಿಕ್ಷಮ ಭಾರತಿಯನ್ನು ಕ್ರೋಭೆಗೊಳಿ
ಸಿದಿರಿ. ಎಲ್ಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ನಿಂದಿಸಿದಿರಿ ! ಇನ್ನೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ದೋಷಗಳು ನಿಮ್ಮಿಂದ ಪ್ರಕಟಿತ
ವಾದವು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನೀವು ರಾಕ್ಷಸರಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿವಿ, ನಿಮ್ಮ ದುಷ್ಕೃತದ ಫಲಭೋಗವನ್ನು ಅನು
ಭೋಗಿಸುವಿರಿ. ತಾವು ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯ-ಪಾಪಗಳ ಫಲವನ್ನು ತಾನೇ ಅನುಭೋಗಿಸದ ಹೊರತು
ಗತೃಂತರವೇ ಇರುವದಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಗುರುಗಳು ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರಿಬ್ಬರು—“ ಸ್ವಾಮಿ ! ನಾವು ಈ ಭವಸಾಗರದಿಂದ
ಉದ್ಧಾರವಾಗುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ? ” ಎಂದು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಗುರುಗಳು— “ಎಲೈ ದುರ್ಮತಿಗಳೇ ! ನೀವು
ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸರಾಗಿ ಮೆರೆವುುವಿರಿ, ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷಗಳ ವರೆಗೂ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಕರ್ಮಭೋಗ ಭೋಗಿ
ಸುವಿರಿ. 'ಅನುತಪ್ತತೆಯು ಶಾಂತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದು' ಈ ವಾಕ್ಯವು ಶುಕನಾರಾಯಣನ ಪ್ರಥಮ
ಮಾತೃವಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಪಾಪಗಳು ಶುದ್ಧವಾದ ನಂತರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೊಬ್ಬನು ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ನಿಮಗೆ
ದರ್ಶನ ಕೊಡುವನು. ನೀವು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಕುರಿತು ನಿಮ್ಮ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಿ, ಈಗ ನೀವು
ನಾನೆಗೆ ತೋಗಿರಿ, ಆ ಗಂಗೆಯೇ ನಿಮಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಸ್ಥಾನವಾಗುವದು" ಎಂದು ಗುರುಗಳು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು.

ಆ ಬಳಿಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣದ್ವಯರು ಗುರುಮಠದಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದರು. ಊರ ದಾಟಿ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಹೋದ ನಂತರ ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಅಸಹ್ಯವಾದ ಹೈದಯತೂಲೆಯುತ್ಪನ್ನವಾಯಿತು. ಆ ವ್ಯಥೆಯು ಹೆಚ್ಚು ಬಾಧಿಸಹತ್ತಲು ಅವರು ಗಂಗೆಯ ಮಡುವಿಗೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಅಡಬಡಿಸಿ ತೀರಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಇನ್ನು ಜಲಕ್ಕೆಳೆದು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಬ್ಬರು ಕೈಕೈಹಿಡಿಕೊಂಡು ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿದ್ದರು ಕಳವಳಿಸಿ ಕಣ್ಣೊರೆಳಿಸಿ ಸತ್ತುಹೋದರು. ಆ ದುಷ್ಟಾತ್ಮರನ್ನು ಗಂಗೆಯೂ ಕೂಡ ತನ್ನನ್ನು ಸ್ವರ್ತ ಮಾಡಗೊಡಲಿಲ್ಲ.

ನಾಮಧಾರಕಾ ! ಆ ವಾದಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮಠದಿಂದ ಅಂತರಿಸಿ ಹೋದ ನಂತರ ಆ ಮಠದ ಅಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೌತುಕ ದರ್ಶನವಾಯಿತು. ಸಪ್ತ ರೇಷಿಗಳನ್ನು ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿ ಬಂದ ಪತಿತನು ಈಗ ಪುನೀತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸ್ವರೂಪನಾಗಿದ್ದನಲ್ಲವೇ? ಅವನು ಆ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಹಾಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಣೆಗೆ ತಂದುಕೊಂಡನು. “ಆ ಜನ್ಮಗಳೆಲ್ಲ ನಾನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಿದ್ದೆನು. ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ ಈಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣತ್ವ ಹೊಂದಿದೆನು. ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ನಾನು” ಜಾತಿಹೀನನಾಗಿ ಉಳಿದದ್ದುರ ಕಾರಣವೇನು? ಜನ್ಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ನನ್ನ ಮೋಷಗಳಿದ್ದವೇ? ಅಥವಾ ನಾನು ಮಹೇಶನನ್ನು ದೈವೀಭೀಷ್ಠೀವೇ? ಇದನ್ನು ಶ್ರಿಕಾಲಜ್ಞರೂ ಅಂತಃಸಾಕ್ಷಿಗಳೂ ಆಗಿರುವ ತಾವು ನನಗೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಹೇಳುವದಾಗಬೇಕು” ಎಂದು ಪರಿವರ್ತಿತ ಪತಿತನು ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದನು. ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಅವನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಾವಸ್ತು ಪ್ರಕಾಶಿಸಿದ ತೋರಿಸಿದ ಕೌತುಕ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಮುಂದೆ ಪೇಳುವೆನು.

ಎಂದು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ಹೇಳಿದನು.

—೦—

೨೮ ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

“ಎಲೈ ! ಪೂರ್ವಜನ್ಮಕೃತ ಪಾಪ-ಪುಣ್ಯಗಳ ಫಲ ಭೋಗಗಳು ಕರ್ಮಾನುಸಾರವಾಗಿ ಒದಗುವವು. ಇದಕ್ಕನುಸರಿಯೇ ನೀನು ಚಾಂಡಾಲನಾಗಿ ಜನ್ಮಿಸಿದಿ, ಮಾನವಗೆ ಚಾಂಡಾಲ ಜನ್ಮ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವ ಕಾರಣ ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು. ಶೂದ್ರ ಹಾಗೂ ಉಚ್ಚವರ್ಣದ ಸ್ತ್ರೀ ಇವರಿಂದ ಉಂಟಾದ ಪಿಂಡವು ಚಾಂಡಾಲಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ತಾಯ್ತಂದೆ ಗುರುಗಳನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸುವವನು ಚಾಂಡಾಲನಾಗಿ ಜನ್ಮಿಸುವನು, ಅಜ್ಞಾನಿಗಾಗಿ ಕುಲಸ್ತ್ರೀಯಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದವನು, ಅನ್ಯ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಚಿಸುವವನು, ಅಸತ್ಯ ನುಡಿಯುವವನು, ಹಿಂಸಕನು, ಕನ್ಯೆಯರನ್ನು ಮಾರುವವನು, ಸುಳ್ಳೇ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡುವವನು, ಶೂದ್ರರಲ್ಲಿ ಭುಂಜಿಸುವವನು, ಕುದುರೆ-ಆಕಳುಗಳನ್ನು ವಿಕ್ರಯಿಸುವವನು, ಶೂದ್ರ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿರುವವನು, ಶೂದ್ರನಾರಿ-ದಾಸಿಯರಲ್ಲಿ ಬೆರೆತವನು, ಮನೆಯುಪಯೋಗದ ಪಾತ್ರೆ ಮಾರುವವನು, ವೇದ ಹಾಗೂ ಹಿತೈಷಿಗಳ ಬಿಟ್ಟವನು, ಹುಲ್ಲಿನ ಅಡವಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚುವವನು, ಕರುವನ್ನು ತಾಯಿಯಿಂದ ಆಗಲಿಸುವವನು, ತಾಯ್ತಂದೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬೇರಿಸುವವನು, ಎತ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುವ

ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು, ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರಾದ್ಧಮಾಡದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು, ಪರಾನ್ನ ಭುಂಜಿಸುವವನು, ಇವರಿ
ಲ್ಲರು ಚಾಂಡಾಲರೆಂದು ತಿಳಿ. ಇವರಲ್ಲದೆ ಕರ್ಮ-ಅಚಾರವಿಲ್ಲದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು, ಗೋವಿನ ಹಾಲಿನಿಂದ
ಅಭಿಷೇಕಮಾಡದೆ ಪ್ರಾಶನ ಮಾಡುವವನು, ತುಳಸೀಪತ್ರವಿಲ್ಲದೆ ದೇವತಾರ್ಚನೆ ಮಾಡುವವನು, ನಾಲಿಗ್ರಾಮ
ಪೂಜಿಸುವ ಶೂದ್ರನು, ತಾಯ್ತಂದೆಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸದವನು ಇವರು ಚಾಂಡಾಲರಾಗಿ ಏಳು ಜನ್ಮಗಳವರೆಗೂ
ನರಕದ ಕೈವಿಗಳಾಗಿ ಕೊಳೆಯುವರು. ಚಾಂಡಾಲಯೋನಿ ಜನ್ಮವು ಇನ್ನೂ ಯಾರಾರಿಗೆ ಬರುವದೆಂಬ
ದನ್ನು ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳಿ. ಪ್ರಥಮ ಸತಿಯು ಇರುವಾಗ ದ್ವಿತೀಯ ಸಂವಂಧ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಮೊದಲಿ
ನವಳನ್ನು ದೂರೀಕರಿಸುವವನು, ದೇವರು ಬಂದ ಅತಿಥಿಯಿಂದ ವೇದಗಳನ್ನು ಪಠಣ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು
ಅನ್ನ ನೀಡುವವನು, ಯೋಗ್ಯ ವಿಪ್ರರನ್ನು ನಂದಿಸುವವನು, ಅನ್ಯ ಜಾತೀಯನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವವನು,
ಅನ್ಯರ ಉದ್ಯಮ-ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಳೆಯುವವನು, ಜಲಾಶಯಗಳನ್ನು ನಷ್ಟಪಡಿಸುವವನು, ಶಿವಪೂಜೆಯನ್ನು
ಕೆಡಿಸುವವನು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮುರಿಯುವವನು, ಗುರುತಲ್ಪಗಾಮಿಯು, ವಿಶ್ವಾಸಘಾತುಕನು,
ದ್ವಿಧಾರ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳನ್ನೇ ಮೋಹಿಸುವವನು, ಅಸ್ತಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಅತಿಥಿಯನ್ನು ಪರಾಜ್ಞುಖಗೊಳಿಸು
ವವನು, ಹಗಲು-ರಾತ್ರಿಗಳ ಸಂಧಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೋಜನಮಾಡುವವನು, ಕೊಟ್ಟ ಭರವಸೆ ತಪ್ಪಿಸುವವನು,
ಭೂದಾನಕೊಟ್ಟು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ನೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುವವನು, ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಲಗುವವನು, ಸ್ವೀಕೃತವಿವಶಮನು
ದಲ್ಲಿ ಅತಿಥಿಗಳನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸುವವನು, ತೀರ್ಥನಿಂದಕನು, ಹಿಂದಿನದ್ದಿ ಬಾಣ್ಯವನು, ಸಮದದಲ್ಲಿ ಒಡೆಯ
ನನ್ನು ಮಿಟ್ಟು ಓಡುವವನು, ಮರ್ವಣಿ-ಹರಿದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯಳನ್ನು ಮದ್ಯದ ಮೇಲೆ ಕಲಿ

ಸುವವನು, ವೃತ್ತೃದಿನ ಶ್ರಾದ್ಧ ಮಾಡದವನು, ದಾರಿಬಡಕನು, ಅರವಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಸುವವನು, ನಾಡೀಜ್ಞಾನ
ವಿಲ್ಲದ ವೈದ್ಯನು, ಜಾರಣ-ಮಾರಣಾದಿ ಮಂತ್ರ ಕಲಿಯುವವನು, ಹರಿ-ಹರರನ್ನು ನಂದಿಸುವವನು, ವರ್ಣಾ
ಶ್ರಮ ವಿಹಿತ ಕರ್ಮತ್ಯಾಗಿಯು, ಶೂದ್ರರಿಂದ ಮಂತ್ರ ಕಲಿವವನು, ವಿಧವೆಯನ್ನು ಮೈಗೂಡುವವನು, ಶ್ರಾದ್ಧ
ದಲ್ಲಿ ಪಿಂಡಕೊಡದವನು ಇವರೆಲ್ಲರು ಚಾಂಡುಳ ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಜನನಹೊಂದುವರು.

ಗುರುಗಳು ಮತ್ತೆ ಹೇಳಿದುದೇನಂದರೆ—

ವೇಶ್ಯೆಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದವನು ಹೀನಜಾತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟುವನು. ಗುರುನಿಂದಕ-ವಿಪ್ರದ್ವೇಷಿ-
ಪಾಖಂಡಿ ಇವರಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸ ಜನ್ಮವಾಗುವದು. ಗುರು-ದೇವರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸದ ಹಾಗು ಅನ್ಯದೇವರನ್ನು
ನಂದಿಸುವ ಮಾನವರಿಗೆ ಅಪಸ್ಮಾರ-ದುರಿದ್ರ್ಯಗಳ ಪೀಡೆಮಾಗುವದು. ತಾಯ್ತಂದೆ-ಗುರುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ
ಇಟ್ಟು ತನ್ನ ಹೊಡತಿಯೊಬ್ಬಳನ್ನೇ ಕೂಡಿ ಇರುವವನು ಬೇಡರ ಹೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿ ರೋಗಿಷ್ಠನಾಗುವನು.
ವೇದವ್ವೇಷಿ-ಬ್ರಾಹ್ಮಣವೈರಿ-ಕರ್ಮಭ್ರಷ್ಟ ಇವರು ಮೂತ್ರಕೃಚ್ಛ ರೋಗಗೀಡಿತರಾಗುವರು. ಅನ್ಯರ
ಹುಳುಕುಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ನುಡಿಯುವವನು ಹೃದಯರೋಗದಿಂದ ಬಳಲುವನು. ಗರ್ಭಪಾತ ಮಾಡಿಸುವವರು
ಸಂತತೀನರಾಗುವರು, ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಾದಿ ಪುರಾಣ ಶ್ರವಣ ಮಾಡದವನು, ಬಹಳ ಉಣ್ಣುವವರನ್ನು ದ್ವೇಷಿ
ಸುವವನು ಇವರು ಕಿವುಡರಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವರು, ಪತಿತರೋಡನೆ ಕಲಹವಾಡುವವನು ಕತ್ತಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವನು.
ಯವನರಿಂದ ಔಷಧ ಸ್ವೀಕರಿಸುವವನು ಮೃಗ ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಜನ್ಮಿಸುವನು. ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯೆಮಾಡಿದವನು
ಕ್ಷುರುರೋಗಿಯೂ ಸೆವೆಗುಡಕನು ಕರುಹಲ್ಲಿನವನೂ ಆಗುವರು, ಬಂಗಾರಗಳನ್ನು ವಿರೂಪಿಯೂ, ಗುರು

ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿಸುವವನು ಕುಷ್ಟರೋಗಿಯೂ ಅಗುವರು, ಆಕಳ ಹಾಗೂ ಕುದುರೆಯ ವಧಿಕನು ಸಂತಾನ ರಹಿತರಾಗುವರು. ಪರರಿಗೆ ಅನ್ನವಿಕ್ರದವನು ಅರುಚಿ ರೋಗಿಯಾಗುವನು, ಒಬ್ಬನ ಸೇವಕನನ್ನು ತನ್ನ ಸೇವಕನನ್ನಾಗಿ ಸೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುವವನು ಕಾರಾಗೃಹ ಭೋಗಿಯಾಗುವನು. ಹಾವನ್ನು ಕೊಂದವನು ಹಾನಾಗಿ ಬೀಳುವನು.

ಎಲೈ ! ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂಥ ದೋಷಗಳು ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಇರುವವು. ಇನ್ನು ಕಳವು-ಅಪಹಾರ ಗಳ ಬಗೆಗೆ ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು.

ಪ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಅಪಹರಿಸುವವನು ಮತಿಹೀನನಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವನು. ಹಾಗೂ ಅವನು ಸದಾ ದುಃಖಿಯಾಗಿ ನರಕವಾಸಿಯಾಗುವನು. ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಕದಿಯುವವನು ಬಿಳುಪಿನ ರೋಗಿಯಾಗುವನು" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಗುರುಗಳು ವ್ಯಭಿಚಾರ ದೋಷ ಹೇಳಹತ್ತಿದರು.

ಪರ ಪ್ರೀತಿಯವನನ್ನು ಅಲಂಕಿಸುವವನು ನೂರು ಜನ್ಮ ನಾಯಿಯಾಗುವನು. ಮುಂದೆ ಸರ್ವ ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ಭೋಗಿಯಾಗುವನು. ಪರಸ್ತ್ರೀ ಗೃಹ್ಯವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದವನು ಕುರುಡನಾಗುವನು, ಬಾಧುವಿನ ಸತಿಯ ಸಂತಿಯ ಸಂಪರ್ಕವಾಡಿದವನು ಗರ್ಭಭಂಗಿ ಜನ್ಮಿಸುವನು. ನಂತರ ಹಾನಾಗಿ ನರಕ ಸೇರುವನು. ಸ್ನೇಹಿತನ ಸತಿಯವನನ್ನು ಇಚ್ಛಿಸಿದವನೂ, ಸೋದರಮಾವನ ಪತ್ನಿಯನ್ನು ಬೆರತವನೂ ಕ್ಷಾಣಕ್ಷಣಿ ಹುಟ್ಟುವರು, ಕುಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಪರನಾರಿಯ ಮುಖ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಇವೇ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿವ್ಯಾಪಾರವೆಂದು, ಕೂದ್ರ ಸಂಪರ್ಕ ಸೇರಿದವಳು ನಾಯಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವಳು" ಈ ಪುಕಾರ

ಗುರುಗಳು ಆ ಪತಿತನಿಗೆ ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ಭಾರತಿಯು— “ಸ್ವಾಮಿ ! ತಾವು ಸಕಲ ಧರ್ಮ ಬೋಧಿಸಿದಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಬೋಧೆಯಿಂದ ಮನಸ್ಸು ನಿರ್ಮಲವಾಯಿತು. ಒಂದು ನೇಳೆ ದುಷ್ಟರ್ಮ ವೊದಗಲು ಆ ಪಾಪ ನಿರಾಕರಣೆ ಎಂತಾಗುವದು? ಎಂದು ಕೇಳಲು ಗುರುಗಳು— “ಯತಿಯೇ ! ಉಂಟು. ಪಾಪಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಗಳೂ ಉಂಟು. ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಕ್ಕೆಂತ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವು ತೀವ್ರತರವು, ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವಾಗಲು ಪಾಪವೇ ಉಳಿಯುವದಿಲ್ಲ. ಪಾಪವು ದೊಡ್ಡದೆಂದು ಹೃದಯವನ್ನು ಕೊರೆದುಹತ್ತಿದರೆ ‘ಕರ್ಮ ವಿಪಾಕ’ ದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಹೇಳಿಯೇ ಇರುವದು. ಆ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದ ವಿಧಾನ ಹೇಳುವೆ ಕೇಳು.

ವೇದಲು ಬ್ರಹ್ಮದಂಡ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪಾಪಖಂಡನೆಯಾಗುವದು. ಅದಕ್ಕೆ ಗೋದಾನ, ಅಥವಾ ದ್ರವ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಜ್ಞಾನಕೃತ ಪಾಪವು ದೂರಾಗುವದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂರು ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಹಾಗೂ ಪುಣ್ಯ ತೀರ್ಥ ದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಸಾರೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಸತಿ-ಪತಿ ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಒಬ್ಬರು ವಾಪ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ದೋಷತಟ್ಟುವದು. ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಕಾರನೇನಂದರೆ— ಇಂಥ ಪಾಪನಿವಾರಣೆಗೆ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಗಾಯತ್ರಿ ಜಪ ಮಾಡಬೇಕು. ನೇದ ಮಂತ್ರ ಉಚ್ಚರಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ‘ಗಾಯತ್ರಿಕೃಚ್ಛು’ ಎಂಬ ಹೆಸರು. ಈ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತದಿಂದ ಮಹಾ ದೋಷಗಳು ಪವಿತ್ರವಾಗುವವು. ಸಕಲಾಭೀಷ್ಟೆ ಸಿದ್ಧಿಸುವವು” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಗುರುಗಳು ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಹೇಳಿದರು ಅವು ಯಾವವೆಂದರೆ—

ಗಾಯತ್ರಿಕೃಚ್ಛ್ರದ ತರುವಾಯ— ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯಕೃಚ್ಛ್ರ, ಅತಿಕೃಚ್ಛ್ರ, ಸರ್ಣಕೃಚ್ಛ್ರ ಚಾಂದ್ರಾಯಣ, ತೀರ್ಥಕೃಚ್ಛ್ರ, ಇವೆಲ್ಲವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕ್ರಮದ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಗಳು. ಇವುಗಳ ಹೊರತು ಇರುವ ಸುಲಭ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಗಳಾವನೆಂದರೆ—

ವೇದಾಕ್ಷರ— ವೇದಗಳ ಉಚ್ಚಾರದಿಂದ ಪಾಪನಶಿಸುವದು.

ಪವನಾಪನಸೂಕ್ತ— ಪುರುಷಸೂಕ್ತ, ತ್ರಿಮಧು (ಮಂತ್ರಸೂಕ್ತ), ನಾರಾಯಣಪ್ರಶ್ನ, ಇವೆಲ್ಲ ಪಂಚಗವ್ಯಪ್ರಾಶನ ಇವೆಲ್ಲವು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತದ ಪ್ರಕಾರಗಳು.

ತ್ರಿಪಿಕ್ರಮ ಯತಿಗಳೇ ! ಪಂಚಗವ್ಯದಲ್ಲಿ—

ಗೋಮೂತ್ರ, ಗೋಮಯ, ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ತುಪ್ಪ ಇವು ಐದನ್ನೂ ಬೆರೆಸುವದಲ್ಲದೆ ಕುಶಾಗ್ರ ಜಲ ಬಿಂದುವನ್ನು ಅರನೆಯದಾಗಿ ಕೂಡಿಸಬೇಕು. ಈ ಪಂಚಗವ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣವೆಂತೆಂದರೆ— ಒಂದು ಪಾವನೇರು ಗೋಮೂತ್ರ, ಒಂದು ಹೆಚ್ಚುರಳಿನ ಗಾತ್ರದಷ್ಟು ಶುದ್ಧ ಗೋಮಯ, ಒಂದೂ ಮುಕ್ಕಾಲು ನೇರು ಹಾಲು, ತುಪ್ಪ ಪಾವನೇರು, ಮೊಸರು ಮೂರು ಪಾವನೇರು. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಡಿಸಿ ಅಷ್ಟೇ ಕುಶಜಲ ಕೂಡಿಸಿ ಪಂಚಗವ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಪಂಚಗವ್ಯಕ್ಕಾಗಿ— ಗೋಮೂತ್ರವು ನೀಲವರ್ಣದ್ದಿರಬೇಕು, ಗೋಮಯವು ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ್ದಿರಬೇಕು, ಕೆಂದಾಸನ ಹುಲ್ಲು, ಬಿಳಿಯಾಕಳಿನ ಮೊಸರು, ಹಾಗೂ ಕಸಿಲಾ ಗೋವಿನ ತುಪ್ಪ ಇರಬೇಕು. ಇವೈದುದುಗಳನ್ನು ಕುಲೆ ಜಲದೊಡನೆ ಬೆರೆಸಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಪಡಿಸಿದ ಪಂಚಗವ್ಯವು ಶ್ರೇಷ್ಠ ವೆನ್ನಿಸುವದು. ಅನುತಪ್ತಭಾವದಿಂದ ಈ ಪಂಚಗವ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಏಳು ಗತ-ಚರ್ಮಗತ ಮೋಷಗಳು

ಸಹ ನಾಶವಾಗುವವು” ಈ ಪ್ರಕಾರ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಪ್ರೀತಿಪ್ರಪು ಭಾರತಿ ಯತಿಗೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದನು.

ಬಳಿಕ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಪರಿವರ್ತಿತ ಪತಿತನನ್ನು ಕೂರಿತು— “ಎಲೈ ನೀನು ಪೂರ್ವ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಿದ್ದುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಆ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ನೀನು ತಾಯ್ನಿಂದ ಗುರುಗಳೊಡನೆ ದ್ವೇಷಭಾವದಿಂದ ವರ್ತಿಸಿದ್ದುದಿಂದ ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಚಾಂಡಾಲ ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಜನ್ಮತಾಳಿದಿ ! ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ನೀನು ಗತಜನ್ಮದ ಪಾಪ ನೀಗುವದಕ್ಕೆ ನೀನು ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಸಂಗಮ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದರೆ ನಿನಗೆ ವಿಪ್ರಜನ್ಮ ಬರುವದು” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಪತಿತನು— ‘ಈಗ ನಿಮ್ಮ ದರ್ಶನದಿಂದ ಶುದ್ಧನಾಗಿರುವೆನು. ಈ ನನ್ನನ್ನು ಅಭಿಮುಖಿಸಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು’ ಎನ್ನಲು ಗುರುಗಳು— ‘ನೀನು ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಪತಿತ ರಲ್ಲೆ ಹುಟ್ಟಿ-ಜೀಳಿದಿ, ಅಂದಮೇಲೆ ಬ್ರಹ್ಮತ್ವವು ನಿನಗಿಂತು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು? ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನಂಥ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ರಾಜನು ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಸೂರ್ಯ ಕಿರಣಗಳಿಂದ ತನ್ನ ದೇಹ ಸುಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೊಸ ಶರೀರ ಧಾರಿ ಯಾದಾಗಲೇ ಅವನು ‘ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿ’ ಎಂದು ಶ್ರೈಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೆಸರಾದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಇಹ ದೇಹ ದೂರಾದರೆ ಮಾತ್ರ ನಿನ್ನ ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ನೀನು ಸಫಲತೆ ಹೊಂದುವಿ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೂ ಪತಿತನು ತನ್ನ ಹಟ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯೂ ಮಗನೂ ಅವನನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಅವನ ಸನಿಹಕ್ಕೆ ನಿಂತರು. ಪತಿತನು ಅವರಿಗೆ— ‘ದೂರ ಸರಿಯಿರಿ, ನನ್ನನ್ನು ಮುಟ್ಟಬೇಡಿರಿ’ ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಬೆರಸಿದನು. ಹೆಂಡತಿ-ಮಗನು ಹೊಹಾರಿ— “ಇವನಿಗೆ ಭ್ರಾಂತಿಯಾಗಿದೆ” ಎಂದು ಗ್ರಹಿಸಿದರು.

ಹಾಗೂ ಅವನನ್ನು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಲು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಬೇಕು” ಎಂದು ಗುರುಗಳಿಗೆ ಬಿನ್ನವಿಸಿದರು. ಗುರುಗಳು ಹೇಳಿದರೂ ಅವನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲನು. ‘ಈ ಮೊದಲು ಅವನ ನೈಗೆ ಲೇಪಿಸಿದ ವಿಭೂತಿಯ ಮಹಿಮೆಯಿಂದಾಗಿದೆ’ ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಿ ಗುರುಗಳು ಆಗಲೇ ವ್ಯಾಪಾರೋದ್ಯಮದಿಂದ ಉಪಜೀವಿಸುವ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿದರು. ಆ ಲುಬ್ಧಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತ ಪತಿತನ ನೈ ಮೇಲೆ ನೀರನ್ನು ಸುರುವಿದರು. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಅವನ ನೈಗೆ ಮತ್ತಿದ್ದ ಭಸ್ಮವೆಲ್ಲ ತೊಳೆದು ಹೋಯಿತು. ಕೂಡಲೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನ ಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗಿ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಸತಿ-ಸುತರನ್ನು ಹೋಗಿ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಕೇರಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೋದನು.

ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದವರೆಲ್ಲರು ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಕಾತುಕವಟ್ಟರು. ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನು ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು— “ಸ್ವಾಮಿ ! ಆ ಪತಿತನ ದೇಹಕ್ಕೆ ಭಸ್ಮಲಿಪ್ತವಾಗಿರುವವರಿಗೆ ಅವನು ಪುನೀತನಾಗಿದ್ದನು. ಅದು ಕ್ಷಾಲನವಾದನಂತರ ಆ ಸ್ಥಿತಿಯು ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಇದೇನು ಚಮತ್ಕಾರವು?” ಎಂದು ಕೇಳಲು ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಆ ಯತಿಗೆ ಭಸ್ಮ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಹೇಳಹತ್ತಿದರು. ಅದನ್ನೇ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವೆನು.

ಎಂದು ಸಿದ್ಧ ಮುನಿಯು ನಾಮಧಾರಕನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

೨೯ ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ-ಶಾರದಾ-ಗುರುಭ್ಯೋನಮಃ॥ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು. ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ಯೋಗಿ ಭಸ್ಮ ಮಹಾತ್ಮನಿ
ವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಂತೆಂದರೆ—

“ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ಯತಿಯೆ ! ಪೂರ್ವಾಪರ ಕೃತಯುಗದಲ್ಲಿ ‘ವಾಮದೇವ’ ಎಂಬ ಯೋಗಿಯು
ಜಗತ್ತಿನ ಗುರುವೆನ್ನಿಸಿ ಹೆಸರಾಗಿದ್ದನು. ಆತನು ಶುದ್ಧ-ಬುದ್ಧನೂ, ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಯೂ, ವಿರಕ್ತನೂ ಹಾಗೂ
ನಿರ್ವಿಕಾರನೂ ಆಗಿ ಸತತವೂ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನು ಹಲವು ತೀರ್ಥಗಳನ್ನು
ಸುತ್ತಾಡಿ ‘ಕ್ರೌಂಚಾರಣ್ಯ’ ಕೈ ಬಂದನು. ಆ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಕ್ಷಸರ ಸುಳಿವಾಟವೇ ಹೊರತು ಮಾನವರಿಗೆ
ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರವೂ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಿದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಭೀಕರ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ವಾಮದೇವರು ಬಂದರು.
ತುಸು-ಮುಂದೆ ಹೋಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಭಯಾನಕ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸನು ಅವರೊಡನೆ ದುತ್ತಿಂದು ಬಂದು ನಿಂತಿತು.
ವಾಮದೇವರನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸುವದಕ್ಕೆ ‘ಆ’ ಎಂದ; ಬಾಯ್ತೆರೆದು ನಿಂತಿತು. ಮಹಾಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ವಾಮದೇವರು
ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಚ್ಚಿಲ್ಲ, ಬೆದರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನಷ್ಟು ಅದರ ಮುಂದೆ ಸರಿದು ನಿಲ್ಲಲು ರಾಕ್ಷಸನು—“ನನ್ನ ಅದೃಷ್ಟವು
ಅನಾಯಾಸ ನನಗೆ ಆಹಾರ ಒದಗಿಸಿತು” ಎಂದು ಉಚ್ಚರಿಸಿ ಒಮ್ಮೆಲೇ ವಾಮದೇವರನ್ನು ತನ್ನ ತೆಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ
ತಕ್ಕೊಂಡು ಹಿಂತೆಗೆತ್ತಿದನು. ಆಗ ವಾಮದೇವರು ತಮ್ಮ ಅಂಗಗಳಿಗೆ ಲೇಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಭಸ್ಮವು
ಆ ರಾಕ್ಷಸನ ಮೈಗೆ ಪೊಸಿದಂತಾಯಿತು. ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆ ರಾಕ್ಷಸನಿಗೆ ಕೂಡಲೆ ಜ್ಞಾನವುಂಟಾಯಿತು.

ವಾಮನೇವಯೋಗಿಯ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಆ ರಾಕ್ಷಸರ ಪಾಪಗಳೆಲ್ಲ ನಶಿಸಿದವು. ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಸ್ಥಿತಿಗಿಳಿದ ರಾಕ್ಷಸನು ಆಗಲೇ ತನ್ನ ತೆಕ್ಕೆಯನ್ನು ಸಡಿಲಿಸಿ ನಾಮದೇವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿತು. ಹಾಗೂ ಅವರ ಪಾದಗಳಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಹಾಕಿ ಎದ್ದು ಕೈ ಮುಗಿದು—ಗುರುತೀರೋಮಣಿಯೆ ! ನನ್ನನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿರಿ. ಮುನೀಶ್ವರಕೆ ! ನಿಮ್ಮ ದರ್ಶನದಿಂದ ನನ್ನ ಪಾಪಗಳು ದಗ್ಧವಾದವು” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ವಾಮನದೇವರು ಆ ರಾಕ್ಷಸನನ್ನು ಕುರಿತು— “ಎಲೋ ! ನೀ ನಾರು? ನಿನ್ನ ವಂಶವಾವುದು? ಈ ಘೋರಾಟವಿವಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ವಾಸ್ತವ್ಯವೇಕೆ?” ಎಂದು ಕೇಳಲು ಬ್ರಹ್ಮ ರಾಕ್ಷಸನು— “ಸ್ವಾಮಿ ! ನಿಮ್ಮ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ನನಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತನ ಜ್ಞಾನವೊದಗಿದೆ. ನಾನು ಈ ಹಿಂದಿನ ಇಪ್ಪತ್ತೈದನೆಯ ನನ್ನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯುವನ ದೇಶದ ರಾಜನಾಗಿದ್ದೆನು. ಆಗ ನನಗೆ ‘ದುರ್ಜಯ’ ಎಂಬ ಹೆಸರಿದ್ದಿತು. ದುರಾಚಾರವೃತ್ತಿಯೇ ನನ್ನದಾಗಿದ್ದಿತು. ರಾಜ್ಯ ಮದದಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಪೀಡಿಸಿದೆನು. ಬಹು ಜನ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ವರಿಸಿದೆನು. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಅಸಂಖ್ಯ ಪರ ನಾರಿಯರನ್ನು ಶೃಂಗಿಕ ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಅವರ ನೀತಿಯನ್ನು ಭಂಗಿಸಿದೆನು. ಜಾತಿ-ವಿಜಾತಿಯನ್ನೆಣಿಸದೆ ಯೂ ದುಷ್ಟ-ಶಿಷ್ಟರೆಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಯೂ ಸಿಕ್ಕ ನಾರಿಯರೊಡನೆ ಮೈಗೂಡಿದೆನು. ಈ ನನ್ನ ವರ್ತನೆಯು ಸಕಲ ವರ್ಣದ ಪ್ರಜೆರಿಗೆ ಅಸಹ್ಯವಾಯಿತು, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮಾನರಕ್ಷಣೆಗೊಂದು ಬಹು ಜನರು ನನ್ನ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಅಂತರಿಸಿ ಹೋದರು. ಈ ದುಷ್ಟ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲದೆ ಮಾಂಸಭಕ್ಷಣ, ಮದಿರಾಪ್ರಾಶನ ಇವುಗಳ ನಿತ್ಯ ಸೇವನೆಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಮೆಚ್ಚಿದೆನು. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಯಕ್ಷಾಧಿಕ ಸ್ವಾಮಿಯೊಬ್ಬನು ನನ್ನ ದುರ್ಬಲತೆಯ ನನ್ನ ದುರ್ಬಲತೆಯ ಮೂಲಕ ಪರರಾಜರು ನನ್ನ ರಾಜ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ಸೆಕೆದುಕೊಂಡರು. ನನಗಾದೆ ಆಲ್ಪವಧಿಯಲ್ಲಿಯೇ ದೇಹವನ್ನು ತೊರೆದುಬಿಟ್ಟೆನು. ನನ್ನ

ಪಾಪಕೃತ್ಯಗಳ ಫಲವಾಗಿ ಆಗಲೇ ಯಮದೂತರು ಬಂದರು. ನನ್ನನ್ನು ಎಳೆದೊಯ್ದು ನರಕದಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಲಿದರು. ದಿವ್ಯಮಾನದ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ವರ್ಷ ನಾನು ಹತ್ತು ಸಾರೆ ನನ್ನ ಪಿತರುಗಳಿಂದ ಸಂತ ನರಕ ಭೋಗಿಸಿದೆನು. ಆ ಬಳಿಕ ನಾನು ಪ್ರೇತ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದೆನು. ಆಗ ವಿರೂಪ ಸ್ಥಿತಿ ನನ್ನದಾಯಿತು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಶಿಶುಗಳು ನನ್ನ ಮೈಗೆ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿದ್ದವು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಆ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯಮಾನದ ಒಂದ ನೂರು ವರುಷ ಕಳೆದೆನು. ನಂತರ ಮತ್ತೆ ಯಮವಂಥ ಸೇರಿ ಹಲವು ಕಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸಿದೆನು. ನಂತರ ನನಗೆ ಎರಡ ನೆಯ ಜನ್ಮವೊದಗಿತು. ಆಗ ನಾನು ಹೆಲಿಯಾಗಿ ಹಿಂಸೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಜನ್ಮನೀಗಿದೆನು. ಮುಂದೆ ಮೂರನೆಯ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಅಜಗರನಾಗಿ ಹೊರಳಾಡಿದೆನು. ಇದರಂತೆ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಜನ್ಮದಿಂದ ಇದುವರೆಗಿನ ಜನ್ಮಗಳಾವ ವೆಂದರೆ— 'ತೋಳ, ನಾಯಿ, ಸರಪ, ಶ್ವಾನ, ನರಿ, ಗಂಡೆರಳೆ, ಒಂಟೆ, ಮಂಗ, ಸಾರಂಗ, ಮುಂಗುಲಿ, ಕಾಗೆ, ಗ್ರಾಮಸೂಕರ, ನೀಗೋಳ, ಕುರುಡಕ್ಕತ್ತೆ, ಬೆಕ್ಕು, ಕೆಪ್ಪೆ, ಆಮೆ, ಮೀನ, ಇಲಿ, ಕೆಪ್ಪಡಗೂಗೆ, ಮದ್ದಾನೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಜನ್ಮಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಾಡಿ ಈ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸ ಜನ್ಮತಾಳಿರುವೆನು. ಸ್ವಾಮಿ! ಈ ಜನ್ಮ ವಲ್ಲಿ ನಾನು ಕ್ಷುಧಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿ ಹೆಗಲಿರುಳೊ ನಿರಾಹಾರದಿಂದ ಅರಣ್ಯವಾಸಿಯಾಗಿ ಇರುವೆನು. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆನು. ನನ್ನ ಪಾಪ ರೂಪವನ್ನು ನೀವು ಕಂಡಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಅಂಗ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಈಗ ನನಗೆ ಜಾತಿ ಸ್ಮರಣೆಯುಂಟಾಯಿತು. ನನ್ನ ಸಾವಿರ ಜನ್ಮಗಳ, ನನ್ನ ನೆನಪಿಗೆ ಬರಹತ್ತಿವೆ. ಸ್ವಾಮಿ! ನನ್ನನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನನಗೆ ಜನ್ಮಗಳಾಗದಂತೆ ಕರುಣಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಅಂಗ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ನನಗೆ ಎಲ್ಲ ಜ್ಞಾನಗಳುದಯವಾಯಿತು. ಇಂಥ ಮಹಿಮಾವಂತರಾದ ನೀವು ನಿಜವಾ

ಗಿಯೂ ಈಶ್ವರನೇ ಆಗಿರುವಿರಿ” ಎಂದೆನ್ನಲು ವಾಮದೇವನು ಆ ಬಹುರಾಕ್ಷಸವನ್ನು ಕುರಿತು— ‘ಎಲೋ! ಒಮ್ಮೆಲೆ ನಿನ್ನ ವೃತ್ತಿ ಬದಲಾದುದು ಭಸ್ಮ ಮುಹಿಮೆಯಿಂದಲೇ ನಿಜ. ನನ್ನ ಅಂಗಾಂಗಲಿಪ್ತ ಭಸ್ಮವು ನಿನ್ನ ಮೈಗೆ ಸೋಂಕಿ ನೀನು ಪುನೀತನಾದಿ. ಭಸ್ಮ ಮುಹಿಮೆಯು ಆಪರಂಪಾರವಿದೆ. ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಈಶ್ವರನೇ ಅದನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನೆಂದಮೇಲೆ ಅದರ ಮುಹಿಮೆ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ. ಈ ಭಸ್ಮ ಮುಹಿಮೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವ ಓಂದು ದೃಷ್ಟಾಂತ ಹೇಳುವೆ ಕೇಳು.

“ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸಾ ! ದ್ರಾವಿಡ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಚಾರಹೀನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೆಂಬುದ್ದನು. ಶೂದ್ರ ಸ್ತ್ರೀಯಳನ್ನು ಬೆರಿತು ಅವನು ಕರ್ಮಭ್ರಷ್ಟನಾದನು. ಜಾತಿಯಿಂದ ಬಹುಷ್ಕೃತನಾದನು. ಸಕಲ ದುಷ್ಕೃತ್ಯಗಳಿಗೆ ತಾರಮನೆಯಾದ ಆತನು ಒಂದು ಸಾರೆ ಜಾರ-ತಸ್ತರ ಕ್ರಿಯೆ ಸಾಧ್ಯತೆಗಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಶೂದ್ರನ ಮನೆ ಸೇರಿ ಸಿಕ್ಕುಬಿದ್ದನು. ಶೂದ್ರನು ಅವನನ್ನು ಹೊಡೆದು ಬಡಿದು ಕೊಂದುಹಾಕಿದನು ಹಾಗು ಅದೇ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಪಾಪಿಯ ಹೆಣವನ್ನು ಎಳೆದೊಯ್ದು ಊರ ಅಗಸೆಯ ಮುಂದೆ ಚೆಲ್ಲಿದನು. ಕವನು ಕೊಳೆಯಿತು, ನಾಯಿ ನರಿಗಳು ಅದನ್ನು ಹರಿಹರಿದು ತಿನ್ನಹತ್ತಿದವು. ಮಸಣಮಟ್ಟೆಯ ಬೂದಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಳಾಡಿದ ಒಂದು ನಾಯಿಯು ಕೊಳೆತು ದುರ್ಗಂಧವಿಡಿದು ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಹೆಣ ತಿನ್ನಲು ಬಂದಿತು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ ಹರಿಹರಿದು ತಿನ್ನುವಾಗ ಆ ನಾಯಿಯ ಮೈಗೆ ಮೆತ್ತಿದ್ದ ಬೂದಿಯು ಹೆಣದ ಸರ್ವಾಂಗಕ್ಕೆ ಲೀಪಿಸಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಯಮಾದೂತರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಆ ಭ್ರಷ್ಟ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಯಮಪುರಿಗೆ ಎಳೆದೊಯ್ಯಹತ್ತಿದರು. ಮುಂದೆ ತುಸು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಶಿವದೂತರು ಅವನನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ದು ಏಷಾನ್ಸಹಿತ ಬಂದರು. ಆ ಕವನ

ಸ್ವಾಮಿತ್ವದ ಬಗೆಗೆ ಶಿವದೂತ-ಯಮದೂತರಲ್ಲಿ ಕಲಹ ನಡೆಯಿತು. ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಭಸ್ಮಧಾರಿಯಾದುದರಿಂದ ಇವನನ್ನು ಶಿವಲೋಕಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುವೆವೆಂದು ಯಮದೂತರು—“ಇವನು ಪಾಪಿಷ್ಠನಾದುದರಿಂದ ನರಕಕ್ಕೆ ಎಳೆದೊಯ್ಯುವೆವೆಂದು ಹೇಳಿ ಒಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅವರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಕಲಹ ನಡೆಯಿತು. ಕಡೆಗೆ ಶಿವದೂತರು ಯಮದೂತರನ್ನು ಹೊಡೆದಟ್ಟು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ತಮ್ಮ ಶಿವಲೋಕಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದರು.

ಯಮದೂತರು ಯಮನ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಶಿವದೂತರಿಂದ ತಮಗಾದ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ದೂರಿ ಕೊಂಡರು. ಅಗ ಯಮನು ಉರಿದೆದ್ದು ಹೋಗಿ ಶಿವದೂತರೊಡನೆ ವಾದಿಸಿದನು. ಕಡೆಗೆ ಭಸ್ಮಧಾರಿಯಾದವನು ಶಿವಲೋಕಕ್ಕೆ ತಕ್ಕವನು ಎಂಬ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿ ಯಮನು ಹಿಂದಿರುಗಿದನು. ಆ ಬಳಿಕ ಅವನು ತನ್ನ ಯಮದೂತರಿಗೆ—“ಸೇವಕರೆ! ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಭಸ್ಮಾಂಕಿತರು ಯಾರಾದರು ಇದ್ದರೆ ನೀವು ಅವರನ್ನು ಮುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವರಂತೆ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಕರು, ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಿಗಳು ಇವರಾರನ್ನೂ ನೀವು ಸ್ಪರ್ಶ ಮಾಡಬೇಡಿರಿ. ಇದರಂತೆ ನಮಗೆ ಶಿವಾಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ವಾಮದೇವರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾಕ್ಷಸನಿಗೆ ಈ ದೃಷ್ಟಾಂತ ಕಥೆ ಹೇಳಿದರು. ರಾಕ್ಷಸನು ವಾಮದೇವರ ಆಭಾರಮನ್ನಿಸಿ ಮತ್ತೆ—“ಸ್ವಾಮಿ! ನನಗೆ ಸಾವಿರ ಜನ್ಮಗಳ ಸ್ಮೃತಿಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ನಾನು ರಾಜನಾಗಿದ್ದಾಗ ಎಷ್ಟೋ ಪುಣ್ಯ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದೆನು. ಅದರೂ ಈ ದುರವಸ್ಥೆ ನನಗೇಕೆ ಬಂದಿತು?” ಎಂದು ಕೇಳಲು ವಾಮದೇವರು—“ರಾಕ್ಷಸಾ! ಆ ಪುಣ್ಯವೇ ಈಗ ನಿನಗೆ ಭಸ್ಮಲೇಪನದಿಂದ ನೈಕವಾ

ಯಿತು. ಈ ಭಸ್ಮಲೇಪನದಿಂದ ನೀನು ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸ ಜನ್ಮದಿಂದ ನಿವೃತ್ತನಾದಿ” ಎನ್ನಲು ಆ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸನು— “ಸ್ವಾಮಿ ! ಆ ಭಸ್ಮಲೇಪನದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನೂ ವಿಧಾನವನ್ನೂ ಹೇಳಬೇಕು” ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿತು. ಆಗ ವಾಮದೇವರು ವಿಭೂತಿಧಾರಣದ ಬಗೆಗೆ ಶಿವನು ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಎಂತೆಂದರೆ—

“ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಿವ-ಪಾರ್ವತಿಯರು ಮಂದರಾಚಲದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಬೌದ್ಧಕೋಟಿ ಶಿವಗಣವು ಇದ್ದಿತು. ಆಗ ಇಂದ್ರನು ಸಕಲ ಸುರರಿಂದ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಶಿವದರ್ಶನಕ್ಕೈಂದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು. ಎಲ್ಲರದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಭೆಯೇ ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆಯಿತು. ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳು, ಅಗ್ನಿ, ವರುಣ, ಕುಬೇರ, ಯಕ್ಷ, ಗಂಧರ್ವ, ಖೇಚರರು, ಪನ್ನಗರು, ವಿಷ್ಣುಧರರು, ಸಿದ್ಧರು, ಸಾಧ್ಯರು, ಕಿಂಪುರುಷರು, ಗುಹ್ಯಕರು, ಪಿತರುಗಳು, ದಕ್ಷಿಣಾಪುತ್ರರು, ಸಮಸ್ತ ಋಷಿವರ್ಗವು, ಅಸ್ತರೆಯರು, ಶಕ್ತಿ, ದೇವತೆಗಳು, ದ್ವಾದಶವಾರ್ಷಿಕರು, ಅಷ್ಟವರ್ಷಿಗಳು, ಅಶ್ವಿನಿ ಕುಮಾರರು, ವಿಶ್ವೇದೇವರು ಇವರೆಲ್ಲ ಪರಿವಾರದೊಂದಿಗೆ ಬಂದು ಕೂಡಿದ್ದರು. ಇವರಲ್ಲದೆ ಮಹಾಂಕಾಲ, ನಂದಿಕೇಶ್ವರ, ಮಹಾನೀಲ, ಪಾರ್ಷ್ವದರು, ವೀರಭದ್ರ, ಶಂಖಕರ್ಣ, ಮಣಿಭದ್ರ, ವೃಕೋದ್ರ, ಕುಂಡೋದ್ರ, ಮುಂತಾದವರೂ, ರುದ್ರಗಣಗಳೂ, ತರತರದ ಸ್ವರೂಪಿನ ಶಿವಗಣವೂ ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಿಕ್ಕಿರಿದು ತುಂಬಿದ್ದರು. ಶಿವನು ತನ್ನ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಅಧಿಷ್ಠಿತನಾಗಿದ್ದನು. ಪಾರ್ವತೀವಿಯು ಅಲಂಕೃತಳಾಗಿ ಶಿವನ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳು ಶಿವ-ಪಾರ್ವತಿಯರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಲಿದ್ದರು. ಸಸತ್ಯಮಾರಾಧಿ ಋಷಿಗಳು ಆಗ ಶಿವನನ್ನ

ಕುರಿತು— “ದೇವಾ ! ತಾತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಬೋಧಿಸದೇಕು” ಎಂದು ಕೇಳಲು ಶಿವನು— “ಋಷಿಗಳೆ ! ವೇದಶಾಸ್ತ್ರ ಸಮ್ಮತ ಧರ್ಮವಾವುದೆಂದರೆ ಪ್ರಿಪುಂಡ್ರಧಾರಣ ಹಾಗೂ ಭಸ್ಮಾಂಕಿತ ಇವೇ ಮಹತ್ವದವಾಗಿರುವವು” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಭಸ್ಮಧಾರಣ ವಿಧಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಮೂರ್ವಕ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದನು. ಮತ್ತು ಭಸ್ಮಧಾರಣದಿಂದ ಅದೆಷ್ಟೋ ಪಾಪಗಳ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವದೆಂಬದನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಿದನು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಶಿವನು ಸನತ್ಕುಮಾರರಾದ ಋಷಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಿಪುಂಡ್ರ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದನು. ನಂತರ ಶಿವನು ಕೈಲಾಸಲೋಕಕ್ಕೆ ಗಮನಿಸಿದನು. ಸನತ್ಕುಮಾರರು ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ವಾಮುದೇವರು ಆ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸನಿಗೆ ವಿಶ್ವರಿಸಿದರು. ಮತ್ತು ಭಸ್ಮವನ್ನು ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ ಆ ರಾಕ್ಷಸನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಕೂಡಲೆ ಆ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸನು ತ್ರಿಪುಂಡ್ರ ಧರಿಸಿಕೊಂಡನು. ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆಗಲೇ ಅವನು ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸ ಜನ್ಮ ನೀಗಿ ದಿವ್ಯ ದೇಹಿಯಾದನು. ಬಳಿಕ ಅವನು ವಾಮುದೇವ ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದಿಂದ ಓಂದು ವಿಮಾನು ಭೂಮಿಗೆ ಇಳಿದು ಬಂದಿತು. ವಾಮುದೇವ ಮುನಿಯು ಆ ದಿವ್ಯ ದೇಹಿಯನ್ನು ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಪರಲೋಕಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದನು.

ವಾಮುದೇವನು ಮನುಷ್ಯನಂತೆ ಕಂಡರೂ ಅವನು ಮಹಾದೇವನು. ಭವವನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವನು. ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಯ ಅವತಾರಿಕ ಸರ್ವೇಶ್ವರನೇ ವಾಮುದೇವನು.

ಭಸ್ಮ ಮಹಾಶ್ಮಶ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಿನದು. ಗುರುಹಸ್ತದಿಂದ ಭಸ್ಮಲೇಪನವಾದೊಡನೆ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸನ ಉದ್ಧಾರವಾಯಿತು !

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ಭಾರತಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದರು. ಬಳಿಕ ಅವನು ಗುರುಗಳಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ತನ್ನ ಸ್ಥಾನವಾದ ಕುಮಾರಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋದನು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಿದ್ಧ ಮುನಿಯು ನಾಮಧಾರಕನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

—೦—

೩೦ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ-ಶಾರದಾ-ಗುರುಭ್ಯೋನಮಃ|| ನಾಮಧಾರಕನು ಸಿದ್ಧ ಮುನಿಯನ್ನು ಕುರಿತು--
“ಸ್ವಾಮಿ ! ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ಭಾರತಿ ಯತಿಗೆ ಜ್ಞಾನ ಬೋಧೆ ಮಾಡಿ ಕಳಿಸಿದರು. ತರುವಾಯ ವರ್ತಿಸಿದ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವದಾಗಬೇಕು” ಎನ್ನಲು ಸಿದ್ಧ ಮುನಿಯು ಶ್ರೀ ಗುರು ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಾಗಿಸಿ ಹೇಳಹತ್ತಿದನು. ಎಂತೆಂದರೆ--

“ನಾಮಧಾರಕ ! ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಗಾಣಗಾಪುರದಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ವರ್ತಿಸಿದ ಅಪೂರ್ವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು. ಉತ್ತರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಹುರ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಿರಿವಂತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ನಿದ್ದನು. ಅವನಿಗೆ ಗೋಪೀನಾಥ ಎಂಬ ಹೆಸರಿದ್ದಿತು. ಅವನಿಗೆ ಮೊದಲು ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲವು ಜನ್ಮಿಸಿ

ದಾಗಲೇ ಸತ್ತು ಸತ್ತು ಹೋದವು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನು ತನ್ನ ಸತಿಯೊಡನೆ ಶ್ರೀ ದತ್ತಾತ್ರೇಯನನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿದನು. ತತ್ಪಲದಿಂದ ಆ ದಂಪತಿಗಳಿಂದ ಒಂದು ಗಂಡು ಮಗುವು ಜನಿಸಿತು. ಅವರು ಶ್ರೀ ದತ್ತನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಲಭಿಸಿದ ಆ ಮಗುವಿಗೆ 'ದತ್ತ' ಎಂದೇ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದರು.

ದತ್ತನು ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಬೆಳೆದು ಐದು ವರ್ಷದ ಬಾಲಕನಾದನು. ಏಕಪುತ್ರ ವಿಷಯವಾದುದರಿಂದ ಆ ಬಾಲಕನ ಸಾಲನೆ-ಮೋಷಣೆಗಳಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳು ಬಹು ದಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದರು. ಅಕ್ಕರತೆಯಿಂದ ಬೆಳೆಯಿಸಿದ ಆ ಬಾಲಕನ ವ್ರತಬಂಧ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ನೈಭವದಿಂದ ಮಾಡಿದರು. ಮುಂದೆ ದತ್ತನು ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷದ ವಯದವನಾಗಲು ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳು ಯೋಗ್ಯ ವನಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ದತ್ತನಿಗೆ ತಕ್ಕ ಕನೆಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ಲಗ್ನಮಾಡಿಯೇ ಬಿಟ್ಟರು. ಈ ನೂತನ ಬಾಲದಂಪತಿಗಳು ಚೆಲುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರತಿ-ಕಾಮರಂತೆ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಬ್ಬರು ಒಂದೇ ಕಡೆಯಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಓರಿಯವರಾದ ಆ ಹುಡುಗರು ದಾಂಪತ್ಯಭಾವದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾಣವಸ್ಥೆಯ ದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿದರು. ಈ ಗಂಡ ಹೆಂಡಿರು ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಬಲು ಜೀವ, ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿ. ಸಹಜ ಪ್ರೇಮ ಪಾಶವು ಆ ಸತಿ ಪತಿಯರನ್ನು ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಬಂಧಿಸಿತು. ಹೀಗೆ ದತ್ತ ಹಾಗೂ ಅವನ ಸತಿ ಸಾವಿತ್ರಿಯು ಸಮನ್ವಯವಾಗಿ ಕೆಲ ಕಾಲ ಕಳೆಯಲು ದತ್ತನಿಗೆ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಬೇನೆಯು ಆವರಿಸಿತು. ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರ ರಿಂದ ಅವನ ರೋಗ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಔಷಧ ಪಥ್ಯೋಪಚಾರ ನಡೆದವು. ಒಂದೇಸಮನೆ ಮೂರು ವರುಷಗಳವರೆಗೂ ಆರೈಕೆ ನಡೆಯಿತು. ಅವನಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಲಭಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಅನ್ವವು ರುಚಿಸದಾಯಿತು.

ಉಪವಾಸವಾಗಿಯೇ ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟನು. ಅವನೊಡನೆ ಅವನ ಸತಿಯೂ ಕೂಡ ತಾನೂ ಅನ್ನ ಸ್ವೀಕರಿಸದಾಳು. ಅವನು ಉಂಡೆ ತಾನು ಉಂಡು ಸ್ವೀಕರಿಸದಷ್ಟೇ ತಾನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ತನ್ನ ಪತಿಯ ಕಷ್ಟದೊಡನೆ ತಾನು ಕಷ್ಟಪಡುವ ಆ ದತ್ತನ ಸತಿ ಸಾವಿತ್ರಿಯು ನಿಜಕ್ಕೂ ಪತಿವ್ರತೆಯು. ಬದುಕುತ್ತ ದತ್ತನ ದೇಹ ಕ್ಷೀಣವಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ದುರ್ಗಂಧವಿಡಗಿತ್ತು, ವೈದ್ಯರೂ ಇತರರೂ ಆ ರೋಗಿಯು ಸನಿಹಕ್ಕೆ ಹೋಗದಾರು. ಹೆಂಡತಿಯು ತಾನೇ ಅವನಿಗೆ ಔಷಧ-ಪಥ್ಯ-ಆರೈಕೆಯನ್ನು ಪರೋಪರಿಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆದರೂ ಉಪಯೋಗವಾಗದಂತಾಯಿತು, ದತ್ತನ ತಾಯಿ--ತಂದೆಗಳ ಸಂತಾಪ ಮಿಕ್ಕಿತು. ದತ್ತನ ಅತ್ತಿ-ಮಾವಂದಿರೂ ಬಂದು ಅಳಿಯನ ಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿ ಹಾಕಾರಿದರು, ದತ್ತನ ಹೆಂಡತಿ ಸಾವಿತ್ರಿಯು ಪತಿಯ ಶುಶ್ರೂಷೆ ಮಾಡುವದನ್ನು ಕಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ಬೆರಳು ಕಚ್ಚಿದರು, 'ದತ್ತನ ರೋಗವು ದುರ್ಧರವೂ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕವೂ ಹಾಗು ಪ್ರಾಣನಾಶಕವೂ ಆಗಿರುವದರಿಂದ ಇನ್ನು ನೀನು ಪತಿಯ ಬದುಕುವ ಆಸೆಬಿಡು, ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕರು ಆತನಿಗೆ ಹೇಳಿದರೂ ಆತ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸಲಿಲ್ಲ. ಪತಿ ಸೇವೆ--ಶುಶ್ರೂಷೆ ಗಳಿಂದ ಅಂತರಿಸಲಿಲ್ಲ. ದತ್ತನ ಹಾಗು ಆತನ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳು ದತ್ತನಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯಲಭಿಸಲೆಂಬ ಆಸೆಯಿಂದ ದೇವತೋಪಾಸನೆ, ದಾನ ಧರ್ಮ, ಯಂತ್ರ-ಮಂತ್ರ--ತಾಯಿತ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅವನ ಲಂಚಿಸಿ ವಿಪುಲ ದ್ರವ್ಯ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದರು, ನಾಮಾಂಕಿತ ವೈದ್ಯರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ, ಔಷಧ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿಸಿದರು. ವೈದ್ಯರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ನಿರರ್ಥಕತೆ ಹೊಂದಿದರು, ಅವರು 'ಈ ದತ್ತನು ಗುಣ ವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಈಶ ಯಶಸ್ವೇ ಹೊರತು ಅವನು ಮಾನವನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ' ಎಂದು ವೃಥಾ ಅಭಿ

ಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಸಿದರು, ಅವನ್ನು ಕೇಳಿಯಂತೂ ದತ್ತನ ಹಾಗೂ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಸಾವಿತ್ರಿಯ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳ ಸಂತಾಪವು ಶೋಕ ಸ್ವರೂಪ ಹೊಂದಿತು, ಸಾವಿತ್ರಿಯು ಇದಾವದನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಸದಾ ಪತಿಯ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡೇ ಅವನ ಆರೋಗ್ಯ ಚಂಚಲವಾಗಿದ್ದಳು. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಆಕೆ ಇರುತ್ತಿರಲು ಮುಂದೆ ಒಂದೆರಡೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಅನ್ನವೇಕೆ? ನೀರು ಸಹ ಗಂಟಲಿಗಳಿರುವದಾಯಿತು, ಹಾಕಿದ ಔಷಧ ಹಿಂತಿರುಗುತ್ತಿತು. ಆಗ ದತ್ತನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಕರಳು ಕೊರೆಯುವ ನುಡಿಗಳನ್ನಾಡಿದನು, ಹಾಗೂ ಇನ್ನು ನನ್ನ ಬದುಕುವಿಕೆಯ, ಆನೆ ಬೇಡ' ಎಂದು, ಹೇಳಿದನು, ಇದರಿಂದ ಆಕೆಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಕಸವಿಯಾಯಿತು. ಆದರೂ ಅದನ್ನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ನುಂಗಿ ಅವನೊಡನೆ ಧೈರ್ಯದ ನುಡಿಯಾಡಿದಳು, ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಛಾವಿಕ ವಿಚಾರ ಸುಳಿದು ಅದು ಆಕೆಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಚೋದಿಸಿತು. ಅವಳು ತನ್ನಲ್ಲಿ—“ಈ ನನ್ನ ಪತಿಯನ್ನು ನನ್ನ ಅತ್ತೆ ಮಾವಂದಿರು ದತ್ತಾತ್ರೇಯನ ಆರಾಧನೆ ಮಾಡಿ ಹಡಿದಿರುವರಂತೆ, ನಾನಾದರೂ ಶ್ರೀ ದತ್ತನ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಪತಿಯ ಆರೋಗ್ಯದ ಭಾರ ಚೆಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸೌಭಾಗ್ಯವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೆನು. ಗಾಣಗಾಪುರವು ದತ್ತನ ಸ್ಥಾನವನ್ನಿಸಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ 'ನೃಸಿಂಹ ಸರಸ್ವತಿ' ಗುರುಗಳು ವಾಸವಾಗಿರುವರಂತೆ, ಈಗಲೇ ಈ ನನ್ನ ಪತಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕರೆದೊಯ್ಯಲು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ನನ್ನ ಪತಿಯು ಗುಣಮುಖ ಹೊಂದುವನು.” ಇದೇ ವಿಚಾರವು ಆಕೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿತು. ಆಗಲೇ ಅವಳು ತನ್ನ ಅತ್ತೆ ಮಾವಂದಿರರಿಗೆ ತನ್ನ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸಿದಳು, ಹಾಗೂ ತನಗೆ ಗಾಣಗಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಡಲಿಕ್ಕೇಬೇಕು” ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು, ಗೋಪಿನಾಥ ಹಾಗೂ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ

ಇವರು ದತ್ತಾತ್ರೇಯನ ನಿನ್ನೀನು ಭಕ್ತರು. ತಮ್ಮ ನೊಸೆಯ ವಿಚಾರವು ಅವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿತವಾಯಿತು, ಅವರು ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತಾಡದೆ ದತ್ತನನ್ನು ಗಾಣಗಾಪುರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಡೋಲಿ ಹಾಗು ವಾಹಕರನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿ ನೊಸೆಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರು.

ದತ್ತರ ಪತ್ನಿಗೀಗ ಬಲು ಹರುಷ ! ಗಾಣಗಾಪುರಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಗಂಡನನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ದು ಅವನನ್ನು ರೋಗದಿಂದ ಮುಕ್ತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡೇ ಬರುವೆನೆಂದು ಆಕೆಯ ವಿಶ್ವಾಸ, ಹಾಗೂ ಭರವಸೆ ! ಕೊಡಲಿ ಅವಳು ತನ್ನ ಗಂಡನನ್ನು ಡೋಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸಿ ಅಳಗಿಂದ ಅದನ್ನು ಹೊರಿಸಿಕೊಂಡು ಗಾಣಗಾಪುರದ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ನಡೆದಳು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪತಿಯ ಮುಖ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತ ಅವನಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ಕೊಡುತ್ತ ಭರಭರನೆ ಸಾಗಿ ಗಾಣಗಾಪುರಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿದಳು, ಪತಿಯ ಮುಖ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಳು, ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಸ್ಥಾನವೆಲ್ಲಿ? ಎಂದು ಅಲ್ಲಿಯವರನ್ನು ಕೇಳಿದಳು. 'ಅವರು ಸಂಗಮದಲ್ಲಿರುವರು' ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಳು, ಇನ್ನು ಸಂಗಮಕ್ಕೇ ಹೋಗಿಬಿಡಬೇಕೆಂದ, ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಅವಳು ಡೋಲಿಯ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಳು: ಅದರ ಮುಸುಕು ಓರೆ ಮಾಡಿ ಪತಿಯ ಮುಖ ನೋಡುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಅವನ ಪ್ರಾಣಸತ್ತ್ವಗಳು ಹಾರಿಹೋಗಿತ್ತು. ಸತಿಯು ನೋಡಿದಳು, ಹೌಹಾರಿದಳು, ಎದೆ ಬಡಿದುಕೊಂಡಳು, ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ನೆನಸಿಗೆ ತಂದುಕೊಂಡು ಉಚ್ಚರಿಸಿ ಅಳಹತ್ತಿದಳು. ಆಕೆಯ ಸಂತಾಪ ನೋಡಿ ಆ ಗೂರಿನ ಸರ ಸಾರಿಯರು ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದರು, ಆಕೆಯ ಸಂತಪ್ತ ಹೃದಯದಿಂದ ಹೊರಟ ಕೋಲಾಹಲ ಉಚ್ಚಾರಣೆಗಳು ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದವರೆಲ್ಲರ ಅಂತಃಕರಣಗಳನ್ನು ಕದಡಿಸಿ ಅವರ ಕಣ್ಣು ಸುರಿಸದಹತ್ತಿದವು, ಹೆಚ್ಚುತ್ತ ನಡೆದಿರುವ ಕೋಳಭಾರ ಕಡಿನೆ

ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಆಕೆಯನ್ನು ಸಾಂತ್ವನಪಡಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಅದ ರಿಂವೇನೂ ಉಪಯೋಗವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆಕೆಯ ಒಡಲುರಿ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು, ಶೋಕವಿಮ್ಮಡಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ ಜನಜಂಗುಳಿಯೊಳಗೆ ಹಾಯ್ದು ಒಬ್ಬ ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ಆಕೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಿಂತನು. ಆತನ ಭಸ್ಮಾಂಕಿತ ದೇಹವನ್ನೂ ಜಡೆಯನ್ನೂ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಹಾಗೂ ತ್ರಿಶೂಲಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಆಕೆಯು ಅಳುವಿಕೆ ನಿಂತಿತು. ಹಾಗೂ ಅವಳು ಹೃದಯದಿಂದ ಆ ಸಾಧುವಿನ ಮುಖ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಆತನು— “ಮಾನಿನಿ ! ಇದೇಕೆ ಅಳುವಿ? ವಿಧಿಲಿಖಿತದಂತೆ ಎಲ್ಲ ವರ್ತಿಸುವದಾ, ದೇಹವು ಮೂರ್ವಜಸ್ಸದ ಫಲಭೋಗಿಯು, ಎಷ್ಟೊಂದು ನೀನು ರೋದಿಸಿದರೂ ಈ ಶವವು ಸಜೀವಗೊಳ್ಳದು, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಾವು ಇದ್ದದ್ದೇ, ಇವನೇಲ್ಲ ಹುಟ್ಟಿದನು? ನೀನೇಲ್ಲ ಹುಟ್ಟಿದಿ? ಮಹಾಪೂರಿನಲ್ಲಿ ತೇಲಿ ಬಂದ ಕಟ್ಟಿಗೆಗಳಂತೆ ಕೂಡಿ ದ್ದಿರಿ. ಈಗ ಅವುಗಳಂತೆ ಅಗಲಿದಿರಿ. ದೇಹವು ಸ್ಥಿರವಲ್ಲ, ಇದು ಪಂಚಭೂತಾತ್ಮಕವು, ಅವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಗುಣಗಳು ಇದಕ್ಕಿರುವವು, ಆ ಗುಣಗಳು ಕರ್ಮಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ಹುಟ್ಟುವವು; ಎಲ್ಲವೂ ಮಾಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ರುವವು. ಸುಖ ದುಃಖಗಳು ಗುಣಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವವು, ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಕಲ್ಪಕೋಟಿ ಆಯುಷ್ಯ ವಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೂ ಕಾಲ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ. ಮಾನವನ ಪಾಡೇನು? ಹುಟ್ಟಿದರೆ ಸಂತೋಷ ! ಸತ್ತರೆ ದುಃಖ. ಹೀಗೇಕೆ? ಸಂಸಾರವು ಸ್ವಪ್ನದಂತಿರುವದಾ, ಶರೀರವು ಕಶ್ಮಲಯುಕ್ತವು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಶೋಕಿಸಬೇಕೇ? ನನ್ನ ಮುಂದಿನ ಮಿಚಾರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳು, ಸಂಸಾರ ಸಾಗರ ದಾಟುವ ಮಾರ್ಗ ಶೋಧಿಸು” ಈ ಪ್ರಕಾರ ಆ ತಪಸ್ವಿಯು ಅಕೆಗೆ ಬೋಧಿಸಲು ಆಕೆಯಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನೋದಯವಾಯಿತು. ಅವಳು— ಸ್ವಾಮಿ !

ನಾನು ಇನ್ನು ಅದಾವ ಮಾರ್ಗ ಹಿಡಿಯಬೇಕು? ” ಎಂದು ಕೇಳಲು ಆ ಯೋಗಿಯು ಸಂತೋಷಬಟ್ಟು ಆಕೆಗೆ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ಆಚಾರಧರ್ಮ ಬೋಧಿಸಹತ್ತಿದನು.

ಎಂದು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ನಾನುಧಾರಕನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

—೦—

೩೧ ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ-ಶಾರದಾ-ಗುರುಭ್ಯೋನಮಃ॥ ಯೋಗೇಶ್ವರರು ವೃತ್ತನಾದ ದತ್ತನ ಸತಿ ಸಾವಿತ್ರಿ ಯನ್ನು ಉದ್ವೇಶಿಸಿ ಅವಳಿಗೆ ಆಚಾರ ಧರ್ಮವನ್ನು ಹೇಳಹತ್ತಿದರು. ಎಂತೆಂದರೆ—

“ಮಾನ್ಯನಿ ! ಈ ಭವಸಾಗರ ದಾಟುವದಕ್ಕೆ ಆಚಾರ ಧರ್ಮವು ಶ್ರೇಷ್ಠಸಾಧನವು. ಪತಿಯು ಜೀವಿಸಿರುವಾಗಲೂ ಅಥವಾ ಅವನು ಮರಣಹೊಂದಿದವೇಲೂ ಆತೆಯು ಅನುಸರಿಸುವ ಆಚಾರಗಳು ಕಥೆಯ ರೂಪದಿಂದ ಸೃಂದ ಪುರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಕಾಶೀಖಂಡದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿರುವದು. ಅದರಲ್ಲಿಯು ಸ್ತ್ರೀಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು.

“ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಅಗಸ್ತ್ಯ ಋಷಿಗಳಿದ್ದರು. ಲೋಪಾಮುದ್ರೆಯು ಅವರ ಸತಿಯು. ಆ ಋಷಿ ಪತಿ ಪತ್ನಿಯರಿಬ್ಬರೂ ಮಹಾಜ್ಞಾನಿಗಳು. ಮಂತ್ರವೈಷಮನೆಯವನು ಆ ಅಗಸ್ತ್ಯರ ಶಿಷ್ಯನು.

ಒಂದು ದಿನ ನಾರದರು ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತ ವಿಂಧ್ಯನಿರುವ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ವಿಂಧ್ಯನು ನಾರದರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಪರಾಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದನು. ನಾರದರು ಸಂತುಷ್ಟತೆ ಬೀರುತ್ತ— “ವಿಂಧ್ಯ ! ನೀನು ಎಲ್ಲ ಗಿರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರೇಷ್ಠನು, ಆದರೂ ಉನ್ನತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮೇರುಗಿರಿಗೆ ನೀನು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತಾಡುವರು” ಎಂದು ನುಡಿದನು. ಕೂಡಲೆ ವಿಂಧ್ಯನು ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಒಂದೇಸವನೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯಹತ್ತಿದನು. ‘ನಾರದರೆ ! ನೋಡಿ. ನೋಡಿರಿ’ ಎನ್ನುವನು. ಮತ್ತೆ ಬೆಳೆಯುವನು, ನಾರದರು— ‘ಬೆಳೆ, ಬೆಳೆ. ಇನ್ನಿಷ್ಟು ಬೆಳೆ’ ಎನ್ನುವರು. ಹೀಗಾಗಿ ಆ ವಿಂಧ್ಯನು ಸೂರ್ಯಮಂಡಲಕ್ಕೆ ತಲುಪುವವರೆಗೂ ಬೆಳೆದನು, ಮತ್ತೂ ಬೆಳೆದು ಸ್ವರ್ಗ ಭುವನಕ್ಕೆ ತನ್ನ ನತುನೆತ್ತಿಯನ್ನು ಹತ್ತಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಂತನು. ನಾರದರು ನೋಡಿ ಆನಂದ ಹೊಂದಿ ಹಿಂದಿರುಗಿದರು.

ವಿಂಧ್ಯನ ಉನ್ನತ ಸಾಹಸದಿಂದ ದಾಕ್ಷಿಣಾತ್ಯರು ಘೋರ ಸಂಕಟಕ್ಕೀಡಾದರು. ಸೂರ್ಯ ದರ್ಶನವಿಲ್ಲ, ಯಜ್ಞಾದಿ ಕರ್ಮ ಕಟ್ಟಾದವು. ಆಗ ಋಷಿಗಳೆಲ್ಲ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಇಂದ್ರನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮೊರೆ ಯಿಟ್ಟರು. ವಿಂಧ್ಯನು ತೊಂದರೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದನು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಕೋಪ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಅವನು ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಈ ವಾರ್ತೆ ತಿಳಿಸಿದನು. ವಿಂಧ್ಯನ ಗರ್ವ ಖಂಡಿಸುವ ಉಪಾಯವನ್ನು ಆತನು ಆಗಲೇ ಅವರಿಬ್ಬರು ಭೂಪೋಕಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದ ಅಗಸ್ತ್ಯನನ್ನು ಕಂಡರು. ನಿಜ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಅವನನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ದಿಶೆಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಪ್ರಚೋದಿಸಿದರು. ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರರ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಅಗಸ್ತ್ಯನು ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಹೊರಟನು. ವಿಂಧ್ಯನು ನಿಂತಿರುವ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದನು.

ವಿಂಧ್ಯನು ಅಗಸ್ತ್ಯನ ಕೇವಲ ಶಿಷ್ಯನು. ಒಂದೇ ಗುಟುಕಿನಿಂದ ಇವನು ಪ್ರಾತನ ಮಾಡಿದ ಅಗಸ್ತ್ಯನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಕಂಡು ಅವನೂ ಹೆದರಿದ್ದನು. ಹಾಗೂ ಅವನನ್ನು ತನ್ನ ಗುರುವೆಂದು ನಂಬಿದ್ದನು. ತನ್ನ ಗುರು ಅಗಸ್ತ್ಯನು ಬರುತ್ತಿರುವದನ್ನು ದೂರದಿಂದಲೇ ಕಂಡು ಒಮ್ಮೆಲೇ ತಾನು ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ವಂದಿಸಿದನು. ಅಗಸ್ತ್ಯನು—“ಶಿಷ್ಯ ವಿಂಧ್ಯನೇ! ನಾನು ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವದು ಅವಶ್ಯವಿದೆ. ನಾನು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರುವ ಮಾರ್ಗ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ” ಎಂದು; ಅವನು ಕೊಟ್ಟ ಅರ್ಶಿವರದಿನದ ಹಾಗೇ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಅಂದಿನಿಂದ ಶಿರಬಾಗಿವ ವಿಂಧ್ಯನು ಅದೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದನು ‘ಸೂರ್ಯಾದಿಗಳಿಗೂ ದಾಸ್ಯ ನಾತ್ಯರಿಗೂ ಉಂಟಾದ ಶೋಂಧರಿಯು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅಗಸ್ತ್ಯರಿಂದ ನಿವಾರಣೆಯಾಯಿತು.

ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರರೊಡನೆ ಗುರುಬ್ರಹ್ಮಸ್ವತಿಯೂ ಸಕಲ ದೇವತುಷಿಗಳೂ ಅಗಸ್ತ್ಯಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರೆಲ್ಲರು ಋಷಿದಂಪತಿಗಳಿಂದ ಒಳ್ಳೆ ಸತ್ಕಾರ ಹೊಂದಿದರು. ಅಗಸ್ತ್ಯಪತ್ನಿ ಲೋಪಾಮುದ್ರೆಯ ಸತಿತ್ವವನ್ನು ಕಂಡು ಅವರೆಲ್ಲರು ಬೆರಗಾದರು. ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವತಿಯಂತೂ ಆ ಲೋಪಾಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿ ಆಕೆಯ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ದೇವತುಷಿಗಳಿಗೆ ಅರುಹಿದರು. ಎಂತೆಂದರೆ—

“ದೇವ-ಋಷಿಗಳೆ! ಅಗಸ್ತ್ಯಪತ್ನಿ ಈ ಲೋಪಾಮುದ್ರೆಯಂಥ ಹದಿದಬೆಮರು ಈ ಮೊದಲು ಯಾರೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಮಹಾಸತಿಯು ಅರುಂಧತಿ, ಸಾವಿತ್ರಿ, ಅನಸೂಯೆ, ಶಾಂಡಿಲ್ಯಪತ್ನಿ ಹರಿ-ಹರ-ಬ್ರಹ್ಮರ ಹೆಂಡಂದಿರು, ಹಿಮಾಲಯನ ಪತ್ನಿ ಮೇನಕೆ, ಧ್ರುವನ ತಾಯಿ ಸುನೀತಿ, ರವಿಪತ್ನಿ ಸಂಜ್ಞೆ, ಅಗ್ನಿಸತಿ ಸ್ವಾಹಾ, ಇವರೆಲ್ಲರು ಪತಿವ್ರತೆಯರು. ಇವರಿಗಿಂತಲೂ ಈ ಲೋಪಾಮುದ್ರೆಯು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾಧಿಯು.

ಈಕೆಯಲ್ಲಿಯ ಪತಿವ್ರತೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಎಂತಿರುವವೆಂದರೆ—

ಪತಿಯ ಭೋಜನದ ನಂತರ ಪತಿಯು ಪತಿ ಪ್ರಸಾದವೆಂದು ತಾನು ಉಣ್ಣುವಳು. ಪತಿಯಿಂದ ತನಗೆ ಸೇವೆಯ ಆಜ್ಞೆ ಬರುವದನ್ನು ಪತಿಯು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವಳು. ಪತಿಯಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಎಂದೂ ಉಲ್ಲಂಘಿಸಳು. ಪತಿಯ ಅಖಂಡ ಸೇವೆ ಮಾಡುವದೂ, ಅತಿಥಿ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವದೂ, ಪತಿಯು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ದಾಸ ಧರ್ಮ ಮಾಡುವದೂ ಪತಿಗೆ ಬಲು ಸೇರುವದು. ಪತಿಯೇ ಶ್ರೀಪತಿಯು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಸೇವೆ ಮಾಡುವದು ಪತಿಯಳಿಗೆ ಉಕ್ತವು. ಶಯನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಹ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪತಿ ಸೇವೆ ಮಾಡುವಳು. ಪತಿಯು ನಿದ್ರಿಸ್ಥನಾದ ನಂತರ ತಾನು ಮಲಗುವಳು. ಅವನು ಏಳುವ ನೊಂದಲೇ ತಾನು ಏಳುವಳು. ಗೃಹಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಳು. ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಪತಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಪಾದ ತೀರ್ಥ ಸ್ವೀಕರಿಸುವಳು, ಗಂಡನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗಲೇ ಪತಿಯು ಸಿಂಗರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಳು, ಪತಿಯು ನಿಷ್ಕರ ನುಡಿಯನ್ನಾಡಲು ಸಿಟ್ಟಾಗದೆ ಕ್ಷಮೆಗಾಗಿ ಅವನ ಪಾದ ಹಿಡಿಯುವಳು, ಅವನು ಹೊರಗಿನಿಂದ ಮನೆಗೆ ಬರಲು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಎದುರ್ಗೊಳ್ಳುವಳು. ತನ್ನ ಪತಿಯ ಇಚ್ಛೆಗನುಸರಿಸಿ ನಡೆಯುವಳು. ದೇವ-ಮುಷಿಗಳೆ ! ಪತಿಯ ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲದೆ ಆಕೆಯ ವರ್ತನೆಯ ಬಗೆಗಿರುವ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಲಕ್ಷಣಗಳಿವೆ. ಯಾವವೆಂದರೆ—

ಪತಿವ್ರತೆಯು ತನ್ನ ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಅನ್ಯ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಳು, ಕಾರ್ಯಪರತ್ವ ಹೋಗಲು ತೀವ್ರವೇ ಹಿಂದಿರುಗುವಳು. ಈ ಪತಿವ್ರತೆಯು ದಿನದ ಪ್ರತಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಮಾರ್ಜನೆ ಮಾಡುವಳು.

ದೇವ ಪೂಜೆಗಾಗಿ ಸರ್ವಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡುವಳು, ತನ್ನ ಗಂಡನ ಉಚ್ಛ್ರಸ್ತವನ್ನು ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಭುಂಜಿಸುವಳು. ಅವಳು ಅತಿಥಿಗೆ ಅನ್ನ ಹಾಕುವಳು, ಗೋಮಾತೆಯನ್ನು ಪೂಜಿಸುವಳು, ಪತಿಯಾಜ್ಞೆಯಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರತೋಪಾಸ ಮಾಡಳು, ರಜಸ್ವಲೆಯಾದಾಗ ಉಕ್ತ ಆಚರಣೆಯಿಂದಲೇ ವರ್ತಿಸುವಳು. ಪತಿಯ ಆಯುಷ್ಯವರ್ಧನೆಗಾಗಿ ಕುಂಕುಮಾದಿ ಸೌಭಾಗ್ಯ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಳು.

ಪತಿವ್ರತೆಯು ನೆರೆಹೊರೆಯವರ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ದೂರಿರುವಳು. ಅಗಸಗಿತ್ತಿ, ಕುಂಟೆಣೆ, ಜೈನಿತಿ, ದ್ರವ್ಯಹೀನ ಇವರ ಸ್ನೇಹಿತಿಯಾಗಳು. ತನ್ನ ಗಂಡನನ್ನು ನಿಂದಿಸುವ ಹೆಂಗಸಿನ ಕೂಡ ಮಾತಾಡಳು, ಅತ್ತಿ-ಮಾವ ಮೊದಲಾದವರಿಂದ ದೂರಿರು ಸತಿಯು ಎಂದೂ ಒಪ್ಪುವದಿಲ್ಲ. ಈಕೆ ನಿರವಸ್ತ್ರದಿಂದೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವಳು, ಹೊಸ್ತಿಲು, ಒರಳು, ಒನಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಳು. ಹಿರಿಯರ ಸಮುಖದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಳು ಹಾಗೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಳು. ಮತ್ತೊ—

ಪತಿವ್ರತೆಯು ಗಂಡನೊಡನೆ ವಾದಿಸಲಾರಳು, ಅವನ ಅಂತಃಕರಣದಲ್ಲಿ ಉದ್ವೇಗ ಹುಟ್ಟುವಂತಿ ವರ್ತಿಸಲಾರಳು. ಗಂಡನು ಎಂಥ ಸ್ವರೂಪದವನೇ ಇದ್ದರೂ ಅವನನ್ನು ಪತಿವ್ರತೆಯು ಹರಿಯ ಸಮಾನನೆಂದೇ ನಿಶ್ಚಿತ ಮುತಿ ತಾಳುವಳು. ತನಗೆ ಗೃಹಾವಶ್ಯಕ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ತಾನೇ ತನ್ನ ಗಂಡನಿಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಮುಖಾಂತರ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಿತುಗರಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವಶ್ಯಕ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಸೂಚಿಸಬೇಕು. ಇಂಥದೇ ಬೇಕೆಂದು ಹೆಚ್ಚು ಹಿಡಿಯಬಾರದು. ಪತಿವ್ರತೆಯು ತನ್ನ ಗಂಡನಿಗೆ ದೊರೆತಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಸಂತುಷ್ಟತೆ ಪಡುವಳು. ಪತಿನಿಂದೆ ಮಾತಳು. ಪತಿಸೇವೆಗಿಂತಲೂ ತೀರ್ಥ

ಯಾತ್ರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನವಲ್ಲವೆಂದು ಅವಳು ಭಾವಿಸುವಳು. ದೇವ-ಖುಷಿಗಳೆ ! ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿರಿ. ಆ ಸತಿಗಳು ಮನೋನಿರ್ಭಾರವೆಂತಿರುವದೆಂದರೆ—

ಪತಿಯಾಣ್ಣೆಯಲ್ಲದೆ ಪ್ರತೀಕಾಶ ಮಾಡುವವಳು ತನ್ನ ಪತಿಯ ಅಯುಷ್ಯ ಕ್ಷೇಣಿಸುವಳು. ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಪತಿಯೊಡಗೊಂಡು ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಳು. ಗಂಡನಿಗೆ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವವಳಿಗೆ ನಾಯಿಯ ಜನ್ಮ ಬರುವದಲ್ಲದೆ ಅವಳು ರಾತ್ರಿ ಊರ ಸನಿಹಕ್ಕೆ ಬಂದು ಒದರುವ ನರಿಯಾಗುವಳು. ಸತಿಯು ವನಭೋಜನ, ನೆರೆಮನೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ದಿನಂಪ್ರತಿ ಹೋಗಕೂಡದು. ಪತಿಯು ಆಚಾರ ಹೀಗನಾದಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ನಿಂದಿಸಬಾರದು, ಅತ್ತಿ-ಮಾವಂದಿರ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಗಟ್ಟಿಸಿ ಮಾತಾಡಬಾರದು. ಹಾಗೂ ಗಹಗಹಿಸಿ ನಗಬಾರದು. ಪತಿಯ ವೃತ್ತಿಗೆ ಬೇಜಾರುಗೊಂಡು ಉದಾಸೀನತೆ ತೋರಿಸುವವಳು ಹೆಣ್ಣು ಹುಲಿಯಾಗಿ ಅಡವಿ ಸೇರುವಳು. ಪರಪುರುಷನನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಸುವವಳು ಮೇಲ್ಕಣ್ಣಿನವಳಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವಳು. ಗಂಡನನ್ನು ವಂಚಿಸಿ ಪಿರಿದುಂಬುವವಳು ಗ್ರಾಮಸೂಕರ ಜನ್ಮ ತಾಳುವಳು. ಪತಿಗೆ ಬಿರು ನುಡಿ ಯನ್ನಾಡುವವಳು ಮೂಕೆಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವಳು. ಸವಕೀ ಮತ್ತರದವಳು ದರಿಬೈಯಾಗಿ ಜನಿಸುವಳು. ಇತ್ಯಾದಿ.

“ದೇವ ಖುಷಿಗಳೆ ! ಶರೀರವು ಜೀವವಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಪವಿತ್ರವು. ಅದರಂತೆ ಸತಿಯಳಿಗೆ ಪತಿಯಿಂದಲೇ ಪಾವಿತ್ರ ಹಾಗೂ ಸೌಭಾಗ್ಯವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯಳಿಗೆ ಪತಿ ಸೇವೆ ಯೋಗ್ಯವು. ಹಾಗೂ ಅವಳು ಪತಿಯೊಡನೆ ಇರುವದೇ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವು ಪತಿಯು ಮೃತನಾಗಲು ಅವನ ತನದೊಡನೆ ಸಹಗಮನ

ಮಾಡುವವಳ ಪುಣ್ಯಕ್ಕೆ ಎಣೆಯಿಲ್ಲ. ಆಕೆಯಿಂದ ನಾಲ್ಕತ್ತೈರಡು ಕುಲಗಳ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವದು. ಇಂಥ ಪವಿತ್ರತೆಯು ಯಾವದೊಂದು ಮನನೇತನಕ್ಕೆ ಸುಕೃತದಿಂದ ದೊರೆಯುವಳು.

ದೇವ ಋಷಿಗಳೆ ! ಗಂಗಾ ಸ್ನಾನವೂ, ಪತಿವ್ರತೆಯ ದರ್ಶನವೂ ಪುಣ್ಯ ಸಂಚಿತದಿಂದ ಲಭಿಸುವವು ಎಂದು ಗುರು ಬ್ರಹ್ಮಪ್ರತಿಯು ಸತಿ ಲೋಪಾಮುದ್ರೆಯ ಪತಿವ್ರತಾ ಧರ್ಮವನ್ನು ಎವರಿಸಿ ಹೇಳಿದನು. ಅದನ್ನೇ ದತ್ತನ ಪತ್ನಿಗೆ ದರ್ಶನವಿತ್ತ ಯೋಗೇಶ್ವರನು ಆಕೆಗೆ ಆಚಾರ ಧರ್ಮವೆಂದು ಬೋಧಿಸಿದನು.

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬ್ರಹ್ಮಪ್ರತಿಯು ದೇವ ಋಷಿಗಳಿಗೆ ವಿಧವಾಧರ್ಮ ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಯೋಗೇಶ್ವರನು ಆ ದತ್ತನ ಪತ್ನಿಗೆ ಬೋಧಿಸುವನು.

ಎಂದು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ನಾಮಧಾರಕನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

—೦—

೨ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ-ಚಾರದಾ-ಗುರುಭ್ಯೋನಮಃ॥ ದೇವಗುರು ಬ್ರಹ್ಮಪ್ರತಿಯು ದೇವ-ಋಷಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ ವಿಧವಾಧರ್ಮವನ್ನೇ ಯೋಗೇಶ್ವರನು ದತ್ತನ ಸತಿ ಸಾವಿತ್ರಿಯಳಿಗೆ ಹೇಳಹತ್ತಿದನು. ಎಂತೆಂದರೆ-

“ಪತಿಯು ಸತಿಯ ಹತ್ತಿರ ಮೃತನಾಗದೆ ಅನ್ಯ ಪ್ರವೇಶದಲ್ಲಿ ಮೃತನಾದರೆ ಆ ಸತಿಯು ಸಹಗಮನ ಮಾಡಬಾರದು. ಅದರಂತೆ ಆಕೆ ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಅವಳಿಗೆ ಮೊಲೆಯುಣುವ ಮಗು ಇದ್ದರೆ ಸಹಗಮನ ಮಾಡಬಾರದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಹಾಪಾಪವೊದಗುವದು. ಆ ಮೂಲಕ ಆಕೆ ವಿಧವಾಧರ್ಮದಿಂದ ಆಚರಿಸಬೇಕು. ಅದರಿಂದಲೇ ಅವಳಿಗೆ ಪುಣ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿಯು. ಭರ್ತಾರನು ಮೃತಿ ಹೊಂದಿದ ನಂತರ ಸಹಗಮನ ಹೋಗದೆ ವಿಧವಾಧರ್ಮವನ್ನಾಚರಿಸುವಳು ಕೇಶವನ ನಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಕೇಶಿಯಾಗಿದ್ದವಳು ತನ್ನ ಪತಿ ಸಹಿತ ನರಕ ಸೇರುವಳು. ವಿಧವೆಯು ನಿತ್ಯ ಪ್ರಾತಃಸ್ನಾನ, ಒಪ್ಪತ್ತಿನ ಭೋಜನ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದೇ ಧಾನ್ಯದ ಆಹಾರ ಸೇವಿಸಬೇಕು. ತಪ್ಪಿದರೆ ಮೂರು ದಿನ ನಿಷ್ಕೆಯಿಂದ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಪಕ್ಷಮಾಸದಲ್ಲಿ ಐದು ದಿನ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಥವಾ ಚಂದ್ರಾಯಣದಂತೆ ಗ್ರಾಸ ಭೋಜನ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಿದಿಗೆಯ ಚಂದ್ರೋದಯ ದಿನ ಒಂದೇ ತುತ್ತು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಮುಂದೆ ದಿನದಿನವೂ ಒಂದೊಂದು ಗ್ರಾಸ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತ ಪಾರ್ಣಮೆಯ ದಿನ ಪೂರ್ಣ ಭೋಜನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಕೃಷ್ಣವಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ತುತ್ತು ಕಡಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯ ದಿನ ಒಂದೇ ತುತ್ತು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ಉಪವಾಸ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲದವರು ಒಂದೇ ಅನ್ನ ಉಣ್ಣಬೇಕು. ಅಥವಾ ಫಲಹಾರ, ಶಾಖಾಹಾರ ಇಲ್ಲವೆ ಕ್ಷೀರಪಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾಸ್ತದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು-ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಪ್ರಾಣಧಾರಣ ಹಾಗು ಶ್ವಾಸೋಚ್ಚ್ವಾಸಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಹಾರ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ವಿಧವೆಯು ಹೊರಸು-ಪಲ್ಲಂಗಗಳ ಮೇಲೆ ಮಲಗದೆ ಅವಳು ಪತಿ ಸಹಿತ ನರಕ ಸೇರುವಳು. ಎಣ್ಣೆ ಹೂಸಿ

ಕೊಂಡು ಎರಕೊಳ್ಳುವದು, ಅಂಗಮರ್ದನ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಗಂಧ-ಪರಿಮಳ ತಾಂಬೂಲಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುವದು, ಹೊ-ಹೊಮಾಲೆ ಧರಿಸುವದು, ಇನ್ನೆಲ್ಲವು ವಿಧವೆಯಾಗಿ ನಿಸಿದ್ಧವಾದವುಗಳು. ಪುತ್ರನಿಲ್ಲದ ವಿಧವೆಯು ಪುತ್ರನೋಪಾದಿ ಎಳ್ಳು, ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಗೋತ್ರ ನಾಮವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಬೇಕು. ನಿತ್ಯವೂ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಅರ್ಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ತನ್ನ ಪತಿಯನ್ನು ವಿಷ್ಣುವೆಂದೇ ಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ ಉಪವಾಸಾದಿಗಳನ್ನು ವಿಷ್ಣು ನಿರೋಪದಿಂದ ಅಥವಾ ಗುರು ಇಲ್ಲವೆ ಯೋಗ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಇವರ ನಿರೋಪದಿಂದ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ತನ್ನ ಇಚ್ಛಿತ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ವೈಶಾಖ-ಕಾರ್ತಿಕ-ಮಾಘ ಸ್ನಾನಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಆಚರಿಸಬೇಕು. ವೈಶಾಖದಲ್ಲಿ ಜಲಕುಂಭದಾನ, ಕಾರ್ತಿಕದಲ್ಲಿ ದೀಪದಾನ-ಘೃತದಾನ ಹಾಗೂ ಮಾಘಮಾಸದಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳು-ತುಪ್ಪಗಳ ದಾನ ಕೊಡಬೇಕು. ಬಿಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅರವಟ್ಟಿಗೆ ಇಡಿಸಬೇಕು. ಶಿವಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಸಂತತ ಧಾರೆಯ ಅಭಿಷೇಕ ನಡೆಸಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಗಂಧ-ಪರಿಮಳದಿಂದ ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮನೆಮನೆಗೆ ತನಗೆ ಶಕ್ತಿಗನುಸರಿಸಿ ನೀರು ತಂದು ಹಾಕಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ತಕ್ಕ ಅನ್ನವನ್ನೀಯಬೇಕು. ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೋಗುವ ವಿಸ್ತರಿಗೆ ಭತ್ತ ಹಾಗೂ ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಯಾತ್ರಿಕರ ಪಾದ ಪ್ರಕ್ಷಾಲನೆ, ಗಾಳಿ ಹಾಕುವಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಧರಿಸುವವಕ್ಕೆ ಅರಿವೆ-ಅಂಚಡಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ತಾಂಬೂಲಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಜಲಪಾತ್ರೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಸರಬು, ಅಮೃರಸ, ದ್ರಾಕ್ಷೆ ಬಾಳೆಹಣ್ಣು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡುವ ದಾನಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಧವೆಯು ತನ್ನ ಪತಿಯ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೇ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಧರ್ಮಾನನ್ಯಾಚರಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಗೇಶ್ವರನು ಹೇಳಿದನು. ಮತ್ತು ಆತನು ಗುರು ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವತಿಯು ಹೇಳಿದ ಅನೇಕ ವ್ರತಗಳ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಆಕೆಗೆ ಹೇಳಿದನು. 'ಶಂಕರ ಪೂಜೆ' ರ-ದ್ರಾಭಿಷೇಕಗಳ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದನು. ವಿಧವಾ ನಾರಿಯು ನೇಮದಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕು. ಎತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಬಾರದು, ಅಭರಣ ಧರಿಸಬಾರದು, ಬಿಳಿ ವಸ್ತ್ರವನ್ನುಡಬೇಕು' ಇತ್ಯಾದಿ ಅಚರಣೆಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದನು. ಪತಿಯು ಉತ್ತಮ ಗತಿ ಹೊಂದುವದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಿರುವ ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ವಿಧವೆಯು ಆಚರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕು. ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದನು. ಮತ್ತು ಯೋಗೇಶ್ವರನು ಆಕೆಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವತಿಯ ವಚನಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳಿ— "ಪ್ರಿಯೆ ! ಪರಲೋಕ ಸಾಧನ ವಿಚಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ನಿನಗೆ ತಿಳಿಸಿದೆನು. ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯವಿದ್ದರೆ ಸಹಗಮನ ಮಾಡು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವಿಧವಾ ಧರ್ಮದಂತೆ ಆಚರಿಸು. ಈ ಎರಡೂ ಸಮ ಪುಣ್ಯದಾರುಕಗಳು. ನಿನ್ನ ಮನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮಾರ್ಗ ಹಿಡಿ" ಎಂದು ಯೋಗೇಶ್ವರನು ಆಕೆಯ ಮಸ್ತಕದ ಮೇಲೆ ಹಸ್ತವನ್ನಿಟ್ಟು ಹೇಳಿದನು.

ಯೋಗೇಶ್ವರನ ಬೋಧೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ದತ್ತನ ಪತ್ನಿ ನಾವಿರಿಯು— "ಸ್ವಾಮಿ ! ವಿಧವಾ ಧರ್ಮವು ಪ್ರಾಯವ ಹೊಸ್ತಿಲಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟ ನನಗೆ ಅತ್ಯಂತ ದುಸ್ತರವು. ಆಮದರಿಂದ ಸಹಗಮನದ ಮಾರ್ಗವನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ನನ್ನ ಪತಿಯೊಡನೆ ಗಮನಿಸುವೆನು" ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿವಳು. ಯೋಗೇಶ್ವರನು ಆಕೆಯನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆಬ್ಬಿಸಿ— "ನೀನು ನಿನ್ನ ಪತಿಯನ್ನೊಯ್ದು ಸಂಗಮ ತೀರದವಳಿ ಇತು. ಚಿತೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸು. ಸಂತಪ ನೀನು ಸಂಗಮದಲ್ಲಿರುವ ಗುರುಗಳ ದರ್ಶನ ಪಡೆದು

ನಿನ್ನ ಪತಿಯ ಹತ್ತರ ಹೋಗು. ನಾನು ನಿನಗೆ ಭಸ್ಮ-ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವೆ. ಅವನ್ನು ನಿನ್ನ ಪತಿಗೆ ಧರಿಸು. ಅಲ್ಲಿಯ ಗುರುಚರಣ ತೀರ್ಥ ನಿನ್ನ ಪತಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಸು. ನಂತರ ನೀನು ಸುವಾಸಿನಿಯರಿಗೆ ಬಾಗಿನು ನೀಡಿ ಸಹಗಮನ ಹೋಗು' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಯೋಗೇಶ್ವರನು ಭಸ್ಮ-ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಂದ ಮರೆಯಾದನು. ಆ ಬಳಿಕ ಆಕೆ ಯೋಗೇಶ್ವರನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಸುಸ್ವಾತಳಾದಳು. ಅಲಂಕೃತಳಾದಳು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅವರೊಡನೆ ತನ್ನ ಪತಿಯ ಶವವನ್ನು ಹೊರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಸಂಗಮಕ್ಕೆ ನಡೆದಳು. ಅಕೆಯ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯು ಕೂಡಿದವರಲ್ಲ ಅನುತಾವ-ಆಗ್ರ್ಯ ಹುಟ್ಟಿಸಿತು. ಹವಿನಾರು ವರ್ಷದ ಅಬಲೆಯು ಸಹಗಮನಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಳಾದುದು ಅಪೂರ್ವವೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ನುಡಿಯಹತ್ತಿದರು. ವಾಹಕರು ಪ್ರೀತವನ್ನು ಸಾಗಿಸಿದರು, ಆಕೆ ತಾನೇ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ನಡೆಯಹತ್ತಿದಳು. ಊರಿನ ಸಾನಿರಾರು ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರು ಪ್ರೀತ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಿಂದು ಬಿಂಬಳಿಸಿದರು. ಇದುವರೆಗೆ ಒಂವೇನವನೇ ಕಣ್ಣೀರುಳ್ಳ ಸಿ ಶೋಕಮಾತುತ್ವದ್ದ ಅವಳ ಈಗಿನ ಧೀರ ಪುತ್ರಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ಬೆರಳು ಕಚ್ಚಿದರು. ಹಾಗು ಆಕೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ 'ನಿಜವಾದ ಪತಿವ್ರತೆ' ಎಂದು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತ ಸ್ಮಶಾನಕ್ಕೆ ಸಾಗಿದರು. ಆಯಿತು, ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರೇತದೊಡನೆ ಸ್ಮಶಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರು, ವಾಹಕರು ಚಟ್ಟವನ್ನು ಕೆಳಗಿಳಿಸಿದರು. ಚಿತೆಯು ಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮೃತನ ಪತ್ನಿಯಿಂದ, ಶವಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಸತಕ್ಕ ಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಆಕೆಯಿಂದ ಸುವಾಸಿನಿಯರಿಗೆ ಬಾಗಿನು ಕೊಡಿಸಿದರು, ಇನ್ನು ಆ ಶವವನ್ನೂ ಮೃತನ ಪತ್ನಿಯನ್ನೂ ಸಿದ್ಧವಾದ ಚಿತೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆ

ಮುಗಿಯಿಸುವವರಿದ್ದರು ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಆ ಸತಿಯಳು ಈ ಮೊದಲು ತನಗೆ ಬೋಧಿಸಿದ ಯೋಗೇಶ್ವರನು ಹೇಳಿದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಸ್ಮರಣೆಗೆ ತಂದುಕೊಂಡಳು, ಪ್ರೇತವನ್ನು ಚಿತೆಯಮೇಲಿರಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಕುರಿತು— “ಒಹೊ ! ತಡೆಯಿರಿ, ನಾನು ಈಗಲೇ ಇಲ್ಲಿಯ ಸಂಗಮದಲ್ಲಿದ್ದ ಗುರುಗಳ ಪಾದಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಬರುವೆನು” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಾವಿತ್ರಿಯು ಗುರುಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ನಡೆದಳು. ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದವರೆಲ್ಲ ಆಕೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿದರು. ಕೇವಲ ಪ್ರೇತವಾಹಕರಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿದರು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಂದ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಸಾವಿತ್ರಿಯು ಗುರುಗಳ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಬಂದಳು. ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹ ಸರಸ್ವತಿ ಗುರುಗಳು ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೇ ಬರುತ್ತಿರುವ ಆ ಸತಿಯಳನ್ನೂ ಅವಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ಜನಜಂಗುಳಿಯನ್ನೂ ಕಂಡರು, ತಮ್ಮನ್ನು ಹಲವು ವರಿಯಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಸತಿಯಳ ಮನೋಭಾವವನ್ನೂ ಭಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಕಂಡು ಸಂತುಷ್ಟಪಡುತ್ತಿರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಸತಿಯು ಅಶ್ವತ್ಥವೃಕ್ಷದಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಾಪನ್ನರಾಗಿದ್ದ ಗುರುಗಳ ಮುಂದೆ ಓಡಿ ಹೋಗಿ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದಳು. ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಆಕೆ ಮೇಲಕ್ಕೆಳುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ತಮ್ಮ ಅಮೃತವಾಣಿಯಿಂದ— “ಸುಭಗೆ ! ನೀನು ಅಷ್ಟಪುತ್ರವತಿಯಾಗು” ಎಂಬ ವರದ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿದರು !

ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ಮುಖದಿಂದ ಹೊರಬಂದ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಜನನಲ್ಲ ನಗಹತ್ತಿತು. ಸಾವಿತ್ರೆಯು ದಂಗುಬಡೆದು ನಿಂತಳು. ಗುರುಗಳು ಗಂಭೀರ ಮುದ್ರೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲರನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಆ ಜನರಲ್ಲಿಂದ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ಮುಂದೆ ಬಂದು— “ಸ್ವಾಮಿ ! ಈ ಅಬಲೆಯು

ಪತಿಯು ಮೃತಹೊಂದಿರುವಳು. ಪತಿಯೊಡನೆ ಈಕೆ ಸಹಗಮನಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಳಾಗಿ ಬಂದಿರುವಳು. ಶವವನ್ನು ತಂದು ಸ್ಮಶಾನದಲ್ಲಿ ಇಳಿಸಿರುವೆವು, ಅಂತಿಮ ವಿಧಿಗಳೆಲ್ಲ ಮುಗಿದು ಇನ್ನು ಚಿತ್ತಿ ಹೊತ್ತಿಸಿ ಈಕೆ ಪತಿಯೊಡನೆ ಚಿತೆಯನ್ನೇರುವದಿಷ್ಟೇ ಉಳಿದಿದೆ, ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಾದದರ್ಶನಕ್ಕೊಂದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಳು. ಆ 'ಅಪ್ಪಪುತ್ರೀಭವ' ಎಂದು ನೀವು ಆಶೀರ್ವಾದ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿದಿರಿ" ಎನ್ನಲು ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಹೇಳಿಕೆ ಕೇಳಿ ನಕ್ಕು— "ಎಲೋ ವಿಪ್ರ! ಈ ಸ್ತ್ರೀಯಳ ಮಂಗಳವ್ಯುಸ್ಥಿರವಿದೆ. ಅದಮೇಲೆ ಈಕೆಯ ಪತಿಗೆ ಮರಣವೇ? ಶಕೃವಿಲ್ಲ. ಹೋಗಿರಿ, ಈಗಲೇ ನೀವು ಸ್ಮಶಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಈಕೆಯ ಪತಿಯನ್ನು ಆ ಚಟ್ಟಸಹಿತ ಇಲ್ಲಿಗೆ ತಂದಿಳಿಸಿರಿ. ಏನೊಂದು ನಿರ್ಧರಿಸದೆ ಮೃತಸಂಸ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಡಿರಿ" ಆ ಯೆನ್ನು ಆ ಚಟ್ಟಸಹಿತ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗುರು ವಾಕ್ಯದಿಂದ ಕೌತುಕದ ಗಾಳಿ ಸುಳಿದಾಡಹತ್ತಿತು. ಆ ಎಂಟು ಹೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಎಲ್ಲ ಜನರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗುರು ವಾಕ್ಯದಿಂದ ಕೌತುಕದ ಗಾಳಿ ಸುಳಿದಾಡಹತ್ತಿತು. ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಆಗಲೇ ಸ್ಮಶಾನಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಚಟ್ಟಸಹಿತ ಮೃತನ ಶವವನ್ನು ಹೊತ್ತು ತಂದರು; ಶ್ರೀಗುರುಗಳ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹದ ಮಗ್ಗುಲಿಗೆ ಇಳಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದವರಿಂದ ಚಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಕ್ಕೆ ಬಿಗಿದಿದ್ದ ಬಂಧನಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಸಿದರು. ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಚರಣಾರ್ಥ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರೀತಕ್ಕೆ ಮೃತ್ಯುಕೃಷ್ಣ ಮಾಡಲು ಹೇಳಿದರು. ಗುರು ನಿರೂಪಣೆಯಂತೆ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಪ್ರೀತಕ್ಕೆ ಚರಣಾರ್ಥ ಸಿಂಪಡಿಸಿದನು. ಹಾಗು ಕೂಡಿದ ವಸ್ತಿ ಗುರುಗಳನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತ ನಿಂತಿರುವಾಗ ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ತಮ್ಮ ಅಮೃತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರೀತವನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಗುರುಗಳ ದೃಷ್ಟಿ ತಾಗಿದ ಕೂಡಲೆ ಮೃತನಿಗೆ ಅದು ಸಂಜೀವನದಂತಾಗಿ ತತ್ಕ್ಷಣವೇ ಎದ್ದು

ಕುಳಿತನು. ಎಲ್ಲರ ನೋಟಗಳು ಗುರು ಮುಖ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವಲ್ಲಿಯೇ ತೊಡಗಿದ್ದರಿಂದ ಮೃತನಲ್ಲಿ ಚೇತನವು ಅದೇಂತು ಉಂಟಾಯಿತು ಹಾಗೂ ಅವನು ಅದೇಂತು ಎದ್ದು ಕುಳಿತನು ಎಂಬದನ್ನು ಯಾರೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಅವನು ಚಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ವಿಸ್ಮಯಗೊಂಡರು, ಶ್ರೀ ಗುರುವಿನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಯುತರಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಏಕಕಂಠದಿಂದ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ಜಯಜಯಕಾರ ಮಾಡಿದರು. ನಂತರ—

ಗುರುಗರ ಅಣ್ಣಿಯ ಪ್ರಕಾರ ನಗ್ನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಜನಗೊಂಡ ದತ್ತನಿಗೆ ಜನರು ಹೊಸ ವಸ್ತ್ರ ಗಳನ್ನು ಧಾರಣಮಾಡಿಸಿದರು. ಕೂಡಲೆ ಅವನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಕರೆದು— “ನನ್ನನ್ನು ಇದೆಲ್ಲಿಗೆ ತಂದಿರುವಿರಿ? ಈ ಯತಿಶ್ವರರು ಯಾರು?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಆಗಲಾಕೆ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಿದಳು. ಬಳಿಕ ಆ ಸತಿ-ಪತಿಯರು ಗುರುಗಳಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ಸ್ತುತಿಸಿದರು. ಹಲವು ಬಗೆಯಿಂದ ಗುರು ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿದರು. ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಆ ದಂಪತಿಗಳ ಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿದರು. ಅವರು ಆ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ನಿಮಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಷ್ಟವುತ್ರರ ಭಾಗ್ಯ ಲಭಿಸುವದು. ಸಂಶಯ ಬೇಡ ಸುಖಿಯಾಗಿ ಇದ್ದುಬಿಡಿರಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ಕೂಡಿದ ಜನವೆಲ್ಲ ಜಯಜಯಕಾರ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಆಕಾಶವನ್ನೆಲ್ಲ ತುಂಬಿಸಿದರು. ಎಲ್ಲರು ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳಿಗೆ ನಮಿಸಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು.

ಆಗ ಕೂಡಿದ ಜನಜಂಗುಳಿಯಲ್ಲಿ ಧೂರ್ತನೊ ಕುಬ್ಜಿಯೂ ಆದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೊಬ್ಬ ನಿಡ್ಡನು. ಅವನು— “ಸ್ವಾಮಿ! ಬ್ರಹ್ಮಲಿಖಿತವು ಸತ್ಯವೆಂದು ನೇದಾದಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಹೇಳುವವು. ಅದೇದಿಗೂ ಸುಳ್ಳು ಗದು. ಹೀಗಿದ್ದು ಅಪಮೃತ್ಯುವಿಗೊಳಗಾಗಿದ್ದ ಹಾಗೂ ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಮೃತನಾಗಿದ್ದ ಈ ದತ್ತನು ಅದೇಂತು

ಸಜೀವಗೊಂಡನು? ಇದರಿಂದ ಸತ್ಯವಾದ ಬ್ರಹ್ಮಲಿಖಿತವು ಮಿಥ್ಯೆಯಾಯಿತಲ್ಲ! ಇದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವೇನು? ” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಅವನ ಕೇಳಿಕೆಗೆ ಗುರುಗಳು ನಕ್ಕು— “ಬ್ರಹ್ಮಲಿಖಿತವು ಸತ್ಯ ! ಸತ್ಯವು !! ಅದೇ ನಾವು ಈ ದತ್ತನ ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದ ಆಯುಷ್ಯದೊಳಗಿನ ಮೂವತ್ತು ವರುಷಗಳನ್ನು ಮುಂಗಡ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಇವನ ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆವು. ಕೇವಲ ಭಕ್ತರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ನಾವು ಈ ಮಾರ್ಗ ಹಿಡಿದೆವು” ಎಂದು ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆಲ್ಲ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ಎಲ್ಲರೂ ಗುರುಗಳಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ಗುರುಸ್ಮರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ತಿರುಳಿದರು.

ದತ್ತನ ಪತ್ನಿ ಪತಿವ್ರತೆಯು ಗಂಡನೊಡನೆ ಸಂಗಮ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದಳು. ಉಭಯತರೂ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿದರು. ಇಷ್ಟಾಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನು ಅಸ್ತಂಗತನಾದನು. ಆ ಸತಿ-ಪತಿಯರು ಊರೊಳಗಿನ ಗುರುಮಠಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಅರತಿ ಮಾಡಿದರು. ಅನಂದ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾದರು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ನಾಮಧಾರಕನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

೩೩ ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ-ಶಾರದಾ-ಗುರುಭೈಷ್ಣವನಮಃ || ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ನಾಮಧಾರಕನಿಗೆ ಈ ಮೊದಲನ ಕಥೆಯನ್ನು ಮುಂದವರಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಎಂತಿದೆ:-

“ನಾಮಧಾರಕ ! ಮಾಹುರಿಯು ಧತ್ತನೂ ಅವನ ಸತಿ ಸಾವಿತ್ರಿಯೂ ಅಂದಿನ ಇರುಳನ್ನು ಗಾಣ ಗಾಪುರದ ಗುರುಮಠದಲ್ಲಿ ಆನಂದವಿಂದ ಕಳೆದರು. ಮರುದಿನ ಬೆಳಗಿನಲ್ಲಿ ಆ ದಂಪತಿಗಳು ಶ್ರೀಗುರುಗಳ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಬಂದು ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಕುಳಿತರು. ಸಾವಿತ್ರಿಯು ಗುರುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು—“ನನ್ನಿನ ದಿನ ನಾನು ಪ್ರಶಾಪಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಕೂಡಿದ ಜನಜಂಗುಳಿಯು ಮಧ್ಯದಿಂದ ಒಬ್ಬ ಯೋಗೇಶ್ವರರು ಬಂದು ನನಗೆ ಬುದ್ಧಿವಾದ ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗು ಪ್ರೇತಕ್ಕೆ ಧರಿಸುವ ಕುರಿತು ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಭಿಸ್ತ ಹಾಗು ರುದಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ‘ಇವನ್ನು ಪ್ರೇತಕ್ಕೆ ಧರಿಸು ಹಾಗು ಸಂಗಮದಲ್ಲಿಯ ಗುರುಗಳಿಂದ ಚರಣೋದಕ ತಂದು ಮೋಕ್ಷಿಸು’ ಎಂದು ಅವುಣಿ ಮಾಡಿ ಆಗಲೇ ಮರೆಯಾದರು. ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ರುದಾಕ್ಷಿಗಳು ನನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದಿವೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಆಕೆಯ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಗುರುಗಳು ನಕ್ಕು—“ಸಾಧ್ವಿ ! ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ರುದಾಕ್ಷಿ ಕೊಟ್ಟು ನಾವು ನಿನ್ನ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದೆವು. ಆ ರುದಾಕ್ಷಿಯ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ನೀನು ಅರಿತಿರುವುದಿಲ್ಲ ಹೇಳುವೆವು ಕೇಳು.

“ಸಾಧ್ವಿ ! ರುದಾಕ್ಷಿಯ ಮಹಿಮೆ ಅಗಮ್ಯವಾಗಿರುವದು. ಭಕ್ತಿಯಿಂದಾಗಲಿ ಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದಾ

ಗಲಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಧರಿಸುವವನು ನಿಷ್ಪಾಪಿಯಾಗುವನು. ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವವರಿಂದ ಅಗಣ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವದು. ಶ್ರುತಿಗಳು ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯಂಥ ಇನ್ನೊಂದು ದೇವರಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸಾರುವವು. ಒಂದು ಸಾವಿರ ರುದ್ರಾಕ್ಷ ಧರಿಸುವವನು ರುದ್ರ ಸ್ವರೂಪನೇ ಆಗುವನು. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಗಳು ದೊರೆಯದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ತೋಳಗಳಲ್ಲಿ ಹದಿನಾರರಂತೆ ಧರಿಸಬೇಕು. ಇಂತಿಕೆಗೆ ಒಂದು, ಎರಡೂ ಎರಡೂ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ನಾಲ್ಕು, ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತೈರಡು, ಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತೈರಡು ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡು ಈ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಂತೆ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಒಂದ ನೂರಾ ಎಂಟು ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಗಳು ಮಾಲೆ ಧರಿಸಿದವನು ರುದ್ರಪುತ್ರನ ಸಮಾನನಾಗುವನು. ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುತ್ತು, ಹಸಳಾಕ್ಷಿ, ಬೆಳ್ಳಿ, ಬಂಗಾರ, ವೈಡೂರ್ಯ ಇವುಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಿ ಧರಿಸಬೇಕು. ಕೊರಳಲ್ಲಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಮಾಲೆ ಧರಿಸಿದವನು ರುದ್ರ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಚಿರಂತನ ವಾಸನಾಗುವನು. ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯಂತೆ ಭಸ್ಮ ಮುಮೆಯೂ ಇರುವದು. ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರ ಧರಿಸಿದವನ ಜನ್ಮವು ವೃಥಾವು. ತಲೆ ಹಾಗು ಕಿವಿಗಳಿಗೆ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಲು ಗಂಗಾಸ್ನಾನದ ಫಲವು ಲಭಿಸುವದು. ಶಿವ ಪೂಜೆಗೆ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ರುದ್ರಸೂಕ್ತದಿಂದ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಬೇಕು. ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ ಏಕಮುಖ, ಪಂಚಮುಖ, ಏಕಾದಶಮುಖ ಹಾಗು ಚತುರ್ವಿಂಶಮುಖ ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಕಾರಗಳಿರುವವು. ಇವುಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದವರಿಗೆ ಚತುರ್ವಿಧ ಮರುಷಾರ್ಥ ದೊರಕೊಳ್ಳುವವು.

ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯ ಮುಮೆಯನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ಮೂರ್ವಕಾಲದ ಕಥೆಯೊಂದು ಏಶಿಷ್ವರೂ ಗಹನವೂ

ಅಗಿರುವದು. ಆ ಕಥೆಯ ಶ್ರವಣದಿಂದ ಪಾಪಗಳು ಓಡಿ ಹೋಗುವವು. ಆ ಕಥೆ ಯಾವುದೆಂದೆ—

‘ಕಾಶ್ಮೀರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭದ್ರಸೇನನೆಂಬ ರಾಜನಿದ್ದನು. ಸುಧರ್ಮನೆಂಬವನು ಅವನ ಮಗನು. ರಾಜನ ಪ್ರಧಾನಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಮಗನಿದ್ದನು. ಅವನ ಹೆಸರು ‘ತಾರಕ’ ಎಂದು ಇದ್ದಿತು. ಸುಧರ್ಮ-ತಾರಕ ಇವರಿರ್ವರೂ ಓರಗೆಯವರು, ಇಬ್ಬರೂ ಜ್ಞಾನವಂತರು, ಶಿವಭಕ್ತರು. ವಿದ್ಯೆ-ಅಟಿ-ನೋಟಿ ಮುಂತಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಗಲುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಐಶ್ವರ್ಯಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ಅನೂಲ್ಯ ಅಭರಣಗಳನ್ನು ಧರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಮಿಚ್ಚುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ-ಭಸ್ಮಗಳಿಂದಲೇ ಅವರು ತಮ್ಮನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರವರ ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳು ಮಕ್ಕಳ ಅಕ್ಕರತಿ ನೋಡುವದಕ್ಕೈಂದು ಅವರ ಮೈಮೇಲೆ ರತ್ನ-ಚಿನ್ನಗಳ ಒಡವೆ ಹಾಕಿದರೂ ಅವರು ಅಗಲೇ ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ದಾನ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಹೀಗಿರಲು ಒಂದು ದಿನ ರಾಜಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಪರಾಶರ ಋಷಿಗಳು ಬಂದರು. ಅವರು ತ್ರಿಕಾಲ ಜ್ಞಾನಿಗಳು. ರಾಜನು ಆ ಋಷಿಗಳನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸಿ ಸುಧರ್ಮ-ತಾರಕರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಇದರ ಕಾರಣವೇನಿರಬಹುದೆಂದು ಕೇಳಿದನು. ಪರಾಶರರು ರಾಜನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿ ಆ ಎರಡೂ ಹುಡುಗರ ಜನ್ಮಾಂತರ ವೃತ್ತವನ್ನು ಜ್ಞಾನವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿ ಹೇಳಹತ್ತಿದರು. ಎಂತೆಂದೆ—

“ರಾಜ ! ಹಿಂದಕ್ಕೆ ನಂದಿಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವೇಶ್ಯೆಯಿದ್ದಳು, ಆಕೆಯ ಸಿರಿವಂತಿಕೆಯು ಅನುವ ಮೈವಾಗಿತ್ತು. ಆಕೆ ವೇಶ್ಯೆಯಾದರೂ ಪತಿವ್ರತೆಯಂತೆ ಆಕೆಯ ಆಚರಣೆಯಿದ್ದಿತು. ಅವನು ತನ್ನ ನಾಟ್ಯ

ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಳಿ ಹಾಗು ಒಂದು ಮಂಗವನ್ನು ಸಾಕಿದ್ದಳು. ವಿನೋದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ವೇಶ್ಯೆಯು ಆ ಎರಡೂ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕೊರಳುಗಳಿಗೆ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಹಾಗು ಅವೆರಡನ್ನೂ 'ಸದಾಶಿವ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಸಂಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಹೀಗಿರಲು ಒಂದು ದಿನ 'ಶಿವವೃತ್ತಿ' ಎಂಬ ಧನಿಕ ಬಣಜಿಗನು ಆ ವೇಶ್ಯೆಯ ಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ಅವನು ಭಸ್ಮ-ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದನಲ್ಲದೆ ಬಲಗೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಮೂಲ್ಯ ರತ್ನದ ಲಿಂಗವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ವೇಶ್ಯೆಯು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಬಂದ ಆ ಬಣಜಿಗನನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸಿ ತನ್ನ ನಾಟ್ಯಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಇಳಿಸಿದಳು. ಅವನ ಕೈಯಲ್ಲಿಯ ರತ್ನ ಲಿಂಗವನ್ನು ನೋಡಿದಳು. ಆಕೆ ಆ ಬಣಜಿಗನಿಗೆ— "ನೀವು ಈ ಲಿಂಗವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಮೂರು ದಿನಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಕುಲಸ್ತ್ರೀಯಾಗಿ ಧರ್ಮದಂತೆ ಆಚರಿಸುವೆನು" ಎಂದು ನುಡಿದು ತನ್ನ ಆಸೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದಳು. ಬಣಜಿಗನು ಆಕೆಯ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಆಕೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡನು. ಹಾಗು ಆಕೆಯ ಕೈಗೆ ಆ ಲಿಂಗವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು— "ಗಣಿಕೆ! ಈ ಲಿಂಗವೆಂದರೆ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣವಾಗಿದೆ, ಇದನ್ನರಿತು ಇದನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸು. ಇದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಯಾದರೆ ನಾನು ನಿನ್ನೆದುರನಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಯುವೆನು" ಎನ್ನಲು ಆಕೆ ಒಪ್ಪಿದಳು.

ಆ ಬಳಿಕ ಇಬ್ಬರೂ ನೃತ್ಯಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೊಗಸಿನಿಂದ ಇರುತ್ತಿರ ನಾಗ ಅಂದಿನ ಸೂರ್ಯನು ಅಸ್ತಂಗತನಾದನು. ವೇಶ್ಯೆಯು ಸಂಭೋಗ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ರತ್ನಲಿಂಗವನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಬಾರದೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಅದನ್ನು ನೃತ್ಯಶಾಲೆಯ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟಳು ಹಾಗು ಆ ಶಿವವೃತ್ತಿ ಬಣಜಿಗನನ್ನು ತನ್ನ

ವಾಸ್ತವ್ಯದ ಮನೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದಳು. ರಾತ್ರಿಮಾಲುತು ಅವಳು ಅವನನ್ನು ತನ್ನ ಶಯ್ಯಾವಂದಿರಕ್ಕೆ ಕರೆ ಕೊಂಡು ಹೋದಳು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ನೂತನ ಸತಿ-ಪತ್ನಿಯರಂತೆ ಕ್ರೀಡಿಸುತ್ತ ಕೆಲ ಹೊತ್ತು ಕಳೆಯು ವೆಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಸುಮಾರಕ್ಕೆ ಆ ನಾಟ್ಯಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿಬಿದ್ದಿತು. ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸಿತು. ಓಣಿಯಲ್ಲಿ ಜನರ ಕೋಲಾಹಲ ನಡೆಯಿತು. ಗದ್ದಲದ ಸಪ್ಪಳಕ್ಕೆ ವೇಶ್ಯೆಯೂ ಶಿವವೃತ್ತಿಯೂ ಶಯ್ಯಾ ಮಂದಿರದಿಂದ ಹೊರ ಬಂದು ನೋಡುತ್ತಾರೆ! ನಾಟ್ಯಮಂದಿರವೆಲ್ಲವೂ ಸುಟ್ಟು ಭಸ್ಮವಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ವೇಶ್ಯೆಯು ಎದೆ ಎದೆ ಬಡಿದುಕೊಂಡು ಅಳಹತ್ತಿದಳು. 'ನನ್ನ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗ ಹೋಯಿತು' ಎಂದು ಬೇರ ಹತ್ತಿದಳು. ಕೂಡಿದವರೆಲ್ಲ ಕೆದಕಿದವಿ ನೋಡಿದರು. ಆ ರತ್ನಲಿಂಗವು ಸುಟ್ಟು ಭಸ್ಮವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಅಗ್ನಿ ಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಕೆ ಸೂಕಿದ ಕೋಳಿ-ಮಂಗ ಇವೆರವೂ ದಗ್ಧವಾದವು. ಬಣಜಿಗನು ಆ ವೇಶ್ಯೆಯ ಹತ್ತಿರ ನಿಂತು ದೊಡ್ಡ ದನಿ ತೆಗೆದು ಅಳುತ್ತ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾದನು. ಆ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಪ್ರಜ್ವಲನಗೊಳಿಸಿದನು. 'ನನ್ನ ಲಿಂಗವು ದಹನವಾಯಿತು' ಎಂದು ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತ ಅವನು ಆ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ದುಮ್ಮುಕ್ತರಾದನು. ಎಲ್ಲರೂ ಚಕಿತರಾದರು.

ಬಣಜಿಗನು ಸುಟ್ಟು ಸತ್ತುದನ್ನು ನೋಡಿ ವೇಶ್ಯೆಯು— "ನನ್ನ ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರನು ಗತಿಸಿದನು. ಇನ್ನು ನಾನೂ ಸಹಗಮನ ಹೋಗುವೆನು" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆಗಲೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿದಳು. 'ಸಹಗಮನದ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿಸಿರಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಳು. ಅವರಿಗೆ ವಸ್ತ್ರ ಭೂಷಣ ಕೊಟ್ಟಳು. ಅಗ್ನಿಗೆ ಮೈಗೊಡಲು ಸಿದ್ಧಳಾದಳು. ಕೂಡಿದ ಜನವು ಆಕೆಯ ಈ ಸಾಹಸವನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ನುಡಿದರೂ ಲೆಕ್ಕ

ಸದೇ ಅವಳು ಸೂರ್ಯನನ್ನೂ ಸರ್ವೇಶ್ವರನನ್ನೂ ನಮಿಸಿ ಚಿತಿಗೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಹಾಕಿ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಹಾರಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಗಲೇ-ಶಿವನು ತನ್ನ ಸಗುಣಸ್ವರೂಪದಿಂದ ಆ ಅಗ್ನಿಕುಂಡದಿಂದ ಪ್ರಕಟನಾದನು. ಹಾಗು ಆ ವೇಶ್ಯೆಯಳ ಕೈಹಿಡಿದು ಕುಂಡದಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದನು. ಆಗ ಈಶ್ವರನು ಅವಳಿಗೆ— “ವೇಶ್ಯೆ ! ನಿನ್ನ ಧರ್ಮ-ಚೈತ್ಯ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ನಾನೇ ಶಿವವೃತ್ತಿ ಬಣಜಿಗನಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆನು. ಮಾರೆಯೆಯಿಂದ ಅಗ್ನಿ ನಿರ್ಮಿಸಿ ನಿನ್ನ ನಾಟ್ಯಮಂದಿರ ದಗ್ಧಗೊಳಿಸಿದೆನು. ನೀನು ವೇಶ್ಯೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಶ್ರೀಷ್ಠ ಪತಿವ್ರತೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡೆನು. ಸಂತುಷ್ಟನಾದೆನು. ನಿನ್ನ ಇಚ್ಛಿತ ವರವೇನು ? ” ಎಂದು ಕೇಳಲು ವೇಶ್ಯೆಯು— “ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಚರಣಕಮಲದ ಭೃಂಗವಾಗಿರುವಂತೆಯೂ ನನ್ನ ಆಪ್ತೇಷ್ಟರೆಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಸನ್ನಿಧಿ ಸೇರುವಂತೆಯೂ ಕರುಣಿಸು” ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು. ಶಿವನು ತಥಾಸ್ತು ಎಂದು ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ವಿಮಾನದಿಂದ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋದನು” ಎಂದು ಪರಾಶರರು ಹೇಳಿ— ‘ರಾಜಾ ! ಆ ನಾಟ್ಯಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ದಗ್ಧನಾದ ಕೋಳಿಯು ಮಂತ್ರಿಯ ಮಗನಾಗಿಯೂ ಮಂಗಳನು ನಿನ್ನ ಮಗನಾಗಿಯೂ ಈಗ ಜನ್ಮಿಸಿ ಬಂದಿರುವರು. ಪೂರ್ವ ಸಂಸಾರದಿಂದ ಇವರು ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಧರಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಇಬ್ಬರೂ ಜ್ಞಾನಿಗಳೂ ಈಶ್ವರಭಕ್ತರಾಗಿರುವರು. ಇವರ ಪುತ್ರಕ್ಕೆ ಎಣೆಯಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಪರಾಶರರು ಭವ್ಯನೇನರಾಜನಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ದತ್ತನ ಪತ್ನಿ ಸಾವಿತ್ರಿಗೆ ಈ ಕಥೆಯಿಂದ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯ ಮಹಿಮೆ ಬೋಧಿಸಿದರು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ನಾವಧಾರಕನಿಗೆ ಮೇಳದನು.

೪೪ ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ-ಶಾರದಾ-ಗುರುಭೈಷ್ಣವಮಃ|| ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ದತ್ತ ದಂಪತಿಗೆ ರುದ್ರಾಕ್ಷೆಯ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪರಾಶರರು ಭದ್ರಸೇನ ರಾಜನಿಗೆ ರುದ್ರಜಪದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಆ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಬೋಧಿಸುವರು.

ರಾಜನು ಪರಾಶರರನ್ನು ಕುರಿತು—“ಸ್ವಾಮಿ! ನೀವು ಶ್ರಿಕಾಲಜ್ಞರು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನನ್ನ ಮಗನ ಭವಿಷ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯು ಎಂತೊದಗುವದೆ?” ಎಂದು ಕೇಳಲು ಪರಾಶರರು—“ರಾಜಾ! ನಿನ್ನ ಮಗನ ಭವಿಷ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯು ನಿನಗೆ ದುಃಖದಾಯಕವಿರುವದು. ಅದನ್ನು ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು. ನಿನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಕೇವಲ ಹನ್ನೆರಡೇ ವರುಷ ಆಯುಷ್ಯವು. ಅದರಲ್ಲಿಯ ಎಲ್ಲ ದಿನಗಳು ಗತಿಸಿ ಇನ್ನು ಏಳೇ ದಿನಗಳು ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿವೆ. ಎಂಟನೆಯ ದಿನವೇ ನಿನ್ನ ಮಗನು ಮೃತ್ಯುವಿನ ದವಡೆಗೆ ಸಿಕ್ಕುಬೀಳುವನು” ಎಂದು ಹೇಳಲು ರಾಜನು ಬಲು ದುಃಖಪಡಹತ್ತಿದನು. ಅವನ ಆ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಪರಾಶರರು—ರಾಜಾ! ನೀನು ಇನ್ನು ಜಗದ್ಗುರು ಶಿವನಿಗೆ ಮೊರೆಯಿಡು. ಶಿವ ಸ್ಮರಣೆಯಿಂದಿಗೆ ಆ ದೇವನನ್ನು ಆರಾಧಿಸು. ಆತನಿಂದ ನಿನ್ನ ಮಗನ ಅಪಮೃತ್ಯು ದೂರಾಗುವದು” ಎನ್ನುಲು ರಾಜನು ಅದು ಹೇಗೆ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಪರಾಶರರು—

“ರಾಜಾ! ಆ ಮೂರ್ತಿಮಂತ ದೇವನು ಸೃಷ್ಟಿಯ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ನಿಯಮಿಸಿ

ದನು. ಆ ಬ್ರಹ್ಮನಿಂದ ಚತುರ್ವೇದ ಹಾಗೂ ಉಪನಿಷದಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿದನು. ಉಪನಿಷದಗಳನ್ನು ಆತ್ಮತತ್ವ ಸಂಗ್ರಹವೆಂದು ಸರ್ವೇಶ್ವರನು ತನ್ನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡನು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿಯ ರುದ್ರಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟನು. ಆ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯದ ಮಹಿಮೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವಿದೆ. ಅದು ಯಜುರ್ವೇದಾತ್ಮಕ ಉಪನಿಷದ ಸಾರವು. ಬ್ರಹ್ಮನು ತನಗೆ ದೊರೆತ ಆ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಮುರೀಚಿ, ಅತ್ರಿ ಮೊದಲಾದ ದೇವ ಋಷಿಗಳಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದನು. ಆ ಋಷಿಗಳು ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಪುತ್ರಾದಿಕರಿಗೆ ಪಠಣ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಕಲಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಮುಂದೆ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಆ ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯವು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹರಡಿತು. ರಾಜಾ ! ರುದ್ರಜಪವು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಂತ್ರವು. ಆ ಮಂತ್ರದಿಂದ ತಪಸ್ಸಾಧ್ಯವಾಗದು. ಹಾಗೂ ಚತುರ್ವಿಧ ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳು ಆ ಮಂತ್ರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಲಭಿಸುವವು. ರಾಜಾ ! ಬ್ರಹ್ಮನಿಂದ ರಚಿತ ವೇದ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಧರ್ಮ-ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಇಹ-ಪರ ಸೌಖ್ಯ ಲಭಿಸುವದು. ಮಹಾ ಪಾತಕಗಳು ಹಾಗೂ ಉಪಪಾತಕಗಳು ದೂರಾಗುವವು.

ರಾಜಾ ! ಒಂದು ಸಾರೆ ಯಮನು ತನ್ನಲ್ಲಿಯ ಪಾತಕಗಳನ್ನು ಕುರಿತು— “ನೀವು ಭೂಮಿಗೆ ಹೋಗಿರಿ, ಅಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಾಡಿ ಅಧರ್ಮವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ಉಪಪಾತಕಗಳನ್ನು ಸಹಾಯ ಕೈದು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿರಿ. ಹೀಗೆ ನೀವು ಯಶ್ವಿನಿವರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ನರಕಗಳು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವವು. ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಲೋಕದ ಮಹತ್ವವು ಬೆಳೆಯುವದು.” ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸಿದನು. ಯಮನ ಅಜ್ಞೆಯಿಂದ ಪಾತಕಗಳೆಲ್ಲ ಭೂಮಿಗೆ ಬಂದವು. ಸುತ್ತಾಡಹತ್ತಿದವು. ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿ

ದಲ್ಲಿ ರುದ್ರಜಾಪ್ಯವು, ರುದ್ರಮಂತ್ರವು. ಹಾಗು ರುದ್ರಾಭಿಷೇಕವು. ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಪಾತಕಗಳು ಕಂಡವು. ಅಂತಿ ಹಂಜರಿದು ಹೋಗಿ ಯಮನನ್ನು ಸೇರಿದವು. ಆ ಪಾತಕೋಪಪಾತಕಗಳು ಯಮನನ್ನು ಕುರಿತು— “ಸ್ವಾಮಿ ! ನಿನ್ನ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದ ಭೂಶೋಕಕ್ಕೆ ಹೋದೆವು. ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಸಂಚರಿಸಿದೆವು. ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿ ರುದ್ರಾನುಷ್ಠಾನವೇ ನಡೆದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವದಕ್ಕೂ ಅಧರ್ಮದ ಜಾಲವನ್ನು ಬೀಸಿ ಷೆಲ್ಲುವದಕ್ಕೂ ನಾವು ಸಮರ್ಥರಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮ, ನಗರ, ನದೀತೀರ, ದೇವಾಲಯ, ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ಮುಂತಾದವುಗಳೆಲ್ಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ರುದ್ರಜಾಪ್ಯ ರುದ್ರಾನುಷ್ಠಾನಗಳನ್ನೇ ನಡೆ ಯಿಸಿರುವರು. ನೂರಾರು ಪ್ರಾದುಷ್ಟಿತ್ತಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲಾದ ಪುರುಷಸೂಕ್ತ ಪಠಣವಾಡುವ ಜನರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಿತಿಯಿಲ್ಲ. ಮಹಾಪಾಪಿಷ್ಠನು ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪಾಪ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಪುಣ್ಯವಂತನಾಗುವ ಸಂದರ್ಭವೇ ಅಂಥವು ಹೋಗಲು ನಮಗೆ ಮಹಾ ಭಯವು ! ಸ್ವಾಮಿ ! ಆ ರುದ್ರಾಪ್ಯವು ನಮಗೆ ಕಾಲ ಕೂಟದ ವಿಷದಂತೆ ತೋರಹತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲು ನಮಗೆ ಅಶಕ್ಯವಾಯಿತು” ಎಂದರು. ಅವರ ನುಡಿ ಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಯಮನು ಸಿಟ್ಟಾಗಿ ಆಗಲೇ ಬ್ರಹ್ಮನ ಬಳಿಗೆ ಹೋದನು. ಅವನನ್ನು ಕುರಿತು— “ಚತು ಮರ್ಘಿನಿ ! ನಿನ್ನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ನನ್ನ ದೂತರನ್ನು ಕಳಿಸಿದೆನು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಪಾಪಿಷ್ಠ ರಾರೂ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ರುದ್ರಜಪ-ರುದ್ರಮಂತ್ರ ಪಠಣಗಳಿಂದ ಮನೀತರಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವಂತೆ. ಅಂದವೇಲೆ ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ನರಕಾಲಯದ ಗತಿಯೇನು? ನರಕವೇ ಶೂನ್ಯವಾದ ಮೇಲೆ ಇಡೀ ನನ್ನ ರಾಜ್ಯವೇ ನಿಷ್ಪ್ರಭವಾದಂತಲ್ಲವೇ ? ಇದಕ್ಕೇನಾದರೂ ನೀವು ಉಪಾಯವನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕು” ಎಂದು ಬೇಕೊಂಡಿ

ಡನು. ಬ್ರಹ್ಮನು ಯಮನ ವಿನಂತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ— “ಯಮರಾಜಾ ! ಆ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ರುದ್ರಜನ ನಡೆ ದಿರುವದಂತೂ ಸೂಕ್ತವು, ಆದರೆ ಅಂಥದರಲ್ಲಿಯೇ ನೀನು ನಿನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯದ ಮಾರ್ಗ ಹಿಡಿಯತಕ್ಕದ್ದಿತ್ತು. ನಿನ್ನ ಸೇವಕರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ದಾಂಭಿಕವೃತ್ತಿಯಿಂದಲೂ ಮದೋನ್ಮತ್ತತೆಯಿಂದಲೂ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡುವವರಿರುವರು. ಕೆಲವರು ನಿಂತುಕೊಂಡು ಇಲ್ಲವೆ ಮಲಗಿ ಕೊಂಡು ಪಡಿಸುವರು. ಇವರೆಲ್ಲರು ತಾಮಸಿಗಳೂ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳೂ ಆಹೇದು. ಇಂಥವರನ್ನು ನೀನು ನಿನ್ನ ಅಧಿಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯ ಅಪರಾಧಿಗಳೆಂದು ಗ್ರಹಿಸು. ಹಾಗು ಇವರೆಲ್ಲರನ್ನು ನೀನು ದಂಡಿಸು. ಸದ್ಗುಣ ದಿಂದ ಜಪಿಸುವವರನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಕೂಡದು” ಎನ್ನಲು ಯಮನು— “ಬ್ರಹ್ಮದೇವ ! ಒಂದು ವೇಳೆ ಆ ರುದ್ರಜಾಪ್ಯರನ್ನು ಸಹ ತರಬಹುದಲ್ಲವೇ? ಎನ್ನಲು ಬ್ರಹ್ಮನು— “ಬೇಡ, ಬೇಡ. ರುದ್ರಜನದ ಮಹಿಮೆ ಹೆಚ್ಚಿನದಿದೆ. ಪೂರ್ವ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಪಾಪ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಪಾಯುಷಿಗಳಾದವರು. ಈ ಜನದಿಂದ ದೀರ್ಘಾಯು ಗಳಾಗುವರು. ಜಾಪಕರ ತೇಜ, ವರ್ಚಸ್ಸು, ಸಂಪತ್ತು, ಧೈರ್ಯ, ಬುದ್ಧಿ, ಜ್ಞಾನ ಹಾಗು ಆಯುರಾರೋ ಗ್ಯಗಳು ವರ್ಧಿಸುವವು. ಅವರಿಗೆ ಮೃತ್ಯುಭಯವಿಲ್ಲ, ಬೆರಜೀವಿಗಳಾಗುವರು” ಎಂದು ಹೇಳಿದನಲ್ಲದೆ ಶತರುದ್ರಾಭಿಷೇಕದ ಫಲವನ್ನು ನಿನ್ನ ಸೇವಕರಿಗೆ ಕಟ್ಟುವೆನೆ ಮಾಡಿ ಭೂಮಿಗೆ ಕಳಿಸು” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ರನ್ನು ಮುಟ್ಟಬಾರದೆಂದು ನಿನ್ನ ಸೇವಕರಿಗೆ ಕಟ್ಟುವೆನೆ ಮಾಡಿ ಭೂಮಿಗೆ ಕಳಿಸು” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಬ್ರಹ್ಮನಿಂದ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಯಮನು ತನ್ನ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದನು”. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಪರಾಶರರು ಭದ್ರಸೇನ ರಾಜನಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದರು. ಅವರು— ರಾಜಾ ! ನಿನ್ನ ಮಗನಿಗೊದಗುವ ಅಪಮೃತ್ಯು

ಸಿವಾರಣೆಗೆ ಮೇಲ್ತರದ ಉಪಾಯವೇನೇಂದರೆ— 'ಶಿವನಿಗೆ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರುದ್ರಾಭಿಷೇಕನ ಮಾಡಿಸು, ಇಂತಾದರೆ ಆ ನಿನ್ನ ಮಗನು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ವರುಷ ಪರಿಯಂತವೂ ರಾಜ್ಯವಾಳುವನು, ಇಂದ್ರನಂತೆ ಕೀರ್ತಿವಂತ ನಾಗುವನು. ರಾಜ್ಯಸಿರಿಯು ಹೆಚ್ಚುವದು. ಅವನು ನಿಷ್ಕಂಟಕ ರಾಜ್ಯವಾಳುವನು. ಇದು ನಿಶ್ಚಯವೆಂದು ಗ್ರಹಿಸು. ಈಗಲೇ ಒಂದು ನೂರು ಜನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ರುದ್ರಾಸುಷ್ಮಾಸಕ್ಕಾ ರಾಘವೇ' ಎನ್ನಲು ರಾಜನು ಪರಾಶರರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅನುಷ್ಠಾನ ಕೈಕೊಂಡನು. ಏಳು ದಿನಗಳವರೆಗೂ ಈಶ್ವರನ ಆರಾಧನೆಯಾಯಿತು. ಆಗ ರಾಜಪುತ್ರನು ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟನಾಗಿ ಬಿದ್ದನು. ಪರಾಶರರು ಜಲ ಪೇರ್ದೀಕ್ಷೆ ಸಿದ್ಧರನ ಆರಾಧನೆಯಾಯಿತು. ಮಹಾಪುರುಷ ಸ್ವರೂಪದಿಂದ ದಂಡ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಸಿಂಹಾಸನದಿಂದ ಶಿವನು ಅವನ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಯಮದೂತರು ಆ ರುದ್ರತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಬೆದರಿ ದೂತರೊಡನೆ ಪ್ರಕಟನಾದನು. ಅಷ್ಟರೊಳಗೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಯಮದೂತರು ಆ ರುದ್ರತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಬೆದರಿ ನಡುಗಹತ್ತಿದರು. ಏವುರು ಒಂದೆಸವನೆ ಆ ರಾಜಪುತ್ರನ ಮೇಲೆ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಚೆಲ್ಲಹತ್ತಿದರು. ಕೈಯಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಾಕೃತಿ ತಕ್ಕೊಂಡು ಆ ಕುಮಾರನ ಕೊರಳಿಗೆ ಚೆಲ್ಲಲು ಹವಣಿಸುವ ಯಮದೂತರ ಆಟ ನಡೆಯ ಲಿಲ್ಲ. ಅವು ನಿಲ್ಲುವೆ ಓತಹತ್ತಿದರು. ಶಿವದೂತರು ಅವರನ್ನು ತಮ್ಮ ದಾಸಕಗಳಿಂದ ಹೊಡೆಯುತ್ತ ಬಿಂಬುತ್ತಿದರು. ಇಂತು ಯಮದೂತರು ಬಿಚ್ಚೋಡಿದರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಆಶೀರ್ವಾದದಿಂದ ರಾಜಪುತ್ರನ ಪ್ರಾಣರಕ್ಷಣೆಯಾಯಿತು ! ರಾಜ ಮುಂತಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನಂದವೇ ಆನಂದ !

ರಾಜಪುತ್ರನ ಆವಮೃತ್ಯುವು ದೂರಾದ ಬಗೆಗೆ ರಾಜನು ಸಂತೋಷ ಸಮಾರಂಭ ಹೂಡಿದನು. ಪರಾಶರರ ಮುಖ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದನು. ಈ ಸಮಾರಂಭ ನಡೆದಿರುವಾಗಲೇ

ನಾರದರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ರಾಜನು ಸತ್ಕರಿಸಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿದನು. ರಾಜನು— “ನಾರದರೆ ! ಶ್ರೈಲೋಕೈ
 ದಲ್ಲಿಯ ಏಕೇಷ ವಾರ್ತೆಯೇನು? ” ಎಂದು ಕೇಳಲು ನಾರದರು— “ರಾಜಾ ! ನಾನು ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ
 ಹೋಗಿದ್ದೆನು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುವಾಗ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೃಶ್ಯಕಂಡೆನು. ಯಮುದೂತರು
 ನಿನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಎಳೆದೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಶಿವದೂತರು ಓಡುತ್ತ ಬಂದು ಅವರನ್ನು ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಿ ಹೊಡೆದಿರು
 ಹತ್ತಿದರು. ಅದರಿಂದ ಯಮುದೂತರು ನಿರ್ವಿಣ್ಣರಾಗಿ ನಿನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಓಡಿಹೋದರು. ಅವರು
 ಶಿವದೂತರಿಂದ ತಮಗಾದ ವ್ಯಥೆಯನ್ನು ಯಮನಿಗೆ ನಿವೇದಿಸಿದರು. ಆಗ ಯಮನು ಸಿಟ್ಟಾಗಿ ವೀರ
 ಭದ್ರನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ—ನಿರವರಾಧಿಗಳಾದ ತನ್ನ ಸೇವಕರಿಗೆ ಶಿವದೂತರಿಂದಾದ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಹೇಳಿ
 ದನು. ಆಗ ವೀರಭದ್ರನು— “ಯಮರಾಜಾ. ರಾಜಪುತ್ರ ಆಯುಷ್ಯ ಮುಗಿಯದೆ ಅವನನ್ನು ನಿನ್ನ ದೂತರು
 ತರುವದು ಯೋಗ್ಯವೇ? ಅವನ ಆಯುಷ್ಯದ ಬಗೆಗೆ ನಿನ್ನ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತನನ್ನು ಕರೆಮಿಸಿ ವಿಚಾರಿಸು” ಎನ್ನಲು
 ಯಮನು ಆಗಲೇ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತನನ್ನು ಕರೆಮಿಸಿದನು. ರಾಜಪುತ್ರನ ಆಯುಷ್ಯವೆಷ್ಟಿರುವದೆಂಬದನ್ನು ಅವನನ್ನು
 ಕೇಳಲು ಚಿತ್ರಗುಪ್ತನು— “ಸ್ವಾಮಿ ! ರಾಜಪುತ್ರನಿಗೆ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ ಆಯುಷ್ಯ ಬರೆದಿದೆ” ಎಂಬ ಹಾಗು
 ಅವರ ಕೆಳಗೇ ‘ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ವರುಷದ ಒಂದು ಅಂಕಮಿದೆ’ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಯಮನು ಸಾಶಂಕಿತನಾಗಿ
 ನಿರುತ್ತರನಾದನು. ಹಾಗು ವೀರಭದ್ರನಿಗೆ ನಮಿಸಿ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಹೋದನು” ಎಂದು ನಾರದರು
 ಭದ್ರಸೇನನಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. ನಂತರ ಪರಾಶರರೂ ನಾರದರೂ ರಾಜನಿಗೆ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ
 ತಿರುಳಿದರು”.

ಇಂತು 'ರುದ್ರಾಭ್ಯಾಯದ ಮಹಿಮೆನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ಕಥೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ದತ್ತ ದಂಪತಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದರು ಎಂದು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ನಾಮಧಾರಕನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

—೦—

ಶ್ರೀನಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ-ಶಾರದಾ-ಗುರುಭ್ಯೋನಮಃ|| ದತ್ತನ ಪತ್ನಿ ಸಾವಿತ್ರಿಯು ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು— “ಸ್ವಾಮಿ! ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಗತಿಯೇನು? ನಿಮ್ಮ ಚರಣ ಸ್ಮರಣೆ ನಮಗೆ ಚರಿಕಾಲ ಉಳಿಯುವಂತೆ ನನಗೆ ಒಂದು ಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಬೇಕು. ಅಂದರೆ ನಮಗೆ ನಿರಂತರ ಸುಖ ಲಭಿಸುವದೆಂದು ನಂಬಿರುವೆನು” ಎಂದಳು.

ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಸಾವಿತ್ರಿಯ ಹೆವಣೆಕೆಯನ್ನರಿತು ಆಕೆಗೆ— “ಪತಿವ್ರತೆ! ಸ್ತ್ರೀಯಳಿಗೆ ಪತಿ ಭಕ್ತಿಯೇ ಯುಕ್ತ ಮಂತ್ರವು. ಇದರ ಹೇಳಿಕೆ ಅನ್ಯ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶ ಮಾಡಬಾರದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಂತ್ರ ಬೋಧೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಮಂತ್ರಕ್ಕೆ ವಿಘ್ನಬಾರದಿರಲಾರದು. ಇದನ್ನು ನಿನಗೆ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರ ಕಥೆಯಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟಮಾಡಿ ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು. ಎಂತೆಂಬರೆ—

“ಹಿಂದಕ್ಕೆ ದೇವ-ದೈತ್ಯರ ಘನಘೋರ ಸಂಗ್ರಾಮ ನಡೆಯಿತು. ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನು ದೈತ್ಯರ ಗುರುವು, ಅವನಿಗೆ ಸಂಜೀವನೀ ಮಂತ್ರವಿದ್ದೆಂದು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದ್ದಿತು. ಆ ಮಂತ್ರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಅವನು

ದೇವತೆಗಳಿಂದ ಮೃತರಾದ ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯ ದೈತ್ಯರನ್ನು ಸಜೀವಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಹೀಗೆ ಸಜೀವರಾದ ಆ ದೈತ್ಯರು ಪುನಃ ದೇವತೆಗಳೊಡನೆ ಕಾಫೆಯವರು, ಮಡಿಯುವರು ಮತ್ತೆ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಪ್ರಾಣ ಪಡೆಯುವರು. ಹೀಗಾಗಿ ಬಹುಕಾಲದ ವರೆಗೂ ಆ ದೇವ ದೈತ್ಯರ ಯುದ್ಧ ಸಮಾಪ್ತಿಯೇ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ದೇವ ತೆಗಳು ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನ ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಶಿವನಿಗೆ ಆರಿಕೆಮಾಡಿದರು. ಶಿವನು ಸಿಟ್ಟಾಗಿ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನನ್ನು ಹಿಡಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ನಂದಿಯನ್ನು ಕಳಿಸಿದನು. ಶಿವನ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದ ನಂದಿಯು ಶುಕ್ರನ ಬಳಿಗೆ ಹೋದನು. ಅವನನ್ನು ತನ್ನ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಹಿಡತಂದು ಶಿವನಿದುರು ನಿಲ್ಲಿಸಿದನು. ರಂಧ್ರಾವತಾರಿ ಶಿವನು ಕೋಪದಿಂದ ಆ ಶುಕ್ರನನ್ನು ನುಂಗಿದನು. ಸಿಟ್ಟಿನ ಭರದಲ್ಲಿ ತಾನು ಶುಕ್ರನನ್ನು ತನ್ನ ಒಡಲಲ್ಲಿ ನೇರಿಸಿಕೊಂಡುದು ತನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಆ ಗರ್ಭದೇವನ ಮೂತ್ರವಿಸರ್ಜನೆಯಿಂದ ಶುಕ್ರನು ಹೊರಬಿದ್ದನು. ಇದು ಶಿವನ ವಿಸ್ಮೃತಿ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಒದಗಿತು. ಹೀಗೆ ಭರ್ಗನ ಮೂತ್ರದ್ವಾರದಿಂದ ಆ ಶುಕ್ರನು ಹೊರಬಂದದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ 'ಭಾರ್ಗವ' ಎಂಬ ಹೆಸರು ಉಂಟಾಯಿತು. ಶಿವನುದರಿಂದ ಭಾರ್ಗವನಾಗಿ ಸೃಜಿಸಿದರೂ ಆ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನು ತನ್ನ ಕಾಯಕ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಮೃತದೈತ್ಯರನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಜೀತನಗೊಳ್ಳಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಈಗಂತೂ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ತತಿ ಚಿಟ್ಟಿನ್ನಿಸಿತು. ಅವರು ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನ ಸಂಜೀವನ ಮಂತ್ರ ಪ್ರಭಾವದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹ್ರಾಸಗೊಳಿಸುವ ವಿಚಾರ ನಡೆಯಿಸಿದರು. ಅವರು ಈ ಬಗೆಗೆ ಗುರುಬ್ರಹ್ಮನ ಶಿಷ್ಯ ವಿಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅವನ ಬಳಿಗೆ ಹೋದರು, ತಮ್ಮ ವಿಚಾರ ಮುಂದಿಟ್ಟರು. ಬ್ರಹ್ಮನ ಶಿಷ್ಯ—

ಇಂದ್ರಾದಿಗಳೇ ! ನಿಮ್ಮ ಹಂಚಿಕೆ ಯೋಗ್ಯವಿದೆ. ಯಾವದೊಂದು ಮಂತ್ರವು ಪಟುಕರ್ಣ ಶ್ರುತವಾದರೆ ಆ ಮಂತ್ರ ಶಕ್ತಿಯು ಅಳಿದು ಹೋಗುವದು. ಈ ನೇವನವು ಆ ಶುಕ್ರನ ಮಂತ್ರಕ್ಕೂ ಅಸ್ತೆಯಿಸುವದು. ಅವನಲ್ಲಿಯು ಆ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಕಲಿಯುವದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಬುದ್ಧಿವಂತನೂ ಸೌವ್ಯನೂ ಆಗಿರುವನೊಬ್ಬ ನನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಕಳಿಸಿದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಂಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಯಾರು ? ” ಎಂದು ಕೇಳಲು ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳು ಏಕ ಕಂಠದಿಂದ— “ನಿಮ್ಮ ಪುತ್ರ .ಕಚನೇ ಯೋಗ್ಯನು” ಎಂದರು. ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವತಿಯು ತಮ್ಮ ಮಗನನ್ನು ಕಳಿಸುವದಕ್ಕೆ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನ ಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಕಚನು ಮುಂದೆ ಬಂದು ತಾನು ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರ ಶಿಷ್ಯತ್ವ ವಹಿಸಿ ಇಷ್ಟಕಾರ್ಯ ಸಾಧಿಸಿ ಕೊಂಡೇ ಬರುವೆನು. ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ವಿಶ್ವಾಸ-ಕೃಪೆಗಳಿರಲಿ” ಎಂದು ಆಗಲೇ ಶುಕ್ರನ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಶುಕ್ರನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ— ಸ್ವಾಮಿ ! ನಾನೊಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪುತ್ರನು. ತಮ್ಮ ಸೇವೆ ಕೈಕೊಂಡು ವಿದ್ಯೆಕಲಿಯಲು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವೆನು. ದಯೆಮಾಡಬೇಕು” ಎಂದು ಕೈಮುಗಿದು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು. ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನು ತನ್ನ ಮನಸಿನಲ್ಲಿ— “ಇವನು ದೈತ್ಯಪುತ್ರನಲ್ಲ. ಇವನನ್ನು ಭಾತ್ರ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ! ಬಾರದೋ ! ಎಂಬ ವಿಚಾರಮುಗ್ಧನಾಗಿರುವಾಗ—

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅವನ ಏಕಪೇವ ಮಗಣಾದ .ದೇವಯಾನಿಯು ತನ್ನ ಮನಸಿ ನಿಂದ ತನಗೆ ಯೋಗ್ಯ ವಯದ ಆ ಕಚನನ್ನು ಮೋಹಿಸಿ ಕಣ್ಣೆಮೆಯಿಕ್ಕದೆ ನೋಡುತ್ತ ಕುಳಿತಿದ್ದಳು. ಆಕೆ ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಸಂಕಲಿತ ಭಾವನನ್ನು ಅರಿತು— “ತಾತ ! ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ .ತರುಣನು ಒಳ್ಳೆಯವ

ನಾಗಿ ತೋರುವನು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯನಿರುವನು. ಇವನನ್ನು ನಿನ್ನ ಶಿಷ್ಯನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳು” ಎಂದಳು. ಶುಕ್ರನು ಆಕೆಯ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕುಂದಿಸದೆ ಆ ಕಚನನ್ನು ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಕೊಂಡನು.

ಕಚನು ಒಳ್ಳೆ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಗುರುಸೇನೆ ಮಾಡಹತ್ತಿದನು. ಶುಕ್ರನ ಪ್ರೀತಿಯೂ ದೇವ ಯಾನಿಯ ಮೋಹವೂ ಅವನ ಮೇಲೆ ಒಳಿತಾಗಿ ಬಿಂಬಿಸಹತ್ತಿದವು. ಇದು ರಾಕ್ಷಸ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಅಸೂಯೆ ಯೆನ್ನಿಸಿತು. ಅವರು ಕಚನ ಮೇಲಿರುವ ಗುರುವಿನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರೀತಿಯ ಮೂಲವನ್ನೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುವ ಒಳಸಂಚು ಮಾಡಿದರು. ಒಂದು ದಿನ ಕಚನು ಸಮಿಧೆ ತರುವದಕ್ಕೆ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ದೈತ್ಯ ಶಿಷ್ಯರು ಅವನ ಸಹಾಯಕರಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಬಿಂಬಳಿಸಿದರು. ನಡುಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಆ ದೈತ್ಯರು ಅವನನ್ನು ಕೊಂದುಹಾಕಿದರು.

ಸಮಿಧೆ ತರಲು ಹೋದ ಕಚನು ಹೊತ್ತಾದರೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ದೇವಯಾನಿಯ ಹೃದಯವು ಸಂದೇಹ ತಾಳಿತು. ಅಕೆ ತನ್ನ ತಂದೆಗೆ—‘ತಾತ! ಕಚನು ಇನ್ನೂ ಬರಲಿಲ್ಲ!’ ಎಂದು ಕಡ್ಡೀರುಕ್ಕಿಸಿ ದಳು. ಶುಕ್ರನು ಮಗಳ ಮೇಲೆ ಬಲು ಜೀವ! ಅಕೆಯ ದುಃಖಿತ ಭಾವವು ಅವನ ಹೃದಯ ಕೊರೆಯ ಹತ್ತಿತು. ಕೂಡಲೆ ಅವನು ಅಂತರ್ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಚನು ಸತ್ತಿರುವದನ್ನು ತಿಳಿದನು, ಸಂಜೀವನೀ ಮಂತ್ರ ದಿಂದ ಅವನನ್ನು ಸಂಜೀವವಾಗಿಸಿದನು, ಕಚನು ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದನು, ದೇವಯಾನಿಗೆ ಅನಂದ!

ದೈತ್ಯಶಿಷ್ಯರು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಯು ಫಲಿಸದಿರುವದನ್ನು ನೋಡಿ ಎರಡನೇ ಬಾರಿ ಮೊದಲಿನಂ

ತೆರೆಯೇ ಅವರು ಕಚನನ್ನು ಕೊಂಡರು ಅವನ ದೇಹಘಟಿತ ರಕ್ತ-ವಾಂಸಾದಿಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ ದೂರಕ್ಕೆ ಎಸೆದರು. ಈ ಸಾರಿಯೂ ದೇವಯಾನಿಯು ತಂದೆಗೆ— “ತಾತ! ನಾನು ಆ ಕಚನನ್ನು ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆ. ಅವನು ದೈತ್ಯರಿಂದ ಹತನಾದಂತೆ ನನಗೆ ಭಾಸವಾಗುವದು” ಎಂದಳು. ಆಗ ಶುಕ್ರನು ಮಂತ್ರದಿಂದ ಕಚನನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ದೈತ್ಯರು ಕಚ ಬಂದದನ್ನು ನೋಡಿ ಇನ್ನಿಷ್ಟು ಕೆರಳಿದರು.

ಮುಂದೊಂದು ಏಕಾದಶಿ ಬಂದಿತು. ಕಚನು ಕಾಡಿಗೆ ಹೋದ ಸಮಯ ಸಾಧಿಸಿ ದೈತ್ಯರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರು. ಕಚನನ್ನು ಸಜೀವವಾಗಿ ಸುಟ್ಟರು. ಆ ಚಿತೆಯ ಭಸ್ಮ ತಂದು ಮದಿರೆಯಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗುರುವಿಗೆ ಪ್ರಾಶನಮಾಡಿಸಿದರು. ಶುಕ್ರನಿಗೆ ಇದಾವುದೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಾರಿಯೂ ಕಚನು ಬಾರದ್ದಕ್ಕೆ ದೇವಯಾನಿಯು ತಂದೆಯೊಡನೆ ಮೊರೆಯಿಟ್ಟಳು. ಶುಕ್ರನು ಜ್ಞಾನದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿ “ಕಚನು ತನ್ನ ಒಡಲಿನಲ್ಲಿರುವನು, ಅವನನ್ನು ಸಜೀವಗೊಳಿಸಲು ಬರಲಾರದು, ಹಾಗೆ ಮಾಡ ಹೋಗಲು ನನಗೇ ಮರಣವು. ಇನ್ನು ನೀನು ಕಚನಿಗಾಗಿ ಆಸೆ ಮಾಡಬೇಡ” ಎನ್ನಲು— “ತಾತ! ಇನ್ನು ನಾನು ಕಚನ ಆಸೆ ಹಾಗು ನನ್ನ ಪ್ರಾಣದ ಆಸೆಮಾಡೆನು, ನೀನೂ ನನ್ನ ಮೇಲಿನ ಪುತ್ರಿ ಎಂಬ ಮೋಹವನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಡ” ಎಂದು ಅಳಹತ್ತಿದಳು, ಶುಕ್ರನ ಕಳವಳಿಕೆ ಮಿತಿಮೀರಿ— “ಮಗಳೇ! ಕಚನನ್ನು ಸಜೀವ ಗೊಳಿಸಲು ನನ್ನ ಮಂತ್ರವು ಅನಾಧ್ಯವಾಯಿತು!” ಎಂದು ವೃಷ್ಟ ಹೇಳಿದನು.

ಆಗ ದೇವಯಾನಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೊಳೆಯಿತು ಆದರೆಂತೆ— “ತಾತ! ನಿನ್ನ ಸಂಜೀ ವನೀಮಂತ್ರ ನನಗೆ ಉಪೇದಿಸು. ಕಚನನ್ನು ಸಜೀವಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಮರಣವಾದರೆ ಮಂತ್ರೋಪ

ದಿಷ್ಟೆಕಾದ ನಾನು ಮಂತ್ರಬಲದಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ಸಜೀವಗೊಳಿಸುವೆನು” ಎಂದಳು. ಅದಕ್ಕೆ ಶುಕ್ರನು—
 “ಮಗಳೆ! ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶ ಮಾಡಬಾರದು. ಹಾಗು ಆರು ಕಿವಿಗಳು ಕೇಳಿದರೆ ನನ್ನ
 ಮಂತ್ರವು ನನ್ನಿಂದ ದೂರಾಗುವದು” ಎಂದು ಶುಕ್ರನು ಎಷ್ಟು ಪರಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದರೂ ದೇವಯಾನಿಯು
 ತನ್ನ ಹೆಟಿ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ನಿರ್ವಾಹವಲ್ಲದೆ ಶುಕ್ರನು ದೇವಯಾನಿಗೆ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದನು, ಆಕೆಯು
 ಪಠಣ ಮಾಡಿದಂತೆ ಅವನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ಕಚನೂ ಪಠಣ ಮಾಡಿದನು. ಮೂರು ಸಾರೆ ಶುಕ್ರನು
 ಉಚ್ಚರಿಸಿದ್ದನ್ನು ಹೊರಗಿನ ದೇವಯಾನಿಯೂ ಒಳಗಿನ ಕಚನೂ ಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡು ಉಪದಿಸ್ವಿತರಾದರು.
 ಈ ಬಗೆಯಾಗಿ ಉಪದೇಶ ಕೊಂಡಿದ ಕಚನು ಆಗಲೇ ಶುಕ್ರನ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬಗೆದು ಹೊರಬಂದನು
 ಶುಕ್ರನು ಸತ್ತುಬಿದ್ದನು. ನಂತರ ದೇವಯಾನಿಯು ತಾನು ಪಡೆದ ಮಂತ್ರದಿಂದ ತಂದೆಯನ್ನು ಬದುಕಿಸಿ
 ದಳು ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಅವಳ ಮಂತ್ರವು ನಿರರ್ಥಕವಾಯಿತು.

ಆ ಬಳಿಕ ದೇವಯಾನಿಯು ಕಚನನ್ನು ಕುರಿತು— “ನನ್ನನ್ನು ನೀನು ವಿವಾಹದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸು”
 ಎಂದಳು ಆತನು— “ತಂಗೀ! ದೇವಯಾನಿ! ನೀನೂ ನಾನೂ ಒಂದೇ ಹೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದವಾದುದರಿಂದ
 ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವೈವಾಹಿಕ ಸಂಬಂಧವು ಉಂಟಾಗಲಾರದು, ಸಹೋದರ ಸಂಬಂಧವೇ ನಿಶ್ಚಿತವು”
 ಎಂದು ಹೇಳಲು ದೇವಯಾನಿಯು ಒಮ್ಮೆಲೆ ಕುಸಿತಳಾಗಿ— ‘ನಾನು ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಮೂರುಸಾರೆ
 ಹಿಂತಿರುಗಿ ತರಿಸಿದ ಉಪಕಾರವನ್ನೆಣಿಸದೆ ವಾರ್ಷಿಕ ನೀನಾಗಿರುವಿ, ನಿನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಯ ಪರಿಣಾಮ
 ವಾಗಿ ನೀನು ನನ್ನ ತಂದೆಯಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ವಿದ್ಯೆಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗು” ಎಂದು ಶಪಿಸಿದಳು, ಕಚನು—

“ದೇವಯಾನಿ! ನೀನು ಕೊಟ್ಟ ಶಾಪವನ್ನೂ ಆನಂದದಿಂದ ನಾನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿಯೇ ನಿನಗೆ ನಾನು ಪ್ರತಿ ಶಾಪ ಕೊಡುವವೇನಂದರೆ—

“ನೀನು ಹೆಂಗುಸಾದ್ದರಿಂದ ನಿನ್ನ ತಂದೆಯಿಂದ ನೀನು ಪಡೆದ ಮಂತ್ರವು ನಿರರ್ಥಕವಾಗಲಿ, ಹಾಗು ಸರ್ವೋದರನಾದ ನನನ್ನ ಬಯಸಿದ ನಿನ್ನನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಲ್ಲದ ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಣದವನು ನಿನ್ನ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣ ಮಾಡಲಿ” ಎಂದು ಶಪಿಸಿದೆನು.

ನಂತರ ಕಚನು ಗುರುವಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ—“ಸ್ವಾಮಿ! ದೈತ್ಯರಿನ ಇಲ್ಲಿರಲು ನನಗೆ ಬಲು ಭಯ! ಇನ್ನು ನನಗೆ ಹೋಗಲು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿರಲಿ,” ಎಂದು ನುಡಿದು ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ದೇವಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು— ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಪಟ್ಟಾಕರ್ಣಶ್ರುತವಾಗಿಸಿದನು ಹಾಗು ಆಮಂತ್ರವು ಸ್ತ್ರೀಯಳಿಗೆ ಬೋಧಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಎರಡೂ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಂದ ನಾನು ಆ ಸಂಜೀವನೀ ಮಂತ್ರ ಗತಿಗೆಡಿಸಿ ಬಂದೆನು’ ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ದೇವ-ದೈತ್ಯರ ಯುದ್ಧ ದಿನದಿನವೂ ಸಾಗಿತು. ಕಚನು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದಮೇಲೆಯೂ ನಡೆಯಿತು. ಅದರೆ ಮೃತದೈತ್ಯರನ್ನು ಪುನರುತ್ಥಾಪಿಸುವ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರ ಮಂತ್ರವೇ ಹೀಗನವಾದ. ದರಿಂದ ದೈತ್ಯರೆಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ಮೃತರಾಗಿಹೋದರು. ಇಂತು ಎಷ್ಟೋವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆದ ದೇವ-ದೈತ್ಯ ಯುದ್ಧ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು. ಹಾಗು ಶ್ರೈಲೋಕ್ಯಕ್ಕೆಲ್ಲ ಆನಂದವಾಯಿತು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ಸಾವಿತ್ರಿಗೆ ಸಂಜೀವನಿ ಮಂತ್ರದ ಕಥೆ ಹೇಳಿ. “ಸ್ತ್ರೀಯರು—

ಮಂತ್ರೋಪದೇಶ ಕೊಳ್ಳಲು ಅರ್ಹರಲ್ಲ, ಪತಿಯಾಣ್ಣೆಯಿಂದ ಪ್ರತೋಪವಾಸ ಕೈಕೊಳ್ಳುವದೇ ಅವರಿಗೆ ಗತಿದಾಯಕವು” ಎಂದು ಹೇಳಲು ಆಕೆ— “ಸ್ವಾಮಿ! ಅಂಥ ಪ್ರತಪನ್ನು ಭೋಧಿಸುವದಾಗಬೇಕು” ಯನ್ನಲು ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಆಕೆಗೆ ಶಿವನ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಇರುವ ಅನೇಕ ವೃತ್ತಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟನಾದ ಸೋಮವಾರ ಪ್ರತಪನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಆಚರಿಸು ಎಂದು ಹೇಳಿದರಲ್ಲದೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಆ ಸೋಮವಾರ ವ್ರತವನ್ನಾಚರಿಸಿ ಸುಗತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಸೀಮಂತಿನಿಯ ಕಥೆಯನ್ನು ಆ ಸಾವಿತ್ರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಎಂತೆಂದರೆ—

“ಪೂರ್ವಯುಗದಲ್ಲಿ ಆರ್ಯಾವರ್ತದೊಳಗೆ ‘ಚಿತ್ರವರ್ಮ’ ನೆಂಬಧರ್ಮಾತ್ಮ ರಾಜನು ಆಗಿ ಹೋದನು ಅವನು ಅನೇಕ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಅವನ ಧರ್ಮ ಪತ್ನಿಯು ಅವನಂತೆಯೇ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಗಳನ್ನೆಸಗುವದರಲ್ಲಿ ತತ್ಪರಳಿದ್ದಳು. ಸಂತತಿಯ ಸಂಪತ್ತು ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಆ ದಂಪತಿಗಳು ಪುತ್ರೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಬಹುಕಾಲ ಶಿವಾರಾಧನೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದರ ಫಲವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಕನ್ಯಾರತ್ನವು ಲಭಿಸಿತು. ಆ ಮಗುವು ಸುಂದರವಾಗಿಯೂ ಸಲ್ಲಕ್ಷಣಯುಕ್ತವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದಿತು. ಆದಕ್ಕೆ ‘ಸೀಮಂತಿನಿ’ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟರು. ಶಿಶುವಿನ ಜಾತಕ ನೋಡಿ ಜೋಷಿಗಳು ಕನ್ಯೆಯ ಭವಿಷ್ಯಗತಿಯು ಅಪ್ರತಿಮ ಸುಖದಾಯಕ ಹಾಗೂ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಮೂರ್ಣವೆಂದು ಸಾರಿದರು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಜೋಷಿಯು ಎದ್ದುನಿಂತು— “ರಾಜಾ ! ಈ ಕನ್ಯೆ ಜನ್ಮಿಸಿದ ವೇಳೆಯಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲು ಈಕೆಯ ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇವಳಿಗೆ ವೈಧವ್ಯ ವೊದಗುವ ಯೋಗವಿದೆ.” ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದನು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಈ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ರಾಜ-ರಾಣಿಯರು ಅತ್ಯಂತ ಚಿಂತೆಗೊಳಗಾದರು.

ದಿನದಿನವೂ ಕೊರಗಹತ್ತಿದರು. ಅವರ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಸೀಮಂತಿನಿಗೆ ಏಳುವರುಷ ತುಂಬಿದವು. ಆಕೆಯ ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳು ಮಗಳ ಮುಂದಿನ ಭವಿಷ್ಯ ನಂಬಿ ಈಕೆಯ ವಿವಾಹದ ಬಗೆಗೆ ಎಣಿಕೆ ಹಾಕುತ್ತ ಉಸುರ್ಗರೆಯುತ್ತ ಕುದಿಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು. ಪಾಪ, ಆ ಚಿಕ್ಕ ಸೀಮಂತಿನಿಗೆ ತನ್ನ ಭವಿಷ್ಯವು ಇದುವರೆಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ-ಒಂದುದಿನ ತನ್ನ ಗೆಳತಿಯರೊಡನೆ ಅಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಆಕೆಯ ತಂದೆಯೂ ಬಾಹ್ಯ ಣನೂ ತನ್ನ ಭವಿಷ್ಯ ವಿಚಾರ ನಡೆಯಿಸಿದುದನ್ನು ಕಿವಿರ್ಚಾರೆ ಕೇಳಿ ಆ ಸೀಮಂತಿನಿಯು ದಿಗ್ಭ್ರಾಂತಳಾದಳು. ಹಿಂದಿನಿಂದ ಆಕೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದಳು. ಆಗಲೇ ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯನ ಪತ್ನಿ ವೈತ್ರಾಯಣಿ ಯನ್ನು ಕರಿಸಿದಳು. ಆಕೆಯನ್ನು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಸೀಮಂತಿನಿಯು—“ಪೂಜ್ಯಳೇ! ನನ್ನ ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ವೈಧವ್ಯ ವೊದಗುವದೆಂಬ ಭವಿಷ್ಯ ಕೇಳಿ ನನ್ನ ಹಡೆದವರು ಚಿಂತಾಗ್ರಸ್ತರಾಗಿರುವರು. ಭವಿಷ್ಯವು ಸಟೆಯೇ ಆಗಲಿ, ದಿಟವೇ ಆಗಲಿ. ಆದರ ವಿಚಾರ ಬೇಡ. ನನ್ನ ಸೌಭಾಗ್ಯವು ಅವ್ಯಾಹತವಾಗಿ ಸ್ಥಿರವಿರಲಿ ಎಂದು ನನ್ನ ಅವೇಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಈ ನನ್ನ ಆಸೆ ಫಲಿಸುವ ಉಪಾಯ ಹೇಳಿರಿ” ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು. ವೈತ್ರಾಯಣಿಯು ಸೀಮಂತಿನಿಯ ಆಗಿನ ಚಿಕ್ಕತನವನ್ನೂ ಆಕೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಕೇಳಿ ಹರ್ಷಗೊಂಡಳು. ಅವಳು ಸೀಮಂತಿನಿಯನ್ನು ಮುದ್ದಿಸಿ—ರಾಜಪುತ್ರಿ! ಸೀಮಂತಿನಿ ಧನ್ಯ! ಈ ಎಳೆ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಆಸೆಯನ್ನೂ ಕೇಳಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಶಂಸಿದರೂ ಕಡಿಮೆಯೇ ಸರಿ. ಆದಿರಲಿ. ಈಗ ನಾನು ನಿನಗೆ ಹೇಳುವದೇನೆಂದರೆ—“ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನಂಬಿ ಕರ್ತವ್ಯವಿಮುಖರಾಗಬಾರದು. ಸೌಭಾಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಗಾಗಿ ನಾನು ನಿನಗೆ ತಿವನ ಸಂಬಂಧವಾದ ‘ನೋಮವಾರ ಪ್ರತವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳು’ ಎಂದು ಹೇಳು

ವನು. ಆ ವ್ರತವನ್ನು ನೀನು ತಪ್ಪದೆ ಕೊನೆಗಾಣಿಸಿವೆಯಾದರೆ ನೀನು ನಿನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವದು. ಅದರ ಫಲವೂ ನೀನಿಗೆ ಲಭಿಸುವದು. ನಿನ್ನ ಸೌಭಾಗ್ಯವೂ ಸ್ಥಿರತೆಹೊಂದುವದು' ಎಂದು ಹೇಳಿದಳಲ್ಲದೆ ಆ ಸೋಮವಾರ ವ್ರತದ ಪೂಜೆಯ ವಿಧಿ-ವಿಧಾನ, ದಾನ-ಧರ್ಮ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದಳು. ಸೀಮಂತಿನಿಯು ಆಗಲೇ ಮೈತ್ರಾಯಿಣಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ವ್ರತಕ್ಕಾರಂಭಿಸಿದಳು. ಮೈತ್ರಾಣಿಯು ಹೇಳಿದಂತೆ ಗೌರೀಹರರ ಪೂಜೆ ಮಾಡಹತ್ತಿದಳು. ಹೀಗೆ ಇರ ಇರುತ್ತಲೇ ಅವಳು ವಿಶಾಹಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನವಳಾದಳು. ರಾಜನು ಆಕೆಯ ವಿವಾಹದ ವಿಚಾರ ನಡೆಯಿಸಿದನು. ಆಕೆಯ ಪ್ರಾಕೃತವಿದ್ವಂತಿ ಒದಗುವದನ್ನು ಆದಾರು ತಪ್ಪಿಸುವರು? ಆ ಗುವದಾಗಲಿ! ' ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಿ ಅವನು ವರ ಶೋಧನೆಗಾಗಿ ಮಂತ್ರಿ ಪುರೋಹಿತರನ್ನು ಕಳಿಸಿದನು. ಅವರು ಅತ್ತಿತ್ತ ಸುತ್ತಾಡಿ ನಿಷಧನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಅಲ್ಲಿ ನಳ ಚಕ್ರವರ್ಮನು ವಂಶದ ಇಂದ್ರಸೇನನಂಬ ರಾಜನಿದ್ದನು. ಚಿತ್ರಾಂಗದಸಂಬವನು ಆ ರಾಜನ ಏಕಮೇವ ಪುತ್ರನು. ಅವನು ತರುಣನೂ ಸುಂದರನೂ ಆಗಿದ್ದನು. ರಾಜಪುತ್ರ ಸೀಮಂತಿನಿಗೆ ತಕ್ಕ ವರನೆಂದು ಅವರು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ಕೊಂಡೇ ಬಂದರು.

ಚಿತ್ರವರ್ಮನು ವಿವಾಹ ಮುಹೂರ್ತ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಇಂದ್ರಸೇನನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದನು. ಆದಂತೆ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ಮಿತ್ರರಾಜರುಗಳೆಲ್ಲ ಲಗ್ನಪತ್ರ ಕಳಿಸಿದನು. ಮುಹೂರ್ತಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಬಂದರು. ಏನೊಂದು ಕುಂದುಕೊರತೆಯಿಲ್ಲವೆ ಚಿತ್ರವರ್ಮನು ಬೇಗರಿಗೂ ಇತರರಿಗೂ ಸತ್ಕಾರಮಾಡಿದನು. ತನ್ನ ಮಗಳು ಸೀಮಂತಿನಿಯನ್ನು ಇಂದ್ರಸೇನನ ಮಗ ಚಿತ್ರಾಂಗದನಿಗೆ ಕಾಣಿಗೃದಣ ವಿಧಿಯಿಂದ ಕನ್ಯಾ

ದಾಸನಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸಿದನು. ಮದುವೆಯು ಬಲು ಸವಗರದಿಂದಲೂ ಅಭ್ಯುಹಾಸವಿಂದಲೂ ನೆರೆವೇರಿತು. ಚಿತ್ರವರ್ಮನು ಅಳಯ ಚಿತ್ರಾಂಗದವನನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಉಳಿದ ಜೀವನವನ್ನೂ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಕರೆತರುವನ್ನೂ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟನು.

ರಾಜಪುತ್ರ ಚಿತ್ರಾಂಗದನು ಮಾವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದನು, ಸತಿ ಸ್ನೇಹದ ನೊಬಗು ಮೃಂಗಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲ ದಿನ ಕಾಲಕಳೆದನು,

ಒಂದು ದಿನ ಚಿತ್ರಾಂಗವನು ಮಾವನ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದ ಯಮುನಾ ನದಿಗೆ ಜಲಕ್ರೀಡೆಗೊಂಡು ಹೊರಟನು. ಸಂಗಡ ದಳಭಾರವೂ ಗೆಳೆಯರ ಗುಂಪೂ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಆ ಕಾಲಾದಿಯ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಕ್ರೀಡಿಸತೊಡಗಿದರು. ಚಿತ್ರಾಂಗದವನು ಒಂದು ಸಾಕಿಯನ್ನೇರಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತ ನಡುವುವಾಡಕ್ಕೆ ತನ್ನ ನೌಕೆ ಸಾಗಿಸಿದನು. ಕಾಲಕರ್ಮದಿಂದ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಬಿರುಗಾಳಿ ಬೀಸಿ ನೌಕೆ ಹೊಯ್ದು ಹರಡಿತು. ಅವನ ಪರಿವಾರದವರೆಲ್ಲರು ಅವನನ್ನೇ ದೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ನೋಡುನೋಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ನೌಕೆ ಸಹಿತ ಚಿತ್ರಾಂಗದವನು ಜಲಸಮಾಧಿಯೊಂದಾದನು. ಒಮ್ಮೆಲೆ ಪಾಹಾಕಾರವೇ ಎದ್ದಿತು. ಈತನು ಜಲಮವರೆಲ್ಲ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ರಾಜಪುತ್ರನನ್ನು ಕೊಂದಿದನು. ಅವನೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಅವನೇನಾದರೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಹಾ ಪಾ ಎನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಈ ವಾರ್ತೆ ರಾಜಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತು. ಸೀಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜ ರಾಣಿಯರೂ ಸರ್ವೋತ್ತರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಶೋಕ-ಸಂತಾಪ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಸೀಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜ ರಾಣಿಯರೊಡನೆ ಸ್ವಗೃಹಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ತಂದೆಯು ಆಕೆಯನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ದುರ್ಮನ

ದಿಂದ ಮನಗೆ ಕಲೆವೊಯ್ಯನು, ಈ ವಾರ್ತೆ ನಿಷಧನಗರಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತು, ಚಿತ್ರಾಂಗದನ ತಾಯ್ತಂದೆಗಳು ಬಂದು ಮಗನನ್ನು ನೆನಿಸಿ ನಿನ್ನಿ ಅಳಹತ್ತಿದರು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಅರಣ್ಯರೀಡೀದನದಂತಾಯಿತು, ಸೀಮಂತಿನಿಯು ಸಹಗಮನಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಳಾದಳು. ಪತಿಯ ಶವವಿಲ್ಲದ ಸಹಗಮನವು ನಿಷಿದ್ಧವು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆಕೆಯ ಮಹೋಪಸರ್ಗವನ್ನು ತಂದೆಯು ಮುಂವರಿಸಿದನು. ಇನ್ನು ಒಂದು ವರುಷದ ವರೆಗೆ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪಾಯದ ನೀನು ಸಹಗಮನಾದಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಡ ಎಂದು ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳು ಆಕೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಿದರು. ನಿರ್ವಾಹವಿಲ್ಲದೆ ಅವಳು ಪತಿ ಸ್ಮರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ವೈಶವ್ಯದ ಕಾಲ ಕಳೆಯಹತ್ತಿದಳು. ಆದರೂ ಆಕೆ ತನ್ನ ಸೋಮವಾರ ವ್ರದದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಲಿಲ್ಲ, ಪತಿವಿರಹಿತಿಯಾದರೂ ಅದು ತನ್ನ ಮುಂಬರುವ ಜಲ್ಮದ ಇಡೀಗಂಟೆಂದು ಸೋಮವಾರ ವ್ರತವಿಧ ಅಂತರಿಸಲಿಲ್ಲ.

ನಿಷಧನಗರದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ಇಂದ್ರಸೇನನೂ ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯೂ ಪುತ್ರವಿಯೋಗ ದುಃಖಾನ್ನಿಯಿಂದ ಹೃದಯವನ್ನು ಸುಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ತಮ್ಮ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ದಾಯಾದಿಗಳು ಇಂದ್ರಸೇನನ ಅಧಿಕಾರ ದೂರಿಸಿ ತಾವೇ ರಾಜ್ಯ ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು ಅಳಹತ್ತಿದರು. ಇಂದ್ರಸೇನನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದ ಕೂಡಲೆ ಪೆಂಡತಿ ಸಹಿತ ಆತನನ್ನು ಅವರು ಕಾರಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ಜೈಲಿದರು.

ಅತ್ತೆ— ಕಾಲಿಂದ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಾಂಗದನು ಮುಳುಗಿದುಮೀರಿದ ಕಥೆ. ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಮಹಿಮೆಯಿದ್ದ ಪಾತಾಳ ಲೋಕದ ನಾಗಕ್ಕನಿಕೆಯರು ಅವನ ರೂಪಕ್ಕೆ ಮೋಹಿಸಿ ನಾಕೆ ಸಹಿತ ಅವನನ್ನು ತಮ್ಮ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಕರೆವೊಯ್ದರು. ಗತಪ್ರಾಣನಾಗಿದ್ದ ಅವನಿಗೆ ಅಮೃತ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದೊ, ಸರ್ವೇಶನ

ಗೊಳಿಸಿದರು. ನಂತರ ಅವರು ಅವನನ್ನು ತಕ್ಷಕನ ಮುಂದೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಚಿತ್ರಾಂಗದನು
ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿದ ತಕ್ಷಕನು ಸಂತೋಷಭರಿತನಾದನು. ಹಾಗೂ ಅವನ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳಿಕೊಂಡು
ತನ್ನೊಬ್ಬಳು ಇಷ್ಟುಕೊಂಡನು. ಚಿತ್ರಾಂಗದನು ಆ ನಾಗಲೋಕದ ನಿತ್ಯ ನೂತನದ ಸೊಬಗನ್ನು ನೋಡುತ್ತ
ಅವಳು ಕೆಲ ಕಾಲ ಕಳೆದನು.

ಮುಂದೆ ಎಂದು ವಿವರ ಆತನಿಗೆ ಸಾಮಾಂತರ ಹಾಗೂ ತಾಯ್ತಂದೆಗಳ ನೆನಪು ಉಂಟಾಯಿತು,
ತಕ್ಷಕನಾದವನು ತನ್ನ ಅಕ್ಕ ತಿಳಿದವನು, ತಕ್ಷಕನು ಅವನಿಗೆ ಮೇಲ್ಪರದ ರತ್ನಗಳನ್ನೂ ಅಮೃತವನ್ನೂ
ಹಾಗೂ ಮಗಗಿಡವನ್ನೂ ಒಂದು ಕುದುರೆಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟನು. ಮತ್ತು ಅವನ ಜೊತೆಗೆ ನಾಗ ಸೈನ್ಯ
ವನ್ನೂ ತನ್ನ ಇಬ್ಬರು ನಾಗಕುಮಾರರನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟನು— ಚಿತ್ರಾಂಗದನೇ! ಇವರು ನಿನ್ನನ್ನು ನಿಮ್ಮ ನಗರಕ್ಕೆ
ಮುಟ್ಟಿಸಲು ಬರುವರು. ಇನ್ನು ಸುಮ ಪುನರಾಣ ಮಾಡಬೇಕು! ಎನ್ನಲು ಚಿತ್ರಾಂಗದನು ಅವನಿಗೆ
ನಮಸ್ಕಾರವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಯಮುನೆಯಲ್ಲಿ ತಾನು ಸಮಾಧಿಹೊಂ
ದಿದ ಪ್ರಾಣವದ ಮಧ್ಯದಿಂದಲೇ ಮೇಲಕ್ಕೇದ್ದನು. ತಕ್ಷಕರಾದನು ಅವನ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದ ಸೈನ್ಯವು
ಅವನನ್ನು ಕೂಡುವಂತೆ ಅವನನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿತು.

ಇಂತಿ— ಆ ವಿವರ ಸೋಮವಾರ, ಸೀಮಂತಿನಿಯ ಕೈಕೊಂಡ ಶಿವ ಪ್ರವಚ ದಿನವು
ಯಮುನೆಯ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆಂದು ಯಮುನೆಯ ತನ್ನ ಕೆಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರೊಡನೆ ಬಂದಳು, ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದಳು
ಆ ಸ್ತ್ರೀಮಂಡಲವು ಮಹಾ ಮೋಹಿತವಾಯಿತು. ತನ್ನ ಹೊರಟು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಆಕಳು ಮನ

ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವಳು ತನ್ನ ಪತಿಯು ಮೃತನಾದ ಸ್ಥಾನ ನೋಡಿ ಕೈಮುಗಿದು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬೇಕೆಂದು ಅತ್ತ ನೋಡುತ್ತಾಳೆ! ಅಬ್ಬಾರೋಹಿ ಸುಂದರ ತರುಣನು. ಇವರಾರಿಬಹುದೆಂದು ಅಕೆ ನೀರಿ ಕ್ಷಿಸಿ ಕಣ್ಣು ಅರಳಿಸುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಅವನು ಈಕೆಯ ಕಡೆಗೆ ಬರಹತ್ತಿದನು. “ಇವನು ನನ್ನ ಪತಿಯೇ? ಸ್ವರೂಪ ತದ್ರೂಪವೆಂಬುದಲ್ಲವೇ? ಈತನು ಮಾಯಾವಿಯಾಗಿರಬಹುದೇ? ನನ್ನ ಪತಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಏಕೆ ಬರುವನು?” ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಆಕೆ ತನ್ನನ್ನೇ ತಾನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತ ನಿಂತಿರುವಾಗಲೇ ಅವನಾ ದರೂ ಆಕೆಯ ಎದುರು ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ “ಇವಳು ನನ್ನ ಪತಿಯೇ? ನನ್ನ ಪತಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಈಕೆ ಜೀವಿಸು ತಿದ್ದಳೇ? ಎಂದು ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಇನ್ನಿಷ್ಟು ಮುಂದೆ ಬಂದನು, ಆಕೆಯ ಕೊಂಚಲ್ಲಿ ಮಾಂಗಲ್ಯಸೂತ್ರವಿಲ್ಲದ ನನ್ನ ಚಿಂತೆಯಿಂದ ಕೊರಗಿ ಸೊರಗಿದ ಆಕೆಯ ಬೆರಗಿನನ್ನೂ ನೋಡಿ “ಇವಳೇ ನನ್ನ ಪತಿ ಸೀಮಂತಿನಿ” ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದನು. ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಮನಸಿನೊಡನೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತ ನಿಂತಿದ್ದ ಆಕೆಯ ಮುಂದೆಯೇ ಕುಡುಮೆಯಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಜಗಿದನು. ಆಕೆಗೆ ಎದುರು ಹೋಗಿ ಆಕೆ ಎತ್ತಿಬಿಡಿದನು, ಆಗ ಸೀಮಂತಿನಿಗೆ ಭಯ-ಆಶ್ಚರ್ಯ-ಅನಂದ ಇವೆಲ್ಲವು ಒಂದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹುಟ್ಟಿ ಅವಳು— “ನೀವು ನನ್ನ ಪತಿ ಚಿತ್ರಾಂಗದವರೇನು?” ಎಂದು ಕೇಳಲು ಅವಳು— “ಅಲ್ಲ! ನಾನು ಚಿತ್ರಾಂಗದ ಗೆಳೆಯ ಸಿದ್ಧನು. ನಿನ್ನ ಪತಿ ಚಿತ್ರಾಂಗದವನು ಇನ್ನೂ ಮೂರೇ ದಿನಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿನ್ನನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳುವನು. ಇದನ್ನೂ ನೀನು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆಕೆಯಿಂದ ತಾನು ಮೋದವಿ ನುಂದ ಇದುವರೆಗೆ ವರ್ತಿಸಿದ ಸಂಗತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಪರ್ವಾಯದಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಂಡನು, ಆಕೆಯು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟ

ಇಂಪ್ರೆಸ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಒಂದು ದುರವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಹ ಅತನು ಅರಿತುಕೊಂಡನು. ಕಡೆಗೆ ಅವನು 'ಸೀಮಂಃನಿ!
ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇನ್ನು ಮೂರು ದಿನಕ್ಕೆ ನಿನ್ನ ಪತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಸಾಯುವೆನು' ಎಂದು ಹೇಳಿ ತನ್ನ ಕುಡುಕೆಯನ್ನೇ ಹಿಂದಿರುಗಿ ನೋಡಬೇಡಿ ನಿಷ್ಕಳನಗರದ ಮಾರ್ಗಹಿಡಿದು ಹೋದನು.
ಸಂಗಡ ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ ಮೂವತ್ತನೆಯ ದಿನಕ್ಕೆ ಇದ್ದಿತು.

ಸೀಮಂಃನಿಮುಂದು ಮುಂದು ಸುಮನೋಹರವಾಗಿ ನಡೆದ ಸಂಗತಿಯು ರಹಸ್ಯವನ್ನರಿಯದೆ ಮುಗ್ಧಭಾವದಿಂದಲೇ
ಮುಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋದಳು. ಮುಂದಿನ ಮೂರು ದಿನದ ಒಂದೊಂದು ಯುಗ
ವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವವು. ತಾನು ಕಂಡದನ್ನೂ ವರ್ತಿಸಿದ ಸಂಗತಿಯನ್ನೂ ಅವಳು ಗೊಪ್ಪವಾಗಿಯೇ
ಇದ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದಳು.

ಕುಡುಕೆಯನ್ನೇರಿದ ಚಿತ್ರಾಂಗದನು ತನ್ನ ನಗರದ ಬಹಿರೋದ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಳಿದನು. ತನ್ನ
ಜೊತೆಗಿದ್ದ ನಾಗಕುಮಾರರನ್ನು ರನ್ನ ದಾಯಾದಿ ರಾಜರ ಕಡೆಗೆ ಕಳಿಸಿದನು. ಅವರು ನೆಟ್ಟನೆ ಅರಮನೆಗೆ
ಹೋಗಿ— "ಈ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಕುಮಾರ ಚಿತ್ರಾಂಗದ ರಾಜರು ನಮ್ಮ ತಕ್ಷಕರಾಜನ ಮಹಾಸ್ತ್ರೈ
ದೊಂದಿಗೆ ನಗರದ ಬಹಿರೋದ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಳಿದಿರುವರು. ನಡೆಯಿರಿ, ನೀವು ಅವರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಲು
ನಡೆಯಿರಿ. ಇವರಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಒಳಿತಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅವರ ತಂದೆಯವರಲ್ಲಿ? " ಎಂದು ಕೇಳಿ ಹಾಗೇ
ಹಿಂದಿರುಗಿದರು!

ದಾಯಾದಿರಾಜರು ದಿಕ್ಕು ತಪ್ಪಿದಂತಾದರು. ಆಗಲೇ ಅವರು ಕಾರಾಗೃಹದಿಂದ ಇಂದ್ರನೇನ

ನನ್ನು ಕರೆತಂದು ಸಿಂಹಾಸನ ಮೇಲೆ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿದರು. ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಾಂಗದ ರಾಜನು ಬಂದಿರುವ ಶುಭ ವಾರ್ತೆಯನ್ನರುಹಿದರು. ಎಲ್ಲರೂ ವೈಭವದಿಂದ ಬಂದು ಚಿತ್ರಾಂಗದನನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ಎದುರ್ಗೊಂಡು ಕರೆ ದೊಯ್ದರು. ಚಿತ್ರಾಂಗದನು ತನ್ನ ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳಿಗೆ ವಂದಿಸಿದನು. ನಂತರ ಜೊತೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ನಾಗ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಪರಾಮರಿಸಿ ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟನು.

ಇಂದ್ರಸೇನನು ಆಗಲೇ ಚಿತ್ರಾಂಗದನ ಸುಖಾಗಮನದ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಪತ್ರ ಬರೆದು ದೂತರಿಂದ ಚಿತ್ರವರ್ಮನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದನು. ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕೌತುಕ ಆನಂದಗಳಾದವು !

ಚಿತ್ರವರ್ಮನು ಪುನಃ ಚಿತ್ರಾಂಗದ ಸೀಮಂತಿನಿಯರ ಸಚಗರದ ಮಾಂಗಲ್ಯ ಮುಖೋತ್ಸವ ವನ್ನು ಹಮ್ಮಿದ್ದನು. ನಿಷಧನಗರದಿಂದ ಇಂದ್ರಸೇನನು ಎಲ್ಲರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಚಿತ್ರಾಂಗದನನ್ನು ವೈಭವದಿಂದ ಕರೆಕೊಂಡು ಚಿತ್ರವರ್ಮನ ನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಶುಭವಸ್ಥ ಕೋರುವ ಉತ್ಸಾಹಭರಿತ ಸಮಾರಂಭಗಳು ನೆರವೇರುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಚಿತ್ರಾಂಗದ-ಸೀಮಂತಿನಿಯರ ಪುನರ್ಮಿಲನವಾಯಿತು ! ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನಂದ !

ಚಿತ್ರಾಂಗದನು ನಾಗರಾಜನಿಂದ ತಂದ ಅಮೂಲ್ಯ ರತ್ನದಾಭರಣಗಳಿಂದ ಸೀಮಂತಿನಿಯನ್ನು ಶೋಭೆಗೊಳಿಸಿದನು. ನಂತರ ಸೀಮಂತಿನಿ ಸಮಿತ ತನ್ನ ನಿಷಧನಗರಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಇಂದ್ರಸೇನನು ಮಗ ಚಿತ್ರಾಂಗದನಿಗೆ ಪಟ್ಟಿಗಟ್ಟಿ ಪತ್ನಿಯೊಡನೆ ತಿವಸ್ತ ರಹಯ್ಯ ಕಾಲಕಳೆಯಬಿಟ್ಟಿದ್ದನು.

ರಾಜ್ಯಪಟ್ಟ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಚಿತ್ರಾಂಗದನು ಮುಂಚೆ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಪರ:ವವಾಳಿದನು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಸಾವಿತ್ರಿಗೆ ಸೋಮವಾರ ಪ್ರತದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕಥೆಯಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಿದರು.

ಮತ್ತು ಅವರು ದತ್ತ-ಸಾವಿತ್ರಿಯಿಗೆ—‘ನೀವು ಈ ಪ್ರತ ಮಾರಿದರೆ ಅದೇ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹ’ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ ದುಪತಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರು.

ದತ್ತ-ಸಾವಿತ್ರಿಯರು ಮಾಹರಿಗೆ ಬಂದು. ಪುನರ್ಜನ್ಮವಡಿದ ದತ್ತನನ್ನೂ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಪತಿಯ ಗತಿಸಿದ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಂಡ ಸಾವಿತ್ರಿಯನ್ನೂ ಅವರವರ ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳೂ ಅತ್ತಿ-ಮಾಮಂವಿದೂ ಬಂಧು ಬಳಗವೆಲ್ಲವೂ ಕೊಂಡಾಡಿತು.

ಗೋಷೀನಾಥನು ಶಿವಾರಾಧನೆ, ಗುರುಪೂಜೆ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಭೋಜನ, ದಾನ ದಕ್ಷಿಣೆ ಇವೆಲ್ಲವು ಗಳಿಗೆ ಆಪಾರ ದ್ರವ್ಯ ವ್ಯಯಮಾಡಿದನು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ನಾಮಧಾರಕನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

—೮—

೩೬ ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ-ಕಾರದಾ-ಗುರುಧ್ಯಾನಮಃ || ಸಿದ್ಧ ಮುನಿಯು ನಾಮಧಾರಕನಿಗೆ ಶ್ರೀ ಗುರು ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಾಗಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಎಂತೆಂದರೆ—

‘‘ನಾಮಧಾರಕ! ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಗಣಗಾಪ್ತರಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ಅವರ ಮುನಿಯು ಅತ್ಯಂತ ಮನನಿತು. ಆ ಗ್ರಾಮವಲ್ಲಿಯೇ ಅವರ ಮುನಿ ಜೀವಿ ಬಂದು ಪ್ರಸಂಗವು ಎಂತಿರುವದೋ— ಆ

ಗಾಣಗಾವುರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವೇದಜ್ಞ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿದ್ದನು. ಅವನು ಅನ್ಯರಿಂದ ಪ್ರತಿಗ್ರಹ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಪರಾನ್ನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ ನಿತ್ಯವೂ ಶುಕ್ಲವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಭಿಕ್ಷೆ ಬಂದಷ್ಟರಿಂದಲೇ ಉಪಜೀವನ ಸಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಪತ್ನಿಯು ಅಪನ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆನೆ-ಕ್ರೋಧಗಳು ಆಕೆಯಲ್ಲಿ ಮನೆಮಾಡಿದ್ದವು. ಅದರೆ ಪತಿಯ ವೃತ್ತಿಯೆದುರು ಆಕೆಯ ಅಟ ನಡೆಯು ತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ

ಒಂದುದಿನ ಆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಸಿರಿವಂತ ಧಾರ್ಮಿಕ ಗೃಹಸ್ಥನು ಬಂದನು. ಒಂದು ಸಮಾ ರಾಧನೆ ಹೂಡಿದನು. ಕೇವಲ ದಾಸತಿ ಸುವಾಸಿನಿ-ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೇ ಅವನ ಆಮಂತ್ರಣವಿತ್ತು. ಪರಾನ್ನ-ಪ್ರತಿಗ್ರಹ ಸ್ವೀಕರಿಸದ ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಆ ಗೃಹಸ್ಥನ ಆಮಂತ್ರಣ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅಸೆಬುರಕಿಯಾದ ಅವನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಇದು ಸರಿಬರಲಿಲ್ಲ. ತ್ರೀಗುರುಗಳಿಂದ ತನ್ನ ಗಂಡನನ್ನು ದಂಪದಾಮಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಡಂಬಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಕೆಯೊಡನೆ ಆಗಲೇ ಗುರುಗಳ ಬಳಿಗೆ ಹೋದಳು. ಅವಳು—“ಸ್ವಾಮಿ! ನಾವು ದರಿ ದ್ರರು. ನನ್ನ ಪತಿಯು ಪರಾನ್ನ-ಪ್ರತಿಗ್ರಹ ಸ್ವೀಕರಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಭೋಜನದ ಆಮಂತ್ರಣದಿಂದ ನಾವು ಹೊರತಾಗಿರುವೆವು. ಸುಗ್ರಾನ ಭೋಜನ-ದಕ್ಷಿಣೆಗಳನ್ನು ವೈದಿಕನ ಪತ್ನಿಯಾದ ನಾನು ಎಂದೂ ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಈ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಗೃಹಸ್ಥನು ದಂಪತ್ಯದ್ವಯ ಸಮಾರಂಭ ಹೂಡಿರುವನು. ಊರಿನ ಸುವಾಸಿನಿ-ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರು. ಅವರು ತಿ ವೈದಿಕರಾದ ನಾವೇಕೆ ಹೋಗಬಾರದು? ನನ್ನ ಪತಿಯು ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಲೇಬಲ್ಲನು. ಗುರುಗಳಾದ ತಾವು ನನ್ನ ಪತಿಮಾನ್ಯ ಆ ಗೃಹಸ್ಥನ ಆಮಂತ್ರಣ

ಸ್ವೀಕರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಒಡಂಬಡಿಸುವಿರಿಂಬ ಅಸೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವೆನು” ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಕೂಡಲೆ ಗುರುಗಳು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ—“ವಿಪ್ರನೇ! ನಿನ್ನ ಪತ್ನಿಯು ಇಂದಿನ ಸಮಾರಂಭದ ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಆಸೆಮಾಡುತ್ತಿರುವಳು. ಆಕೆಯ ಬಯಕೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವದು ನಿನ್ನ ಧರ್ಮವು” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಗುರ್ವಾಡ್ಡೆಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ಆಮಂತ್ರಣ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದನು. ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯು ಬಲು ಹಿಗ್ಗಿದಳು.

ಭೋಜನ ಸಮಯವೊದಗಲು ಎಲ್ಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸುವಾಸಿನಿಯರು ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಗೃಹಸ್ಥನು ದಂಪತ್ಯದೊಡನೆ, ಎಲ್ಲರೂ ಸಾಲ್ಪಿಡಿದುಕೊಂಡು ಅೂಟಕ್ಕೆ, ಕುಳಿತರು. ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೂ ಅವನ ಪತ್ನಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತರು. ಪಂಚಪಕ್ವಾನ್ನಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಬಡಿಸಿದರು ಅೂಟಕ್ಕೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು.

ಅೂಟ ಮಾರಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪತ್ನಿಯು ವಿವರೀತ ದೃಶ್ಯ ಕಂಡಳು. ಆಕೆ ಉಣ್ಣುತ್ತಿರುವಾಗ ಹಂಪಿ-ನಾಯಿಗಳು ಆಕೆಯ ಎಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಯಿ ಹಾಕಿ ತಿನ್ನುತ್ತಿರುವಂತೆ ತಾನೆ ನೋಡಿದಳು. ಆದರಿಂದ ಅವಳು ಉಣ್ಣುವದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಎಲೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು. ಹೊರಗೆ ಹೋದಳು. ಆಕೆಯ ಪತಿಗೂ ಅವಳಿಗೊಂದಿಗಿದ್ದ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಉಂಟಾಗಿ ಅವನು ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಎದ್ದು ಹೊರವಿತ್ತನು. ಕೃತೋಳಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಓಕರಿಸುತ್ತ ನಿಂತಿದ್ದ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ‘ಹೇಗೇಕೆ? ಎಂದು ಕೇಳಲು ಆಕೆ ತನಗಾದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದಳು. ಇವ್ರಹ್ಮಣನು—“ಮೂರ್ಖಳೆ! ನಿನ್ನ ಮೂರ್ಖ

ನಾನೂ ಬೈವಹೀನನಾವೆನು. ನನಗೆ ಪರಾನ್ನ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ದೋಷವೊಡಗತು. ನಡೆ ಹೋಗುವಾ” ಎಂದು ಹೊಡತಿ ಸಹಿತ ಗುರುಗಳ ಬಳಿಗೆ ಬಂದನು. ಗುರುಗಳು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು— ‘ಹೇಗಿದೆ ಪರಾನ್ನದ ಸುಖ? ನಿನ್ನ ಆಸೆ ಪೂರ್ಣವಾಯಿತೇ?’ ಎಂದು ಕೇಳಲು ಆಕೆ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದಿಂದ— “ಸ್ವಾಮಿ! ನಾನು ಬುದ್ಧಿಗೇಡಿ. ನನ್ನ ಪತಿಯನ್ನು ಪರಾನ್ನ ದೋಷಕ್ಕೆ ಗುರಿಮಾಡಿದೆನು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು” ಎಂದು ಬೇಡಿ ಕೊಂಡಳು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ತಾನು ಪರಾನ್ನ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ದೋಷಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದೆನು” ಎಂದು ದೀನತೆಯಿಂದ ನುಡಿದನು.

ಗುರುಗಳು : ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮಾತಿಗೆ ನಕ್ಕು— “ನೀನು ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ವಾಚನೆ ಪೂರೈ ಸಿದೆ. ಇಂದಿನ ಪರಾನ್ನ ಭೋಜನದಿಂದ ನೀನಿಗೆ ದೋಷವಿಲ್ಲ. ಹಳಹಳಿಸಬೇಡ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೂ ಗುರುಗಳು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಕುರಿತು— “ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ! ದೇವ-ಪಿತೃಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುವ ಗೃಹಸ್ಥನಿಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂ ದೀನೆಯದಿದ್ದಾಗ ಅವನಲ್ಲಿ ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ದೋಷವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೋಗದಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಅನಂತ ದೋಷಗಳೊಡಗುವವು” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಬ್ರಾಹ್ಮ ಣನು— “ಸ್ವಾಮಿ ! ಅನ್ನವನ್ನು ಯಾವಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು? ಯಾವಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಬಾರದು? ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ದರೆ ಬರುವ ದೋಷಗಳೇನು?” ಎಂದು ಕೇಳಲು ಗುರುಗಳು— “ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೇ ! ಗುರುಗಳ ಮನೆಯ ಅನ್ನ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರೆ ದೋಷವಿಲ್ಲ. ಆದರಂತೆ ಪೃಥಿವಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಸೂರ, ವಾಯು, ಅಗ್ನಿ, ಜಲ, ವಾತುಕಾನ್ ಸಾಧುಗಳು ಇವರಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಅನ್ನ ಸ್ವೀಕರಿಸಬಾರದು ಸ್ವಾಮಿ

ಗಳು— ತಾಯ್ತಂದೆಗಳಿಂದ ಸೇವೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನು, ಧನಸೇವೆ, ಸತಿ-ಸಂತರನ್ನು ಕಷ್ಟಮಡಿಸಿ ಧರ್ಮ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವನು, ಸೊಕ್ಕಿನವು, ಚಿತ್ರಗಾರ, ಕಷ್ಟಧರ್ಮದವು, ಕುಸ್ತಿ ಯಾಕುವನು, ಖೇಲವಾದ್ಯ ಬಾರಿಸುವನು, ಕುಲಗೇಡಿ ಪ್ರಾಣಿ, ಭಿಕ್ಷು, ತತ್ತ್ವಸ್ತುತಿಯವು, ಪರಲೋಕ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ವೈಶ್ಯ ವೀರ ಮಾಡುವನು, ವಿಷ್ಣುನಿಗೆ ದೇವೋದ್ಧಾರ ಮಾಡುವನು, ಸಿಟ್ಟಿನ ಪ್ರಾಣಿ, ಹೆಂಡತಿಯ ಬಟ್ಟೆವನು, ದೊಡ್ಡ ಸೊಕ್ಕಿನವು, ತೋಷ್ಯತೆಯವು, ಕಲ್ಯಾಣ, ನಿರ್ದಯಿಯು, ಜಾರನು, ದಾಂಭಿಕನು, ದುರಾಚಾರಿಯು, ತಂದೆಯನ್ನು ಮೀರಿಸುವನು, ಇರಬಲ್ಲ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸ್ಥಿಕರಿಸುವಾರದು. ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀನು, ಬಂಗಾರಗಳನ್ನು, ಸುತ್ತುವವನು, ತುಡುಗನು, ಲೇಪನ ಸೇವಕನು, ಬಡಗ, ಕಮ್ಮಾರ, ಮಡಿವಾಳ, ರೋಗಿ, ಸೇವಕ, ಸವಗುಡಕ, ಜಾರಣಿ. ಇವರಲ್ಲಿ ದಾನ ಸ್ವೀಕರಿಸುವಾರದು. ದ್ರವ್ಯದಾನೆಯಿಂದ ರೂಪ್ಯರಿಗೆ ಪಾಕಪೇಳುವ ಪ್ರಾಣಿ, ಕುದುರೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಾಣಿ, ಭವನ-ಕೀರ್ತನೆ ಮಾಡುವ, ಜೂವಾಡುವ ಸ್ವಾಮಿ, ಉದ್ಯಮ, ಸುಧಾಮದನೆ ಮಾಡುವ, ಶುದ್ಧ ಮಾಡುವ, ಯೋಗ್ಯನಾಗಿ ಜನಮಾಡುವ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟು ಉಪಕಾರವೆಂಬವನು, ಬಡಿಯಿಂದ ಪ್ರಕೃತ ಗೌರವವು, ಸ್ವಧರ್ಮದಂತೆ ನಡೆಯುವ, ಗೋಪ್ರಾಣಿ, ಉದ್ಯಮ, ಉಪಕಾರವೆಂಬವನು, ಅನುಮತಿಯು, ನಿರ್ದಯ, ಪರಾಧವನ್ನು ಹೋಗುವವನು, ಇತ್ಯಾದಿ. ಇವರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸ್ಥಿಕರಿಸುವಾರದು. ಆತ್ಮಾತ್ಮ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಹೇಳಿದರಲ್ಲವೆ ಪ್ರಾಣಿ, ಧರ್ಮದ ಸ್ವೀಕರಿಸುವಾರದು. ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಎಂತೆಂದು—

ಇವು ಅತಿಸ್ವಲ್ಪ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುವರು. ಗುಣಿಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದ ಮೇಲೆ—

“ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಶ್ರೀ ಗುರುವಿನ ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಹೊರ-ಹೆರ-ಬ್ರಹ್ಮರನ್ನ ಸ್ಮರಿಸಬೇಕು. ಅದಂತೆ ನವಗ್ರಹ, ಪುಣ್ಯಶ್ಲೋಕಗಳು, ಸನಕಾದ್ಯರು, ನಾರದ-ತುಂಬುರು, ಸಿದ್ಧ-ಯೋಗಿಗಳು, ಸಪ್ತಸಮುದ್ರ ಹಾಗೂ ಪರ್ವತಗಳು, ಸಪ್ತ ಪಿತೃ ದೇವತೆಗಳು, ಸಪ್ತ ಸ್ಥಿಗಳು, ಸಪ್ತದ್ವೀಪ-ಸಪ್ತಲೋಕ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿ ಪ್ರಾತಃಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಾದ ಬಳಿಕ ಹಾಸಿಗೆಯಿಂದ ಎದ್ದು ಮೂತ್ರವಿಸರ್ಜಿಸಿ ಬಂದು ಚೌಚಾಚಮನ ಮಾಡಬೇಕು, ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಆಚಮನಗಳನ್ನು ವಿಧಿಪೂರ್ವಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಅರುಣೋದಯದ ನಂತರ ಮಲವಿಸರ್ಜನೆಗಾಗಿ ಬಹಿರ್ಭೂಮಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಹೆಗಲು ಉತ್ತರನಿಟ್ಟಿಗೆ ರಾತ್ರಿ ದಕ್ಷಿಣನಿಟ್ಟಿಗೆ ನೋರೆಮಾಡಿ ಕುಳಿತು ವಿಸರ್ಜನೆಮಾಡಬೇಕು. ವಿಸರ್ಜನೆಯನ್ನು ನೆಲದ ಮೇಲಿನ ಹುಲ್ಲು-ತರಗಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಂತರ ಪ್ರಾಶ್ನಾಲನೆಯಿಂದ ಶುಚಿಯಾಗಿ ಶೌಚವಿಧಿಯನ್ನು ತೀರಿಸಬೇಕು. ಇಷ್ಟಾದನಂತರ ದಂತಧಾವನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪರ್ವಣಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಪದ-ಪಕ್ಷಿ ತಿಥಿಗಳಲ್ಲಿ ದಬ್ಬುಗಳನ್ನು ಉಜ್ಜಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಇವೆಲ್ಲದೆ ನವಮಿ, ದ್ವಾದಶಿ, ಶನಿ-ರವಿ-ಮಂಗಳ ವಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿನಾಹ-ಶ್ರಾದ್ಧ ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದಂತ ಧಾವನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು, ಪುಣ್ಯವೃಕ್ಷದ ಕಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದ ಹಲ್ಲು ತಿಕ್ಕಬೇಕು ಇಷ್ಟಾದ ಮೇಲೆ—

ಪ್ರಾತಃಸ್ನಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರಾತಃಸ್ನಾನದಿಂದ ಬುದ್ಧಿ ಬೆಳೆಯುವದು, ದುಃಸ್ವಪ್ನ ಬೀಳಲಾರವು, ಶೀತ-ದಂಧ್ರತೆ-ಚಿಂತೆ ದೂರಾಗುವವು. ನಿರ್ಮಲೋದಕದಿಂದ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರಾತಃಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ತೀತಲೋದಕವು ಉತ್ತಮವು, ಅಶಕ್ಷರು ಬಿಸಿ ನೀರಿನಿಂದ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ನಾನಗಳಲ್ಲಿ

ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರಗಳಿವೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಗಲಸ್ಥಾನವೊಂದಿರುವದು. ಮಂಗಲಸ್ಥಾನವೆಂದರೆ ತ್ರೈಲಾಭ್ಯಂಜನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸ್ಥಾನಮಾಡುವದು ಅಥವಾ ಎರಕೊಳ್ಳುವದು. ರವಿವಾರದಲ್ಲಿ ಮಂಗಲಸ್ಥಾನದಿಂದ ವೈಯಲ್ಲಿ ಜ್ವರ ಬರುವದುಂಟು. ಸೋಮವಾರದ ಮಂಗಲಸ್ಥಾನದಿಂದ ಕಾಂತಿಹೀನತೆಯಾಗುವದು. ಮಂಗಳವಾರ ಎರಿದುಕೊಂಡರೆ ಮೃತ್ಯುವೂ, ಬುಧವಾರ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪ್ರಾಪ್ತಿಯೂ ಗುರುವಾರ ದ್ರವ್ಯನಾಶವೂ ಶುಕ್ರವಾರ ಪುತ್ರ ಘಾತವೂ ಹಾಗು ರವಿವಾರದ ಮಂಗಲಸ್ಥಾನದಿಂದ ಅಪಿಲ ಸುಪದವೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು. ಸ್ಥಾನದ ಬಗೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೇಳುವದೇನೆಂದರೆ—ನದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆದುರು ನಿಂತು ಸ್ಥಾನಮಾಡಬೇಕು. ವೇನೇನಲ್ಲಿ ಮುಂಜಾನೆ ಸೂರ್ಯನಿಗೈದುರಾಗಿಯೂ ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಿಮು ಮುಖವಾಗಿಯೂ ಕುಳಿತು ಸ್ಥಾನಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ಥಾನದ ನಂತರ ವಸ್ತ್ರಧಾರಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಖನಿಗಳು ಒದ್ದೆಯವಸ್ತ್ರ, ಕೌಷಾಯವಸ್ತ್ರ ಧರಿಸಬೇಕು. ಗೃಹಸ್ಥನು ಕೆಂಪುವಸ್ತ್ರ, ಜೀರ್ಣ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನ ಧರಿಸಬಾರದು. ಹಾಗು ಒಂದೇ ದೀರ್ಘತರ ಧರಿಸಬಾರದು. ವಸ್ತ್ರಧಾರಣದ ನಂತರ—

ಮಂತ್ರ—ವಿಧಾನೋಕ್ತವಾಗಿ ವಿಭೂತಿ-ಭಸ್ಮಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ಬಳಿಕ ಬ್ರಹ್ಮ ಯಜ್ಞಕರ್ಮವನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕು. ಇಷ್ಟಾದ ಬಳಿಕ—ಪ್ರಾತಃಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆಯನ್ನು ವಿಧಾನೋಕ್ತವಾಗಿ ಆಚರಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಬೆಳಗಿನ ನಕ್ಷತ್ರನಿರುವಾಗ ಆರಂಭಿಸಿ ಸೂರ್ಯೋದಯಕ್ಕೆ ಅರ್ಘ್ಯಕೊಡಬೇಕು” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಪರಾಶರ ಸ್ಮೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬುಲೇಖಿತ ಸಂಧ್ಯಾವಿಧಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಬೋಧಿಸುವರು. ಆ ಸ್ಮೃತಿಯಿಲ್ಲದವು ಗಾಯತ್ರೀ ಜಪವಿಧಾನ, ಗಾಯತ್ರೀ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವುಂಥ,

ಮಾರ್ಜನ-ಅರ್ಘ್ಯಗಳವಿಧಾನ, ಸಂಧ್ಯಾ-ಜಪಸ್ನಾನ, ಆಸನ, ಗಾಯತ್ರಿ ಸ್ವರೂಪಧ್ಯಾನ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಿ ನಂತರ— ಸಾಯಂಸಂಧ್ಯಾಧ್ಯಾನವನ್ನೂ ಗಾಯತ್ರಿ ಮಂತ್ರ-ಮಂತ್ರ-ನ್ಯಾಸಗಳನ್ನೂ, ಗೋತ್ರೋಚ್ಚಾರಣೆಯನ್ನೂ, ಔಪಾಸನವಿಧಿಯನ್ನೂ ಹೇಳಿದರು. ಕಡೆಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಯಜ್ಞ-ತರ್ಪಣವಿಧಿ-ವಿಧಾನ ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತೂ ಅವರು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ತರ್ಪಣವನ್ನು ಕುರಿತು:— ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ! ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣದ ತಿಲದಿಂದ ತರ್ಪಣಕೊಡಬೇಕು. ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ತರ್ಪಣಕೊಡುವಾಗ ಸಸ್ಯವಾಗಿಯೂ, ಋಷಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಮಾಲಾಕಾರವಾಗಿಯೂ ಪಿತರುಗಳಿಗೆ ತರ್ಪಣ ಕೊಡುವಾಗ ಅಪಸವ್ಯವಾಗಿಯೂ ಯಜ್ಞೇಷುವೀತವನ್ನಿರಿಸಿ ಕೊಂಡು ತರ್ಪಣ ಕೊಡಬೇಕು. ದೇವರಿಗೆ ಒಂದು, ಋಷಿಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಹಾಗೂ ಪಿತರುಗಳಿಗೆ ಮೂರು ಇದ್ದರಂತೆ ತರ್ಪಣ ಕೊಡಬೇಕು. ಪಿತೃ ತರ್ಪಣಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕೃಷ್ಣತಿಲವನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಅದರಿಗೆ ಆದಿತ್ಯವಾರೆ, ಶುಕ್ರವಾರೆ, ಮಘಾನಕ್ಷತ್ರ ಪಕ್ಷಿ, ನವಮಿ, ವಿಕಾದತಿ ಈ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ತಿಲಕತರ್ಪಣ ಕೊಡಬಾರದು ಹಾಗೂ ವಿವಾಹ, ಉಪನಯನ, ಜನ್ಮನಕ್ಷತ್ರ, ಜನ್ಮದಿವಸ, ಬುಧ, ಮಂಗಳ ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತರ್ಪಣ ಕೊಡಬಾರದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ದರ್ಭೆಯ ಪವಿತ್ರ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಕೊಡಬೇಕು.

ಕೃತಕಾಲು ತೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಂಗಳಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದೂ, ದಕ್ಷಿಣೆಯಲ್ಲಿದೆ ಪ್ರಾದಕ್ಷಿಣವೂ ಮಾಡಬೇಕು, ಎಳ್ಳು ಇಲ್ಲವೆ ತರ್ಪಣ ಕೊಡುವುದೂ ನಿಷ್ಕಲ್ಪವು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ! ತರ್ಪಣಕ್ಕೆ ನಿಷಿದ್ಧ ದಿನಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ. ಆ ದಿನ ತರ್ಪಣ ಕೊಡಬಾರದು.

ದೀಪಾವಳಿಯ ಚತುರ್ದಶಿಯ ದಿವಸ ನಿಸಿದ್ಧಿ ದಿಸವಿದ್ದರೂ ಆ ದಿವಸ ತರ್ಪಣ ಕೊಡಲೇಬೇಕು. ಮಂಗಳವಾರ, ಕೃಷ್ಣ ಚತುರ್ದಶಿಗೆ ತರ್ಪಣಕೊಡಬೇಕು. ಯಮತರ್ಪಣ ಕೊಡುವಾಗ ಯಜ್ಞೋಪವೀತ ಸವ್ಯವಾಗಿರಿಸಿ ಯಮನ ಹದಿಮೂರು ನಾಮಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿ ಒಂದೊಂದು ಎಳ್ಳನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡು ಮೂರು ಸಾರಿ ತರ್ಪಣಕೊಡಬೇಕು. ಯಮನ ಆ ಹೆಸರುಗಳಾವವೆಂದರೆ— ಯಮ, ಧರ್ಮರಾಜ, ಮೃತ್ಯು, ಅಂತಕ, ನೈವಸ್ವತ, ಕಾಲ, ಸರ್ವಭೂತಕ್ಷಯಕ, ಔದಂಬರ, ನೀಲಯಾ, ಪರಮೇಷ್ಠಿ, ವ್ರಕೋದರ, ಚಿತ್ರ ಹಾಗೂ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತ. ಈ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೆಸರಿನಿಂದ ಒಂದೊಂದು ತರ್ಪಣಕೊಡಬೇಕು. ಇದ ರಿಂದ ಪಾಪ, ರೋಗ ಅಪಮೃತ್ಯುಗಳು ದೂರಾಗುವವು. ಭೀಷ್ಮಾಪ್ತಮಿಯ ದಿನ ಭೀಷ್ಮನಿಗೆ ತರ್ಪಣ ಕೊಡಲು ಇಡೀ ವರ್ಷದ ಪಾಪ ದೂರಾಗುವವು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ತರ್ಪಣಕೊಟ್ಟು ಸೂರ್ಯನ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಅರ್ಘ್ಯಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಆಚಾರಧರ್ಮ ಬೋಧಿಸಿದರು!

ಎಂದು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ಹೇಳಿದನು.

—೦—

೩೭ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ-ಕಾರದಾ-ಗುರುಭ್ಯೋನಮಃ॥ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಪರಾಶರ ಸ್ಮೃತಿ ಯನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿದ ಅಕ್ಕುಕ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ನಂತರ ಅರ್ಜಿ ಸ್ಮೃತಿಯಲ್ಲಿಯ ಆಚಾರ ಧರ್ಮವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಎಂತೆಂದರೆ—

“ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೇ ! ಗೃಹರಕ್ಷಣೆಯ ನಿಮಿತ್ತ ಅಗ್ನಿಮಂಥನಕ್ಕಾಗಿ ಬೀಕಾಗುವ ಕಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಲ್ಲವೂ ದೀವಿಗೆ, ಗಂಧ, ಕಲಶ, ಫಲ, ಕೃಷ್ಣಾಜಿನ, ಧಾಬಳಿ, ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಿಳಿಯ ಕಮಲ ನೊಡಲಾದ ಮುಷ್ಕಗಳನ್ನು ತಂದಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮನೆಯಲ್ಲಂತೂ ಸಕಲ ಪಾಪಗಳನ್ನು ದೂರೀಕರಿಸುವ ಗೋಮಾತೆಯನ್ನು ಸಾಕಿ ಸಲುಹಬೇಕು. ಇನ್ನು ದೇವ ಪೂಜೆಯ ವಿಧಾನ ವೆಂತೆಂದರೆ—

ಮೊದಲು ದೇವಮಂದಿರವನ್ನು ಸವ್ಯಾಜ್ಞನೆಗೊಳಿಸಬೇಕು. ರಂಗವಲ್ಲಿಯನ್ನು ರೇಖಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ಶುಭಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ದೇವಪೂಜೆ ಮಾಡಬೇಕು. ದೇವಪೂಜೆ-ವೈಶ್ವದೇವ ಮಾಡದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಪಾಪಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುವನು. ದೇವಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಆರು ಪ್ರಕಾರಗಳಿವೆ. ಉದಕಪೂಜೆ, ಅಗ್ನಿ ಪೂಜೆ, ಮಾನಸಪೂಜೆ, ಸೂರ್ಯಪೂಜೆ, ಪ್ರತಿಮಾಪೂಜೆ, ಹಾಗೂ ಯಜ್ಞಪೂಜೆ, ಈ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲದೆ ಗೋ-ಬ್ರಾಹ್ಮಣಪೂಜೆ, ಗುರುಪೂಜೆ ಇವು ವಿಶಿಷ್ಟ ಪೂಜೆಗಳು. ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಗುರುವಿನ ಅಕ್ಷಿಯಿಂದ ಮಾಡ ವದು. ಪ್ರತಿನಿಯ ಹಾಗೂ ಕಾಷ್ಠ-ಪಾಷಾಣ ಮೂರ್ತಿಯ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಗುರುವಿನ ಅಕ್ಷಿಯಿಂದ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಪೂಜೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಶುದ್ಧ ಆಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಮಾಡಬೇಕು, ನಂತರ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಜೇತರಿಸಬೇಕು. ಸಂಕಲ್ಪ, ಅಂಗನ್ಯಾಸ, ಕುಲಶಮಾಜೆ, ಶಂಖಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ನಿರ್ವಾಲ್ಯ ವನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಬೇಕೆ ಕ್ರೀಡೆ ಗುರು ಸ್ಮರಣೆಯಿಂದ ಪೀಠಪೂಜೆ, ದ್ವಾರಪೂಜೆ, ದಿಶಾಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ದೇವನ ಲವಾದನ ಮಾಡಬೇಕು. ನಂತರ ಪಾದ್ಯ, ಅರ್ಘ್ಯ, ಅಚಮನ, ಸ್ನಾನ

ಇವೆಲ್ಲ ಉಪಚಾರ ಮುಗಿಸಿ ದೇವರನ್ನು ಶುಭಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಬೇಕು. ಬಳಿಕ ವಸ್ತ್ರ, ಯಜ್ಞೋಪವೀತ, ಗಂಧಾಕ್ಷತಿ, ಪುಷ್ಪ ಇವುಗಳ ಉಪಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಾದನಂತರ ಸುಗಂಧ-ಪರಿಮಳ-ಧೂಪಗಳ ಉಪಚಾರ ನೆರವೇರಿಸಿ ಏಕಾರ್ಥಿಕೃತ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟಾದ ಮೇಲೆ ನೈವೇದ್ಯ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಬಳಿಕ ತಾಂಬೂಲ, ಸುವರ್ಣಪುಷ್ಪ ಅರ್ಪಿಸಿ ನೀಲಾಂಜನ ಪ್ರಕಾಶಿಸಬೇಕು. ತರುವಾಯ ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿ ಅರ್ಪಿಸಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ! ನಮಸ್ಕಾರದ ಬಗೆಗೆ ವಿಚಾರವೆಂತಿರುವದೆಂದರೆ—

ದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಬೇಕು. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಒಂದೇ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಬೇಕು. ದೇವ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅವರಂತೆ ಎಲ್ಲರೂ ನಮಸ್ಕರಿಸಬೇಕು. ತಾಯ್ತಂದೆ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಎರಡೂ ಕೈಗಳಿಂದ ವಂದಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಅವರ ಬಲಗಾಲ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಬಲಗೈ ಹಾಗು ಎಡಗಾಲ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಎಡಗೈ ಹಿಡಿದು ನಮಸ್ಕರಿಸಬೇಕು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೆ! ತಾಯಿಯ ತಂದೆ, ಗುರು, ತಾಯಿ, ತಂದೆ, ಭಯನಿವಾರಕ, ಅನ್ನದಾಯಕ, ಉಪನಯನ ಕರ್ತಾರ, ಪುರೋಹಿತ, ಹಾಗು ಇವರ ಪತ್ನಿಗಳು. ಇವರೆಲ್ಲರನ್ನು ಗುರು ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಣಿಸಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಬೇಕು. ಹಿರಿಯ ಬಂಧು, ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ, ವಯಸ್ಸಿನಿಂದ ಹಿರಿಯರಾದ ಇಷ್ಟ-ಮಿತೃಗಳು ಇವರು ನಮಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರು. ಇನ್ನೂ ನಮಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಯಸ್ಸಿನಿಂದ ಕಿರಿಯನು ಆಯೋಗ್ಯನು. ಬೆಂಕಿ-ಸಮಿಧೆ-ಪುಷ್ಪ-ದರ್ಭೆಗಳನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದವನು ಆಗ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸು ವವು ಅಮೋಗ್ಯವು. ನೀರವನು ನಮಸ್ಕರಿಸುವು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ೬ಡಿ

ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ, ಮಂಗಲಸ್ಥಾನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಬಾರದು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಮಸ್ಕಾರದ ಬಗೆಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿರಬೇಕು.”

ದೇವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಗೀತ ವಾದ್ಯಾದಿಗಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೇ! ಈ ಪ್ರಕಾರ ದೇವಪೂಜೆ ನಾಡಿ ಹಸ್ತಗಳಿಂದ ದೇವಪೀಠ ಸ್ಥರಿಸಿ ಉತ್ತರ ಪೂಜೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಂತರ ಉದ್ವಾಸ ಮಾಡಬೇಕು. ತದನಂತರ ವೈಶ್ವದೇವನನ್ನು ವಿಧಿ ಪೂರ್ವಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ನಮಯಕ್ಕೆ ಯಾವದೇ ಅತಿಥಿಯು ಬಂದರೆ ಅನ್ನ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವನ ಕುಲ-ಗೋತ್ರ ವಿಚಾರಿಸಬಾರದು. ಅನ್ನದಾನ ಕೊಡದೆ ತಾನು ಅನ್ನ ಸ್ವೀಕರಿಸಬಾರದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ವೈಶ್ವದೇವದ ಮೊದಲೇ ಬಂದ ಅತಿಥಿಗೆ ಭಿಕ್ಷೆ ನೀಡಲು ಆದುದಾದ ವೈಶ್ವದೇವದ ಫಲವೇ ಸಿಗುವದು. ವೈಶ್ವದೇವದ ನಂತರ ಬಲಿಹರಣ ತಾನು ತಿಗೆಯದೆ ಅನ್ಯರಿಂದ ತಿಗೆಯಿಸಬೇಕು. ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಗೋಗ್ರಾಸ ಕೊಡಬೇಕು.

ಪ್ರಾಹ್ಮಣನೇ! ಅತಿಥಿಗೆ ಪಂಕ್ತಿ-ಪ್ರಪಂಚ ಮಾಡಬಾರದು. ಗೃಹಸ್ಥನು ದಿನದ ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಿ ಊಟ ಮಾಡಬೇಕು. ಭೋಜನವನ್ನು ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವನು ತಾಮ್ರ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಊಟ ಮಾಡಬಾರದು. ನಿತ್ಯ ಕಂಚಿನ ಪಾತ್ರೆ ಸುಲ್ಲಿ ಉಣ್ಣುವದು ಯುಕ್ತವು. ಆದರೆ ಆ ಪಾತ್ರೆ ಐದು ಸೇರು ತೂಕಕ್ಕಿಂತ ಪೆಚ್ಚು-ಕಡಿಮೆ ಇರಬಾರದು. ಹಾಗು ಆ ಪಾತ್ರೆ ಭಿಕ್ಷುವಾಗಿರಬಾರದು. ಶೂದ್ರನು ಊಟು ಉಳಿದದ್ದನ್ನು ಪ್ರಾಹ್ಮಣನು ಉಣ್ಣಬಾರದು, ಎಲೆಮಾತ್ರಿ ಅನ್ನ ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಅವಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕಾರ.

ಸ್ತುತಿಸೇಕು. ಅಭಿಭಾವ ಹಾಕಿದ ನಂತರವೇ ಪ್ರಾಣಾಹುತಿ ತಕ್ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೇ ! ಪ್ರಾಣಾಹುತಿಯನ್ನು ಹಲ್ಲಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಶಿಸಬಾರದು, ಮೌನದಿಂದ ಭೋಜನ ಮಾಡಬೇಕು. ಉಚ್ಛವಾಗ ವೊದಲು ಮಧುವಾನ್ನ ಸೇವಿಸಬೇಕು. ಶೀಘ್ರ ಭೋಜನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಅಕಳು ನೀರು ಕುಡಿಯುವದಕ್ಕೆ ಹತ್ತುವಷ್ಟು ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಊಟ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಊಟದ ಪ್ರಮಾಣವೆಂತಿರಬೇಕೆಂಬುವದನ್ನು ಕೇಳು. ಸನ್ಯಾಸಿಯು ಎಂಟು ಮತ್ತು, ಅಶ್ವಿನಾಸಿಗಳು ಹದಿನಾರು ಮತ್ತು ಹಾಗು ಗೃಹಸ್ಥನು ಮೂವತ್ತೆರಡು ಮತ್ತು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ಎಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ಚಿಲ್ಲಬಾರದು. ತುನ್ವ-ಪಾಯಸಗಳನ್ನು ತಿಲಕವಿಡಬೇಕು.

ಭೋಜನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸ್ಥಾನಗಳು— ಅನೆ-ಕುದುರೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಾಗ ಉಣ್ಣ ಬಾರದು. ಸ್ಮಾರಾ-ವೇನಾಲಯ-ಮಲಗುವ ಕೋಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಣ್ಣ ಬಾರದು.

ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ದೀಪವಿಲ್ಲವೆ ಉಣ್ಣ ಬಾರದು. ತುತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕೂದಲು ಬರಲು ಉಣ್ಣ ಬಾರದು, ಕಥೆ ಹೇಳುತ್ತ ಉಣ್ಣ ಬಾರದು, ದೇವರಿಲ್ಲದ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಉಣ್ಣ ಬಾರದು. ಅನ್ಯ ಸ್ತ್ರೀಯಳೊಡನೆ ಸಹ ಭೋಜನ ಮಾಡಬಾರದು. ಕುಲಸ್ಮಿಯರೊಡನೆ ಜೋಷವಿಲ್ಲ. ಕುಡಿದುಳಿದ ಎಂಜಲ ನೀರು ಕುಡಿಯ ಬಾರದು. ಎರವೂ ಹಸ್ತ ಚೋಡಿಸಿದ ಜಾಗವೆಯಿಂದ ನೀರು ಕುಡಿಯಬಾರದು.

ಅಪರಿಚಿತನೊಡನೆ ಊಟ ಮಾಡುವಾಗ ತನ್ನ ಹಾಗು ಅವನ ಮುದ್ದದಲ್ಲಿ ನೀರು-ಭಸ್ಮಗಳ್ಳು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಥವಾ ನಡುವೆ ಕೂಡಿ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿ ಮುದ್ದೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ.

ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಧಿಯಿಂದ ಭೋಜನ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಉತ್ತರಾಪೋಶನ ತಕ್ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ನಂತರ ಎದ್ದು ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕೈಬಾಯಿ ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೈ ತೊಳೆದುಕೊಂಡ ನಂತರ ಆಗಸ್ಟ್ರೈ, ಕುಂಭಕರ್ಣ ಮೊದಲಾದವರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಬೇಕು” ಎಂದು ಗುರುಗಳು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಬಳಿಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ವಿಧಿ-ನಿಷಿದ್ಧ ಅನ್ನಗಳ ವಿಚಾರ ಕೇಳಲು ಗುರುಗಳು—

“ವೈಶ್ವದೇವವಿಲ್ಲದ ಅನ್ನವೂ, ಬಡಳ ಉಪ್ಪು ಹಾಕಿದ ಅನ್ನವೂ ನಿಷಿದ್ಧವು— ಬಳ್ಳಳ್ಳಿ, ಗಜ್ಜರಿ ಈರುಳ್ಳಿ, ಮೂಲಂಗಿ, ಕೆನುಲದೇಟು, ಬಿಳಿಕುಂಬಳ, ಕೊಡಿಯ ಅಕಾರದ ಪಲ್ಯ, ಇವು ನಿಷಿದ್ಧವು. ಅಕ್ಕಳು, ಎಮ್ಮೆಗಳು ಈಡು ಹತ್ತುದಿನ ಮೀರದ್ದು ಹಾಲು ನಿಷಿದ್ಧ ಮಳೆಯಿಂದ ಬಂದ ಹೊಸ ನೀರು ಮೂರ ರಾತ್ರಿ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೆ ಅಶುದ್ಧ. ಕುಂಬಳ, ಹಾಗಲ, ಪಡವಲ ಮೂಲಂಗಿ. ಎಣ್ಣೆ ನೆಲೈ ಇವು ಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪದಿ ದಿನ ತಿನ್ನಬಾರದು. ಅಷ್ಟಮಿಯ ದಿನ ಔದುಂಬರ ಫಲ ಸ್ವೀಕರಿಸಬಾರದು, ರವಿ ವಾರ ರಾತ್ರಿ ನೆಲ್ಲಿಯ ಕಾಯಿಯನ್ನೂ ಶುಕ್ರವಾರ ಬಳ್ಳಿಯ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ ಶನಿವಾರ ಬನ್ನಿಯನ್ನೂ ಭಕ್ಷಿಸಬಾರದು. ಅದರಂತೆ ದತ್ತೂರಿ ಹಣ್ಣು, ಉಗುರುಕುದಲು ಕೂಡಿದ ಅನ್ನ ಕಾಗೆ, ಹದ್ದು, ಕೋಳಿ, ಬಿಕ್ಕು, ಮುಟ್ಟಿದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿನ್ನಬಾರದು, ಇಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಳುಗಳ ಮುಖರ್ವದ ಅನ್ನ ಭಕ್ಷಿಸ ಬಾರದು, ಹಳಸದ ಅನ್ನವು ನಿಷಿದ್ಧವು. ಎಣ್ಣೆ-ತುಪ್ಪ ಕೂಡಿದ ಅನ್ನವು ಹಳಸಿದರೆ ಅಪವಿತ್ರವು. ತಾಳಿ ಸಿದ ಪದಾರ್ಥವು ಹಳಸಿವೆನ್ನಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಹಾಲು ಕೈಸು ಮಾರುವದು ನಿಷಿದ್ಧವು, ಉದ್ದಿನ ವಡೆ-ಹಪ್ಪಳಗಳು ಹಳಸುವದಿಲ್ಲ. ಅದರಂತೆ ಆರಕ್ಕಟ್ಟು, ಕಂದಮೂಲಾದಿಗಳು, ಜಮೆಗೋದಿಯ ಪಾಯಸ,

ಉಪ್ಪು ಬೆಸದಿದ್ದ ಹಾಗು ಬೆಲ್ಲ ಕೂಡಿದ ಪದಾರ್ಥ ಇವೆಲ್ಲ ಹೇಳಿದವಲ್ಲ” ಎಂದು ಗುರುಗಳು ಹೇಳಿದರು ಮತ್ತು ಅವರು ತಾಂಬೂಲ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹೇಳಿ ಭೋಜನ ನಂತರ ಒಂದು ಪ್ರಹರ ವೇದಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಶಯನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಶಯನದ ವಿಧಿ-ಕ್ರಮ-ಸ್ಥಾನ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಬೋಧಿಸಿದರು ಆದರೆ ಬ್ರಿಯೇ ಸ್ತ್ರೀ ಸಂಗದ ನೇಮಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಗುರುಗಳು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಆಚಾರ ವಿಧಿಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಒಳ್ಳೆ ದರ್ಶಿತನಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಯ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದನು. ಗುರುಗಳು ಅವನಿಗೆ— “ಇನ್ನು ನೀನು ಭಿಕ್ಷುಗೂ ಸಹ ಶೋಕಬೇಡ-ಸದಾಚಾರದಿಂದಲೇ ಸುಖಿಯಾಗುವು” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಗುರುಬೋಧೆಯನ್ನು ಸುಖಿಸಿ ಆಚಾರ ಭರ್ವಪಾಲಿಸಿ ಸುಖವನ್ನು ಪಡೆದನು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಿದ್ಧ ಮುನಿಯು ಹೇಳಿದನು.

—೦—

೪೮ ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಪ್ರೀತಿಯ ಗಣೇಶ-ರಾಜದಾ-ಗುರುಭೋಜನಮಃ || ಸಿದ್ಧ ಮುನಿಯು ನಾನ್ವಧಾರಕನನ್ನು ಕುರಿತು—
“ನಾನ್ವಧಾರಕ! ಪ್ರೀತಿ ಗುರುಗಳು ಗಾಣಗಾಪುರದಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ಅವರ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ನಿತ್ಯವೂ ಭಕ್ತರು ಮಾರ್ಗ ಬರಹತ್ತಿದರು. ಎಷ್ಟೋ ಸಿವಿವಂತರು ಭಕ್ತಿ ಪ್ರೀತಿರಾಗಿ ಗುರುದರ್ಶನ ಕಾಣಿಕೆಯೆಂದು ಭಾದ್ರಪದವನ್ನು ತಂದು ಅವರ ಮುಂದೆ ಇಡಹತ್ತಿದರು. ಗುರುಗಳು ಆ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಮುಟ್ಟುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಅವರಿಂದಲೇ ಆದನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಮಾರಾಧನೆಗೆಂದು ವಿಧಿಯೋಗ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಗುರು ಮಠದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯವೂ ಭಕ್ತರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಮಾರಾಧನೆಗಳು ತಪ್ಪಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಾರಾಧನೆಗಳ ವಾರ್ತೆಯು ವ್ಯಾಪಿಸಿ. ತದುದ್ದೇಶವಾಗಿಯೇ ದೂರನ ಭಕ್ತರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರಹತ್ತಿದರು. ಇಂತಿರಲು ದೂರ ದೇಶದಿಂದ ಒಬ್ಬ ದರಿದ್ರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ತಾನೂ ತನ್ನ ಕೈಲಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಭಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸಿ ಕೃತಾರ್ಥನಾಗಬೇಕೆಂಬ ಹವಣಿಕೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು. ಬರುವಾಗ ಅವನು ಮೂವರ ಭೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ಅವಶ್ಯ ವಿರುವಷ್ಟು ಸಿಧಾಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ತಂದಿದ್ದನು. ಗುರು ಮಠದಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಆ ಗಂಟೆನ್ನು ಮಠದ ಒಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟನು, ಅಂದು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಸಮಾರಾಧನೆಯ ಭೋಜನ ಮಾಡಿದನು. ಮುರುವಿನವೂ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಸಮಾರಾಧನೆ ಯಾಯಿತು. ಇದರಂತೆ ಅವನು ಅಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕಾರುದಿನ ಕಳೆದವೂ ಗುರುಗಳಿಗೆ ತನ್ನ ಭಿಕ್ಷೆ ಸಲ್ಲಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅವನಿಗೆ ಸಮಯವೇ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ನಿತ್ಯ ನಡೆದಿರುವ ಸಮಾರಾಧನೆಗಳ ಮುಂದೆ ಈ ದರಿದ್ರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಆಸೆಯು ಆದಿಂತು ಕೈಗೊಂಡವದ? ಅದರಿಂದ ಅವನು ಉದಾಸೀನತೆ ತಾಳಿದನು ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಅವನ ಭಾವನೆಯನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಕರೆದು ಅವನ ಹವಣಿಕೆಯನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಹಾಗು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ— “ಎಲೋ! ನಾಳಿನ ದಿನ ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಘಟ್ಟ ಸ್ವೀಕರಿಸುವೆವು. ಇನ್ನಾರು ಮಾಡುವ ಸಮಾರಾಧನೆಗೆ ನಾಳೆ ಅಸ್ಪದವಿಲ್ಲ. ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ತಂದ ಸಾಮಗ್ರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಲಿ” ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಕೊಟ್ಟರು.

ಮರುವಿನ ಶಿಷ್ಯರು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ತಂದ ಸಾಮಗ್ರಿಯಿಂದ ಅಡುಗೆ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿ ಗುರುಗ

ಳಿಗೆ ಶ್ರುತಪಡಿಸಿದರು. ಆ ದಿನ ನಿತ್ಯ ಸಮಾರಾಧನೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಅಮಂತ್ರಣವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಅವರೆಲ್ಲರು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ನಿಂದಿಸುತ್ತ ಚಡಪಡಿಸಹತ್ತಿದರು. ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಅವರ ಹೃದಯವನ್ನರಿತು ಭಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸಲು ಬಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ—“ಬ್ರಾಹ್ಮಣ! ಇಂದಿನ ಸಮಾರಾಧನೆ ನಿನ್ನದಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ-ಸುವಾಸಿನಿಯರಿಗೆಲ್ಲ ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಆಮಂತ್ರಣ ಕೊಟ್ಟು ಬಾ” ಎಂದು ಹೇಳಿಕಳಿಸಿದರು. ಗುರುವಾಕ್ಯದ ಮೇಲೆ ನಿಷ್ಠೆಯಿಟ್ಟ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಊರಿನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆಲ್ಲ ಔತಣ ಹೇಳಿ ಬಂದು ಗುರುವಿಗೆ ವಂದಿಸಿದನು.

ತರುವಾಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಗಂಗೆಯ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಬಂದನು, ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ಮೂಜೆ ಮಾಡಿದನು, ಪೋಡಶೋಪಚಾರ ಸತ್ಕಾರವಾಯಿತು, ಗುರುಗಳು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಕರೆದು—“ಎಲೆ ಹಾಕಿರಿ, ಉಪ್ಪು ವೆಣದಲಾಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಡಿಸಿರಿ, ಕೆಲವರು ಊರಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಂದ ಆಮಂತ್ರಿತ ಹಾಗೂ ನಿರಾಮಂತ್ರಿತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ-ಸುವಾಸಿನಿಯರಿಗೆ ಭೋಜನಕ್ಕೆ ತೀವ್ರ ಬರಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟು ಬರಿ” ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದರು, ಶಿಷ್ಯರು ಗುರುವುತದ ತಂಬಾ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದರು, ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಅಡಿಗೆದು ಶಿಷ್ಯರು ಓಡುತ್ತ ಗುರುಗಳ ಮುಂದೆ ನಿಂತು—“ಸ್ವಾಮಿ! ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ತಂದ ಸಾಮಗ್ರಿಯಿಂದ ಕೇವಲ ಮೂವರಿಗೆ ಸುಕಾಸುಮಪ್ಪ ಅಡಿಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ, ಇದನ್ನರಿಯದೆ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಊರಿಗೇ ಔತಣ ಕೊಟ್ಟಿರುವನು ಮುಂದೇನು ಗತಿ? ಎಂದು ಕೈಮುಗಿದು ಕೇಳಿದರು. ಗುರುಗಳು ಅಡಿ ಗೆದು ಶಿಷ್ಯರು ಕೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ಪಾಕಪಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷುವೇರ ಮಾಡಿದರು, ನೋಡುತ್ತಾರೆ! ಮೂವರಿಗೆ

ಸಾಕಷ್ಟು ಪಾಕ ಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಕೂಡಲೆ ಅವರು ಆ ಅಡಿಗೆಗೆ ಕಮಂಡಲದ ತೀರ್ಥೋದಕ ಪೊಮ್ಮಿಸಿದರು. ಹಾಗೂ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಂದ ತಮ್ಮ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಆ ಪಾಕ ಪಾತ್ರೆಗಳ ಮೇಲೆ ಅಚ್ಚಾದನೆ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಊಟಕ್ಕೆ ಬಡಿಸುವವರನ್ನು ಕರೆದು—‘ಪಾತ್ರೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹೊದಿಸಿದ ವಸ್ತ್ರ ತೆಗೆಯದೆ ಮುಸುಕಿನಲ್ಲಿಂದಲೇ ಪದಾರ್ಥ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬಡಿಸಿರಿ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಊರೊಳಗಿನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆಲ್ಲರು ಬಂದರು, ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತರು. ಗುರುಗಳಿಂದ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಪಡೆದು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತೀರ್ಥಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ಬಡಿಸುವ ಶಿಷ್ಯರು ಎಲ್ಲ ಪದಾರ್ಥ ಬಡಿಸಿದರು, ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತುಪ್ಪ ಹಾಕಿಸಿದರು, ಬಳಿಕ ಸಮಾರಾಧನೆಯ ಕರ್ತಾರನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಮಂತ್ರದೊಡನೆ ಪಂಕ್ತಿಗಳ ನಡುವೆ ನೀರು ಬಿಟ್ಟನು, ನಂತರ ಗುರು-ಶಿವ ಸ್ಮರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಭುಂಜಿಸಹತ್ತಿದರು, ಬಡಿಸುವವರು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟಾಗಿ ಬಡಿಸಹತ್ತಿದರು, ಮಾನವೋಂದಕ್ಕೂ ಕೊರತೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸಮಾರಾಧನೆಯ ಕರ್ತಾರನು ಎಲ್ಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಕೈಮುಗಿದು ‘ಸಾವಕಾಶವಾಗಲಿ’ ಇತ್ಯಾದಿ ಔಪಚಾರಿಕ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಈ ಸೊಬಗಿನಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲರ ಭೋಜನವಾಯಿತು, ಎಲ್ಲರೂ ತೃಪ್ತಿಸೂಚಕವಾದ ತೀಗನ್ನು ಹೊರಗೆಡವಿದರು, ಎಲ್ಲರೂ ಕೃತೀಳಕೇಂದರು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಕೊಡುವ ತಂಬೂಲಾದಿಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳಿಗೆ ವಂದಿಸಿದರು, ಗುರುಗಳು ಅವರಿಗೆಲ್ಲ—“ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಪುತ್ರ-ಕಳತ್ರ ಮುಂತಾದವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಎರವಣೆಯ ಪಂಕ್ತಿಯ ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡಿರಿ” ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರು, ಅದರಂತೆ ಎರ

ಡನೇ ಪಂಕ್ತಿಯೂ ಮುಗಿಯಿತು, ಇಷ್ಟರಿಂದ ಉಂಟಾದ ಎಲ್ಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣವರ್ಗದವರ ಭೋಜನ ಮುಗಿಯಿತು. ನಂತರ ಗುರುಗಳ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದ ಶಿಷ್ಯರು ಊರಿನ ಶಂಭಾವಿ ಜನರನ್ನು ಕರೆಕೊಂಡು ಬಂದು ಅವರಿಗೂ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಿದರು, ಕೊನೆಗೆ ಊರಿನ ಅಂತ್ಯಜರೆನ್ನು ಕರೆದು ಶೇಷಾನ್ನವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ನೀಡಿ ಕಳಿಸಿದರು. ಎಲ್ಲರೂ ತೃಪ್ತಿಪೊಂದಿದರು. ಗಾಣಗಾವುರದಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ದಿನ ಒಂದು ಪ್ರಾಣಿಯೂ ಕೂಡ ಸಮಾರಾಧನೆಯಾಗ್ರಾಸ ಭುಂಜಿಸದೆ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ನಂತರ ಗುರುಗಳು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಭೋಜನ ಮಾಡಲು ಹೇಳಿದರು, ಅವನು ಭೋಜನ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆಯೂ ಇನ್ನೂ ಅಡಿಗೆ ಉಳಿಯಿತು. - ಅದನ್ನು ಗುರುಗಳ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದ ನದೀ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ನೀಡಿದರು. ದರಿಬ್ರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಮಾಡಿದ ಸಮಾರಾಧನೆಯಿಂದ ಜಲಾಶಯಗಳೂ ಕೂಡ ತೃಪ್ತಿಪಡೆದವು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದ ಆ ಸಮಾರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಆ ದಿನ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಜನರುಗಳ ಭೋಜನ ವಾಯಿತು, ಈ ಸಮಾರಾಧನೆಯು ಜನರನ್ನೆಲ್ಲ ಚಕಿತಗೊಳಿಸಿತು, ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ಅಘಟಿತ ಘಟನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ದಿಗ್ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಹೊಗಳಲ್ಪಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ದೂರದಿಂದ ಬಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ದಂದನಾದರೂ ನಿಷ್ಕೆಯಿಂದ ಭಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದುದಕ್ಕೆ ಸಂತುಷ್ಟರಾದರು, ಹಾಗೂ ಅವರನ್ನು "ಸುಖಿಯಾಗು" ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟರು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಿದ್ಧ ಮುನಿಗಳು ಹೇಳಿದರು.

೩ ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ-ಶಾರದಾ-ಗುರುಭ್ಯೋನಮಃ! “ನಾಮಧಾರಕಾ ! ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಇನ್ನೊಂದು ಅಪೂರ್ವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು” ಎಂದು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ಹೇಳ ಹತ್ತಿದನು.

ಗಾಣಗಾಪುರ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸೋಮನಾಥನೆಂಬ ಹೆಸರಿನ ಶೌನಕ ಗೋತ್ರದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿದ್ದನು. ಗಂಗಾದೇವಿ ಎಂಬ-ಪತ್ನಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಆತನ ಸಂಸಾರಸಾಗರದಲ್ಲಿ. ಅವರಿಬ್ಬರು ವಾರ್ಧಕ್ಯದ ಅನಸ್ಥಿ ಮುಟ್ಟಿದರೂ ಅವರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪುತ್ರಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಅವರು ಹಲವು ವ್ರತೋಪವಾಸ ಮಾಡಿದರು, ದಾನ-ಧರ್ಮ ಮಾಡಿದರು, ಉಪಯೋಗವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಗಂಗಾದೇವಿಯು ನಿತ್ಯವೂ ಗುರುಮಠಕ್ಕೆ ಬಂದು ಪಾದ ದರ್ಶನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇದರಲ್ಲಿ ಆಕೆ ಎಂದೂ ತಪ್ಪಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಕೆಯ ಅನ್ಯಾಹತ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನೂ ನೋಡಿ ಗುರುಗಳು ಸಂತುಷ್ಟರಾದರು.

ಒಂದು ದಿನ ಗುರುಗಳು ಆ ಮುಷ್ಟಿನ ಮುತ್ತೈದೆ ಗಂಗಾದೇವಿಯನ್ನು ಕುರಿತು—“ಬ್ರಾಹ್ಮಣಪತ್ನಿಯೆ ! ನಿತ್ಯವೂ ನೀನು ನೀರಾಜನದಾರ್ಪಕಕ್ಕೆ ಸೇವೆಯಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸುವಿ ನಾವು ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ದಿನ ಘರೈಸನ್ನು ಕಾಣದಿದ್ದರೂ ಸಂತತವೂ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಕಾಲದ್ದಿ ನಿನ್ನ ನೀರಾಜನ ಸೇವೆಯ ಬಿಳಿಕನ್ನ ಕಂಡೇ ಕಾಣುವೆನು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅನ್ಯಾಹತ ಸೇವೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಉದ್ದೇಶ-ಬಯಕೆಗಳೇ

ನಾವೂ ಇದ್ದಿರದೇಕೆಲ್ಲವೇ? ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಹೇಳು, ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ—ಗೌರೀಮುಖ—ಗುರುಪ್ರಸಾದ ಫಲವು ನಿನಗೆ ಸಿಕ್ಕೇ ಸಿಗುವದು” ಎಂದೆನ್ನಲು ಗಂಗಾಡೇವಿಯು—“ಸ್ವಾಮಿ ! ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲ ದವಳಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವಿಲ್ಲ” ವಂತಿ. ಅವಳು ಬುಜಿವೆಂದು ಜನರಾಡುವರು, ಅದಂತೆಯೇ ನನ್ನ ಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದೆ. ನನಗೆ ಸಂತತಿಯೇ ಲಭಿಸಲಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ನಮ್ಮ ಮನೆಯು ಕಾಡಡವಿಯಂತೆ ಸತತವೂ ಹಾಳು ಸುರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಮಕ್ಕಳನ್ನೇ ಆಡಿಸುವ, ಅವರನ್ನು ಮುಡುಡುವ, ಅವರಿಗೆ ತಿರಿಸುವ-ಉಜ್ವಲವಾದ ಇಶ್ವಾದಿ ಯಾವದೊಂದು ಸೊಬಗು ನನ್ನ ಅದೃಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಆ ವಿರಂಚಿಯು ಬರೆದಿರುವದೇ ಇಲ್ಲೆಂದು ತೋರುವದು. “ಸ್ವಾಮಿ ! ನಾನು ಇದೇ ಬಳಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನರಳುತ್ತ ಈಗ ಅರವತ್ತರ ಮನೆ ಮುಟ್ಟಿದೆನು. ಇದುವರೆಗಿನ ನನ್ನ ಅನೇಕೈಯು ಸಂತತಿಯ ಸಂಬಂಧವಿದ್ದಿತು. ಈಗ ಅದು ಪಲ್ಲಟವಾಗಿ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನು ಇಚ್ಛಿಸುವೆನು” ಎಂದಳು, ಗುರುಗಳು ಆಕೆಯ ಮಾತಿಗೆ ನಗುತ್ತ—“ಗಂಗಾಡೇವಿ ! ‘ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಸದ್ಗತಿ’ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ನೀನು ಈಗ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದೆ ಸದ್ಗತಿ ಪಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಬಯಸುವಿಯಲ್ಲ ! ಇದು ಅಷ್ಟಕ್ಕಷ್ಟೆ. ನಿನಗಂತೂ ಸದ್ಗತಿಯು ನಿಶ್ಚಿತವೇ ಇರುವದು. ಆದರೆ ನೀನು ಇಹ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿಯೇ ಪುತ್ರನೊಬ್ಬನನ್ನು ಹಡೆದು ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವಿಸಿ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವಿ, ಇದು ನಿಶ್ಚಿತವು” ಎಂದೆನ್ನಲು ಆಕೆ ನಗಹತ್ತಲು ಗುರುಗಳು—“ಸ್ವಾಮಿ ! ಇದು ನಗೆಯ ಮಾತು ಅಲ್ಲ ? ನಮ್ಮ ಮಾತಿನ ಮೇಲೆ ನಿನ್ನ ವಿಶ್ವಾಸ-ನಿರ್ಭಾರವಿರಲಿ” ಎಂದು ನುಡಿದರು. ಕೂಡಲೆ ಆಕೆಯ ಸ್ವತ್ತಿಯು ಬದಲಾಗಿ ಗುರುವಚನವನ್ನು ನಂಬಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದಳು. ನಂತರ ಆಕೆ ತಾನು ಇದುವರೆಗೆ ಅಶ್ವತ್ಥನೇವೆ ಮಾಡಿದುದನ್ನು ವೇಳೆ—“ಸ್ವಾಮಿ ! ಅಶ್ವತ್ಥ ಸೇವೆಯ ಬಗೆಗೆ

ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಹಿಂದಾಗಹತ್ತಿದೆ” ಎನ್ನಲು ಗುರುಗಳು— “ಸ್ವಾಧ್ಯ! ಸಂಶಯದಿಂದ ಮನನನ್ನು ಹಿಂದೂಡ ಬೇಡ. ಅಶ್ವತ್ಥ ಸೇವೆಯು ಮಹಾಪುಣ್ಯದಾಯಕವು. ಅದು ಎಂದೂ ವ್ಯರ್ಥವಾಗದು. ನಮ್ಮ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದಂತೆಯೇ ಇನ್ನ ಮುಂದಾದರೂ ಅಶ್ವತ್ಥ ಸೇವೆ ಮಾಡು, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಿನಗೆ ಪುತ್ರಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವದು. ಇದರ ಹೊರತು ನಿನಗೆ ಹೇಳುವದೇನಂದರೆ— “ಸ್ವಾಧ್ಯ! ನೀನು ದಿನಾಲೂ ಸಂಗಮತೀರಕ್ಕೆ ಹೋಗು. ಅಲ್ಲಿ ಗದನವಾದ ಅಶ್ವತ್ಥವೃಕ್ಷವಿರುವದು. ನಾವು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡುವೆವು. ನೀನು ಏಕಚಿತ್ತದಿಂದ ನಮ್ಮಿಂದ ಸಹಿತವಾಗಿ ಅಶ್ವತ್ಥನ ಸೇವೆ ಮಾಡು. ಆ ಅಶ್ವತ್ಥನ ಮಹಿಮೆ ಅಗಾಧವಿದೆ. ಅಶ್ವತ್ಥನೊಬ್ಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ನಾರಾಯಣನು ಆ ವೃಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವನು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಾವೂ ಇರುವೆವು” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪತ್ನಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂತ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನು ನಾಗದ್ವಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದ ಅಶ್ವತ್ಥ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಸಾಧ್ಯಂತವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಅವರು— “ಸ್ವಾಧ್ಯ! ತಂದೆಯಿಂದ ಬೋಧಿಸಿದ ನಾರದನು ಅದೇ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲ ಭುಷಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಆ ಭುಷಿಗಳು ನಾರದರಿಂದ ಬೋಧಿಸಿದ ಅಶ್ವತ್ಥ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ತಾವೂ ಅಶ್ವತ್ಥವಿಧಾನವನ್ನಾಚರಿಸಿ ಅಭೀಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಂಡರು” ಎಂದ. ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಆ ಒಂಚೆ ಸ್ತ್ರೀಯಳಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತೆ ಅವಳನ್ನು ಕುರಿತು ಗುರುಗಳು— ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪತ್ನಿಯೆ! ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅಶ್ವತ್ಥ ಮಹಿಮೆಯಿರುವದು ಭಾವಭಕ್ತಿಗನುಸಾರವೇ ಫಲಶ್ರುತಿಯು ವದು. ನೀನು ಏನೊಂದು ಸಂದೇಹವನ್ನು ತಾಳದೆ ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅಚರಿಸು” ಎಂದು ಹೇಳಲು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿತಿತಿಯು ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ವಚನವನ್ನು ಕೇಳಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದಳು. ಮತ್ತೆ ಆಕೆಯು— “ಸ್ವಾಧ್ಯ!

ನನಗೆ ಅರವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾಗುವವು. ಅಂದಮೇಲೆ ನನಗೆ ಪುತ್ರನೆಂತು ಜನಿಸುವನು? ಇದಿರಲಿ. ನಿಮ್ಮ ವಾಕ್ಯವು ನನಗೆ ಕೊನೆಯದೇ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅಂಗೀಕರಿಸುವೆನು. ಗುರುವಾಕ್ಯವು ಕಾಮಧೇನು ಸದೃಶವೆಂದು ವೇದ ಪುರಾಣಗಳೂ ಹೇಳುವವು. ಅಂದಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ನಾನು ಎನ್ನೊಂದು ಅನುವಾನ ತಾಳಬೇಕೇವೆಯೆನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವೆನು. ನಾನು ಅಶ್ವತ್ಥನನ್ನು ನಂಬದೆ ನಿಮ್ಮ ವಚನಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ನಿಶ್ಚಲವಿಶ್ವಾಸವಿಟ್ಟಿರುವೆನು” ಎಂದು ನುಡಿದು ಆಕೆ ಗುರುಗಳಿಗೆ ವಂದಿಸಿದಳು. ಹಾಗು ಗುರುನಿರೋಪದಂತಿ ಸಂಗಮ ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಹೋದಳು. ಅಲ್ಲಿಯೆ ಆರು ತೀರ್ಥಗಳ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಅಶ್ವತ್ಥನ ಸೇವೆಗಾರಂಭಿಸಿದಳು, ಒಂದೇ ಸವನೆ ಆಕೆ ಮೂರು ರಾತ್ರಿಗಳನ್ನು ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದಳು, ಮೂರನೆಯ ದಿನದ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಅವಳು ಒಂದು ಅಪೂರ್ವ ಕನಸು ಕಂಡಳು, ಅಂದಿನ ಆಕೆಯ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ನೋಡಿ ಅವನಿಗೆ ಭಿಕ್ಷೆ ತಂದು ನೀಡಿದಳು. ಆ ವಿಷಯ ತನಗೆ—“ನೀನು ಗಾಣಗಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗು, ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗುರುನಾಥನಿರುವನು. ಆ ಗುರುವಿಗೆ ನೀನು ಏಳು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಹಾಕಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡು. ಮತ್ತು ಆತನು ನೀನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಸಾದ ಭಕ್ಷಿಸು. ಈಗಲೇ ನೀನು ಗಾಣಗಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗು” ಎಂದು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ತನಗೆ ಹೇಳಿದಂತಾಯಿತು. ಐತಿಹ ತೀವ್ರವೇ ಆಕೆ ನಿರ್ದೈಯಾದ ಎಚ್ಚತ್ತಳು. ಅಲ್ಲಿಯ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದಂತಿರುವ ಅಶ್ವತ್ಥದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದಳು. ಇಂದು ಆಕೆ ಸೇವೆ ಕೈಕೊಂಡ ನಾಲ್ಕನೆಯ ದಿನವಾಗಿತ್ತು. ಆ ದಿನದ ಸಂಜೆ ಮುಗಿಸಿ ಅವಳು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ಗುರುಮಠಕ್ಕೆ ಬಂದಳು. ಗುರುಗಳಿಗೆ ವಂದಿಸಿದಳು. ಆಗ ಗುರುಗಳು ಮುನ್ನಿನಲ್ಲಿಯೇ ನಗುತ್ತ ಅವಳಿಗೆ ಎರಡು ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಹಾಗು ಆಕೆಗೆ—“ನಾಥ್ವಿ!

ಈ ಫಲಗಳನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸು, ನಿನ್ನ ಕೆಲಸವಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಭೋಜನ ಮಾಡು, ನಿನಗೆ ಒಬ್ಬ ಮಗಳೂ ಒಬ್ಬ ಮಗನೂ ಹುಟ್ಟುವರು. ನೀನು ಇಂದು ಪಾರಣಿಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಈ ಫಲಗಳನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ದಾನ ಕೊಟ್ಟು ವ್ರತವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸು” ಎಂದು ಹೇಳಲು ಆಕೆ ಗುರುಗಳ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಆಚರಿಸಿ ವ್ರತ ಮುಗಿಯಿಸಿದಳು.

ಅದೇ ದಿನದ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತವಾಯಿತು, ಸೋಮನಾಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಪತ್ನಿಯು ಬಹಿಷ್ಕೃತರಾದಳು. ಮೂರು ದಿನ ವಸಾನದಿಂದಿದ್ದಳು, ಹವಿಷ್ಯಾನ್ನ ಭುಂಜಿಸಿದಳು, ಶ್ವೇತ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಉಟ್ಟುಕೊಂಡಳು. ಇನ್ನಾರ ಮುಖ ದರ್ಶನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಹೀಗೆ ಅವಳು ಮೂರು ರಾತ್ರಿ ಕಳೆದು ನಾಲ್ಕನೆಯ ದಿನ ಸುಸ್ನಾತೆಯಾದಳು. ನಂತರ ಅವಳು ಶ್ರೀ ಗುರು ದರ್ಶನ ಪಡೆದಳು. ತನ್ನ ಗಂಡನಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಗುರು ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದಳು. ಗುರುಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಲು ಅವರು— ‘ಸಾಧ್ವಿ! ನೀನು ಪುತ್ರವತಿಯಾಗು’ ಎಂದು ವರದ ವಾಕ್ಯ ಉಚ್ಚರಿಸಿದರು. ನಂತರ ಆ ಪತಿ—ಪತ್ನಿಯರು ಮನೆಗೆ ಬಂದರು. ಮರುದಿನ ಐವನೆಯ ದಿನವು. ಅಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಋತುದಾನ ನೀಡಿದನು, ಮುಂದೆ ಅವಳು ಬಸಿರಾದಳು, ಊರಲ್ಲೆಲ್ಲ ಈ ವಾರ್ತೆ ಪಸರಿಸಿತು, ಅಯುಷ್ಯದ ದಿನಗಳೆದ ಬಾಚೆಯು ಬಸಿರಾದ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಊರ ಜನರೆಲ್ಲರು ವಿಸ್ಮಿತರಾದರು ! ಮುಖ್ಯನ ಮಹದುಕ ಸೋಮನಾಥನ ಪತ್ನಿಯು ಮುಂದೆ ಮರಗಿದ್ದಳು ಗರ್ಭವತಿಯಾದುದು ಅಶ್ವತ್ಥನಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನೇ? ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಬಲು ಸಂತೋಷ ! ಅವರ ಆಶ್ಚರ್ಯಗೂ ಹರುಷ ! ಆ

ಗರ್ಭವತಿಯ ಬಳಗದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಈಕೆಗೆ ಪ್ರಥಮ ಗರ್ಭವೆಂದು ಬಗೆದು ಬಸಿರ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಮಾತತಕ್ಕ ಸಮಾರಂಭಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು, ಹೂವುಮಾಡಿಸಿದರು, ಉಡಿತುಂಬಿದರು, ಆಕೆಯ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿದರು, ಆಕೆಯ ಗರ್ಭಕ್ಕೆ ಎಂಟು ತಿಂಗಳು ತುಂಬಲು ಸೀಮಂತ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಸಡಗರದಿಂದ ಮಾಡಿದರು. ಹೀಗಿರಲು ಅವಳಿಗೆ ನವಮಾಸಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ ತುಂಬಿದವು. ಮುಂದೊಂದು ಶುಭದಿನದಲ್ಲಿ ಆಕೆಗೆ ಒಂದು ಕನ್ಯಾರತ್ನ ಜನಿಸಿತು, ತಮ್ಮ ಬಂಜೆತನ ಹಿಂಗಿತೆಂದು ಆ ಗಂಡ-ಹೆಂಡರಿಗೆ ಬಲು ಹಿಗ್ಗು, ಅವರು ದಮಾಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ಸ್ಮರಣೆಯಿಂದ ಜಾತ ಶಿಶುವಿನ ಜಾತಕರ್ಮ, ನಾಮಕರಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು, ಸೋಮನಾಥನು ಕೈಬಿಟ್ಟ ದಾನ-ಧರ್ಮ ಮಾಡಿದನು. ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳು ಕನ್ಯೆಯ ಜನನ ಲಗ್ನದಿಂದ ಜಾತಕವನ್ನು ಬರೆದರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣಶಾಸ್ತ್ರಿಯ ಜನನಾಕಾಶ ಮುಗಿದನಂತರ ತನ್ನ ಕೂಸಿ ನೊಂದಿಗೆ ಮೊಗಿ ಶ್ರೀ ಗುರು ದರ್ಶನ ಪಡೆದಳು. ಆಕೆ— “ಸ್ವಾಮಿ! ನನಗೆ ಗಂಡುಮಗು ಹುಟ್ಟಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ!” ಎಂದು ಕೇಳಲು ಗುರುಗಳು ನಕ್ಕು— “ಸಂಶಯವೇಡ ಇನ್ನುಮುಂದೆ ನೀನು ಪುತ್ರನನ್ನೆ ಹಡೆಯುವೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿ ಗುರುಗಳು ಆಕೆಯ ಕೂಸನ್ನು ಅಮೃತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದರು. ಅಸರ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಎಂತೆಂದರೆ— “ಬಾಹ್ಯದೃಷ್ಟಿ ದಂವತಿಗಳೇ! ಈಕೆಯ ವತಿಯು ವಿಜ್ಞಾನಿಯಾಗುವನು, ಶತಾಯುಷಿಗಾಗಲಿ ಹಲವು ಮಕ್ಕಳು ಈಕೆಗೆ ಹುಟ್ಟುವವು. ಪತಿವ್ರತೆಯಾದ ಇವಳು ಪುಷ್ಪವೃಕ್ಷಗುಣಕ್ಕೂ ಮೃಣ ಮೇಕದ ಮಹಾರಾಜರು ಈಕೆಯ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬರುವರು.” ಎಂದು ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿದನು. ಮತ್ತೆ ಗುರುಗಳು— “ನಾಥ್! ನೀನು ಇಷ್ಟಿರುವ ಪುಗನು ಎಂಥನಿರೀಕ್ಷಾಕಾ? ಮೂವತ್ತು

ವರ್ಷದ ಬುದ್ಧಿವಂತನೋ? ನೂರುನರ್ಷದ ಮೂರ್ಖನೋ?” ಎಂದು ಕೇಳಲು ಅಕೆ— “ಸ್ತಾಮಿ! ವಯಸ್ಸಿನ ವಿಚಾರ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮಗನು ಜ್ಞಾನಿಯೂ ವಿದ್ವಾಂಸನೂ ಆಗಿ ಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವವನಿರಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಅವನಿಗೆ ಐವರು ಗಂಡುಮಕ್ಕಳ ಸಿರಿಯುಂಟಾಗಬೇಕು” ಎಂದಳು ಅದಕ್ಕೆ ಗುರುಗಳು ‘ತಥಾಶ್ಚು’ ಎಂದು ವರವಾಕ್ಯ ನುಡಿದರು. ಅದರಂತೆ ಸೋಮನಾಥನಿಗೆ, ಮಗನು ಹುಟ್ಟಿ ಐದು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಡೆದನು. ಗುರುಗಳು ಕನ್ಯೆಯ ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಳಿದಂತೆ ಮುಂದೆ ಅಕೆಯ ಪತಿಯು ಯಜ್ಞ ಮಾಡಿ ದೀಕ್ಷಿತನೊಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದನು. ಹಾಗೂ ಆ ಕನ್ಯೆಯು ‘ದೀಕ್ಷಿತ ಪತ್ನಿ ಸರಸ್ವತಿ’ ಎಂದು ನಾಡಿನ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪರಿಚಿತಳಾದಳು.”

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ಪೃಥ್ವಿವಂಧ್ಯಳು ಪುತ್ರವತಿಯಾದಳೆಂದು ನಾಮಧಾರಕನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

—o—

೪೦ ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ-ಶಾರದಾ-ಗುರುಭೈಷ್ಣವಮಃ || ನಾಮಧಾರಕನ ! ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಿದ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಘಟನೆಯನ್ನು ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು.

ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಗಾಣಗಾಪುರದಲ್ಲಿದ್ದ ಇರುವಾಗ ಅವಸ್ತಂಭ ಛಾಪೆಯ ಗಾಣಗೋತ್ರದ

ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೊಬ್ಬನು ಗುರುದರ್ಶನಕ್ಕೇಂದು ಬಂದನು. ಅವನ ಹೆಸರು 'ನರಹರಿ'ಯು. ನರಹರಿಯು ಗುರುವನು ಬಂದನು, ಶ್ರೀಗುರುಗಳನ್ನು ಕಂಡನು. ಅನಂದದಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದನು. ಹಿಂದಿನಿಂದ ಅವನು ಗುರುಗಳೆದುರು ಕೈಮುಗಿದು ನಿಂತು— "ಪರಮ ಪುರುಷನೇ ಜಗದ್ಗುರುವೆ ! ನಾನು ಈ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದುದು ಕಲ್ಪಿನೋಪಾದಿ ನಿರರ್ಥಕವಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿ ! ಪ್ರಾಕ್ತನ ದೋಷದಿಂದ ನಾನು ಕುಸ್ವರೋಗ ಪೀಡಿತನಾಗಿರುವೆನು. ಅದುದರಿಂದಲೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ನನ್ನನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸುವರು. ನಾನು ಯಜುಃಶಾಖೆಯ ವೇದವನ್ನೆತ್ತಿದಿರುವೆನು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾದರೂ ಅವರು ನನ್ನ ಇರುವಿಕೆಗೆ ಬೇಜಾರುಗೊಳ್ಳದೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಆದರೆ ಪರಸ್ಥಿತಿಯ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರೆದುರು ನಾನೊಬ್ಬನು ಕೀಳನಿಗಂತಲೂ ಕೀಳನಾಗಿರುವೆನು. ಬೆಳಗಿನಲ್ಲಿ ಎದ್ದ ಜನರು ನನ್ನ ಮುಖವನ್ನು ಸಹ ನೋಡರು. ಇಂಥ ದುರುವಸ್ಥೆಗೀಡಾದ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಇಹಜನ್ಮದ ಬಗೆಗೆ ಔದಾಸೀನ್ಯ ತಾಳಿರುವದು. ನಾನು ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಪಾಪಕರ್ಮ ಮಾಡಿದ್ದುದರಿಂದಲೇ ನನಗೆ ಈ ಅವಸ್ಥೆಯೊಡಗಿಬಿಡುವದು. ಈ ನನ್ನ ರೋಗ ನಿವಾರಣೆಗೆ ನಾನು ಹಲವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ನಿರರ್ಥಕವೇ ಆಯಿತು. ಕೊನೆಗೆ ತಮ್ಮ ದರ್ಶನ ಪಡೆದು ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆನು. ನಿಮ್ಮ ದರ್ಶನವಾಯಿತು, ಅನಂದ ವಾಯಿತು" ಎಂದು ತನ್ನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿ ಗುರುಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನು.

ಭಕ್ತವತ್ಸಲರಾದ ಗುರುಗಳು ನರಹರಿಯ ದುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದು ದಯೆಯಿಂದ ಅವನನ್ನು ಕರೆತು— "ನೀನಿಗೆ ಈ ರೋಗವು ಜನ್ಮಾಂತರದ ಪಾಪಸಂಗ್ರಹದಿಂದ ಪ್ರಾದುರ್ಭವಿಸಿರುವದೆಂಬುದು

ನಿಜ. ಈ ನಿಷ್ಕಳಾಪ ನಿಷ್ಕೃತಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಆಹರಿಸಿದರೆ ತೀವ್ರವೇ ನೀನು ದಿವ್ಯದೇವತೆಯಾದ
ಗುಣ, ನಾನು ಹೇಳುವದೇನಂದರೆ-- 'ಅಗೋ ! ಅತ್ತಕಡೆಯಿಂದ ಒಬ್ಬನು ಒಣಗಿದ ಒಂದು ಔದಂಬರ
ಕಾಷ್ಠವನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಆ ಕಟ್ಟಿಗೆಯು ಒಣಗಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಾಗಿರಬಹುದು.
ನೀನು ಆ ಮನುಷ್ಯನಿಂದ ಆ ಕಾಷ್ಠವನ್ನು ಯಾಚಿಸಿ ಅದನ್ನು ಸಂಗಮಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು.
ಅಲ್ಲಿಯ ಸಂಗಮೇಶ್ವರನ ಪೂಜನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಭೇವಸಾ ನದಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟು ನಂತರ ಸಂಗಮ ಸ್ಥಾನ
ಮಾಡು. ಅಲ್ಲಿರುವ ಅಶ್ವತ್ಥವನ್ನು ಕೂಚಿಸು, ಮತ್ತೆ ಸ್ನಾನಮಾಡು. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ತಂಬಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ
ನೀರು ತುಂಬಿ ತಂದು ನೀನು ನೆಟ್ಟ ಔದಂಬರಕ್ಕೆ ಹಸಿಸು. ಈ ಶ್ರಮ ನೀನು ಕೈಕೊಂಡಿರಬಹುದೆ ಒಮ್ಮೆ
ಲೆಲ್ಲಮ್ಮ! ಆ ಕಾಷ್ಠವು ಚಿಗಿಯುವದು. ಚಿಗಿತು ಅದಕ್ಕೆ ಎಲೆಗಳು ಕಂಡುಬರುವವು. ಹೀಗೆ ಆ ಕಾಷ್ಠವು
ಸರ್ಜೀವವಾದವಿನವೇ ನಿನ್ನ ವೈತುಂಬಾ ವ್ಯಾಪಿಸಿದ ಈ ರೋಗ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವದು" ಎಂದು ಹೇಳಿ
ದರು. ನರಹರಿಯು ಕೂಡಲೇ ಕಾಷ್ಠಭಾರ ಹೊತ್ತೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದ ಮನುಷ್ಯನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಸ್ಥಿತಿ
ಯನ್ನು ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದನು. ಆ ಮನುಷ್ಯನ ದೀನತೆಗೆ ಮನಕರಗಿ ತಾನು ಹೊತ್ತು ತಂದಿದ್ದ ಔದಂಬರ
ಕಾಷ್ಠವನ್ನು ನರಹರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟನು. ನರಹರಿಯು ಆ ಕಾಷ್ಠವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಗುರುಗಳು
ಹೇಳಿದ ಸ್ಥಾನವಲ್ಲಿನೇ ನಡೆಸಿದನು. ದಿನಾಲು ನೀರು ತಂದು ಅದರ ಜೊಡ್ಡೆಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದನು.
ಇವೆಂತೆ ಅವನು ಉಪವಾಸದಿಂದಲೇ ಏಳು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಭಕ್ತಿಭಾವದಿಂದ ಗುರುಗಳು ಹೇಳಿದಂತೆ
ಆಹರಿಸಿದನು. ಅವನು ಎರಡೆರಡು ತಂಬಿಗೆ ನೀರು ತಂದು ತಂದು ಒಣಕಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಸುಮನುಷ್ಠಿರುವದನ್ನು

ಜನರು ನೋಡಿ 'ಎದು ಹುಟ್ಟಿತನ' ಎಂದು ನಗಹತ್ತಿದರು. 'ಒಣ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಎಂದಾದರೂ ಚಿಗುರೋಡೆ
ಯಾವವನು-ಹೀಗೆ ನಿನ್ನ ಶ್ರಮವು ನಿರರ್ಥಕವು' ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಅವರೂ
ಅವನು ಅಸಹಿಸುವ ಸುಡುಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಕಿವಿಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದೆ ಗುರೂಪದಿಷ್ಟು ತೆರೆಯನ್ನು ಬಿಡದೆ
ಓಡುತ್ತಾ ಕೈಕೊಂಡ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದನು.

ಗುರುಮಠದಲ್ಲಿಯೂ ಶಿಷ್ಯರು ಸಂಗಮಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ನುಹರಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಒಣ ಕಟ್ಟಿಗೆ
ನೀರು ಪರಿಸ್ಪರ್ಶವನ್ನು ನೋಡಿದರು, ಅಸಹಿಸುವದಿಂದ ಬಾಡಿದ ಅವನ ಮುಖವನ್ನೂ ನೋಡಿದರು. 'ಹೀಗೇಕೆ?'
ಎಂದು ಕೇಳಲು ನುಹರಿಯು 'ಗುರ್ವಾಣಿ' ಎಂದ: ಇಷ್ಟೇ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟನಲ್ಲದೆ ಅವರೊಡನೆ ಹೆಚ್ಚು
ಮಾತಾಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ಶಿಷ್ಯರು ಹಾಗೇ ಗುರುಮಠಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ನುಹರಿಯ ನಿರರ್ಥಕ ಶ್ರಮವನ್ನೂ
ನಿರಾಕಾರವಿಂದ ಅವನು ಬಳಲಿರುವನೆಂಬದನ್ನು ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಕಟವಾದಿತು. ಗುರುಗಳು ಆ ಶಿಷ್ಯ
ರಿಗೆ-- "ಹೃದಯದ ಭಾವವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಸಿದ್ಧಿ ಲಭಿಸುವದು" "ಗುರುವಾಕ್ಯವು ಶಿಷ್ಯನನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುವ
ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವು" "ಭಕ್ತನ ಅಂತಃಕರಣದಂತೆ ಅವನು ಪಡೆಯುವ ಸಿದ್ಧಿಯು" ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅವ
ರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದರು. ಹಾಗೂ ಇವುಗಳ ಸ್ಪಷ್ಟತೆಗಾಗಿ ಸ್ಕಂದ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಇತಿಹಾಸವನ್ನೂ
ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಅದಾವುದೆಂದರೆ--

'ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಕಾಂಚಾನು ನಗರದಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಶೇತು ಎಂಬ ರಾಜನಿದ್ದನು. 'ಧನಂಜಯ'ನೆಂಬ
ವನು ಆ ರಾಜನ ಮಗನು. ಒಂದು ದಿನ ಆ ರಾಜಪುತ್ರನು ಬೀಟಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋದನು.

ಅವನ ಜೊತೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಬೇಡರ ಜಾತಿಯ ಸೇವಕನಿದ್ದನು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ವನದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಆ ಬೇಡನು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಒಂದು ಭಿನ್ನವಾದ ಲಿಂಗವನ್ನು ನೋಡಿದನು. ಅದು ಬಲು ಸುಂದರವಾದುದ್ದಾದರೂ ಕೂಡಲೆ ಬೇಡನು ಅದನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ತಕ್ಕೊಂಡು ಬಹಳೇ ಕೌತುಕದಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಹತ್ತಿದನು. ರಾಜಪುತ್ರನು ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ— “ಎಲೈ ! ಅದು ಭಿನ್ನವಾದ ಲಿಂಗವು, ಇಂಥ ಆಕಾರದ ಲಿಂಗಗಳು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಹೇರಳವಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವವು” ಎನ್ನಲು ಬೇಡನು— “ಜರೆಯಾ ! ಲಿಂಗಪೂಜೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲವು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಬಲು ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ಇರುವದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ತಿಗಿದುಕೊಂಡೆನು” ಎಂದನು. ರಾಜಪುತ್ರನು ನಗುತ್ತ— “ಲಿಂಗವನ್ನು ಒಂದೇ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಪೂಜಿಸಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಬೇಕು” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಬೇಡನು— ರಾಜಪುತ್ರರೆ ! ಈ ಲಿಂಗ ಪೂಜೆಯ ಪ್ರಕಾರವನ್ನೂ ವಿಧಿ-ವಿಧಾನಗಳನ್ನೂ ನನಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿ” ಎಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನು. ಆಗ ರಾಜ ಪುತ್ರನು— “ವ್ಯಾಘ್ರನೆ ! ಈ ಲಿಂಗದ ಕಲ್ಲನ್ನು ನೀನು ಪದರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು. ಹೆಂಡತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ನೀನು ನಿತ್ಯವೂ ಪೂಜೆಮಾಡು. ನೀನು ದಿನಾಲು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸುತ್ತ ಇದೇ ಲಿಂಗವು ಸಾವ್ವತ್ತೆ ಶಿವನು ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತ ನಿನ್ನ ನಿಷ್ಠೆ ತೋರಿಸಿದರೆ ಆ ಶಿವನೇ ನಿನಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ತನ್ನ ಲೋಕಕ್ಕೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಕರೆದೊಪ್ಪುವನು. ಅದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಒಯ್ಯ ಪೂಜೆ ಮಾಡು. ಹಲವು ಪ್ರಕಾರದ ಹೇವು, ಬಿಲ್ಲುಪತ್ತಿ, ಧೂಪ-ದೀಪ ಆರತಿ-ನೈವೇದ್ಯ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ

ತಪ್ಪವೆ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು. ಶಿವನು ಚತುರ್ಭಸ್ಮ ಪ್ರಿಯನು; ನೀನು ದಿನಾಲು ಚತುರ್ಭಸ್ಮ ತಂದ: ಸಮರ್ಪಿಸು' ಇತ್ಯಾದಿ ಲಿಂಗ ಪೂಜೆಯ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಧಿಯನ್ನು ಆ ಬೇಡನಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದನು. ಬೇಡನು ರಾಜಪುತ್ರನ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಗುರು ಬೋಧೆಯೆಂದು ನಂಬಿ ದಿನಾಲು ಅವನು ಹೇಳಿದಂತೆ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಲಿಂಗಪೂಜೆ ನಡೆಯಿಸಿದನು. ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯು ಅವನಿಗೆ ಪೂಜೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವಳು. ಪೂಜೆ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಬೇಡನು ತಾನು ತೀರ್ಥ-ಪ್ರಸಾದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಕೊಡುವಳು. ಇವೇ ಕ್ರಮವು ಎಷ್ಟೋ ದಿವಸ ನಡೆಯಿತು. ಎಂದೂ ಅವನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಲಿಂಗ ಪೂಜೆಗೆ ವ್ಯತ್ಯಯ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ—

ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಅವನು ಪೂಜೆಯ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡನು, ಚಿತೆಯ ಭಸ್ಮ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಗೂಠನ ಹಾಗೆ ಸುತ್ತಲಿನ ನಾಲ್ವಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಸ್ಮರಣಗಳನ್ನು ಅಡ್ಡಾಡಿದನು, ಎಲ್ಲೆಯೂ ಆ ಭಸ್ಮ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಎಂದೂ ಒಡಗದ ಪ್ರಸಂಗವು ಇಂದು ಒದಗಿತು, ಇಂದಿನ ಪೂಜೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದ ಧರ್ಮವೆಲ್ಲ ಅಳಿದು ಹೋಗುವದು' ಎಂದು ಚಿಂತೆಗೊಳಗಾದನು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಅವನ ಲಿಂಗಪೂಜೆ ಕಟ್ಟಾದುದರಿಂದ ಅವನು ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾದನು. ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯು ಅವನ ಹಣಕಾಸು ಶೀಲವು, ಅವಳು ಗಂಡನನ್ನು ಕೂರಿತು— 'ಲಿಂಗಪೂಜೆಗೆ ಚಿತೆಯಭಸ್ಮ ಪಡೆಯಲು ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ನೀವು ಮಾಡಿರಿ. ನಾನು ಒಂದು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ನನ್ನನ್ನೇ ನಾನು ಸುಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವೆನು. ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಬಹು ದಿವಸ ಸಾಲುವಷ್ಟು ಭಸ್ಮ ಸಿಗುವದು' ಎಂದು ಹೇಳಿ

ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸುಟ್ಟುಕೊಂಡಳು, ಆಕೆಯ ದೇಹವು ದಗ್ಧವಾಗಿ ಭಸ್ಮವಾಯಿತು. ಬೇಡನು ಆ ಭಸ್ಮದಿಂದ ಲಿಂಗಮೂರ್ತಿ ಮಾಡಿ ಭಕ್ತಿ ಪರವಶನಾದನು. ಅಂದಿನ ಮೂರ್ತಿಯ ವಿಧಾನಗಳೆಲ್ಲ ಮುಗಿದವು. ತಾನು ತೀರ್ಥ-ಪ್ರಸಾದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದನು. ದಿನದಂತೆ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕರೆದು— “ತೀವ್ರ ಬಂದು ತೀರ್ಥ ಪ್ರಸಾದ ತೆಗೆದುಕೋ” ಎಂದು ಕರೆಯಲು ಆಕೆ ಬಂದು ಕೈಯೊಡ್ಡಿ ತೀರ್ಥ-ಪ್ರಸಾದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದಳು !

ಮೂರ್ತಿಯ ಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನಾಗಿದ್ದ ಬೇಡನು ತನ್ನ ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಂಡತಿಗೆ ತೀರ್ಥ ಪ್ರಸಾದ ಕೊಟ್ಟನು. ಅಕೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅವನ ಮೈಮೇಲೆ ಪರಿವೆ ಬಂದಿತು, ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿ ದಂಗಾದನು ! ಚಕಿತನಾದನು. ಅವನು ಆಕೆಗೆ— “ನೀನು ಸುಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸತ್ತಿದ್ದಿ ಯಲ್ಲ ! ಹೇಗೆ ಬಂದಿ ?” ಎನ್ನಲು ಆಕೆ— “ಅದಾವುದೂ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಂತ ನಿತ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆನು. ನೀವು ತೀರ್ಥ ಪ್ರಸಾದ ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಕರೆದ ಕೂಡಲೆ ಎಚ್ಚರಾಗಿ ಬಂದೆನು, ತೀರ್ಥ-ಪ್ರಸಾದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದೆವು, ಹೆಚ್ಚಿನದೇನೂ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು.

ಗುರುಗಳು— “ಶಿಷ್ಯರೆ ! ಇವೆಲ್ಲವು ದೇವರ ಕೃತಿಯು. ಬಳಿಕ ಆ ಬೇಡನಿಗೆ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿದ್ದ ಶಿವನು ತನ್ನ ಸಗುಣಸ್ವರೂಪದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಕಟವಾದನು. ಶಾಗು ಅವನು ವ್ಯಾಧನಿಗೆ—“ನಿನ್ನ ಸಂಸಾರವು ಸುಖವುಳ್ಳದ್ದು ಗುವದು, ಕೊಂಟಿಯ ವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯವಾಳುವಿ” ಎಂದು ಶಿವನು ಮನಸ್ಸಿಡಿ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಹೋದನು” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು

ಬಳಿಕ ಗುರುಗಳು—“ಶಿಷ್ಯರೇ ! ಆ ನರಹರಿಯು ವಿಶ್ವಾಸವಿಂದ ಒಣಗಿದ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಸೇವೆ ನಡೆಯಿಸಿರುವನು. ಅವನ ಭಾವನೆಯಂತೆ ಅವನ ಅಭೀಷ್ಟೆ ಸಿದ್ಧಿಸುವದು” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಗುರುಗಳು ಸಂಗವದ ಕಡೆಗೆ ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ನಡೆಯಿಸಿದರು, ನರಹರಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದನು. ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ ಗುರುಗಳು ಪ್ರಸನ್ನರಾದರು. ತುಂಬಿದ ತಮ್ಮ ಕಮಂಡಲದ ಜಲವನ್ನು ಆ ಒಣ ಕಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಹಾಕಿದರು. ಅಗಲೇ ಅದು ಚೆಗಿತು ಎಲೆಗಳೊಡೆದವು. ಆ ಒಣಗಿದ ಕಟ್ಟಿಗೆಯು ದೊಡ್ಡ ಓದುಂಬರ ವೃಕ್ಷವಾಗಿ ತೋರಹತ್ತಿತು. ಅಗಲೇ ನರಹರಿಯ ಶರೀರವು ಸುಜೀಹವಾಯಿತು. ಬಂಗಾರ ವರ್ಣದ್ದಾಯಿತು.

ನರಹರಿಯು ವಿದ್ವಾಂಸನು, ತನ್ನ ರೋಗ ದೂರಾದ್ದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಬಹಳೇ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ತನ್ನ ವಿದ್ವತ್ತಿಯಿಂದ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಸ್ತೋತ್ರವರ ಶ್ಲೋಕ ರಚಿಸಿ ಗುರುಗಳೆದುರು ಪಠಿಸಿದನು. ಒಣ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಚೆಗಿತು ಮರವಾದುದೂ, ನರಹರಿಯ ವೇದವು ಸುಜೀಹವಾದುದೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಯಿತು. ಬಳಿಕ ಗುರುಗಳು ಮತಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಗುರುಗಳು ನರಹರಿಗೆ ಶ್ರೀಶೈವರ ಲೀಡ ಅವನಿಗೆ 'ಯೋಗೇಶ್ವರ' ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟರು. 'ನೀನು ನನ್ನವೊಡನೆ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದುಬಿಡು' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವನಿಗೆ 'ವಿದ್ಯಾ ಸರಸ್ವತಿ' ಮಂತ್ರ ಉಪವೇಶಿಸಿದರು. ಮತ್ತೂ ಅವರು—“ನರಹರಿ ! ನೀನು ಮೂವರು ಮಕ್ಕಳಾಗುವರು, ಅವರಲ್ಲಿ 'ಯೋಗಿ' ಎಂಬವನು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗುವನು. ಹಾಗೂ ಕುಲದವರು ನಮ್ಮ ಸೇವೆ ಕೈಕೊಂಡು ಮಂತ್ರವರೂವರೆ ನಮ್ಮ ಸೇವಕರಾಗುವರು” ಎಂದು

ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿದರು.”

ಎಂದು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ಹೇಳಿದನು.

—೦—

ಳಗನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ-ಶಾರದಾ-ಗುರುಭೈಷ್ಯೇನಮಃ॥ ನಾಮಧಾರಕನು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯನ್ನು ಕುರಿತು “ತನ್ನ ಪೂರ್ವಜರು ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ಸೇವೆ-ಭಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಅದಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೈಕೊಂಡು ಗುರುಪ್ರಸನ್ನತೆ ಪಡೆದರು?” ಎಂದು ಕೇಳಲು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು—

ನಾಮಧಾರಕನೇ ! ವೋಸರ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿ ಸಾಯಂದೇವನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಈ ಮೊದಲೇ ನನಗೆ ಹೇಳಿರುವೆನಲ್ಲವೇ? ಅದೇ ಸಾಯಂದೇವನು ನಿನ್ನ ಪೂರ್ವಜನು. ಅವನು ತನ್ನಲ್ಲಿಯ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಶ್ರೀಗುರುಗಳ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರನಾದನು. ಯಾವನರ ಸೇವೆಯಿಂದ ಅವನು ನಿವೃತ್ತನಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶದಲ್ಲಿಯ ತನ್ನ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಗಾಣಗಾಪುರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ವಾಸ್ತವ್ಯವಿರುವದೆಂದು ಕೇಳಿ ಅವನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು. ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳಿರುವ ಮಠಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಗುರುಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಗುರುಸ್ವರಣೆ ಮಾಡುತ್ತ ಕುಳಿತನು. ಗುರುಗಳು ಬಹು ದಿವಸದ ನಂತರ ತಮ್ಮ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ಸಾಯಂದೇವನನ್ನು ಕೃಪಾಭೃಷ್ಟ

ಯಿಂದ ಕಂಡರು. ಸಂತೋಷಪೂರ್ವಕ ಅವನಿಗೆ—‘ನಿನ್ನ ವಂಶಜರು ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ನನ್ನ ಡಾಸಾನು ಡಾಸರಾಗಲಿ’ ಎಂದು ಅತಿರ್ವದಿಸಿದರು. ಹಾಗು ಅವನನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ಕರಕೊಂಡು ಸಂಗಮಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಗುರುಗಳು ಅವನಿಗೆ—‘ಸಾಯಂದೇವ ! ನೀನು ಸಂಗಮ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಅಶ್ವತ್ಥನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಗುರುಮಠಕ್ಕೆ ನಡೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನೀನು ಭೋಜನ ಮಾಡು’ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸಾಯಂದೇವನು ಗುರು ನಿರೋಪದಂತಿ ಸ್ನಾನಾದಿಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಮಠಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಶ್ರೀ ಗುರು ಪೂಜಾರಿಗಳು ತೀರಿದ ನಂತರ ಮಠದಲ್ಲಿ ಭೋಜನ ನಡೆಯಿತು. ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಭೋಜನವಾಯಿತು. ಭೋಜನಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರು ಗುರುಗಳ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಆಗ ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ಸಾಯಂದೇವನ ಸಕಲ ವೃತ್ತಾಂತ ಕೇಳಿದರು. ಸಾಯಂದೇವನು—“ಸ್ವಾಮಿ ! ಈಗ ನಾನು ಸ್ವ ಗ್ರಾಮವಾದ ಉತ್ತರ ಕಾಂಚಿಯಲ್ಲಿ ಮನೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇರುವೆನು. ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳೂ ಬಂಧುಬಳಗವೂ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕುತಲದಿಂದುವರು. ನಾವೆಲ್ಲರು ಸುಸಾರ ತಾಪದಿಂದ ಬೆಂದು ಬೆಂಡಾಗಿರುವೆವು. ಇನ್ನು ತಮ್ಮ ಸೇವೆ-ಭಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಆನಂದ ಪಡೆಯುವ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿರುವೆವು” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಸಾಯಂದೇವನನ್ನು ಕುರಿತು—“ಸಾಯಂದೇವ ! ನಮ್ಮ ಸೇವೆ ಸ್ವೀಕರಿಸು ವದು ಕಠಿಣವೇ ಸರಿ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಒಮ್ಮೆ ನಾವು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಅಡವಿ-ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿರು ವೆವು. ಇಂಥ ನಮ್ಮೊಡನೆ ನೀವು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತ ಆದಂತು ಸೇವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಿರಿ? ” ಎಂದೆನ್ನಲು ಸಾಯಂದೇವನು—“ಗುರುವಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಭಕ್ತಿಯು ದೃಢತರವಾಗಿರುವದರಿಂದ ನನಗೇನೂ ಭಯವಿಲ್ಲ”

ಎಂದು ನುಡಿಯಲು ಗುರುಗಳು ಮೆಚ್ಚಿದರು. ಮುಂದೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಸಾಯಂದೇವನು ಗುರು ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಲಕಳೆದನು.

ನಾಮಧಾರಕನೆ! ಸಾಯಂದೇವನು ಗುರುಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಒಂದು ಭಯ-ವಿಚಿತ್ರ ಪ್ರಸಂಗದಿಂದ ಗುರುಗಳು ಅವನ ಭಕ್ತಿಯ ನಿಶ್ಚಲತೆಯನ್ನು ಒರೆಗೊಚ್ಚಿ ನೋಡಿದರು. ಅದೊಂದೇ—

“ಒಂದು ದಿನ ಗುರುಗಳು ಮಠದಿಂದ ಸಂಗಮಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು. ಸಂಗಡ ಸಾಯಂದೇವನನ್ನೂ ಕರೆದೊಯ್ದರು ಅಶ್ವತ್ಥ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳು ಆ ಭಕ್ತನೊಡನೆ ಸೊಗಸಿನ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತ ಕುಳಿತಿರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತವಾಯಿತು. ಆಗ ಗುರುಗಳು ಸಾಯಂದೇವನ ಹೃದಯ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವದಕ್ಕೊಂದು ಘೋರವಾದ ಬಿರುಗಾಳಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದರು. ಆ ಗಾಳಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಮಳೆ ಹನಿಗಳು ಉದಿರಲಾರಂಭಿಸಿದವು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಸಾಯಂದೇವನು ಗುರುಗಳಿಗೆ ಮಳೆ ಹನಿಗಳು ತಗಲಬಾರದೆಂದು ತನ್ನ ಉತ್ತರೀಯಕವನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ಗುರುಗಳ ಮೇಲೆ ಹೀಡಿದು ಕೊಂಡು ನಿಂತನು. ಹನಿಹನಿಗಳಾಗಿ ಉದಿರುತ್ತಿದ್ದ ಮಳೆಯು ಮನಸುಲಗಾತ್ರದ ಸ್ವರೂಪ ಹೊಂದಿ ಸುರಿಯ ಹತ್ತಿತು. ಸಮಗ್ರ ತಾಸಿನ ವರೆಗೂ ಬಿದ್ದ ಮಳೆಯಿಂದ ಅವರ ವಸ್ತ್ರಗಳೆಲ್ಲವು ತೊಯ್ದು ನೀರು ಬಿಸಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಮಳೆಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಮತ್ತೆ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿತು. ಈ ಗಾಳಿಯು ತೊಯ್ಯಿಸಿಕೊಂಡ ಅವರಲ್ಲಿ ಅಸಹ್ಯ ಚಳಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿತು. ಗುರುಗಳು ಗದಗಟ್ಟಿ ನಡಗುತ್ತ ಸಾಯಂದೇವನನ್ನು ಕುರಿತು—

ಭಕ್ತ ಸಾಯಂದೇವನೇ! ಈ ಥಂಡಿಯು ಸಹಿಸಲಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ನೀನು ಈಗಲೇ ನಮ್ಮ ಮಠಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಗ್ನಿಪ್ರಕೆಯನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ಒಳಿತಾಗಿ ಬಿಂಕಿಯಿಂದ ಕಾಸಿಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಚಳಿಯು ದೂರಾಗುವದು, ತೀವ್ರಹೋಗು” ಎನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಯಂದೇವನು ಮಠದ ಮಾರ್ಗ ಹಿಡಿದನು. ಗುರುಗಳು ಅವನನ್ನು ಕರೆದು— “ಸಾಯಂದೇವ! ನೀನು ಹೋಗಿ ಬರುವಾಗ ಅತ್ತಿತ್ತ ನೋಡದೆ ನೆಟ್ಟನೇ ಸಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಬಿಡು” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಸಾಯಂದೇವನು ಮಠಕ್ಕೆ ಹೋದನು ಕತ್ತಲೆ ಮಳೆಗಳನ್ನು ಆತನು ಲಕ್ಷಿಸಲಿಲ್ಲ. ರಾತ್ರಿಯ ಪೂರ್ವಭಾಗವು ಭಯಾನಕತೆ ಬೀರಹತ್ತಿತ್ತು ಅವನು ಅಗಸೇ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದನು, ಡ್ಯಾರರ ರಕ್ಷಕನನ್ನು ಕೂಗಿ ಕರೆದು ಬಾಗಿಲ ತಿರೆಯು ಊರೊಳಗೆ ಸೇರಿದನು ಮಠಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅದೇ ಮಲಗಿದ ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಅಗ್ನಿಪ್ರಕೆಯನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿ ಕೊಂಡನು, ಅದನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಕೊಂಡು ಸಂಗಮಕ್ಕೆ ಹೊರಟನು. ಊರದಾಟ ಕೆಲವು ಅಂತರ ನಡೆದನು, ಮಳೆ-ಗಾಳಿಗಳು ಇದ್ದೇಇದ್ದವು ಕಲ್ಲು-ಮುಳ್ಳು-ಕೆಸರು-ತಿಗು-ದಿನೆ ಇವಾವುಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸದೆ ಆ ಸಾಯಂದೇವನು ಭರದಿಂದ ನಡೆದಿರುವಾಗ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣರಳಿಸಿ ಬಲಕ್ಕಿನ ಹಾದಿಯನ್ನು ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿದನು. ಆಗ ಅವನಿಗೆ ಹಾದಿ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ ಮಾತ್ರ ಎರಡು ಹಾವುಗಳು ಹೆಡೆತೆಗೆದು ಭುಸುಗುಟ್ಟುವ ದನ್ನು ಆತನು ಕಂಡನು. ಬೆಚ್ಚಿದನು. ತೀವ್ರ ಮಠಸೇರಬೇಕೆಂದು ಓಡಹತ್ತಿದನು. ಆ ಹಾವುಗಳು ಭುಸು ಗುಟ್ಟುತ್ತಲೇ ಅವನ ಎರಡೂ ಬದಿಯಿಂದ ಓಡಿ ಬರಹತ್ತಿವವು. ಅವನು ಹಿಂದೆ ನೋಡಿ ಓಡುವನು, ಮಾಗಲಿಗೆ ನೋಡಿ ಹಾದಿ ತಪ್ಪುವನು. ಅದರೂ ಅವನು ಕೈಯಲ್ಲಿಯ ಅಗ್ನಿಪ್ರಕೆ ಬಿಡದೆ ಹಾವುಗಳ

ಕೈಗೆ ಸಿಗದೆ ದಾರಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತ ಹೋಗಹತ್ತಿದನು, ಆ ಊರಿಗೆ ಅಪರಿಚಿತನಾದುದರಿಂದ ಮಠದ ದಾರಿಯೂ ಅವನಿಗೆ ತಪ್ಪಿತು, ಗುರುಗಳಿಗೆ ತೀವ್ರವೇ ಅಗ್ನಿಪ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಒಯ್ದುಕೊಡುವ ಅವನ ಹವಣಿಕೆಗೆ ಇದೆಲ್ಲ ತೊಂದರೆ ಯುಂಟಾದ್ದರಿಂದ ಅವನು 'ಇದು ನನ್ನ ದುರ್ವೈವ' ಎಂದು ವ್ಯಥಿಸಡುತ್ತ ನಡೆದನು, ಗುರುಸ್ವರಣೆ ಮಾಡುತ್ತ ಅವನು ಮುಂದೆ ನೋಡಿದನು, ಸಂಗಮದ ಅಶ್ವತ್ಥ ವೃಕ್ಷವೂ—ಅಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯ ತೋರುವ ಪ್ರಕಾಶವೂ ಜನಜಂಗುಳಿಯು ಗುರುವಿಗೆ ಆರತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವ ದೃಶ್ಯವೂ ಅವನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದವು, ಆಗ ಅವನು ಸರ್ವಗಳು ಬೆಂಬತ್ತಿ ಬರುವ ಅಂಜಿಕೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಅಶ್ವತ್ಥದ ಕಡೆಗೆ ಓಡಹತ್ತಿದನು ಆ ವೃಕ್ಷವನ್ನು ಸಮಿಸಮೂಹಿಸಿದಂತೆ ಅವನು ಕಂಡ ದೃಶ್ಯವೆಲ್ಲ ಮಾಯವಾಯಿತು, ವೃಕ್ಷದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳೊಬ್ಬರನ್ನೇ ಕಂಡು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಅಗ್ನಿಪ್ರಿಕೆಯನ್ನಿಟ್ಟನು, ಅವನನ್ನು ಬೆಂಬಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದ ಎರಡೂ ಸರ್ವಗಳೂ ಅಲ್ಲಿಗೇ ಬಂದವು, ಅವು ತಮ್ಮ ಫಣಗಳನ್ನು ಗುರುಗಳ ಪಾದಗಳ ಮೇಲಿಟ್ಟು ವಂದಿಸಿ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಹೋದವು, ಮಳೆ—ಗಾಳಿ ಸಂತವು, ಮೊದಲಿನಂತೆ ಆಕಾಶ ನೆಲಗಳು ತೋರಹತ್ತಿದವು ಸಾಯಂದೇವನು ಇದೆಲ್ಲ ನೋಡಿ ಚಕಿತನಾದನು, 'ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ಮಹಿಮೆ ಅಗಮ್ಯ' ಎಂದು ಅವರ ಪಾದಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನು. ಆಗ ಗುರುಗಳು— 'ಸಾಯಂದೇವ ! ಮಠದಿಂದ ಬರುವಾಗ ಬೆದರಿ ದಿರಾ ? ನೀನು ಅಂಜುಗುಳಿ ಇರಬಹುದೆಂದೇ ನಾವು ನಿನ್ನ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಇಬ್ಬರು ಸೇವಕರನ್ನು ಕಳಿಸಿವೆ, ಆ ಸೇವಕರೇ ಇದೀಗ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಹೋದ ಸರ್ವಗಳು. ನೀನು ಅತ್ತಿತ್ತ ನೋಡದೆ ಛೇದ್ಯದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದರೆ ನೀನಿಗೆ ಈ ಬೆಂಗಾವಲಿನ ಸರ್ವಗಳ ದರ್ಶನವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವು ನೀನಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಸೂಚ

ನೆಯ ನನಗೆ ನನಪಾಗಲಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಮೇಲೆ ಸಾಯಂದೇವ! ಗುರುಭಕ್ತಿಯು ಕಣಿವೆ. ದೃಢತೆ ಯಿಂದ ಅಚರಿಸಲು ಕಲಿಕಾಲದ ಭಯವಿಲ್ಲ” ಎಂದರು.

ಆ ಬಳಿಕ ಸಾಯಂದೇವನು ಗುರುಗಳಿಗೆ ವಂದಿಸಿ— “ಸ್ವಾಮಿ! ನನಗೆ ಗುರುಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರಕಾಶವನ್ನು ಜ್ಞಾನೋದಿಸಬೇಕು” ಎನ್ನುಲು ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಅವನಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮನ ವ್ಯಕ್ತ ಅವತಾರ ತಪ್ಪಟ ಹೃದಯ. ಆ ತಪ್ಪಟಪ್ರಪುತ್ರನ ಮೇಲ್ದರದ ಗುರುಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಉದಹರಿಸಿ ಆ ಸಾಯಂದೇವನಿಗೆ ಗುರುಭಕ್ತಿಯ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದರು. ಆ ತಪ್ಪಟಪ್ರಪುತ್ರನ ಕಥೆಯು ಎಂತಿರುವದೆಂದರೆ—

“ತಪ್ಪಟಪ್ರಹ್ಮನು ತನ್ನ ಮಗನ ವ್ರತಬಂಧ ಮಾಡಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆಂದು ಅವನನ್ನು ಗುರು ಕುಲಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದನು. ಅಲ್ಲಿ ಅವನು ಗುರು ಸೇವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇರುತ್ತಿರಲು ಒಂದು ದಿನ ದೊಡ್ಡ ಮಳೆ ಸುರಿದು ಗುರುವಿನ ಆಶ್ರಮವೆಲ್ಲ ಸೋರಿ ಒಳಗೆ ನೀರೇ ನೀರಾಯಿತು. ಗುರುವು ತನ್ನ ಈ ಶಿಷ್ಯನನ್ನು ಕುರಿತು— “ಶಿಷ್ಯನೇ! ನಮ್ಮ ಆಶ್ರಮವು ಜೀರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ವರುಷವೂ ಸೋರುತ್ತಲೇ ಇರುವದು. ಅದ್ದ ರಿಂದ ನೀನು ಅವಶ್ಯಕ ಸಾಮಾನು ತಂದು ಎಂದೂ ಸೋರದ ಹಾಗೆ ದೃಢವಾಗಿ ಮಾಡು” ಎಂದನು. ಅಷ್ಟ ರಲ್ಲಿ ಗುರುವತ್ನಿಯ ಬಂದು ಆ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ— ಎಲೈ ಶಿಷ್ಯನೇ! ನೀನು ನನಗೆ ಒಂದು ಕುಪ್ಪಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾ. ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಕುಪ್ಪಸವು ನೆಯ್ಯ ಅರಿವೆಯದೂ ದಾರದಿಂದ ಹೊಲಿವಿರುವದೂ ಆಗಿರದೆ ಎಚ್ಚಿತ್ತ ಬಣ ದ್ದಿರಬೇಕು. ಹಾಗು ನನ್ನ ಮೈಗೆ ಹಾಳತಾಗಬೇಕು” ಎಂದಳು. ಅವಳಂತೆ ಗುರುವುತ್ರನು ಆ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ— “ನನಗೆ ನನ್ನ ವಾದದಳತೆಯ ಪಾದಪಕ್ವಗಳನ್ನು ತಂದು ಕೊಡು. ಅವಕ್ಕೆ ಕೆಸರು ರಾಡಿ ಹತ್ತಬಾರದು.

ಹಾಗೂ ಅವನ್ನು ನಾನು ಮೆಟ್ಟಿದ ಕೂಡಲೆ ಅವು ನನ್ನನ್ನು ಇಚ್ಛಿತ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಒಯ್ದು ಮುಟ್ಟಿಸುವಂಥವಿರಬೇಕು” ಎಂದು ಹೇಳುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಗುರುವಿನ ಚಿಕ್ಕ ಮಗಳು ಬಂದು ತೊಡಲು ಮಾಡಿನಿಂದ—“ನನಗೆ ಅನೇ ಹಲ್ಲಿನ ಅಟದ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ತರಬೇಕು. ಆದರಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಕಂಬದ ಮನೆಯೊಂದು ಇರಬೇಕಲ್ಲದೆ ಅದು ಎಂದೂ ನಾಶವಾಗಬಾರದು; ನಾನು ಒಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಅದು ಬರುವಂತಿರಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಮಣೆ, ಸಮೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾಮಾನುಗಳಿರಬೇಕು” ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು.

ಶಿಷ್ಯನು ಅವರೆಲ್ಲರ ಹೇಳಿಕೆ-ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡನು. ಆಗಲೇ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದೆಡೆ ಕುಳಿತು—“ನಾನು ಬಾಲಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯು. ಗುರುಮನೆಯವರ ಆಸೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಶಕ್ತಿಯು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಒಡವೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರಾವಳಿಯನ್ನು ಚುಚ್ಚಿಲಿಕ್ಕೆ ಬಾರದ ನಾನು ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಅದಂತು ಪೂರೈಸಲಿ? ” ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತ ಗುರುಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡುತ್ತ ಕುಳಿತನು. “ಇನ್ನು ನಾನು ಹೀಗೆ ಕುಳಿತರೆ ಗುರುವು ಶಪಿಸುವನು” ಎಂದು ತೀದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಎದ್ದು ಮುಂದೆ ನಡೆದನು. ಹೋಗಹೋಗುತ್ತ ಅವನು—“ನಾನು ಗುರುವಿನ ಅಕ್ಷಣ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವದಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರಾಣ ಕೊಡುವದೇ ಲೋಕ” ಎಂದು ಕೊನೆಯ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ಆ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಅವನಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಅವಧೂತನ ದರ್ಶನವಾಯಿತು. ಈ ಬಾಲಿಕನನ್ನು ನೋಡಿ ಅವಧೂತನು ಇವನ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳಿ ಕೊಂಡನು. ಬಾಲಿಕನು ಅವಧೂತನನ್ನು ಕುರಿತು—“ನನ್ನ ಗುರುವಿನ ಹೆಂಡಿರ ಮಕ್ಕಳೂ ಗುರುವೂ ಇವರ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಪೂರೈಸಲಿ? ” ಎಂದು ಬುದ್ಧಿವಂತೆಯಿಂದ ನುಡಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಧೂತನು—

“ಬಾಲಕನೆ ! ನೀನು ಕಾಶೀಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗು, ಅಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನನ್ನು ಆರಾಧಿಸು, ಇಂತಾದರೆ ನಿನ್ನ ಅಭೀಷ್ಟೆಗಳು ಸಿದ್ಧಿಸುವವು. ಆ ದೇವನಿಂದ ನಿನ್ನ ಬದುಕುಗಳು ಈಡೇರಿ ನೀನೇ ‘ವಿಶ್ವಕರ್ಮ’ನೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗುವಿ. ಆ ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಆನಂದಕಾನನವೆಂಬ ಮಹಾಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಅದು ಎಲ್ಲ ಕಾಮನೆಗಳನ್ನು ಲಭಿಸಿ ಕೊಡುವದು. ಕಾಶಿಯು ಸಕಲ ಧರ್ಮಗಳ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದೆ. ಹಾಗು ಮೋಕ್ಷಸ್ಥಾನವೆನ್ನಿಸಿದೆ. ಇಂಥ ಕಾಶೀ ಸ್ಥಾನವಿದ್ದಮೇಲೆ ನಿನಗೇಕೆ ಚಿಂತೆ, ಅಲ್ಲಿಯ ಮಹಿಮೆಯು ಅವರ್ಣನೀಯವಿದೆ” ಎಂದು ಹೇಳಲು ಆ ಬಾಲಪುತ್ರಜ್ವಾರಿಯು ಅವಧೂತನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ— “ಸ್ವಾಮಿ ! ಈಗ ನಾನು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿರುವೆ. ಕಾಶಿಗೆ ಆದಿಂತು ಹೋಗಲಿ?” ಎಂದನು. ಅಗಲಾ ಅವಧೂತನು— “ನಾನೇ ನಿನ್ನನ್ನು ಕರಕೊಂಡು ಹೋಗುವೆನು ನಡೆ” ಎಂದು ಆ ಬಾಲಪುತ್ರಜ್ವಾರಿಯನ್ನು ಕರಕೊಂಡು ಹೋದನು. ಅವನಿಗೆ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸಿದನು. ಅಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಥಗಳನ್ನೂ ದೇವರುಗಳನ್ನೂ ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕಾಶೀಯಾತ್ರೆಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟನು. ಆ ಬಳಿಕ ಅವಧೂತನು ಆ ವಿಶ್ವಕರ್ಮನಿಗೆ ಅಂತರ್ಗೃಹೆಯಾತ್ರಿ ದಕ್ಷಿಣ ಮಾಡಿಸದಂತೆ, ಉತ್ತರ ಮಾನಸಯಾತ್ರಿಗಳ ಕ್ರಮ ಹೇಳಹತ್ತಿದನು.

“ವಿಶ್ವಕರ್ಮನೆ ! ಮಣಿಕರ್ಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಮೊದಲು ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನ ದರ್ಶನ ಪಡೆದ ನಂತರ ಅಂತರ್ಗೃಹೆಯಾತ್ರಿ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಭಾಗೀರಥಿ, ಕರ್ಣಿಕೇಶ್ವರ ಕಮಲೇಶ್ವರ, ವಾಸುಕೇಶ್ವರ ಪರ್ವತೇಶ್ವರ, ಗಂಗಾಕೇಶವ, ಲಲಿತಾವೇನಿ, ಜರಾಸಂಧೇಶ್ವರ ಸೋಮನಾಥ, ಶೂಲಕಂಠೇಶ್ವರ, ವಾಮಾಹೇಶ್ವರ, ಬ್ರಹ್ಮೇಶ್ವರಿ, ಅಗಸ್ತೇಶ್ವರ, ಹರಿಹರೇಶ್ವರ, ವೈಜನಾಥ, ಧ್ರುವೇಶ್ವರ, ಗೋಕರ್ಣೇಶ್ವರ,

ಹಾಖ್ತೀಶ್ವರ, ಅಸ್ತಿತ್ವೇವ ತುಲಾಕೇಶ್ವರ, ಕಂಕರೇಶ್ವರ, ಭಾರಭೂತೇಶ್ವರ, ಚಿತ್ರಗುಪ್ತೇಶ್ವರ, ಚಿತ್ರಘಂಟೆ
ಪುರುಷತೇಶ್ವರ, ಪಿತಾಮಹೇಶ್ವರ, ಕಲ್ಪೇಶ್ವರ, ಚಂದ್ರೇಶ್ವರ, ಸಂತರ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ-ದರ್ಶನ ಪಡೆದು ಬಳಿಕ
ವಿಷ್ಣೇಶ್ವರ, ಅಗ್ನೇಶ್ವರ, ಸಾಗೇಶ್ವರ, ಹರಿವೈಶ್ವರ, ಚಿಂತಾಮಣಿ-ವಿನಾಯಕ, ಸೋಮನಾಥ-ವಿನಾಯಕ,
ವಸಿಷ್ಠ, ವಾಮದೇವ, ತ್ರಿಸಂಧೇಶ್ವರ, ವಿಶಾಲಾಕ್ಷ, ಧರ್ಮೇಶ್ವರ, ನಿಶ್ವಜಾಹು, ವಿನಾಯಕ, ಸೃದ್ಧಾಧಿಪ್ತ,
ಚತುರ್ಮುಖೇಶ್ವರ, ಬ್ರಹ್ಮೇಶ್ವರ, ಪ್ರಕಾಶೇಶ್ವರ, ಈಶ್ವರ, ಈಶಾನ, ಚಂಡೀಚಂದೇಶ್ವರ, ಭವಾನಿ-ಶಂಕರ, ಧುಂಡಿ
ರಾಜ, ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರ, ಲಾಂಗಣೇಶ್ವರ, ಸಕಾಶೇಶ್ವರ, ಪರಾಶ್ವ ಸುಪ್ರಸ್ಯೇಶ್ವರ, ಅಸುರೇಶ್ವರ, ಗಂಗೆ
ಶ್ವರ, ಜ್ಞಾನವಾಸಿ-ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರ, ನಂದಿಕೇಶ್ವರ, ನಿಷ್ಕಲಂಕೇಶ್ವರ, ಮಾಕಾಂಡೇಶ್ವರ, ಸುರೇಶ್ವರ, ತುಂ
ಕೇಶ್ವರ, ಮಹಾಕಾಲೇಶ್ವರ, ಮಹೇಶ್ವರ, ಮೋಕ್ಷೇಶ್ವರ, ನಿರಭವೇಶ್ವರ, ಅವಿಮುಕ್ತೇಶ್ವರ, ವೇದಾಧಿ
ಪಂಚವಿನಾಯಕ, ಅನಂದಚೈರವ-ಸಂತರ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ-ಹೀಗೆ ಅಂತರ್ಗೃಹಯಾತ್ರೆಯನ್ನಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ಏಕೆಕ ದಕ್ಷಿಣಮಾನಸ ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ- ವೇದಾಧಿ ಪಂಚವಿನಾಯಕ, ಧುಂಡಿರಾಜ, ಭವಾನಿ
ಶಂಕರ, ದಂಡಪಾಣಿ, ವಿಶಾಲಾಕ್ಷ, ಧರ್ಮಕೂಟ-ಧರ್ಮೇಶ್ವರ, ಗಂಗೆಕೇಶವ, ಲಲಿತಾಬೇವಿ, ಜರಾಸಂ
ಧೇಶ್ವರ, ಸೋಮನಾಥ, ವಾರಾಹೇಶ್ವರ, ದಶಾಶ್ವಮೇಧತೀರ್ಥ, ದಶಾಶ್ವಮೇಧೇಶ್ವರ, ಕ್ರಿಯಾಗತೀರ್ಥ-
ಪ್ರಮಾಣೇಶ್ವರ, ತೀರ್ತೇಶ್ವರ, ಸರ್ವೇಶ್ವರ, ಭುಂಡಿರಾಜ, ತೇರ್ಥಾಂಡೇಶ್ವರ, ರೇವಾಕುಂಡ, ಮಾನಸ
ಸೋಮ-ಮಾನಸೇಶ್ವರ, ಕೇಡಾಲಕುಂಡ-ಕೇಡಾಲೇಶ್ವರ, ಗಂಗೆಕುಂಡ, ವೃದ್ಧಕೇಡಾಲೇಶ್ವರ, ಹನುಮಂ
ತೇಶ್ವರ, ರಾಮೇಶ್ವರ, ಕುಮಕುಂಡ-ಸಿವೇಶ್ವರ, ಸ್ವಶ್ವಕುಂಡ-ಸ್ವಶ್ವೇಶ್ವರ, ಸಂಗಮ-ಸಂಗಮೇಶ್ವರ,

ಲೋಕಾರ್ಕಕೂಪ-ಈಶ್ವರ, ಅರ್ಕವಿನಾಯಕ. ಪರಾಶರೇಶ್ವರ, ಸನ್ನಿಹತ್ಯಕುಂಡ, ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರಕುಂಡ, ಅಮೃತಕುಂಡ-ದುರ್ಗಾರ್ಕವಿನಾಯಕ. ದುರ್ಗಾರ್ಕದೇವಿ, ಅರವತ್ತಾಲ್ಪ, ಯೋಗಿನಿಯು, ಕುಕ್ಕುಟವಿಜ, ಗೌರಿ ಅಂಬಿ, ರೇಣುಕೆ, ಶಂಭೋದ್ಧಾರಕುಂಡ-ಶಂಖವಿಷ್ಣು, ಕಾಮಾಕ್ಷಿಕುಂಡ-ಕಾಮಾಕ್ಷಿದೇವಿ, ಅಯೋಧ್ಯಾಕುಂಡ-ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ, ಲವಾಂಕುಶಕುಂಡ-ಲವಕುಶ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಕುಂಡ-ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ, ಸೂರ್ಯಕುಂಡ, ಸಾಂವಾದಿತ್ಯ, ವೈಜನಾಥಕುಂಡ-ವೈಜನಾಥ, ಗೋದಾಮರಿಕುಂಡ-ಗೌತಮೇಶ್ವರ, ಅಗಸ್ತಿಕುಂಡ-ಅಗಸ್ತೀಶ್ವರ, ಶುಕ್ರಕೂಪ-ಶುಕ್ರೇಶ್ವರ, ಅನ್ನಪೂರ್ಣ, ಧುಂಡಿರಾಜ, ಜಾನವಾಪಿ-ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರ, ದಂಡಪಾಣಿ, ಆನಂದಭೈರವ, -ನಂತರ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ, ಹೀಗೆ ದಕ್ಷಿಣಮಾನಸ ಯಾತ್ರೆ ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ಬಳಿಕ ಉತ್ತರ ಮಾನಸ ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ- ಪಂಚಗಂಗೆಯ ಸ್ನಾನಮಾಡಬೇಕು. (ಕಿರಣಾ-ಧೂತಪಾಪ-ಸರಸ್ವತಿ-ಗಂಗೆ-ಯಮುನಿ) ಈ ಐವೂ ನದಿಗಳು ಪಂಚಗಂಗೆಯೂ ನಂತರ ಬಿಂದುಮಾಧವ, ಕೇರವ, ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ, ನೃಸಿಂಹ, ಮಂಗಲಾಗೌರಿ. ಗಭಸ್ತೇಶ್ವರ, ಮಧುರಾದಿತ್ಯ-ನಂತರ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನನ್ನ ಪೂಜಿಸಬೇಕು.

ಬಳಿಕ ಅದಿತ್ಯನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಕೇದಾರೇಶ್ವರ, ಪಾಪಭಕ್ಷೇಶ್ವರ, ನವಗ್ರಹ, ಕಾಲಭೈರವ, ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಪಿ, ಕಾಲಕೂಪ-ಕಾಲೇಶ್ವರ, ಹಂಸತೀರ್ಥ, ಕೃತ್ತಿವಾಸೇಶ್ವರ, ಶಂಖವಾಲು, ರತ್ನೇಶ್ವರ, ಸತ್ಯೇಶ್ವರ, ದಕ್ಷೇಶ್ವರ ಚತುರ್ವಕ್ತ್ರೇಶ್ವರಿ, ವೃದ್ಧಕಾಲಕೂಪ-ಕಾಲೇಶ್ವರ, ಅನಂತೇಶ್ವರ, ಮಂದಾಕಿನಿ, ಮಧ್ಯಮೇಶ್ವರ, ಜಯಕೇಶ್ವರ, ವಕ್ರತುಂಡ, ದಂಡಖಾತಕೂಪ, ಭೂತಭೈರವ, ಕವನೇಶ್ವರ, ಜೈನೇಶ್ವರ, ಗುಹ, ಘಂಟಾ

ಕುಂಡ, ನ್ಯಾಸ್ತೇಶ್ವರ, ಕಂಡುಕೇಶ್ವರ, ಜ್ಯೇಷ್ಠವಾಸಿ-ಜ್ಯೇಷ್ಠೇಶ್ವರ, ಸಪ್ತಸಾಗರ, ವಾಲ್ಮೀಕೇಶ್ವರ, ಭೀಮೋ
 ಟಿಜಾ-ಭೀಮೇಶ್ವರ, ಮಾತೃಸಿಂಹಕುಂಡ, ಸಿಂಹಾಚಮೋಚನೀತೀರ್ಥ, ಕರ್ಪದೇಶ್ವರ, ಕರ್ಕೋಟಿಕನಾಸಿ-
 ಕರ್ಕೋಟಿಕೇಶ್ವರ, ಈಶ್ವರಗಂಗೆ, ಅಗ್ನೀಶ್ವರ, ಚಕ್ರಕುಂಡ, ಉತ್ತರಾರ್ಕ ಮತ್ತೊಂದರತೀರ್ಥ, ಓಂಕಾರೇ
 ಶ್ವರ, ಕಪಿಲೇಶ್ವರ, ಋಣಮೋಚನತೀರ್ಥ, ಪಾವನಮೋಚನತೀರ್ಥ, ಕಪಾಲಮೋಚನತೀರ್ಥ, ಕೈಲಾಸ್ತಂಭ,
 ವೈತರಣಿ, ಕಪಿಲಧಾರಿ, ವೃಷಭದ್ವಜ, ಚ್ಚಾಲಾನ್ಯಸಿಂಹ, ವರುಣಾಸಂಗಮ, ಕೇಶವಾದಿತ್ಯ, ಆದಿಕೇಶವ,
 ಪ್ರಹ್ಲಾದತೀರ್ಥ-ಪ್ರಹ್ಲಾದೇಶ್ವರ, ಕಪಿಲಧಾರಿ, ತ್ರಿಲೋಚನೇಶ್ವರ, ಅಸಂಖ್ಯಾತೇಶ್ವರ, ಮಹಾದೇವ, ದ್ರುಪ
 ದೇಶ್ವರ, ಗಂಗಾ-ಯಮುನಾ-ಸರಸ್ವತೀ ತೀರದಲಿಂಗಗಳು, ಕಾಮ್ಯತೀರ್ಥ-ಕಾಮೇಶ್ವರ, ಗೋಪ್ರಕಾರತೀರ್ಥ,
 ಪಂಡಗಂಗಾಸ್ನಾನ-ಮಣಿಕಣಿಕೆ ಸ್ನಾನ, ಜಲಾಶಯತೀರ್ಥ, ಹನುಮಂತ, ಮೋಡಾದಿಪಂಚನಿನಾಯಕ,
 ಅಶ್ವಪೂರ್ಣ, ಧುಂಡಿರಾಜ, ಜ್ಞಾನವಾಸಿ-ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರ, ದಂಡಪಾಣಿ, ಮೋಕ್ಷಲಕ್ಷ್ಮೀನಿಲಾಸ, ಪಂಚಪಾಂ
 ಡವ, ದ್ರುಪದಿ, ದ್ರುಪದ, ವಿನಾಯಕ, ಆನಂದಚೈತ್ರವ, ಆನಂದಚೈತ್ರೇಶ್ವರ, ಇವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಎಲ್ಲ
 ನಾಥನ ಸಮ್ಯಕ್ ಮೋಕ್ಷಗರ್ವಿಕ, ಇಷ್ಟಾದರೆ ಇದು ಉತ್ತರಮಾನಸಯಾತ್ರಿಯಾಯಿತು.

ಬಳಿಕೆ ಏಕೇಶ್ವರನನ್ನು ವಂದಿಸಿ ಪಂಚಕೋಟಿಯಾತ್ರಿ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಷ್ಟೇ ಕಾರ್ತಿಯಾ
 ತ್ರಿಯು ವಿವರವು ಕಾರ್ತಿಯಿಂದ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿವೆ ಎಂದು ಅವಧಾನತನು ಎಲ್ಲಕರ್ಮ ಬಾಂಧವ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿ
 ದನು, ಅದಲ್ಲೇ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಸಾಯಂವೇಳೆಗೆ ಹೇಳಿದರು.

ಎಂತು ನಿಧನನಾದನು ಸಾಮಾನ್ಯರಕನ್ನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

೪೨ ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ-ಕಾರದಾ-ಗುರುಭ್ಯೋನಮಃ || ತದನಂತರ ಅವಧೂತನು ತ್ವಷ್ಟಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ ವಿಶ್ವಕರ್ಮನಿಗೆ ಪಂಚಕ್ರೋತಿ ಯಾತ್ರೆಯ ವಿವರವನ್ನು ಕ್ರಮಗೊಳಿಸಿ ಹೇಳಿದನು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸ ತಕ್ಕ ಸ್ನಾನ-ದಾನ-ಪೂಜೆಗಳನ್ನು ಅವನುಗಳ ಫಲಮೊಂದಿಗೆ ಮೋಡಿಸಿದನು, ಬಾಲಕನೇ ! ನೀನಾದರೂ ವಿಧಿಯುಕ್ತನಾಗಿ ಅಂತರ್ಗೃಹಯಾತ್ರಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಮಾನಸಯಾತ್ರಿ ಉತ್ತರಮಾನಸಯಾತ್ರಿ ಹಾಗೂ ಪಂಚ ಕ್ರೋತಿ ಯಾತ್ರಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಗುರುಸ್ವರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಆಚರಿಸು, ಅದರಿಂದ ನಿನಗೆ ಗುರುಮೂರ್ತಿ ಶಂಕ ರನು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗುವನು.” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವಧೂತನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅದೃಶ್ಯನಾದನು !

ಆಗ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯು— “ಈ ಅದೃಶ್ಯನಾದ ತಪಸ್ವಿಯೇ ನನ್ನ ನಿಜವಾದ ಗುರುವು ಹಾಗೂ ಈಶ್ವರನು, ನನ್ನ ಗುರುಕೃಪೆಯಿಂದ ನನಗೆ ಅವಧೂತ ಸ್ವರೂಪದಿಂದ ದರ್ಶನ ನೀಡಿ ಬೋಧಿಸಿದನು” ಎಂದು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕಾಶಿಯ ಯಾತ್ರಿಗಳನ್ನು ಮುಗಿಯಿಸಿದನು. ಕಡಿಗೆ ಮೈಮಕೇಶ ವಿದ್ಯನಾಥನು ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ಸಗುಣ ಸ್ವರೂಪವಿಂದ ದರ್ಶನ ನೀಡಿ— “ನಿನ್ನ ಇಚ್ಛಿತವರಗಳೇನು” ಎಂದು ಕೇಳಲು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯು “ಗುರುವೂ ಅವನ ಹೊಡಕಿ-ಮಗ-ಮಗಳು ಇವರೆಲ್ಲರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಬಯಕೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕು” ಎಂದು ವರ ಬೇಡಿಕೊಂಡನು. ಈಶ್ವರನು ‘ತಥಾಸ್ತು’ ಎಂದು ನುಡಿದು— ‘ಬಾಲಕಾ ! ನಿನ್ನ ಗುರುಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿದನು ನೀನು ಸಕಲ ಪದ್ಧಾಂತಲನಾಗುವಿ, ವಿಶ್ವಕರ್ಮನಿಂದ

ನೀನೇ ! ನಿನಗೆ ಪುರುಷಾರ್ಥ ಪರಮಾರ್ಥಗಳು ಲಭಿಸಿದವು' ಎಂದು ಶಂಕರನು ಪರವನ್ನು ನೀಡಿದನು.

ವಿಶ್ವಕರ್ಮನು ಶಿವನಿಂದ ಪರಪಡೆದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ತನ್ನ ಹೆಸರಿನ ಒಂದು ಲಿಂಗವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದನು ಬಳಿಕ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ತನ್ನ ಗುರುವಿನ ಆಸ್ತಮಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಬರುವಾಗ ಗುರು ಮೊದಲಾದವರು ಹೇಳಿದ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಂದು ಅನರವರ ಬಯಕೆ ಪೂರೈಸಿದನು. ಗುರುವು ಶಿಷ್ಯ ವಿಶ್ವಕರ್ಮನಿಗೆ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ಮೇಲ್ತರದ ವರಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದನು" ಎಂದು ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಸಾಯುವೊಮ್ಮೆ ನಿಗೆ ಹೇಳಿದರು.

ಸಾಯುವೊಮ್ಮೆ ಗುರುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು— ಸ್ವಾಮಿ ! ನೀವು ಕಾರ್ತೀಯಾಶ್ರಿತರು ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಸಂಗಡವೇ ಇದ್ದೆನು. ಇದು ನನಗೆ ಸ್ವಪ್ನವೋ ವಾಸ್ತವ್ಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿಯಲಾರೆ." ಎಂದು ನುಡಿದು ಸಾಯುವೊಮ್ಮೆನು ಕಣ್ಣು ಮಿಡುತ್ತಿರುವುದು ಗುರುವಿನಿಂದಾಗಿ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದನು. ಮಂತ್ರವತ್ತಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನು. ಮತ್ತೂ ಅವನು— ದಯಾನಿಧಿಯೇ! ನೀವು ನನಗೆ ಕುರಮಾರ್ಥ ತೋರಿಸಿದಿರಿ, ನಮಗಾಗಿ ಕಾರ್ತೀಯಾಶ್ರಿತ ನಿಷ್ಕಲ್ಮಯ ಜರುಗದು, ನೀನೇ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥನು" ಎಂದು ಉದ್ಗರಿಸಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನು. ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು— "ಸಾಯುವೊಮ್ಮೆ ನಿನಗೆ ಕಾರ್ತೀಯಾಶ್ರಿತನನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆನು. ನಿನ್ನ ಮುಂದಿನ ನಿಶ್ಚಯವಾದ ಇಷ್ಟತೀರ್ಥವು ತಲೆಗಡವರೆಗೂ ಎಲ್ಲೆರೆಗೂ ಕಾರ್ತೀಯಾಶ್ರಿತರು ಫಲವು ಲಭಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುವದು. ನೀನು ನಮ್ಮ ನಿಜಭಕ್ತನು, ನಿನಗೆ ದೃಷ್ಟಾಂತ ತೋರಿಸಿದನು. ಇನ್ನುಮುಂದೆ ನೀನು ನಮ್ಮ ಸೇವೆ ಕೈಕೊಂಡು ನಮ್ಮ

ನೋತೆಗೇ ಇರಬೇಕು. ಮೈಲಂಫರಿಗೆ ಪಂಪಿನ ಕೂದಲು, ನಿನ್ನ ಸತಿ-ಸುಪರನ್ನ ಕರಕೊಂಡು ಬಂದು ನಮಗೆ ಜಿಟ್ಟು (ವರಾಡಿಸು) ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವನಿಗೆ ಅಪ್ಪಣಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಗುರುಮಠಕ್ಕೆ ಹೋದರು, ಭಕ್ತ ರಿಗಿಲ್ಲ ಗುರು ವರದಾನವಿಂದ ಅಲಂಕಾರವಾಯಿತು !

ಸಾಬಯವೇವನು ಗುರುಗಳ ಅಪ್ಪಣಿಗೆ ಪಡೆದು ಸ್ವಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಗಾಣಗಾಪುರದ ಮೂರು ವಾತ್ಸೀಯರನ್ನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಶ್ರೀ ಗುರು ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಶಸ್ತ್ರಿ ಚಾಪಾಯನು ಗುರು ವರದಾನದ ಅರ್ಪಣೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಪತಿ-ಸುತರಿಂದ ಕೂಡಿ ಕೊಂಡು ಕಾರುಟಿಳು ಎಲ್ಲರೂ ಗಾಣಗಾಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದರು ಗುರುಮಠಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಅರ್ಪಣೆಯಿಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸುವರು. ಮನವಾರೆ ಗುರುಗಳ ಸ್ತುತಿ-ಸ್ತೋತ್ರಗಳನ್ನೂ ಪದಗಳನ್ನೂ ಹಾಡಿದರು. ಕುಮಾರನು ಕಾರುಟಿಳು ಹಾಡಿದ ಕನ್ನಡ ಪದಗಳು ಬಲು ರಮ್ಯವೂ ಭಕ್ತಿಪರವೂ ಆಗಿರುವವು.

ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವೇನಿಂದ ಕಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಪದಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಲು ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿ ಹೊಂದಿ ಬಂದು ಹಾಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಪರಮಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಕೈಬಿಟ್ಟ ಹೇಳಿ ಅವರೆಲ್ಲರ ಕುರುಳಿ ವಾತ್ಸೀಯರನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಹಾಡಾಯಿತು (ಗುರುಗಳಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕ್ಷಮೆ ಸುಖವಿಂದ ಇರುವೆವು) ಎಂದು ಶ್ರೀ ಕುಮಾರನು ಕುಕ್ಕುಳಿಸಿದ ಗುರುಗಳ ವಾದಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಆ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳು 'ವಾಣನಾಥ' ಕೊಂಡವನು ಸಾಯುವೇವನ ಬರಲು ಮಗನು ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಅವನನ್ನು ತಮ್ಮ

ಮುಂದೆ ಕರೆದು ಅವನ ಮಸ್ತಕದ ಮೇಲೆ ದಯಾ ಹಸ್ತವನ್ನಿಟ್ಟರು. ಕಾಗು ಅವರು ಸಾಯಂದೇವ ದಂಪತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು— “ಈ ನಿಮ್ಮ ಮಗನು ಪೂರ್ಣಾಯುಷಿಮಾಗುವನು, ಇವನಿಗೆ ಬಹು ಸಂತತಿಯ ಯೋಗವಿರುವದು. ನಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯ ಭಕ್ತನೆಂದರೆ ಈ ನಾಗನಾಥನೇ. ಇವನು ಸಿರಿವಂತನಾಗುವನು. ಇನ್ನು ನೀವು ಮೌಢರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಡಿರಿ, ಅದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವದು. ಸಾಯಂದೇವ! ನಿನ್ನ ಈ ನಾಗನಾಥನ ಕೀರ್ತಿ ಪಸರಿಸುವದು” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಗುರುಗಳು ಅವರ ಬಿಲ್ಲರನ್ನು ಕುರಿತು— “ನೀವೆಲ್ಲರು ಸಂಗಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ತೀವ್ರವೇ ಬರಬೇಕು. ಈ ಊರಿನ ಜನರು ಇಂದು ಅನಂತನ ಪೂಜೆಗೆಂದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವವರಾದರು” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಳಿಸಿದರು. ಸಾಯಂದೇವನೂ ಅವನ ಪರಿವಾರದವರೂ ಸಂಗಮ ಸ್ನಾತ ಮಾಡಿದರು. ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ಅಶ್ವತ್ಥನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಗುರುಮಠಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು— “ಸಾಯಂದೇವ! ಇಂದು ಅನಂತಜತುರ್ದಶಿಯು, ಇದು ಶ್ರೇಷ್ಠ ವ್ರತಗಳಲ್ಲೊಂದಾಗಿವೆ. ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಹ್ಮಣರಿಂದ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಅನಂತನ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವದು” ಎಂದೆನ್ನಲು ಸಾಯಂದೇವನು— “ಸ್ವಾಮಿ! ನಮಗೆ ನೀವೇ ಅನಂತನೆಂಬ ಭಾವನೆ ದೃಢವಾಗಿವೆ. ಅದಂತೆ ನೀವೇ ನಮ್ಮ ಗುರುವು, ನಿಮ್ಮ ಚರಣ ಪೂಜೆಯೇ ನಮಗೆ ವ್ರತವು” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಆಗ ಗುರುಗಳು— ಸಾಯಂದೇವ! ಕೌಂಡಿಣ್ಯ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಈ ಅನಂತನ ವ್ರತವನ್ನು ಪ್ರಖ್ಯಾತಗೊಳಿಸಿದರು” ಎಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಯಂದೇವನು— “ಸ್ವಾಮಿ! ಈ ವ್ರತವನ್ನಾಚರಿಸುವ ವಿಧಿ-- ವಿಧಾನಗಳೇನು? ಮೊದಲು ಈ ವ್ರತವನ್ನಾಚರಿಸಿ ಅದಾರು ಫಲ ಪಡೆದರು? ಈ ವ್ರತಕ್ಕೆ ಅನಂತನೇ

ದೈವತವೇಕಾದನು? ಈ ವ್ರತದಿಂದ ಲಭಿಸುವ ಪುಣ್ಯಗಳೇನು? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು, ಗುರುಗಳು ಅವನ ಉತ್ಸುಕತೆಯನ್ನರಿತು ಅವನಿಗೆ ಅನಂತನ ವ್ರತದ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಹತ್ತಿದರು.” ಎಂದು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ನಾಮಧಾರಕನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

—೦—

೪೩ ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ-ಚಾರದಾ-ಗುರುಭೈರ್ಯನಮಃ॥ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ನಾಯಂದೇವನನ್ನು ಕುರಿತು—
“ನಾಯಂದೇವ ! ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅನಂತ ವ್ರತವನ್ನು ಬಹು ಜನರು ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಪಾಂಡುರಾಜನ ಪುತ್ರ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ಈ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸಿ ಕಳೆದು ಹೋಗಿದ್ದ ತನ್ನ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿದನು. ಅವರು ವನವಾಸದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ಅವರ ಕಷ್ಟ ಪರಿಹರಿಸುವದಕ್ಕೈದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲು ಅವರಿಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ತೋಡಿಕೊಂಡರು. ತಮ್ಮ ದುಃಖನಿವಾರಣೆಯ ಉಪಾಯ ಕೇಳಿದರು. ಕೃಷ್ಣನು ಅವರಿಗೆ ಅನಂತನ ವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬೋಧಿಸಿದನು. ಅವನು ಹೇಳಿದ್ದಂತೆ—

ಧರ್ಮರಾಜ ! ಎಲ್ಲ ವ್ರತಗಳಲ್ಲಿ ಅನಂತನ ವ್ರತವು ಶ್ರೇಷ್ಠವಿದೆ. ಆ ವ್ರತದಲ್ಲಿಯ ಅನಂತ ನಂದರೆ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾದ ನಾನೇ ಆಗುವೆನು. ಭೂಭಾರ ಹರಣಕ್ಕಾಗಿ ನಾರಾಯಣನಾದ ನಾನೇ

ವಸುದೇವನಿಂದ ಕೃಷ್ಣನೆಂದು ಅವತರಿಸಿದನು. ನಾನೇ ಅನಂತನೊಬ್ಬರಲ್ಲಿ ನೀವು ಸಂಶಯತಾಳಬೇಡಿರಿ. ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳು, ಚಂದ್ರ ಸೂರ್ಯ, ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕಗಳು, ದ್ವಾದಶಾದಿತ್ಯರು, ಏಕಾದಶ ರುದ್ರರು, ಸಪ್ತಸಮುದ್ರ ಸಪ್ತರ್ಷಿ, ಸಪ್ತಪರ್ವತ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲ ವೃಕ್ಷಗಳು, ಆಕಾಶದಲ್ಲಿಯ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು, ದಶದಿಕ್ಪಗಳು, ಸಪ್ತಪಾತಾಳಗಳು, ಭೂಭುವಾದಿಲೋಕಗಳು, ಅಣುರೇಣು ತೃಣಕಾಷ್ಠಗಳು ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಅನಂಕನಾದ ನಾನೇ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವೆನು. ಏನೊಂದು ಸಂಶಯ ತಾಳದೆ ನನ್ನನ್ನು ಮೂಜಿಮು. ಇದೇ ನಿಮಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಪ್ರತವು" ಎಂದು ಹೇಳಲು ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ಪ್ರತವಿಧಾನವನ್ನೂ ಈ ಪ್ರತವು ಮೊದಲು ಯಾರಿಂದ ಆಚರಿಸುತ್ತಿಟ್ಟಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನೂ ಕೇಳಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಕೃಷ್ಣನು—“ರಾಜಾ! ಭಾದ್ರಪದ ಶುಕ್ಲ ಚತುರ್ದಶಿಯ ದಿವಸ ಈ ಪ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಈ ಪ್ರತವನ್ನು ಮೊದಲು ಆಚರಿಸಿದ ವರ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು.

“ಕೃತಯುಗದಲ್ಲಿ ಸುಮಂತನೆಂಬ ವಸಿಷ್ಠ ಗೋತ್ರದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿದ್ದನು. ಭೃಗುಪುಷಿಯ ಮಗ ಲಾದ ದೀಕ್ಷೆ ಎಂಬವಳು ಆತನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯು ಆಕೆಯಿಂದ ಒಂದು ಕನ್ಯೆ ಜನಿಸಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಸುತೀಲೆ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟರು. ಮುಂದೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಸುಮಂತನ ಪತ್ನಿ ದೀಕ್ಷೆಯು ಮೃತಿಹೊಂದಿದಳು. ಸುಮಂತನು ವಿಧವರಾದುದರಿಂದ ಅವನ ಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ವ್ಯತ್ಯಯಬರಹತ್ತಿತು. ಅವರಿಂದ ಅವನು ಕರ್ಕಶಿ ಎಂಬವಳನ್ನು ಲಗ್ನಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಆಕೆ ಹೆಸರಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಕರ್ಕಶಿಯೇ ಆಗಿದ್ದಳು. ಆಕೆ ತನ್ನ ಮಲಮಗಳು ಸುತೀಲೆಯೊಡನೆ ದಿನದಿನವೂ ಕಲಹಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಸುಮಂತನಿಗೆ ತನ್ನ ಈ ಹೆಂಡತಿಯ

ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯು ಸರಿಬಾರದಾಯಿತು. ಮಗಳು ಮದುವೆಗೆ ತಕ್ಕವಯದವಳಾದ್ದರಿಂದ ಅಕೆಯನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ವರನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಗೃಹಕಲಹ ದೂರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದನು. ವರ ಕೋಠನೆ ನಡೆಯಿಸಿದನು. ಕಡೆಗೆ ಕೌಂಡಿಣ್ಯನೆಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಕನ್ಯಾದಾನ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟನು.

ಸುಶೀಲೆಯು ವಿನಾಹವಾಯಿತು. ಅಷಾಢ-ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವವೆಂದು ಸುಶೀಲೆಯನ್ನು ಆಕೆಯ ಪತಿ ಕೌಂಡಿಣ್ಯನನ್ನೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡನು. ಗೃಹ ಕಲಹವು ನಿತ್ಯವೂ ಇದ್ದಿತು. ಕೌಂಡಿಣ್ಯನು ತನ್ನ ಅತ್ತೆಯ ವರ್ತನಕ್ಕೆ ಬೇಸತ್ತು. ಅಷಾಢ-ಶ್ರಾವಣಗಳು ಕಳೆದವು. ಇನ್ನು ಹೊಡತಿಯೊಡನೆ ಹೊರಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಕೌಂಡಿಣ್ಯನು ಸಾಮಂತನನ್ನು ಕುರಿತು— ‘ಇನ್ನು ನಾವು ಹೋಗುವೆವು. ಒಂದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ತಪಸ್ವಿಗಳಿರಬಾರದು. ನಾನು ಪತಿಯೊಡನೆ ಹೋಗಿ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಅಶ್ರಮ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಇರುವೆವು’ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಸುಮಂತನು ಭಾದ್ರಪದ ಶುದ್ಧ ತ್ರಯೋ ದಶಿಯ ನಂತರ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಲು ಕೌಂಡಿಣ್ಯನು ನಿರುಪಾಯನಾಗಿ ಅದುವರೆಗೆ ಮಾವನ ಮನೆ ಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದನು, ತ್ರಯೋದಶಿಯು ಬಂದಿತು, ಕೌಂಡಿಣ್ಯನು ಪತಿ ಸಹಿತ ಹೊರಟು ನಿಂತನು. ‘ಮಗಳು ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವಳು. ಆಕೆಯ ಉಡಿ ತುಂಬಿ ಸಿಧಾಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿಕೊಡು’ ಎಂದು ಸುಮಂತನು ಹೊಡತಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಆಕೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯು ಧಾನ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಂದು ಕೋಣೆಗೆ ಒಯ್ದಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಶಾನೂ ಒಳಗೇ ಕುಳಿತಳು. ಹಾಗು ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಬಾರದಂತೆ ಕಲ್ಲು-ಗುಂಡು ಅನಿಸಿ ದಳು, ಸುಮಂತನು ಹೊಡತಿಯ ಈ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಅಡಿಗೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ತಿತ್ತ ನೋಡಿದನು.

ಕಾಳು ಕಡಿಗಳೇನೂ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ಒಂದೆಡೆಗೆ ಗುಂಪಿಯಾಗಿದ್ದ ಗೋದಿಯ ತವುಡನ್ನು ತಂದು ಮಗಳ ಉಡಿಗೆ ಹಾಕಿದನು. ಹಾಗು ಅಳಿಯ-ಮಗಳು ಇವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಒಂದು ಬಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟನು.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನವಾಯಿತು, ಕೌಂಡಿಣ್ಣನ ಬಂಡಿ ಒಂದು ನದೀ ತೀರಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಬಂಡಿ ಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಕೌಂಡಿಣ್ಣನು ಸ್ನಾನ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೊಂದು ನದಿಗೆ ಇಳಿದನು, ಸುಶೀಲೆಯು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅಡ್ಡಾಡುತ್ತ ತೀರದಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ರಮ್ಯ ವನ ನೋಡಿದಳು. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಸುವಾಸಿನಿಯರು ಆನಂತನ ವ್ರತ ನಡೆಯಿಸಿದ್ದರು. ಸುಶೀಲೆಯ ಆವರಣಿಗೆ ಹೋದಳು, ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವ್ರತ ಪೂಜೆ ನೋಡಿದಳು ಅವಳು—“ಇದಾವವ್ರತ? ಇದರ ಫಲವೇನು?” ಎಂದು ಆ ಸುವಾಸಿನಿಯರನ್ನು ಕೇಳಿದಳು. ಅವರು ‘ಇದು ಆನಂತನ ವ್ರತವು, ಸಕಲ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಸಿರಿಯನ್ನು ಸದ್ಯದಲ್ಲಿಯ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವದು’ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸುಶೀಲೆಯು ಆ ವ್ರತವನ್ನು ತಾನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ತನ್ನ ಆಸೆಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದಳು. ಆಗಲೇ ಅವರು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸುಶೀಲೆಯಿಂದ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕ ಆನಂತನ ವ್ರತ ಮಾಡಿಸಿದರು, ಸುಶೀಲೆಯು ಹರ್ಷದಿಂದ ವ್ರತವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಆನಂತನ ದಾರವನ್ನು ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಹಾಗು ಆಗಲೇ ತನ್ನ ಬಂಡಿಯ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಳು. ಕೌಂಡಿಣ್ಣನೂ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದನು. ನಂತರ ಇಬ್ಬರೂ ಬಂಡಿಯನ್ನು ಹತ್ತಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದರು.

ತುಸು ದೂರ ಹೋಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದು ಸುಂದರ ನಗರವು ಅಮರಾವತಿಯ ಸಡಗರವನ್ನು ನೀರಿ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವದು ಅವರಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿತು, ಇವರ ಬಂಡಿಯು ಮುಂದಮಂದವಾಗಿ

ಅತ್ತ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಿತ್ತು. ನಂತರ ಕೆಲ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಆ ನಗರದಿಂದ ಜನಜಂಗುಳಿಯು ವೈಭವದ ಮೆರವಣಿಗೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕೌಂಡಿಣ್ಯನ ಬಂಡಿಯ ಎದುರಿಗೆ ಬಂದರು, ಅವರಲ್ಲಿಯ ಹಿರಿಯರು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಬಂಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕೌಂಡಿಣ್ಯನಿಗೆ ವಂದಿಸಿದರು ಹಾಗೂ ಅವರು—“ಎಲೈ ತಪಸ್ವಿಗಳೇ ! ನೀವು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ದೊರೆಗಳು. ಅಗೋ ! ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣುವದು ನಿಮ್ಮ ರಾಜಧಾನಿಯ ಹಾಗೂ ಉನ್ನತ ಗೋಪುರಗಳುಳ್ಳ ಮಂದಿರವೇ ನಿಮ್ಮ ರಾಜಭವನವು. ಮಹಾನ್ ಪ್ರಭುಗಳು ನಗರ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಪ್ರಜೆಗಳಾದ ನಮ್ಮನ್ನು ಮಕ್ಕಳೋಪಾದಿ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು” ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡು ಕೌಂಡಿಣ್ಯ ದಂಪತಿಗಳನ್ನು ರಥದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು ನಗರ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿಸಿದರು, ಮೆರವಣಿಗೆಯಿಂದ ಕರೆಬೊಯ್ದ ರಾಜಭವನಕ್ಕೆಳಸಿದರು. ಆ ದಿನವೇ ಕೌಂಡಿಣ್ಯನು ರಾಜ್ಯ ಸಿಂಹಾಸನಾರೂಢನಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಕಾರಭಾರ ನಡೆಯಿಸಿದನು. ಮುಂದೆ ಕೆಲ ದಿನಗಳವರೆಗೂ ಕೌಂಡಿಣ್ಯ ರಾಜನ ರಾಜ್ಯದಾಡಳಿತಿಯು ಸರಿಯಾಗಿಯೂ ಸಂತೋಷವಾಗಿಯೂ ನಡೆಯಿತು, ಸಿರಿಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಸಮೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿತು.

ಒಂದು ದಿನ ಕೌಂಡಿಣ್ಯ ರಾಜನು ರಾಜಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಸತಿ ಸುಶೀಲೆಯೊಡನೆ ವಿಲಾಸವಾಗ್ಗೂ ಸಾಗಿರುವಾಗ ಅಕೆ ಧರಿಸಿದ ಅನಂತನ ದಾರವನ್ನು ನೋಡಿ ಇವೇನು? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಸುಶೀಲೆಯು ಆ ದಾರದ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನೆಲ್ಲ ಅವನಿಗೆ ಅರುಹಿದಳು. ಅವನು ಅದನ್ನು ನಂಬದೆ—“ಇದು ಪತ್ತಿ ವತೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ನೀನು ಧರಿಸಿದ ದಾರವು” ಎಂದು ಸಿಟ್ಟಾಗಿ ಆಕೆಯ ಆ ದಾರವನ್ನು

ಹರಿದು ಬಿಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದನು. ಕೂಡಲೆ ಅವಳು ಸುಡುತ್ತಿರುವ ದಾರವನ್ನು ಹಾಲು ಹೊಯ್ದು ಆರಿಸಿ ತಕ್ಕೊಂಡಳು.

ಕೌಂಡಿಣ್ಯನ ಈ ಕೃತಿಯ ದೃಷ್ಟಿರ್ಜಾಮವು ಮರುದಿನವೇ ಒದಗಿತು, ವೈರಿ ರಾಜರು ಬಂದು ಅವನ ರಾಜಧಾನಿ ಮುತ್ತಿ ಸೂರೆ ಮಾಡಿದರು, ರಾಜಸಿಂಹಾಸನದಿಂದ ಕೌಂಡಿಣ್ಯನನ್ನು ದೂಡಿ ಎಲ್ಲ ಸಂಪತ್ತುನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿದರು. ಕೌಂಡಿಣ್ಯನು ದರಿದ್ರನಾಗಿ ರಾಜಧಾನಿಯಿಂದ ಹೆಂಡತಿ ಸಹಿತ ಹೊರಬಿದ್ದನು. ಅಡವಿ ಸೇರಿದನು. ಸುಶೀಲೆಯು—‘ಅನಂತನ ದಾರವನ್ನು ಸುಟ್ಟುದರ ಪರಿಣಾಮವಿದು’ ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಿದಳು. ಆಕೆಯು ಹೇಳಿಕೆಯು ನಿಜವೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಿ ‘ಆಗಲೇ ಅವನು ಅನಂತನನ್ನು ಕಂಡೇ ತಿರುವೆನು, ಅವನು ದರ್ಶನ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಾಣ ಬಿಡುವೆನು’ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಬಿಟ್ಟು ಯಾದವರನ್ನು ‘ಅನಂತನೇಲ್ಲಿ?’ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತ ನಡೆದನು.

ಹೀಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕ್ಕವರನ್ನು ‘ಅನಂತನೇಲ್ಲಿ?’ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಒಂದು ಫಲ-ಪುಷ್ಪಭರಿತ ಮಾವಿನ ಮರವನ್ನು ಕೇಳಿದನು, ಒಂದು ಹುಲ್ಲುಡಿವಿಲ್ಲಿಯ ಆಕಳವನ್ನು ಕೇಳಿದನು. ಅದರಂತೆ ಎರಡು ತುಂಬಿದ ಸರೋವರ, ಒಂದು ಎತ್ತು, ಒಂದು ಅನೆ, ಒಂದು ಕತ್ತಿ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳಿದನು. ಎಲ್ಲವೂ ‘ಅನಂತನನ್ನು ನಾವು ಕಂಡಿಲ್ಲ ಅವನನ್ನು ನೀನೇ ತಂದು ನಮಗೆ ತೋರಿಸು’ ಎಂದು ಹೇಳಿದವು. ಕಡೆಗೆ ನಿರಾಶನಾಗಿ ಪ್ರಾಣಬಿಡಲು ಸಿದ್ಧನಾದನು. ಆಗ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಬಂದು—‘ಕೌಂಡಿಣ್ಯನೇ ! ನಿನಗೆ ಅನಂತನನ್ನು ತೋರಿಸುವೆನು ಬಾ’ ಎಂದು ಅವನನ್ನು ಕೈಹಿಡಿದು ಕರಕೊಂಡು ಒಂದು ಗವಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದನು.

ಅಲ್ಲಿ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ತಾನೇ ಅನಂತನ ಪ್ರಕಟಸ್ವರೂಪವೆಂದ ನಿನಗೆ ಅನಂತನು' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಕೌಂಡಿಣ್ಯನು ಅನಂತನ ಸ್ವರೂಪ ನೋಡಿ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದನು. ತನ್ನ ದುಷ್ಕೃತಿಗೆ ಕ್ಷಮೆ ಬೇಡಿಕೊಂಡನು. ಆಗ ಅನಂತನು ಅವನಿಗೆ ಮೆಚ್ಚು—ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿ, ದಾರಿದ್ರ್ಯನಾಶ ಹಾಗೂ ಶಾಶ್ವತ ವೈಕುಂಠವಾಸ ಈ ಮೂರು ವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು" ಎಂದು ಕೃಷ್ಣನು ಧರ್ಮರಾಜನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಕೃಷ್ಣನ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ಧರ್ಮರಾಜನು ಅನಂತನ ಪ್ರತಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದನು" ಎಂದು ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಸಾಯಂಜೀವನ ಹೇಳಿ ನೀನೂ ಈ ವ್ರತ ಆಚರಿಸು" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಗುರುಗಳ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದ ಸಾಯಂಜೀವನು ಅಂದು ವ್ರತ ಮುಗಿಸಿದನು. ಮರುದಿನ ತನ್ನ ಮಂದಿ ಊರಿಗೆ ಕಳಿಸಿ ತಾನು ಗುರು ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತ ಗಾಣಗಾಪುರದಲ್ಲಿಯೇ ಇರಹತ್ತಿದನು."

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ಹೇಳಿದನು.

—೦—

ಛಲನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ-ಶಾರದಾ-ಗುರುಭ್ಯೋನಮಃ|| ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ನಾಮಧಾರಕನಿಗೆ ಶ್ರೀ ಗುರು ಚರಿತ್ರೆಯ ಅಘಟಿತ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ಹಲವು ಘಟನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ನೇಕಾರನ ಶ್ರೀಶೈಲ ಯಾತ್ರಿಯ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಹೇಳಹತ್ತಿದನು.

“ನಾಮಧಾರಕ ! ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ಮಠದಲ್ಲಿ ಬಹು ಜನ ಭಕ್ತರು ಗುರು ಸೇವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಗಾಣಗಾಪುರದ ನೇಕಾರನೊಬ್ಬನಿದ್ದನು. ಅವನು ನಿತ್ಯವೂ ಮೂರು ಪ್ರಹರ ಕಾಲ ತನ್ನ ಮನೆಯ ಕೆಲಸ-ಬೊಗಸೆಗಳನ್ನು ಮುಗಿಯಿಸಿ ಗುರುಮಠಕ್ಕೆ ಬರುವನು. ಅಲ್ಲಿ ಮಠದ ಅಂಗಳವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವನು. ಬಳಿಕ ದೂರಂದಲೇ ಗುರುಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವನು. ಇದರಂತೆಯೇ ಅವನು ಎಷ್ಟೋ ದಿವಸಗಳ ವರೆಗೆ ವರ್ತಿಸಿದನು.

ಹೀಗಿರಲು ಒಂದು ಸಾರೆ ತಿವರಾತ್ರಿಯ ವ್ರತ ದಿನವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಊರಿನ ಭಾವಿಕರ ನೇಕರು ಶ್ರೀಶೈಲಯಾತ್ರಿಗೆ ಹೊರಟರು. ನೇಕಾರನ ತಾಯಿ-ತಂದೆ ಮೊದಲಾದವರೂ ಆ ಯಾತ್ರಿಗೆ ಹೋಗುವವಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾದರು. ಅವರು ‘ನಮ್ಮೊಡನೆ ಯಾತ್ರಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ನೇಕಾರನಿಗೆ ಅಗ್ರಹದಿಂದ ಹೇಳಿದರು. ಅವನು ಅವರ ಕರೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದನು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. “ನೀವು ತಿಳಿಗೇಡಿಗಳು, ಯಾತ್ರಿಗಾಗಿ ಊರೂರು ತಿರುಗುವ ಹುಚ್ಚು ನಿಮಗೆ ಹಿಡಿದಿರುವದು. ನನ್ನ ಶ್ರೀಶೈಲವು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವದು. ಶ್ರೀ ಗುರುವು ನನ್ನ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನು, ಗುರುವುಮಠವೇ ನನ್ನ ಶ್ರೀಶೈಲಗಿರಿಯು. ಇಂತು ಇಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀಶೈಲವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆ ದೂರದ ಶ್ರೀಶೈಲಕ್ಕೆ ಬರಲಾರನು, ನೀವೇ ಹೋಗಿರಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಎಲ್ಲರೂ ಅವನನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ತಾವು ಶ್ರೀಶೈಲಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಊರಲ್ಲಿ ನೇಕಾರನೊಬ್ಬನೇ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದನು. ಎಲ್ಲರೂ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಗುರುವುಮಠಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಗುರುಭಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಕಳೆದನು. ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು—“ಎಲೋ ! ಊರಿನ ಬಹು ಜನರೂ ನಿನ್ನ ಮನೆಯವರೂ ಶ್ರೀಶೈಲ ಯಾತ್ರಿಗೆ ಹೋದರೊಂದೆಮೇಲೆ ನೀನೇಕೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ?”

ಎಂದು ಕೇಳಲು ನೇಕಾರನು—“ಸ್ವಾಮಿ ! ನನ್ನ ಶ್ರೀಶೈಲ ಯಾತ್ರ್ಯು ನಿಮ್ಮ ಚರಣದಲ್ಲಿಯೇ ಇರು ವದು. ಅಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿನ ದೇವರಿಗೆ ಹೋಗುವವರು ಮೂರ್ಖರು ಎಂದು ನುಡಿದನು. ಬಳಿಕ ಶಿವರಾತ್ರಿಯ ದಿನ ಗುರುಗಳು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಅಶ್ವತ್ಥ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವಾಗ ನೇಕಾರನೂ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಹೋದನು. ಗುರುಗಳು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ನಿಂತನು. ಗುರುಗಳು ಅವ ನೇಕಾರನೂ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಬಂದು ಅವರೆದುರಿನಲ್ಲಿ ಕೈಮುಗಿದುಕೊಂಡು ನಿಂತನು. ಹೇಳಿ ನೀನು ಎಂದಾದರೂ ಶ್ರೀಶೈಲ ನೋಡಿರುವೆಯಾ ? ” ಎನ್ನಲು ಅವನು ನೋಡಿದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನೀನು ಎಂದಾದರೂ ಹಾಗಾದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಾ, ನೀನಿಗೆ ಶ್ರೀಶೈಲ ಗಿರಿಯ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸುವೆನು, ನೀನು ದನು. ಗುರುಗಳು—ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಪಾದುಕೆಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದು ಕುಳಿತು ಬಿಡು” ಎಂದು ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಈ ಪಾದುಕೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅವರೊಡನೆ ನೇಕಾರನು ಹೇಳಲು ವಿಶ್ವಾಸ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಅವನು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದನು. ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವರೊಡನೆ ನೇಕಾರನು ನಿಜವಾಗಿ ಶ್ರೀಶೈಲಗಿರಿಗೆ ಬಂದನು. ಅಲ್ಲಿಯ ಪಾತಳಗಂಗೆಯ ತೀರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತನು. ಇದುವರೆಗೆ ಅವ ನಿಗ ಇದಾವರೂ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬಳಿಕ ಗುರುಗಳು—‘ಕಣ್ಣು ತೆರೆ ಪಾದುಕೆಗಳನ್ನು ಬಿಡು’ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಅವನು ಕಂಡಿರಿದು ನೋಡುತ್ತಾನೆ! ಶ್ರೀಶೈಲಗಿರಿಯ ಯಾತ್ರೆ ಜನದಟ್ಟಣೆ, ಶಿಖರ ದರ್ಶನ, ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿ ತನ್ನಲ್ಲಿ—‘ನಾನೇನು ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿರುವೆನೋ ! ನಿಜವಾಗಿ ಶ್ರೀಶೈಲದಲ್ಲಿರುವೆನೋ ! ” ಎಂದು ಭ್ರಾಂತಿಗೊಂಡು ಕುಳಿತನು. ಈಗ ಗುರುಗಳು ಅವನ ಅಂತಸ್ಥವನ್ನರಿತು —“ಎಲೋ! ಇದೇನು? ಭ್ರಾಂತಿಪ್ರಸುತ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತೀ? ಬೇಗನೇ ತೀರ್ಥವಿಧಿ-ಸ್ನಾನ ತೀರಿಸಿಕೊಂಡು ದೇವದರ್ಶನ

ಪಡೆದು ಬಾ! " ಎಂದರು. ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ಸರೋಪದಂತಿ ಅವನು ಸ್ನಾನಕ್ಕಾಗಿ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅವನಿಗೆ ಅವನ ತಾಯಿ-ತಂದೆ ಮೊದಲಾದವರೂ ಗುರಿನವರೂ ಬಿಟ್ಟುಯಾದರು. ಅವರು ಈ ನೇಕಾರನನ್ನು ನೋಡೆ— "ಎಲೋ ನೀನು ಆದಾವ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಬಂದಿ? ನಮ್ಮೊಡನೆ ಬಾರದೆ ನೀನೊಬ್ಬನೇ ಬರುವುದು ಇದು ನಿನ್ನ ಧರ್ಮವೇ? " ಎಂದು ಕೇಳಲು ಅವನು ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳಿಗೆ— "ನಾವು ಇಂದಿನ ಮುಘ್ಯಾಹ್ನಕ್ಕೆ ಗಾಣಿಗಾಪುರದಿಂದ ಹೊರಟೆವು, ಗುರುಸಮಾಗಮದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಒಂದೇ ಗಳಿಗೆ ಹೊತ್ತಾಯಿತು" ಎಂದನು. ಎಲ್ಲರೂ ಅವನ ಮಾತಿಗೆ ನಕ್ಕು— 'ಎಂದಿದ್ದರೂ ಇವನು ಇಂಥ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವನೇ! ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿದೆ ನಮಗೆ ಕಾಣದಂತೆ ಬಂದು ಈಗ ಹೀಗೆ ಅಸತ್ಯ ನುಡಿಯುವನು. ಒಡಿವಾರದಿಂದ ಆ ಸಂಬದ್ಧ ನುಡಿಗಳನ್ನಾಡುವನು' ಎಂದು ತಮ್ಮತಮ್ಮೊಳಗೆ ಮಾತಾಡಹತ್ತಿದರು. ನೇಕಾರನು ಅವರ ಮಾತಿಗೆ ಲಕ್ಷಕೊಡವೆ ಸ್ನಾನಮಾಡಿದನು, ಬಿಲ್ವದಳಗಳನ್ನೂ ಹೂವು ಅಕ್ಷತೆಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ ಪೂಜೆಗೆಂದು ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಜನದಟ್ಟಣೆಯಲ್ಲಿಂದ ಹಾದು ಗರ್ಭ ಗುಡಿ ಸೇರಿದನು. ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ ಲಿಂಗ ನೋಡಹತ್ತಿದನು. ಆ ಲಿಂಗಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಗುರುಮೂರ್ತಿಯೇ ಕಾಣಿಸಹತ್ತಿತು. ವಿಸ್ಮಯಪಟ್ಟ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಪೂಜಿಸಿದನು. ಅವನು ಶ್ರೀ ಗುರುಮೂರ್ತಿಯೇ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನು' ಎಂಬ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ದವನದ ಪ್ರಸಾದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಗುರು ಗೌರವವನ್ನು ಬಂದನು. ಗುರುಗಳು— 'ಎಲೋ! ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವೆಯೋ! ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅವನು— "ಸ್ವಾಮಿ! ನನಗೆ ಪುತ್ರೈಕ ಲಿಂಗವೇ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ನಿವೇ ಆ ಲಿಂಗದ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಕಂಡಿರಿ,

ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಈ ನಮ್ಮ ಜನರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿ ಬರುವರೆಂದಮೇಲೆ ಅದೆಂಥ ಮೂರ್ಖರು? ಗುರುದೇವಾ ! ಪರಮೇಶ್ವರನಾದ ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆ ಅದಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದು. ಈ ಮೂಢ ರೆಲ್ಲ ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವರೋ ಇದರ ಕಾರಣ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು” ಎಂದೆನ್ನಲು ಗುರುಗಳು— “ಎಲೋ ಈಶ್ವರನು ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಪರಪೂರ್ಣನಿದ್ದರೂ ಈ ಸ್ಥಾನ ಮಹಿಮೆಯು ಪೂಜ್ಯವಿರುವದು” ಎಂದೆನ್ನಲು ನೇಕಾರನು— “ಸ್ವಾಮಿ ! ನೀವು ಪೂರ್ಣ ಬ್ರಹ್ಮರಿದ್ದು ಈ ಸ್ಥಾನ ಮಹಿಮೆ ಪೂಜ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುವಿರಿ ಇದು ಹೇಗೆ? ” ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಅವನಿಗೆ ಶ್ರೀಶೈಲ ಸ್ಥಾನ ಮಹಿಮೆ ಬೋಧಿಸುವ ಸ್ಕಂದ ಪುರಾಣದ ಕಥೆಯೊಂದನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಕಥೆಯಾವುದೆಂದರೆ—

ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಷಣನೊಬ್ಬ ಕಿರಾತ ರಾಜನಿದ್ದನು. ಅವನು ಶೂರನು. ಮೃಗಯಾ ವ್ಯಸನಿಯು, ಸ್ತ್ರೀರತನು, ಮಾಂಸಭಕ್ಷಕನು. ಇವೆಲ್ಲ ದುರ್ಗುಣಯುಕ್ತನಾಗಿದ್ದರೂ ಅವನು ಈಶ್ವರ ಪೂಜಾ ಸಕ್ತನಾಗಿದ್ದನು. ಕುಮುದ್ವತಿ ಎಂಬವಳು ಆ ರಾಜನ ಪತ್ನಿಯು. ಆಕೆ ಸುಶೀಲೆಯಾಗಿದ್ದಳು. ತನ್ನ ಪತಿಯ ಹೀನ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಈಶ್ವರ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತಿದ್ದಳು. ಒಂದು ದಿನ ಆಕೆಯು ಪತಿಗೆ— ‘ನೀನು ದುರ್ಗುಣಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಶಿವಭಕ್ತನಾಗಿರುವ ಇದರ ಕಾರಣವೇನು? ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು. ಕೂಡಲೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನೋದಯವಾಯಿತು. ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಏಳು ಜನ್ಮಗಳ ವೃತ್ತವನ್ನು ಆಕೆಗೆ ಹೇಳಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಶ್ವಾನ ಜನ್ಮ ತಾಳಿದ್ದೆನು ಅದರ ಸ್ವಭಾವವೇ ಈ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಶೇಷವಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಪತಿಯ ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನ ನೋಡಿ ಆಕೆ ತನ್ನ ಜನ್ಮಾಂತರ ನೃತ್ತಾಂತ ಕೇಳಿದಳು.

ಅದಕ್ಕೆ ಅವನು— 'ನೀನು ಪೂರ್ವಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಪಾರಿವಾಳವಾಗಿದ್ದಿ, ಬಾಯಲ್ಲಿ ಮಾಂಸ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ ನಿನ್ನನ್ನು ಒಂದು ಹೆದ್ದು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿತು. ಆಗ ನೀನು ಹದ್ದಿಗೆ ಬೆದರಿ ಹಾರುತ್ತ ಮುಂದೆ ಹೋದಿ. ಕಡೆಗೆ ಶ್ರೀಶೈಲ ಶಿಖರವನ್ನು ಸುತ್ತರೆದು ಸುತ್ತರೆದು ಬೇಸತ್ತು ಬಿದ್ದು ಹದ್ದಿನ ಹೊಡತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕು ಮೃತಕಾದಿ, ನೀನು ಆ ಗಿರಿಯ ಶಿಖರದ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಹಾಕಿದ ಫಲವೇ ಈಗ ನಿನ್ನನ್ನು ರಾಜನ ಪತ್ನಿಯನ್ನಾಗಿ ಸಿದ್ಧಿಸಿದೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಕುಮಾರ್ವತ್ನಿಯು ತನ್ನ ಹಾಗು ಅತನ ಮುಂಬರುವ ಜನ್ಮಗಳ ವೃತ್ತಾಂತ ಕೇಳಿದಳು. ವಿಮರ್ಷಣನು ಆಕೆಗೆ ಮುಂದಿನ ಆರು ಜನ್ಮಗಳ ತಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಜನ್ಮ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದನು. ಜನ್ಮದ ವಿಷಯಕ್ಕೂ ಹೇಳಿದನು. ಅವನು— "ಕುಮಾರ್ವತ್ನಿ! ನಮ್ಮ ಏಳನೆಯ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಪಾಂಡ್ಯವೇಶದ ರಾಜನಾಗಿ ಜನ್ಮಿಸುವೆನು. ಚಿಲುವನಾದ ನಾನು 'ಪದ್ಮವರ್ಣ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಮೆರೆದುವೆನು, ನೀನು ವೈದರ್ಭರಾಜನ ಮಗಳಾಗಿ ಜನ್ಮಿಸಿ ಸುಮತಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಶೋಭಿಸುವಿ, ಆಗ ನೀನು ಸ್ವಯಂವರದಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ವರಿಸುವಿ, ನಾನು ಬಹು ದಿನ ರಾಜ್ಯವಾಳುವೆನು, ಮಾವನಾಸಕ್ಕೆ ಯಜ್ಞಮಾಡುವೆನು, ಸಕಲ ದೀಶ ಗೆಲ್ಲುವೆನು, ವೇದ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನೂ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೂ ಕಲಿಯುವೆನು. ದೇವದ್ವಿಜರನ್ನು ಅರ್ಚಿಸುವೆನು, ಅಗ್ರಹಾರಗಳನ್ನಿಡಿಸುವೆನು. ವಾರ್ಧಕ್ಯಹೊಂದಿ ದಾನ-ಧರ್ಮಾದಿ ನೀಡಿ ಮಗಳಿಗೆ ಪಟ್ಟಿಗಟ್ಟುವೆನು. ನಂತರ ಆಶ್ರಮ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅಗಸ್ತ್ಯ ಋಷಿಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನೋಪದೇಶ ಪಡೆದು ಮೋಕ್ಷಪ್ರಾಪ್ತಿಗೀಡಾಗುವೆನು. ಕುಮಾರ್ವತ್ನಿ! 'ಸುಮತಿ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ನಿನ್ನನ್ನು ಆಗ ನನ್ನ ದೇಹಾವಶಾನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ

ಹೋಗುವೆನು. ಈಶ್ವರ ಪೂಜೆ, ಶಿವರಾತ್ರಿವ್ರತ, ಶ್ರೀಶೈಲಗಿರಿ ಇವುಗಳ ಮಹಿಮೆಗಳು ಅವರ್ಣನೀಯವಾಗಿರುವವು” ಎಂದು ವಿಮರ್ಶಣನು ಕುಮದ್ವೃತ್ತಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಮತ್ತು ಆಕೆಯಿಂದ ಸಹಿತವಾಗಿ ಶಿವರಾತ್ರಿ ಯಾತ್ರೆಗೆಂದು ಶ್ರೀಶೈಲಕ್ಕೆ ಬಂದನು” ಈ ಪ್ರಕಾರ ಗುರುಗಳು ನೇಕಾರನಿಗೆ ಹೇಳಿ ನೀನೂ ಈಶ್ವರ ಪೂಜೆ ಮಾಡು” ಎಂದರು. ನೇಕಾರನು— “ಗುರುಜೀವ! ನಿನ್ನ ಪೂಜೆಯೇ ನನಗೆ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳ ಪೂಜೆಯಿಂದ ಮಿಗಿಲು” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಗುರುಗಳು ನಗುತ್ತ ಅವನನ್ನು ಮೊದಲಿನಂತೆಯೇ ಜೊತೆಗೆ ಕರೆಕೊಂಡು ನಿಮಿಷಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಸಂಗಮಕ್ಕೆ ಬಂದರು.

ಗುರುಗಳು ಶ್ರೀಶೈಲಕ್ಕೆ ಹೋದನಂತರ ಶಿಷ್ಯರು ಅವರನ್ನು ಸಂಗಮದಲ್ಲಿ ಶೋಧಿಸಿದರು. ಅವರು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ವಿಚಾರಕೊಳಗಾಗಿದ್ದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನೇಕಾರನು ಸಂಗಮದಿಂದ ಮತಕ್ಕೆ ಬಂದು-ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಗುರುಗಳ ಬಳಿಗೆ ಕಳಿಸಿದನು.

ಕ್ಷೇತ್ರವಿಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ನೇಕಾರನನ್ನು ಊರ ಜನರು ನೋಡಿ ‘ನೀನಾವ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಿ?’ ಎಂದು ನಗುತ್ತ ಕೇಳಲು ನೇಕಾರನು ‘ಶ್ರೀಶೈಲಕ್ಕೆ’ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟನು. ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ವಿಭೂತಿ ಪ್ರಸಾದ ಕೊಟ್ಟನು. ಜನರು ವಿಸ್ಮಿತರಾದರು. ‘ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಊರಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದವನು ಶ್ರೀಶೈಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವನೆಂತು? ಬರುವನೆಂತು? ಇವನ ಹೇಳಿಕೆ ನಿರರ್ಥಕವೂ ಆಸಕ್ತಾಸ್ಥಿತವೂ ಆಗಿರುವದು” ಎಂದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡಿದರು.

ಮುಂದೆ ಹದಿನೈದು ದಿನಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಶೈಲಕ್ಕೆ ಹೋದವರೆಲ್ಲರು ಊರಿಗೆ ಬಂದು, ನೇಕಾರನು

ಶ್ರೀಶೈಲಕ್ಕೆ ಬಂದುದು ನಿಜವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಿಸ್ಮಯ! ಆನಂದ!!”
ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಿದ್ಧ ಮುನಿಯು ನಾಮಧಾರಕನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

—೦—

೪೫ ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ-ಶಾರದಾ-ಗುರುಭೈರ್ಯನಮಃ || ಸಿದ್ಧ ಮುನಿಯು ನಾಮಧಾರಕನಿಗೆ— ‘ನಾಮಧಾರಕ ! ಶ್ರೀಗುರುಗಳ ಅಗಾಧ ಘಟನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು ಎಂದು ಹೇಳಹತ್ತಿದನು.

“ಒಂದು ದಿನ ‘ನಂದಿ’ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಶ್ರೀಗುರುಗಳ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಬಂದನು. ಅವನ ಮೈತುಂಬಾ ಶ್ವೇತ ಕುಷ್ಮರೋಗವು ವ್ಯಾಪಿಸಿದ್ದಿತು, ಗುರುಗಳ ಕಡೆಗೆ ಬರುವ ಮೊದಲು ಅವನು ತನ್ನ ರೋಗ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ತುಳಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದನು. ಅಲ್ಲಿ ಅವನು ಒಂವೇ ಸವನೆ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಅಂಬಾ ಭವಾನಿಯನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿದನು. ಅದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಎಸೂ ಫಲವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕಟ್ಟುಕಡೆಗೆ ದೇವಿಯು ಅವನ ಹಟವನ್ನು ನೋಡಿ— “ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ! ನೀನು ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯರ್ಥ ಕಷ್ಟಪಡೆದೇಡ” ‘ಚಂದಲಾ ಪರಮೇಶ್ವರಿ’ಯ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನೀನು ರೋಗನಿವಾರಣೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸು” ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟದೃಷ್ಟಾಂತದಿಂದ ಸೂಚಿಸಿದಳು. ಕೂಡಲೆ ಅವನು ಆ ಜಗದಂಚಿಯ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಹೊರಟು ‘ಚಂದಲಾಪರಮೇಶ್ವರಿ’ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಎಳು’

ತಿಂಗಳಿಗಲ ವರೆಗೆ ಉಪವಾಸವಿದ್ದು ಪುರಸ್ಕರಣೆ ಮಾಡಿದನು. ಆ ದೇವಿಯೂ ಕೂಡ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನೋಡದೆ— 'ನೀನು ತೀವ್ರವೇ ಗಾಣಗಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗು, ಅಲ್ಲಿ ದತ್ತಾವತಾರಿಯಾದ 'ಸೃಸಿಂಹ ಸರಸ್ವತಿ'ಯರು ವಾಸವಾಗಿರುವರು, ಎಂದು ಸ್ವಪ್ನದಿಂದ ತಿಳಿಸಿದಳು. ಆಗ ಅವನು ಆ ದೇವಿಯ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ನಿಂತು— "ಮಹಾ ಮಹಿಮಳೆ ! ನಾನು ಅರೆಗಳು ತಿಂಗಳು ನಿನ್ನ ಪ್ರಸನ್ನತೆಯ ಕುರಿತು ಉಪವಾಸದಿಂದ ಶ್ರಮ ವಹಿಸಿದೆನು. ತುಳಜಾಮರದ ಅಂಬಾದೇವಿಯಂತೆ ನೀನೂ ನನ್ನನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿ ಈಗ ಗಾಣಗಾಮರಕ್ಕೆ ದೂಡುವಿ, ನನ್ನ ರೋಗ ದೂರಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ದೇವತೆಗಳಾದ ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲದಂತಾಯಿತಲ್ಲವೇ ? ದೇವತೆಗಳಾದ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಸಂಗತಿಯು ಆ ಗಾಣಗಾಮರದ ಸಾಧುವಿನಿಂದ ಅದಂತು ಸಾಧ್ಯವು ? ಅವನು ನಿಮ್ಮಂತೆ ದೇವರ್ಗದವನಲ್ಲ. ಮಾನವನು ಆ ಗಾಣಗಾಮರದ ಸಾಧುವಿನಿಂದ ಅದಂತು ಸಾಧ್ಯವು ? ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ನನಗೆ ಸೂಚಿಸಿದ್ದರೆ ನಾನೇಕೆ ನಿಮ್ಮ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದೆನು ! ದೇವಿ ! ನಾನು ನಿನ್ನ ಸ್ವಪ್ನ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಮನಃ ಪುರಶ್ಚರಣೆ ಮಾಡುವೆನು. ನೀನು ನನ್ನ ರೋಗನಿವಾರಣೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಉಪವಾಸಬಿದ್ದು ಪ್ರಾಣಬಿಡುವೆನು. 'ಎಂದು ಆ ಚಂದಲಾದೇವಿಯ ಮುಂದೆ ತಳವೂರಿ ಕುಳಿತುಬಿಟ್ಟನು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಈ ನಿರ್ಧರಣೆ ತಿಳಿದು ದೇವಿಯು ತನ್ನ ಅರ್ಚಕರಿಗೆ- 'ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಈ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಹೊರಗಟ್ಟಿ'ರೆಂದೂ, ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ- 'ನನ್ನಲ್ಲಿಂದ' ನೀನು ಗಾಣಗಾಮರಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕೆಂದು ಸ್ವಪ್ನ ಮುಖಾಂತರ ಸೂಚಿಸಿದಳು. ದೇವಿಯು ಸೂಚಿಸಿದ ಸ್ವಪ್ನದಂತೆ ಅರ್ಚಕರು ಇವನನ್ನು ಹೊರಪಾಕಲು ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ನಂದಿಯು ತನ್ನ ಗಂಟು-ಗಡಕಿಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಮಹಾದ್ವಾರದಾಟಿದನು.

ಹಾಗೆಯೇ ಅವನು ಮುಂದೆ ಸಾಗಿ ಗಾಣಗಾಸುರಕ್ಕೆ ಹೋದನು ಸ್ವಾಮಿದರ್ಶನಕ್ಕೆಂದು ಗುರುಮಠದ ಅಂಗಳ ಸೇರಿದನು, ಗುರುಗಳು ಸಂಗಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರುವರೆಂದು ಮಠದ ಶಿಷ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ನಂದಿಯು ಅವರು ಬರುವ ಮಾರ್ಗನೋಡುತ್ತ ಆ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತುಕೊಂಡನು.

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳು ಸಂಗಮದಿಂದ ಬಂದರು ಶಿಷ್ಯರು ದರ್ಶನಕ್ಕೆಂದು ಕುಷ್ಠರೋಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೊಬ್ಬನು ಬಂದು ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವನೆಂದು ಶ್ರುತಪಡಿಸಿದರು. ಗುರುಗಳು ಅವನನ್ನು ಕರೆ ಯಿಸಿ— “ಎಚ್ಚೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ! ನಿನ್ನ ವೃತ್ತಾಂತವೇನು? ಸಂದೇಹಗ್ರಸ್ತನಾಗಿ ನೀನು ಇಲ್ಲಿಗೆಕೆ ಬಂದಿ?” ಎಂದು ಕೇಳಲು ನಂದಿಯು ತನ್ನ ವೃತ್ತಾಂತ ತಿಳಿಸಿ ತನ್ನ ರೋಗ ನಿವಾರಣೆಗೆ ದೇವಿಯಿರಿಬ್ಬರ ಆರಾಧನೆಮಾಡಿ ನಿಷ್ಕಲತೆ ಹೊಂದಿವೆನೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ಮತ್ತು ಚಂದಲಾಪರಮೇಶ್ವರಿಯ ಎದುರು ಅಜ್ಞಾನ ದಿಂದ ನಾನು ಸಂಶಯ ತಾಳಿದೆವು ನಿಜ, ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು.” ಎಂದು ಕೈಮುಗಿದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು. ಭಕ್ತವತ್ಸಲ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಅಗಲೇ ಸೋಮನಾಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಕರೆದು— “ಸೋಮನಾಥ ! ನೀನು ಈಗಲೇ ಈ ನಂದಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಸಂಗಮಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು ಅಲ್ಲಿ ಇವನಿಂದ ಸಂಕಲ್ಪಮಾಡಿಸಿ ಪುಷ್ಕರ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸು; ಅಶ್ವತ್ಥ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಹಾಕಿಸು. ನಂತರ ಇವನು ಧರಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಅಂವೆ ಅಂಚಡಿಗಳನ್ನು ದೂರ ಚಿಲ್ಲಿಸಿ ಹೊಸ ಸಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಕೊಪು. ಪಾರಣಾಗಾ ತೀವ್ರ ಇವನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆಕೊಂಡು ಬಾ” ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಲು ಸೋಮನಾಥನು ಆ ನಂದಿಯನ್ನು ಸಂಗಮಕ್ಕೆ ಕರೆಕೊಂಡು ಹೋದನು; ಪುಷ್ಕರ ಜಲದಲ್ಲಿ ಸಂಕಲ್ಪ ಪೂರ್ವಕ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ

ಸಿದನು. ನಂದಿಯು ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಹೊರಗೆ ಬಂದಕೂಡಲೆ ಅವನ ಮೈಬಣ್ಣವು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಬದಲಾಯಿತು. ಬಂಗಾರ ವರ್ಣದ ಶರೀರದಿಂದ ಯುಕ್ತನಾದ ಆ ನಂದಿಯು ಅನಂದದಿಂದ ಅಶ್ವತ್ಥ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಿ ದನು. ಹೊಸವಸ್ತ್ರ ಧರಿಸಿ ಹಳೆಯರಿವೆಗಳನ್ನು ದೂರ ಚಲ್ಲಿಕೊಟ್ಟು ಸೋಮನಾಥನೊಡನೆ ಮಠಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಅವನ ಜೀರ್ಣ ವಸ್ತ್ರಗಳು ಬಿದ್ದ ನೆಲವು ಆಗಲೇ ಸೌಕೇರಿ ನಿರುಪಯುಕ್ತವಾಯಿತು.

ನಂದಿಯು ಮಠಕ್ಕೆ ಬಂದು ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಹರ್ಷದಿಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ನಿಂತನು, ಗುರು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದನು. ಗುರುಗಳು-- 'ಬ್ರಾಹ್ಮಣ! ನಿನ್ನ ಶರೀರವನ್ನೆಲ್ಲ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳು' ಎಂದು ಹೇಳಲು ನಂದಿಯು ನೋಡಿಕೊಂಡು-- "ಇನ್ನೂ ಕೆಂಚಿತ್ ಪ್ರೀತಚಿಹ್ನ ಉಳಿದಿದೆ ಎಂದು ಉದಾಸೀನ ತೆಯಿಂದ ಹೇಳಿದನು. ಗುರುಗಳು-- 'ನಂದೀ! ನೀನು ಸಂದೇಹ ಗ್ರಸ್ತನಾದುದಕ್ಕೆ ಆ ಕಲೆಯುಳಿದಿದೆ ಇದರ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ನೀನು ನಮ್ಮ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಅನೇಕ ಪದ-ಪದ್ಯ ರಚಿಸುತ್ತ, ಹಾಡುತ್ತ ಕಾಲ ಕಳೆದರೆ ಅಲ್ಪಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆಮೆ ನಿಶ್ಶೇಷವಾಗುವದು" ಎನ್ನುಲು ನಂದಿಯು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯರಚನೆಯ ನಾನು ಧ್ಯವಿಲ್ಲೆಂದು ನಿರಭಿಮಾನದಿಂದ ಹೇಳಿದನು. ಗುರುಗಳು-- ಅದನ್ನರಿತು ಅವನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ವಿಭೂತಿ ಯನ್ನು ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿದರು. ಕೂಡಲೆ ನಂದಿಯಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯಪ್ರೀತಿಯುತ್ಪನ್ನವಾಗಿ ಗುರುಸ್ತವನೆ ನಡೆಯಿಸಿದನು, ಅವನಿಗೆ ಆಗಲೇ ಪರಮಾರ್ಥ ಜ್ಞಾನೋದಯವಾಯಿತು. ಶ್ರೀ ಗುರು ಮಹಿಮೆ ಬೀರುವ ಅನೇಕಾನೇಕ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಗುರುಗಳ ಸಂತುಷ್ಟತೆಗೆ ಪಾತ್ರನಾದನು. ಗುರುಗಳು ತಮ್ಮ ಭಕ್ತರಿಂದ ನಂದಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು 'ಕವೀಶ್ವರ' ಎಂಬ ಗೌರವ ಪದವಿಯಿಂದ ಮಾರ್ಯಾಜಿ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ನಂದಿಯು

ಕವೀಶ್ವರ ನೆಂಬ ನಾಮಧೇಯ ಹೊಂದಿ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತ ಗಾಣಗಾಪುರದ ಗುರು ಮಠದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದನು.”

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ನಾಮಧಾರಕನಿಗೆ ದೇಳಿದನು.

---o---

೪೬ ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ-ಚಾರದಾ-ಗುರುಭ್ಯೋನಮಃ|| ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು— ‘ನಾಮಧಾರಕನೇ! ಈ ಮೊದಲು ನಿನಗೆ ‘ಕವೀಶ್ವರ ನಂದಿ’ ಯು ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಮಹಾರೋಗ ಮುಕ್ತನಾದುದನ್ನು ದೇಳಿದೆನು. ಅವನ ತರುವಾಯ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಕವಿಯು ಗುರುಪ್ರಸನ್ನತೆ ಪಡೆದುದನ್ನು ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು.

‘ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ಮಹಿಮೆಯು ಉತ್ತರೋತ್ತರ ಪಸರಿಸಹತ್ತಿತು. ಬಹು ಜನ ಭಾವಿಕ ಭಕ್ತರು ಶುಭ-ಕಲ್ಯಾಣೋತ್ಸುಕರಾಗಿ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಗೌರವಪೂರ್ವಕ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದಲೂ ವೈಭವದಿಂದಲೂ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಥಮ ನಡೆಯಹತ್ತಿತು. ಗುರುಗಳ ಶುಭಾಗಮನವೆಂದು ಅವರು ಮೋಡಕ ಪೂಜೆಯ ಸತ್ಕಾರಗಳಿಂದ -ಮೊಡ್ಡ ಮೊಡ್ಡ ಸಮಾರಂಭಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂಥವರಲ್ಲಿ ಹಿಪ್ಪರಿಗೆ ಗ್ರಾಮನಿವಾಸಿಗಳು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಬಂದು ಬಾರಿ ಆ ಗ್ರಾಮದವರೆಲ್ಲರು ಗಾಣಗಾಪುರದಿಂದ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದರು.

ಆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ 'ಕಲ್ಲೇಶ್ವರ' ಶಿವಾಲಯವು ಇದ್ದಿತು. ಕಲ್ಲೇಶ್ವರನು ಪ್ರಭಾವೀ ದೇವನೆಂದು ಅಲ್ಲಿಯವರ ಗ್ರಹಿಕೆ. ಆ ಊರಿನ ನರಹರಿ ಎಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು - ಕಲ್ಲೇಶ್ವರನನ್ನು ನಿತ್ಯವೂ ತ್ರಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನು ಆ ದೇವನ ನಿಷ್ಕೀಮ ಭಕ್ತನೆಂದು ಎಲ್ಲರು ಅವನನ್ನು ಮರಾಧಿ ದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೇಲಾಗಿ ಆ ನರಹರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯಪ್ರತಿಭೆಯು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವನ ಮರಾಧಿಗೆ ಆದೂ ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು. ಅವನು ಕಲ್ಲೇಶ್ವರನ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ದಿನಾಲು ಒಂದೊಂದು ನೂತನ ಕವಿತೆ ರಚಿಸಿ ಕಲ್ಲೇಶ್ವರನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಕಲ್ಲೇಶ್ವರನ ಹೊರತು ಉಳಿದ ಸುರ ನರರು ಗಳನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಲಾರದೆಯೆಂಬ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ಅವನದಾಗಿದ್ದಿತು.

ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಇಳಿದುಕೊಂಡ ನಂತರ ಗ್ರಾಮದ ಮುಖ್ಯರೆಲ್ಲ ಬಂದು ಗುರು ಪಾದ ದರ್ಶನ ಪಡೆದರು. ಅದರ ನರಹರಿಯು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ನರಹರಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ— "ಕವಿವರ್ಯರೆ! ಗಾಣಗಾಪುರದಿಂದ ಶ್ರೀ ಗುರು ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿರುವರು. ಅವರು ಪದ-ಪದ್ಯ, ಗೀತೆ-ಗಾಯನಗಳ ಮೇಲೆ ಬಲು ಪ್ರೀತಿಯವರಿರುವರು. ನೀವು ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಕವಿಗಳು, ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹ-ಸರಸ್ವತಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಮಹಿಮೆ ಪ್ರಭಾವಗಳನ್ನಿನ್ನಿಗೊಂಡ ಕೆಲವು ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅವ ರೆದುರು ಹಾಡಬೇಕು" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನರಹರಿಯು— ನಾನು ಕಲ್ಲೇಶನ ಹೊರತು ಅನ್ಯ ರನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವ ಪದ-ಪದ್ಯ ರಚಿಸುವದಿಲ್ಲೆಂಬ ಪಣತೊಟ್ಟಿರುವೆನು. ಅಲ್ಲದೆ ಕಲ್ಲೇಶನ ದರ್ಶನದ ಹೊರತು ಇನ್ನೊಂದವರ ದರ್ಶನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದು ನನಗೆ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕೃತಗಳನ್ನಾಡಿ

ದನು. ಅವನನ್ನು ಕೇಳಬಂದವರು ನಿಸ್ಸಹಾಯರಾಗಿ ಹಿಂದಿರುಗಿದರು.

ನರಹರಿಯು ಅಂದಿನ ದಿನ ಕಶ್ಮೀಶ್ವರನ ಪೂಜೆಗೆ ಹೋಗಿ ಪೂಜೆಗೆ ಆರಂಭಿಸುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಅವನಿಗೆ ಅಸಹ್ಯ ನಿದ್ರೆಯು ಬಂದಿತು, ಅವನ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲದೆ ಅವನ ಕಣ್ಣುಗಳು ರಿಪ್ಪೆಗೂಡಿದವು. ಅವನ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಬಾಹ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರ ನಿಂತಿತು. ಕೂಡಲೆ ಅವನ ಜೀವಾತ್ಮನು ಸ್ವಪ್ನ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸ ಹತ್ತಿದನು. ಅಂದು ಅವನು ಕಂಡ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಅವನ ಇಷ್ಟಲಿಂಗವಾದ ಕಶ್ಮೀಶನ ಮೇಲೆ 'ಗಾಣಗಾಪುರದ ನೈಸಿಂಹ ಸರಸ್ವತಿ' ಗಳು ಕುಳಿತಿರುವದನ್ನು ಕಂಡನು. ಮತ್ತು ತಾನು ಆ ಗುರುಗಳನ್ನು ಒಳ್ಳೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆಯೂ ಕನಸನ್ನು ನೋಡಿದನು. ಆ ಕನಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಗುರುಗಳು ಅವನನ್ನು ಕುರಿತು— “ನರಹರಿ ಕವಿಯೆ! ಮಾನವರ ಮೇಲೆ ಭಕ್ತಿಯನ್ನಿಡದ ಹೆಚ್ಚು ನೀನು ನಮ್ಮನ್ನೇಕೆ ಪೂಜಿಸುವಿ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದರೂ ಅವನು ಕನಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಗುರುಗಳನ್ನು ಪೋಷಕೋಪಚಾರಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ ಗುರುಸರ ವಾದ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ವಾಚಿ ನಲಿಯುತ್ತಿರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಭಕ್ತನೇ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡನು. ನಿಜೆ ತಿಳಿದು ಕಣ್ಣು ರಸಿಕೋಕ್ಯುತ ಕಲ್ಲೀಲೆ ಲಿಂಗವನ್ನು ನೋಡಿದನು. ಸ್ವಪ್ನ ಕಂಡಂತೆ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಲಿಂಗದ ಮೇಲೆ ಇದ್ದರಲ್ಲ. ಕೌತುಕಗೊಂಡನು. “ನಾನು ನಿಂದಿಸಿದ ಅವಕಾಶ ಮಹಾಪುರುಷನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಗದ್ದುರುವು. ಅವನೇ ತ್ರಯಮೂರ್ತಿಯ ಅವತಾರಕನು. ಇನ್ನು ನಾನು ಆ ಗುರುಗಳ ದರ್ಶನ ತಿಗದು ಕೊಂಡೇ ಉದ್ವೃತನಾಗಬೇಕು” ಎಂದು ಮನದತ್ತಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಆ ಶಿವಾಲಯದಿಂದ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ವಾಸ್ತವ್ಯವಿರುವಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು. ‘ಗುರುವೇವ’ ದಯಮಾಡು’ ಎಂದು ವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು.

ಶ್ರೀ ಗುರುವಿನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಕಾವ್ಯವಾಣಿಯಿಂದ ಮನವಾರೆ ದೊಗಳಿ ಹಾಡಿದನು. 'ಶ್ರೀ ಗುರುವರನೇ ! ನೀನೇ ನನ್ನ ಕಲ್ಪೇಶನು, ನಿನ್ನ ದರ್ಶನದಿಂದ ನನಗೆ ನಿಕ್ಷೇಪ ದೊರೆತ ಅನಂದದ ಪೂರ್ಮತಿ ಆನಂದವಾಗಿದೆ. ಕೃಪೆಮಾಡು' ಎಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನು. ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು— "ಕವಿ ನರಹರಿಯೇ ! ನಮ್ಮ ನಿಂದೆಯನ್ನು ಮಾತುತಿದ್ದ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮಿಂದೊಮ್ಮೆ ಭಕ್ತಿಯು ಅದಿಂತು ಹುಟ್ಟಿತು?" ಎನ್ನಲು ಅವನು— "ಸ್ವಾಮಿ ! ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯ ಅನಂದ ಮೂರ್ತಿಯೇ ! ನಾನು ಇದುವರೆಗೆ ಕಲ್ಪೇಶ ದರ್ಶನ ಪೂಜೆಮಾಡಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಪುಣ್ಯಫಲದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ದರ್ಶನ ನನಗೆ ಒದಗಿತು. ನಾನು ಇಂದಿನ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಲಿಂಗದ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಂಡೆನು. ಅದು ಸ್ವಪ್ನದ ಮಾತಾಯಿತು. ಈಗ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನಿಮ್ಮ ದರ್ಶನವಾಯಿತು. ನನ್ನ ಅಂತಃಕರಣವು ದೃಢವಾಯಿತು. ನನ್ನನ್ನು ಶಿಷ್ಯವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು" ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದನು. ಗುರುಗಳು— 'ಕವಿಯೇ ! ಕಲ್ಪೇಶ್ವರನು ನಮಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠನು. ನೀನು ದಿನಾಲು ಅವನನ್ನು ಪೂಜಿಸು, ನಾವು ಸತತವೂ ಅವನಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವೆವು" ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಆತನು ಒಡಂಬಡದೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳೊಡನೆ ಗಾಣಗಾಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಕಾವ್ಯರಚನೆಯಿಂದ ಗುರು ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತ ಗುರುಮಠದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದನು. ನಾಮಧಾರಕ ! ನಂದಿ ಹಾಗೂ ನರಹರಿ ಈ ಇಬ್ಬರು ಕವಿಗಳು ಗುರುಗಳ ಕೃಪೆ ಪಡೆದರು."

ಎಂದು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ಹೇಳಿದನು.

೪೨ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ-ವಾರದಾ-ಗುರುಭೈಷ್ಣವನು|| ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು— ‘ನಾಮಧಾರಕನೇ! ಗುರು ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿದ ಒಂದು ಕೌತುಕದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವೆ. ಕೇಳು.

ಒಂದು ಛಾರಿ ದೀವಳಿಗೆಯ ಹಬ್ಬವು ಗಾಣಗಾಪುರ ಹಾಗೂ ಸುತ್ತಲಿನ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆ ಸಡಗರದಿಂದ ಆಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಎಂಟು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಭಾಗ ವಹಿಸಿದುದರಿಂದಲೇ ಆ ವರಷ ಆಯಾ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಬಲು ಕಳೆಯುಂಟಾಯಿತು. ಹೇಗೆಂದರೆ—

ಗಾಣಗಾಪುರದ ಸುತ್ತಲಿನ ಏಳು ಹಳ್ಳಿಯವರು ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಗುರುಗಳ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಬಂದರು. ಗುರುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಬ್ಬವನ್ನು ಉತ್ಸಾಹವಿಂದ ಆಚರಿಸುವೇಕೆಂದು ಆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯ ಪ್ರಮುಖರ ವಿಚಾರವಿತ್ತಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬರ ವಿಚಾರವು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಏಕಸಮಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಅವರು ಬಂದರು, ಗುರುಗಳನ್ನು ಕಂಡರು. ಮೊದಲು ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯವರು ಗುರುಗಳ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಫಲವನ್ನಿಟ್ಟು— “ಸ್ವಾಮಿಗಳು ದೀವಳಿಗೆಯ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ದಯಮಾಡಬೇಕು” ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನು. ಗುರುಗಳು ಅವರ ಅಮಂತ್ರಣ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಇನ್ನೊಂದು ಗ್ರಾಮದ ಪ್ರಮುಖರು ಮೊದಲಿನವರಂತೆ

ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ಗುರುಗಳು ಇನ್ನಷ್ಟು ವಿಚಾರಕ್ಕೆಳೆದರು. ಇವರಂತೆ ಉಳಿದ ಗ್ರಾಮಗಳ ಹಿರಿಯರು ಪ್ರತಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಬಂದು ಕಾಯಿ ಇಟ್ಟು ಗುರುಗಳನ್ನು ದೀವಳಿಗೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕೆಂದು ಆಮಂತ್ರಿಸಿದರು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಆಮಂತ್ರಣವು ಅಗತ್ಯ. ಹಾಗೂ ಅಂತಃಕರಣಯುಕ್ತವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಿತು. ಹೀಗೆ ಏಳು ಊರಿನವರಿಂದ ಒಂದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ, ಒಂದೇ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರೇ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಆಮಂತ್ರಣಗಳು ಬಂದುದರಿಂದ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ಲೀಲಾಡ್ಯೋತಕವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಊರಿನವರು ಗುರುವಿನ ಮುಖದಿಂದ ತಮಗೆ 'ತಥಾಸ್ತು' ಎಂಬ ಪ್ರಸಾದವಾಕ್ಯವು ಸಿಕ್ಕಿಸಿಗುವದೊ ಭರವಸೆಯಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಗುರುಗಳು ಆ ಏಳೂ ಊರಿನ ಪ್ರಮುಖರನ್ನು ನೋಡಿ ನಕ್ಕು— "ನಾನು ಇರುವವನು ಒಬ್ಬನು, ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ 'ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರಲ್ಲಿಗೆ ನಾನು ಬರುವದು ಸಾಧ್ಯವಿವೆಯೋ?' ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. 'ಅದೇನೇ ಇರಲಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲಿಕ್ಕೇಬೇಕು' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಅಗ್ರಹತೋಟಕ್ಕೆ ಕುಳಿತರು, ಇದರಿಂದ ಅವರವರೊಳಗೆ ವಾಗ್ವಾದವೇ ಉದ್ಭವವಾಯಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಗಾಣಗಾವುರದ ಸ್ಥಳಿಕ ಪ್ರಮುಖರು ಬಂದು ಗುರುಗಳ ಮುಂದೆ ಕಾಯಿ ಇಟ್ಟು ದೀವಳಿಗೆಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳು ಗೌರವತೆಯಲ್ಲಿ ನೆರವೇರಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಗುರುಗಳ ಮುಂದಿಟ್ಟರು, ಅವರು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ— 'ಇದು ಎಂಟನೆಯ ಆಮಂತ್ರಣವು' ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಸಿದರು. ಹಾಗೂ 'ನೀವೆಲ್ಲರು ಕೂಡಿ ಊಹಾಪೋಹಮಾಡಿರಿ. ನಾವು ಯಾವ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬದನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಿ ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿರಿ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮತ್ತೆ ಒಂದು ಏಕಾಂತ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತರು.

ಎಲ್ಲರ ಉದ್ದೇಶ-ಹುಟ್ಟುಗಳು ಒಂದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅವರು ಯಾವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನೂ ನಿಶ್ಚಿತ ಪಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವರಂತೆ ಒಬ್ಬಬರು ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಗುರುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಬಂದರು. ಬಳಿಕ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಆ ಏಳೂ ಗ್ರಾಮವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದೇ ಗ್ರಾಮದ ಪ್ರಮುಖರನ್ನು ತಾವು ಕುಳಿತಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆಯಿಸಿ- “ನಾವು ಒಂದೇ ವೇಳೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಲು ಶಕ್ಯವಿದೆಯೋ? ಒಬ್ಬರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಹೋದರೆ ಅದೊಂದು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತಪಂಚವಾಗುವದು. ಅದರಿಂದ ನಾವು ಎಲ್ಲಿಗೂ ಹೋಗಬಾರದೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ರುವೆವು. ಆದರೂ ಇವೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಹಬ್ಬ. ಇದನ್ನು ಆಚರಿಸಲು ಬೇಕಲ್ಲವೇ? ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅನುಕೂಲತೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಧನತ್ರಯೋದಸಿಯ ದಿನವೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವೆವು. ಹಬ್ಬ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಎಲ್ಲೆಯೂ ಮೋಗದೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಈ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರುವೆವು. ಇದನ್ನು ನೀವು ಪ್ರಕಟಿಸದೆ ಹೋಗಿ ಬಿಡಿರಿ” ಎಂದು ಹೇಳಲು ಅವರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳ ಆಗಮನವಾಗುವದೆಂದು ಹಿಗ್ಗುತ್ತ ತಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಹೋದರು. ಗುರುಗಳು ಇದರಂತೆ ಆ ಏಳೂ ಗ್ರಾಮದವರನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಸ್ಥಳಿಕ ಮುಖಂಡರು ಇನ್ನೂ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಗುರುಗಳು ಬಂದು ಅವರನ್ನು ಕುಳಿತು- “ಆ ಏಳೂ ಹಳ್ಳಿಯವರು ಹೋದರೇ? ಇಲ್ಲಿಯೇ ನಮಗೆ ಹಬ್ಬದ ಸಂಭ್ರಮವೊಡಗಿರು ಇನ್ನೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಶ್ರಮಪಡುವದು ಯೋಗ್ಯ ವಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ನಾವು ಯಾವ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೂ ಹೋಗುವದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಸ್ವಪಡಿಸಿದ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಾಗಲಿ” ಎಂದರು. ಆಗ ಗಾಣಗಾಪುರದವರಿಗೆ ಬಲು ಅನಂದವು! ಹಬ್ಬದ ಎಲ್ಲ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿದರು,

ನಾಪುಢಾರಕ ! ಗುರುಗಳ ಯುಕ್ತಿಯು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ತ್ರಯೋದತಿಯ ದಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯವರು ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿಕೊಂಡು ಹೆಬ್ಬಕ್ಕೆ - ಸುರು ಮಾಡಿದರು. ಅದೇ ದಿನ ಗಾಣಗಾಪುರದಲ್ಲಿಯೂ ಗುರುಗಳ ಮರ್ಯಾದೆಗೆ ಸಡಗರದಿಂದಾರಂಭವಾಯಿತು.

ಹೆಬ್ಬಪು ಕಡಿಸಂಚಮಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು. ಗುರುಗಳು ಗುರುಮಠದಲ್ಲಿ ಹಾಗು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಊರಿನವರು ಗುರುಗಳನ್ನು ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟ ಸಂಭ್ರಮದ ಆನಂದದಲ್ಲಿ !

ಮುಂದೆ ಹುಣ್ಣಿಮೆಗೆ ಗುರುಮಠದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ತಿಕ್ಯಾರಾಧನೆಗೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಗುರುಗಳು ಹೆಬ್ಬಕ್ಕೆ ಹೊದಾಗ ಹುಣ್ಣಿಮೆಗೆ ಬರಬೇಕು' ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದರಂತೆ ಏಳೂಹಳ್ಳಿಯವರು ಬಂದರು. ಅವರು ಒಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಹರಟೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದವರು— 'ಈ ಸಾರೆ ಹೆಬ್ಬಕ್ಕೆ ಗುರುಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದರು' ಎಂದನು. 'ಇದು ತೀರಾ ಸುಳ್ಳು. ಗುರುಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು' ಎಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಊರಿನವರು ಎಂದರು. ಇದರಂತೆ ಏಳೂ ಊರಿನವರು ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಮಾತಾಡಿದರು. ಕಡೆಗೆ ಇದರ ಸತ್ಯಾಸತ್ಯತೆ ಗುರುಗಳಿಂದಲೇ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಲಿ ಎಂದು ಅವರೆಲ್ಲರು ಗುರುಗಳ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ಎದ್ದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಗಾಣಗಾಪುರದ ಮುಖಂಡರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಆ ಏಳೂ ಹಳ್ಳಿಯವರನ್ನು ಕುರಿತು— 'ವ್ಯರ್ಥ ನುಡಿದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಕಲಂಕ ಹಚ್ಚಬೇಡಿರಿ, ಹೆಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಈ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ನಮ್ಮನ್ನು ಆನಂದಗೊಳಿಸಿದರು' ಎಂದು ಹೇಳಲು ಎಲ್ಲರೂ ದಿಗಿಲಾಗೊಂಡರು, 'ಗುರು ಮಹಿಮೆಯು ಅಗಮ್ಯ' ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ

ಉದ್ಗರಿಸಿದರು. ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲರೂ ಗುರುಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದರು ! ಗುರುಗಳು ತಮ್ಮ ಆನಂದ ಮುದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಒಡಮೂಡಿದ ಮಂದಹಾಸ್ಯದಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಿದರು.”
ಈ ಪ್ರಕಾರ ಗುರುಗಳು ತಮ್ಮ ಎಂಟು ದೇಹಸ್ವರೂಪದಿಂದ ಕೌತುಕ ಭೀರಿಧರು” ಎಂದು ಸಿದ್ಧ ಮುನಿಯು ಹೇಳಿದನು.

—೦—

ಉಪನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ-ಶಾರದಾ-ಗುರುಭ್ಯೋನಮಃ|| ಸಿದ್ಧ ಮುನಿಯು— ‘ನಾಮಧಾರಕನೇ ! ಗಾಣಗಾ ಪುರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಶೂದ್ರ ಒಕ್ಕಲಿಗನಿದ್ದನು. ಅವನು ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಭಾವಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಗಾಣಗಾಪುರ ಗ್ರಾಮದಿಂದ ಸಂಗಮಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಯೇ ಆ ಒಕ್ಕಲಿಗನ ಹೊಲವಿತ್ತು. ಅವನು ಆ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಹಂಗಾಮಿಗೆ ಸುಯಾಗಿ ಜೋಳವನ್ನು ಬಿತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ವರ್ಷ ಹದವರ್ತಿಯಾದ ಮಳೆಯು ಅನುಕೂಲತೆಯಾದುದರಿಂದ ತಿಂಗಳೊಪ್ಪತ್ತಿರಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಹೊಲದ ಜೋಳವು ಒಳಿತಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ನಿತ್ಯವೂ ಸಂಗಮಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗಲೂ ಸಂಗಮದಿಂದ ತಿರುಗಿ ಬರುವಾಗಲೂ

ಹೊಲ ಕಾಯುತ್ತ ಬರುವಿನ ಮೇಲೆ ಅವನು ನಿಂತಿರುತ್ತಿದ್ದನು. ಗುರುಗಳು ಹೊಲದ ಸನಿಹಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೆ ಆ ಒಕ್ಕಲಿಗನು ಮುಂದರಿದು ಹೋಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಮತ್ತೆ ತಾನು ನಿಲ್ಲುವ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನ ಈ ಕ್ರಮವು ಜೋಳ ಬಿತ್ತಿದಂದಿನಿಂದಲೇ ನಡೆದಿತ್ತು. ಗುರುಗಳು ಅವನ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಮನದಲ್ಲೆಯೇ ಪ್ರಶಂಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಒಂದು ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳು ಮಠದಿಂದ ಸಂಗಮ ಸ್ನಾನಕ್ಕೆಂದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಒಕ್ಕಲಿಗನ ಹೊಲದ ಸನಿಹಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೆ ಶೂದ್ರನು ಅವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ— “ಸ್ವಾಮಿ! ಈ ಸಾರೆ ನನ್ನ ಹೊಲದ ಜೋಳದ ಬೆಳೆಯು ಈ ಊರಿನ ಬೆಳೆಗಳಿಗೇ ಮಿಗಿಲಾದದ್ದಿರುವದು. ನೋಡಿರಿ” ಎಂದು ಗುರುಗಳನ್ನು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಕರೆದೊಯ್ದು ತೋರಿಸಿದನು. ಗುರುಗಳು ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿ— “ಒಕ್ಕಲಿಗನೆ! ಬೆಳೆ ಚನ್ನಾಗಿದೆ ಮತ್ತೇನು?” ಎಂದು ಕೇಳಲು— “ಸ್ವಾಮಿ! ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆದಿದ್ದರೆ ಒಳಿತಾಗುತ್ತಿತ್ತು” ಎಂದು ತನ್ನ ಆಶೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದನು. ಗುರುಗಳು ಅವನ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಒರೆಗೊಚ್ಚುವದಕ್ಕೊಂದು “ಶೂದ್ರನೆ! ನಾವು ಸಂಗಮಕ್ಕೆ ಹೋಗುವೆವು. ನಾವು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರುವದರೊಳಗೇ ಈ ನಿನ್ನ ಹೊಲವನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಯ್ದು ಹಾಕು. ಅಂದರೆ ನಿನ್ನ ಇಚ್ಛೆ ಕೈಗೊಡುವದು” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದರು.

ಆ ಒಕ್ಕಲಿಗನಿಗೆ ಗುರುವಾಕ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆ. ಗುರುಗಳು ಸಂಗಮಕ್ಕೆ ಹೋದ ಕೂಡಲೆ ತಾನು ಊರೊಳಗೆ ಬಂದನು. ನಾಲ್ವರು ಆಳುಗಳನ್ನು ಕಡಕೊಂಡು ಬಂದನು. ಒತ್ತಟ್ಟಿನಿಂದ

ಹೊಲದ ಜೋಳದ ಬೆಳೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಯ್ಯಿಸಿ ಬಿಟ್ಟನು. ಬೆಳೆ ಕೊಯ್ಯಿಸುವ ಸೀರವರೇ ಅವನು ಹೊಲದ ಒಡೆಯನಲ್ಲೆಗೆ ಹೋಗಿ— 'ನಾನು ಮೊದಲ ವರ್ಷ ನಿಮಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಲಾವಣಿಯ ಇಮ್ಮಡಿ ಲಾವಣಿಯನ್ನು ಈ ಸಾಲಿ ಸಲ್ಲಿಸುವೆನು' ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಗೆಯ ಲೇಖ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನು.

ಆ ಶೂದ್ರನು ಹೊಲದ ಬೆಳೆ ಕೊಯ್ಯಿಸುವ ಸುದ್ದಿಯು ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಹಾಗೂ ಮಗನಿಗೆ ತಿಳಿದು ಅವರಬ್ಬರೂ ಬಂದು ಕಡೆದರು. ಆದರೂ ಆತನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಹೊಲದೊಡನೆ ಬಿಡಿಸಿ ಹೊಲವನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಯ್ಯಿಸಿದನು. ಅವರು ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಹೊಲದೊಡೆಯ ಇವರಿಗೆ ದೂರು ಹೇಳಿದರು, ಅವರು ಲೆಕ್ಕಿಸಲಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಯು— 'ಹೊಲದ ಬೆಳೆ ಹಾಳಾದ ರೇನು? ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದನ-ಕರುಗಳನ್ನು ಮಾರಿಸಿ ತೀರ್ಪು ಕೊಳ್ಳುವೆನು' ಎಂದನು. ಹೊಲದೊಡೆಯನು ತೂತೂ ಕಳೆದ ಸಾಲಿನ ಲಾವಣಿಯ ಇಮ್ಮಡಿ ಲಾವಣಿ ರಕಮು ಅವನ ಮನೆಯನ್ನು ಮಾರಿಸಿ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಕೊಡುವೆನೆಂದು ನುಡಿದನು. ಹೀಗೆ ಅವರು ಶೂದ್ರನ ಸತಿ-ಸುತರ ಕೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕಡೆಗೆ ಆ ತಾಯಿ-ಮಗ ಇವರು ನಿರುಪಾಯರಾಗಿ ಕಳಿತರು.

ಹೊಲದ ಕಡೆಯು ಮುಗಿಯಿತು. ಗುರುಗಳೂ ಸಂಗಮದಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿದರು. ಶೂದ್ರನು ಗುರುವಿನ ಬರುವಿಕೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಮುಂದುವರಿದು ಹೋಗಿ— "ಸ್ವಾಮಿ! ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ಹೊಲವನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಯ್ಯಿಸಿಬಿಟ್ಟೆ" ಎಂದು ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಹೇಳಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನು. ಆಗ ಗುರುಗಳು— "ಎಲೋ! ಶೂದ್ರನೇ! ನೀನೇನು ತಿಳಿಗೆಡೆಯೋ? ನಾವು ವಿನೋದಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳಿದುದನ್ನೇ ನೀನು ನಿಜವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ

ಅಯೋಗ್ಯ ಕೃತಿ ಮಾಡಿ !” ಎನ್ನಲು ಶೂದ್ರನು-- “ನ್ಯಾವಾ ! ನಿಮ್ಮ ವಾಕ್ಯವು ನನಗೆ ಯಾವಾ ಗಲೂ ಮಾನ್ಯವು” ಎಂದನು. ಗುರುಗಳು-- “ನೀನೊಬ್ಬ ಭಕ್ತನು ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ಯೋಗ್ಯದೊರೆತಿ ! ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ವಿಶ್ವಾಸವು ಮಾತ್ರ ಧೃಢವಿರಲಿ” ಎಂದು ನುಡಿದು ಮಠಕ್ಕೆ ಹೋದರು.

ಊರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಶೂದ್ರನನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಮಾತಾಡಹತ್ತಿದರು. ಅವನ ಸತಿ-ಸುತರಂತೂ ಅವನ ಹುಚ್ಚುತನವನ್ನು ಜನರಲ್ಲಿ ಬೀರುತ್ತ ದಿನಾಲು ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವು ಮಂದಮತಿ ಗಳು-- “ಬೆಳೆ ಕೊಯ್ಯಿಸುವದಕ್ಕೆ ಗುರುಗಳು ಹೇಳಿದವೆಂದವೀಲಿ ಶೂದ್ರನ ಅಪರಾಧವೇನು?” ಎಂದು ತಮ್ಮತಮ್ಮೊಳಗೆ ಮಾತಾಡಹತ್ತಿದರು. ಕೆಲವು ವಿಚಾರವಂತರು-- ‘ಗುರುವಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಗೆಯಿಟ್ಟ ಆ ಶೂದ್ರನಿಗೆ ಎಂದೂ ಹಾನಿ ತಟ್ಟುವದು ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ’ ಎಂದರು. ಹೀಗೆ ಆ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಕುರಿತು ಸಿಕ್ಕಿಸುತ್ತವರು ತಮ್ಮ ಮನಃಬಂದಂತೆ ಮಾತಾಡಹತ್ತಿದರು. ಅದರೂ ಆ ಶೂದ್ರ ಭಕ್ತನು ಗುರುಗಳ ಮೇಲಿಟ್ಟ ತನ್ನ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಚ್ಯುತನಾಗದೆ ದಿನಾಲು ಗುರುಗಳನ್ನು ಮಂದಿಸುತ್ತಲೇ ಇರಹತ್ತಿದನು.

ಈ ಸಂಗತಿ ವರ್ತಿಸಿ ಎಂಟುತ್ತು ದಿನಗಳು ಗತಿಸಿದವು. ಹವೆಯಲ್ಲಿ ಶೈತ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಆ ಚಳಿಯು ಪ್ರತಾಪವಿಂದ ಆ ಗ್ರಾಮದ ಹಾಗು ಸುತ್ತಲಿನ ಊರುಗಳ ಪೈರುಗಳು ಗಳಗಳನೆ ಒಣಗಿ ನಾಶ ವಾಗಹತ್ತಿದವು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ರವಿಯು ಮೂಲಾನಕ್ಷತ್ರಗತನಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಮಳೆಯು ಸೆಳಕುಗಳು ಸುರಿದವು, ಭೂವಿಯಲ್ಲೆಲ್ಲ ನೀರಾಡಹತ್ತಿತು. ಗಾಣಗಾರುವದ ಭೂಮಿಗಳೆಲ್ಲ ಒಣಗಿಹೋದವು. ಮಳೆಯ ಮೂಲಕ ಶೂದ್ರನ ಕೊಯ್ಲು ಹೊಲದಲ್ಲಿಯು ಪ್ರತಿವೀಂದ ಮೇಲಿಗೆ ಹವಿನೆಂಟು-ಇಪ್ಪತ್ತರಂತೆ ಕುಳಿಯು

ವೇಳೆಗಳು ಒಡೆದವು, ಅವು ದಿನವಿನಕ್ಕೆ ಬೆಳೆದು ಬೆಳೆದು ದಟ್ಟವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿತು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದುಟುಕವನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿಹೊಡೆ-ಕದಿರುಹೊಡೆಯಿಂದ. ಶೋಭಿಸಹತ್ತಿತು. ಹೊಲದ ಈ ಬೆಳೆಯ ಸಿರಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಒಕ್ಕಲಿಗನೂ ಅವನ ಸತಿ-ಸಂತರೂ ಒಕ್ಕಲಿಗನೊಡನೆ ತಾಳಿದರು. ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲದ ಬೆಳೆಯ ತಮ್ಮ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬಂದುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಉತ್ಸಾಹಕ್ಕೆ ಸೀಮೆಯೇ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಹಗಲು-ರಾತ್ರಿಯನ್ನದೆ ಆ ಮೂವರೂ ಹೊಲ ಕಾಯುತ್ತ ಹೊಲದಲ್ಲಿಯೇ ಇರಹತ್ತಿದರು. ಹೊಲದಲ್ಲಿಯೆ ತೆನೆಗಳೆಲ್ಲ ಕಾಳು ಮೂಡಿದವು. ರಸಮಂಜಿ ಬೆಳಸಿರುವವು. ಬೆಳಸಿ ಮರಗಿ ಜೋಳವಿಂದ ಇಡಿದ ತೆನೆಗಳು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡವಾಗಿ ಮುತ್ತಿನ ತೆನೆಗಳಂತೆ. ತೂಗಾಡಹತ್ತಿದವು, ಶೂದ್ರನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ-ಮಗನಿಂದ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಜೋಳ ಕೊಯ್ದನು. ಕಣ ಮಾಡಿ ತೆನೆ ಕೊಯ್ಯಿಸಿ ಹತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿ ರಾಸಿ ಮಾಡಿದನು. ಶೂದ್ರನೆಯು ಒಕ್ಕಲಿಗನೊಡನೆ ರಾಸಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದಳು, ಮಗನು ಕಣಹಬ್ಬವೆಂದು ಊರೊಳಗಿನ ಕಾಣಬರುವ ಜನರನ್ನು ಕರೆಕೊಂಡು ಬಂದು ಭೋಜನ ಮಾಡಿದನು, ಆ ದೊಡ್ಡ ರಾಸಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ಚಕಿತರಾದರು. ಇಷ್ಟು ದೇರು ಆಗುವ ತಲೆರಾಸಿಯು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋದರೂ ಈ ಶೂದ್ರನ ಕುಳಿದ ರಾಸಿಯು ಅದರ ಇಪ್ಪತ್ತು ಪಟ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾದ ರಾಸಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ನುಡಿದರು.

ಶೂದ್ರನು ಸತಿಯೊಂದಿಗೆ ಗುರುಮಠಕ್ಕೆ ಹೋದನು, ಇಬ್ಬರೂ ಗುರುಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದರು. ಗುರುಗಳಿಗೆ ತಾನು ಪಡೆದ ಧಾನ್ಯ ಸಿರಿಯನ್ನು ಆ ಶೂದ್ರನು ಬಟ್ಟೆಗೆ ಹೇಳಿ—“ಸ್ವಾಮಿ! ತಮ್ಮ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಮಾಣವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ ನಾನು ಉದ್ಧಾರವೊಂದಿವನು” ಎಂದು ಹೇಳಿ ವಂದಿಸಿದನು.

ಬಳಿಕ ಶೂದ್ರ-ಶೂದ್ರಣಿಯರು ಗುರಗಳ ಆಶೀರ್ವಾದದಿಂದ ಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದರು.

ಆ ಮೇಲೆ ಶೂದ್ರನು ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಯ ಬಳಿಗೆ ತೀರ್ಪೆಯ ಬಗೆಗೆ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕ ಧಾನ್ಯ ವನ್ನೊಯ್ದು ಹಾಕಿದನು. ಮತ್ತು ಹೊಲದೊಡೆಯನು ಬರೆಯಿಸಿಕೊಂಡ ಒಪ್ಪಿಗೆಯ ಪತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಳು ಹೇರಿಕೊಂಡು ಅವನ ಮನೆಗೆ ಹೋದನು. ಆ ಹೊಲದೊಡೆಯನು— “ಶೂದ್ರನೆ! ಶ್ರೀ ಗುರು ಗಳ ಭಕ್ತನು ನೀನಾಗಿರುವಿ. ಆ ಗುರುವು ನಿನಗೆ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ನೀನು ಹೆಚ್ಚು ಜಿಳಿ ಪಡೆದಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಬರತಕ್ಕಷ್ಟನ್ನೇ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಕಳೆದ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಷ್ಟೇ ಕಾಳು ಹಾಕಿ ಉಳಿದ ಧಾನ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಅದರೂ ಶೂದ್ರನು ಅತ್ಯಂತೋಷವಿಂದ ನಾಲವಾರು ಚೀಲ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಆ ಒಡೆಯನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಂದನು.

ನಂತರ ಶೂದ್ರನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೂ ಯಾಚಕರಿಗೂ ಧಾನ್ಯ ದಾನ ನೀಡಿದನು, ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ರಾಸಿಯನ್ನು ಹೇರಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಒಯ್ಯನು.”

ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು— ನಾಮಧಾರಕನೆ! ಗುರುಗಳಲ್ಲಿ ದೃಢಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನಿಗೆ ದೈನ್ಯವು ಒದಗುವವೇ? ಅವನ ಅಭೀಷ್ಟೆಗಳು ಪೂರೈಸಲ್ಪಡುವವು. ಅವನಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ನಿರಂತರ ವಾಸಿಸುವಳು. ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಗುರುಸೇವೆಯೇ ನಿಶ್ಚಿತವು” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

೪ ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ-ಪಾರದಾ-ಗುರುಭೈಷ್ಠ್ಯನಮಃ || ನಾಮಧಾರಕನು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯನ್ನು ಕುರತು—
 “ಸ್ವಾಮಿ ! ಭೂಮಿಯಮೇಲೆ ಹಲವು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಹಾಗು ಪುಣ್ಯ ತೀರ್ಥ-ಸ್ಥಾನಗಳಿದ್ದರೂ ಶ್ರೀ ಗುರು
 ಗಳು ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಗಾಣಗಾಪುರ ವಾಸ್ತವ್ಯವನ್ನು ಆದೇಕೆ ಮೆಚ್ಚಿದರು ? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು.
 ಅದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು—

“ನಾಮಧಾರಕ ! ಗಾಣಗಾಪುರ ಸ್ಥಾನ ಮಹಿಮೆಯು ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಿನಗೆ ವಿವರಿಸಿ
 ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು.

ಹಿಂದೆ ಸಾರಿ ಗುರುಗಳ ದೀವ್ಯಗಮ್ಯ ಮೊದಲು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯ ಭಕ್ತರನ್ನು ಕುರಿತು— “ನಾಳೆನ
 ಅಶ್ವಿನ ವದ್ಯ ಚತುರ್ವಶಿಯು ದೀವಾವಳಿಯ ಪರ್ವಣಿಯ ದಿನವು. ಆ ದಿನವ ಕುಶಿ-ಪ್ರಾ-ಗಯೆ
 ಈ ಶ್ರೀಶೈಲ ಯಾತ್ರಿಮನ್ನು ಆಚರಿಸೋಣ” ಎನ್ನಲು ಶಿಷ್ಯರು— “ಗುರುಗಳೇ ! ಇದು ಅಸಾಧ್ಯವು”
 ಎಂದರು. ಗುರುಗಳು ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ವಕ್ತು— “ನಾವು ಶ್ರೀಶೈಲ ಸ್ಥಾನಕ್ಕಾಗಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ದೂರ
 ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು. ಈ ಗ್ರಾಮದ ಸನಿಹದಲ್ಲಿಯೇ ಅತೀರ್ಥಗತಿಯವು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗೋಣ
 ನಡೆಯಿರಿ” ಎಂದು ಆ ಭಕ್ತರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಸಂಗಮಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ನಾನಮಾಡಿದರು,
 ಬಳಿಕ ಗುರುಗಳು ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾಕುರಿತು— “ಶಿಷ್ಯರೇ ! ಈ ಸಂಗಮವು ಅರು ತೀರ್ಥಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತವಾಗಿ

ಪ್ರಯಾಗಕ್ಕೆ ಸಮನಾದ ಪುಣ್ಯಕರವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಅಮರಜಾ ಹಾಗೂ ಭೀಮರಥಿ ನದಿಗಳು ಪ್ರಯಾಗದ ಗಂಗೇ-ಯಮುನೇಗಳಂತಿರುವವು. ಇಲ್ಲಿಯ ಪ್ರವಾಹವು ಉತ್ತರವಾಹಿನಿ ಯಿರುವದರಿಂದ ಕಾರ್ತೀಕ್ಷೇತ್ರದ ನೂರಾರ್ಧ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿರುವ ಅಷ್ಟತಿರ್ಥಗಳನ್ನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳುವ ಮೊದಲು 'ಅಮರಜಾ' ನದಿಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಬಗೆಗೆ ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳಿರಿ, ಎಂತೆಂದರೆ—

“ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಜಾಲಂದರನೆಂಬ ಪ್ರಬಲ ರಾಕ್ಷಸನಿದ್ದನು. ಅವನು ಇಂದ್ರನನ್ನು ಗೆದ್ದು ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರನ್ನು ಸುರಲೋಕದಿಂದ ಓಡಿಸಿದನು. ರಾಕ್ಷಸನಿಂದ ಸಂತ್ರಸ್ತನಾದ ಇಂದ್ರನು ಶಿವನನ್ನು ಮೊರೆ ಹೊಕ್ಕು ರಾಕ್ಷಸನಿಂದ ತಮಗಾದ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಶ್ರುತಪಡಿಸಿದನು. ಹಾಗೂ ದೈತ್ಯರು ಪುನಃ ಪುನಃ ಜೀವಿಸಿ ಕಾದುವರೆಂದೂ ದೇವ ಸೈನ್ಯವು ಹತವಾಗುತ್ತಿರುವದೆಂದೂ ಹೇಳಿ ದೇವಾ! ದೈತ್ಯರ ವಧೆಯು ಮತ್ತು ದೇವತೆಗಳು ಜೀವಿಸುವ ಉಪಾಯ ಕೈಕೊಳ್ಳುವದು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು ಶಿವನು ದೇವತೆಗಳಿಗಾಗಿ ಆಗಲೇ ಒಂದು ಅಮೃತ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಒಂದು ಘಟವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಇಂದ್ರನಕ್ಕೆಗೆ ಕೊಟ್ಟನು. ಇಂದ್ರನು ಆ ಘಟದಲ್ಲಿಯೆ 'ಅಮೃತ ಜಲವನ್ನು ಒಯ್ದು ಗತಪ್ರಾಣರಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸಿದನು. ಆಗ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ ಅಮರರಾಗಿ ದೈತ್ಯರನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಂದರು.

ಇಂದ್ರನು ಅಮೃತ ಜಲವನ್ನು ಸುರರಿಗೆ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿದನೂ ಇನ್ನೂ ಆ ಅಮೃತದ ಕೆಲ ಭಾಗವು ಆ ಘಟದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಿತು. ಅದನ್ನು ಅವನು ತನ್ನ ಅಮರಾವತಿಗೆ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ ಕೈಜಾರಿ ಅದು ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಿತು. ಆ ಘಟವು ಇದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಅದರೊಳಗಿನ ಅಮೃತವು ಪ್ರವಾಹ

ವಾಗಿ ಸಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಈ ಅಮೃತ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ 'ಅಮರಜಾನದಿ' ಎಂಬ ಹೆಸರು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು.

ಶಿಷ್ಯರೇ ! ಈ ಅಮರಜಾ ನದಿಯ ಮಹಿಮೆಯು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಿದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಲು ಕಾಲ ಮೃತ್ಯು-ಅಪಮೃತ್ಯುಗಳು ಒದಗಲಾರವು.

ಈ ಅಮರಜಾ ನದಿ ಹಾಗೂ ಭೀಮಾನದಿ ಇವುಗಳ ಸಂಗಮವಾದ ಈ ಸ್ಥಾನದತ್ತಿಯೇ ಪ್ರಯಾಗಕ್ಕೆ ಸಮನಾದ ತೀರ್ಥವು ಇಲ್ಲಿ ಇರುವದು. ಇಲ್ಲಿ ಕಾರ್ತಿಕ ಸ್ನಾನ, ಮಾಘ ಸ್ನಾನಗಳಿಗೆ ಮಹತ್ವವಿರುವದು, ಸೋಮವಾರ, ಸೂರ್ಯಗೃಹಣ, ಸಂಕ್ರಮಣ, ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ, ಪುಣ್ಯತಿಥಿ, ಹಾಗೂ ಏಕಾದಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಲು ಬಹು ಮುಣ್ಯ ಲಭಿಸುವದು ಈ ಸಂಗಮತೀರ್ಥವಲ್ಲದೆ ಅಶ್ವತ್ಥದ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನೋಹರ ತೀರ್ಥವಿರುವದು. ಈ ಅಶ್ವತ್ಥವು ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವೆಂದು ತಿಳಿದು ಸೇವೆ ಮಾಡಿರಿ, ನಾವು ಈ ಅಶ್ವತ್ಥ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲೇ ಇರುವೆವು ಅಶ್ವತ್ಥನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಸಂಗಮೇಶ್ವರ ಶಿವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಶಿವನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿರಿ. ಪರ್ವತ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಂತೆಯೇ ರುದ್ರನು ಇಲ್ಲಿ ಇರುವನು. ಇಲ್ಲಿಯ ನಂದಿಕೇಶ್ವರನಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ಚಂಡಿಕ್ಕಾ ನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರಿ, ಪುನಃ ನಂದಿಕೇಶ್ವರನನ್ನು ವಂದಿಸಿ ಸೋಮಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರಿ, ಕೂಡಲೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ತಿರುಗಿ ವೃಷಭನಿಗೆ ನಮಿಸಿ ಚಂಡಿಗೆ ಹೋಗಿರಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮತ್ತೆ ಸೋಮಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮೂರುಸಾರೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಹಾಕಿರಿ. ನಂತರ ನಂದಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಶಿವನಿಗೆ ವಂದಿಸಿರಿ. ಸಂಗಮೇಶ್ವರನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ವಾರಾಣಸಿ ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರಿ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಅರ್ಧ ಹರದಾರಿಗೆ ನಾಗೇಸಿ ಗ್ರಾಮವಿದೆ,

ಶಿಷ್ಯರೆ! ಈ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಉದ್ಧವನೆಂಬ ಭಾರದ್ವಾಜ ಗೋತ್ರದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿದ್ದನು. ಅವನು ವಿರಕ್ತನೂ ಶಿವಭಕ್ತನೂ ಆಗಿದ್ದನು. ಶಿವ ಪ್ರಸನ್ನತೆ ಪಡೆದಿದ್ದನು. ಅವನ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನರಿಯದೆ ಜನರು ಅವನನ್ನು ಹುಚ್ಚನೆಂದು ನಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಉದ್ಧವನಿಗೆ ಈಶ್ವರ ಹಾಗೂ ಪರಮೇಶ್ವರ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಇಬ್ಬರು ಬಂಧುಗಳಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲೊಬ್ಬನು ಕಾಶೀಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೊರಟನು. ಉದ್ಧವನನ್ನೂ ಯಾತ್ರೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುವ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಅದರಂತೆ ಅವನನ್ನು ಕೇಳಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಉದ್ಧವನು-- “ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವನು, ಹಾಗೂ ಇಡೀ ಕಾಶಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರವೂ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ನಿಮಗೂ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ಸುವೇನು” ಎಂದು ಹೇಳಲು ಅವನ ಬಂಧುಗಳಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವೆನ್ನಿಸಿ ಅವನ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು.

ಕೂಡಲೆ ಉದ್ಧವನು ನದೀ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಧ್ಯಾನಸ್ಥನಾಗಿ ಕುಳಿತನು ಈಶ್ವರನು ಸಾವ್ವತ್ತಾಗಿ ಅವನ ಹತ್ತಿರ ನಿಂತನು. ಉದ್ಧವನು-- “ದೇವಾ! ನಮಗೆ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನ ಹಾಗೂ ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರದ ದರ್ಶನವು ನಿತ್ಯವೂ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡು” ಎಂದು ವಂದಿಸಿದನು. ಈಶ್ವರನು ಅವನ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ಅವನಿಗೆ ಇಡೀ ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರದ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ತೋರಿಸಿದನು.

ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನೋಡಿ ಅವನ ಬಂಧುಗಳು ಚಕಿತರಾದರು, ತಮ್ಮ ಅಣ್ಣನನ್ನು ಹುಚ್ಚನೆಂದು ಬಗೆದಿದ್ದ ಅವರು ಅವನನ್ನು ಜ್ಞಾನಿಯೆಂದು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿದರು. ಉದ್ಧವನು ತನ್ನ ಆ ಬಂಧುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು-- “ಈ ನಮ್ಮ ಸ್ನಾನವೇ ಕಾಶಿ ಯೆಂಬುವದನ್ನು ನೀವು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಂಡಿರಿ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ವಂದದವರೂ ಕಾಶೀ ಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇನ್ನು ‘ಗೋಸಾವಿ’

ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನೀವು ಇಲ್ಲಿಂದ ಪಂಥದ ಪುರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರಿ. ಅಲ್ಲಿ ಪಾಂಡುರಂಗನನ್ನು ಪೂಜೆ ಸುತ್ತ ಇದ್ದುಕೊಂಡು 'ಆರಾಧ್ಯ'ರೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿರಿ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಕಾರ್ತಿಕ ಯಾತ್ರೆಗೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಹೋಗಿರಿ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ತೀ ತೀರ್ಥ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿರಿ" ಎಂದು ಉದ್ಘವನು ತನ್ನ ಬಂಧುಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

ಗುರುಗಳು ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಕುರಿತು— "ಆ ಉದ್ಘವನಿಂದಲೇ ಕಾರ್ತೀ ತೀರ್ಥವು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ" ಎನ್ನಲು ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಗುರುಗಳು ಶಿಷ್ಯರಿಂದ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಪಾಪ ವಿನಾಶನಿ ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಹೋದರು, ಅಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದರು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳ ಪೂರ್ವಾರ್ಧ್ರಮದ ಸಹೋದರ ರತ್ನಾಯಿಯು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಳು. ಅಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಗುರುಗಳು 'ನೀನಂತೂ ನಮ್ಮ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬಾದಿರುವಿ, ನಿನ್ನ ಜನ್ಮಾಂತರಗಳ ಪಾಪವು ನಿನ್ನನ್ನು ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವದು. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀನು ಐದು ಬೆಕ್ಕಿನ ಮರಿಗಳನ್ನು ಕೊಂದಿರುವಿ, ಆ ಪಾಪವು ನಿನಗೆ ವಿಕೇಷವಾಗಿ ಅಂಟಿಸಿ, ನಿನಗೆ ಮೈತುಂಬಾ ಬಿಳುಪಿನ ಬೋಗ ಹೆಚ್ಚಿಸುವದು' ಎಂದ ಕೂಡಲೆ ಅವಳು ಭಯದಕಿತ್ತಲಾದಳು. ಗುರುಗಳು— 'ರತ್ನಾಯಿ! ನಿನ್ನ ಪಾಪದ ಫಲವನ್ನು ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸುವೆ ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಭೋಗಿಸುವಂತಿದ್ದರೆ, ಈಗಲೇ ನಿನ್ನ ಕಷ್ಟ ದೂರಾಗುವದು ಒಂದು ವೇಳೆ ಇವೇ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸಿದರೆ ನಿನ್ನ ಜನ್ಮವೇ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವದು' ಎಂದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಳು— "ಸ್ವಾಮಿ! ನಾನು ಏನೊಂದರಯದ ಮೂಢಳು. ಜಗದಾತ್ಮನಾದ ನೀನೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿಯುವಿ" ಎಂದೆವ್ವಲು ಗುರುಗಳು— ರತ್ನಾಯಿ! ನಿನಗೆ ಈಗಲೇ ಕಷ್ಟರೋಗವು

ಪ್ರದರ್ಭವಿಸುವದು:" ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗಲೆ ಆಕೆಯ ಪೈಬಣ್ಣವು ಆಗಲೇ ಬಿಳಿದಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಆಕೆ ಅಂಜಿದಳು. ಗುರುಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ— "ಸ್ವಾಮಿ! ಕೃಪೆ ಮಾಡು" ಎನ್ನುಲು ಅವರು— "ರತ್ನಾಯ! ನೀನು ಈಗಲೆ ಪಾಪವಿನಾಶಿನಿ ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಹೋಗು. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡು. ನಿತ್ಯ ಸ್ನಾನ ದಿಂದ ಸಪ್ತ ಜನ್ಮಗಳ ಪಾಪಗತಿಸುವದು" ಎಂದು ಹೇಳಲು ರತ್ನಾಯಿಯು ಆ ತೀರ್ಥ ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಕೊಂಡಳು. ಆಕೆ ಮೂರೇ ದಿನ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಲು ಅವಳ ರೋಗ ದೂರಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ರತ್ನಾಯಿಯು ಗುರುಮಠ ದಲ್ಲಿಯೇ ಇರಹತ್ತಿದಳು. ಶಿಷ್ಯರೆ! ಪಾಪವಿನಾಶಿನಿ ತೀರ್ಥ ಮಹಿಮೆ ಹೀಗಿರುವದು. ಅದನ್ನು ನೀವು ಆಚರಿಸಿದ ನಂತರ 'ಕೋಟೀರ್ಥ' ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿರಿ. ಈ ತೀರ್ಥದ ಮಹಿಮೆಯ ವಿಶೇಷವಿದೆ. ಇಡೀ ಜಂಬುದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಇರುವ ತೀರ್ಥ ಸಂಖ್ಯೆಯಷ್ಟು ತೀರ್ಥಗಳ ಮಹಿಮೆಯು ಈ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿರುವದು. ಈ ತೀರ್ಥದ ತರುವಾಯ 'ರುದ್ರಪದ' ತೀರ್ಥ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿರಿ. ಆ ಮೇಲೆ ಗಯಾತೀರ್ಥ, ಚಕ್ರತೀರ್ಥ, ಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿರಿ.

ಶಿಷ್ಯರೆ! ಇಷ್ಟಾದಮೇಲೆ ಈ ಗ್ರಾಮದ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಕಲ್ಲೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನವಿರುವದು. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಗೋಕರ್ಣ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಮಾನಾದ ಪುಣ್ಯಕರವಾಗಿರುವದು. ಅಲ್ಲಿರುವ 'ಮನ್ಮಥ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಕಲ್ಲೇಶ್ವರನನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಲು ಅಷ್ಟೈಶ್ವರ್ಯ ವಡೆಯುವಿರಿ. ಆ ದೇವನಿಗೆ ಶ್ರಾವಣಮಾಸದಲ್ಲಿ ಸಂತತಧಾರೆಯ ಅಭಿಷೇಕವನ್ನೂ ಕಲ್ಪಕಮಾಸದಲ್ಲಿ ದೀಪಾರಾಧನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಲು ಅನಂತ ಪುಣ್ಯ ಲಭಿಸುವದು.

“ಶಿಷ್ಯನೇ ! ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಗಮದಲ್ಲಿರುವ ಅಷ್ಟ ತೀರ್ಥಗಳ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳಿದೆವು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ತೀರ್ಥಗಳ ಅನುಕೂಲತೆಯು ಇಲ್ಲಿ ಇರುವದು. ಅಂದಮೇಲೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಶಿಯ ಯಾತ್ರೆಯ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅದೇಕೆ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು ? ” ಎಂದು ಗುರುಗಳು ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಅಷ್ಟ ತೀರ್ಥ ಮಹಿಮೆ ಹೇಳಿದರು.

ನಂತರ ಗುರು-ಶಿಷ್ಯರೆಲ್ಲರು ಗುರುಮಠಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಿದ್ಧ ಮುನಿಯು ನಾಮಧಾ ರಕನಿಗೆ ವೇಳಿದನು.

---o---

೫೦ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗ್ರಂಥೇಶ-ಕಾರದಾ-ಗುರುಭಿಕ್ಷುನಮಃ || ಸಿದ್ಧ ಮುನಿಯು ನಾಮಧಾರಕನನ್ನು ಕುರಿತು—
“ನಾಮಧಾರಕನೇ ಈ ಮೊದಲು ನಿನಗೆ ರಜಕನೊಬ್ಬನು ರಾಜ್ಯವಡಮೊಂದಿದ ಕಥೆಯನ್ನು ನಿನಗೆ ಹೇಳು ವೆನು. ಆ ರಜಕನು ಬೇಡರ ಪಟ್ಟಣದ ಮೈಂಫ ರಾಜವಂಶದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮಿಸಿ ಸಕಲ ಸಂಪದುಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತ ನಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವಾಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಈಗ ಅವನು ಯವನ ಜಾತಿಯವನಾಗಿದ್ದರೂ ದಾನ-ಧರ್ಮಾದಿ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯವರನ್ನೂ ಅವನು ಸಮಭಾವದಿಂದ ತೀಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಪೂರ್ವ ಸಂಸ್ಕಾರದಿಂದ ಅವನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಅತಿ ಪೂಜ್ಯರೆಂದು ಮರ्याದಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನ ಜಾತಿಯ

ಮುರೋಹಿತರಾದ ಕಾಜಿಗಳು ಅವನ ಈ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಯವನ ಧರ್ಮದ ಜಾತಿ-
ನೀತಿಗಳನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಬೋಧಿಸಹತ್ತಿದರು. ಹಾಗು ಅವನಿಗೆ— ‘ಸ್ವಜಾತಿಯ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸರಿಸಿ
ವರ್ತಿಸುವದೇ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವು ಎಂದು ನಿತ್ಯವೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಮತ್ತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಜಾತಿಯನ್ನು
ಹೀಯಾಳಿಸಿ— ‘ರಾಜಾ! ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮೂರ್ತಿಪೂಜೆ ಮಾಡುವರು, ಎಲ್ಲ ಭೂತಮಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ದೇವತ್ವ
ವನ್ನು ತಿಳಿಯುವರು. ಕಲ್ಲು-ಕಟ್ಟಿಗೆ, ಗಿಡ-ಮರಗಳನ್ನೂ ಆಕಳುಗಳನ್ನೂ ದೇವ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಪೂಜಿ-
ಸುವರು. ನಿರಾಕಾರನನ್ನು ಸಾಕಾರವನ್ನಾಗಿ ಎಣಿಸುವರು. ಇಂಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಸೇವಿಸುವದು ಮೇಂಠ
ರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಆದರಿಂದ ನರಕವು ತಪ್ಪಲಾರದು’ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೇ ಆ ರಾಜನಿಗೆ ಉಪ-
ದೇಶ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ರಾಜನು ಕಾಜಿಗಳ ಈ ಬೋಧನೆಗೆ ಕಿವಿಗೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಾಗಿ—
‘‘ಎಲೈ ನೀವೆಲ್ಲರು ಮಂದಮತಿಗಳು, ಸರ್ವೇಶ್ವರನು ಅಣ್ಣ-ರೇಣು-ಶೃಣ-ಕಾಷ್ಠಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣ
ನಾಗಿರುವನು. ಅವನಿಂದಲೇ ಸೃಷ್ಟಿ ಸ್ಥಿತಿ-ಲಯ ಕಾರಣಗಳೊದಗುವವು. ಅವನು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯು.
ತರ್ಕಭೇದದಿಂದ ಅವನನ್ನು ಮಂದಮತಿಗಳು ಅನೇಕ ಭೇದಗಳಿಂದ ಹೇಳುವರು. ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಗಳೂ ಪಂಚ
ಭೂತಗಳು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪೃಥ್ವಿಯು ಒಂದೇ ಹಾಗು ಆಕಾಶವು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲವೇ? ಎಲ್ಲರ ದೇಹಗಳು
ಛಿದ್ರವಾಗಿವೆಯಾದ್ದರೂ ಪರಮಾತ್ಮನು ಒಬ್ಬನೇ ಪೂರ್ಣನಿರುವನು. ಭಿನ್ನತೆಯನ್ನೆಣಿಸಕೂಡದು. ಜಗತ್ತೆಲ್ಲ
ಪರಮಾತ್ಮನ ಸೂತ್ರದಿಂದ ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವದು. ಪಾಷಾಣಮೂಡು-ಪ್ರತಿಮಾಪೂಜೆಗಳೆಂದರೇನು? ಅವೆಲ್ಲವು

ಗಳ್ಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾತ್ಮನು ಪೂರ್ಣನಿರುವನು. ಆ ಪ್ರತಿಮೆಗಳಿಗೆ ಅವರು ದೇವರ ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಪೂಜೆ ಸುವರು. ಮಸ್ಕಿರಕೆಗಾಗಿ ಅವರು ಪ್ರತಿಮಾ ಪೂಜೆಮಾಡುವರು. ಇಂಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ನೀವು ನಂದಿ ಸುವವದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಇರುತ್ತಿರಲು ಮುಂದೆ ಕೆಲವುದಿನಗಳ ನಂತರ ರಾಜನ ತೊಡೆಗೆ ಒಂದು ಅಸ ಯ್ಯವಾದ ವ್ರಣವು ಹುಟ್ಟಿತು. ಆ ಹುಣ್ಣಿನ ಬಾಧೆಯು ಅವನಿಗೆ ತಡೆಯದಂತಾಯಿತು ಔಷಧೋಪಚಾರಗಳು ನಡೆಯದಂತಾದವು.

ಇತ್ತ ಗಾಣಗಾವುರದಲ್ಲಿ— ಕ್ರೀ ಗುರುಗಳು ತಮ್ಮ ವಿಚಾರದಿಂದ— “ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮೈಂಗಳರು ಬರುವರು, ಅವರಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಪೀಡೆಯೊದಗುವದು. ಇನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಇರಕೂಡದು. ನಮ್ಮ ಮಹಿಮೆ ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾಯಿತು, ಲೌಕಿಕಾರ್ಥವಾಗಿ ನಾವು ಗುಪ್ತವಿರುವದು ಒಳಿತು. ಈಗ ಈಶ್ವರ ಸಂವತ್ಸರವು ನಡೆದಿದೆ. ಗುರುವು ಸಿಂಹಕಾಶಿಗೆ ಬಂದಿರುವನು. ಈ ನಿಮಿತ್ತವನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾವು ಗೌತಮ ಯಾತ್ರೆ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು” ಎಂದು ಎಲ್ಲ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಅವರು— “ನೀವೆಲ್ಲರು ಗೌತಮಿಗೆ ನಡೆಯಿರಿ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದರೆ ಯಾವನ ರಾಜನು ನಮ್ಮನ್ನು ಕರೆಯಿಸುವನು” ಎಂದು ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಶಿಷ್ಯರೆಲ್ಲ ಬೆದರಿದರು.

ಅತ್ತ ಬೀದರದಲ್ಲಿ— ರಾಜನಿಗೆ ಹೆಟ್ಟಿದ ಹುಣ್ಣು ಯಾವ ಉಪಚಾರದಿಂದಲೂ ಗುಣವಾಗ ಲೊಲ್ಲದು. ವೈದ್ಯರು ತಮ್ಮ ಆಸಮರ್ಥತೆ ತೋರಿಸಿದರು. ಆಗ ರಾಜನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ತನ್ನ

ರೋಗ ಶಮನದ ಉಪಾಯವನ್ನು ಕೇಳಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು-- “ರಾಜಾ ! ಪ್ರಾತನ ಕರ್ಮಗಳು ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ರೋಗ ರೂಪದಿಂದ ಪ್ರಾದುರ್ಭವಿಸುವವು. ಈ ಪ್ರಕಾರದ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ದಾನ ಧರ್ಮಾದಿಗಳಿಂದ ದೂರಾಗುವವು. ಅಥವಾ ಸತ್ಸುರುಷ ಸಾಧು-ಯತಿಗಳ ಕೃಪಾಧ್ಯಕ್ಷಿಯಿಂದ ನಿರ್ಣಾಮವಾಗುವವು” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಈ ಹೇಳಿಕೆಯು ರಾಜನ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಯಿತು. ಕೊಡಲೆ ಅವನು-- “ವಿವ್ರೀತ್ಸುರೇ ! ಅಂಥ ಮಹಾಮಹಿಮೆಯುಳ್ಳ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಅದೆಲ್ಲಿ ಇರುವರು ? ” ಎಂದು ಕೇಳಲು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು-- “ರಾಜನಾ ! ಅಮರಜಾ-ಭೀಮಾ ಸಂಗಮದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಪವಿನಾಶಿನಿ ಎಂಬ ತೀರ್ಥವಿರುವದು. ಅದು ಏಕಾಂತ ಹಾಗು ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನವಾಗಿರುವದು. ನೀವು ಆ ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಜಲ ಕ್ರೀಡೆಯ ವಿನೋದವೆಂದು ತೋಗಿರಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿರಿ, ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಮಹಾನುಭಾವ ಯತಿಗಳು ವಾಸವಾಗಿರುವರು. ಅವರ ಕೃಪಾಧ್ಯಕ್ಷಿಯಿಂದ ನಿಮ್ಮ ರೋಗ ದೂರಾಗುವದು” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ರಾಜನು ಮರುದಿನವೇ ತೀರ್ಥಸ್ನಾನಕ್ಕೆಂದು ಪರಿವಾರ ಸಹಿತ ಹೊರಟನು. ಆ ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಎಲ್ಲರನ್ನು ಹಿಂದಿರಿಸಿ ತಾನೊಬ್ಬನೇ ಆ ತೀರ್ಥದ ಸನಿಹಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟ ಯತಿಯು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು. ರಾಜನು ಆ ಯತಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನು. ಹಾಗು ತನ್ನ ವ್ರಣವನ್ನು ಆ ಯತಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ಅದರ ಉಪಶಮನದ ಉಪಾಯ ಕೇಳಿದನು. ಆಗ ಯತಿಯು-- ರಾಜಾ ! ಇಂಥ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಮಹಾನು ಭಾವರ ದರ್ಶನದಿಂದ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ

ದೂರಾಗುವವು... ಎಂದು. ಹೇಳಿ ಅವನಿಗೆ ಮಹಾನುಭಾವರು ದರ್ಶನ ಫಲವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಕಥೆ ಯೊಂದನ್ನು ಹೇಳಿದನು. ಆ ಕಥೆ ಯಾವುದೆಂದರೆ -

“ರಾಜಾ ! ಅವಂತಿಯಲ್ಲಿ ದುರಾಚಾರಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿದ್ದನು. ಅವನು ಜಾತಿಭ್ರಷ್ಟನಾಗಿ ಹಿಂಗಳೆಂಬ ವೇಶ್ಯೆಯ ಮನೆ ಸೇರಿದನು. ಅವನ ಆಹಾರ-ವಿಹಾರಗಳೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆದವು. ಹೀಗಿರಲು ಒಂದು ದಿನ ಋಷಭಸೆಂಬ ಯೋಗಿಯು ಆ ವೇಶ್ಯೆಯ ಮನೆಗೆ ಭಿಕ್ಷೆಗೆ ಬಂದನು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೂ ವೇಶ್ಯೆಯೂ ಆ ಯೋಗಿಯೊಡನೆ ಸತ್ಕರಿಸಿದರು. ಮುಂದೆ ಕೆಲ ದಿನಗಳ ಮೇಲೆ ಆ ಇಬ್ಬರೂ ಜಾರ-ಜಾರಿಯರು ಮೃತ ಪಟ್ಟರು. ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕರ್ಮಗಾನು-ಬಂಧದಿಂದ ಅವರಬ್ಬರು ರಾಜವಂಶದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮಿಸಿದರು. ಹಿಂಗಳೆಯು ದವಾಣನ ರಾಜನಾದ ವಜ್ರ ಬಾಹುವಿನ ಸುಮತಿಗಳಾದಳು. ಆ ಬಾಹ್ಮಣನು ರಾಜನ ಮರಣದಿಂದ ಜನ್ಮಿಸಿದನು. ರಾಜನಿಗೆ ಪುತ್ರ ಜನ್ಮಿಸಿದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆನಂದ ! ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿಯು ಉದರದಿಂದ ಜನ್ಮಿಸಿದನು. ರಾಜನಿಗೆ ಪುತ್ರ ಜನ್ಮಿಸಿದುದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಅರಿಯದಂತೆ ತನ್ನ ಅದರ ಸುಮತಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೊಟ್ಟೆಕಿಟ್ಟು ! ಆಗ ಅವಳು ಸವತಿಮತ್ತರದಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಅರಿಯದಂತೆ ತನ್ನ ಸವತಿಗೂ ಅಕ್ಕಿಯ ಮಗನಿಗೂ ಹಾವಿನ ವಿಷವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದಳು. ಅದರಿಂದ ಆ ತಾಯಿ-ಮಗ ಇವರಬ್ಬರ ಮೃತ್ಯುವು ಏಕಘಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆಯಿತು. ಮೃತರೂ ಹುಣ್ಣುಗಳಾದವು. ಆ ಹುಣ್ಣುಗಳ ದರ್ಶನವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಸಹ್ಯವಾಯಿತು, ಸ್ವತಃ ರಾಜನೂ ಅದರಿಂದ ಬೇಚಾರುಪಟ್ಟನು. ಕಡೆಗೆ ಅವನು ತನ್ನ ಆ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನೂ ಮಗನನ್ನೂ ಒಂದು ಘೋರಾಘಾತದಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿದನು.

ಹೀಗೆ ತ್ಯಾಗಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಆ ರಾಜ ಪತ್ನಿಯು ಮಗನೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಣ ಸೇರಿದಳು. ವ್ಯಾಧಿಯ ಯಾತನೆಯು ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಅಸಹ್ಯವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಯ ಧರ್ಮಾತ್ಮ ವೈಷ್ಣವೊಬ್ಬನು ಆ ತಾಯಿ-ಮಗ ಇವರನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಹತ್ತಿದನು. ಆ ರಾಜಪುತ್ರನ ವ್ರಣಬಾಧೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಂದುದಿನ ಸತ್ತನು. ತಾಯಿಯು ಶೋಕವಡೆಹತ್ತಿದಳು, ಆಗ ಒಬ್ಬ ಯೋಗಿಯು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಅಕೆಗೆ ಬೋಧಿಸಿದನು. ಹಾಗೂ ಸಿದ್ಧಭಸ್ಮವನ್ನು ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ ಮೃತಬಾಲಕನನ್ನು ಸರ್ಜೀವಗೊಳಿಸಿದನು ಹಾಗೂ ಆ ಭಸ್ಮದಿಂದ ಅವಳ ವ್ಯಾಧಿ ಯನ್ನೂ ಗುಣಪಡಿಸಿದನು. ಆ ಯೋಗಿಯೇ ಪೂರ್ವಜನ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಂದ ಸತ್ತಾರ ಹೊಂದಿದ ಋಷಭನು.”

ಯವನರಾಜನಿಗೆ ಯತಿಯು ಈ ಕಥೆ ಹೇಳಿ— “ರಾಜಾ ! ಹೋಗು, ಗಾಣಗಾವುರಕ್ಕೆ ಹೋಗು. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸತ್ಪುರುಷರು ವರು. ಅವರ ದರ್ಶನ ಪಡೆ, ನಿನ್ನ ರೋಗವು ಗುಣವಾಗುವದು” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೋದನು.

ರಾಜನು ಯತಿಯ ಜೇಕೆಯ ಮೇಲೆ ಏರಿಸುವಟ್ಟು ಗಾಣಗಾವುರ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಬಂದನು. ಯವನರಾಜನು ಬಂದ ವಾರ್ತೆ ಉರಲೆಲ್ಲ ಹಬ್ಬಿತು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಗಾಬರಿಯಾದರು. ಗುರುಗಳು ಸಂಗ ಮಕ್ಕಳ ಹೋದುದನ್ನು ಕೇಳಿ ರಾಜನು ತಾನೊಬ್ಬನೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದನು. ದೂರಿನಿಂದಲೇ ಗುರುಗಳನ್ನು ಕಂಡು ನಂದಿಸಿದನು. ಅವನು ಗುರುಗಳ ಸನಿಹಕ್ಕೆ ಹೋದ ಕೂಡಲೆ ಗುರುಗಳು ಆ ರಾಜನನ್ನು

ಕೂತು—“ಎಲೋ ರೇವಕನೇ! ಎಲ್ಲಿ ಇರುವೆ? ನಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯನಾದ ನಿನ್ನ ಬೆಟ್ಟಿಯು ಬಹು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಆಯಿತು” ಎಂದು ಸುಡಿದುನಷ್ಟದಲ್ಲಿನೇ ಅವನಿಗೆ ಪೂರ್ವ ಜನ್ಮದ ಸ್ಮೃತಿಯಾಗಿ ಅವನು ಗುರುಗಳಿಗೆ ವಂದಿಸಿದನು. ಹಾಗೂ ಅವರನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿದನು. ಕನಗಾದ ಹುಣ್ಣಿನ ವ್ಯಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದನು. ಆಗ ಗುರುಗಳು ನಗುತ್ತ—“ರಾಜಾ! ನಿನ್ನಗಾದ ಹುಣ್ಣು ನಮಗೆ ತೋರಿಸು” ಎಂದೆನ್ನಲು ರಾಜನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ! ತವಗುವ ಆ ಹುಣ್ಣು ನಿವಾರಣೆಯಾಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ಅದರ ವ್ಯಥೆಯೂ ಇದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ ಚಕಿತನಾದನು. ಗುರುಮುನಿಮೆಯನ್ನು ಕಂಡುಂಡುಡುತ್ತ ಪುನಃ ಪುನಃ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನು. ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಧನ್ಯತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿ ತಾವು ನನ್ನ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಆಗ್ರಹತೊಟ್ಟನು.

ನಂತರ ಗುರುಗಳು ಸಂಗಮದಿಂದ ಗುರುಮಠಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ರಾಜನು ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದನು. ಗುರುಗಳು ಅವನನ್ನು ಕುರಿತು—“ರಾಜಾ! ಇನ್ನು ನಾವು ಗೌತಮಿಗೆ ಹೋದಮುವೆವು. ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೋಗು. ಅನಂತರ ನಾವು ನಿನ್ನ ನಗರವನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸುವೆವು” ಎಂದು ಹೇಳಿ ರಾಜನನ್ನು ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸಿದರು. ಹಾಗೂ ಆಗಲೇ ಶಿಷ್ಯರೊಡನೆ ರಾಜನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಬೇದರ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ರಾಜನಿಂದ ಸತ್ಕಾರಹೊಂದಿ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು. ರಾಜನು ಮನನನಾದರೂ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳನ್ನು ಬಲು ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಧರ್ಮ ಜಾತಿಗಳೆನ್ನಿಸುವ ಮಂತ್ರಾದಿಸಿ ಬೆಕ್ಕೊಟ್ಟನು.

ಬಳಿಕ ಗುರುಗಳು ಶಿಷ್ಯರೊಡನೆ ಹೋಗಿ ಗೌತಮಿೂ ಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಮುಗಿಯಿಸಿಕೊಂಡು ಗಾಣಗಾಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು.

ಆ ಬಳಿಕ ಗುರುಗಳು ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಕರೆದು— “ಈಗ ನಮ್ಮ ಖ್ಯಾತಿಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಇನ್ನು ನಾವು ಗುಪ್ತರೂಪವಾಗಿ ಇರಬೇಕಾಗುವದು. ಯಾತ್ರಾರ್ಥವಾಗಿ ಶ್ರೀಶೈಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವೆವೆಂದು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿದರೂ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ರಹಸ್ಯರೂಪದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವೆವು. ಈ ಗಾಣಗಾಪುರವೇ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಾನವು.

ಇನ್ನು ಯುಗಧರ್ಮವು ಕಡಿಹ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವದು. ಅರ್ಥವಿಗಳ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವಾಗುವದು. ಅರ್ಥವಿಗಳ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವಾಗುವದು” ಎಂದು ಗುರುಗಳು ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. .ಎಂದು ಸಿದ್ಧ ಮುನಿಯು ನಾಮಧಾರಕನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

—೦—

ಜಗನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ-ಶಾರದಾ-ಗುರುಚಿದ್ಯಾನಮಃ|| ಸಿದ್ಧ ಮುನಿಯು ನಾಮಧಾರಕನಿಗೆ— ~~ಶ್ರೀಗುರು~~

ಗಲುವುದರದ ರಾಜನಿಗೆ ದರ್ಶನ ಕೊಟ್ಟು ಗೌತಮನಿಗೆ ಮೋದಿಸು. ನಂತರ ಗಾಣಗಾಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಗುರುಮಠದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಆಶೀರ್ವಚನಹತ್ತಿದರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನಸಿನಲ್ಲಿ— 'ಇನ್ನು ನಾವು ಪುಕಟ ರಾಗಿ ಇರುವೆವೆಂದು ಒಳಕಾಣೆ. ಲೋಕೋಪಚಾರಕ್ಕಿಂದು ಗುಪ್ತವಾಗಿಯೇ ಇರುವೆವೆಂದು ಯೋಗ್ಯವು. ಯಾವನರಾಜನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಕರೆಕೊಂಡು ಮೋದಿಸು. ಮೊಂಭಲೆಯೇ ಇಂಥ ಭಕ್ತಿಯು ತೋರ ಹತ್ತಿತೆಂದಮೇಲೆ ಇನ್ನು ಹಲವು ಜಾತಿಯ ಜನರೂ ದರ್ಶನಕ್ಕಿಂದು ಬರುವರು. ಅದರಿಂದ ಗುಪ್ತವಿರುವ ಮಹಿಮೆ ಲೇಸು' ಎಂದು ವಿಚಾರಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ವಿಚಾರದಂತೆ ಅವರು ಶಿಷ್ಯರೊಡನೆ ಶ್ರೀಶೈಲ ಗಿರಿಗೆ ಹೊರಡಲು ಸಿದ್ಧರಾದರು. ಭಕ್ತ ಜನರಿಗೆ ಈ ವಾರ್ತೆ ಗೊತ್ತಾಗಿ ಅವರೆಲ್ಲರು ಗುರುಗಳ ನಿರ್ಗಮನ ವಾಗುವವೆಂದು ಚಿಂತಿಸಹತ್ತಿದರು. ತಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬಾರದೆಂದು ಆ ಭಕ್ತರೆಲ್ಲರು ಬಂದು ಗುರುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊರೆಬಿಟ್ಟರು.

ಗುರುಗಳು ಭಕ್ತರನ್ನು ಸಾಂತ್ವನಗೊಳಿಸುವ ಕುರಿತು— 'ಎಲೈ ! ನಿವೃತ್ತರು ನಮ್ಮ ಬಗೆಗೆ ಬಿಂತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಲೌಕಿಕವಾಗಿ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಅಂತರವಿಡಿದೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಈ ಗುರುವಠದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವೆವೆವೆ. ನಿತ್ಯವೂ ಪ್ರಾಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೃಷ್ಣರು ಸ್ವಾನಮಾಡಿ ಪುಣ್ಯಕೃಷ್ಣಾಕ್ಷರಾದಿಗಳ ಸೇವೆಗಾಗಿರುವೆವೆ. ಬಂದ-ಹೋಗುವೆವೆ. ಬಂದ-ಹೋಗುವೆವೆ. ಮನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮುಕ್ತವಾದಲ್ಲಿ ಈ ಭಾವಾತಿರಕ್ತವೆ ಬರುವೆವೆ. ಅವರವರ ಸಂಗಮದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವೆವೆ. ಮಠದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಗುಣ ಕೂಡೆ ಸ್ವೀಕರಿಸುವೆವೆ. ಇವೇ ನಮ್ಮ ದಿನವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೆಂದು ನಾವು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದು ಬಿಡಲಿ. ಶ್ರೀಕಾಲಿವೂ

ನಾವು ಈ ಗಾಣನಾಪುರದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೇ ಇರುವೆವು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕಾರ ತಿಳಿಯಬೇಡಿರಿ. ನಮ್ಮ ಭಕ್ತಿಯ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ನಿಷ್ಕಾಮತೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಣೀತಿಯು ಕಂಡುಬರುವದು. ಅವರ ಮನನಿನ ಬಯಕೆಗಳೆಲ್ಲ ಈಜೇರುವವು. ಈ ನಮ್ಮ ವಾಕ್ಯವು ನಿಷ್ಕಾಮವೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ ಸಂಗಮದಲ್ಲಿಯ ಅಶ್ವತ್ಥಾಕ್ಷನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಲ್ಪವಕ್ಷನೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ನೀವು ಪೂಜಿಸಬೇಡಿರಿ. ತರುವಾಯ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಿಡಿರಿ. ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಾದುಕೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವೆವು. ನೀವು ಮನೋಭಾವವಿಂದ ಪಾದುಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿರಿ. ಏಕಾಮಕನನ್ನು ಅರ್ಚಿಸಿರಿ, ಅಷ್ಟತೀರ್ಥಗಳನ್ನು ಸನ್ಮಾನವಿಂದ ಆಚರಿಸಿ. ಸಂತೋಷಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತ್ರಿಕಾಲ ವಲ್ಲಭರ ಅರತಿ ಮಾಡಿರಿ. ಈ ರೀತಿ ವರ್ತಿಸುವ ಭಕ್ತರೆಲ್ಲ ಇಚ್ಛಿತ ಫಲವನ್ನು ಹೊಂದುವರು." ಈ ಪ್ರಕಾರ ಗುರುಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಭಕ್ತರೆಲ್ಲ ಬೋಧಿಸಿದರು. ಹಾಗೂ ಆಗಲೇ ದ್ರೀಚೈಲಗಿರಿಗೆ ಹೊರಟು ನಡೆದರು. ಭಕ್ತರೆಲ್ಲರು-ಅಂದಿಗ್ಗೆ ಚಿತ್ತದಿಂದ ಗುರುಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಮಠಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಆಗ ಅವರೆಲ್ಲರು—'ಸತ್ಯದಂತೆ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಮಠದಲ್ಲಿಯ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವದನ್ನು ಕಂಡರು, ವಿಸ್ಮಯಪಟ್ಟರು. ಕೆಲ ನಿಮಿಷಗಳ ವರೆಗೆ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗುರುವಿನ ಮೂರ್ತಿಸ್ವರೂಪವು ತೋರಿ ಮಾಯಾ ವಾಯುತೆ! ಈ ಪ್ರಕಾರದ ದೃಶ್ಯವಿಂದ ಗುರುಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಗುಪ್ತರೂಪದಿಂದ ಮಠದಲ್ಲಿ ಅವಾಸರೂ ಗುರುವೆಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮನದಟ್ಟಾಯಿತು,

ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ತಮ್ಮ ಭಕ್ತರಿಗೆ ದೃಷ್ಟಾಂತ ತೋರಿಸಿದ ವೇಳೆಗೆ ಶ್ರೀಶೈಲಗಿರಿಗೆ ಬಂದರು.

ಅಲ್ಲಿಯ ಗಂಗಾತೀರದಲ್ಲಿ ಇಳಿದರು. ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಕರೆದು ಒಂದು ಪುಷ್ಪಾಸನವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಅಜ್ಞೆಯನ್ನಿತ್ತರು. ಅದರಂತೆ ಅವರು ತರತರದ ಹೂಗಳಿಂದಲೂ ಬಾಳೆಯ ಎಲೆಗಳಿಂದಲೂ ಪುಷ್ಪಾಸನವನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿಕೊಂಡು ಗುರುಗಳನ್ನು ಅದನ್ನು ಆರೋಹಿಸಿದರು. ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆಲ್ಲ—‘ನೀವು ಅದಷ್ಟು ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗುವನಿಗಾಗಿ ಹೋಗಿರಿ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದನಲ್ಲದೆ ಅವರ ಮುಖಾಂತರ ಭಕ್ತರಿಗೆಲ್ಲ ಸಂದೇಶಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನನಡಿಯಿರಿ’ ಎಂದು ತಾವು ಆರೋಹಿಸಿದ ಪುಷ್ಪಾಸನವನ್ನು ಪುನಾಹದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ಈ ನಿಯೋಗವು ಬಹುಫಲವು ಸಂಪತ್ತರದಲ್ಲಿ ಗುರುವು ಕನ್ಯಾರಾಶಿ ಸ್ಥಿತನಾಗಿರುವಾಗ ಕುಂಭ ಸಂಕ್ರಮಣದಲ್ಲಿ ಜರುಗಿತು, ಆಗ ಸೂರ್ಯನು ಉತ್ತರಗತಿಯಲ್ಲಿದ್ದನು, ಶಿಶಿರ ಋತುವಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮಳೆ ಬಹುಳ ಪ್ರತಿಪದಿ ಕುಶ್ರವಾರದ ಪುಣ್ಯದಿನವಿದ್ದಿತು. ಈ ಮಂಗಳಕಾರಕ ದಿನದಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ನಿಜಾನಂದ ಮುಗ್ಧರಾದರು.

ಗುರುಗಳು ಪುಷ್ಪಾಸನವನ್ನಾರೋಹಿಸಿ ಮುಂದೆ ತೆರಳುವ ವೇದಲು ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ—“ನಾವು ನಿಮಗೆ ಪುಷ್ಪಪ್ರಸಾದ ಕಳಿಸುವೆವು ನಿವೃತ್ತಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಅರ್ಚಿಸಿರಿ.” ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಮತ್ತೂ ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು—“ನಾವು-ಗಾಯನ ರಸಿಕರು. ಗಾಯನ

ದಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ ಸಂತೋಷ ಪಡಿಸಿರಿ.” ಈ ಪ್ರಕಾರ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ನಿಜ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು. ಅವರು ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸುವದನ್ನು ಶಿಷ್ಯರು ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿ ಹರಿಯುವವ ರೆಗೂ ನೋಡಿ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದರು. ಕೆಲಹೊತ್ತು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಗಂಗೆಯ ತಟದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತರು.

ಬಳಿಕ ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಗೆಯು ಅಚ್ಚು ತಟದಿಂದ ಒಬ್ಬ ಅಂಬಿಗನು ಬರಹತ್ತಿ ದನು, ಅವನು ಈಜುತ್ತ ದಂಡೆಯಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಶಿಷ್ಯರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದನು. ಶ್ರೀ ಗುರುವಿರಹದ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿ ಅಂಬಿಗನು— “ನಾನು ಗಂಗೆಯ ಮೇಲ್ತಡೆಯಿಂದ ಬರುವಾಗ ಗುರುಗಳನ್ನು ಕಂಡೆನು. ಆ ಯತಿಗಳು ಸನ್ಯಾಸಿವೇಷದಿಂದ ಕರದಲ್ಲಿ ದಂಡಕಧರಿಸಿದ್ದರು ತಾವು ನೈಸಿಂಹ ಸರಸ್ವತಿ ಗಳು ಎಂಬ ನಾಮವನ್ನು ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿ ನಿಮಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸುವದಕ್ಕೊಂದು ಸಂದೇಶವನ್ನು ನನ್ನ ಮುಖಾಂತರ ತಿಳಿಸಿರುವರು. ಅವರ ಸಂದೇಶವೇನೆಂದರೆ— “ನಾವು ಕರ್ದಳೀವನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವೆವು ಅದರೂ ಸತತವೂ ಗಾಣಗಾಪುರದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವೆವು” ಇದೇ ಆ ಗುರುಗಳು ನಿಮಗೆ ಕಳಿಸಿದ ದಿವ್ಯ ಸಂದೇಶವು” ಎಂದು ಅಂಬಿಗನು ಆ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದನು. ಆ ಗುರುಗಳು ಬಂಗಾರದ ಪಾದುಕೆಗಳಿಂದ ಸುಶೋಭಿತರಾಗಿದ್ದರು, ಮತ್ತೂ ಅವರು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸಿರುವದೇನೆಂದರೆ— “ನೀವು ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿರಿ ವಂಶಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ಸುಖದಿಂದ ಇದ್ದುಬಿಡಿರಿ, ನಮ್ಮಮೇಲಿರುವ ನಿಮ್ಮ ಭಕ್ತಿಯು ದೃಢವಿರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಂಬಿಗನು— “ಇದೀಗಲೇ ಗುರುಗಳಿಂದ ನಿಮಗೆ ಪ್ರಸಾದ ಪುಷ್ಪಗಳು ಗಂಗೆಯ ದ್ವಾರ

ದಿಂದ ಬರುವವು: ಅವುಗಳನ್ನು ನಿಮಗೆ ತಿಗದುಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಹೇಳುವರು ನಿಮಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತಂದುಕೊಡುವೆನು ಅದುವರೆಗೆ ನಾನು ಇಲ್ಲೇ ಇರುವೆನೆ” ಎಂದು ಅಂಬಿಗನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಗಂಗಿಯ ದ್ವಾರದಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಹೂಗಳು ಆವರೆಲ್ಲರು ಕುಳಿತಲ್ಲಿಗೆ ತೇಲುತ್ತ ಬಂದವು ಕೂಡಲೆ ಅಂಬಿಗನು ಈಜು ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿ ಅವುಗಳನ್ನೆ ತಂದು ಆ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟನು ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ಮುಖ್ಯ ಶಿಷ್ಯರು ಆ ಮೆಷ್ಟ್ವಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ‘ಮೆಷ್ಟ್ವ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಶಿಷ್ಯರಾರು?’ ಎಂದು ನಾಮಧಾರಕನು ಕೇಳಲು ಸಿದ್ಧ ಮುನಿಯು— ಸಾಯಂದೇವಸಾಕರೆ, ಕವೀಶ್ವರನಂದಿ, ನರಹರಿ. ಹಾಗೂ ನಾನೊಬ್ಬನು ನಾವು ನಾಲ್ವರೂ ಗುರುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಹೋದವರು, ಪ್ರಸಾದವೆಂದು ಬಂದ ನಾಲ್ಕು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ಮೆಷ್ಟ್ವವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿವು ನಾಮಧಾರಕಾ! ಆಗ ನನಗೆ ದೊರೆತ ಪ್ರಸಾದ ಮೆಷ್ಟ್ವವು ಇದೇನೋಡು” ಎಂದು ಸಿದ್ಧ ಮುನಿಯು ತಾನು ಮೆಷ್ಟ್ವಕದ ಮೇರೆ ಧರಿಸಿದ್ದ ಆ ಮೆಷ್ಟ್ವವನ್ನು ತಿಗದು ನಾಮಧಾರಕನಿಗೆ ತೋರಿಸಿದನು ನಾಮಧಾರಕನು— “ಸ್ವಾಮಿ! ಗುರುಗಳ ನೀವೇ ನಾಲ್ವರು ಶಿಷ್ಯರೇ?” ಎಂದು ಕೇಳಲು ಸಿದ್ಧ ಮುನಿಯು— ‘ನಾಮಧಾರಕ! ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ಶಿಷ್ಯವರ್ಗವು ಬಲು ದೊಡ್ಡದು. ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವೆಂದರೆ— ಕೃಷ್ಣ ಪರಸ್ವತಿ, ಬಾಲಪರಸ್ವತಿ, ಉಪೇಂದ್ರ ಮಾಧವ ಪರಸ್ವತಿ, ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೆ ಗುರುಗಳು ಸನ್ಯಾಸ ದೀಕ್ಷೆಕೊಟ್ಟು ತೀರ್ಥಾಟನಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದರು. ಎಷ್ಟೋ ಶಿಷ್ಯರು ಗೃಹಸ್ಥ ಧರ್ಮದಿಂದ ಸ್ವಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಾದರು, ನಾವೇ ನಾಲ್ವರು ಶಿಷ್ಯರು ಗುರುಗಳೊಳಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಟಿಲಕ್ಕೆ ಹೋದವರು’ ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಅಮೇಲೆ ನಾಮಧಾರಕನು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಗುರುಚರಿತ್ರಕ್ಕೆ ವಂದಿಸಿ—
 “ಸ್ವಾಮಿ ! ಈ ಗ್ರಂಥಮಹಿಮೆಯೇನು?” ಎಂದು ಕೇಳಲು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು— “ನಾಮಧಾರಕನೇ! ಶ್ರೀ
 ಗುರುಚರಿತ್ರೆಯು ಕಾಮಧೇನು ಸದೃಶವಾಗಿದೆ. ದುಃಖದಾರಿದ್ರ್ಯಗಳು ದೂರಾಗುವವು, ಆದರ ಶ್ರವಣ
 ಕೀರ್ತನೆಗಳಿಂದ ಪಾವಿತ್ರೈತೆಯುಂಟಾಗುವದು, ಪುತ್ರ-ಪೌತ್ರಾದಿಗಳಿಂದ ಸುಖವು ವರ್ಧಿಸುವದು, ಜತು
 ವರ್ಧಮುಕ್ತಿಯು ಲಭಿಸುವದು, ಈ ಗ್ರಂಥವು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಫಲಧಾಯಕವಾಗಿರುವದು, ಈ ಗ್ರಂಥ ಬರೆದರೆ
 ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿಗಳ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವದು” ಎಂದು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ಶ್ರೀ ಗುರುಚರಿತ್ರೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವರ್ಣಿ
 ಸಿದನು.

ಜಿವನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ-ಶಾರದಾ-ಗುರುಭ್ಯೋನಮಃ|| ನಾಮಧಾರಕನು— “ಸ್ವಾಮಿ ! ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ
 ಶ್ರೀಶೈಲ ಗಮನದ ನಂತರ ವರ್ತಿಸಿದ ವೃತ್ತಾಂತವೇನು?” ಎಂದು ಕೇಳಲು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು—
 “ನಾಮಧಾರಕಾ ! ಶ್ರೀ ಗುರು ಮಹಿಮೆಯು ಅಗಮ್ಯವಾದುದು. ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ಶ್ರೀಶೈಲ

ಗಮನಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವ ವೊಡಲು ಭಕ್ತರು ತಳಮುಳಿಸಿದ ವರ್ಣನೆ ಈ ಮೊದಲು ಹೇಳಿದೆ. ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳಿರುವಾಗ ಗಾಣಗಾಪುರವು ವೈಕುಂಠಪುರವಾಗಿದ್ದಿತು. ಅವರ ನಿರ್ಗಮನದ ನಂತರ ದೀಪವಿಲ್ಲದ ಮನೆ ಯಂತಾಯಿತು. ಶ್ರೀ ಗುರುವೇ ತಾಯ್ತೆ, ಬಂಧುಬಳಗ, ಇಷ್ಟಮಿತ್ರ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಕಾಲಕ್ರಮಿಸು ತ್ತಿದ್ದ ಭಕ್ತರ ಸ್ಥಿತಿయు ಪರದೇಶಿ ಮಕ್ಕಳ ಗತಿಯಂತಾಯಿತು. ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳು ನಿರ್ಗಮನ ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಾಂತ್ವನಪದ ಬೋಧೆಮಾಡಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಗುಪ್ತವಾಸದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಮತ್ತು ನಿರ್ಗಮನದ ನಂತರ ಮಠದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ದೃಷ್ಟಾಂತವನ್ನೂ ತೋರಿಸಿದರು. ಇಷ್ಟಾದ ಮೇಲೆಯೇ ಅವರು ನಿರ್ಯಾಣಬಳಸಿದರು.

ಶ್ರೀಶೈಲ ತಲುಪಿದ ದಿನಸ ಅವರು ಪಾತಾಳಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡರು. ಅಗ ಶಿಷ್ಯರು ಪುಷ್ಪಾಸನ ರಚಿಸಿರುವದನ್ನು ಅರೋಹಿಸಿ ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿದರು. ಮುಂದೆ ಅದ್ಭುತ್ಯರಾದರು. ನಾಮ ಧಾರಕ ಈ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಈ ಮೊದಲೇ ನಿನಗೆ ಹೇಳಿರುವೆನು" ಎಂದು ಸಿದ್ಧಮುನಿರು ನಾಮಧಾರಕನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

ಚಿನ್ನೇಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ-ಪಾರದಾ-ಗುರುಭ್ಯೋನಮಃ॥ ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಚರಣಾರ
ವಿಃಪಾಘಾತ್ಯಂ ನಮಃ॥

ಶ್ರೀ ಗುರು ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಶ್ರವಣ ಮಾಡಿ ನಾಮಧಾರಕನ ಮನವು ಬ್ರಹ್ಮಾನ್ಮಂದದಲ್ಲಿ ನಿಮಗ್ನ
ವಾಯಿತು. ಅವನ ಮೈಯೆಲ್ಲೆಲ್ಲ ಬೆವರು ಸುರಿದು ರೋವಗಂಚನೆಗಳು ಉದ್ಭವಿಸಿದವು. ಕಂಠವು ಸದ್ದಿ
ತಪಾಯಿತು. ಅಂಗಾಂಶಗಳು ನಡುಗಹತ್ತಿದವು. ಕಣ್ಣುಗಳ ಹೊಳವು ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಪ್ರೇಮಾಶ್ರ
ಗಳು ಧಾರೆಗಟ್ಟಿದವು. ಸಮಾಧಿಸುಖಕ್ಕೇಡಾದ ಅವನು ಮಾತಾಡದಾದನು. ದೇಹವು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಸಹ
ಅಲುಗಾಡದಾಯಿತು. ಅವನಲ್ಲಿ ಸಾತ್ತ್ವಿಕ ಅಷ್ಟಭಾವಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾದವು.

ನಾಮಧಾರಕನಿಗಾದ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ಅನಂದ ಹೊಂದಿದನು. ಅವನು—
“ಈತನಿಗೆ ಸಮಾಧಿಸುಖ ಲಭಿಸಿತು. ಇನ್ನೂ ಇವನನ್ನು ಇದೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಗೊಡದೆ ಬೋಕೋಪಕಾರ
ಕ್ಕಾಗಿ ಶುದ್ಧಿಯ ಮೇಲೆ ಬರಮಾಡುವದು ಒಳಿತು” ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಿ— ಎಲೈ ಬಾಲಕನೆ ! ಶಿಷ್ಯೋ
ತ್ತಮನೆ ! ಎಚ್ಚರಾಗು” ಎಂದು ಅವನ ಮೈಮೇಲೆ ಕೈ ಅಡಿಸಿ ಪ್ರೇಮಭಾವದಿಂದ ಅಲಿಂಗಿಸಿದನು.

ಮತ್ತು ಅವನು— “ನಾಮಧಾರಕನೇ ! ನೀನು ಭವಸಾಗರ ದಾಟಿದಿ, ನೀನು ಹೀಗೆಯೇ ಸಮಾಧಿಸುಖದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಬಿಟ್ಟರೆ ಜ್ಞಾನವು ನಿನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಯುವದು. ಅಂದಮೇಲೆ ಲೋಕೋದ್ಧಾರವೆಂತಾಗುವದು? ಹೀಗೆ ಕೂಡಬೇಡ. ಶ್ರೀ ಗುರುಚರಣದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ದೃಢವಾದ ಅಂತಃಕರಣವಿರಲಿ, ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥವನ್ನನುಸರಿಸಿ ನಿನ್ನ ಬಾಹ್ಯ ದೇಹದ ಸ್ಥಿತಿಯಿರಲಿ, ನೀನು ಗುರುಚರಿತ್ರೆಯ ಶ್ರವಣ ಮಾಡುವಾಗ ಕೇಳಿದ. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಂದ ನನಗೆ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳ ಆಮೃತವಾಣಿಗಳು ಸ್ಮರಣೆಗೆ ಬಂದವು. ನೀನು ಅವುಗಳನ್ನು ಏಕಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಶ್ರವಣ ಮಾಡಿದಿ. ಅವನ್ನೇ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನೀನು ವಿಸ್ತರಿಸು.” ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ಪರಿಪರಿಯಿಂದ ಆ ನಾಮಧಾರಕನಿಗೆ ಹೇಳಿದವೂ ಸಮಾಧಿಸುಖದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನಾಗಿದ್ದ ಅವನು ತನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಕೈಮುಗಿದುಕೊಂಡು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಎದ್ದುನಿಂತನು. ಆ ಗುರುವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು. ಪಾಗು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ನಿಲ್ಲಲು ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು— “ನಾಮಧಾರಕ ! ಇನ್ನು ನೀನಿಗೆ ಗುರುಚರಿತ್ರೆಯ ಸಪ್ತಾಹವಿಧವನ್ನು ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು.

ನಾಮಧಾರಕನೇ ! ಪವಿತ್ರ ಹೃದಯದಿಂದ ಶ್ರೀ ಗುರು ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಸದಾವಕಾಲವೂ ಓದಬೇಕು. ಶುಚಿಭೂತನಾಗಿ ಶಾಸ್ತ್ರರೀತಿಯಿಂದ ಸಪ್ತಾಹಮಾಡಲು ಬಹಳ ಪುಣ್ಯಲಭಿಸುವದು. ಶುಭದಿನ ಶುಭತಿಥಿಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಸ್ನಾನ-ಸಂಧ್ಯೆಗಳನ್ನು ತೀರಿಸಿ ಗ್ರಂಥಪಾರಾಯಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಸ್ನಾನವು ಮೊದಲೇ ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರಬೇಕು. ನಂತರ ಜೇಡ ಕಾಲಾದಿಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿ ಸಂಕಲ್ಪ

ಮಾಡಬೇಕು. ಗ್ರಂಥರೂಪಿನ ಶ್ರೀ ಗುರುಪಿನ ಪೂಜೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಮೇಲೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪೂಜೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಂತರ—

ಸಪ್ತಾಹದ ಮೊದಲನೆಯ ದಿನದಿಂದ ಪಾರಾಯಣಕ್ಕಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದೇ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನಿತರ ಭಾಷಣಗಳನ್ನಾಡದೆ ಮೌನತ್ವದಿಂದಿರಬೇಕು. ಯಾವ ವಿಕಾರಗಳಿಗೂ ಆಸ್ಪದಕೊಡಬಾರದು, ದೀಪವನ್ನು ಪ್ರಜ್ವಲಿಸಬೇಕು. ದೇವ-ಗುರು-ಹಿರಿಯರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಪೂರ್ವ ಇಲ್ಲವೆ ಉತ್ತರ ಮುಖವಾಗಿ ಕುಳಿತು ಗ್ರಂಥವಾಚನಕ್ಕೆ ಆರಂಭಿಸಬೇಕು. ಮೊದಲನೆಯ ದಿನ ಒಂಭತ್ತು ಆಧ್ಯಾಯ, ಎರಡನೆಯ ದಿನ ಹತ್ತರಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೆಯ ದಿನ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡರಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂಭತ್ತನೆಯ, ನಾಲ್ಕನೆಯ ದಿನ ಮೂವತ್ತರಿಂದ ಮೂವತ್ತೈದನೆಯ, ಐದನೆಯ ದಿನ ಮೂವತ್ತಾರಿಂದ ಮೂವತ್ತೆಂಟನೆಯ, ಆರನೆಯ ದಿನ ಮೂವತ್ತೊಂಭತ್ತರಿಂದ ನಾಲ್ಕತ್ತೆರಡನೆಯ ಈ ಆಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಏಳನೆಯ ದಿನ ನಾಲ್ಕತ್ತ ಮೂರರಿಂದ ಮುಕ್ತಾಯದ ವರೆಗೆ ಓದಿ ಪಾರಾಯಣ ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ದಿನಾಲು ಓದುವದು ತೀರಿದ ಮೇಲೆ ಉತ್ತರಾಂಗ ಪೂಜೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಂತರ ಶ್ರೀ ಗುರುಗಳಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ಫಲಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಳೂ ದಿನ ಹೀಗೆಯೇ ಆಚರಿಸಬೇಕು. ದಿನಾಲು ರಾತ್ರಿ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಶಾಸ್ತ್ರದಂತೆ ಶುದ್ಧವಿರಬೇಕು.

೩೪೪

ಹೀಗೆ ಏಳು ದಿನಗಳ ಸಪ್ತಾಹದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯವೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ-ಸುವಾಸಿನಿಯರ ಭೋಜನವಾಗಬೇಕು. ಶಕ್ತ್ಯಾಸ್ತುಸಾರ ದಕ್ಷಿಣೆಕೊಡಬೇಕು.

ನಾಮಧಾರಕ! ಈ ಪ್ರಕಾರ ವಿಧಿಯುಕ್ತ ಸಪ್ತಾಹ ಪಾರಾಯಣ ಮಾಡಲು ಶ್ರೀ ಗುರು ದರ್ಶನವಾಗುವದು, ಭೂತ-ಪ್ರೇತ-ಪಿಶಾಚಿಗಳ ಪೀಡೆ ದೂರಾಗುವದು. ನಿರಂತರ ಸುಖವೊದಗುವದು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಿದ್ಧಮುನಿಯ ವಾಕ್ಯ ಕೇಳಿ ನಾಮಧಾರಕನು ಅವನ ಪಾದಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನು. ಸಿದ್ಧಮುನಿಯು ಆ ಬಾಲಕನ ಆತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪೂಜಿಸಿ ಅವನನ್ನು ಧನ್ಯತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದನು.

ಇತಿ ಶ್ರೀ ರಸ್ತು.

ಶ್ರೀ ಗುರುದೇವ ದತ್ತ.

—೦—

—: ಓಂ. ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ :-

